FRANK HERBERT

DUNE

dune

Frank Herbert

Dune

*

Traducere de Ion Doru Brana

editura
Adevărul
holding

Construieşte-ţi biblioteca împreună cu Adevărul:
www.adevarul.ro/carte; e-mail: carte@adevarul.ro;
Telefon: 021.407.76.38 / 51; Fax: 021.407.76.42

Copyright © 1965 by Frank Herbert

© Nemira Publishing House, 2009 pentru versiunea în limba română. Toate drepturile rezervate. Orice reproducere, totală sau parţială, a acestei lucrări, fără acordul scris al Editorului, este strict interzisă şi se pedepseşte conform Legii dreptului de autor

Ediţie publicată de Adevărul Holding în colaborare cu Editura Nemira.
NEMIRA
plăcerea lecturii

Frank Herbert: *Dune*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
HERBERT, FRANK

Dune / Frank Herbert ; trad.: Ion Doru Brana. - Bucureşti:
Adevărul Holding, 2009
2 vol.
ISBN 978-606-539-102-4
Vol. 1. - ISBN 978-606-539-103-1

I. Brana, Ion Doru (trad.)

821.111(73)-311.9=135.1

Celor a căror activitate se desfăşoară dincolo de hotarul ideilor, în lumea „adevăratelor materiale", ecologilor din ţinuturile aride, oriunde s-ar afla şi în orice epocă ar lucra, le dedic, cu modestie şi admiraţie, această încercare de previziune.

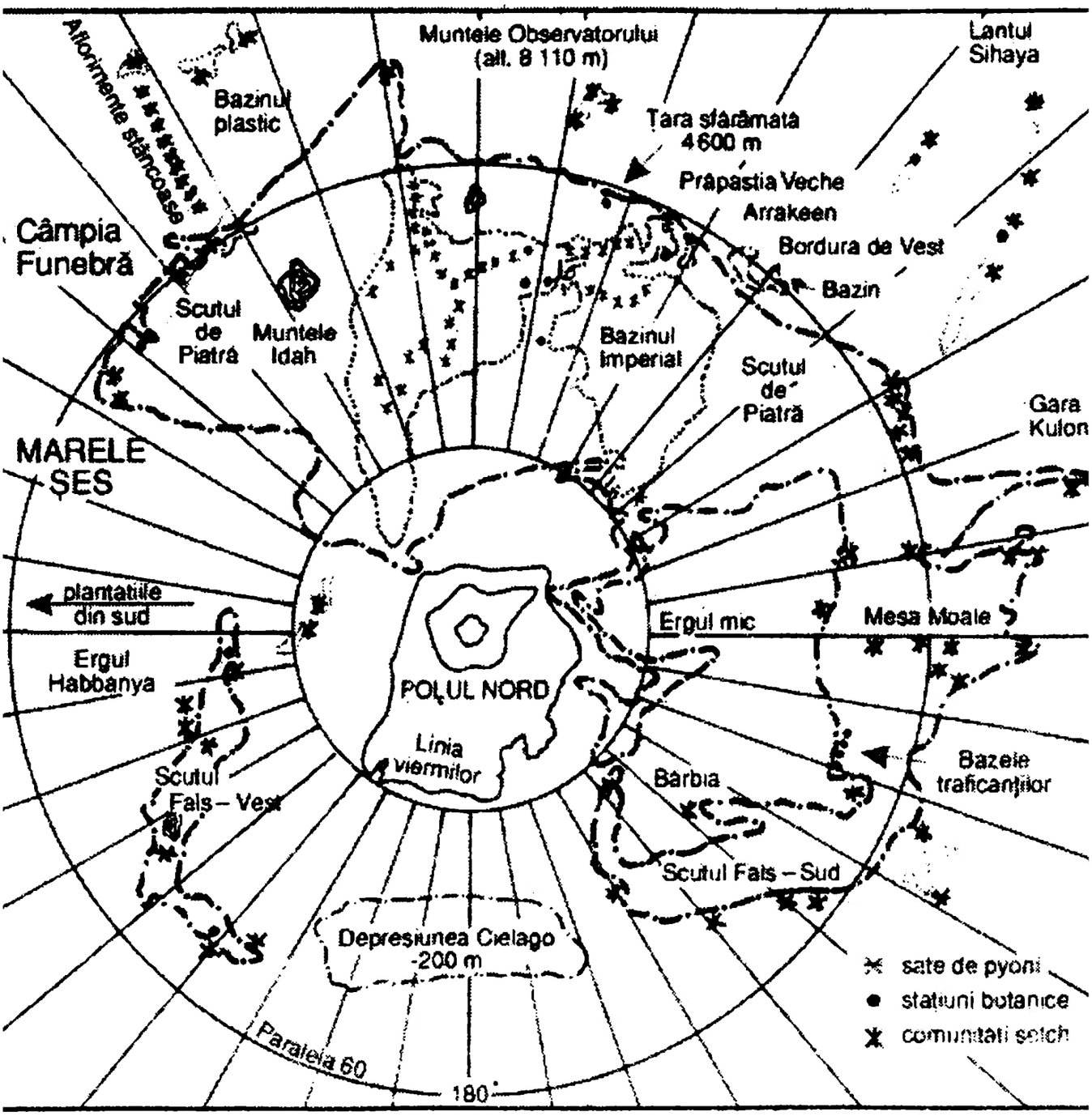
Afloriment stâncos
Bazinul plastic
Muntele Observatorului (alt. 8 110 m)
Lantul Sihaya
Țara sfărâmată 4 600 m
Prăpastia Veche
Arrakeen
Bordura de Vest
Bazin
Câmpia Funebră
Scutul de Piatră
Muntele Idah
Bazinul Imperial
Scutul de Piatră
Gara Kulon
MARELE ȘES
plantațiile din sud
Ergul Habbanya
POLUL NORD
Linia viermilor
Ergul mic
Mesa Moale
Bazele traficanților
Scutul Fals – Vest
Barbia
Scutul Fals – Sud
Depresiunea Cielago -200 m
Paralela 60
180°
sate de pyoni
stațiuni botanice
comunități selch

OBSERVAȚII CARTOGRAFICE

Bază pentru determinarea altitudinii: Bledul Mare.

Bază pentru longitudine: meridianul care traversează Muntele Observatorului.

Bledul Mare: vast deşert plat, deosebit de zonele cu dune care formează ergurile. Deşertul se întinde între circa 60° latitudine nordică şi 70° latitudine sudică. În cea mai mare parte, este alcătuit din nisip şi rocă, cu rare aflorimente din stratul de bază.

Bordura de Vest: escarpament înalt (4 600 m) deasupra Scutului de Piatră, lângă Arrakis.

Carthag: la aproximativ 200 km nord-est de Arrakeen.

Câmpia Funebră: erg deschis.

Dolina polară: 500 m sub nivelul Bledului.

Falia Roşie: 1 582 m sub nivelul Bledului.

Linia viermilor: indică limita septentrională a pătrunderii viermilor. (Factorul determinant nu este temperatura, ci umiditatea.)

Marele Şes: depresiune deschisă, din erguri şi stânci, la 100 m deasupra nivelului Bledului. În Marele Şes se află cuveta salină pe care a descoperit-o Pardot Kynes (tatăl lui Liet-Kynes). Între Sietch Tabr şi comunitățile sietch indicate spre sud, aflorimentele stâncoase ajung până la 200 m altitudine.

Pasul Harg: gorganul în care se află craniul Ducelui Leto domină această trecătoare.

Pasul Vânturilor: înconjurat de pereți înalți de piatră, se deschide înspre satele din doline.

Plantațiile din sud: nu apar pe această hartă. Sunt situate la aproximativ 40° latitudine sudică.

Prăpastia Veche: crevasă adâncă de 2 240 m, în peretele Scutului de Piatră, lângă Arrakeen. A dispărut în urma exploziei atomice ordonate de Paul Muad'Dib.

Dune

Cartea întâia

Începutul este momentul în care trebuie acordată cea mai mare atenție corectitudinii echilibrelor. Fiecare soră Bene Gesserit ştie lucrul acesta. Iată de ce, atunci când începeți studiul vieții lui Muad'Dib, aveți mai întâi grijă să îl plasați în timp: s-a născut în cel de-al 57-lea an al Împăratului Padişah Shaddam IV. Apoi, luați bine aminte la locul lui Muad'Dib în spațiu: planeta Arrakis. Nu vă lăsați amăgiți de faptul că a văzut lumina zilei pe Caladan şi că şi-a petrecut primii cincisprezece ani din viață acolo. Patria sa veşnică este Arrakisul, planeta cunoscută şi sub numele Dune.

Fragment din „Manualul lui Muad'Dib"
de prințesa Irulan

În săptămâna dinaintea plecării pe Arrakis, când agitația ultimelor pregătiri ajunsese aproape de nesuportat, o femeie bătrână o vizită pe mama lui Paul.

Era o noapte caldă la Castelul Caladan şi străvechiul edificiu, cămin al familiei Atreides timp de douăzeci şi şase de generații, era învăluit în răcoarea umedă care preceda întotdeauna schimbarea vremii.

Bătrâna fu introdusă prin uşa dosnică de la capătul galeriei boltite ce ducea la dormitorul lui Paul şi putu să arunce o privire în camera băiatului.

Paul era întins în pat, dar nu dormea. La lumina slabă a unei lămpi cu suspensie, lăsată să plutească deasupra podelei, băiatul desluşi în cadrul uşii silueta înaltă a necunoscutei, în spatele căreia stătea mama sa. Bătrâna părea spectrul unei vrăjitoare – părul ca o pânză de păianjen încâlcită, chipul umbrit, ochii asemeni unor diamante scânteietoare.

— Nu-i prea mic pentru vârsta lui, Jessica? întrebă bătrâna.

Vocea era răguşită şi zbârnâitoare, ca un baliset dezacordat. Mama lui Paul răspunse cu glas catifelat de contralto:

— E lucru ştiut că Atreizii încep să crească târziu, Cuvioşia-Ta.

— Am auzit şi eu, spuse bătrâna. Dar are deja cincisprezece ani.

— Da, Cuvioşia-Ta.

— Nu doarme, observă bătrâna şi râse scurt. Ştrengarul ăsta viclean trage cu urechea. Dar cei de viţă domnească trebuie să fie vicleni. Şi dacă-i într-adevăr Kwisatz Haderach... atunci...

În obscuritatea patului, Paul ţinea ochii întredeschişi, două fante înguste. Ochii bătrânei – mari şi rotunzi ca ochii unei păsări de noapte – îl fixau cu intensitate, parcă tot mai mari, mai strălucitori.

— Somn uşor, ştrengar viclean, zise bătrâna. Mâine să mi te scoli în puteri ca să înfrunţi gom jabbarul.

Apoi se întoarse şi ieşi, împingând-o pe mama lui Paul, închizând uşa cu o bufnitură surdă.

Paul se întrebă: *Ce-i gom jabbarul?*

Niciunul dintre evenimentele frământate ale ultimelor zile nu i se păruse atât de straniu ca ivirea zgripţuroaicei de adineaori.

Cuvioşia-Ta.

Şi felul în care îi spusese mamei pe nume, „Jessica", de parcă s-ar fi adresat unei servitoare, nu unei Doamne Bene Gesserit, concubina unui duce şi mama moştenitorului ducal.

Să fie gom jabbarul vreunul dintre lucrurile pe care trebuie să le aflu despre Arrakis înainte de-a ajunge acolo? se întrebă.

Murmură pentru sine cuvintele stranii: *Gom jabbar... Kwisatz Haderach...*

Trebuise să înveţe o puzderie de lucruri. Arrakis era o lume cu totul diferită de Caladan şi mintea lui Paul era o vâltoare de cunoştinţe noi. *Arrakis... Dune... Planeta-deşert...*

Explicaţiile i le dăduse Thufir Hawat, Maestrul Asasin al tatălui său: duşmanii lor de moarte, Harkonnenii, stăpâniseră vreme de optzeci de ani Arrakisul, cu statut de semifief, în

virtutea unui contract încheiat cu Compania CHOAM pentru exploatarea melanjului, mirodenia geriatrică. Acum, Harkonnenii aveau să plece, urmând ca planeta să treacă în stăpânirea Casei Atreides, cu statut de fief deplin. La prima vedere, o victorie pentru Ducele Leto. Dar, precizase Hawat, aparenta izbândă ascundea o primejdie de moarte, pentru că ducele Leto se bucura de popularitate în rândul Caselor Mari ale Landsraadului.

„Un om popular stârnește invidia celor puternici“, spusese Hawat.

Arrakis... Dune... Planeta-deșert...

Paul adormi. Visă că se afla într-o cavernă arrakiană, înconjurat de oameni tăcuți care se mișcau în lumina palidă a unor licurigloburi. Domnea o atmosferă solemnă, ca într-o catedrală. De undeva îi ajungea la urechi un zgomot abia ghicit – clipocitul unor picături de apă. Deși prins în mrejele visului, Paul știu că-și va aminti totul când se va trezi. Își amintea întotdeauna visele premonitorii.

Visul se spulberă.

Paul se trezi în căldura patului... Gândurile îl năpădiră iarăși...

Poate că lumea Castelului Caladan, unde nu avusese parte de tovarăși de joacă de vârsta lui, nu merita gânduri triste la despărțire. Doctorul Yueh, învățătorul lui, îi dăduse de înțeles că pe Arrakis sistemul de clasă al faufrelucilor nu era respectat cu prea multă strictețe. Planeta adăpostea oameni care trăiau liberi la marginea deșertului, fără caid sau bashar... oameni asemenea mirajelor pustiului: fremenii[1], care nu figurau în niciun recensământ al Domeniilor Imperiale.

Arrakis... Dune... Planeta-deșert...

Paul își simți tensiunile lăuntrice, se hotărî să pună în aplicare una din lecțiile pentru minte-și-trup pe care le învățase de la mama sa. Trei respirații rapide declanșară procesul: trecu în starea de percepție flotantă... își adaptă conștiința. Apoi... dilatație aortică... evitarea mecanismului neadaptat al conștiinței... conștiința preferențială... îmbogățirea sângelui și irigarea rapidă a regiunilor suprasolicitate... *Nu se poate*

[1] Locuitori ai deșertului pe Arrakis.

obține hrană-siguranță-libertate numai pe baza instinctului... Conştiința animală nu depăşeşte momentul, după cum nu recunoaşte posibilitatea dispariției victimelor... animalul distruge, fără să producă... plăcerile animale rămân la nivel senzorial, percepția le scapă... omul are nevoie de o grilă prin intermediul căreia să observe universul... adaptarea preferențială a conştiinței creează o asemenea grilă... perfecțiunea corpului rezultă din concordanța fluxului nervos şi sanguin cu înțelegerea profundă a necesităților celulare... lucruri/ celule/ ființe... toate sunt trecătoare, toate luptă pentru a dobândi fluxul permanenței...

Lecția se depănă mai departe, şi mai departe, în conştiința flotantă...

Când lumina galbenă a dimineții atinse pervazul ferestrei, Paul o simți prin pleoapele lăsate. Deschise ochii, recunoscu decorul familiar al grinzilor de pe tavanul dormitorului, auzi din nou ecourile vieții febrile din castel.

Uşa odăii se deschise şi mama sa privi înăuntru. Pe ovalul impasibil al feței, ochii verzi îl fixau, gravi. Părul ei, de culoarea bronzului vechi, era strâns cu o panglică neagră, trecută peste coroană.

— Văd că eşti treaz, spuse ea. Ai dormit bine?

— Da.

În timp ce îi alegea hainele de pe rafturile dulapului, Paul îi privi silueta înaltă, văzu în poziția umerilor semnele încordării. Un ochi obişnuit n-ar fi remarcat nimic, dar pe el îl învățase totul chiar ea, antrenându-l după Metoda Bene Gesserit, educându-i spiritul de observație. Mama se întoarse. Îi întinse o tunică semiprotocolară, cu şoimul roşu – blazonul Casei Atreides – brodat deasupra buzunarului de la piept.

— Îmbracă-te repede! Cucernica Maică aşteaptă.

— Mi s-a arătat, odată, în vis. Cine e?

— Fosta mea educatoare de la şcoala Bene Gesserit. Acum e Dreptvorbitoarea Împăratului. Paul... (Mama şovăi, apoi urmă): Să-i povesteşti despre visele tale.

— Bine. Datorită ei am obținut Arrakisul?

— Nu am *obținut* Arrakisul.

Jessica scutură praful imaginar de pe o pereche de pantaloni pe care îi atârnă apoi, împreună cu tunica, pe cuierul de lângă pat.

— Grăbește-te. Să n-o lăsăm pe Cucernica Maică să aștepte!

Paul se ridică în capul oaselor și își strânse genunchii cu brațele.

— Ce-i gom jabbarul? întrebă.

Din nou, deprinderile pe care i le formase tot ea îi dezvăluiră o ezitare aproape imperceptibilă, o trădare infimă a nervilor, în care Paul recunoscu spaima.

Jessica se apropie de fereastră, dădu în lături draperiile, privi o clipă dincolo de lunca râului, spre Muntele Syubi.

— Ai să afli curând ce-i... gom jabbarul, rosti ea.

Paul desluși frică în glasul ei și constatarea îl intrigă.

Jessica spuse fără să-și întoarcă fața:

— Cucernica Maică așteaptă în salonul meu. Grăbește-te, te rog.

Așezată într-un jilț tapițat, Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam își ridică privirea când mama și fiul intrară. De-o parte și de alta, ferestrele salonului dominau panorama meandrelor sudice ale râului și covorul verde al domeniilor familiei Atreides, dar Cucernica Maică ignoră priveliștea. În dimineața aceasta își simțea vârsta și nu prea reușea să-și înăbușe iritarea. Dădu vina pe lipsa de confort a voiajului ca și pe contactul cu odioasa Ghildă Spațială și mașinațiile ei misterioase. Era însă vorba de o misiune care necesita intervenția unei Bene-Gesserit-cu-darul-Vederii. Nici măcar Dreptvorbitoarea Împăratului Padișah nu se putea sustrage de la anumite îndatoriri.

Afurisita asta de Jessica! gândi Cucernica Maică. *Măcar de ne-ar fi născut o fată, după cum i s-a poruncit!*

Jessica se opri la trei pași de jilț și făcu o plecăciune discretă, abia atingându-și fusta cu mâna stângă. Paul se înclină scurt, așa cum îl învățase maestrul său de dans să salute „când rangul persoanei este îndoielnic“.

Cucernicei Maici nu-i scăpă amănuntul.

— Un băiat prudent, Jessica.

Jessica îşi lăsă mâna pe umărul lui Paul şi strânse cu putere. Preţ de-o bătaie de inimă, în palmă îi pulsă frica. Apoi îşi regăsi calmul şi spuse:

— Aşa a fost învăţat, Cuvioşia-Ta.

De ce-i e frică? se întrebă Paul.

Bătrâna îl studie cu o singură privire sfredelitoare. Ovalul feţei lui semăna cu al Jessicăi, însă băiatul avea oase puternice. Moştenise de la taică-său, Ducele, părul negru ca pana corbului, dar sprâncenele erau ale bunicului dinspre mamă, cel al cărui nume trebuia să rămână secret... La fel şi nasul subţire, dispreţuitor... În schimb, ochii verzi aveau căutătura cutezătoare a bătrânului Duce, răposatul bunic din partea tatălui.

Un bărbat care a ştiut într-adevăr să fie cutezător... până la moarte, gândi Cucernica Maică.

— Învăţătura e una, spuse cu voce tare, ingredientul de bază, alta. Vom vedea.

Ochii ei bătrâni o fulgerară pe Jessica.

— Lasă-ne singuri. Îţi recomand să practici meditaţia de liniştire.

Jessica îşi luă mâna de pe umărul lui Paul.

— Cuvioşia-Ta, aş...

— Jessica, ştii că trebuie s-o fac.

Nedumerit, Paul îşi privi mama.

Jessica îşi îndreptă spatele.

— Da... desigur.

Paul îşi întoarse privirea spre Cucernica Maică. Deferenţa şi smerenia pe care mama le arăta bătrânei pledau pentru prudenţă. Dar, din cauza fricii pe care o radia făptura mamei sale, îl cuprinse un sentiment de revoltă amestecată cu nelinişte.

— Paul... (Jessica se opri, respiră adânc.) Paul, încercarea la care vei fi supus... contează foarte mult pentru mine.

— Încercarea? întrebă Paul, privind-o.

— Nu uita că eşti fiul unui Duce, mai spuse Jessica, apoi se răsuci şi, în foşnetul uscat al fustei lungi, ieşi cu paşi repezi din încăpere. Uşa se închise în urma ei.

Paul se întoarse către bătrână, stăpânindu-şi furia.

— De când a ajuns Doamna Jessica să fie expediată ca o servitoare?

Un zâmbet adânci pentru o clipă zbârciturile din colțurile gurii bătrânei.

— Doamna Jessica, băiete, *mi-a fost* servitoare vreme de paisprezece ani de școală. (Dădu din cap.) Și încă o servitoare foarte bună. *Apropie-te!*

Porunca îl șfichiui ca un bici. Paul se pomeni dându-i ascultare înainte de a fi apucat să gândească. *A folosit Glasul*, îi fulgeră prin minte. Se opri la semnul pe care i-l făcu și rămase nemișcat, aproape de genunchii bătrânei.

— Privește, spuse ea.

Scoase din faldurile rasei sale lungi un cub de metal verde, cu latura de vreo cincisprezece centimetri. Îl roti și Paul văzu că una din laturi era deschisă – neagră și înfricoșător de stranie. În cavitatea neagră a cutiei nu pătrundea lumina.

— Vâră-ți mâna dreaptă în cutie, porunci bătrâna.

Pe Paul îl săgetă frica. Dădu să se retragă, dar femeia zise:

— Așa-ți asculți mama?

Băiatul își ridică privirea către ochii de bufniță ai bătrânei. Încet, simțind constrângerea, dar incapabil s-o înlăture, Paul își vârî mâna în cutie. La început, când gaura neagră îi înghiți mâna, simți doar o senzație de răceală, apoi degetele dădură de metal și mâna îi fu străbătută de furnicături, ca și cum i-ar fi amorțit brusc.

O expresie de animal de pradă se întipări pe chipul bătrânei. Ridică mâna dreaptă și o apropie de gâtul lui Paul. Băiatul prinse cu coada ochiului o scânteiere metalică și vru să-și miște capul.

— Stai! se răsti bătrâna.

Glasul, din nou! O privi nemișcat.

— Gom jabbarul e la gâtul tău, vorbi ea. Gom jabbarul, dușmanul suprem. Un ac cu vârful otrăvit. Nu! Să nu faci nicio mișcare, otrava nu iartă.

Paul își simți gâtlejul uscat, încercă să înghită. Nu izbutea să-și ia ochii de pe chipul zbârcit al bătrânei, de la ochii scăpărători, de la gingiile decolorate și dinții argintii, de metal, ce scânteiau la fiecare cuvânt pe care-l rostea.

— Un fiu de Duce *trebuie* să se priceapă la otrăvuri, zise ea. Așa cer vremurile în care trăim, nu? Le știi pe toate, firește...

Musky, otrava pentru băuturi. Aumas, otrava pentru mâncăruri. Otrăvurile rapide, otrăvurile lente şi toată gama de otrăvuri intermediare. Astăzi ai să faci cunoştinţă cu una nouă: gom jabbar. Otrava care nu ucide decât animalele.

Mândria birui frica lui Paul.

— Insinuezi că fiul unui Duce ar fi un animal? şuieră el.

— Insinuez, să zicem, că ai putea fi om, replică bătrâna. Gata! Nu cumva să mai mişti. Sunt bătrână, dar mâna mea va apuca să-ţi înfigă acul în gât înainte de a putea să-mi scapi.

— Cine eşti? şopti Paul. Cum de-ai reuşit s-o faci pe mama să mă lase singur cu tine? Eşti din neamul lui Harkonnen?

— Harkonnen? Cerule, nu! Acum taci!

Un deget uscat îi atinse gâtul. Paul îşi înăbuşi imboldul involuntar de a sări în lături.

— Bine, zise bătrâna. Ai trecut de prima încercare. Să-ţi spun ce urmează: dacă scoţi mâna din cutie, mori. Asta-i singura regulă. Lasă-ţi mâna în cutie şi vei trăi. Trage-o afară şi vei muri.

Paul respiră adânc, ca să-şi potolească tremurul.

— Un singur strigăt al meu ar fi de-ajuns ca servitorii noştri să năvălească aici şi să mori *tu*.

— Servitorii nu vor trece de maică-ta, care stă de strajă la uşă. Fii sigur de asta. Maică-ta a supravieţuit aceleiaşi încercări. Acum e rândul tău. Ar trebui să te simţi mândru... Se-ntâmplă foarte rar să-i încercăm astfel pe copiii de sex masculin.

Curiozitatea reduse frica lui Paul la un nivel suportabil. În vocea bătrânei auzise, fără îndoială, adevărul. Dacă mama sa stătea într-adevăr de pază la uşă... dacă era într-adevăr vorba de o încercare... Dar, orice-ar fi fost, n-avea scăpare. Era prizonierul mâinii care-i atingea gâtul, prizonierul gom jabbarului. Îşi aminti cuvintele Litaniei împotriva Fricii, incantaţia din ritualul Bene Gesserit pe care o învăţase de la mama sa.

Să nu mă tem. Frica ucide mintea. Frica este moartea măruntă, purtătoarea desfiinţării totale. Voi înfrunta frica. O voi lăsa să treacă peste mine, prin mine. Şi, după ce va fi trecut, îmi voi întoarce ochiul interior şi voi privi în urma ei. Pe unde a trecut frica, nu va mai fi nimic. Voi rămâne doar eu.

Îşi regăsi calmul şi spuse:

— Dă-i drumul, bătrâno!

— Bătrâno! croncăni ea. Nu s-ar spune că-ți lipsește curajul. Ei bine, vom vedea, domnișorule! (Se aplecă la urechea lui și șopti): Vei simți durere în mâna din cutie. Suferință. Dar ia aminte! De-ți tragi mâna, îți voi străpunge gâtul cu gom jabbarul – iar moartea va veni la fel de iute ca securea călăului. Retrage-ți mâna și gom jabbarul îți ia viața. Ai înțeles?

— Ce-i în cutie?

— Suferință.

Furnicăturile din mână se accentuară. Paul își strânse buzele. *Ce fel de încercare-i asta?* se întrebă. Furnicăturile se transformară în mâncărime.

Bătrâna spuse:

— Ai auzit de animalele care-și retează cu colții laba ca să scape din capcană? Un vicleșug demn de un animal. Omul însă trebuie să rămână în capcană, să îndure suferința și să se prefacă mort, ca să-l nimicească apoi pe cel ce-i amenință întreaga specie.

Mâncărimea deveni usturime, apoi arsură ușoară.

— Pentru ce faci asta? întrebă Paul.

— Ca să aflu dacă ești om. Taci!

Paul își încleștă pumnul mâinii stângi, în timp ce senzația de arsură din cealaltă mână creștea. Creștea încet: căldură peste căldură... peste căldură. Își simți unghiile mâinii libere înfigându-se în palmă. Încercă să îndoaie degetele de la mâna care luase foc, dar degetele nu voiră să-l asculte.

— Arde! bolborosi.

— Taci!

Durerea începu să-i palpite în susul brațului. Fruntea i se acoperi de sudoare. Fiecare fibră a trupului îi striga să-și tragă mâna din puțul cu flăcări... dar... gom jabbarul! Fără să-și miște capul, trase cu coada ochiului spre acul otrăvit care pândea în dreptul gâtului. Își dădu seama că respiră sacadat, încercă să-și domolească ritmul respirației, dar nu izbuti.

Suferință!

Lumea din jurul lui rămase pustie. Nu mai era nimic, decât mâna care agoniza și, la câțiva centimetri de el, chipul brăzdat de riduri care îl sfredelea cu privirea.

Avea buzele atât de uscate, încât nu îndrăznea să le întredeschidă.

Arde! Arde!

I se păru că simte pielea mâinii plesnind, carbonizându-se, că sub ea carnea se desprinde şi cade, dezvelind oasele calcinate.

Arsura încetă.

Ca la comanda unui buton, durerea conteni.

Paul îşi simţi braţul drept tremurând spasmodic şi trupul scăldat în sudoare.

— Ajunge, murmură bătrâna. Kull wahad! Niciun copil de sex feminin n-a rezistat vreodată atât timp. Cred că voiam să nu izbuteşti. (Se lăsă pe spate şi luă gom jabbarul de la gâtul lui Paul.) Scoate-ţi mâna, tinere om, şi priveşte-o!

Paul îşi înăbuşi un fior dureros, privi golul negru pe care mâna sa părea că nu vrea să-l părăsească. Amintirea proaspătă a suferinţei îi împiedica orice mişcare. Raţiunea îi spunea că avea să scoată din cutie un ciot înnegrit.

— Scoate-o! se răsti bătrâna.

Îşi smulse mâna din cutie şi-o privi înmărmurit. Niciun semn. Carnea nu purta nicio urmă a torturii. Ridică mâna, o răsuci, îndoi degetele.

— Durere prin inducţie nervoasă, explică bătrâna. Nu ne putem îngădui să schilodim fiinţe cu potenţial uman. Ah, ce n-ar da unii să afle secretul cutiei!

Ascunse obiectul sub rasă.

— Dar durerea... rosti Paul.

— Durerea! pufni ea. Un om trebuie să-şi stăpânească fiecare nerv.

Paul simţi durere în mâna stângă. Îşi descleştă degetele, privi cele patru urme însângerate lăsate de unghiile care îi muşcaseră palma. Lăsă mâna în jos şi se uită la bătrână.

— I-ai făcut asta şi mamei?

— Ai cernut vreodată nisip printr-o sită? întrebă ea.

Fulgerarea tangenţială a întrebării ricoşă în mintea lui la un nivel superior al conştiinţei. *Nisip printr-o sită.* Încuviinţă, dând din cap.

— Noi, cele din Bene Gesserit, cernem oamenii ca să descoperim fiinţele umane.

Paul ridică mâna dreaptă, reînviind amintirea suferinței.

— Şi asta-i tot?... Suferință! Atâta tot?

— Ți-am observat reacția la suferință, băiete. Suferința nu-i decât axa încercării. Maică-ta te-a învățat cum observăm noi. Am văzut semnele învățăturilor ei. Asta e încercarea noastră: criză şi observație.

Paul desluşi în glasul ei confirmarea celor rostite şi spuse:

— Adevărat!

Bătrâna îl privi lung. *Percepe adevărul! El să fie? Să fie într-adevăr el?* Apoi gândi:*Speranța întunecă observația!* şi îşi înăbuşi emoția.

— Văd că ştii când oamenii cred ceea ce spun.

— Ştiu.

În vocea lui răzbătură armonicile capacităților verificate de experiență şi ea le auzi. Rosti cu glas surd:

— Poate că eşti Kwisatz Haderach. Stai jos, frate mic. Aşază-te aici, la picioarele mele.

— Prefer poziția în care mă aflu.

— Şi maică-ta a şezut cândva lângă mine.

— Eu nu sunt mama.

— Ne cam deteşti, nu-i aşa? (Îşi întoarse capul spre uşă şi strigă): Jessica!

Uşa se deschise brusc şi mama lui Paul apăru în prag, privind în încăpere cu ochi de cremene. Îşi văzu fiul şi privirea i se îmblânzi. Reuşi să schițeze un zâmbet.

— Jessica, ai încetat vreodată să mă urăşti? i se adresă bătrâna.

— Te iubesc şi te urăsc deopotrivă, răspunse Jessica. Ura, pentru suferința pe care n-am s-o uit niciodată. Dragostea este...

— Este, pur şi simplu, o întrerupse bătrâna, dar glasul îi suna blând. Poți rămâne acum, dar să nu vorbeşti. Închide uşa şi ai grijă să nu ne stingherească nimeni.

Jessica intră în cameră, închise uşa şi rămase cu spatele rezemat de ea. *Fiul meu trăieşte şi e... ființă umană. Ştiam că-i aşa... dar... trăieşte. Acum pot trăi şi eu mai departe.* Simți în spate suprafața compactă, reală, a uşii. Întreaga încăpere, cu tot ce se afla în ea, i se păru deodată palpabilă, pătrunzându-i simțurile.

Fiul meu trăieşte.

Paul îşi privi mama. *A spus adevărul.* Ar fi vrut să iasă, să rămână singur şi să se poată gândi la tot ce se întâmplase, dar îşi dădu seama că nu va putea pleca decât când i se va permite. Bătrâna reuşise să-l subjuge... *Amândouă au spus adevărul.* Mama sa fusese supusă aceleiaşi încercări. Toate astea aveau un scop, un ţel. Un ţel cumplit... căci suferinţa şi frica fuseseră şi ele cumplite. Ştia ce erau ţelurile cumplite. Erau ţeluri în calea cărora nu putea sta nimic. Erau ţeluri care-şi aveau propria lor existenţă, propria necesitate. Simţi că devenise prizonierul unui ţel cumplit. Dar nu ştia care era ţelul acesta cumplit.

— Băiete, spuse bătrâna, poate că într-o zi va trebui să stai şi tu de partea cealaltă a unei uşi. Şi aceea va fi tot o încercare.

Paul îşi privi mâna care trecuse prin suferinţă, apoi se uită la Cucernica Maică. Deslușise în vocea ei ceva necunoscut, o sonoritate pe care încă n-o sesizase la niciun alt glas. Cuvintele ei se conturaseră parcă într-un nimb de lumină. Distincte, materiale. Avu senzaţia că răspunsurile pe care bătrâna i le-ar putea da acum la orice întrebări ar fi în stare să-l înalţe din lumea lui de carne către ceva mult mai măreţ.

— De ce testaţi fiinţele umane? o întrebă.

— Ca să-i eliberăm pe oameni.

— Să-i eliberaţi?

— Odinioară, oamenii au pus maşinile să gândească pentru ei, sperând că astfel se vor elibera. Singurul rezultat a fost că alţi oameni cu maşini i-au înrobit.

— „Să nu-ţi faci maşină după asemănarea minţii omului", cită Paul.

— Da, aceasta a fost deviza Jihadului Butlerian, reprodusă şi în Biblia Catolică Portocalie. Dar Biblia ar fi trebuit să spună: „Să nu-ţi faci maşină care să imite mintea *umană.*" L-ai studiat pe mentatul aflat în slujba voastră?

— Am studiat *cu* Thufir Hawat.

— Marea Răscoală ne-a luat cârjele şi a silit mintea *umană* să se dezvolte. Au luat fiinţă şcoli menite să educe şi să antreneze talentele *umane.*

— Şcolile Bene Gesserit?

Ea încuviinţă din cap.

— Au supraviețuit doar două dintre școlile străvechi: Bene Gesseritul și Ghilda Spațială. Ghilda, pare-se, pune accentul mai ales pe matematicile pure. Funcția Bene Gesseritului este cu totul alta.

— Politica, rosti Paul.

— Kull wahad! exclamă bătrâna.

O fulgeră din ochi pe Jessica.

— Nu i-am spus nimic, Cuvioșia-Ta.

Cucernica Maică se întoarse iarăși spre Paul.

— Ai ghicit fără să ai la îndemână prea multe indicii. Așa este. Politica. Prima școală Bene Gesserit a fost întemeiată de persoane care au întrevăzut necesitatea continuității problemelor umane. Persoanele acelea și-au dat seama că o asemenea continuitate nu poate exista decât dacă se separă specia umană de specia animală... prin selecție artificială.

Pentru Paul, cuvintele Cucernicei Maici își pierdură brusc claritatea. Se simți rănit în ceea ce mama lui numea *instinctul său de dreptate*. Nu pentru că bătrâna ar fi mințit. Nu încăpea îndoială, credea ce spune. Nu, era ceva mai adânc, ceva legat de țelul cumplit.

— Dar mama mi-a spus că multe surori Bene Gesserit nu-și cunosc ascendența, zise el.

— Arhivele noastre păstrează evidența tuturor liniilor genetice. Maică-ta știe că se trage sau dintr-un neam Bene Gesserit, sau dintr-un neam acceptat de Bene Gesserit.

— Atunci cum de nu știe cine-s părinții ei?

— Unii au voie să știe... Cei mai mulți, nu. S-ar putea, de pildă, să se fi urmărit împerecherea ei cu o rudă apropiată, pentru a se consolida dominanta unei anumite însușiri genetice. Avem multe motive.

Paul simți iarăși ofensa adusă dreptății.

— Vă asumați dreptul la o mulțime de decizii, rosti el.

Cucernica Maică îl țintui cu privirea, întrebându-se: *Am deslușit cumva critică în glasul lui?*

— Purtăm o povară grea, zise.

Paul simți că șocul încercării se estompează cu repeziciune. Își ațintì privirea în ochii bătrânei și spuse:

— Zici că s-ar putea să fiu... Kwisatz Haderach. Ce-i asta? Un gom jabbar uman?

— Paul! interveni Jessica. Nu vorbi pe tonul ăsta cu...

— Dă-mi voie, Jessica, o întrerupse bătrâna. Băiete, ai auzit vreodată de drogul Dreptvorbitoarelor?

— E un narcotic care amplifică puterea de a detecta neadevărul, răspunse Paul. Mi-a spus mama.

— Ai asistat vreodată la Transa Adevărului?

Paul clătină din cap.

— Nu.

— Drogul e periculos, dar conferă într-adevăr putere. Sub efectul drogului, Dreptvorbitoarea poate să viziteze multe locuri din memoria ei – din memoria trupului ei. Noi, Dreptvorbitoarele, cunoaştem multe dintre căile trecutului... dar numai căi feminine. (În glasul bătrânei se strecură o undă de mâhnire.) Există însă un loc în care nicio Dreptvorbitoare nu poate să ajungă. Locul acela ne respinge, ne îngrozeşte. Dar se spune că va veni ziua în care un bărbat îşi va descoperi, în binecuvântarea drogului... ochiul interior. El va vedea ceea ce n-a văzut încă niciuna dintre noi: ambele trecuturi – cel masculin şi cel feminin.

— Pe bărbatul acesta îl numiţi Kwisatz Haderach?

— Da. Kwisatz Haderach: cel care poate fi în mai multe locuri deodată. Mulţi bărbaţi au încercat drogul... foarte mulţi. Dar niciunul n-a reuşit.

— Au încercat şi au dat greş? Cu toţii?

— O, nu, murmură bătrâna, clătinând din cap. Au încercat şi au murit.

Încercarea de a-l înţelege pe Muad'Dib fără a-i înţelege duşmanii de moarte, Harkonnenii, este asemenea încercării de a afla Adevărul fără a cunoaşte Minciuna. Este ca încercarea de a vedea Lumina fără a şti ce-i Întunericul. Este cu neputinţă.

Fragment din „Manualul lui Muad'Dib"
de prinţesa Irulan

Era o lume, un glob sculptat, cufundat pe jumătate în umbră, rotindu-se sub loviturile domoale ale unei mâini obeze, cu degetele încărcate de inele scânteietoare. Globul se învârtea pe un suport variabil, lângă unul din pereţii lipsiţi de ferestre ai încăperii. Ceilalţi pereţi erau un mozaic multicolor de suluri, bobine, benzi şi filme. Lumina venea de la câteva globuri aurii care pluteau în câmpuri mobile de suspensie gravitaţională.

În centrul camerei trona o masă de lucru elipsoidală, acoperită cu o placă trandafirie din lemn de elacca pietrificat. În jurul mesei erau orânduite mai multe scaune veriforme cu suspensie, dintre care două ocupate. Într-unul şedea un tânăr negricios de vreo şaisprezece ani, cu faţă rotundă şi ochi apatici. În celălalt, un bărbat subţiratic, mic de statură, cu trăsături efeminate.

Amândoi aveau privirile aţintite către glob şi omul care îl rotea din umbră.

Un râs înfundat răsună dintr-acolo. Apoi o voce de bas:

— Iat-o, Piter: cea mai mare capcană de oameni din câte a cunoscut istoria. Iar Ducele e gata să se vâre de bunăvoie în fălcile ei. Ce zici? Nu-i asta o realizare magnifică a Baronului Vladimir Harkonnen?

— Fără-ndoială, Baroane, încuviinţă bărbatul. Avea o voce de tenor, cu inflexiuni dulci, muzicale.

Mâna masivă se lăsă asupra globului, puse capăt rotației. Acum, cei din cameră putură să contemple suprafața nemișcată, putură să-și dea seama că aveau în față unul din obiectele hărăzite doar colecționarilor bogați sau guvernatorilor planetari ai Imperiului. Globul purta pecetea artizanilor imperiali. Meridianele și paralelele erau marcate cu sârmă de platină, subțire ca firul de păr. Calotele polare erau incrustații vaporoase de diamante cu strălucire lăptoasă.

Mâna buhăită se mișcă, trasând detaliile suprafeței.

— Vă invit să priviți cu atenție, hurui vocea de bas. Uită-te bine, Piter, și tu la fel, iubitul meu Feyd-Rautha. Între șaizeci de grade latitudine nordică și șaptezeci de grade latitudine sudică, doar aceste ondulații superbe. Culoarea lor nu vă duce cu gândul la caramelele cele mai dulci? Nicăieri niciun pic de albastru. Nicăieri lacuri sau râuri sau mări. Și aceste drăgălașe calote polare... Atât de micuțe! Cine n-ar recunoaște dintr-o privire lumea asta? Arrakis! O lume fără seamăn. Și locul ideal pentru o victorie fără seamăn.

Un zâmbet flutură pe buzele lui Piter.

— Și când te gândești, Baroane, că Împăratul Padișah consideră că i-a dat Ducelui planeta, cu mirodenia ta cu tot. Uimitor!

— Asta-i o afirmație absurdă, hurui Baronul, pe care-ai făcut-o numai ca să-l zăpăcești pe tânărul Feyd-Rautha. Dar pe nepotul meu nu-i nevoie să-l induci în eroare.

Tânărul cu ochi apatici se foi în scaun, netezi o cută a colantului negru în care era îmbrăcat. Își îndreptă brusc poziția, când în ușa din spatele său se auzi o bătaie discretă.

Piter se smulse din scaunul lui, traversă odaia și crăpă ușa doar cât să ia cilindrul unui mesaj, apoi o închise, desfășură sulul și-l parcurse lacom cu privirea. Lăsă să-i scape un chicot, încă unul.

— Ei? îl interpelă Baronul.

— Neghiobul ne-a trimis răspuns, Baroane!

— Parcă a scăpat vreodată un Atreides prilejul de a se grozăvi! exclamă Baronul. Ce zice?

— E cam necuviincios, Baroane. Ți se adresează cu „Harkonnen". Nici „Sire și dragă Vere", nici titlu, nimic.

— Harkonnen e un nume frumos, mârâi Baronul, iar glasul îi trădă nerăbdarea. Şi ce spune drăguțul de Leto?

— Spune aşa: „Refuz propunerea de întrevedere pe care mi-ai transmis-o. Îți cunosc prea bine perfidia, după cum ți-o cunoaşte toată lumea.“

— Atât?

— Mai zice: „Arta kanlyului[1] are încă admiratori pe cuprinsul Imperiului.“ Şi semnează: „Ducele Leto de Arrakis“. (Piter izbucni în râs.) De Arrakis! Ei, nu! Asta-i prea de tot!

— Încetează, se răsti Baronul şi râsul celuilalt amuți brusc, ca un contact întrerupt. Kanly, vasăzică! Cu alte cuvinte, vendetă! Şi foloseşte termenul ăsta arhaic, cu o tradiție atât de bogată, ca să-mi dea de înțeles că nu-i de glumă.

— Ai făcut gestul păcii, spuse Piter. Formele au fost respectate.

— Vorbeşti mult prea mult pentru un mentat, Piter, observă Baronul. Şi gândi: *Va trebui să mă descotorosesc de el cât de curând. Aproape că nu mai e bun de nimic.* Îşi privi lung mentatul-asasin, zăbovind asupra amănuntului pe care oricine îl remarca numaidecât: ochii – fante înguste, complet albastre. Ochi fără pic de alb.

Un rânjet scurt schimonosi chipul lui Piter. O clipă, fața lui păru o mască. Cu două găuri în locul ochilor.

— Dar... Baroane! N-a existat nicicând revanşă mai frumoasă. O capodoperă în materie de trădare: să-l *obligi* pe Leto să lase Caladanul pentru Dune – ba încă fără nicio şansă de scăpare, dată fiind porunca Împăratului. Ce festă!

— Ai un adevărat flux verbal, Piter, rosti cu voce glacială Baronul.

— Pentru că-s fericit, Baroane. În timp ce pe tine... te cam roade invidia.

— Piter!

— Ah, Baroane! Nu e regretabil că n-ai reuşit să ticluieşti de unul singur stratagema asta încântătoare?

— Într-o bună zi, am să pun să te strângă de gât, Piter.

— Sunt sigur, Baroane. În fine! Dar nicio faptă bună nu-i zadarnică, aşa-i?

---

[1] Vrăjmăşie declarată oficial sau vendetă.

— Ai luat cumva semuta sau verită, Piter?

— Pe Baronul nostru îl miră adevărul spus fără teamă, observă Piter. Fața i se transformă în caricatura unei măşti încruntate. Aha! Numai că vezi tu, Baroane, eu sunt mentat, aşa că am să ştiu când îți vei trimite călăul. Atât timp cât îți mai sunt de folos, vei aştepta. N-ar fi economic să acționezi prematur, şi până una-alta mai pot face câte ceva. Ştiu că Dune te-a învățat un lucru înțelept: să nu iroseşti. N-am dreptate, Baroane?

Baronul continuă să-l fixeze în tăcere.

Feyd-Rautha se agită în scaun. *Dobitocii ăştia şi ciondăneala lor!* gândi. *Unchiu-meu nu-i în stare să discute cu mentatul fără să se ia la harță. Ce şi-or fi închipuind? Că n-am altă treabă decât să-i ascult cum se ciorovăiesc?*

— Feyd, spuse Baronul. Când te-am poftit aici, ți-am spus s-asculți şi să înveți. Înveți?

— Da, unchiule, răspunse Feyd-Rautha cu voce slugarnică.

— Uneori nu ştiu ce să cred despre Piter, zise Baronul. Eu provoc suferință numai din necesitate, pe când el... aş putea să jur c-o face din pură plăcere. În ceea ce mă priveşte, mi-e milă de sărmanul Duce Leto. Curând o să-l lovească şi doctorul Yueh şi... s-a zis cu Atreizii! Sunt sigur că Leto îşi va da seama cine l-a manevrat pe medicul trădător... iar asta va fi lovitura de grație.

— Atunci de ce nu i-ai cerut doctorului să-i vâre un kindjal între coaste? întrebă Piter. Zici că ți-e milă, dar...

— Ducele trebuie să fie *conştient* în momentul în care-i voi pecetlui soarta, îl întrerupse Baronul. Trebuie să afle şi celelalte Case Mari. Asta o să le mai taie elanul. Iar eu o să am loc ca să mă pot mişca mai în voie. Necesitatea-i evidentă, dar aceasta nu înseamnă că-mi face plăcere.

— Ca să te poți mişca mai în voie, îl persiflă Piter. Împăratul e şi-aşa cu ochii pe tine, Baroane. Te mişti şi-aşa cu prea multă cutezanță. Într-o zi ai să te trezeşti chiar aici, pe Giedi Prim, c-o legiune imperială de sardaukari şi-atunci s-a zis şi cu Baronul Vladimir Harkonnen!

— Tare ți-ar plăcea s-apuci ziua aceea, nu-i aşa, Piter? Ce te-ai mai bucura să vezi corpul sardaukarilor prădându-mi oraşele şi jefuindu-mi palatul! Nu-ți lasă gura apă?

— Mă mai întrebi, Baroane? rosti aproape în şoaptă Piter.

— Ar fi trebuit să fii bashar de trupe, zise Baronul. Prea te încântă sângele şi suferința. Poate că m-am pripit cu făgăduiala prăzilor de pe Arrakis.

Piter făcu cinci paşi curios de mărunți şi se opri exact în spatele lui Feyd-Rautha. Atmosfera din încăpere deveni brusc încordată şi tânărul îşi încruntă neliniştit sprâncenele, răsucindu-şi capul spre Piter.

— Să nu te joci cu Piter, Baroane, mârâi mentatul. Mi-ai promis-o pe doamna Jessica. Mi-ai promis-o!

— Pentru ce, Piter? întrebă Baronul. Pentru suferință?

Piter îl privi fix, prelungind tăcerea.

Feyd-Rautha îşi trase într-o parte scaunul.

— Unchiule, mai ai nevoie de mine? Ai spus că...

— Iubitul meu Feyd-Rautha se impacientează, observă Baronul. Se mişcă în umbră, în preajma globului. Răbdare, Feyd. Apoi se adresă iarăşi mentatului:

— Dar micul Duce, dragă Piter? Ce-ai de spus despre copil? Despre Paul?

— Capcana ți-l va pune pe tavă, Baroane, mormăi Piter.

— Nu asta te-am întrebat. Dacă nu mă înşală memoria, ai prevăzut că vrăjitoarea Bene Gesserit îi va face Ducelui o fiică. Te-ai înşelat, nu-i aşa, mentatule?

— Nu mă înşel prea des, Baroane, se apără Piter şi pentru prima dată vocea lui păru temătoare. Recunoaşte-mi măcar meritul ăsta: nu mă înşel prea des. Ştii şi tu că femeile din Bene Gesserit nasc îndeobşte fete. Chiar şi consoarta Împăratului a adus pe lume doar fiice.

— Unchiule, interveni din nou Feyd-Rautha, ai spus să vin ca să aflu ceva important pentru mine şi...

— Grozav nepot am, se văită Baronul. Aspiră la stăpânirea baroniei mele, dar nu-i în stare să se stăpânească nici măcar pe sine. (Se agită în spatele globului, umbră printre umbre.) Află, Feyd-Rautha Harkonnen, că te-am chemat aici cu speranța de a-ți oferi un dram de înțelepciune. L-ai urmărit pe bunul nostru mentat? Ai fi avut câte ceva de învățat din această discuție.

— Dar, unchiule...

— Piter e un mentat deosebit de eficient, nu eşti de-aceeaşi părere, Feyd?

— Ba da, dar...

— Ah! Întocmai: *dar!* Dar consumă prea multă mirodenie; o savurează ca pe o dulceață. Ia uite ce ochi are! Parc-ar fi un salahor arrakian. Daaa... E eficient Piter, *dar* în acelaşi timp este emotiv şi predispus la ieşiri pătimaşe. Eficient, *dar* supus greşelii.

Mentatul vorbi cu voce joasă, ursuză:

— M-ai chemat ca să-mi subminezi eficiența prin critici, Baroane?

— Să-ți subminez eficiența? Fii serios, Piter, doar mă cunoşti. Nu doresc decât ca nepotul meu să constate limitele unui mentat.

— Ai hotărât deja să mă înlocuieşti?

— Să te înlocuiesc? Cu cine să te înlocuiesc? Unde-aş putea găsi un alt mentat cu viclenia şi veninul tău?

— Acolo unde m-ai găsit şi pe mine, Baroane.

— Poate că n-ar strica s-o fac, spuse Baronul cu un aer meditativ. Pari cam instabil în ultima vreme. Şi consumi o grămadă de mirodenie.

— Consideri că plăcerile mele sunt prea costisitoare, Baroane? Ai ceva de obiectat în privința asta?

— Dragă Piter, plăcerile astea te țin legat de mine. Cum aş putea să obiectez? Nu vreau decât ca nepotul meu să te observe şi să tragă unele concluzii.

— Aşadar, e vorba de o demonstrație, mârâi Piter. Ce trebuie să fac? Să dansez? Să-mi etalez diferitele funcții spre edificarea eminentului Feyd-Rau...

— Exact. E vorba de o demonstrație. Şi-acum, ține-ți gura.

Baronul se întoarse spre Feyd-Rautha. Îi observă buzele groase, răsfrânte – caracteristica genetică a Harkonnenilor – arborând un zâmbet uşor amuzat.

— Acesta-i un mentat, Feyd, reluă Baronul. A fost instruit şi condiționat pentru a îndeplini anumite funcții. A nu se omite însă faptul că mentatul este ambalat într-un corp uman. O carență cât se poate de gravă! Uneori chiar cred că strămoşii noştri aveau dreptate cu maşinile lor gânditoare...

— Nişte jucării, pe lângă mine, bombăni Piter. Chiar şi tu, Baroane, ai putea să întreci *maşinile* alea.

— Poate, făcu Baronul. În sfârşit... (Inspiră adânc, râgâi. Apoi): Piter, expune-i acum nepotului meu liniile generale ale campaniei noastre împotriva Casei Atreides. Îndeplineşte-ți, deci, te rog, rolul de mentat.

— Baroane, te-am avertizat că nu e bine să împărtăşeşti asemenea informații unei persoane de vârsta lui. Observațiile mele...

— Dă-mi voie să hotărăsc eu. Ți-am dat un ordin, mentatule! Îndeplineşte-ți una dintre diversele tale funcții.

— Prea bine.

Piter îşi îndreptă spatele şi înțepeni într-o stranie atitudine de demnitate – ca şi cum şi-ar fi pus altă mască, dar care de această dată îi acoperea tot corpul.

— Peste câteva zile standard, începu el, întreaga casă a Ducelui Leto se va îmbarca la bordul unui transspațial al Ghildei cu destinația Arrakis; mai exact, oraşul Arrakeen, cu siguranță considerat preferabil reşedinței noastre de la Carthag. Mentatul Ducelui, Thufir Hawat, va fi ajuns pe bună dreptate la concluzia că Arrakeenul e mai uşor de apărat.

— Ciuleşte bine urechile, Feyd, interveni Baronul. Fii atent la toate planurile care sunt în interiorul planurilor.

Feyd-Rautha dădu din cap, gândind: *Aşa mai merge. Bătrânul monstru îşi dă, în sfârşit, în vileag secretele. Ceea ce-nseamnă că vrea, într-adevăr, să-i fiu moştenitor.*

— Există mai multe posibilități tangențiale, reluă Piter. Am indicat faptul că întreaga Casă Atreides se va muta pe Arrakis. Cu toate astea, nu trebuie scăpată din vedere nici posibilitatea ca Ducele să se fi înțeles cu Ghilda să-l transporte într-un loc sigur, în afara Sistemului. Există precedente. În împrejurări asemănătoare, unele Case s-au exilat, cu armamentul atomic al familiei şi cu scuturile, dincolo de limitele Imperiului.

— Ducele e prea mândru ca să facă aşa ceva, comentă Baronul.

— E o posibilitate, insistă Piter. Oricum, pentru noi rezultatul final ar fi acelaşi.

— Nu-i adevărat! mugi Baronul. Vreau să moară şi să-i piară tot neamul!

— Asta-i şi eventualitatea cea mai probabilă. Există unele activități după care se poate recunoaşte dacă o Casă

intenționează să ia calea exilului. Ducele nu pare să acționeze în acest sens.

— Aşa! oftă Baronul. Continuă, Piter.

— La Arrakeen, Ducele şi familia lui vor ocupa Reşedința, fosta locuință a Contelui Fenring şi a doamnei sale.

— Ambasadorul pe lângă contrabandişti, râse Baronul.

— Poftim? făcu Feyd-Rautha.

— Unchiul tău a glumit, îi explică Piter. L-a numit pe Contele Fenring „ambasadorul pe lângă contrabandişti", făcând aluzie la interesul Împăratului pentru operațiile de contrabandă de pe Arrakis.

Feyd-Rautha îşi privi nedumerit unchiul.

— De ce?

— Nu fi obtuz, Feyd! se răsti Baronul. Cum ar putea fi altfel, atâta vreme cât Ghilda Spațială rămâne efectiv în afara controlului imperial? Cum crezi c-ar mai putea să mişune spionii şi asasinii?

Gura lui Feyd-Rautha schiță un „Aha!" nerostit.

— La Reşedință, continuă Piter, am pus la cale câteva diversiuni. Va avea loc şi un atentat la viața moştenitorului Atreides... E posibil ca atentatul să reuşească.

— Piter, mârâi Baronul, ai spus...

— Am spus că se pot produce accidente, zise Piter. Tentativa de asasinat trebuie să pară autentică.

— Ah, şi băiatul are un trup atât de tânăr, atât de fraged! rosti Baronul. Firește, virtual e şi mai periculos decât tatăl... mai ales după tot ce a învățat de la vrăjitoarea de maică-sa. Blestemată femeie! Eh, în sfârşit! Continuă, te rog, Piter.

— Hawat va intui că un agent de-al nostru s-a infiltrat printre ei. Suspectul cel mai evident e doctorul Yueh, care-i într-adevăr unealta noastră. Dar Hawat ştie că doctorul e absolvent al Şcolii Suk şi supus Condiționării Imperiale – cu alte cuvinte, un om destul de sigur spre a-l sluji chiar pe Împărat. Condiționarea Imperială se bucură de o încredere oarbă. Unii susțin chiar că nu poate fi anihilată decât cu prețul vieții subiectului. Şi totuşi, aşa cum a remarcat cineva odată, cu o pârghie potrivită poți urni din loc şi o planetă. Iar noi am găsit pârghia potrivită pentru a-l urni pe doctor.

— Cum? întrebă Feyd-Rautha, brusc interesat.

Subiectul i se părea fascinant. *Toată lumea* știa că persoanele supuse Condiționării Imperiale nu puteau fi corupte prin niciun mijloc.

— Altă dată, interveni Baronul. Spune mai departe, Piter.

— În locul lui Yueh, continuă mentatul, vom scoate în calea lui Hawat un suspect mult mai interesant. Planul nostru este extrem de îndrăzneț. Dar tocmai de aceea suntem siguri că Hawat o va bănui pe ea.

— Ea? rosti mirat Feyd-Rautha.

— Doamna Jessica în persoană, spuse Baronul.

— Nu e sublim? zise Piter. Problema o să-l preocupe în asemenea măsură pe Hawat, încât îi va afecta grav funcțiile de mentat. S-ar putea chiar să încerce s-o ucidă. Se încruntă și adăugă: Dar nu cred că va izbuti.

— Și nici tu nu dorești asta, așa-i? îl provocă Baronul.

— Nu-mi distrage atenția, replică Piter. În timp ce Hawat va fi ocupat cu doamna Jessica, îl vom încurca și mai mult, provocând tulburări în câteva garnizoane și alte diversiuni similare, care vor putea fi însă repede rezolvate. Ducele trebuie lăsat să creadă că a dobândit un oarecare grad de securitate. Apoi, la momentul potrivit, îi vom da de știre lui Yueh și, atacând cu forțele noastre principale, vom... vom...

— Dă-i drumul, spune-i tot, îl îndemnă Baronul.

— Vom invada planeta, sprijiniți de două legiuni de sardaukari îmbrăcați în uniforme Harkonnen.

— Sardaukari! tresări Feyd-Rautha.

Văzu cu ochii minții imaginea fioroaselor trupe imperiale – ucigași fără milă, soldații fanatici ai Împăratului Padișah.

— Sper că-ți dai seama câtă încredere îți acord, Feyd, spuse Baronul. Dacă o singură șoaptă despre afacerea asta ar ajunge la urechile vreunei alte Case Mari, întregul Landsraad s-ar putea coaliza împotriva Casei Imperiale și s-ar dezlănțui haosul.

— Punctul esențial e următorul, zise Piter. De vreme ce Casa Harkonnen este folosită pentru a săvârși treburile murdare ale Imperiului, ea va beneficia în mod cert de avantaj. Un avantaj periculos, desigur, dar care, manevrat cu precauție, îi va aduce profituri mai mari decât ale oricăror alte Case din Imperiu.

— Habar n-ai despre ce profituri e vorba, Feyd, spuse Baronul. Nici măcar nu ți-ar putea trece prin cap. Pentru început... vom obține un directorat irevocabil în compania CHOAM.

Feyd-Rautha dădu din cap. Profiturile erau totul. Iar CHOAM era cheia profiturilor. Fiecare Casă nobilă scotea din sipetele Companiei tot ce putea scoate pe durata unui directorat. Directoratele CHOAM reprezentau adevărata măsură a puterii politice din Imperiu, trecând dintr-o mână în alta, odată cu modificarea numărului de voturi obținute în Landsraad, la concurență cu Împăratul şi cu susținătorii acestuia.

— S-ar putea, spuse Piter, ca Ducele Leto să încerce să fugă la neisprăviții de fremeni de la marginea deşertului. Ori să încerce să-şi trimită doar familia spre acest adăpost imaginar. Dar această uşiță de salvare e blocată de unul din agenții Maiestății Sale – ecologul planetei. Poate-l mai ții minte: Kynes.

— Feyd şi-l aminteşte, interveni Baronul. Spune mai departe.

— Nu prea ştii să te-abții, Baroane, remarcă Piter.

— Spune mai departe, ți-am poruncit! tună Baronul.

Piter dădu din umeri.

— Dacă totul va reuşi conform planului, spuse, în mai puțin de un an standard Arrakisul va deveni subfieful Casei Harkonnen. Unchiul tău va solicita o dispensă. Planeta va fi condusă de agentul său personal.

— Care va stoarce şi mai multe profituri, rosti Feyd-Rautha.

— Exact, întări Baronul.

Şi gândi: *Aşa-i şi drept. Noi suntem cei care-am colonizat Arrakisul... cu excepția celor câtorva venetici de fremeni care se ascund la periferia deşertului... şi-a prăpădiților de contrabandişti, care sunt prizonierii planetei, întocmai ca şi muncitorii indigeni.*

— Iar Casele Mari vor şti că Baronul i-a distrus pe Atreizi, spuse Piter. Vor şti cu siguranță.

— Vor şti, şuieră Baronul.

— Ce-i mai frumos, adăugă Piter, este că va şti şi Ducele. Adică ştie de-acum, într-un fel. Nu se poate să nu fi mirosit capcana.

— Ştie, ştie, mormăi Baronul şi în glasul lui răzbătu o notă de mâhnire. Dar n-are încotro... Cu atât mai rău pentru el!

Baronul părăsi ungherul de lângă globul Arrakisului. Ieşind din umbră, silueta sa căpătă proporții – imensă, obeză. Cu umflături discrete sub faldurile robei întunecate, în locurile unde trupul mătăhălos era parțial susținut de dispozitive de suspensie portabile, prinse în hamuri. Cântărea aproape două sute de kilograme standard, dar picioarele nu-i purtau mai mult de cincizeci.

— Mi-e foame! mugi, mângâindu-şi cu degetele pline de inele buzele groase şi privindu-l pe Feyd-Rautha cu ochi înecați în grăsime. Dă poruncă să ni se aducă ceva de mâncare, dragul meu. Să gustăm ceva înainte de culcare.

Astfel grăit-a Sfânta Alia-a-Cuțitului: „Cucernica Maică trebuie să îmbine puterea de seducție a unei curtezane cu măreția sublimă a unei zeițe virgine și să păstreze aceste atribute sub tensiune atât timp cât vor dăinui forțele tinereții sale. Căci, atunci când frumusețea și tinerețea se vor fi dus, va descoperi că locul intermediar, ocupat odinioară de tensiune, s-a preschimbat într-un izvor de șiretenie și de iscusință."

Fragment din „Muad'Dib, comentarii de familie"
de prințesa Irulan

— Ei, Jessica, ce-ai de spus în ceea ce te privește? întrebă Cucernica Maică.

Asfințea soarele la Castelul Caladan, în ziua încercării lui Paul. Cele două femei erau singure în salonul Jessicăi. Paul aștepta alături, între pereții izolați acustic ai Camerei de Meditație.

Jessica stătea în fața ferestrelor dinspre sud. Vedea și nu vedea culorile pe care amurgul le așternuse peste luncă, peste râu. Auzi și nu auzi întrebarea Cucernicei Maici. Se gândea la o altă încercare, petrecută cu mulți ani în urmă. Se gândea la fetița plăpândă, cu părul de culoarea bronzului, cu trupul chinuit de furtunile pubertății – fetița care intrase în biroul Cucernicei Maici Gaius Helen Mohiam, Proctor Superior al școlii Bene Gesserit de pe Wallach IX. Jessica își privi mâna dreaptă, îndoi degetele, amintindu-și durerea, spaima, furia.

— Bietul Paul, șopti ea.

— Te-am întrebat ceva, Jessica.

Tonul era răstit, poruncitor.

— Cum? Oh... Jessica se smulse din trecut, se întoarse către Cucernica Maică, aşezată cu spatele la perete, între cele două ferestre de la apus. Ce-ai vrea să spun?

— Ce-aş vrea să spui? Ce-aş vrea să spui? cârâi bătrâna şi în vocea ei răzbătu o notă crudă de batjocură.

— Ei da, am născut un fiu! izbucni Jessica. Dar ştia că mânia îi fusese provocată cu bună ştiinţă.

— Ţi s-a poruncit să-i faci lui Atreides doar fiice.

— Dar însemna atât de mult pentru el!

— Iar tu, în trufia ta, ţi-ai închipuit că-l vei zămisli pe Kwisatz Haderach!

Jessica îşi înălţă fruntea.

— Am simţit că ar fi cu putinţă.

— Nu te-ai gândit decât la dorinţa Ducelui de a avea un fiu! se răsti bătrâna. Dar dorinţele lui n-au nimic de-a face cu asta. Căsătoria unei fiice Atreides cu un moştenitor Harkonnen ar fi astupat breşa. Ai complicat lucrurile în mod iremediabil. Acum s-ar putea să pierdem ambele filiaţii.

— Nu sunteţi infailibile, replică Jessica.

Înfruntă privirea aţintită asupra ei.

— Faptul e consumat, mormăi în cele din urmă bătrâna.

— Am jurat că n-o să regret niciodată hotărârea, spuse Jessica.

— Câtă noblеţe! o zeflemisi Cucernica Maică. N-o să regreţi! Vom vedea când se va pune recompensă pe capul tău şi o să trebuiască să fugi, hăituită de toţi cei dispuşi să vândă viaţa ta şi viaţa fiului tău.

Jessica păli.

— Nu există nicio alternativă?

— Alternativă? O Bene Gesserit pune asemenea întrebare?

— Nu vreau să ştiu decât ce vezi în viitor graţie puterilor tale.

— În viitor văd ce-am văzut în trecut. Cunoşti foarte bine problemele noastre, Jessica. Rasa ştie că e vremelnică şi se teme de stagnarea ereditãţii sale. Are în sânge pornirea de a-şi amesteca haotic liniile genetice. Imperiul, Compania CHOAM şi Casele Mari nu sunt decât rămăşiţele unor epave târâte de furia torentului.

— CHOAM-ul, murmură Jessica. Îmi închipui că s-a şi hotărât cum vor reîmpărți prăzile de pe Arrakis.

— Ce altceva este CHOAM-ul decât girueta vremurilor în care trăim? Împăratul şi partizanii lui controlează în clipa de față 59,65 la sută din voturile Consiliului de administrație al Companiei. Nu încape îndoială că adulmecă profituri şi, cum le adulmecă şi alții, puterea lor asupra voturilor va creşte. Aşa se face istoria, fata mea.

— Exact asta-mi trebuie mie acum. O prelegere de istorie!

— Nu fi sarcastică, fetițo! Ştii la fel de bine ca şi mine ce forțe ne înconjoară. Civilizația noastră are trei puncte de sprijin: Curtea Imperială în opoziție cu Federația Caselor Mari ale Landsraadului şi, între ele, Ghilda şi monopolul ei blestemat în transporturile interstelare. În politică, trepiedul este cea mai instabilă structură. Iar sistemul comercial de tip feudal, care întoarce spatele oricărei ştiințe şi complică absolut totul, nu face altceva decât să înrăutățească situația.

Jessica rosti cu amărăciune:

— Epave târâte de furia torentului... ca Ducele Leto şi fiul său şi...

— Oh, fă bine şi taci, fato! Ştiai prea bine, când ai intrat în jocul ăsta, că va trebui să dansezi pe sârmă.

— „Sunt Bene Gesserit. Exist doar pentru a servi.“

— Adevărat. Şi tot ce mai putem spera acum este să împiedicăm izbucnirea unei conflagrații generale, ca să salvăm ce se mai poate salva din liniile de sânge esențiale.

Jessica închise ochii şi simți apăsarea lacrimilor sub pleoape. Îşi înăbuşi zbuciumul lăuntric şi tremurul muşchilor, se luptă cu respirația agitată, cu pulsul care înnebunise, cu transpirația din palme.

— O să-mi plătesc greşeala, spuse.

— Şi fiul tău va plăti împreună cu tine!

— O să-l ocrotesc cât voi putea mai bine.

— O să-l ocroteşti! o apostrofă bătrâna. Parcă n-ai şti ce rişti cu asta! Ocroteşte-ți prea mult fiul, Jessica, şi nu va avea niciodată destulă putere să-şi împlinească destinul – oricare-ar fi el!

Jessica se întoarse. Dincolo de fereastră se lăsa întunericul.

— E chiar aşa de groaznică planeta aceea, Arrakis? întrebă.

— Este, dar nu cu totul. Missionaria Protectiva a fost acolo şi a mai îmblânzit puţin lucrurile. (Cucernica Maică se ridică şi netezi o cută a veşmântului negru.) Cheamă băiatul. Curând trebuie să plec.

— Trebuie?

Vocea bătrânei se înmuie:

— Jessica, fata mea, aş vrea să pot trece în locul tău şi să te scap de chin. Dar fiecare dintre noi trebuie să-şi urmeze propria sa cale.

— Ştiu.

— Mi-eşti la fel de dragă ca oricare dintre fiicele mele, însă nu mi-e îngăduit să-mi nesocotesc datoria.

— Înţeleg... E necesar.

— Ce-ai făcut tu, Jessica, şi pentru ce-ai făcut-o... ştim amândouă. Dar bunătatea mă obligă să-ţi spun că există puţine şanse ca băiatul tău să devină Totalitatea Bene Gesserit. Să nu-ţi faci prea multe speranţe.

Jessica îşi smuci capul, scuturând lacrimile din colţurile ochilor. Era un gest de mânie.

— Mă faci să mă simt iarăşi fetiţa de odinioară... răspunzând la prima ei lecţie. Îngână anevoie: „Oamenii nu trebuie să se supună niciodată animalelor.“ Îşi înăbuşi un hohot de plâns şi adăugă cu voce abia auzită: Am fost atât de singură...

— Ar trebui să fie şi asta o încercare, spuse bătrâna. Oamenii sunt aproape întotdeauna singuri. Acum, cheamă-ţi băiatul. A trăit o zi lungă şi înspăimântătoare. Dar a avut timp să reflecteze şi să-şi amintească, şi trebuie să-i mai pun câteva întrebări în legătură cu visele lui.

Jessica dădu din cap, se duse la uşa Camerei de Meditaţie şi o deschise.

— Paul, vino, te rog.

Băiatul ieşi cu îndărătnică încetineală. Îşi privi mama ca pe o străină. Apoi se uită cu ochi bănuitori la Cucernica Maică şi înclină uşor capul, ca şi când ar fi salutat un egal. În spate, o auzi pe Jessica închizând uşa.

— Tinere, zise bătrâna, să revenim la problema aceea a viselor.

— Ce vrei să știi?

— Visezi în fiecare noapte?

— Nu-ntotdeauna vise demne de reținut. Îmi amintesc toate visele, dar numai unele merită să fie memorate.

— Cum de știi să le deosebești?

— Știu.

Bătrâna îi aruncă o privire Jessicăi, apoi se întoarse din nou spre Paul.

— Ce-ai visat noaptea trecută? Ceva demn de reținut?

— Da. (Paul închise ochii.) Am visat o cavernă... și apă... Eram cu o fată – foarte slabă, cu ochi mari. Ochi cu totul albaștri, fără alb. Îi vorbeam despre tine. Îi povesteam despre vizita Cucernicei Maici la Castelul Caladan.

Paul deschise ochii.

— Și ceea ce-i povesteai acelei fete ciudate, în legătură cu mine, s-a întâmplat cumva astăzi?

Paul se gândi o clipă.

— Da. Îi spuneam fetei că ai venit și m-ai însemnat cu pecetea straniului.

— Pecetea straniului, șopti bătrâna. Din nou, o săgetă cu privirea pe Jessica, înainte de a i se adresa lui Paul: Acum, răspunde-mi cu toată sinceritatea, Paul. Visezi deseori lucruri care, pe urmă, se petrec și în realitate întocmai cum le-ai visat?

— Da. Iar pe fata aceea am mai visat-o și înainte.

— Ah! O cunoști?

— O s-o cunosc.

— Vorbește-mi despre ea.

Paul închise iar ochii.

— Stăm într-un fel de firidă, înconjurați de stânci. Se lasă noaptea, dar încă-i zăduf și printre stânci văd petice de nisip. Așteptăm... ceva... Trebuie să mă întâlnesc cu niște oameni. Fata se teme, dar încearcă să-și ascundă teama, iar eu sunt tulburat. Și ea spune: „Povestește-mi despre apele de pe lumea ta de baștină, Usul.“ (Paul deschise ochii.) Nu-i ciudat? Eu m-am născut pe Caladan. N-am auzit niciodată de vreo planetă numită Usul.

— Se mai întâmplă şi altceva în vis? întrebă Jessica.

— Da, răspunse Paul. Tăcu un moment, apoi zise: Poate că *mie* îmi spunea Usul. Abia acum m-am gândit la asta. (Închise ochii.) Mă roagă să-i povestesc despre apele de aici. Eu o prind de mână şi-i spun că o să-i recit un poem. I-l recit, dar trebuie să-i explic cuvinte pe care nu le-nţelege – plajă, brizanţi, alge, pescăruşi...

— Ce poem? întrebă Cucernica Maică.

Paul deschise ochii.

— Una din elegiile lui Gurney Halleck.

În spatele lui, Jessica începu să recite:

Mi-aduc aminte de fumul sărat
al unui foc de pe plajă
şi de-a pinilor umbră;
deasă, curată... solidă.
Pescăruşi pe culmea falezei,
pete albe pe verde...
Şi printre pini, o pală de vânt
vine să legene umbra;
aripi întind pescăruşii,
se-nalţă
şi cerul răsună de ţipătul lor.
Apoi aud vântul
înfiorând plaja
şi-aud brizanţii...
Şi văd focul nostru
algele prefăcându-le-n scrum.

— Da, încuviinţă Paul. Acesta-i poemul.

Bătrâna îl privi lung, apoi spuse:

— Tinere, ca Proctor Bene Gesserit îl caut pe Kwisatz Haderach, bărbatul care-ar putea cu adevărat să fie ca noi. Maică-ta vede în tine posibilitatea aceasta, dar ea vede cu ochii mamei. Posibilitatea o văd şi eu, însă nimic mai mult.

Tăcu şi Paul înţelese că-i aştepta replica. Nu spuse nimic.

— Cum doreşti, rosti ea după o clipă. Există în tine abisuri; de asta nu mă-ndoiesc.

— Pot pleca? întrebă el.

— Nu te interesează ce ți-ar putea spune Cucernica Maică despre Kwisatz Haderach? i se adresă Jessica.

— A spus că toți cei care-au încercat au murit.

— Dar te-aş putea ajuta dându-ți câteva indicii ca să înțelegi de ce n-au izbutit, spuse Cucernica Maică.

Indicii! gândi Paul. *De fapt, nu ştie nimic.*

— Mă rog, dă-mi indiciile.

— Şi du-te naibii, nu? (Bătrâna zâmbi strâmb, transformându-şi chipul într-un păienjeniş de riduri.) Prea bine: „Stăpân e cel ce se pleacă.“

Paul rămase uimit; îi vorbea despre lucruri atât de elementare ca tensiunea din semnificație? Îşi închipuia că mama nu-l învățase nimic?

— Care-i indiciul? întrebă.

— Nu ne aflăm aici ca să ne jucăm cu vorbele sau să comentăm sensul lor, răspunse Cucernica Maică. Salcia se pleacă în bătaia vântului, prosperă şi dă naştere altor sălcii, până ce numărul lor va înălța un zid în calea vântului. Acesta e țelul salciei.

Paul o privi lung. Spusese *țel* şi cuvântul pătrunsese adânc în el, distilând iarăşi gândul acelui țel cumplit. Îl cuprinse deodată furia pe bătrâna din fața lui. Zgripțuroaica asta încrezută, care debita platitudini!

— Zici că s-ar putea să fiu acel Kwisatz Haderach, spuse el. Vorbeşti despre mine, dar încă n-ai spus nimic despre ce-am putea face ca să-l ajutăm pe tata. Te-am auzit vorbindu-i mamei. Vorbeşti de parcă tata ar fi mort. Tatăl meu n-a murit!

— Dacă s-ar fi putut face ceva pentru el, am fi făcut-o, murmură bătrâna. Pe tine poate că vom reuşi să te salvăm. Nu-i sigur, dar e posibil. Pentru tatăl tău... nu se mai poate face nimic. Când vei fi învățat să admiți faptul acesta, îți vei fi însuşit o *adevărată* lecție Bene Gesserit.

Paul remarcă şocul pe care cuvintele îl produseră asupra mamei sale. O fulgeră din ochi pe bătrână. Cum de putea vorbi astfel despre tatăl său? Cum de putea fi atât de sigură? Sufletul îi clocotea de revoltă.

Cucernica Maică se întoarse spre Jessica.

— L-ai învățat Metoda. Am văzut semnele. Şi eu aş fi făcut la fel dac-aş fi fost în locul tău. Mai ducă-se naibii Regulamentul!

Jessica dădu din cap.

— Dar acum te avertizez, reluă bătrâna. Treci peste ordinea obişnuită a etapelor de antrenare. Pentru propria lui siguranță, învață-l Glasul. A prins deja câte ceva, dar ştim amândouă cât de mult îi mai trebuie... şi cât de repede. (Se apropie de Paul, îl țintui cu privirea.) La revedere, tinere om. Sper să reuşeşti. Iar de nu... noi tot vom izbuti până la urmă.

Se întoarse pentru ultima dată către Jessica şi amândouă schimbară o privire cu înțeles. Apoi Cucernica Maică părăsi încăperea, în foşnetul aspru al robei, fără a mai privi înapoi. Îi şi alungase din gând pe cei rămaşi înăuntru.

Dar Jessica apucase să vadă lacrimile de pe obrajii zbârciți. Iar lacrimile acelea erau mai neliniştitoare decât toate cuvintele, decât toate semnele pe care le schimbaseră în acea zi.

Aţi citit că Muad'Dib nu avea, pe Caladan, tovarăşi de joacă de vârsta lui. Pericolele erau mult prea mari. Dar Muad'Dib avea minunaţi învăţători şi prieteni. Aşa era Gurney Halleck, soldatul-trubadur, ale cărui balade le veţi cânta pe măsură ce veţi citi din această carte. Aşa era Thufir Hawat, bătrânul mentat şi Maestru Asasin, care băga spaima până şi în inima Împăratului Padişah. Aşa erau Duncan Idaho, Maestrul Spadasin din Casa Ginaz, doctorul Wellington Yueh, un nume pătat de trădare, dar strălucitor prin ştiinţă, doamna Jessica, ce-şi educa fiul după Metoda Bene Gesserit, şi, desigur, Ducele Leto, ale cărui virtuţi paterne au fost mult timp ignorate.

Fragment din „Istoria copilului Muad'Dib"
de prinţesa Irulan

Thufir Hawat se strecură în sala de exerciţiu şi închise fără zgomot uşa. Câteva clipe rămase nemişcat. Se simţea bătrân, obosit, bătut de furtuni. Îl durea iarăşi piciorul stâng, rănit pe vremuri, în serviciul bătrânului Duce.

Trei generaţii Atreides, gândi.

La capătul celălalt al spaţioasei încăperi scăldate în lumina puternică a soarelui de amiază, ce pătrundea prin luminatorul din tavan, îl văzu pe băiat, aşezat cu spatele la uşă, absorbit de hârtiile şi de hărţile împrăştiate pe masa de lucru.

De câte ori să-i mai repet să nu stea niciodată cu spatele la o uşă?

Hawat tuşi încetişor. Paul rămase aplecat deasupra mesei.

Un nor trecu prin faţa soarelui. Hawat tuşi încă o dată.

Paul îşi îndreptă spatele şi spuse, fără să se întoarcă:

— Ştiu. Stau cu spatele la uşă.

Înăbuşindu-şi zâmbetul, Hawat traversă încet camera.

Paul nu-şi ridică privirea decât în clipa în care bătrânul se opri la colțul mesei. Pe chipul oacheş şi brăzdat de riduri al mentatului, ochii scânteiau ageri.

— Ți-am auzit paşii pe coridor, zise Paul. Te-am auzit şi când ai deschis uşa.

— Zgomotele pe care le produc eu pot fi imitate.

— Aş recunoaşte deosebirea.

E-n stare, gândi Hawat. *Cu siguranță că vrăjitoarea de maică-sa îi dă învățături dintre cele mai tainice. Mă-ntreb ce părere are despre treaba asta prețioasa ei şcoală? Poate că tocmai de aceea o vor fi trimis pe bătrâna inspectoare; ca s-o aducă la ordine pe scumpa noastră doamnă Jessica.*

Hawat îşi trase un scaun de partea cealaltă a mesei, se aşează cu fața la Paul şi la uşă. Făcu lucrul acesta cu vădite intenții demonstrative, apoi se lăsă pe spate şi-şi plimbă privirea prin încăpere. Sala i se păru deodată bizară, străină. Cea mai mare parte a mobilierului fusese deja expediată pe Arrakis. Mai rămăseseră puține lucruri: o masă de antrenament, o oglindă pentru exerciții de scrimă, cu prismele de cristal imobile şi, alături, manechinul – peticit şi umflat, asemeni unui străvechi pedestraş tăbăcit şi mutilat în războaie.

Ca mine, gândi Hawat.

— Thufir, la ce te gândeşti? întrebă Paul.

Hawat îl privi.

— Mă gândeam că în curând vom părăsi locul acesta şi, probabil, nu-l vom mai revedea niciodată.

— De-asta eşti trist?

— Trist? Nu, ar fi absurd! Trist este să te desparți de prieteni. Un domiciliu e doar un domiciliu. (Aruncă o privire spre hărțile de pe masă.) Iar Arrakisul nu-i decât un alt domiciliu.

— Te-a trimis tata să vezi în ce ape mă scald?

Hawat se încruntă – perspicacitatea băiatului nu contenea să-l uimească. Dădu din cap.

— Ştiu că ai fi preferat să vină el însuşi, dar cred că-ți dai seama cât e de ocupat. Va veni ceva mai târziu.

— Citeam despre furtunile de pe Arrakis.

— Furtunile... Aha!

— Par destul de urâte.

— Urâte? Puțin spus. Furtunile acelea se dezvoltă pe câte șase-șapte mii de kilometri de șes și se stârnesc din te miri ce – forța Coriolis, alte furtuni, orice le poate oferi un gram de energie. Ating viteze de șapte sute de kilometri pe oră și cară cu ele tot ce găsesc în cale: nisip, praf, totul. Rod carnea de pe oase și prefac oasele-n pulbere.

— De ce nu există control meteorologic?

— Arrakisul ridică probleme deosebite. Prețurile sunt extrem de mari, este nevoie de întreținere și multe altele. Ghilda pretinde o sumă exorbitantă pentru controlul prin satelit, iar Casa tatălui tău nu-i dintre cele mai avute, băiete. Știi asta.

— Fremeni ai văzut vreodată?

Îi zboară gândurile de colo-colo, astăzi, gândi Hawat.

— Probabil c-am văzut, răspunse. Nu se deosebesc prea mult de locuitorii din grabene și doline. Poartă cu toții mantii lungi, largi. Iar când se află în loc închis, put la fel, și unii, și alții. Din cauza îmbrăcămintii de corp – a așa-ziselor „distraie“ – care recuperează și regenerează apa din organism.

Paul își simți dintr-odată cerul gurii uscat și-și aminti un vis în care suferea de sete. Înghiți. Gândul că lipsa apei îi silea pe oameni să-și recicleze umiditatea din corp îl făcu să se înfioare.

— Apa e prețioasă acolo, șopti el.

Hawat dădu din cap, gândind: *Cred că am reușit să-l fac să înțeleagă primejdiile și ostilitatea planetei. Ar fi o nebunie să ne ducem acolo fără să avem tot timpul în minte vrăjmășia lumii aceleia.*

Paul își ridică privirea către tavan. Observă că afară începuse să plouă. Văzu picăturile mari care izbeau metasticla cenușie a luminatorului.

— Apă, rosti.

— Ai să înveți să prețuiești apa, spuse Hawat. Chiar dacă tu, fiul Ducelui, n-o să-i simți niciodată lipsa, vei vedea peste tot în jurul tău obsesia setei.

Paul își umezi buzele cu vârful limbii. Gândurile i se întoarseră cu o săptămână în urmă, la ziua în care fusese pus la încercare de Cucernica Maică. Și ea îi vorbise despre ravagiile lipsei de apă.

„O să cunoşti Câmpiile Funebre", spusese ea. „O să cunoşti pustiurile pârjolite, deşertul în care nu rezistă decât mirodenia şi viermii nisipurilor. Ochii tăi or să-şi întunece culoarea ca să poată suporta văpaia soarelui. O gaură ferită de vânt şi ascunsă vederii va fi un adăpost. Va trebui să mergi purtat de propriile tale picioare – fără topter, fără maşină, fără animal care să te care în spate."

Paul fusese impresionat mai degrabă de tonul ei – psalmodiat şi vibrant – decât de vorbele pe care le rostea.

„Lumea Arrakisului – spusese ea – khala, e împărăția pustiului. Lunile îți vor fi prietene, soarele duşman."

Paul o simțise pe mama sa părăsindu-şi locul de la uşă, venind lângă el. Jessica o privise pe Cucernica Maică şi întrebase: „Nu vezi nicio speranță, Cuvioşia-Ta?"

„Pentru taică-său, nu." Apoi, bătrâna îi făcuse semn Jessicăi să tacă şi îşi coborâse privirea spre Paul. „Să nu uiți niciodată ce-am să-ți spun acum, băiete: o lume se sprijină pe patru lucruri..." Ridicase patru degete noduroase. „Învățătura celor înțelepți, dreptatea celor mari, rugăciunile celor credincioşi şi dârzenia celor bravi. Dar toate astea nu înseamnă nimic..." Îşi strânsese degetele pumn şi încheiase: „...fără un conducător care cunoaşte arta guvernării. *Aceasta* să fie ştiința ta!"

Trecuse o săptămână de la vizita Cucernicei Maici. Dar cuvintele pe care le pronunțase îşi vădeau abia în clipa asta întregul înțeles. Acum, stând în sala de exercițiu, alături de Thufir Hawat, Paul simți muşcătura adâncă a fricii. Îşi ridică privirea. Mentatul îl scruta încruntat.

— Ce visai adineaori?

— Ai cunoscut-o pe Cucernica Maică?

— Vrăjitoarea de Dreptvorbitoare de la Curtea Imperială? (Un interes brusc animă ochii lui Hawat.) Am cunoscut-o.

— Ea...

Paul se poticni. Îşi dădu seama că nu-i putea destăinui lui Hawat încercarea la care fusese supus. Inhibițiile aveau rădăcini adânci.

— Ei? Ce-a făcut?

Paul inspiră adânc, de două ori.

— A spus un lucru. (Închise ochii, redeşteptă cuvintele şi, când vorbi, glasul lui împrumută fără voie ceva din tonul bătrânei.)

„Tu, Paul Atreides, coborâtor din regi, fiu de Duce, trebuie să înveți să conduci. E un lucru pe care nu l-a făcut niciunul dintre strămoșii tăi.“ (Paul deschise ochii.) Vorbele ei m-au înfuriat. I-am spus că tatăl meu guvernează o planetă. Mi-a răspuns: „E pe cale s-o piardă.“ Atunci i-am spus că tata va primi o planetă și mai bogată. A răspuns: „O va pierde și pe aceea.“ Am vrut să fug la el, să-l avertizez, dar ea a zis că fusese deja avertizat – de tine, de mama, de mulți alții.

— E drept, murmură Hawat.

— Atunci, de ce plecăm?

— Pentru că așa a poruncit Împăratul. Și pentru că, în pofida celor spuse de-o vrăjitoare și-o spioană, există încă speranțe. Ce altceva a mai perorat fântâna aceea străveche de înțelepciune?

Paul își privi pumnul mâinii drepte, încleștat sub tăblia mesei. Încet, sili mușchii să se destindă. *Bătrâna... parcă mi-a făcut farmece. Să fie cu putință?*

— M-a întrebat dacă știu ce-nseamnă a conduce. I-am răspuns că înseamnă a comanda. Atunci a zis că va trebui să mă dezbar de multe învățături greșite.

Aici a nimerit-o destul de bine, observă în sinea lui mentatul. Îi făcu semn lui Paul să continue.

— A mai spus că un conducător trebuie să învețe să convingă, nu să constrângă. Că trebuie să dureze cea mai caldă vatră, ca să atragă oamenii cei mai buni.

— Cum și-o fi-nchipuind că a atras tatăl tău oameni ca Duncan și Gurney?

Paul ridică din umeri.

— Pe urmă a zis că un bun conducător trebuie să învețe limba lumii sale, pentru că fiecare lume are limba ei. Am întrebat-o dacă pe Arrakis nu se vorbește galach, dar ea a spus că nu la asta s-a referit, ci la limba pietrelor și-a viețuitoarelor, limba pe care n-o aud numai urechile. Eu am spus că asta-i ceea ce doctorul Yueh numește Misterul Vieții.

Hawat râse scurt.

— Și ea cum a reacționat?

— Cred că și-a ieșit din sărite. A spus că misterul vieții nu e o problemă ce se cere rezolvată, ci o realitate care trebuie trăită. Atunci i-am citat Prima Lege a mentatului: „Niciun proces nu

poate fi înțeles dacă e întrerupt. Înțelegerea trebuie să însoțească desfășurarea procesului, trebuie să se contopească și să se desfășoare odată cu el." Mi s-a părut că răspunsul a satisfăcut-o.

Parcă i-a mai venit inima la loc, gândi Hawat. *Dar e clar că zgripțuroaica l-a speriat. De ce-o fi făcut asta?*

— Thufir, Arrakisul e chiar așa rău pe cât spunea ea?

— Nimic n-ar putea fi chiar așa rău, răspunse Hawat și se sili să zâmbească. Uite... de pildă, fremenii, locuitorii proscriși ai deșertului. După o primă și rapidă analiză, îți pot spune că sunt cu mult mai mulți decât își închipuie Imperiul. Locuiesc oameni acolo, băiete! O mulțime de oameni... (Ridică un deget lung și subțire la înălțimea ochilor.) ... și oamenii aceia îi urăsc de moarte pe Harkonneni. Dar nu cumva să sufli vreun cuvânt în legătură cu asta. Acum îți vorbește consilierul tatălui tău.

— Tata mi-a povestit odată despre Salusa Secundus. Nu crezi, Thufir, că se aseamănă mult cu Arrakisul? Poate nu sub cele mai rele aspecte, dar se aseamănă.

— Nu cunoaștem nimic despre Salusa Secundus, în clipa de față. Știm doar, într-o oarecare măsură, cum era cu mult timp în urmă... Dar din câte știm, da, ai dreptate.

— Fremenii vor fi de partea noastră?

— E o posibilitate. (Hawat se ridică.) Astăzi plec pe Arrakis. Până ne vom revedea, să ai grijă de tine. Măcar ca să-i faci pe plac unui moșneag care se mândrește cu tine. Bine? Vino-ncoace și așază-te cu fața la ușă, ca un băiat de treabă. Nu pentru că te-ar paște vreo primejdie în castelul acesta, dar trebuie să te obișnuiești așa.

Paul se sculă și dădu ocol mesei.

— Pleci azi, deci?

— Azi. Iar voi, mâine. Data viitoare ne vom întâlni pe pământul noii tale patrii. Hawat strânse bicepsul drept al lui Paul și adăugă: Brațul cuțitului. Să-l ții mereu pregătit, auzi? Și scutul la intensitatea maximă.

Descleștă degetele, bătu ușor cu palma umărul lui Paul, se întoarse și se îndreptă cu pași grăbiți către ușă.

— Thufir!

Hawat se opri în prag și privi înapoi.

— Să nu stai cu spatele la vreo ușă.

Un surâs lumină fața ridată.

— N-am s-o fac, băiete. Fii sigur că n-am s-o fac.

Apoi ieşi, închizând uşor uşa în urma lui.

Paul se aşează pe scaunul lăsat liber de Hawat, aranjă hârtiile de pe masă. *Încă o zi*, gândi. Îşi plimbă ochii prin încăpere. *Plecăm*. Gândul plecării i se păru deodată mai real ca oricând. Îşi aminti un alt lucru pe care îl spusese bătrâna: că o lume este suma multor elemente – oamenii, solul, vieţuitoarele, lunile, mareele, sorii – suma necunoscută care se numeşte *natură*; un termen vag, complet lipsit de semnificaţia *prezentului. Dar ce înseamnă prezentul?* se întrebă.

Uşa se deschise brusc şi un bărbat butucănos şi urât intră clătinându-se sub greutatea vrafului de arme pe care-l căra în braţe.

— Ei, Gurney Halleck! exclamă Paul. Eşti noul Maestru Armurier?

Cu o lovitură de călcâi, Halleck trânti uşa.

— Ştiu că ţi-ar fi convenit să vin pentru vreun joc, răspunse el.

Îşi făcu ochii roată, observând că oamenii lui Hawat verificaseră deja locul şi că sala prezenta siguranţă pentru moştenitorul Ducelui. Semnele subtile ale codului lor se zăreau peste tot.

Sub privirea lui Paul, omul se puse din nou în mişcare, îndreptându-se cu încărcătura de arme spre masa de antrenament. De umăr îi atârna nelipsitul baliset, cu multiplectrul strecurat printre cele nouă coarde, la partea de sus a gâtului.

Halleck trânti armele pe masă şi începu să le alinieze: rapiere, pumnale, kindjale, paralizatoare, centuri-scuturi. Apoi se întoarse, zâmbi şi cicatricea lăsată de şfichiul de viţă neagră îi încreţi obrazul.

— Vasăzică nici bună ziua nu-mi dai, împielițatule, spuse el. Iar lui moş Hawat ce ghimpe i-ai înfipt în suflet? Pe coridor, a trecut pe lângă mine de parcă alerga la înmormântarea duşmanului său de moarte.

Paul surâse. Dintre toţi oamenii tatălui său, Gurney Halleck îi era cel mai drag. Îi cunoştea temperamentul şi stările sufleteşti schimbătoare – „toanele“ lui. Pentru el, Gurney era mai degrabă un prieten decât un mercenar oarecare.

Halleck lăsă să-i alunece balisetul de pe umăr şi începu să-l acordeze.

— Nu dorești, nu vorbești, mormăi.

Paul se ridică și veni lângă el.

— Ia spune, Gurney, ne pregătim de muzică în timp ce alții se pregătesc de luptă?

— Aha! făcu Halleck. Azi îi luăm la rost pe cei vârstnici. Încercă un acord, clătină din cap.

— Unde-i Duncan Idaho? Nu cu el trebuia să am ora de scrimă?

— Duncan conduce al doilea val pe Arrakis. Va trebui să te mulțumești cu amărâtul de Gurney, care tocmai s-a-ntors de pe câmpul de luptă și tânjește după muzică. (Luă alt acord, îl ascultă și zâmbi.) Cât despre tine, consiliul a ajuns la concluzia că ești un luptător prea nevolnic și că-i mai bine să înveți lăutăria, ca să nu-ți iroseşti chiar de tot viața.

— Da? Atunci, cântă-mi ceva. Măcar să fiu sigur ce *nu* trebuie să fac.

— Ahaa! râse Gurney și începu să cânte *Galasiencele*, în timp ce multiplectrul părea să zboare peste strunele instrumentului.

Of-of, galasiencele toate
Se dau pentru nestemate,
Iar pe-Arrakis, pentru apă, orice fetișcană!
Dar de vrei să ai norocul
Să dai de-o damă ca focul
Caută pân-ai să găsești o caladaniană!

— Nu-i rău pentru unul care abia ține plectrul, comentă Paul. Dar dacă te-ar auzi mama cântând asemenea măscări în castel, ar pune să se decoreze cu urechile tale zidurile de-afară.

Gurney se trase de urechea stângă.

— N-ar fi un ornament prea frumos. Arată rău al naibii, după tot ce-au îndurat ascultând pe la uși bazaconiile cu care un tânăr cunoscut de-al meu își chinuie balisetul.

— Se vede treaba că nu ți s-a mai presărat de mult nisip în așternut, replică Paul. Luă repede una din centurile de pe masă și se încinse cu ea. Atunci, să ne batem!

Halleck făcu ochii mari și exclamă cu prefăcută mirare:

— Așa?! Carevasăzică tu ai fost puşlamaua! Ei bine, apără-te, domnişorule! Apără-te! Înşfăcă o rapieră, o răsuci în aer şi răcni: Vreau răzbunare!

Paul apucă rapiera rămasă, o arcui o dată în mâini şi se postă în *aguile*, cu un picior înainte, imitând aerul solemn al doctorului Yueh.

— Ce nătărău şi-a găsit tata să-mi trimită ca să mă-nvețe meşteşugul armelor, declamă el. Gurney Halleck, un ageamiu care nu ține minte nici prima lecție a luptei cu scuturi!

Apăsă butonul de activare de pe centură şi simți imediat, pe frunte şi în lungul spinării, furnicăturile câmpului defensiv. Zgomotele exterioare, filtrate de scut, se estompară.

— În lupta cu scuturi, reluă el pe un ton didactic, trebuie să fii rapid în apărare şi lent în atac. Singurul scop al atacului este de a dezorienta adversarul, de a-l determina să comită o greşeală fatală. Scutul respinge loviturile iuți, dar lasă să treacă un kindjal strecurat cu încetineală!

Înălță rapiera, fandă scurt şi o aduse fulgerător înapoi pentru a-i imprima numaidecât mişcarea lentă, menită să străpungă câmpul de forță al unui scut.

Halleck urmări acțiunea şi nu-şi schimbă poziția decât în ultima clipă, lăsând lama cu vârf bont să-i treacă pe lângă piept.

— Viteza a fost excelentă, comentă el sec. Dar o contră joasă, cu un şiş, te-ar fi prins complet descoperit.

Înciudat, Paul făcu un pas înapoi.

— Pentru nesocotința asta ar trebui să-ți învinețesc fundul, îl admonestă Halleck. Scoase din teacă unul din kindjalele de pe masă şi i-l ținu înaintea ochilor. În mâna unui duşman, cuțitul ăsta ți-ar putea vărsa sângele! Eşti un elev bun, mai bun decât oricare altul, dar ți-am mai atras atenția că n-ai voie, nici măcar în joacă, să laşi un om cu moartea în mână să-ți pătrundă garda.

— Adevăru-i că azi nu prea am poftă, spuse Paul.

— N-ai poftă?! strigă indignat Halleck. Ce-are a face *pofta* aici? Te bați când trebuie, nu când ai *poftă*! Pofta e pentru călărit sau pentru făcut amor! Ori pentru cântat la baliset! Nu pentru luptă!

— Regret, Gurney...

— Nu regreți destul!

Halleck își activă la rândul său scutul și-și chirci trupul, cumpănind kindjalul în mâna stângă întinsă, ridicând cu dreapta rapiera.

— Și-acum, fără glumă: apără-te!

Făcu un salt brusc într-o parte, apoi înainte, atacând năvalnic.

Paul bătu în retragere și pară lovitura. Cele două scuturi se atinseră, respingându-se cu o descărcare electrică, și Paul simți pe piele furnicătura contactului. *Ce l-a apucat?* gândi el. *Asta nu mai e joacă!* Scuturâ mâna stângă și prinse în palmă mânerul pumnalului care alunecă din teaca fixată la încheietură.

— Aha! făcu Halleck. Simți că mai ai nevoie de o armă!

Trădare? se întrebă Paul. *Nu! Gurney nu poate fi trădător.*

Își continuară duelul prin toată sala, schimbând lovitură după lovitură – atac și paradă, fentă și contrafentă. Aerul din interiorul scuturilor deveni greu. Era solicitat din plin, iar aerisirea lentă din zonele marginale nu reușea să-l împrospăteze destul. Cu fiecare nou contact al scuturilor, mirosul de ozon se făcea tot mai puternic.

Paul se retrăgea pas cu pas, dar începu să-și dirijeze retragerea spre masa de antrenament. *Dacă izbutesc să-l atrag lângă masă*, gândi, *am să-i arăt un mic truc. Hai, Gurney, încă un pas!*

Halleck făcu pasul.

Paul pară o nouă lovitură în jos, se răsuci, văzu rapiera lui Halleck poticnindu-se în muchia mesei. În clipa următoare, sări în lături, simulă un atac la cap cu rapiera, în timp ce, cu pumnalul din cealaltă mână, străpunse scutul lui Halleck, în dreptul gâtului. Opri lama la un centimetru de vena jugulară.

— Asta voiai? șuieră el.

— Aruncă o privire în jos, băiete, rosti gâfâind Gurney.

Paul îi dădu ascultare și văzu kindjalul strecurat pe sub marginea mesei, cu vârful aproape lipit de pântecele lui.

— Ne-am fi răpus unul pe altul, spuse Halleck. Dar recunosc că ai luptat ceva mai bine când ai văzut că se-ngroașă gluma. Ai prins *poftă*, ca să zic așa.

Rânji lupește și cicatricea îi boți obrazul. Paul zise:

— M-ai atacat de parcă... Chiar ai fi fost în stare să faci vărsare de sânge?

Halleck își retrase kindjalul și se îndreptă.

— Dac-ai fi luptat o singură clipă sub posibilitățile tale, da. Îți lăsam o crestătură de nu mă uitai toată viața. Nu vreau să-mi văd elevul preferat măcelărit de prima lepădătură Harkonnen care-i va ieși în cale.

Paul își dezactivă scutul și se sprijini de masă ca să-și tragă sufletul.

— Nu zic că n-am meritat lecția, Gurney. Dar dacă mă răneai, l-ai fi mâniat pe tata. De ce să plătești tu pentru greșelile mele?

— În privința asta, greșeala ar fi fost și a mea. Iar o cicatrice sau două, de pe urma exercițiilor, nu-s nicio tragedie. Până acum ai avut noroc. Cât despre tatăl tău... Ducele m-ar pedepsi doar dacă n-aș scoate din tine un luptător de mâna-ntâi. Greșeam cu adevărat dacă nu-ți demonstram cât de falsă-i ideea asta cu *pofta*, care ți-a cășunat așa, deodată.

Paul își îndreptă poziția și vârî pumnalul în teaca de la încheietură.

— Ceea ce facem noi aici nu-i tocmai joacă, adăugă Halleck.

Paul dădu din cap. Seriozitatea neobișnuită a lui Gurney, atitudinea lui cumpătată îl impresionaseră. Privi cicatricea stacojie de pe obrazul soldatului și-și aminti că fusese lăsată de biciul lui Rabban Bestia, într-una din ocnele de sclavi ale Harkonnenilor, pe Giedi Prim. I se făcu deodată rușine că se îndoise de Halleck, chiar și pentru o clipă. Își dădu seama că cicatricea aceea era o urmă a suferinței – a unei suferințe la fel de cumplite, poate, ca suferința pe care i-o provocase lui Cucernica Maică. Izgoni gândul; era ca o suflare de gheață în universul lor.

— Cred c-aș fi preferat puțină joacă astăzi, spuse el. De la o vreme, văd peste tot numai figuri grave.

Halleck se întoarse cu spatele ca să-și ascundă tumultul sentimentelor. Își simți ochii arzând. Și o durere în adâncul ființei. O durere ca o cicatrice lăuntrică – tot ce mai rămăsese dintr-o rană veche, vindecată de timp.

Cât de devreme trebuie să învețe copilul acesta să fie bărbat, gândi. *Cât de devreme trebuie să citească inscripția din mintea*

lui şi să înţeleagă necesitatea brutală a precauţiei care-i dictează: „Fereşte-te de semenii tăi!"

Spuse, fără să se întoarcă:

— Ţi-am simţit pofta de joacă, băiete, şi, crede-mă, nu m-aş fi dat în lături. Dar nu mai avem timp de joacă. Mâine plecăm pe Arrakis. Arrakisul e real. Harkonnenii sunt reali.

Paul îşi atinse fruntea cu lama rapierei.

Întorcându-se, Halleck văzu salutul şi încuviinţă cu o înclinare a capului. Apoi arătă spre manechinul de exerciţiu.

— O să ne ocupăm de sincronizare. Vreau să te văd cum îi ţii piept zdrenţărosului ăluia. Am să-l comand de-aici, ca să-ţi supraveghez fiecare mişcare. Şi te previn că azi o să-ncerc câteva contre noi. E un avertisment pe care nu-l vei auzi niciodată de la un duşman adevărat.

Paul se ridică pe vârfuri pentru a-şi relaxa muşchii. Înţelegea deodată că viaţa lui era supusă acum unor schimbări rapide şi se simţea cuprins de sobrietate. Veni lângă manechin, împunse cu vârful rapierei comutatorul de pe pieptul păpuşii, simţi câmpul defensiv respingându-i lama.

— *En garde!* strigă Halleck, şi manechinul atacă.

Paul îşi activă scutul, pară asaltul şi contraatacă.

Halleck îl urmărea, în timp ce mânuia comenzile. Mintea lui părea împărţită în două: o parte era atentă la exerciţiu, cealaltă rătăcea aiurea.

Sunt un pom fructifer sănătos, îşi spunea. *Sunt plin de sentimente sănătoase, de însuşiri sănătoase... fructe numai bune de cules.*

Fără să ştie de ce, îi veni în gând imaginea surorii sale mai mici. Îşi amintea perfect chipul ei de spiriduş. Dar sora lui murise... Într-o casă de plăceri pentru soldaţii Harkonnenilor. Îi plăceau panselele... sau margaretele? Nu-şi mai amintea. Îl mâhnea faptul că nu-şi amintea.

Paul contră un atac lent al manechinului şi aplică un *entretisser* cu stânga.

Al naibii! se miră Halleck, atent dintr-odată la manevrele dibace ale băiatului. *A studiat şi s-a antrenat de unul singur. Ăsta nu-i stilul lui Duncan şi nici eu nu l-am învăţat aşa ceva.*

Dar gândul nu făcu decât să-i sporească tristeţea. *Uite că mi-a pierit şi mie „pofta"*, îşi zise. Se pomeni întrebându-se dacă lui

Paul i se întâmpla vreodată, în toiul nopții, să tresară speriat la zgomotele din pernă.

„Dacă dorințele ar fi peşti, murmură, ne-am azvârli cu toții năvoadele.“

Era o vorbă a mamei sale, care-i venea în minte ori de câte ori simțea vălul negru al zilei de mâine. Apoi cugetă la rezonanța stranie a acestor cuvinte, acum, înaintea plecării pe o planetă care nu cunoscuse niciodată marea sau peştii.

YUEH (yü e), Wellington (wel ing-tun), stdrd 10 082-10 191; doctor în medicină al Şcolii Suk (abs. stdrd 10 112); căs.: Wanna Marcus, B.G. (stdrd 10 092-10 186?); cunoscut mai ales ca trădătorul Ducelui Leto Atreides. (Cf. Bibliografia, Anexa VII: Condiţionarea Imperială şi art. „Trădarea".)

Fragment din „Dicţionarul lui Muad'Dib"
de prinţesa Irulan

Deşi îl auzise pe doctorul Yueh intrând în sala de exerciţiu şi-i remarcase mersul cu paşi voit măsuraţi, Paul rămase întins pe masă, cu faţa în jos, în poziţia în care-l lăsase maseuza. Senzaţia de destindere, după antrenamentul cu Gurney Halleck, era delicioasă.

— Văd că te simţi bine, rosti Yueh cu vocea lui calmă şi ascuţită.

Paul îşi înălţă capul. Silueta ţeapănă a doctorului era la câţiva paşi de masă. O măsură dintr-o privire – costumul negru, mototolit, capul masiv, pătrăţos, buzele roşii şi mustaţa pe oală, diamantul Condiţionării Imperiale tatuat pe frunte. Părul lung şi negru se răsfira pe umărul drept, prins în inelul de argint al Şcolii Suk.

— Vei fi, desigur, încântat să afli că azi n-o să mai avem timp pentru lecţii, spuse Yueh. Tatăl tău soseşte îndată.

Paul se ridică.

— Am avut însă grijă ca pe durata voiajului spre Arrakis să ai la dispoziţie un proiector şi câteva lecţii înregistrate.

— Oh!

Paul începu să se îmbrace. Se simţea cuprins de emoţie la gândul întâlnirii cu tatăl său. Petrecuseră atât de puţin timp

împreună de când sosise ordinul Împăratului de a prelua fieful Arrakis...

Yueh se îndreptă spre masa de lucru, gândind: *Cât de mult s-a dezvoltat băiatul în ultimele luni. Ce iroseală! Ce tristă iroseală!* Apoi îşi aminti: *Nu trebuie să şovăi. Ceea ce fac este ca să fiu sigur că fiarele de Harkonneni n-o vor mai chinui pe Wanna mea.*

Paul veni lângă el, încheindu-şi tunica.

— Ce voi avea de studiat în timpul călătoriei?

— Ăăă... formele de viaţă terranoide de pe Arrakis. Se pare că unele dintre ele s-au adaptat foarte bine la condiţiile planetei. Cum, încă nu e prea clar. Când vom ajunge acolo, va trebui să iau legătura cu ecologul planetei – un oarecare doctor Kynes – şi să particip la cercetările pe care le efectuează.

Şi, imediat, gândi: *Ce tot spun? Sunt fățarnic până şi cu mine însumi.*

— Va fi şi ceva în legătură cu fremenii? întrebă Paul.

— Cu fremenii?

Yueh începu să bată cu degetele în masă, apoi, observând privirea lui Paul, îşi retrase mâna.

— Poate vrei să-mi spui ceva despre toată populaţia Arrakisului, zise Paul.

— Da, cum să nu. Există două mari grupuri distincte. Unul e cel al fremenilor. Celălalt este format din locuitorii din grabene, doline şi albii. Dar am auzit că sunt frecvente căsătoriile mixte. Femeile din albii şi doline preferă soţi fremeni. Bărbaţii caută neveste fremene. Au o zicală: „Lustrul vine de la oraş, iar înţelepciunea din deşert."

— N-ai nişte fotografii?

— Să văd ce pot să-ţi găsesc. În orice caz, ochii sunt caracteristica lor cea mai interesantă. Au ochii albaştri... complet albaştri, fără niciun pic de alb.

— O mutaţie?

— Nu. Fenomenul e provocat de saturaţia cu melanj a compoziţiei sanguine.

— Fremenii trebuie să fie oameni dârji de vreme ce se încumetă să trăiască la marginea deşertului.

— Asta-i părerea generală. Îşi proslăvesc cuţitele în poeme. Femeile lor sunt la fel de aprige ca bărbaţii. Până şi copiii

fremenilor sunt violenți și periculoși. Cred că nu ți se va îngădui să ai de-a face cu ei.

Paul rămase cu privirea ațintită la Yueh. Forța evocatoare a puținelor cuvinte în care doctorul schițase imaginea fremenilor îl captivase. *Să-ți câștigi ca aliat un asemenea popor!*

— Dar viermii? întrebă după o clipă.

— Poftim?

— Aș vrea să aflu mai multe despre viermii de nisip.

— A, sigur. Am o bobină cu un exemplar mic, unul de numai o sută zece metri lungime și vreo douăzeci și doi diametru. A fost filmat în nord. Dar martori demni de încredere afirmă că au văzut viermi lungi de peste patru sute de metri și e de presupus că există specimene și mai mari.

Privirea lui Paul poposi pe una din hărțile desfășurate pe masă – o reprezentare în proiecție conică a regiunilor septentrionale ale Arrakisului.

— Centura deșertului și zona Polului Sud sunt indicate ca nelocuibile. Din cauza viermilor?

— Și a furtunilor.

— Dar orice ținut poate fi transformat astfel încât să devină locuibil.

— Da, atunci când este economicește posibil. Pericolele Arrakisului sunt numeroase și costisitoare. (Yueh își mângâie colțurile mustății.) Trebuie să vină tatăl tău. Înainte de a pleca însă... am un cadou pentru tine. Am dat peste el în timp ce-mi împachetam lucrurile.

Depuse pe masă un obiect negru, paralelipipedic. Nu era mai lung decât prima falangă a degetului mare de la mâna lui Paul. Băiatul se mulțumi să privească. Yueh remarcă faptul și gândi: *Cât e de prudent!*

— Este o Biblie Catolică Portocalie foarte veche, reluă el, o biblie de voiaj pentru cei ce călătoresc în spațiu. Nu-i bobină, ci o carte adevărată, tipărită pe hârtie-filament. Are lupă și sarcină electrostatică proprie. Luă obiectul în mână și continuă, demonstrând: Sarcina comprimă arcurile dintre coperte, ținând cartea închisă. Apeși pe margine – așa – iar paginile pe care le-ai ales se resping între ele și cartea se deschide.

— Ce mică e!

— Şi totuşi, are o mie opt sute de pagini. Apeşi pe margine – aici, aşa – şi sarcina întoarce pagina citită. Să nu atingi niciodată cu degetele suprafaţa paginii. Foiţa de filament este extrem de fragilă. (Închise cartea şi i-o întinse lui Paul.) Încearcă şi tu!

În timp ce-l privea cum manevra paginile, gândi: *Îmi salvez conştiinţa. Îi ofer ajutorul religiei înainte de a-l trăda. Aşa o să-mi pot spune că a ajuns el acolo unde eu nu pot ajunge.*

— Cartea asta va fi datând dinaintea apariţiei bobinelor, spuse Paul.

— E foarte veche. Dar acesta trebuie să rămână secretul nostru, bine? Părinţii tăi ar putea să-l considere un cadou prea valoros pentru vârsta ta.

Şi gândi: *Cu siguranţă că Jessica s-ar întreba ce motive am avut.*

Paul închise cartea şi rămase cu ea în mână.

— Dar... dacă-i atât de valoroasă...

— Consideră că-i un capriciu de om bătrân, zise Yueh. Biblia aceasta mi-a fost dăruită şi mie când eram foarte tânăr. *Trebuie să-i ademenesc şi mintea, şi interesul material*, gândi, apoi spuse: Deschide-o la Kalima patru sute şaizeci şi şapte, acolo unde scrie: „Din apă ia fiinţă orice formă de viaţă.“ Pagina-i însemnată cu o crestătură uşoară pe muchia copertei.

Paul pipăi coperta şi simţi două crestături. Apăsă pe cea mai puţin pronunţată. Cartea i se deschise în palmă şi lupa alunecă deasupra paginii.

— Citeşte cu voce tare, îl îndemnă Yueh.

Paul îşi umezi buzele şi citi:

— „Gândiţi-vă că surzii nu pot să audă. Dar oare nu suntem şi noi surzi? Ce simţuri ne lipsesc de nu putem vedea şi auzi o altă lume în jurul nostru? Şi ce-i această lume care ne înconjoară şi pe care n-o putem...“

— Încetează! rosti tăios Yueh.

Paul se opri şi îl privi lung.

Yueh strânse pleoapele şi se luptă să-şi recapete calmul. *Prin ce perversitate s-a deschis cartea tocmai la pasajul preferat al Wannei?* Deschise ochii şi întâlni privirea lui Paul.

— Scuză-mă. Era... era pasajul preferat al... defunctei mele soții. Nu pe acesta voiam să-l citeşti. Îmi trezeşte amintiri... dureroase.

— Sunt două semne, spuse Paul.

Asta era! gândi Yueh. *Wanna şi-a însemnat pasajul. Degetele lui sunt mai sensibile decât ale mele şi au găsit semnul ei. A fost o întâmplare, atâta tot.*

— O să vezi că-i o carte interesantă, zise. Conține mult adevăr istoric, dar şi o bună filozofie practică.

Paul privi cartea minusculă din podul palmei sale. Era atât de mică! Şi totuşi, ascundea un mister. Se întâmplase ceva atunci când citise. Ceva trezise iarăşi gândul țelului cumplit.

— Tatăl tău poate veni dintr-o clipă în alta, spuse Yueh. Pune bine cartea. O să citeşti din ea când vei avea răgaz.

Paul atinse muchia copertei, aşa cum îi arătase Yueh, şi cartea se închise. O strecură în interiorul tunicii. Vreme de-o clipă, atunci când Yueh strigase la el, se temuse că i-o va lua înapoi.

— Îți mulțumesc pentru cadou, doctore Yueh, rosti el, solemn. Va rămâne secretul nostru. Dacă-ți pot oferi la rândul meu vreun dar sau vreo favoare, te rog, nu te sfii să-mi spui.

— Eu... nu doresc nimic, răspunse Yueh.

Şi gândi: *De ce mai stau aici să mă chinui? Şi să-l chinui şi pe sărmanul copil... chiar dacă nu-şi dă încă seama. Oh! Blestemați fie câinii de Harkonneni! De ce m-au ales tocmai pe mine pentru mârşăvia pe care-au pus-o la cale?*

Cum abordăm studiul Ducelui Leto Atreides, tatăl lui Muad'Dib? Un om de o bunătate fără seamăn şi, în acelaşi timp, de o surprinzătoare răceală. Aşa era Ducele Leto. Totuşi, multe fapte ne deschid calea spre a-l înţelege: dragostea trainică pentru doamna sa Bene Gesserit, visurile pe care şi le-a făurit în legătură cu fiul său, devotamentul cu care l-au slujit oamenii săi. Iată-l, dar: o victimă în capcana Destinului, o figură solitară, a cărei lumină e estompată de strălucirea fiului. Dar oare nu se spune, pe bună dreptate, că fiul nu-i decât extensiunea tatălui?

Fragment din „Muad'Dib, comentarii de familie"
de prinţesa Irulan

Paul îl observă cu atenţie pe tatăl său care-şi făcea intrarea în sala de exerciţiu. Îi zări pe soldaţii din gardă ocupând poziţii pe coridor; apoi unul dintre ei închise uşa. Ca întotdeauna, Paul avu senzaţia prezenţei tatălui său – o prezenţă totală.

Ducele era înalt, cu pielea măslinie. Trăsăturile aspre ale feţei lui slabe nu erau îmblânzite decât de privirea adâncă a ochilor cenuşii. Purta o uniformă de lucru, neagră, cu însemnul heraldic al şoimului roşu. O centură-scut argintie, vădind patina unei folosinţe îndelungate, îi încingea talia îngustă.

— Lucrezi intens, fiule? întrebă el.

Se apropie de masă, îşi aruncă ochii peste hârtiile care-o acopereau, apoi privirea lui dădu ocol încăperii înainte de a se reîntoarce la Paul. Se simţea istovit, împovărat de efortul dureros pe care-l făcea pentru a-şi ascunde oboseala. *Va trebui să profit de orice prilej şi să mă odihnesc în timpul călătoriei*, gândi. *Pe Arrakis nici vorbă nu va fi de odihnă.*

— Nu chiar intens, răspunse Paul. Totu-i atât de...

Ridică din umeri.

— Da. Dar mâine plecăm. O să ne instalăm într-o casă nouă şi-o să lăsăm în urma noastră toate necazurile.

Paul dădu din cap şi-n minte îi năvăliră deodată cuvintele Cucernicei Maici: „*Pentru tatăl tău... nu se mai poate face nimic.*“

— Tată, Arrakisul e chiar atât de periculos cum spun toţi?

Ducele se strădui să pară cât mai degajat, se aşeză pe un colţ al mesei, zâmbi. Un întreg discurs i se înfiripă în minte – un discurs dintre acelea pe care le-ar fi putut folosi pentru a risipi negura din sufletele oamenilor săi înainte de luptă. Dar cuvintele îi îngheţară pe buze, stăvilite de un singur gând:

Acesta e fiul meu.

— Există pericole, recunoscu el.

— Hawat mi-a spus că avem un plan în legătură cu fremenii, zise Paul. Şi se întrebă: *De ce nu-i spun ce-a zis bătrâna? Cum de mi-a pus lacăt la gură?*

Ducele observă frământarea fiului său.

— Ca de obicei, Hawat vede avantajul principal, spuse el. Dar mai sunt şi altele. De pildă... Combine Honnete Ober Advancer Mercantiles – Compania CHOAM. Dându-mi Arrakisul, Maiestatea Sa e obligată să-mi acorde şi un directorat în CHOAM... un avantaj subtil.

— CHOAM-ul deţine controlul mirodeniei.

— Iar Arrakisul şi mirodenia sa ne deschid larg porţile CHOAM-ului. Dar CHOAM-ul nu înseamnă numai melanj.

— Cucernica Maică nu te-a pus în gardă?, izbucni Paul deodată.

Îşi încleştă pumnii, simţindu-şi palmele ude de transpiraţie. Ce *efort* făcuse ca să poată rosti întrebarea!

— Mi-a spus Hawat că te-a băgat în sperieţi cu tot felul de avertismente în legătură cu Arrakisul. Nu lăsa temerile unei femei să-ţi întunece judecata. Nicio femeie nu vrea ca acei care-i sunt dragi să-şi pună viaţa-n primejdie. În spatele acelor avertismente se afla persoana mamei tale. Consideră-le drept semnul dragostei ce ne-o poartă.

— Dar ea ştie de fremeni?

— Da. Şi mai ştie şi alte lucruri.

— Ce lucruri?

Adevărul ar putea fi mai rău decât își închipuie, gândi Ducele. *Dar și primejdiile sunt prețioase, dacă ești învățat să le înfrunți. Iar în privința asta, fiul meu n-a fost cruțat niciodată – știe ce-nseamnă pericolul. Mai are însă nevoie de plămădeală; e tânăr.*

— Puține sunt bunurile care scapă CHOAM-ului, spuse el. Cherestea, cai, asini, vite, îngrășăminte naturale, rechini, piei de balenă – tot felul de mărfuri, de la cele mai prozaice până la cele mai exotice... Până și prăpăditul nostru de orez pundi de pe Caladan. CHOAM-ul comercializează orice acceptă să transporte Ghilda, începând cu obiectele de artă de pe Ecaz și terminând cu mașinile de pe Ix și Richesse. Dar toate astea nu înseamnă nimic pe lângă melanj. Cu un singur pumn de melanj poți cumpăra un domeniu pe Tupile. Melanjul nu poate fi obținut pe cale artificială; trebuie extras din solul Arrakisului. Melanjul e unic. Și are incontestabile proprietăți geriatrice.

— Iar de acum înainte va fi sub controlul nostru?

— Într-o oarecare măsură. Important însă e altceva. Gândește-te la mulțimea Caselor care depind de profiturile CHOAM-ului. Și mai gândește-te că majoritatea acestor profituri depind de un singur produs: mirodenia. Imaginează-ți ce s-ar întâmpla dacă, dintr-un motiv oarecare, ar scădea producția de mirodenie.

— Posesorii de stocuri ar da lovitura, spuse Paul. Ceilalți ar rămâne cu buzele umflate.

Ducele își îngădui un răgaz de satisfacție amară, în timp ce-și privea fiul și se gândea cât de pătrunzătoare, cât de perfect *educată* fusese remarca lui. Dădu din cap.

— Harkonnenii stochează mirodenia de peste douăzeci de ani, zise el.

— Și intenționează să provoace o scădere a producției, de care să fii făcut răspunzător *tu*.

— Vor ca numele Atreides să devină nepopular. Gândește-te la Casele Landsraadului, care văd în mine un fel de lider – reprezentantul lor neoficial. Închipuie-ți cum ar reacționa dacă m-aș face vinovat de o diminuare considerabilă a câștigurilor pe care le realizează. La urma-urmelor, profitul personal contează mai presus de orice. Ducă-se dracului Marea Convenție! Nimeni nu poate lăsa pe altul să-l ducă în sapă de lemn!

(Un zâmbet sumbru apăru pe buzele Ducelui.) Mi-ar întoarce cu toții spatele. Indiferent ce mi s-ar întâmpla.

— Chiar dac-am fi atacați cu arme atomice?

— Nu s-ar ajunge până acolo. Nu printr-o sfidare *deschisă* a Convenției. Dar aproape orice altceva... inclusiv pulverizarea de substanțe toxice şi contaminarea solului.

— Atunci, de ce intrăm în capcană?

— Paul, rosti Ducele încruntându-se, faptul că ştim de existența capcanei reprezintă primul pas spre a o evita. Totul e ca un duel, fiule, dar la o scară mult mai vastă – o fentă care ascunde o altă fentă, dintr-o altă fentă... aparent, la nesfârşit. Obiectivul nostru este să descurcăm ițele intrigii. Ştim că Harkonnenii stochează melanj. Următoarea întrebare pe care ne-o punem este: cine mai stochează? Astfel întocmim lista duşmanilor noştri.

— Anume?

— Unele Case despre care ştiam că ne sunt ostile şi altele pe care ni le credeam prietene. Dar deocamdată nu ele trebuie să ne preocupe, ci altcineva, mult mai important: iubitul nostru Împărat Padişah.

Brusc, Paul simți că i se usucă gâtlejul.

— N-ai putea să convoci Landsraadul şi să dezvălui...

— Ca duşmanul să-şi dea seama că ştim în ce mână ține cuțitul? A, nu, Paul. Acum *vedem* cuțitul. Cine ştie unde va fi în momentul următor? Avertizând Landsraadul, n-am face decât să stârnim o imensă confuzie. Împăratul ar nega totul. Cine l-ar contrazice? Ne-am alege doar cu un mic răgaz, riscând totodată să provocăm haos. Şi dincotro ar veni următorul atac?

— Toate Casele ar putea începe să stocheze mirodenie.

— Inamicul ne-a luat-o înainte: are un avans greu de recuperat.

— Împăratul, murmură Paul. Cu alte cuvinte, sardaukarii.

— Deghizați, fără-ndoială, în uniforme Harkonnen. Dar rămânând aceiaşi soldați fanatici.

— Cum ne-ar putea ajuta fremenii contra sardaukarilor?

— Hawat ți-a vorbit despre Salusa Secundus?

— Planeta-închisoare a Împăratului? Nu.

— Dar dacă-i mai mult decât o planetă-închisoare, Paul? Există o întrebare pe care nu şi-o pune nimeni despre Corpul Imperial al sardaukarilor: de unde provin aceşti soldați?

— De pe planeta-închisoare?

— Provin de undeva.

— Dar recrutările pe care Împăratul le impune...

— Asta suntem îndemnați să credem: că nu-s decât acei recruți minunat instruiți încă de tineri. Din când în când mai scapă câte o vorbă despre cadrele de instrucție imperiale, dar echilibrul civilizației noastre rămâne același: forțele militare ale Caselor Mari din Landsraad pe de o parte, iar de cealaltă sardaukarii și trupele lor de sprijin. *Și* trupele lor de sprijin, Paul. Sardaukarii rămân sardaukari.

— Dar toate referințele despre Salusa Secundus susțin că-i o lume de iad!

— Fără doar și poate. Dar dac-ai vrea să formezi oameni duri, puternici, cruzi, ce condiții de mediu le-ai alege?

— Cum ți-ai putea asigura loialitatea unor asemenea oameni?

— Există metode verificate: cultivarea sentimentului de superioritate, a misticii legământului secret, a spiritului suferinței comune. Sunt mijloace sigure. Au fost folosite pe multe lumi și-n multe epoci.

Paul dădu din cap, fără să-și ia ochii de pe chipul tatălui său. Simțea iminența unei revelații.

— Acum gândește-te la Arrakis, reluă Ducele. În afara orașelor și-a satelor de garnizoană, este o lume tot atât de înspăimântătoare ca și Salusa Secundus.

Paul făcu ochii mari.

— Fremenii!

— Sunt baza virtuală a unei armate la fel de puternice și de periculoase ca sardaukarii. Va fi nevoie de răbdare pentru a-i instrui în secret și de bani pentru a-i echipa cum se cuvine. Dar fremenii există... iar mirodenia înseamnă bani. Acum ai să înțelegi de ce ne ducem pe Arrakis, deși știm că este o capcană.

— Harkonnenii nu cunosc nimic despre fremeni?

— Harkonnenii i-au disprețuit dintotdeauna. Se amuzau vânându-i ca pe sălbăticiuni. Nici măcar nu și-au dat vreodată osteneala să afle câți sunt. Cunoaștem politica lor față de populațiile planetare: cheltuieli minime pentru a le menține în viață și a le exploata. (Ducele se răsuci brusc și fireturile șoimului brodat pe uniformă scânteiară.) Înțelegi?

— Suntem pe cale să negociem cu fremenii...

— Am trimis o delegație condusă de Duncan Idaho. Este un om mândru şi neîndurător, dar iubeşte adevărul. Cred că fremenii îl vor aprecia. Dacă avem noroc, ne vor judeca după el: Duncan cel drept.

— Duncan cel drept, repetă Paul. Şi Gurney cel dârz.

— Bine zis, încuviință tatăl său.

Iar Paul gândi: *Gurney e dintre cei despre care vorbea Cucernica Maică – este dintre aceia pe care se sprijină o lume: „...dârzenia celor bravi."*

— Gurney mi-a spus că azi te-ai descurcat bine la scrimă, zise Ducele.

— Mie nu mi-a spus tot aşa, replică Paul.

Tatăl său râse cu poftă.

— Îmi închipuiam că trebuie să fie zgârcit cu laudele. Zicea că înțelegi de minune – sunt cuvintele lui – diferența dintre tăişul unei lame şi vârful ei.

— Gurney susține că nu-i artistic să omori cu vârful. Că trebuie s-o faci cu tăişul.

— Gurney e un romantic, mormăi Ducele. Întorsătura pe care o luase dintr-odată conversația cu fiul său îl tulburase. Tăcu o clipă, apoi spuse: Aş vrea să nu fii niciodată nevoit să omori... dar dacă va fi necesar, s-o faci cum poți – cu vârful sau cu tăişul.

Îşi înălță ochii spre luminatorul pe care răpăia ploaia.

Paul îi urmări privirea şi se gândi la atmosfera umedă a Caladanului, la ploaie – un fenomen inexistent pe Arrakis, după cum relatau sursele pe care le studiase. Apoi, gândul la cerul de deasupra îl duse mai departe, la spațiul dintre cele două lumi.

— Sunt chiar aşa de mari navele Ghildei? întrebă.

Ducele îşi coborî privirea spre el.

— Va fi prima ta călătorie în afara planetei... Da, sunt nave mari. Avem de parcurs un drum lung şi vom călători la bordul unui transspațial, o navă cu adevărat gigantică. Într-un singur ungher din pântecele ei vor încăpea toate fregatele şi bunurile noastre. Vom fi doar o fărâmă din încărcătură.

— Şi nu vom avea voie să ieşim din fregatele noastre?

— E o parte din prețul pe care-l plătim Ghildei pentru garantarea securității. Dacă lângă noi s-ar afla nave Harkonnen,

n-am avea de ce să ne temem. Harkonnenii n-ar cuteza, nici ei, să-şi pericliteze privilegiile de transport.

— O să stau cu ochii pe ecrane şi-am să încerc să zăresc un ghildar.

— N-ai să reuşeşti. Nici propriii lor agenți nu-i văd vreodată pe ghildari. Ghilda îşi păzeşte cu aceeaşi străşnicie anonimatul ca şi monopolul. Să nu faci vreun lucru care să ne primejduiască privilegiile de transport, Paul.

— Crezi că se ascund pentru că au suferit mutații şi înfățişarea lor nu mai e... umană?

— Cine ştie? (Ducele dădu din umeri.) Oricum, n-o să lămurim noi misterul. Şi apoi, avem probleme mai importante. Tu, de exemplu.

— Eu?

— Mama a vrut să-ți spun eu, fiule. Vezi tu... s-ar putea să ai aptitudini de mentat.

Paul îşi privi lung tatăl. O clipă, rămase mut, apoi zise:

— Mentat? Eu? Dar...

— Hawat crede la fel, fiule. E-adevărat.

— Dar, după câte ştiu eu, formarea unui mentat trebuie să înceapă din copilărie şi fără a i se dezvălui nimic celui în cauză pentru a nu-i inhiba primele...

Tăcu brusc. Evenimentele din trecut se concentrară fulgerător în mintea lui, într-o singură ecuație.

— Înțeleg, murmură.

— Vine o zi, rosti Ducele, când posibilul mentat trebuie să afle ce i s-a ascuns până atunci. Ziua în care nu mai poate fi *îndrumat* şi trebuie să hotărască singur dacă va continua sau va abandona procesul de formare. Unii pot merge mai departe, alții sunt incapabili. Numai posibilul mentat poate şti asta despre el însuşi.

Paul îşi frecă bărbia. Toate învățăturile speciale pe care le primise de la Hawat şi de la mama – mnemotehnica, dirijarea percepției şi concentrarea atenției, controlul muşchilor şi ascuțirea sensibilității, studiul vorbirii şi al nuanțelor vocii – toate acestea se contopeau, căpătând acum un înțeles nou.

— Într-o zi vei fi Duce, fiule, spuse tatăl său. Un Duce mentat ar fi într-adevăr o forță. Poți hotărî acum... sau mai ai nevoie de timp?

Paul răspunse fără şovăială:

— Voi continua.

— O forță, într-adevăr, murmură Ducele.

Paul îi privi zâmbetul orgolios şi zâmbetul acela îi răscoli sufletul; pe fața osoasă a tatălui său, părea rânjetul unei hârci. Închise ochii şi simți redeşteptându-se în el obsesia țelului cumplit. *Poate că țelul cumplit e să devin mentat*, gândi.

Dar chiar în timp ce forma acest gând, *noua sa conştiință* îl respingea.

Procesul Bene Gesserit de implantare a unor legende prin Missionaria Protectiva a fost deplin fructificat în cazul doamnei Jessica şi al Arrakisului. Însămânţarea universului cunoscut cu o temă profetică destinată protejării personalului B.G. constituie un sistem a cărui ingeniozitate a fost de mult apreciată, dar niciodată nu a existat o potrivire atât de perfectă între persoane şi pregătire ca pe Arrakis. Legendele profetice se dezvoltaseră aici până la adoptarea „etichetelor" specifice (inclusiv titlul de Cucernică Maică, ritualul canto şi respondu, precum şi cea mai mare parte din panoplia propheticus Shari-a). Cât despre doamna Jessica, astăzi este unanim recunoscut faptul că puterile ei latente au fost grav subestimate.

Fragment din „Criza arrakiană: Analiză"
de prinţesa Irulan
(Document secret B.G. – Dosarul nr. AR-81088587)

Peretutindeni în jurul doamnei Jessica, stivuite în colţuri, răspândite în mijlocul marelui hol al palatului din Arrakeen, zăceau bunurile împachetate ale familiei: lăzi, cufere, cutii, baloturi – unele parţial deschise. Iar de afară se auzea zgomotul unui nou transport de pachete, pe care hamalii de pe naveta Ghildei le descărcau la intrare.

Jessica se afla în centrul holului. Se răsuci încet, plimbându-şi privirea peste nişele şi arcadele cufundate în umbră, peste ferestrele adânci şi înguste. Aspectul anacronic al locului amintea de Sala Surorilor de la şcoala Bene Gesserit. Dar sala şcolii i se păruse întotdeauna caldă, primitoare. Aici, totul era piatră rece.

Oare din ce străfunduri ale istoriei scosese arhitectul aceste ziduri cu contraforturi şi draperiile acestea întunecate?, se

întrebă Jessica. Tavanul se arcuia două etaje mai sus, susținut de grinzi masive de lemn, al căror transport prin spațiu, până aici, pe Arrakis, costase cu siguranță o avere. Niciuna dintre planetele acestui sistem nu avea copaci din care s-ar fi putut ciopli asemenea grinzi. Doar dacă nu cumva erau din imitație de lemn... Dar nu i se păreau imitație.

În zilele Vechiului Imperiu, palatul servise drept reședință guvernamentală. Pe vremea aceea se acorda mai puțină importanță cheltuielilor. Edificiul data dinaintea Harkonnenilor şi a noii lor capitale, Carthag – un oraş ieftin şi urât, aflat la vreo două sute de kilometri spre nord-est, dincolo de Ținutul Sfărâmăturilor. Leto dăduse dovadă de înțelepciune alegând drept sediu administrativ localitatea aceasta. Numele, Arrakeen, era un nume sonor, încărcat de tradiție. Pe de altă parte, oraşul era mic, deci mai uşor de „sterilizat" şi de apărat.

Din nou, dinspre intrare răzbătură bufnituri de lăzi descărcate. Jessica oftă.

În dreapta, rezemat de un cufăr, se afla tabloul înfățişându-l pe tatăl Ducelui. Sforile ambalajului atârnau pe ramă ca nişte ornamente zdrențuite. Mâna stângă a Jessicăi mai strângea încă o bucată de sfoară. Lângă portret era capul împăiat al unui taur negru, montat pe o placă de lemn lustruit. Capul părea o insulă întunecată, într-o mare de hârtie mototolită. Placa stătea pe podea şi botul lucios al taurului era îndreptat spre tavan, ca şi când animalul s-ar fi pregătit să scoată un muget provocator, în această încăpere plină de ecouri.

Jessica se întrebă ce-o mânase să despacheteze mai întâi aceste două obiecte – capul împăiat şi tabloul. Îşi dădea seama că gestul fusese întrucâtva simbolic. Niciodată din ziua în care negociatorii Ducelui o cumpăraseră de la şcoală, nu se simțise atât de speriată şi de nesigură.

Capul şi tabloul.

Obiectele îi sporeau sentimentul de neliniște. Se zgribuli, privi din nou ferestrele înguste, înalte. Abia trecuse de amiază, dar la latitudinea aceasta cerul părea sumbru şi rece – atât de întunecat şi de posomorât, în comparație cu azurul

Caladanului! Dorul de casă îi răscoli sufletul ca un junghi ascuțit.

Cât de departe eşti, Caladan...

— Ei, iată-ne şi aici!

Era vocea Ducelui Leto.

Jessica se întoarse şi-l văzu ieşind din pasajul boltit care ducea în sala de mese. Uniforma de campanie, neagră, cu şoimul roşu heraldic pe buzunarul de la piept, era şifonată şi plină de praf.

— Credeam că te-ai rătăcit în casa asta hidoasă, spuse el.

— E o casă rece, zise Jessica.

Îi privi silueta înaltă, fața smeadă care o ducea cu gândul la livezi de măslini şi-un soare auriu răsfrângându-şi razele în ape albastre. Ochii lui cenuşii aveau ceva din fumul unui foc de lemne. Dar chipul era de prădător: prelung, cu muchii ascuțite şi fațete.

I se făcu deodată frică de el. Devenise atât de sălbatic, atât de dur, de când hotărâse să se supună poruncii Împăratului...

— Întregul oraş e rece, spuse ea.

— Nu-i decât un târg de garnizoană, murdar şi înecat în praf, încuviință el. Dar o să-l schimbăm noi. (Îşi plimbă ochii de jur-împrejur.) Holul ăsta şi sălile învecinate sunt destinate primirilor oficiale. Adineaori am aruncat o privire prin câteva apartamente din aripa sudică. Sunt mult mai plăcute.

Se apropie de Jessica şi-i atinse brațul, admirând în tăcere frumusețea ei impunătoare, plină de demnitate.

Şi iarăşi se gândi la obârşia ei necunoscută. Vreo Casă proscrisă? Vreo dinastie surghiunită? Părea mai maiestuoasă chiar decât membrii familiei imperiale.

Intensitatea privirii lui o făcu pe Jessica să se întoarcă pe jumătate şi să-i dezvăluie profilul. Iar Ducele constată că nu exista nimic deosebit, nimic precis care să definească frumusețea ei. Sub părul bogat, de culoarea bronzului lustruit, o față ovală. Ochii, depărtați, verzi şi la fel de senini cum era cerul Caladanului dimineața. Nasul mic, gura mare şi generoasă. Trupul frumos, dar cu discreție; era înaltă, cu linii suple.

Îşi aminti că surorile din şcoală o caracterizaseră drept uscăţivă, după spusele trimişilor săi. Descrierea era rudimentară. Jessica readusese neamului Atreides adevărata frumuseţe princiară. Era fericit că Paul o moştenise.

— Unde-i Paul? întrebă.

— Pe undeva prin casă. Studiază cu Yueh.

— Probabil în aripa de sud. Mi s-a părut că aud glasul lui Yueh, dar n-am avut timp să verific. (Ducele o privi, şovăind.) De fapt, n-am venit decât ca să atârn cheia Castelului Caladan în sala de mese.

Jessica îşi ţinu răsuflarea, înfrângându-şi imboldul de a se lipi de el. Venise să atârne cheia... Semnificaţia gestului avea caracter de irevocabilitate. Dar nu era nici momentul, nici locul potrivit pentru a căuta consolare.

— Când am sosit, am observat drapelul nostru pe clădire, zise ea.

Ducele îşi aruncă privirea către portretul tatălui său.

— Te pregăteai să-l agăţi. Unde?

— Undeva, aici.

— Nu.

Cuvântul era net, categoric. Jessica ar fi putut recurge la viclenie pentru a-l convinge pe Duce, însă o discuţie deschisă era inutilă. Totuşi, trebuia să încerce, chiar dacă o făcea doar pentru a-şi aminti ei înseşi că nu vrea să-l înşele.

— Domnia-Ta, dacă ai vrea să...

— Răspunsul meu rămâne nu. Sunt şi-aşa scandalos de indulgent cu tine în multe privinţe, dar asta nu. Vin din sala de mese, care este...

— Domnia-Ta! Te rog...

— Am de ales între digestia ta şi prestigiul meu ancestral, draga mea. Locul acestor obiecte este în sala de mese.

Jessica oftă.

— Bine, Domnia-Ta.

— Poţi să-ţi reiei obiceiul de a lua masa în apartamentele tale ori de câte ori este posibil. Nu-ţi voi pretinde prezenţa la locul cuvenit decât în ocazii oficiale.

— Mulţumesc, Domnia-Ta.

— Şi nu mai fi aşa glacială şi ceremonioasă. Bucură-te că nu suntem căsătoriţi, draga mea, altfel ar fi fost de *datoria* ta să-mi stai alături la fiecare masă.

Jessica dădu din cap, cu trăsăturile feței imobile.

— Hawat a instalat deja adulmecătorul de otrăvuri deasupra mesei din sufragerie, reluă Ducele. În camera ta ai să găseşti unul portabil.

— Ai prevăzut această... neînțelegere.

— Draga mea, mă gândesc şi la confortul tău. Am angajat servitoare. Sunt localnice, dar Hawat le-a verificat – toate sunt fremene. Va trebui să te descurci cu ele până când oamenii noştri vor fi terminat cu celelalte treburi pe care le au.

— Există vreun localnic cu adevărat demn de încredere?

— Toți cei care-i urăsc pe Harkonneni sunt demni de încredere. Pe menajeră s-ar putea chiar să vrei s-o păstrezi: shadouta Mapes.

— Shadouta? Fremenii au titluri?

— Mi s-a spus că înseamnă „fântânăreasă", un calificativ cu implicații deosebite aici. Poate că n-o să ți se pară chiar tipul servitoarei, deşi Hawat are o părere excelentă despre ea, ținând cont de raportul lui Duncan. Amândoi sunt convinşi că vrea să slujească – mai precis că vrea să te slujească pe tine.

— Pe mine?

— Fremenii au aflat că eşti o Bene Gesserit. Circulă o mulțime de legende despre Bene Gesserit pe-aici.

Missionaria Protectiva, gândi Jessica. *Nicio lume nu-i scapă.*

— Asta înseamnă că Duncan a reuşit? Fremenii ne vor fi aliați?

— Încă nu-i sigur. Duncan e de părere că o bucată de vreme vor doar să ne observe. În orice caz, au acceptat un armistițiu, făgăduind că nu vor mai ataca satele noastre periferice. Iar ăsta-i un succes mai important decât pare la prima vedere. Hawat mi-a spus că fremenii au fost un spin dureros în coasta Harkonnenilor şi că proporțiile ravagiilor provocate de incursiunile lor erau un secret păzit cu strășnicie. Împăratul n-ar fi stat cu mâinile-n sân dac-ar fi prins de veste despre slăbiciunea trupelor Harkonnen.

— O menajeră fremenă, rosti îngândurată Jessica, revenind la subiectul shadoutei Mapes. Cu ochii complet albaştri, fără-ndoială.

— Nu te lăsa înşelată de înfăţişarea acestor oameni. Sunt un popor puternic, cu o vitalitate uimitoare. Cred că-s exact ce ne trebuie.

— E un joc periculos.

— Să nu redeschidem discuţia asta.

Jessica se sili să zâmbească.

— Suntem definitiv angajaţi, e limpede, spuse ea. Puse în aplicare metoda rapidă de revenire la calm – cele două respiraţii adânci, gândul ritual – apoi întrebă: Ai vreo dorinţă specială în legătură cu împărţirea camerelor?

— Într-o zi va trebui să mă înveţi şi pe mine cum faci asta, zise Ducele. Cum reuşeşti să-ţi alungi grijile şi să te întorci la chestiuni practice. Trebuie să fie un truc Bene Gesserit.

— E un truc de femeie.

Ducele zâmbi.

— Împărţirea încăperilor, deci. Asigură-te să dispun de un birou spaţios lângă dormitorul meu. O să am mai mult de furcă, aici, cu hârţogăria, decât pe Caladan. Şi, bineînţeles, o cameră de gardă. Cred că asta-i tot. Pentru securitatea clădirii să nu-ţi faci nicio grijă. Oamenii lui Hawat au controlat fiecare ungher.

— Sunt convinsă.

Ducele îşi consultă ceasul.

— Vezi să se potrivească toate ceasurile după ora locală a Arrakeenului. Am însărcinat un tehnician cu treaba asta. Trebuie să-şi facă apariţia. (Ridică mâna şi îndreptă o şuviţă de păr de pe fruntea Jessicăi.) Acum trebuie să mă întorc pe terenul de debarcare. Curând va sosi a doua navetă, cu restul oamenilor.

— N-ar putea să-i întâmpine Hawat, Domnia-Ta? Pari obosit.

— Bunul Thufir e şi mai ocupat decât mine. Ştii că planeta-i plină de uneltirile Harkonnenilor. În plus, trebuie să încerc să reţin câţiva dintre vânătorii de mirodenie care au experienţă. Schimbarea fiefului le dă dreptul liberei alegeri... şi planetologul, pe care Împăratul şi Landsraadul l-au desemnat Arbitru al Schimbării, nu poate fi cumpărat. A aprobat actul opţiunii. Peste şapte sute de specialişti se pregătesc să se îmbarce pe naveta pentru mirodenie, iar sus îi aşteaptă o navă de marfă a Ghildei.

— Domnia-Ta...

Jessica ezită.

— Ce este?

Nu, gândi ea. *Nu va putea fi convins să renunțe la încercarea de a face din această planetă o lume sigură pentru noi. Şi nu-mi pot folosi „trucurile" împotriva lui.*

— La ce oră doreşti să iei cina? întrebă ea.

Nu asta a vrut să-mi spună, gândi el. *Ah, Jessica, de-am putea fi altundeva, oriunde, departe de lumea asta cumplită... Numai noi doi, fără griji.*

— O să mănânc pe teren, la popota ofițerilor, îi răspunse. Nu te aştepta să mă întorc prea devreme. Şi... a, da, am să trimit o maşină de patrulare după Paul. Vreau să asiste la consiliul nostru strategic.

Îşi drese glasul ca şi când ar fi vrut să mai spună ceva, apoi, brusc, se întoarse şi ieşi. Dinspre uşa de la intrare, Jessica auzi zgomotul altor lăzi descărcate. Apoi vocea Ducelui, poruncitoare şi trufaşă, cu tonul pe care le vorbea întotdeauna servitorilor când se grăbea: „Doamna Jessica e în holul mare. Du-te la ea chiar acum."

Uşa exterioară se trânti.

Jessica se întoarse şi dădu cu ochii de portretul Bătrânului Duce. Fusese pictat de renumitul Albe, la vremea când tatăl lui Leto intra în a doua jumătate a vieții. Artistul îl înfățişase în costum de matador, cu o capă purpurie aruncată pe brațul stâng. Avea chipul aproape la fel de tânăr ca al lui Leto, cu aceiaşi ochi cenuşii, cu acelaşi aer de pasăre de pradă. Jessica încleştă pumnii de-a lungul trupului şi fulgeră cu privirea tabloul. „Fii blestemat! Blestemat! Blestemat!" şopti ea.

— Ce porunceşti, Vlăstar Nobil?

Era o voce feminină, subțire şi vibrantă.

Jessica se răsuci, văzu o femeie măruntă, cu părul sur, îmbrăcată într-o rochie maronie de servitoare. Arăta la fel de zbârcită şi de sfrijită ca toți cei din mulțimea care, în cursul dimineții, îi salutase pe drumul de la terenul de debarcare către oraş. Toți băştinaşii pe care-i văzuse până acum, gândi Jessica, arătau ca nişte prune uscate şi păreau subnutriți. Dar Leto spusese că erau puternici şi plini de vitalitate. Şi ochii lor... Da, desigur, ochii: de un albastru adânc şi întunecat, fără urmă de alb – ca şi ochii femeii acesteia... tainici, misterioşi. Jessica se sili să nu-i mai privească.

Femeia se înclină scurt, cu gâtul țeapăn.

— Mi se spune shadouta Mapes, Vlăstar Nobil, rosti ea. Ce poruncești?

— Poți să mi te adresezi cu „Doamnă“, răspunse Jessica. Nu sunt vlăstar nobil. Sunt concubina legitimă a Ducelui Leto.

Din nou plecăciunea aceea ciudată, și o privire întrebătoare, furișată pe sub sprâncene.

— Are deci și o soție?

— Nu are și n-a avut. Sunt singura... consoartă a Ducelui, mama moștenitorului său desemnat.

Și pronunțând aceste vorbe, Jessica râse în sinea ei de orgoliul care se ascundea îndărătul lor. *Cum spunea Sfântul Augustin? „Mintea poruncește trupului și trupul ascultă. Mintea își poruncește sieși și întâmpină rezistență.“ Da... Întâmpin tot mai multă rezistență în ultimul timp. Ar trebui să mă retrag liniștită în mine însămi.*

Un strigăt straniu răzbătu din stradă. Strigătul se repetă: „Suu-suu-suk!“ Apoi: „Ikhut-eigh! Ikhut-eigh!“ Și iarăși: „Suu-suu-suk!“

— Cei asta? întrebă Jessica. Am mai auzit de câteva ori strigătul acesta azi-dimineață, când am intrat în oraș.

— E doar un vânzător de apă, Doamnă. Dar pe Domnia-Ta n-are de ce s-o intereseze. Palatul adăpostește o cisternă de cincizeci de mii de litri, care-i întotdeauna plină. (Femeia se uită în jos, la rochia ei ponosită.) După cum vezi, Doamnă, nu port distrai[1] (Râse scurt.) Și încă n-am murit!

Jessica șovăi. Ar fi vrut să o întrebe o mulțime de lucruri pe fremenă, să obțină cât mai multe informații utile. Dar rânduirea haosului din palat era o treabă mai urgentă. Totuși, gândul că pe lumea aceasta apa reprezenta o marcă distinctivă a bogăției nu contenea să o tulbure.

— Ducele mi-a spus titlul tău, Shadouta, zise ea. Cunosc cuvântul. E unul străvechi.

— Știi limbile vechi, dar? întrebă Mapes și așteptă răspunsul cu o încordare ciudată.

[1] Îmbrăcăminte de corp confecționată dintr-un material sandviș, menită să regenereze umiditatea corporală.

— Limbile sunt cea dintâi învățătură Bene Gesserit, răspunse Jessica. Cunosc bhotani jib şi chakobsa, cunosc toate graiurile de luptă.

Mapes dădu din cap.

Întocmai cum spune legenda.

Şi Jessica se întrebă: *De ce mă pretez la bâlciul ăsta?* Dar căile Bene Gesserit erau întortocheate şi coercitive.

— Cunosc Descântecele Negre şi tainele Marii Maici, zise ea. (Citi semnele tot mai uşor de recunoscut din mişcările şi mimica femeii, tresăririle infime care o trădau.) *Miseces prejia*, continuă ea în dialectul chakobsa. *Andral t're pera! Trada cik buscakri miseces perakri...*

Mapes făcu un pas înapoi. Părea gata s-o rupă la fugă.

— Ştiu multe lucruri, urmă Jessica. Ştiu că ai adus pe lume copii, că mulți dintre cei ce ți-s dragi au pierit, că frica te-a făcut să te ascunzi, că ai comis acte de violență şi că vei mai comite. Ştiu multe lucruri.

Mapes spuse cu voce joasă:

— N-am vrut să te jignesc, Doamnă.

— Vorbeşti de legendă şi cauți răspunsuri. Păzeşte-te de răspunsurile pe care le-ai putea afla. Ştiu că ai venit pregătită de violență şi că sub veşmânt ai o armă.

— Doamnă, eu...

— Există o şansă infimă să-mi verşi sângele, dar astfel ai aduce mai multă nenorocire decât îți închipui în temerile tale cele mai smintite. Să ştii că există lucruri mai cumplite decât moartea... Chiar şi pentru un întreg popor.

— Doamnă! exclamă Mapes şi păru pe punctul de a cădea în genunchi. Arma ți-a fost *trimisă* în dar, dacă se dovedeşte că eşti Ea.

— Şi ca să mă ucidă, dacă se dovedeşte că nu sunt, replică Jessica.

Aşteptă, cu aerul de calm aparent care făcea din inițiații Bene Gesserit luptători atât de periculoşi. *Acum vom vedea de ce parte înclină balanța.*

Încet, Mapes îşi strecură mâna în corsajul rochiei şi dădu la iveală o teacă de culoare închisă. Din teacă ieşea un mâner negru, cu adâncituri pentru degete. Ținând într-o mână teaca şi apucând mânerul cu cealaltă, femeia trase afară o lamă de un alb-lăptos şi o înălță. Lama strălucea ca şi cum ar fi luminat

dinăuntru. Avea două tăișuri, ca un kindjal, și vreo douăzeci de centimetri lungime.

— Știi ce-i acesta, Doamnă?

Pentru Jessica, nu putea fi decât un singur lucru: fabulosul cristai[1] arrakian, cuțitul pe care nimeni nu putuse să-l scoată vreodată în afara planetei și despre care se știa numai din auzite.

— E un cristai, răspunse ea.

— Nu rosti cuvântul cu ușurință. Știi ce înseamnă?

E o întrebare cu tâlc, gândi Jessica. *Și adevăratul motiv pentru care fremena voia să ajungă la mine. Trebuia să-mi pună această întrebare. Iar răspunsul meu poate declanșa violență sau... sau ce? Vrea un răspuns de la mine: semnificația unui cuțit. Ei i se spune shadouta în dialectul chakobsa. În chakobsa, cuțit se traduce „făuritorul morții“. Ah, începe să dea semne de nerăbdare. Trebuie să-i răspund. Întârzierea este la fel de primejdioasă ca un răspuns greșit.*

Spuse:

— Un făuritor...

— Aiiiii! strigă Mapes și exclamația ei părea să exprime, în același timp, durere și ușurare. Tremura atât de violent, încât lama cuțitului din mâna ei arunca reflexe fulgerătoare în toată sala.

Jessica așteptă încordată. Voise să spună *un făuritor al morții* și să pronunțe denumirea în vechea limbă, dar acum intraseră în alertă toate simțurile ei perfect antrenate să interpreteze cele mai infime tresăriri ale mușchilor.

Cuvântul-cheie era... făuritor.

Făuritor? Făuritor.

Totuși, Mapes continua să țină cuțitul ca și când ar fi fost gata să-l folosească.

Jessica spuse:

— Credeai că eu, care cunosc tainele Marii Maici, nu știu de făuritor?

Mapes lăsă jos brațul în care ținea arma.

— Doamnă, pentru cine a trăit atâta amar de vreme cu profeția, clipa revelației e ca o lovitură.

---

[1] Cuțit sacru al fremenilor.

Profeția... Jessica se gândi la Shari-a şi la toată panoplia propheticus. O soră Bene Gesserit din Missionaria Protectiva, trimisă cu veacuri în urmă aici, pe Arrakis; moartă de mult, desigur, dar cu misiunea îndeplinită: legendele protectoare însămânțate în cultura acestui popor, în aşteptarea zilei când aveau să fie de folos unei Bene Gesserit.

Şi ziua aceea venise.

Mapes vârî cuțitul în teacă şi zise:

— Lama e nestabilizată, Doamnă. Să păstrezi cuțitul asupra Domniei-Tale. Dacă stă mai mult de o săptămână departe de carne, dintele de shai-hulud începe să se dezintegreze. Ia-l. De-acum îți aparține, cât timp vei trăi.

Jessica întinse mâna dreaptă şi, asumându-şi un ultim risc, rosti:

— Mapes, ai băgat în teacă lama fără s-o fi udat cu sânge.

Cu un icnet, Mapes dădu drumul tecii în mâna Jessicăi şi-şi deschise larg corsajul rochiei.

— Ia-mi apa vieții!

Jessica trase lama. Cum scânteia! Apropie vârful de pieptul fremenei. O frică mai cumplită decât panica din clipa morții păru să pună stăpânire pe Mapes. *Otravă pe vârful lamei?* se întrebă Jessica. Feri vârful, ridicându-l, apăsă scurt cu tăişul deasupra sânului stâng al femeii. O picătură mare de sânge izvorî din rană şi se opri imediat. *Coagulare ultrarapidă*, gândi Jessica. *O mutație pentru păstrarea umidității?*

Vârî lama în teacă.

— Încheie-ți rochia, Mapes.

Tremurând, fremena se supuse. Ochii ei, lipsiți de alb, o fixară pe Jessica.

— Eşti a noastră, murmură. Eşti *Ea*.

Din nou, dinspre intrare se auzi larmă de lăzi descărcate. Iute, Mapes smulse arma din mâna Jessicăi şi i-o îndesă în corsajul rochiei.

— Cel care vede cuțitul acesta trebuie purificat sau ucis! şuieră ea. Ştii asta, Doamnă!

O ştiu acum, gândi Jessica.

Dar nu intră nimeni în hol. Descărcătorii plecară.

Mapes se linişti.

— Cei nepurificați care-au văzut lama unui cristai nu mai pot părăsi vii Arrakisul, zise ea. Să nu uiți niciodată asta, Doamnă.

Ți s-a încredințat un cristai. Tăcu o clipă, respiră adânc, apoi spuse: Şi acum lucrurile trebuie să-şi urmeze cursul. Nimic nu poate fi grăbit. (Privi roată la mormanele de cutii şi de cufere.) Iar câtă vreme suntem aici, avem destule de făcut.

Jessica se codi. „*Lucrurile trebuie să-şi urmeze cursul.*“ Era o frază tip din stocul de formule sacre vehiculat de Missionaria Protectiva... „*Venirea Cucernicei Maici care vă va elibera.*“

Dar eu nu sunt Cucernică Maică, gândi Jessica. Şi imediat: *Mare Maică! Pe ASTA au plantat-o aici! Atunci, trebuie să fie o lume oribilă, într-adevăr!*

Mapes i se adresă cu dezinvoltură:

— Cu ce să încep, Doamnă?

Instinctul o avertiză pe Jessica să adopte aceeaşi atitudine.

— Cu tabloul acela, portretul Bătrânului Duce... Trebuia atârnat pe unul din pereții sălii de mese. Iar pe peretele opus, capul de taur.

Mapes se apropie de trofeu.

— Ce mare trebuie să fi fost animalul cu un asemenea cap, spuse şi, aplecându-se, adăugă: Mai întâi trebuie să-l curăț, nu?

— Nu.

— Dar s-a adunat murdărie pe coarne.

— Nu-i murdărie, Mapes. E sângele tatălui Ducelui nostru. Coarnele au fost stropite cu un fixativ transparent, la câteva ore după ce fiara l-a ucis pe Bătrânul Duce.

Mapes îşi îndreptă spatele.

— Cum?

— Nu-i decât sânge. Sânge vechi, uscat. Cheamă pe cineva să te ajute. Afurisitele astea de obiecte sunt grele.

— Crezi că m-am speriat de sânge? Am trăit în deşert, şi-am văzut destul sânge.

— Cred... c-ai văzut, murmură Jessica.

— Şi, nu o dată, sângele meu, insistă Mapes. Mai mult decât a curs din zgârietura pe care mi-ai făcut-o adineaori.

— Ai fi preferat să tai mai adânc?

— O, nu! Apa trupului e prea puțină ca s-o iroseşti degeaba! Ai făcut bine ce-ai făcut.

Şi Jessica, atentă la vorbele şi gesturile fremenei, percepu implicațiile mai profunde ale expresiei „apa trupului“. Din

nou, încercă un sentiment apăsător la gândul valorii apei pe Arrakis.

— Pe ce perete să agăț tabloul şi pe ce perete capul, Doamnă?

Mereu practică, Mapes asta, cugetă Jessica.

— Agață-le unde vrei, Mapes. Nu prea contează.

— Am înțeles, Doamnă. (Se aplecă iar şi începu să adune rămăşițele de ambalaj şi sfoară.) Ai omorât un bătrân Duce, vasăzică? mormăi preocupată.

— Să chem pe cineva să te-ajute? întrebă Jessica.

— Răzbesc eu şi singură, Doamnă.

Da, o să răzbească, gândi Jessica. *E ceea ce o caracterizează pe fremena aceasta: voința de a răzbi.*

Sub corsaj, simți contactul rece al tecii cristaiului şi se gândi la lanțul lung al planurilor Bene Gesserit, care-şi durase o verigă şi aici, pe Arrakis. Datorită acestei verigi depăşise o criză care ar fi putut s-o coste viața. „Nimic nu poate fi grăbit", spusese Mapes. Dar tocmai graba şi ritmul năvalnic predominau de când sosiseră aici, umplându-i sufletul de temeri. Şi nici pavezele ridicate de Missionaria Protectiva, nici minuțiozitatea cu care Hawat inspectase acest morman de pietre suprapuse nu puteau să-i alunge neliniştea.

— După ce termini cu astea, apucă-te să goleşti cuferele, îi spuse fremenei. Unul dintre oamenii de-afară are cheile şi ştie unde-i fiecare lucru. Să-ți dea cheile şi lista. Dacă mai ai nevoie de ceva, mă găseşti în aripa de sud.

— Bine, Doamnă.

Jessica se îndepărtă. Gândi: *Hawat n-are decât să creadă că locul acesta prezintă siguranță. Eu însă presimt o amenințare.*

O cuprinse, deodată, dorința arzătoare de a-şi vedea fiul. Se îndreptă către porticul arcuit al coridorului ducând spre sala de mese şi apartamentele familiale. Mergea repede. Din ce în ce mai repede. Aproape că alerga.

În urmă, Mapes încetă o clipă lucrul şi privi silueta care se depărta. „E *Ea*, într-adevăr", murmură. „Sărmana."

„Yueh! Yueh! Yueh!" sună refrenul. „Un milion de morți nu-i ajungeau lui Yueh!"

Fragment din „Istoria copilului Muad'Dib"
de prințesa Irulan

Ușa era întredeschisă. Jessica pătrunse într-o încăpere cu pereți galbeni. În stânga, văzu o canapea joasă de piele și două corpuri de bibliotecă, goale, între care atârna un burduf de apă, umflat și plin de praf. În dreapta, de o parte și de cealaltă a unei uși, alte corpuri de bibliotecă, goale și acestea, un birou de pe Caladan și trei scaune. La capătul opus al camerei, cu fața la fereastră și cu spatele la Jessica, stătea doctorul Yueh. Părea cu totul absorbit de priveliștea lumii exterioare.

Jessica făcu încă un pas neauzit.

Observă că haina medicului era șifonată și că la înălțimea cotului stâng avea urme albe de cretă. Văzută din spate, silueta lui țeapănă și descărnată, în veșminte negre, părea o marionetă gata să salte pe sfori mânuite de un păpușar ascuns. Doar capul părea viu – un cap masiv, cu părul lung, de culoarea abanosului, prins pe umăr în inelul de argint al Școlii Suk – mișcându-se ușor în timp ce urmărea ceva dincolo de fereastră.

Jessica își mai roti o dată privirea prin odaie, dar nu descoperi niciun semn al prezenței fiului ei. Știa însă că ușa din dreapta dădea într-un mic dormitor care-i plăcuse mult lui Paul.

— Bună ziua, doctore Yueh, spuse ea. Unde e Paul?

Yueh dădu din cap, de parcă ar fi răspuns cuiva aflat de partea cealaltă a geamului. Vorbi cu un aer absent, fără să se întoarcă:

— Băiatul tău e obosit, Jessica. L-am trimis să se odihnească în camera de alături.

Apoi, brusc, tresări şi se întoarse. Colţurile lungi ale mustăţii care-i acopereau buzele roşii tremurau.

— Doamnă, iartă-mă! Mi-erau gândurile aiurea... N-am vrut să fiu atât de... familiar.

Jessica surâse şi îl linişti cu un gest al mâinii. O clipă, se temuse că Yueh va îngenunchea.

— Te rog, Wellington.

— Dar să-ţi pronunţ numele cu atâta... Eu...

— Ne cunoaştem de şase ani. De mult ar fi trebuit să renunţăm la formalisme... în particular.

Yueh schiţă un zâmbet stins, gândind: *Cred că am reuşit. Acum, dacă va observa ceva neobişnuit în purtarea mea, va crede că-i din cauza stingherelii. Ştiind răspunsul dinainte, nu va căuta motive mai profunde.*

— Eram cu capul în nori, spuse el. Ori de câte ori mi se întâmplă să... să te compătimesc, mă tem că-n gând aşa-ţi spun... Jessica.

— Mă compătimeşti? Pentru ce?

Yueh ridică din umeri. Îşi dăduse de multă vreme seama că, spre deosebire de Wanna sa, Jessica nu era înzestrată cu tot darul dreptvorbirii. Cu toate astea, ori de câte ori era posibil, îşi dădea silinţa să-i spună adevărul. Pentru mai multă siguranţă.

— Ai văzut lumea aceasta... Jessica. Se poticnise înainte de a-i pronunţa numele, dar continuă repede: Atât de stearpă, după Caladan. Şi oamenii! Femeile pe lângă care am trecut azi-dimineaţă, căinându-se sub voaluri. Felul în care ne priveau!

Jessica îşi încrucişă braţele. Simţi cristaiul ascuns la piept – cuţitul cu lama făcută din dintele unui vierme de nisip, dacă era adevărat ce se spunea.

— Normal, rosti ea. Pentru ei suntem nişte străini – alţi oameni, alte obiceiuri. Până acum i-au cunoscut numai pe Harkonneni. (Privi peste umărul lui, spre fereastră.) La ce te uitai?

Yueh îşi întoarse din nou faţa spre geam.

— La oameni.

Jessica se apropie, îi urmări privirea îndreptată spre faţada casei, în stânga. Acolo, din solul neted, parcă bătătorit, se înălţau

douăzeci de palmieri. Un gard de fier forjat îi despărțea de oamenii care treceau pe stradă, înfășurați în mantii largi. Jessica percepu un tremur în aerul din jurul casei – un scut defensiv – în timp ce observa trecătorii, întrebându-se de ce Yueh găsea spectacolul atât de captivant.

Brusc, înțelese şi-şi duse instinctiv o mână la obraz. Felul în care oamenii priveau palmierii! Pe chipuri se citea invidie, ură şi... rar, o urmă de speranță. Fiecare trecător scruta pomii cu o privire fixă.

— Ştii ce gândesc? întrebă Yueh.

— Poți să citeşti gândurile?

— Gândurile lor, da. Se uită la palmieri şi gândesc: „O sută de-ai noştri.“ Asta gândesc.

Jessica se încruntă şi îl privi nedumerită.

— De ce?

— Pomii aceştia sunt curmali. Un curmal are nevoie de patruzeci de litri de apă pe zi. Un om, doar de opt litri. Un curmal face deci cât cinci oameni. Sunt douăzeci de pomi. O sută de oameni.

— Dar unii privesc cu speranță.

— Tot ce speră e să cadă câteva fructe. Numai că nu-i încă timpul lor.

— Privim locul acesta cu un ochi prea critic, spuse Jessica. Există, deopotrivă, şi speranță şi pericol aici. Mirodenia ne-ar putea face bogați. Cu un tezaur solid, am putea să schimbăm fața planetei după placul nostru.

Dar în sinea ei râse ironic: *Pe cine încerc să conving?* Râsul erupse peste toate constrângerile, izbucni sec, fără veselie.

— Numai securitatea n-am putea s-o cumpărăm, zise ea.

Yueh îşi ascunse fața. *Măcar de i-aş urî pe oamenii aceştia, în loc să-i iubesc!* Prin felul de a fi, în multe privințe, Jessica semăna cu Wanna. Dar chiar acest gând conținea implicații care nu făceau decât să-i întărească hotărârea. Cruzimea Harkonnenilor urma căi întortocheate. Poate că Wanna trăia. Trebuia să se convingă.

— Nu-ți fă griji pentru noi, Wellington, spuse Jessica. Sunt problemele noastre, nu şi ale tale.

Crede că pentru ea mă tem! Îşi înghiți lacrimile. *Şi e adevărat. Dar trebuie să-l înfrunt pe diavolul de Baron după ce voi fi*

săvârşit crima pe care a ticluit-o, ca să apuc unica şansă de a-l lovi când va fi cel mai vulnerabil – în clipa izbânzii sale. Oftă.

— Crezi că l-ar deranja pe Paul dacă aş intra la el s-arunc o privire? întrebă Jessica.

— Deloc. I-am dat un sedativ.

— Suportă bine schimbarea?

— Doar că-i ceva mai obosit decât de obicei. Şi agitat, dar la cincisprezece ani cine n-ar fi, în împrejurări ca astea?

Se duse la uşa din dreapta şi o deschise. Jessica îl urmă şi privi în penumbra din dormitor.

Paul stătea întins pe un pat îngust. Un braţ era ascuns sub pătură, pe celălalt şi-l îndoise deasupra capului. Obloanele ferestrei din apropiere ţeseau pe chipul lui o urzeală de umbră şi lumină.

Jessica examină figura lui Paul, faţa ovală atât de asemănătoare cu a ei. Părul însă, negru ca antracitul şi zbârlit, era al Ducelui. Gene lungi ascundeau ochii de nuanţa calcarului cenuşiu. Şi Jessica surâse, simţind că temerile o părăsesc. Se pomeni fascinată de ceea ce dezvăluiau caracteristicile genetice ale fizionomiei lui Paul: ochii şi faţa ei, dar, suprapuse, liniile mai pronunţate ale tatălui, prefigurând bărbatul care avea să ia locul copilului.

Şi-n clipa aceea, Jessica se gândi că trăsăturile băiatului erau un distilat desăvârşit, provenit din configuraţii aleatorii – şiruri nesfârşite de evenimente şi hazarduri care se contopeau în acest nex. Îi veni să îngenuncheze lângă pat şi să-şi îmbrăţişeze fiul, dar o inhibă prezenţa lui Yueh. Se retrase, închizând încet uşa.

Yueh revenise în faţa ferestrei. Nu putuse să suporte felul în care Jessica îşi privea fiul. *De ce nu mi-a dăruit Wanna copii?* se întrebă. *Ca medic ştiu că n-o împiedica niciun motiv fizic. Să fi existat un motiv Bene Gesserit? Să i se fi impus altă menire? Care? Mă iubea, sunt sigur.*

Pentru prima dată îi dădu în gând că poate făcea parte dintr-un plan mai vast şi mai complex decât putea concepe mintea lui.

Jessica veni lângă el.

— Ce minunat abandon e somnul unui copil, murmură ea.

Yueh răspunse mecanic:

— De-ar putea şi adulţii să se odihnească la fel...

— Da.

— Unde oare-am pierdut asta?

Jessica îi aruncă o privire scurtă. Percepuse tonul ciudat, dar gândurile-i erau încă la Paul, la rigorile viitoare ale educaţiei sale, la deosebirile care apăruseră în viaţa lui – o viaţă cu totul diferită de cea pentru care îl pregătiseră.

— Într-adevăr, pierdem ceva, rosti ea.

Privi spre dreapta, colina presărată cu tufe pipernicite, verzi-cenuşii, îndoite de vânt. Aveau frunzele albe de praf şi ramuri chircite ca nişte gheare. Cerul prea sumbru părea o pată de cerneală deasupra colinei, iar lumina lăptoasă a soarelui arrakian dădea peisajului un reflex argintiu – ca al lamei cristaiului ascuns în corsaj.

— Ce-ntunecat e cerul, zise ea.

— În parte din cauza lipsei de umiditate.

— Apa! Apa! Oriunde te întorci, aici n-auzi decât de lipsa apei!

— Preţiosul mister al Arrakisului.

— Dar de ce-i atât de puţină? Roca din zonă e vulcanică. Aş putea să enumăr cel puţin zece surse de energie. Există gheaţă la poli. Se zice că nu se pot fora puţuri în deşert, că furtunile şi mareele de nisip distrug echipamentele înainte de-a putea fi instalate, dacă nu cumva apare între timp un vierme. Oricum, tot nu s-au găsit vreodată urme de apă în zona nisipurilor. Dar misterul, Wellington, adevăratul mister, sunt puţurile care au fost săpate aici, în nord, în doline şi depresiuni. Ai citit despre ele?

— O infiltraţie uşoară la început, apoi nimic.

— Dar tocmai acesta-i misterul, Wellington. Se dă de apă. Apa dispare. Şi nu mai reapare niciodată. Iar dacă se sapă alt puţ alături, rezultatul e acelaşi: o infiltraţie care se volatilizează. N-a fost nimeni curios să afle de ce?

— E, într-adevăr, o curiozitate, admise Yueh. Bănuieşti activitatea unui agent organic, nu? Ar fi apărut în probele de sol.

— Ce să apară? Materie vegetală străină? Sau vreun animal necunoscut? Cine-ar putea să le recunoască? (Privirea Jessicăi se îndreptă din nou către colină.) Apa-i oprită. O absoarbe ceva. Asta bănuiesc.

— Poate că se cunoaşte cauza. Harkonnenii au pus lacăt multor surse de informaţie despre Arrakis. Poate-au avut motive s-o suprime şi pe aceasta.

— Ce motive? Şi-apoi, mai e şi umiditatea atmosferică. Destul de scăzută, desigur, dar există. Ea-i principala sursă de apă aici, captată în capcanele de vânt şi-n precipitatoare. De unde provine?

— De la calotele polare?

— Aerul rece conţine prea puţină umiditate, Wellington. Nu, există aici, în spatele vălului aşternut de Harkonneni, lucruri care ar trebui cercetate îndeaproape şi nu toate sunt direct legate de problema mirodeniei.

— Suntem, într-adevăr, în spatele vălului aşternut de Harkonneni, spuse Yueh. Dar poate că vom... (Tăcu brusc, observând privirea intensă cu care-l fixa Jessica.) Ce este?

— Felul în care pronunţi „Harkonnen", zise ea. Nici vocea Ducelui nu-i încărcată de atâta venin când rosteşte numele detestat. Nu ştiam că ai motive personale să-i urăşti, Wellington.

Mare Maică! gândi el. *I-am trezit bănuielile! Acum va trebui să folosesc toate manevrele pe care le-am învăţat de la Wanna. Nu există decât o singură soluţie: să spun adevărul, atât cât voi putea.*

— Nu ştiai că soţia mea, Wanna...

Se poticni, cu glasul sugrumat. Îşi săltă umerii, încercă iar:

— Ei...

Nu reuşi să articuleze mai mult. Simţi cum îl cuprinde panica, strânse din răsputeri pleoapele, luptând cu chinul din piept. Apoi o mână îi atinse uşor braţul.

— Iartă-mă, spuse Jessica. N-am vrut să redeschid o rană veche.

Şi gândi: *Bestiile! Soţia lui era Bene Gesserit – urmele învăţăturilor ei sunt uşor de recunoscut. Şi-i limpede că au ucis-o Harkonnenii. Bietul Yueh nu-i decât încă o victimă legată de Atreizi prin acelaşi Cherem al urii.*

— Îmi pare rău, zise doctorul. Mi-e peste putinţă să vorbesc despre asta.

Deschise ochii, abandonându-se suferinţei lăuntrice. Asta, cel puţin era adevărat.

Jessica îi cercetă chipul: pomeţii ascuţiţi, punctele întunecate ale ochilor migdalaţi, tenul gălbui, mustaţa moale care-i atârna

de-o parte şi de alta a buzelor parcă prea roşii, peste bărbia fină. Ridurile care-i brăzdau obrajii şi fruntea, observă ea, nu erau numai semnul vârstei, ci şi al suferinței. O cuprinse un sentiment de profundă afecțiune pentru omul acesta.

— Wellington, îi spuse, îmi pare rău că te-am adus cu noi în locurile acestea pline de primejdii.

— Am venit de bunăvoie, răspunse el.

Şi asta era adevărat!

— Dar toată planeta e o capcană a Harkonnenilor. Trebuie să-ți fi dat seama de lucrul ăsta.

— O capcană nu-i destul pentru a-i veni de hac Ducelui Leto.

Şi asta era adevărat!

— Poate c-ar trebui să am mai multă încredere în el, zise Jessica. E un tactician strălucit.

— Am fost dezrădăcinați. Acesta-i motivul neliniştilor noastre.

— Şi ce uşor se poate distruge o plantă dezrădăcinată! Mai ales când o replantezi într-un sol ostil.

— Suntem aşa de siguri că solul este ostil?

— Când s-a aflat câți oameni va adăuga Ducele la cifra populației, au izbucnit manifestații violente. Şi nu au încetat decât când oamenii au văzut că instalăm capcane de vânt şi condensatoare suplimentare.

— Aici există doar atâta apă câtă-i necesară pentru întreținerea vieții umane. Oamenii ştiu că, dacă şi mai mulți vor bea din cantitatea limitată de apă, prețurile vor creşte şi cei mai săraci dintre ei vor pieri. Dar Ducele a rezolvat problema. Şi nu înseamnă că tulburările de care spui sunt manifestarea unei ostilități permanente.

— Dar gărzile? insistă ea. Peste tot, gărzi. Şi scuturi. Oriunde te uiți, dai de reverberația lor. Nu aşa am trăit pe Caladan.

— Lasă-i Arrakisului măcar o şansă, Jessica.

Dar ea continuă să privească aprig peisajul de dincolo de fereastră.

— Locul acesta miroase a moarte, Wellington, spuse ea. Hawat a trimis aici o avangardă din câteva batalioane de agenți. Santinelele de afară sunt oamenii lui. Cei care ne descarcă bagajele sunt oamenii lui. Sume mari au fost scoase din tezaur, fără să se dea nicio explicație. Cuantumul lor înseamnă un singur lucru:

mituiri de persoane sus-puse. Îşi scutură capul şi murmură: Unde apare Thufir Hawat, urmează moartea şi trădarea.

— Îl ponegreşti.

— Îl ponegresc? Dimpotrivă, îl elogiez. Moartea şi trădarea sunt acum singurele noastre speranţe. Pur şi simplu, nu-mi fac iluzii cu privire la metodele lui Thufir.

— Ar trebui să-ţi găseşti o ocupaţie. Să nu-ţi mai laşi timp pentru asemenea gânduri morbi...

— O ocupaţie!? Dar ce crezi că-mi ia tot timpul, Wellington? Sunt secretara Ducelui. Şi-s destul de ocupată ca să aflu în fiecare zi alte motive de temere... lucruri pe care nici el nu bănuieşte că le cunosc. Jessica strânse din buze şi continuă aproape şoptit: Uneori, mă întreb cât au contat studiile mele economice Bene Gesserit atunci când m-a ales.

— Ce vrei să spui? întrebă Yueh.

Îl surprinsese tonul ei cinic, această amărăciune pe care Jessica nu i-o dezvăluise niciodată până atunci.

— Nu crezi, Wellington, că o secretară înrobită prin dragoste e mult mai sigură?

— Nu-i drept ce spui acum, Jessica.

Rostise reproşul spontan. Sentimentele Ducelui pentru concubina sa nu puteau fi puse la îndoială. Era suficient să-l vezi când o urmărea cu privirea...

Jessica suspină.

— Ai dreptate. Nu-i drept.

Îşi cuprinse din nou trupul cu braţele, apăsând în carne teaca cristaiului, amintindu-şi că şi cuţitul acesta era o problemă încă neelucidată.

— Curând, spuse ea, va curge mult sânge. Harkonnenii nu vor avea odihnă până nu-şi vor fi găsit moartea sau nu-l vor fi distrus pe Duce. Baronul nu poate să uite că Leto e înrudit cu familia imperială – oricât de îndepărtată ar fi înrudirea – în vreme ce titlurile Harkonnenilor au ieşit din portofoliul CHOAM-ului. Dar adevărata otravă, veninul care-i impregnează fiecare gând, e faptul că un Atreides a cerut expulzarea pentru laşitate a unui Harkonnen, după bătălia Corrinului.

— Vechea vrajbă, murmură Yueh.

Şi, pentru o clipă, simţi muşcătura acidă a urii. Vechea vrajbă îl prinsese în pânza ei de păianjen şi-o omorâse pe Wanna sau, mai rău, o ferecase în camerele de tortură ale Harkonnenilor,

până ce soțul ei avea să le îndeplinească porunca. Vechea vrajbă îl prinsese în cursă... Şi toți oamenii aceştia din jurul lui făceau parte din cursă. Iar ironia sorții voise ca această vrăjmăşie de moarte să erupă tocmai aici, pe Arrakis, unica sursă din univers a melanjului, substanța care prelungea viața, drogul binefăcător pentru sănătate.

— La ce te gândeşti? îl întrebă Jessica.

— Mă gândesc că decagramul de mirodenie a ajuns în clipa de față la şase sute douăzeci de mii de solari pe piața oficială. O avere cu care se pot cumpăra multe...

— Setea de câştig te atinge chiar şi pe tine, Wellington?

— Nu setea de câştig.

— Dar ce, atunci?

Yueh dădu din umeri.

— Zădărnicia, răspunse. Apoi îi aruncă Jessicăi o privire piezişă. Îți mai aminteşti ce gust avea mirodenia, prima oară?

— Un gust asemănător cu al scorțişoarei.

— Dar gustul nu-i niciodată acelaşi. Melanjul e ca viața... De fiecare dată îți arată altă față. Unii susțin că produce o reacție indusă. Organismul, descoperind că substanța îi face bine, interpretează favorabil aroma – plăcută, vag euforică. Şi, tot asemenea vieții, imposibil de sintetizat cu adevărat.

— Cred c-ar fi fost mai înțelept pentru noi s-alegem calea exilului, să ne refugiem dincolo de sfera de influență a Imperiului.

Yueh îşi dădu seama că Jessica nu-l ascultase şi cugetă la vorbele ei, întrebându-se: *Într-adevăr... de ce nu-l va fi determinat pe Leto s-o facă? Virtual, ar putea să-l oblige la orice.* Profită de moment ca să schimbe subiectul, mai ales că era vorba de adevăr.

— M-ai considera îndrăzneț... Jessica, dacă ți-aş pune o întrebare personală?

Cu un sentiment de nelinişte inexplicabil, Jessica se lipi de pervazul ferestrei.

— Nu, firește. Eşti... prietenul meu.

— De ce nu l-ai determinat pe Duce să vă căsătoriți?

Jessica se răsuci deodată şi-l fulgeră cu privirea.

— De ce nu l-am determinat? Dar...

— Nu trebuia să te întreb, se scuză Yueh.

— Nu, zise ea. Apoi ridică din umeri. Există un bun motiv politic. Atât timp cât Ducele rămâne celibatar, unele Case Mari

mai pot spera într-o alianță. Şi-apoi... (oftă) a manevra oamenii, a-i sili să se supună voinței tale înseamnă a adopta o atitudine cinică față de umanitate. E ceva care degradează totul. Dacă-l determinam să... să facă asta, nu era fapta lui.

— Aşa ar fi spus şi Wanna mea, murmură Yueh.

Şi acesta era alt adevăr! Îşi duse mâna la gură şi înghiți convulsiv. Nu fusese niciodată mai aproape de a vorbi, de a-şi mărturisi rolul ascuns.

Vorbi însă Jessica şi momentul se spulberă.

— În afară de asta, Wellington, în Leto există de fapt doi bărbați. Pe unul din ei îl iubesc nespus. E plin de farmec, spiritual, delicat... tandru – tot ce şi-ar putea dori o femeie. Dar celălalt bărbat e... dur, rece, autoritar, egoist – la fel de aspru şi de tăios ca vântul iernii. E cel pe care l-a modelat tatăl. (Jessica îşi schimonosi chipul.) De-ar fi murit bătrânul când s-a născut Leto!

În tăcerea aşternută, adierea unui ventilator făcu să foşnească draperiile.

Brusc, Jessica inspiră adânc. Apoi zise:

— Leto are dreptate. Încăperile de aici sunt mai plăcute decât cele din restul palatului. (Se întoarse şi-şi plimbă privirile de jur-împrejur.) Şi-acum te rog să mă scuzi, Wellington; vreau să văd şi celelalte odăi, ca să ştiu cum să le împart.

Yueh dădu din cap.

— Desigur.

Şi gândi: *Măcar de-ar exista vreo cale să mă sustrag de la ce am făcut...*

Jessica îşi lăsă brațele de-a lungul trupului; traversă camera, către culoar. În prag, şovăi o clipă, înainte de a ieşi. *Tot timpul cât am vorbit a avut ceva de ascuns*, gândi ea. *Ținea ceva în el. Ca să-mi menajeze sentimentele, fără doar şi poate.* Ezită iarăşi, fu pe punctul de a se întoarce, de a-l descoase pe Yueh şi de-al face să-şi dea la iveală secretul. *Nu. S-ar simți ruşinat şi îngrozit la gândul că poate fi ghicit cu atâta uşurință. Ar trebui să am mai multă încredere în prieteni.*

S-a remarcat deseori rapiditatea cu care Muad'Dib a învățat necesitățile Arrakisului. Surorile Bene Gesserit cunosc desigur temeiul acestei rapidități. Pentru ceilalți, putem spune că Muad'Dib a învățat repede fiindcă prima sa învățătură a fost cum să învețe. Și prima lecție a acestei învățături era încrederea fundamentală că putea să învețe. Este surprinzător cât de mulți oameni nu cred că pot să învețe și mai ales cât de mulți cred că este greu să învețe. Muad'Dib știa că fiecare experiență comportă o lecție.

Fragment din „Umanitatea lui Muad'Dib"
de prințesa Irulan

Întins în pat, Paul se prefăcea că doarme. Nu-i fusese greu să ascundă în palmă somniferul doctorului Yueh, simulând că-l înghite. Își înăbuși râsul. Până și mama sa îl crezuse adormit. Fusese cât pe ce să sară din pat și să-i ceară voie să exploreze clădirea, dar își dăduse seama că nu-l va lăsa. Domnea încă prea multă nesiguranță. Nu! Era mai bine așa...

Dacă ies fără să-i cer voie, nu voi fi nesocotit un ordin. Și am să rămân în casă, unde nu-i niciun pericol.

Trase cu urechea. Mama vorbea cu Yueh în camera cealaltă. Cuvintele lor nu erau deslușite – ceva în legătură cu mirodenia... cu Harkonnenii. La răstimpuri, tăceau.

Își strămută atenția la tăblia sculptată de la capul patului – o placă falsă, fixată în perete și mascând telecomenzile camerei. Ornamentul înfățișa un pește sărind dintr-o apă cu valuri înalte. Știa că o apăsare pe ochiul peștelui comanda aprinderea lămpilor cu suspensie. Deplasarea unui val punea în funcțiune sistemul de ventilație. Un altul regla temperatura.

Fără zgomot, Paul se ridică în capul oaselor. În stânga, lângă perete, se afla o bibliotecă înaltă. Corpul ei putea fi rotit, descoperind, în zidul din spate, o nişă cu sertare pe una din laturi. Clanța uşii dinspre coridor întruchipa o manşă de ornitopter[1].

S-ar fi zis că încăperea fusese anume concepută pentru a-l ademeni.

Încăperea şi întreaga planetă.

Se gândi la bobina pe care i-o arătase Yueh: „Arrakis, Stațiunea Experimentală pentru Botanica Deşertului a Maiestății Sale Imperiale". Era o bobină veche, dinaintea descoperirii mirodeniei. Nume după nume se perindară în mintea lui Paul, fiecare cu imaginea imprimată de impulsul mnemonic al proiectorului: *saguaro, tufa-măgăruşului, curmal, verbină de nisip, primulă de seară, cactus-butoi, livan, scumpie, tufă de creozot... vulpe pitică, şoimul deşertului, şoarece marsupial...*

Nume şi imagini. Nume şi imagini din trecutul terestru al omului – multe dintre ele inexistente astăzi în altă parte a universului decât aici, pe Arrakis.

Atâtea lucruri noi de învățat despre... mirodenie.

Şi viermii nisipurilor.

În camera de alături se închise o uşă. Paul auzi paşii mamei sale pierzându-se spre capătul coridorului. Ştia că acum doctorul Yueh îşi va găsi ceva de citit şi nu va părăsi încăperea.

Sosise momentul să pornească în explorare.

Tiptil, se dădu jos din pat şi se îndreptă spre biblioteca pivotantă. Un zgomot în spatele lui îl opri. Se întoarse. Placa de la capătul patului cobora deasupra locului în care stătuse întins cu câteva clipe mai înainte. Paul încremeni şi imobilitatea îi salvă viața.

Din spatele tăbliei apăru un vânător-căutător, nu mai lung de cinci centimetri. Paul îl recunoscu imediat. Era o armă comună de asasinare, pe care orice copil de obârşie aristocratică învăța s-o cunoască de la cea mai fragedă vârstă. Un ac metalic ghidat de la mică distanță, care se înfigea în carne vie

[1] Aeronavă reactivă, cu aripi mobile.

şi-şi croia drum prin sistemul nervos până la cel mai apropiat organ vital.

Căutătorul urcă, tăie lateral aerul din odaie şi reveni deasupra patului.

În mintea lui Paul fulgerară instantaneu toate cunoştințele legate de limitele armei. Câmpul de suspensie comprimat distorsiona vizibilitatea ochiului de transmisie. Întrucât penumbra din dormitor îngreuna şi mai mult vizarea țintei, operatorul nu putea să conteze decât pe mişcare. Trebuia să atace tot ce mişca. Centura scutului individual rămăsese pe pat. Scuturile erau vulnerabile la atacul cu laser, dar armele-laser erau scumpe, greu de întreținut şi prezentau întotdeauna pericolul unei explozii intempestive, în cazul în care fasciculul intersecta un scut activat la intensitatea maximă. Atreizii se bizuiau numai pe scuturile individuale şi pe abilitate.

Țintuit locului, într-o fixitate aproape catatonică, Paul înțelese că, pentru a înfrunta această amenințare, nu-i rămăsese decât abilitatea.

Vânătorul-căutător se înălță încă o jumătate de metru. Undui în țesătura de lumină şi umbră aşternută de obloane, sondând încăperea.

Trebuie să încerc să-l prind, gândi Paul. *Dedesubt e lunecos din cauza câmpului de suspensie. Va trebui să strâng cu putere.*

Acul coborî o jumătate de metru, se abătu la stânga, se roti pe deasupra patului. Bâzâia abia auzit.

Cine îl manevrează? se întrebă Paul. *Cineva din apropiere. Aş putea să-l strig pe Yueh, dar l-ar lovi de cum ar deschide uşa.*

În spatele lui, uşa dinspre coridor scârțâi. Apoi se auzi o bătaie uşoară şi uşa se deschise.

Vânătorul țâşni pe lângă capul lui Paul, în direcția mişcării.

Mâna dreaptă a băiatului săgetă lateral şi prinse din zbor maşinăria ucigaşă. Acul vibra şi bâzâia în pumnul strâns, dar muşchii se încleştară cu disperare. Răsucindu-se violent, Paul izbi vârful armei de metalul uşii. Auzi scrâşnetul ochiului

spart şi simţi cum căutătorul îi moare în palmă. Dar nu-i dădu drumul. Voia să fie sigur.

Îşi ridică ochii şi întâlni privirea fixă, albastră, a shadoutei Mapes.

— Tatăl tău a trimis după tine, spuse ea. Escorta aşteaptă în hol.

Paul dădu din cap, fără să-şi ia ochii de la ciudata femeie în rochie cafenie, de servitoare. Femeia se uita acum la obiectul din pumnul lui încleştat.

— Am auzit de asemenea arme, zise ea. M-ar fi ucis, aşa-i?

Paul trebui să înghită ca să poată vorbi.

— Eu... eram ţinta.

— Dar venea către mine.

— Pentru că te mişcai.

Cine-i creatura aceasta? se întrebă.

— Atunci... mi-ai salvat viaţa, spuse femeia.

— Am salvat vieţile amândurora.

— Dar, lăsându-l să mă lovească, puteai profita ca să fugi.

— Cine eşti?

— Shadouta Mapes, menajera.

— Cum de-ai ştiut unde sunt?

— Mi-a spus mama ta. Am întâlnit-o la capătul coridorului, lângă scara ce duce la camera straniilor. (Femeia arătă cu mâna spre dreapta.) Trimişii tatălui tău te aşteaptă.

Oamenii lui Hawat, gândi Paul. *Trebuie să-l găsim pe cel care-a manevrat arma.*

— Du-te la ei, zise. Spune-le că am prins în casă un vânător-căutător şi că trebuie să-i găsească operatorul. Să înconjoare imediat clădirea şi să blocheze toate ieşirile. Mai departe, vor şti ce au de făcut. Atentatorul e în mod cert un străin printre noi.

Şi se întrebă: *Să fi fost chiar creatura aceasta?* Dar îşi dădu seama imediat că era imposibil. Căutătorul se afla sub control când intrase ea.

— Înainte de a-ţi îndeplini vruta, pui de om, spuse Mapes, trebuie să degajez drumul dintre noi. Ai pus pe umerii mei o povară de apă pe care nu ştiu dac-am s-o pot duce. Dar noi, fremenii, ne plătim datoriile – fie ele negre, fie albe. Avem

știință că printre voi se află un trădător. Cine-i, nu știm, dar suntem siguri că el există. Poate că a sa a fost mâna care-a călăuzit acest străpunge-carne...

Paul recepționă totul în liniște: *un trădător*. Înainte de-a apuca să vorbească, ciudata femeie îi întoarse spatele și porni în grabă spre holul de la intrare.

Vru s-o oprească, dar ceva din atitudinea ei îi dădea de-nțeles că femeii nu i-ar fi făcut plăcere. Îi spusese ce știa și acum plecase să-i îndeplinească „vruta“. Peste câteva clipe, oamenii lui Hawat aveau să mișune prin toată casa.

În minte îi răsunară alte frânturi din limbajul neobișnuit al femeii: *camera straniilor*. Privi spre stânga lui, în direcția pe care i-o indicase. *Noi, fremenii*. Așadar, era fremenă. Își întrerupse o clipă gândurile pentru a-și fixa în memorie trăsăturile chipului ei: fața zbârcită ca o prună uscată, pielea brună, ochii albastru-în-albastru, fără alb. Etichetă informația: shadouta Mapes.

Apoi, strângând în pumn vânătorul distrus, se întoarse în dormitor. Cu stânga, luă de pe pat centura-scut și-i făcu vânt în jurul mijlocului, strângându-i catarama în vreme ce picioarele îl purtau deja în goană spre capătul din stânga al coridorului.

Shadouta Mapes spusese că mama era într-acolo... O scară... *camera straniilor*...

Ce a susținut-o pe doamna Jessica în momentele de grea încercare? Reflectați asupra următoarei parabole Bene Gesserit și poate veți înțelege: „Orice drum parcurs până la capăt duce exact nicăieri. Escaladează muntele doar atât cât să te convingi că e munte. Din vârful muntelui nu poți să vezi muntele."

Fragment din „Muad'Dib, comentarii de familie"
de prințesa Irulan

La extremitatea aripii de sud, Jessica descoperi o scară metalică, în spirală, care urca spre o ușă ovală. Privi în jur, apoi, din nou, ușa de sus.

De ce ovală? se întrebă. *Ciudată formă pentru interiorul unei case.*

Prin ferestrele care mărgineau scara, vedea soarele mare și alb al Arrakisului coborând spre asfințit. Umbre prelungi străbăteau holul. Jessica privi iarăși scara. Pe treptele de metal, razele oblice reliefau bucățele de pământ uscat.

Jessica puse o mână pe balustradă și începu să urce. Sub palma ei, metalul balustradei era rece. Ajunse în fața ușii, se opri și observă că nu există clanță, ci doar o adâncitură ușoară în locul în care ea ar fi trebuit să se afle.

Nu poate fi un zăvor cu amprentă, își spuse. *Un asemenea zăvor cu amprentă trebuie să fie adaptat la forma mâinii și liniilor palmei unei anumite persoane.* Părea, totuși, un zăvor cu amprentă. Dar existau metode pentru a deschide *orice* zăvor – fie el și cu amprentă – după cum învățase în școală.

Se uită peste umăr ca să se asigure că n-o vede nimeni, apoi își lipi palma pe adâncitura din ușă. O apăsare ușoară pentru a deforma liniile, o mișcare din încheietură, încă una,

o rotire infimă a palmei pe suprafața metalului... Zăvorul țăcăni. Brusc, Jessica își retrase mâna, se răsuci, o văzu pe Mapes oprindu-se la baza scării.

— În holul mare sunt niște oameni care zic că i-a trimis ducele după domnul cel tânăr, spuse Mapes. Au sigiliul ducal și garda i-a identificat.

Privi iute la ușa ovală, apoi iarăși la Jessica.

E prudentă, gândi Jessica. *Semn bun.*

— Îl găsești într-a cincea cameră de la capătul acesta al coridorului, în dormitorul mic, spuse ea. Dacă nu reușești să-l trezești, cheamă-l pe doctorul Yueh din încăperea învecinată. S-ar putea ca Paul să aibă nevoie de o injecție tonică.

Din nou, Mapes privi pieziș către ușa ovală și Jessicăi i se păru că deslușește pe chipul ei aversiune. Dar până s-o întrebe de ușă și ce se afla în spatele ei, Mapes pornise cu pași repezi spre coridor.

Hawat a controlat toată casa, gândi Jessica. *Nu poate exista aici cine știe ce grozăvie.*

Împinse ușa. Descoperi o încăpere strâmtă și, în față, altă ușă ovală. În centrul celei de-a doua ușe se afla un volan.

O ecluză! constată ea uimită. Privi în jos și văzu pe podea o tijă de sprijin. Tija purta însemnul personal al lui Hawat. *Ușa a fost proptită în poziție deschisă. Probabil că cineva a doborât din greșeală propteaua, fără să știe că prima ușă are un zăvor cu amprentă.*

Păși peste pragul înalt.

Ce rost are o ecluză în interiorul casei? se întrebă. Și se gândi deodată la creaturi exotice, izolate în încăperi cu climat special.

Climat special!

Părea ceva plauzibil pentru Arrakis, unde până și cele mai rezistente plante străine trebuiau irigate.

Ușa din spatele ei dădu să se închidă singură. O prinse și-o propti cu tija lăsată de Hawat. Reveni la cealaltă ușă și abia atunci observă inscripția discretă, gravată în metal, deasupra volanului. Textul era în galach. Citi:

„O, omule! Iată o splendidă parte din Creația lui Dumnezeu. Privește-o, dar, și învață să iubești perfecțiunea Prietenului Tău Suprem."

Jessica apăsă cu toată greutatea trupului pe volan. Roata se învârti spre stânga şi uşa se deschise. O adiere uşoară îi mângâie obrajii, învolburându-i părul. Simți că inspiră alt aer, mai bogat. Deschise larg uşa şi se pomeni înaintea unui zid de verdeață, scăldat în lumină aurie.

Un soare galben? Nu. Sticlă filtrantă!

Trecu pragul şi uşa se închise în urma ei.

„O seră!“ şopti ea.

Era înconjurată de plante şi arbuşti, în vase mari, de pământ ars. Recunoscu o mimoză, un gutui înflorit, o sondagi, o pleniscență înveşmântată în flori verzui, un akarso cu dungi verzi şi albe... trandafiri...

Până şi trandafiri!

Se aplecă să inspire parfumul unei uriaşe flori roz, apoi se îndepărtă şi-şi plimbă ochii de jur-împrejur.

Un zgomot ritmic îi invadă simțurile.

Dădu în lături o perdea deasă de frunze şi privi către mijlocul serei. Văzu o mică fântână, cu marginile joase, canelate. Învârtejindu-se, un arc de apă se răsfira şi cădea răpăind în bazinul de metal.

Jessica se supuse regimului rapid de limpezire a percepției şi începu să cerceteze metodic locul. Încăperea părea pătrată, cu latura de vreo zece metri. După poziția față de extremitatea holului şi după uşoarele deosebiri de construcție, deduse că fusese adăugată pe acoperişul acestei aripi cu mult după terminarea clădirii originale.

Pe latura sudică, se opri în fața vastei suprafețe de sticlă filtrantă, se întoarse şi privi în jur. Tot spațiul era ocupat cu plante exotice de climă umedă. Din masa de verdeață răzbătu un foşnet. Jessica se încordă, apoi zări un simplu servok cu mecanism de ceasornic şi brațe pentru stropit. Unul din brațe se înalță şi pulverizează un voal diafan de stropi, burându-i obrajii. Brațul se retrase şi Jessica privi ținta aspersorului: o ferigă arborescentă.

Era pretutindeni apă în încăperea aceasta. *Apă*. Pe o planetă unde apa era cea mai prețioasă sevă a vieții. O risipă atât de flagrantă, încât Jessica simți că-i îngheață ceva în adâncul sufletului.

Privi soarele, prin geamul de sticlă galbenă. Atârna la orizont, deasupra crestelor ascuțite ale imensului lanț muntos căruia i se spunea Scutul de Piatră.

Sticlă filtrantă, gândi ea. *Pentru a face acest soare alb mai blând şi mai familiar. Cine să fi construit sera? Leto? I-ar sta-n fire să mă surprindă cu un astfel de cadou, dar timpul a fost prea scurt. Şi a avut de rezolvat probleme mai serioase.*

Îşi aminti de raportul care menționa că multe case din Arrakeen au ecluze la uşi şi la ferestre, pentru păstrarea şi regenerarea umidității interioare. Leto susținuse că pentru a-şi demonstra de la bun început puterea şi bogăția vor ignora în mod deliberat asemenea precauții şi nu vor proteja ferestrele şi uşile reşedinței decât împotriva prafului omniprezent.

Dar această seră era o demonstrație mai elocventă decât absența oricăror ecluze. Jessica se gândi că acest loc de plăcere conținea destulă apă ca să asigure traiul pe Arrakis a o mie de persoane... dacă nu mai multe.

Păşi de-a lungul peretelui de sticlă, continuând să scruteze interiorul. Noua perspectivă îi dezvălui o suprafață metalică lângă fântână – tăblia unei măsuțe pe care se aflau un blocnotes şi un stilograf, parțial mascate de-o frunză ca un evantai. Se apropie de masă, observă semnele lăsate de Hawat, apoi se aplecă asupra mesajului înscris pe blocnotes:

DOAMNEI JESSICA

Fie ca locul acesta să-ți ofere tot atâta plăcere câtă mi-a dăruit mie. Te rog, îngăduie acestei încăperi să-ți amintească o lecție pe care-o ştim de la aceleaşi învățătoare: apropierea unui lucru dorit înclină la prea multă îngăduință. Făgaşul acesta este periculos.

Cu cele mai bune gânduri,

MARGOT, DOAMNĂ FENRING

Jessica dădu din cap. Ştia de la Leto că fostul reprezentant al Împăratului pe Arrakis fusese Contele Fenring. Dar mesajul camuflat al însemnării, formulate în aşa fel încât să-i dea de înțeles că aceea care-o scrisese era tot Bene Gesserit, îi cerea acum toată atenția. În treacăt, avu, totuşi, un gând

amar: *Contele s-a căsătorit cu doamna sa.* Însă chiar în aceeaşi clipă, începu să caute mesajul ascuns. Trebuia să existe unul. Rândurile aşternute la vedere conțineau enunțul cifrat pe care orice Bene Gesserit, neconstrânsă de vreo Injoncțiune a Şcolii, era obligată să-l transmită, la nevoie, altei Bene Gesserit: „Făgaşul acesta este periculos.“

Jessica pipăi cu vârfurile degetelor fețele paginii, căutând micile puncte codificate. Nu găsi nimic. Degetele alunecară pe muchiile blocului. Nimic. Cuprinsă brusc de neliniște, aşeză blocul aşa cum îl găsise. Să fi fost ceva legat de poziția lui? Dar Hawat scotocise sera şi nu încăpea îndoială că mutase blocnotesul din loc. Privi frunza ce atârna deasupra mesei. Frunza! Îşi plimbă un deget pe suprafața interioară, pe margini, peste peduncul. Aici era! Degetele descoperiră şirurile de semne minuscule şi le parcurseră dintr-o mişcare:

„O primejdie imediată îi amenință pe fiul tău şi pe duce. Unul din dormitoare a fost amenajat ca să-ți ademenească băiatul. H. l-au înțesat cu capcane mortale detectabile, lăsând una care-ar putea să scape nedescoperită.“ Jessica îşi stăpâni pornirea de-a o rupe la fugă spre dormitorul lui Paul: trebuia să afle întregul conținut al mesajului. Degetele citiră înfrigurate, mai departe: „Nu cunosc precis natura pericolului, dar e ceva în legătură cu un pat. Ducele este amenințat de trădarea unuia dintre tovarăşii sau locotenenții săi de încredere. H. plănuiesc să te ofere unui favorit aflat în slujba lor. Iartă-mă că nu-ți pot spune mai mult. Sursele mele sunt sărace, deoarece Contele nu-i în solda H. În grabă, M.F.“

Jessica lăsă frunza şi dădu să se repeadă spre ieşire. În momentul acela însă, uşa ecluzei se deschise violent şi Paul sări peste prag, strângând ceva în pumnul mâinii drepte. Împinse uşa cu umărul, o zări pe mama sa, trecu iute printre frunze până la ea, observă fântâna şi vârî pumnul încleştat sub jetul de apă.

— Paul! (Jessica îl prinse de umăr, privindu-i fix pumnul.) Ce-ai în mână?

— Unvânător-căutător. L-am prins în camera mea şi i-am zdrobit capul, dar vreau să fiu sigur. Apa o să-l scurtcircuiteze.

Vorbise cu dezinvoltură, dar Jessica sesizase tensiunea care-l stăpânea.

— Scufundă-l! porunci ea.

Paul se supuse.

— Dă-i drumul. Lasă-l în apă!

El scoase mâna, şi-o scutură de apă, privi acul de metal care zăcea nemişcat pe fundul bazinului. Jessica rupse o ramură şi împinse cu ea ghimpele ucigaş. Era mort. Dădu drumul ramurii în apă şi-şi privi fiul. Ochii lui examinau încăperea şi Jessica recunoscu în intensitatea privirii Metoda Bene Gesserit.

— Locul ăsta poate ascunde orice, spuse el.

— Am motive să consider că-i sigur.

— Şi camera mea ar fi trebuit să fie. Hawat a zis...

— A fost un vânător-căutător, îi aminti ea. Manevrat de cineva aflat în casă. Telecomanda are rază de acţiune limitată. S-ar putea ca obiectul să fi fost introdus după terminarea investigaţiilor lui Hawat.

Dar simultan se gândi la mesajul înscris pe frunză: „*...trădarea unuia dintre tovarăşii sau locotenenţii săi de încredere.*“ *Dar nu Hawat. O, în niciun caz Hawat.*

— Oamenii lui Hawat percheziţionează chiar acum clădirea, spuse Paul. Vânătorul era cât pe ce s-o omoare pe bătrâna care-a venit să mă trezească.

— Shadouta Mapes, murmură Jessica, amintindu-şi discuţia de pe scară. Tatăl tău vrea să asişti la...

— E o treabă care poate să mai aştepte. De ce crezi că locul ăsta prezintă siguranţă?

Jessica îi arătă blocnotesul şi-i explică. Paul păru ceva mai uşurat. Pe ea însă zbuciumul sufletesc n-o părăsi. *Un vânător-căutător!* gândi. *Maică milostivă!* Trebui să apeleze la toate resursele trupului ei antrenat ca să-şi înăbuşe o criză de tremur isteric.

Paul răspunse calm:

— E mâna Harkonnenilor, firește. Va trebui să-i distrugem.

În uşa ecluzei se auzi un ropot uşor – semnalul de recunoaştere al agenţilor lui Hawat.

— Intră!, strigă Paul.

Uşa se deschise şi un bărbat înalt, în uniformă Atreides şi cu insigna lui Hawat pe caschetă, trecu pragul.

— Ah, aici erai, Domnule! spuse el. Menajera m-a îndrumat încoace. (Privirea lui parcurse încăperea.) Am descoperit un

tumul în beci. Înăuntru era un individ cu o cutie de comandă pentru căutători.

— Vreau să fiu de față la interogatoriu, zise Jessica.

— Îmi pare rău, Doamnă. N-am reuşit să-l prindem viu.

— Şi n-aveți niciun indiciu ca să-l identificați?

— Deocamdată n-am găsit nimic, Doamnă.

— Era un arrakian? întrebă Paul.

Jessica dădu din cap: întrebarea era judicioasă.

— Are înfățişarea băştinaşilor, răspunse omul. După cum arăta, e de presupus c-a fost ascuns în tumul cu mai bine de-o lună înainte de sosirea noastră. Ieri, când am inspectat beciul, pietrele şi mortarul erau intacte. Sunt gata să-mi pun în joc reputația pentru asta!

— Nu pune nimeni la îndoială conştiinciozitatea dumitale, spuse Jessica.

— O pun eu, Doamnă. Ar fi trebuit să cercetăm subsolul cu ultrasunete.

— Presupun că o faceți acum, zise Paul.

— Da, Domnule.

— Dați-i de ştire tatălui meu că vom întârzia.

— Imediat, Domnule. (Omul se întoarse spre Jessica.) Ordinele lui Hawat sunt ca în asemenea situații domnul cel tânăr să fie pus la adăpost. (Ochii săi cercetară din nou interiorul serei.) Locul acesta-i sigur?

— Am motive să cred că da, răspunse Jessica. A fost inspectat şi de Hawat, şi de mine.

— Atunci am să stau de pază afară, Doamnă, până ce mai controlăm o dată clădirea.

Se înclină, îl salută pe Paul cu mâna la caschetă şi ieşi.

Paul rupse cel dintâi tăcerea:

— Poate că n-ar strica să controlăm şi noi clădirea, mai târziu. Ochii tăi ar putea să descopere lucruri pe care alții nu le văd.

— Aripa asta era singurul loc pe care nu-l cercetasem. Am lăsat-o la urmă pentru că...

— Pentru că Hawat s-a ocupat personal de ea.

Jessica îi aruncă o privire scurtă, iscoditoare.

— N-ai încredere în Hawat?

— Ba da... Dar a îmbătrânit... Lucrează prea mult. Ar trebui să-i mai uşurăm povara.

— N-am reuşi decât să-l insultăm şi să-i diminuăm eficienţa. După ce-o să afle ce s-a întâmplat, nicio insectă n-o să mai poată pătrunde în aripa aceasta. Îi va fi ruşine să...

— Trebuie să luăm propriile noastre măsuri.

— Hawat a servit cu cinste trei generaţii Atreides. Merită tot respectul şi toată încrederea noastră... întreit.

— Când faci ceva care nu-i place, tata spune „*Bene Gesserit!*" de parcă ar înjura.

— Şi ce nu-i place tatălui tău?

— Să-l contrazici.

— Tu nu eşti tatăl tău, Paul.

O s-o îngrijoreze, gândi el, *dar trebuie să-i spun ce mi-a destăinuit acea Mapes despre existenţa unui trădător printre noi.*

— Ce-mi ascunzi? întrebă Jessica. Nu aşa te ştiam, Paul.

El ridică din umeri, apoi îi relată discuţia cu Mapes.

Şi Jessica se gândi iar la mesajul de pe frunză. Se decise deodată, îi arătă lui Paul frunza şi-i reproduse mesajul.

— Trebuie să-l avertizăm numaidecât pe tata, spuse el. O să-i transmit chiar acum o radiogramă cifrată.

— Nu. Ai s-aştepţi până ce vei putea să vorbeşti cu el între patru ochi. Cu cât vor şti mai puţini despre asta, cu atât mai bine.

— Vrei să spui că nu trebuie s-avem încredere în nimeni?

— Mai există o posibilitate. S-ar putea ca mesajul să fi fost anume ticluit pentru a ne alarma. Chiar dacă cei care ni l-au transmis cred că-i adevărat, este posibil ca singurul său scop să fie acela de a ne parveni.

Chipul lui Paul rămase ferm şi întunecat.

— Ca să strecoare în rândurile noastre neîncrederea şi suspiciunea, zise el. Ca să ne slăbească.

— Trebuie să-i vorbeşti tatălui tău în secret şi să-i atragi atenţia asupra acestui aspect.

— Înţeleg.

Jessica se întoarse către panoul din sticlă filtrantă, privi spre sud-vest, unde apunea soarele Arrakisului – glob de aur deasupra stâncilor.

Paul se apropie.

— Nici eu nu cred că poate fi Hawat, spuse el. Să fie Yueh?

— Yueh nu-i este nici tovarăş, nici locotenent, răspunse ea. Şi pot să te asigur că-i urăşte pe Harkonneni la fel de pătimaş ca noi.

Paul rămase cu privirea la stâncile din depărtare, gândind: *Şi nu poate fi nici Gurney... sau Duncan. O fi vreunul din sublocotenenți? Imposibil. Se trag cu toții din familii care ne-au fost loiale generații de-a rândul... şi din motive întemeiate.*

Jessica îşi masă fruntea. Simți cât de obosită era. *Atâtea primejdii, aici!* Contemplă peisajul galben dincolo de geam. La oarecare distanță de domeniile reşedinței se întindea un depozit împrejmuit cu ziduri înalte. Foişoare de pază, cocoțate pe picioare lungi, păreau păianjeni pândind în jurul şirurilor de silozuri pentru mirodenie. Jessica numără cel puțin douăzeci de depozite asemănătoare, silozuri după silozuri, pe toată suprafața bazinului, până departe, spre poalele Scutului de Piatră.

Încet, soarele coborî sub orizont. Pe cer apărură stelele. Observă una strălucitoare, chiar deasupra orizontului, licărind ritmic. Era ca o vibrație luminoasă: clip-clip-clip-clip-clip...

Alături, în întuneric, Paul se foi nerăbdător.

Dar Jessica nu-şi desprinse privirea de la acea stea izolată şi strălucitoare. Apoi îşi dădu seama că steaua era prea jos, că licărul venea de fapt de pe una din stâncile Scutului.

Un semnal!

Încercă să descifreze mesajul, dar era emis într-un cod pe care nu-l cunoştea.

Alte lumini se iviră pe cuprinsul câmpiei de la poalele stâncilor: scântei mici, galbene, presărate în întunericul albastru. Şi una din ele, în stânga, crescu în intensitate şi începu să clipească – iute de tot: clip-clip-licăr-clip!

Apoi se stinse.

Pe creastă, steaua falsă dispăru brusc.

Semnale... Pe Jessica o copleşiră din nou presimțirile.

De ce folosesc semnale luminoase în interiorul bazinului? De ce nu comunică prin radio?

Răspunsul era evident: radiocomunicațiile erau acum supravegheate de agenții Ducelui Leto. Semnalele nu puteau fi decât mesaje schimbate de dușmanii lui, agenții Harkonnen.

În ușa serei răsună o bătaie ușoară, urmată de vocea omului lui Hawat:

— Totu-i în ordine, Domnule... Doamnă. E timpul să-l conducem pe domnul cel tânăr la tatăl său.

Se spune că Ducele Leto ar fi nesocotit pericolele Arrakisului şi că ar fi căzut în capcană din nesăbuinţă. Dar nu-i de presupus, mai degrabă, că el a trăit vreme atât de îndelungată în prezenţa primejdiei de moarte, încât n-a putut să desluşească o schimbare în intensitatea acestei primejdii? Sau că s-a sacrificat cu bună ştiinţă pentru ca fiul lui să aibă parte de un trai mai bun? În mod cert, Ducele nu era genul de om uşor de indus în eroare.

Fragment din „Muad'Dib, comentarii de familie"
de prinţesa Irulan

Ducele Leto Atreides stătea sprijinit de parapetul turnului de control al terenului de debarcare de lângă Arrakeen. La sud, monedă de argint suspendată deasupra orizontului, strălucea prima lună. Sub ea, stâncile ascuţite ale Scutului de Piatră sclipeau ca nişte sloiuri de gheaţă în opalescenţa prafului. Departe, în stânga, pâlpâiau în pâclă luminile Arrakeenului – scânteieri galbene... albe... albastre...

Ducele se gândea la înştiinţările purtând semnătura sa care fuseseră difuzate în toate zonele populate ale planetei: „Sublimul nostru Împărat Padişah m-a însărcinat să preiau această planetă şi să pun capăt tuturor disensiunilor."

Formalismul ritual al frazei îi dădea un sentiment de solitudine. *Cine să se lase îmbrobodit de această declaraţie pompoasă? În niciun caz fremenii. Şi nici Casele Mici, care controlau comerţul interior al Arrakisului... şi care erau, aproape toate, aservite Harkonnenilor.*

Au încercat să ia viaţa fiului meu!

Furia era greu de înăbuşit.

Observă luminile unui vehicul ce se apropia dinspre Arrakeen şi speră să fie maşina de patrulare care trebuia să-l aducă pe Paul. Întârzierea i se părea exasperantă, deşi ştia că se datora măsurilor de precauţie ale locotenentului lui Hawat.

Au încercat să ia viaţa fiului meu!

Îşi scutură capul, străduindu-se să alunge gândurile mânioase. Privi din nou terenul la marginea căruia cinci dintre fregatele sale se înălţau ca tot atâtea santinele monolitice.

Mai bine o întârziere din exces de precauţie, decât...

Locotenentul era un om de nădejde. Un ofiţer de o loialitate exemplară, propus pentru avansare.

„Sublimul nostru Împărat Padişah..."

De-ar fi putut locuitorii acestui oraş de garnizoană decadent să vadă nota confidenţială a Împăratului către „Nobilul Duce", cu aluziile ei pline de dispreţ la adresa bărbaţilor şi a femeilor care purtau voal: „...dar ce altceva e de aşteptat din partea unor barbari al căror vis cel mai drag este să trăiască în afara securităţii ordonate a faufrelucilor?"

În aceste clipe, Ducele simţea că propriul său vis cel mai drag era de a desfiinţa toate deosebirile de clasă şi de a sfârşi o dată pentru totdeauna cu ordinea impusă de ameninţarea cu moartea. Îşi înălţă ochii spre stelele care străluceau fără licăr în atmosfera încărcată de praf. *În jurul uneia dintre luminiţele acelea se roteşte Caladanul... dar eu nu-mi voi revedea niciodată patria.* Simţi deodată dorul de Caladan ca o durere în coşul pieptului. O durere care părea că nu ia naştere în adâncul trupului său, ci ajunge la el de pe Caladan. Nu, nu reuşea să vadă în pustiul Arrakisului o nouă patrie. Şi se îndoia că va reuşi vreodată.

Trebuie să-mi ascund sentimentele, gândi. *De dragul băiatului. Dacă-i e dat să aibă o patrie, aceasta va fi patria lui. Chiar dacă pentru mine Arrakisul e un iad în care-am ajuns înainte de-a fi murit, el trebuie să găsească aici ceva care să-l însufleţească. Trebuie să existe ceva.*

Îl năpădi pe neaşteptate un val de autocompătimire. Dar îl alungă imediat cu dispreţ şi, în mod straniu, îşi aminti două versuri dintr-un poem pe care Gurney Halleck îl recita adesea:

Simt în plămâni aerul Timpului
Stârnit de căderea nisipului...

Aici, cel puțin, cugetă el, Gurney avea să găsească nisip din belşug. Deşertul central, care se întindea dincolo de stâncile argintate de lună, era numai piatră seacă, dune şi praf spulberat de vânt. Un teritoriu necartografiat, arid şi sălbatic, la marginea căruia, şi poate pe ici, pe colo şi-n interior, trăiau grupuri răzlețe de fremeni. Dacă exista vreun viitor pentru neamul Atreides, acest viitor nu se putea întemeia decât cu sprijinul fremenilor.

Dacă Harkonnenii nu izbutiseră să-i infesteze şi pe fremeni cu urzelile lor veninoase.

Au încercat să ia viața fiului meu!

Un vuiet metalic învălui turnul şi ducele simți cum parapetul îi vibrează sub mâini. Ecranele de protecție coborâră şi privelişte dispăru.

Naveta. E timpul să mă-ntorc la lucru.

Începu să coboare scara către marea sală de adunare, străduindu-se să-şi impună calmul şi să-şi pregătească expresia feței pentru întâlnirea care urma.

Au încercat să ia viața fiului meu!

Când ajunse pe ultimele trepte, observă că oamenii începuseră deja să se adune sub domul galben al sălii. Intrau, cu ranițele spațiale pe umeri, vociferând şi chiuind ca nişte elevi întorşi din vacanță.

— Hei! Simți ce-i sub tălpi? Gravitație, amice!

— Câți G sunt pe-aici, oameni buni? Mă simt greu al naibii...

— În manual scrie nouă zecimi!

Cuvintele izbucneau de pretutindeni, sporind vacarmul din sală.

— V-ați uitat bine la gaura asta când am coborât? Unde-s prăzile bogate despre care s-a trâncănit atât?

— Le-au umflat Harkonnenii!

— Mie unuia nu-mi trebuie decât un duş fierbinte şi-un pat moale.

— N-ai auzit, blegule? Aici nu există duşuri. O să-ți freci fundul cu nisip!

— Hei! Lăsați gura! Ducele!

Leto pătrunse în sala peste care se aşternuse brusc liniştea.

Gurney Halleck îi ieşi în întâmpinare, ținând cu o mână ranița aruncată pe umăr şi strângând în cealaltă gâtul balisetului. Avea mâini cu degete lungi şi falange groase, care însă ştiau să dea glas celor mai delicate sunete ale coardelor.

Ducele îl privi cu admirație pe omul acesta urât şi mătăhălos, ai cărui ochi scânteiau ca nişte cristale de inteligență sălbatică. Iată un om care trăia în afara faufrelucilor, deşi se supunea fiecăruia dintre preceptele lor. Cum îi spusese Paul? „Gurney cel dârz."

Şuvițe rare, de un blond spălăcit, abia reuşeau să acopere craniul lui Halleck. Gura lui mare se lățise într-un rânjet de satisfacție şi cicatricea lăsată de biciul de viță neagră tremura ca şi când ar fi fost animată de propria ei viață. Toată ființa lui emana aerul omului pe care se poate conta, ale omului dintr-o bucată. Se înclină înaintea Ducelui.

— Gurney! rosti Leto.

— Domnia-Ta... (Halleck arătă cu balisetul către oamenii din sală.) Aceştia-s ultimii. Aş fi preferat să vin cu primul val, dar...

— Mai sunt câțiva Harkonneni şi pentru tine, Gurney, spuse Ducele. Vino, avem de vorbit.

— La ordin, Domnia-Ta.

Se retraseră într-o firidă, lângă un distribuitor automat de apă, în timp ce în marea sală oamenii începură să se foiască nerăbdători. Halleck îşi trânti ranița într-un colț, dar păstră balisetul în mână.

— Câți oameni îi poți ceda lui Hawat? întrebă Ducele.

— Thufir are necazuri, Sire?

—N-a pierdut decât doi agenți, dar cercetaşii lui ne-au transmis informații excelente despre dispozitivul Harkonnenilor. Dacă ne mişcăm repede, putem câştiga o marjă de siguranță, atât cât să respirăm mai în voie. Hawat vrea toți oamenii de care te poți dispensa – oameni care să nu dea înapoi dacă li se va cere să facă uz de cuțit.

— Pot să-i dau trei sute dintre cei mai buni, spuse Halleck. Unde să-i trimit?

— La poarta principală. Hawat a lăsat un agent care-i așteaptă.

— Să mă ocup chiar acum de asta, Sire?

— Îndată. Mai avem o problemă. Comandantul terenului va invoca un pretext ca să rețină naveta până în zori. Transspațialul care ne-a adus pe noi a plecat mai departe, dar naveta urmează să fie recuperată de o navă de marfă venită să încarce mirodenie.

— Mirodenia noastră, Domnia-Ta?

— A noastră. Dar naveta va lua la bord și o parte din vânătorii de condiment ai vechiului regim. Au optat să plece în urma schimbării fiefului și Arbitrul Schimbării și-a dat acordul. E vorba de vreo opt sute de lucrători calificați, Gurney. Înaintea plecării navetei, trebuie să-i convingi pe câțiva să rămână cu noi.

— Cât de convingător să fiu, Sire?

— Vreau s-o facă de bunăvoie, Gurney. Avem nevoie de experiența și de priceperea lor. Faptul că vor să plece dovedește că nu fac parte din mașinațiile Harkonnenilor. Hawat consideră că printre ei s-ar fi putut strecura și câțiva dușmani, dar pentru el orice umbră ascunde un asasin.

— Thufir a descoperit până acum unele umbre deosebit de active, Domnia-Ta.

— Iar pe altele nu le-a descoperit. Dar eu cred că infiltrarea unor agenți printre muncitorii care vor să plece depășește imaginația Harkonnenilor.

— Posibil, Sire. Unde sunt oamenii?

— În sala de așteptare de la subsol. Ți-aș sugera să cobori la ei, să le înmoi inimile cu un cântecel sau două și-abia apoi să te pui pe treabă. Poți să promiți posturi de conducere celor care au competența necesară. Și salarii cu douăzeci la sută mai mari decât cele pe care le-au avut sub Harkonneni.

— Numai atât, Sire? Cunosc sistemul de salarizare al Harkonnenilor, dar pentru niște oameni cu lichidarea în buzunar și cu dorul de ducă în suflet, Sire... hm, douăzeci de procente nu reprezintă o ofertă prea îmbietoare.

— Atunci fă cum crezi, de la caz la caz, spuse nerăbdător Leto. Nu uita însă că tezaurul nu-i un sac fără fund. În măsura posibilului, limitează-te la cifra pe care ți-am indicat-o.

Ne trebuie mai ales conducători de şenile, meteo-observatori, dunari... oameni cu experienţă în largul nisipurilor.

— Am înţeles, Sire. „Ei vor veni cu toţii la chemarea violenţei: şi înfruntând vântul de est, vor înrobi nisipul."

— Emoţionant citat, comentă ducele. Să predai unui locotenent comanda trupelor tale. Spune-i să le facă oamenilor un scurt instructaj despre disciplina apei, apoi să-i cazeze în barăcile de lângă teren. O să-i îndrume personalul de serviciu. Şi nu uita de oamenii pentru Hawat.

— Trei sute dintre cei mai buni, Sire. (Halleck îşi ridică ranița.) Unde mă prezint la raport după ce termin treaba?

— Am pus să se amenajeze o sală de consiliu la etaj. Vom ţine acolo şedinţa de Stat-Major. Vreau să stabilim o nouă linie de dispersare planetară, cu blindatele în primul eşalon.

Halleck, care dăduse să plece, se opri. Ochii săi căutară privirea lui Leto.

— Ne putem aştepta la asemenea dificultăţi, Sire? Am înţeles că există aici un Arbitru al Schimbării.

— Luptă deschisă, luptă clandestină, rosti sec ducele. O să mai curgă mult sânge până să isprăvim totul.

— „Şi apa luată din râu se va face pe uscat sânge", cită Halleck.

Ducele oftă.

— Grăbeşte-te, Gurney.

— Gata, Domnia-Ta. (Un rânjet îi încreţi cicatricea.) „Iată, ca un asin sălbatic din deşert, mă-nham din nou la muncă."

Se îndreptă repede spre centrul sălii, zăbovi o clipă ca să dea ordinele necesare, apoi porni mai departe, făcându-şi loc printre oameni.

Leto îl urmări cu privirea, clătinând din cap. Halleck nu contenea să-l uimească. O minte plină de cântece, de citate şi de fraze împodobite... şi o inimă de asasin, de cum venea vorba de Harkonneni.

Părăsi firida şi se îndreptă fără grabă spre ascensor, traversând sala în diagonală, răspunzând la saluturi cu uşoare mişcări ale mâinii. Recunoscând un om din corpul de propagandă, se opri ca să-i dicteze un mesaj destinat reţelei de radiodifuziune; oamenii care-şi aduseseră nevestele trebuiau informaţi că acestea erau în siguranţă şi anunţaţi unde le

puteau găsi; ceilalți aveau să fie încunoştinţaţi că, după toate aparențele, populația locală număra mai multe femei decât bărbați. Ducele atinse uşor brațul omului de la propagandă, semnalându-i astfel că mesajul avea prioritate absolută şi că trebuia difuzat imediat. Apoi îşi văzu de drum, întorcând saluturi, zâmbind, schimbând câte-o glumă în treacăt.

Un comandant trebuie să pară totdeauna încrezător, gândi el. *Încrederea oamenilor apasă pe umerii săi ca o povară, în timp ce el înfruntă primejdia, nelăsând să se vadă nimic.*

Răsuflă uşurat când pătrunse în ascensor şi privirea sa nu mai întâlni decât suprafața neutră a uşilor.

Au încercat să ia viața fiului meu!

Deasupra ieşirii terenului de debarcare al Arrakeenului, gravată grosolan, parcă de-un instrument rudimentar, se afla o inscripţie pe care Muad'Dib avea s-o repete deseori. O descoperise în prima noapte petrecută pe Arrakis, când oamenii tatălui său îl conduseseră spre postul de comandă ducal ca să asiste la cel dintâi consiliu de Stat-Major. Inscripţia era o invocaţie adresată celor ce părăseau Arrakisul, dar pentru adolescentul abia scăpat din ghearele morţii impactul ei va fi fost cu atât mai sumbru. Ea spunea: O, voi, cei care ştiţi ce îndurăm aici, nu ne uitaţi în rugile voastre.

Fragment din „Manualul lui Muad'Dib"
de prinţesa Irulan

Toată teoria conflictelor armate se reduce la riscul calculat, spuse Ducele. Dar când ajungi să-ţi rişti propria familie, elementul *calcul* e copleşit de... altceva.

Îşi dădu seama că nu reuşea să-şi stăpânească mânia cum ar fi trebuit şi, întorcându-se, începu să se plimbe de colo-colo prin faţa mesei.

Ducele şi Paul erau singuri în sala de consiliu – o încăpere plină de ecouri, al cărei unic mobilier consta într-o masă lungă, înconjurată de scaune demodate, cu trei picioare, o planşetă pentru hărţi şi un proiector. Paul ocupa unul din scaunele de lângă planşetă. Îi relatase tatălui său incidentul cu vânătorul-căutător. Îi vorbise şi de faptul că era ameninţat de un trădător.

Ducele se opri în faţa fiului său şi lovi cu pumnul în masă.

— *Hawat m-a asigurat de securitatea casei!*

Paul spuse cu glas şovăielnic:

— Şi eu am fost furios... la început. Şi eu l-am învinuit pe Hawat. Dar atentatul a fost dirijat din afara casei. O acţiune simplă, dibace şi directă. Care-ar fi reuşit, dacă n-aş fi cunoscut ce-am învăţat de la tine şi de la mulţi alţii, inclusiv Hawat.

— Îl aperi?

— Da.

— Îmbătrâneşte. Ăsta-i adevărul. Ar trebui să...

— E înţelept şi are experienţă. De câte dintre greşelile lui îţi poţi aminti?

— Eu ar trebui să-i iau apărarea, nu tu.

Paul zâmbi.

Leto se aşeză în capul mesei şi-şi lăsă mâna pe mâinile fiului său.

— Te-ai... maturizat în ultimul timp, fiule, spuse el, şi asta nu poate decât să mă bucure. (Îşi retrase mâna şi zâmbi, la rândul său.) Hawat se va pedepsi singur. Va fi mai mânios pe el însuşi decât am putea fi noi amândoi.

Paul îşi îndreptă privirea spre ferestrele din spatele planşetei cartografice, spre întunericul nopţii. Afară, balustrada terasei reflecta lumina din cameră. Desluşi o mişcare, apoi recunoscu silueta unei santinele în uniformă Atreides. Ochii îi alunecară de la fereastră la peretele alb din spatele tatălui său, la suprafaţa lucioasă a mesei, la pumnii lui încleştaţi.

Uşa din celălalt capăt al sălii se deschise cu violenţă. Thufir Hawat pătrunse în sală. Părea mai bătrân şi mai zbârcit ca oricând. Traversă încăperea şi se opri în poziţie de drepţi în faţa Ducelui.

— Domnia-Ta, se adresă el unui punct aflat deasupra capului lui Leto, adineaori am aflat de greşeala pe care-am comis-o. Întrucât consider că este necesar să-mi prezint demi...

— Ia loc şi încetează cu prostiile, îi tăie vorba Ducele, arătând cu mâna scaunul din faţa lui Paul. Dacă ai comis o greşeală, este că i-ai *supra*estimat pe Harkonneni. Minţile lor simple au ticluit o stratagemă simplă. Noi nu ne-am aşteptat la strategeme simple. Iar fiul meu şi-a dat toată osteneala să mă convingă că, dacă a scăpat cu viaţă, asta se datorează în bună măsură învăţăturilor tale. Şi în această privinţă, n-ai

comis nicio greşeală. (Lovi uşor spătarul scaunului gol.) Ți-am spus să iei loc!

Hawat se lăsă moale în scaun.

— Dar...

— Nu vreau să mai aud nimic. Consider incidentul încheiat. Avem treburi mai importante. Unde sunt ceilalți?

— I-am rugat să aştepte afară până ce...

— Cheamă-i.

Hawat privi în ochii lui Leto.

— Sire, eu...

— Ştiu cine mi-e cu adevărat prieten, Thufir. Cheamă oamenii înăuntru.

— Am înțeles, Domnia-Ta, răspunse în şoaptă Hawat. Apoi se răsuci în scaun şi strigă spre uşa întredeschisă: Gurney, puteți intra.

Halleck îşi făcu apariția în fruntea unui grup numeros. Ofițerii de Stat-Major aveau chipurile încruntate, grave. Erau însoțiți de tineri aghiotanți şi specialişti, care păreau cu toții plini de ardoare. Începură să se aşeze în jurul mesei, făcând să răsune sala de zgomotul scaunelor şi răspândind în aer o aromă discretă de rachag[1].

— Pentru cine doreşte, avem cafea, spuse Ducele.

Îi cuprinse pe toți cu privirea, gândind: *O echipă bună. Un om ar putea face figură mult mai rea într-un război ca acesta.* Aşteptă, în timp ce se servea cafeaua adusă din încăperea alăturată. Nu-i scăpă oboseala întipărită pe unele chipuri.

Brusc, îşi compuse masca de calm şi eficiență, se ridică în picioare şi le ceru atenție, ciocănind cu degetul în masă.

— Domnilor, începu el, se pare că civilizația noastră s-a obişnuit într-atât cu războaiele de cotropire, încât nu ne putem supune nici măcar unui singur ordin al Imperiului fără ca vechile năravuri să nu-şi scoată capul.

Se auziră râsete discrete şi Paul îşi dădu seama că tatăl său spusese exact lucrul potrivit, folosind exact tonul potrivit, pentru a încălzi atmosfera. Până şi urma de oboseală din glasul său fusese corect drămuită.

[1] Stimulent de tip cofeinic.

— Pentru început, cred că n-ar strica să aflăm dacă Thufir mai are ceva de adăugat la raportul său cu privire la fremeni. Thufir?

Hawat își înălță ochii.

— Mai am de analizat unele probleme economice legate de raportul meu general, Sire, dar în momentul de față pot să afirm că fremenii par din ce în ce mai mult a fi aliații de care avem nevoie. Chiar dacă mai așteaptă încă, înainte de a ne acorda încredere deplină, atitudinea lor pare sinceră. Ne-au trimis daruri: distraie confecționate în atelierele lor... hărți ale unor regiuni de deșert din jurul punctelor fortificate lăsate de Harkonneni... Informațiile pe care ni le-au furnizat s-au dovedit demne de încredere și ne-au fost de un folos considerabil în tranzacțiile cu Arbitrul Schimbării. Au mai trimis și alte lucruri: bijuterii pentru Doamna Jessica, alcool de mirodenie, dulciuri, produse medicinale. Oamenii mei le examinează chiar în aceste clipe, dar nu pare a fi vorba de vreun vicleșug.

— Dumitale îți plac acești oameni, Thufir? întrebă unul dintre ofițeri.

Hawat se întoarse spre el.

— Duncan Idaho spune că sunt demni de admirație.

Paul se uită la tatăl său, apoi la Hawat, înainte de a se încumeta să întrebe:

— Ai vreo informație nouă despre numărul fremenilor?

Hawat îl privi grav.

— După producția de alimente și după diverse alte criterii, Idaho a estimat populația complexului subteran pe care l-a vizitat la aproximativ zece mii de oameni. Conducătorul lor spunea că este căpetenia unui sietch[1] de două mii de familii. Avem motive întemeiate să credem că există foarte multe asemenea comunități, numite sietchuri. Toate par a fi credincioase unui oarecare Liet.

— Asta-i ceva nou, spuse Leto.

— S-ar putea să greșesc eu, Sire. Anumite aspecte dau de presupus că acest Liet ar putea să fie o zeitate locală.

Un alt ofițer își drese glasul și întrebă:

[1] „Loc de adunare în caz de primejdie", în fremenă.

— E sigur că fac afaceri cu contrabandiștii?

— O caravană cu marfă de contrabandă a părăsit sietchul în prezența lui Idaho. Caravana transporta o cantitate mare de mirodenie. Contrabandiștii foloseau animale de povară și au menționat faptul că îi aștepta o călătorie de optsprezece zile.

— După toate aparențele, contrabandiștii și-au intensificat activitatea de când domnește dezordinea, spuse Ducele. Trebuie să chibzuim bine problema asta. Sigur, nu-i cazul să ne facem prea multe griji pentru fregatele neautorizate care acționează în afara planetei. Așa-i peste tot. Dar nici să le lăsăm să scape cu totul de sub controlul nostru nu-i bine.

— Ai vreun plan, Sire? întrebă Hawat.

Ducele se uită la Halleck.

— Gurney, vreau să conduci o delegație care să ia legătura cu afaceriștii ăștia romantici. Vei fi un fel de ambasador, dacă vrei. Să le spui că sunt dispus să închid ochii la operațiile lor, atât timp cât vor accepta să-mi plătească o dijmă ducală. Hawat consideră că mitele și mercenarii de care-au făcut uz până acum ca să-și poată desfășura activitatea i-au costat de patru ori mai mult.

— Și dacă povestea asta ajunge la urechile Împăratului? întrebă Halleck. Suveranul ține cu dinții de profiturile sale din CHOAM, Domnia-Ta.

Leto zâmbi.

— Vom vira fățiș întreaga dijmă în contul lui Shaddam IV și-o vom scădea în mod legal din impozitul pentru întreținerea trupelor de sprijin. Să vedem ce-or să mai zică Harkonnenii! Și-o să ruinăm astfel și câțiva dintre localnicii care s-au îmbuibat pe vremea lor. Adio, șperțuri!

Halleck rânji încântat.

— Ah, Domnia-Ta, straşnică lovitură! Ce n-aș da să văd mutra Baronului când va afla vestea!

Ducele se întoarse către Hawat.

— Thufir, ai obținut registrele de contabilitate pe care spuneai că le-ai putea cumpăra?

— Da, Domnia-Ta. Examinarea lor amănunțită e în curs. Deși le-am răsfoit doar, pot să formulez o primă estimare.

— S-auzim.

— În trei sute treizeci de zile standard, Harkonnenii realizau aici un beneficiu de zece miliarde de solari.

Un murmur surd făcu ocolul mesei. Până şi aghiotanţii mai tineri, care începuseră să dea semne de plictiseală, se îndreptară în scaune şi schimbară priviri uimite.

Halleck rosti cu voce joasă:

— „Căci ei vor înghiţi bogăţiile mării şi comorile ascunse în nisip."

— E limpede, domnilor, spuse Leto. Mai poate fi cineva atât de naiv încât să creadă că Harkonnenii şi-au făcut frumuşel bagajele şi-au lăsat totul baltă, numai pentru că aşa a poruncit Împăratul?

Oamenii dădură glas unui cor de murmure aprobatoare.

— Va trebui să biruim cu tăişul sabiei, conchise Ducele. Se întoarse către Hawat. Dar poate că-i momentul să aflăm cum stăm cu utilajele. Câte şenilete, combine, fabrici de mirodenie şi echipamente auxiliare ne-au lăsat?

— Întregul parc, după cum menţionează inventarul imperial, contrasemnat de Arbitrul Schimbării, Domnia-Ta, răspunse Hawat şi făcu semn unuia dintre aghiotanţi să-i dea un dosar, pe care apoi îl deschise în faţa lui. Numai că s-a omis să se menţioneze că mai puţin de jumătate din şenilete sunt în stare de funcţionare, că doar circa o treime din ele dispun de aeroportante care să le transporte la nisipurile cu mirodenie, că... în sfârşit, tot ce ne-au lăsat Harkonnenii se află într-o stare deplorabilă. O să putem spune că am avut noroc dacă vom izbuti să punem pe picioare jumătate din utilaje, şi un noroc chior dacă un sfert dintre ele vor mai fi în stare de funcţionare peste şase luni.

— Nici nu ne-am aşteptat la altceva, zise Leto. Care sunt cifrele exacte pentru utilajele de bază?

Hawat îşi consultă dosarul.

— Nouă sute treizeci de fabrici-combine, care vor putea să iasă la lucru peste câteva zile. Şase mii două sute cincizeci de ornitoptere pentru supraveghere, recunoaştere şi observaţii meteorologice... Aeroportante, ceva mai puţin de-o mie.

— N-ar fi mai rentabil să reluăm negocierile cu Ghilda pentru autorizarea unei fregate orbitale ca satelit meteorologic? întrebă Halleck.

Ducele se uită la Hawat.

— Nimic nou în privința asta, Thufir?

— Deocamdată va trebui să căutăm alte căi, răspunse mentatul. De fapt, agentul Ghildei nici nu a negociat. N-a făcut altceva decât să-mi dea limpede de înțeles, ca de la mentat la mentat, că prețul depășește posibilitățile noastre şi că va continua să le depășească oricare-ar fi ele. Trebuie să aflăm de ce, înainte de a redeschide discuția cu el.

Unul dintre aghiotanții lui Halleck se agită în scaun şi izbucni:

— Asta nu e dreptate!

— Dreptate? Ducele îl fulgeră cu privirea. Cine pretinde dreptate? O să ne facem singuri dreptate. Aici, pe Arrakis. Victorie sau moarte. Regreți că ne împărtăşeşti soarta, domnule?

Omul îl privi lung, apoi răspunse:

— Nu, Sire... Domnia-Ta nu poți să refuzi cea mai bogată sursă de venituri din universul nostru... iar eu nu pot decât să te urmez. Îmi cer scuze pentru accesul de furie, dar... (Ofițerul dădu din umeri.) Pe toți ne copleşeşte câteodată amărăciunea.

— Amărăciunea o înțeleg, spuse Ducele. Dar să nu ne plângem de nedreptate, cât timp avem brațe şi libertatea de a le folosi. Mai sunt şi alții copleşiți de amărăciune? Dacă da, să vorbească. Ne-am adunat aici ca între prieteni. Oricine poate să spună ce are pe suflet.

— Eu cred că ceea ce ne roade pe toți, Sire, zise Halleck, este faptul că n-au apărut voluntari din partea celorlalte Case Mari. Te numesc „Leto cel Drept“ şi-ți făgăduiesc amiciție eternă... dar numai atât timp cât asta nu costă pe nimeni nimic.

— Casele Mari nu ştiu încă cine va câştiga în urma schimbării, spuse Ducele. Cele mai multe s-au îmbogățit asumându-şi riscuri minime. Dar nu le putem blama pentru asta. Nu putem decât să le disprețuim. (Se întoarse către Hawat.) Dar vorbeam despre utilaje. Vrei să proiectezi câteva exemple, ca să familiarizăm oamenii cu maşinile?

Hawat încuviință din cap şi făcu semn unui aghiotant aflat lângă proiector.

O imagine solido-tridimensională apăru pe suprafața mesei, la mică distanță de locul în care stătea Ducele. Unii dintre oamenii de la capătul celălalt se ridicară în picioare ca să vadă mai bine.

Paul se aplecă şi privi cu atenție maşina. Raportată la înălțimea minusculelor siluete umane din jurul ei, părea să aibă vreo sută douăzeci de metri lungime şi vreo patruzeci de metri lățime. Semăna cu o insectă lungă, având drept membre seturi independente de şenile late.

— Ceea ce vedeți este o maşină de recoltat, combinată cu o rafinărie de mirodenie, explică Hawat. Am ales una în stare bună, anume pentru proiecție. E un fel de draglină adusă aici de prima echipă de ecologi imperiali. Maşina mai funcționează şi azi... deşi nu-mi dau seama cum... sau de ce.

— Dacă-i cumva cea supranumită *Baba Maria*, e o adevărată piesă de muzeu, interveni un aghiotant. Cred că Harkonnenii o foloseau ca loc de pedeapsă şi că-şi amenințau cu ea muncitorii recalcitranți: fii cuminte sau ajungi la *Baba Maria!*

Oamenii râseră.

Nu însă şi Paul. Toată atenția sa era concentrată asupra proiecției şi a întrebării care i se născuse în minte. Arătă cu degetul imaginea de pe masă şi spuse:

— Thufir, există viermi de nisip destul de mari ca să înghită o maşină ca asta?

În sală se făcu brusc tăcere. Ducele blestemă în gând, apoi îşi zise: *Nu... Trebuie să înfrunte realitățile acestei lumi.*

— În mijlocul deşertului trăiesc viermi care-ar putea să înghită această combină dintr-odată, răspunse Hawat. Dar şi aici, în apropierea Scutului de Piatră, unde se exploatează cea mai mare parte a mirodeniei, există viermi destul de mari ca să rupă în bucăți o maşină ca asta şi s-o devoreze în tihnă.

— De ce nu se folosesc scuturi? întrebă Paul.

— Raportul lui Idaho precizează că în deşert scuturile sunt periculoase, spuse Hawat. Un simplu scut individual poate să atragă toți viermii aflați la sute de metri de jur-împrejur. Se pare că scuturile le provoacă un fel de frenezie ucigaşă. Aşa susțin fremenii şi n-avem niciun motiv să ne îndoim de

spusele lor. Idaho n-a văzut nicio urmă de echipament pentru scuturi în sietchul pe care l-a vizitat.

— Chiar niciuna? întrebă Paul.

— Ar fi destul de greu să se ascundă aşa ceva de către o populație care numără câteva mii de oameni. Idaho a avut acces liber în tot sietchul. N-a observat niciun scut şi n-a descoperit niciun indiciu că fremenii ar folosi scuturi.

— E o enigmă, spuse Ducele.

— În schimb, urmă Hawat, e limpede că Harkonnenii le foloseau din plin. Aveau ateliere de reparații în fiecare sat de garnizoană, iar contabilitatea lor înregistrează cheltuieli masive pentru achiziționarea de scuturi şi piese de schimb.

— Nu cumva fremenii dispun de vreun mijloc de neutralizare a scuturilor? întrebă Paul.

— Puțin probabil, răspunse Hawat. Teoretic ar fi posibil, bineînțeles... cu o contrasarcină statică de dimensiuni kilometrice. Dar e o experiență pe care n-a putut s-o încerce nimeni până în prezent.

— Oricum, am fi aflat de mult, interveni Halleck. Contrabandiştii au legături strânse cu fremenii. Dac-ar fi existat asemenea dispozitive, le-ar fi achiziționat şi nu s-ar fi sfiit să le comercializeze în afara planetei.

— E totuşi o problemă prea importantă ca s-o lăsăm în suspensie, zise Leto. Thufir, te rog să-i acorzi prioritate. Vreau un răspuns precis.

— E deja în atenția noastră, Domnia-Ta. (Hawat îşi drese glasul.) Idaho a mai precizat ceva: a spus că nimeni nu s-ar putea înşela asupra atitudinii fremenilor față de scuturi... Zicea că le privesc cu amuzament.

Ducele se încruntă.

— Discutam despre utilajele de exploatare, spuse el.

Hawat îi făcu semn aghiotantului de la proiector.

Pe masă, imaginea solidă a combinei fu înlocuită de proiecția unui aparat de zbor pe lângă care siluetele oamenilor din jur păreau şi mai mici decât înainte.

— Aceasta-i o aeroportantă, explică Hawat. În linii mari, e un topter uriaş, a cărui singură funcție este să transporte o combină în zona nisipurilor bogate în mirodenie şi s-o recupereze când îşi face apariția un vierme de nisip. Pentru că

întotdeauna apare unul. Recoltarea mirodeniei este, în ultimă instanță, un proces de instalare rapidă şi retragere rapidă, cu o captură cât mai bogată.

— Perfect adecvat eticii Harkonnenilor, comentă Ducele.

Râsetele care îi subliniară remarca părură însă crispate şi prea zgomotoase.

Un ornitopter înlocui aeroportanta în focarul proiecției.

—Aceste toptere sunt destul de convenționale, reluă Hawat explicațiile. Li s-au aplicat însă modificări importante pentru a le mări raza de acțiune şi o grijă deosebită a fost acordată protejării părților esențiale contra nisipului şi a prafului. În general, numai unul din treizeci este echipat cu scut defensiv, urmărindu-se, probabil, ca prin înlăturarea greutății generatorului să se mărească şi mai mult raza de acțiune.

— Nu-mi place deloc acest dezinteres pentru scuturi, murmură Ducele. Şi gândi: *Acesta să fie secretul Harkonnenilor? Să-nsemne asta că nu vom mai avea nici măcar posibilitatea să fugim la bordul fregatelor noastre dotate cu scuturi, dacă totul se va întoarce împotriva noastră?* Îşi scutură violent capul ca să alunge aceste gânduri şi spuse: Să trecem la devizul economic. La cât se va ridica beneficiul nostru?

Hawat scoase un carnețel şi-l răsfoi.

— După evaluarea utilajelor intacte şi a costului diferitelor reparații, am întocmit un prim deviz al cheltuielilor de exploatare. Bineînțeles, devizul se bazează pe o cifră sub valoarea reală, care să ne îngăduie un coeficient de siguranță. Hawat închise ochii şi continuă în semitransă mentatică: Sub Harkonneni, cheltuielile de întreținere, investițiile şi salariile n-au depăşit niciodată paisprezece la sută. Cu puțin noroc, vom reuşi să le menținem, pentru început, la treizeci la sută. Luând în considerare factorii reinvestiție şi dezvoltare, la care se adaugă cota CHOAM şi cheltuielile militare, beneficiile noastre se vor limita la numai şase sau şapte la sută, până în momentul în care vom fi înlocuit utilajele deteriorate.

După aceea, vom avea posibilitatea să le ridicăm până la doisprezece–cincisprezece la sută, adică la nivelul normal. (Deschise ochii.) Exceptând cazul în care Domnia-Ta vrea să adopte metodele Harkonnenilor.

— Scopul străduaniilor noastre este edificarea unei baze planetare solide şi permanente, spuse Ducele. Pentru aceasta, majoritatea populației trebuie să fie mulțumită. În special, fremenii...

— În primul rând, fremenii, întări Hawat.

— Pe Caladan, supremația noastră se datora puterii maritime şi celei aeriene. Aici, va trebui să dobândim ceea ce voi numi *puterea deşertului.* Încă nu-mi pot da seama dacă asta include sau nu şi puterea aeriană. De aceea vă atrag atenția asupra lipsei scuturilor de pe toptere. (Clătină din cap.) În bună măsură, Harkonnenii îşi recrutau personalul de bază din afara planetei. Noi nu ne putem permite acest lucru... Fiecare lot de nou-veniți şi-ar avea cota-parte de provocatori.

— În cazul acesta, va trebui să ne mulțumim cu beneficii mult mai reduse şi cu recolte minore, spuse Hawat. Producția noastră din primele două sezoane va fi doar o treime din producția medie a Harkonnenilor.

— Adică exact situația pe care am prevăzut-o, conchise Ducele. Va trebui să rezolvăm repede chestiunea fremenilor. Aş vrea să dispun de cinci batalioane complete de trupe fremene înaintea primei revizii contabile a CHOAM-ului.

— Nu-i prea mult timp, Sire, observă Hawat.

— Suntem în criză de timp, după cum bine ştii. La primul prilej, vor năvăli aici cu sardaukari purtând uniforma Harkonnenilor. Câți crezi că vor debarca, Thufir?

— Cel mult cinci batalioane, Sire, dat fiind prețul Ghildei pentru transporturi militare.

— În cazul acesta, cinci batalioane de fremeni, plus propriile noastre forțe, ar fi de-ajuns. Aşteptați să ducem câțiva prizonieri sardaukari în fața Consiliului Landsraadului şi-o să vedeți cum lucrurile vor lua cu totul altă întorsătură – indiferent de situația beneficiilor.

— Vom face tot ce ne stă în putință, Sire.

Paul se uită la tatăl său, apoi, din nou, la Hawat. Dintr-odată, îşi dădu seama de vârsta înaintată a mentatului. Bătrânul acesta slujise trei generații Atreides. *Vârsta.* I se citea în strălucirea umedă a ochilor căprui, în obrajii brăzdați de riduri şi tăbăciți de clime exotice, în curbura umerilor, în linia subțire a buzelor acoperite cu petele rubinii ale abuzului de sapho.

Atât de multe depind de un om bătrân, gândi Paul.

— De fapt, spuse Ducele, suntem angajaţi într-un război de asasini, dar care nu şi-a atins încă toată amploarea. Thufir, cum se prezintă dispozitivul Harkonnenilor?

— Am eliminat două sute cincizeci şi nouă dintre oamenii lor de încredere, Domnia-Ta. N-au rămas mai mult de trei celule Harkonnen – vreo sută de inşi, cu totul.

— Lacheii pe care i-aţi înlăturat deţineau proprietăţi?

— Cei mai mulţi aveau o situaţie înfloritoare, Domnia-Ta, în clasa antreprenorilor.

— Să obţii semnăturile lor, apoi să le contrafaci tuturor, deasupra semnăturilor, certificate de loialitate. Să predai câte o copie după fiecare certificat Arbitrului Schimbării. Îi vom acuza în mod legal că au rămas pe Arrakis sub falsă loialitate. Le vom confisca toate bunurile, le vom alunga familiile, îi vom lăsa pe drumuri. Bineînţeles, fără a omite să depunem în contul Coroanei cele zece procente cuvenite. Totul, conform legii.

Thufir Hawat zâmbi, dezvelindu-şi dinţii cu pete rubinii.

— O manevră demnă de măreţia Domniei-Tale. Mi-e ruşine că nu mi-a trecut mie prin cap.

Halleck privi încruntat împrejur, surprinse expresia la fel de întunecată de pe faţa lui Paul. Ceilalţi însă zâmbeau şi dădeau din cap, vădit mulţumiţi.

E o greşeală, gândi Paul. *Adversarii vor lupta cu şi mai multă înverşunare, convinşi fiind că n-au nimic de câştigat dacă se predau.* Ştia că de mult nu se mai respectau niciun fel de reguli în kanly, dar aceasta era o acţiune care îi putea duce la pierzanie, chiar dacă le oferea o victorie.

— „Şi-am fost străin în ţară străină", murmură Halleck.

Paul îl privi lung, recunoscând citatul din Biblia CP şi întrebându-se: *Oare şi Gurney ar vrea să se pună capăt acestor stratageme întortocheate?*

Privirea Ducelui poposi o clipă asupra ferestrelor şi a întunericului de afară, apoi se întoarse spre Halleck.

— Gurney, câţi dunari ai convins să rămână cu noi?

— Două sute optzeci şi şase, Sire. Cred că ar trebui să-i acceptăm şi să ne considerăm norocoşi. Toţi au calificări utile.

— Numai atâți? (Ducele își mușcă buzele.) Bine, atunci dă de știre că...

Îl întrerupse zgomotul ușii. Duncan Idaho trecu printre santinele, traversă iute sala și se aplecă pentru a-i vorbi la ureche Ducelui. Leto ridică mâna.

— Vorbește tare, Duncan. Suntem reuniți în consiliu strategic.

Paul îl privi atent pe Idaho, admirându-i din nou mișcările de felină, rapiditatea reflexelor care făceau din el un maestru de scrimă atât de greu de întrecut. În aceeași clipă, fața rotundă și oacheșă a spadasinului se întoarse spre el; ochii negri, adânciți în orbite, nu părură să-l recunoască, dar Paul recunoscu masca de seninătate care-i camufla agitația lăuntrică.

Idaho își plimbă privirea în lungul mesei, apoi spuse:

— Am capturat un grup de mercenari Harkonneni deghizați în fremeni. Fremenii trimiseseră deja un curier ca să ne pună în gardă. În cursul atacului, ne-am dat seama că omul lor fusese interceptat de Harkonneni, care-l răniseră grav. A murit în timp ce-l transportam încoace pentru a fi îngrijit de medicii noștri. Pe drum, am observat că omul suferea îngrozitor și-am oprit ca să văd dacă-l pot ajuta în vreun fel. L-am surprins în momentul în care încerca să arunce ceva. (Idaho își întoarse ochii spre Leto.) Un cuțit, Domnia-Ta, un cuțit cum n-ai văzut altul.

— Un cristai? întrebă cineva.

— Fără doar și poate, răspunse Idaho. Alb-lăptos și strălucind ca și când ar avea propria-i lumină.

Își strecură mâna în interiorul tunicii și scoase o teacă din care ieșea un mâner negru, cu adâncituri pronunțate.

— Lasă lama în teacă!

Glasul răsunase din direcția ușii deschise, de la capătul celălalt al sălii. Un glas vibrant, pătrunzător, care îi făcu pe toți cei dinăuntru să-și înalțe capetele și să privească spre ușă.

În prag, în spatele săbiilor încrucișate ale gărzilor, se profila o siluetă înaltă. Trupul omului era în întregime ascuns de o mantie lungă, de culoare brună. Doar ochii i se zăreau între glugă și voalul negru de sub ea – ochi albaștri, fără alb.

— Să-l lase să intre, şopti Idaho.

— Lăsaţi omul să treacă, ordonă Ducele.

Santinelele ezitară, apoi îşi retraseră săbiile.

Omul străbătu repede încăperea şi se opri în faţa Ducelui.

— Stilgar, căpetenia sietchului pe care l-am vizitat şi conducătorul celor care ne-au dat de veste despre banda Harkonnenilor, îl prezentă Idaho.

— Fii bine venit, domnule, zise Ducele. De ce să nu scoatem lama din teacă?

Stilgar se uită la Idaho.

— Tu cunoşti rânduielile noastre de onoare şi puritate, rosti el. Ţie-ţi îngădui să vezi lama omului căruia i-ai arătat prietenie. (Privirea lui se întoarse spre ceilalţi.) Dar pe oamenii aceştia nu-i cunosc. Le-ai îngădui să pângărească o armă onorabilă?

— Sunt Ducele Leto, spuse tatăl lui Paul. Mie îmi permiţi să văd lama?

— Îţi permit să-ţi câştigi dreptul de-a o scoate din teacă, răspunse Stilgar şi, la auzul murmurului de protest al celor din sală, ridică o mână fină, străbătută de vene întunecate şi adăugă: Vă reamintesc că lama a aparţinut unui om care vă era prieten.

În tăcerea care urmă, Paul studie omul şi percepu clar aura de putere pe care o emana. Era un conducător. Un conducător *fremen*.

Unul dintre ofiţerii aflaţi de partea cealaltă a mesei mârâi:

— Cine-i el, ca să ne spună ce drepturi avem pe Arrakis?

— Se zice că Ducele Leto Atreides guvernează cu consimţământul celor guvernaţi, rosti fremenul. De aceea, am să vă spun cum stă treaba cu noi: cei care văd un cristai îşi asumă o anumită responsabilitate. (Aruncă o privire întunecată către Idaho.) Ne aparţin. Nu mai pot părăsi Arrakisul fără consimţământul nostru.

Halleck şi alţi câţiva dădură să se ridice, cu mânia întipărită pe chipuri. Halleck spuse ameninţător:

— Ducele Leto este cel care hotărăşte...

— O clipă, vă rog, interveni Leto, şi blândeţea vocii sale îi reţinu. *Nu trebuie să pierd controlul*, gândi el. Se întoarse spre fremen: Domnule, onorez şi respect demnitatea oricărui om care respectă demnitatea mea. Îţi sunt, într-adevăr, îndatorat. Iar eu îmi plătesc *întotdeauna* datoriile. Dacă datina voastră cere ca arma să rămână în teacă, atunci acesta e un ordin... pe care-l dau *eu*. Şi dacă mai există vreo cale ca să-l cinstim cum se cuvine pe omul care a murit în serviciul nostru, te rog să-mi spui.

Fremenul îl privi lung. Apoi, încet, îşi ridică voalul, descoperind un nas subţire şi o gură cu buze pline, într-o barbă de un negru lucitor. În mod deliberat, se aplecă deasupra mesei şi scuipă pe suprafaţa lucioasă.

În clipa în care toţi cei prezenţi fură pe punctul să sară în picioare, vocea lui Idaho tună:

— Staţi!

Şi, în tăcerea încordată care se aşternu, urmă:

— Îţi mulţumim, Stilgar, pentru darul umidităţii din trupul tău. Îl acceptăm în spiritul în care ne-a fost oferit.

Şi Idaho scuipă la rândul său pe masa din faţa ducelui. Apoi, întorcându-se repede către Leto, spuse cu voce joasă:

— Nu uita cât de preţioasă-i apa aici, Sire. A fost un gest de respect.

Leto se lăsă încet în scaun şi surprinse privirea lui Paul, zâmbetul şters de pe chipul fiului său, înainte de a simţi uşoara destindere a atmosferei din sală, pe măsură ce oamenii înţelegeau scena la care asistaseră.

Fremenul privi spre Idaho.

— Ai fost apreciat în sietchul meu, Duncan Idaho. Te leagă vreun jurământ de credinţă faţă de Ducele tău?

— Îmi cere să intru în slujba lui, Sire, spuse Idaho.

— Acceptă un legământ dublu? întrebă Leto.

— Doreşti să plec cu el, Sire?

— Doresc să hotărăşti singur ce-ai de făcut, răspunse Leto, dar nu putu să-şi ascundă încordarea din glas.

Idaho îl iscodi cu privirea pe fremen.

— Accepţi condiţia, Stilgar? În anumite cazuri, va trebui să revin pentru a-l sluji şi pe Ducele meu.

— Lupți bine şi ai făcut tot ce ți-a stat în putință pentru prietenul nostru, spuse Stilgar. Se întoarse spre Leto. Să fie, atunci, astfel: omul Idaho va păstra cristaiul pe care-l are ca pe un semn al credinței față de noi. Va trebui să se purifice, de bună seamă, după cum cere datina, dar se poate. Va fi fremen şi soldat Atreides. Există un precedent: Liet slujeşte doi stăpâni.

— Duncan? făcu Ducele.

— E clar, Sire.

— Atunci, ne-am înțeles, conchise Leto.

— Apa ta ne aparține, Duncan Idaho, zise Stilgar. Trupul prietenului nostru va rămâne Ducelui tău. Apa sa e apa Atreizilor. Acesta va fi legământul nostru.

Leto oftă şi privi spre Hawat, căutându-i ochii. Bătrânul mentat dădu din cap, cu un aer mulțumit.

— O să aştept afară până ce Duncan Idaho îşi ia rămas-bun de la prietenii săi, spuse Stilgar. Turok era numele prietenului nostru care-a murit. Să vi-l amintiți când va fi să-i eliberați spiritul. Sunteți prietenii lui Turok.

Stilgar porni spre uşă.

— Nu vrei să mai rămâi puțin? întrebă Leto.

Fremenul se întoarse. Îşi trase vălul peste față cu o mişcare simplă, potrivind ceva dedesubt. Paul întrezări ceea ce i se păru a fi un tub subțire.

— E vreun motiv să rămân?

— Ne-ai face o onoare, răspunse Ducele.

— Onoarea îmi cere să fiu prezent în altă parte, zise fremenul.

Îl privi din nou pe Idaho, apoi se întoarse şi ieşi repede printre gărzile de la uşă.

— Dacă şi ceilalți fremeni sunt ca el, o să ne înțelegem bine, declară Leto.

— E un ins reprezentativ, Sire, rosti cu voce seacă Idaho.

— Cred că ai înțeles cum stau lucrurile, Duncan.

— Sunt ambasadorul Domniei-Tale la fremeni, Sire.

— Vor depinde multe de tine, Duncan. Avem nevoie de cel puțin cinci batalioane de fremeni înainte de intervenția sardaukarilor.

— N-o să fie uşor, Sire. Fremenii au o fire destul de independentă. (Idaho şovăi.) Mai e ceva, Sire. Unul dintre mercenarii captivi a încercat să fure cristaiul de la prietenul nostru fremen care-a murit. Mercenarul spune că Harkonnenii oferă o recompensă de un milion de solari celui care le va aduce un cristai.

Leto îl privi surprins.

— Ce motive-ar putea avea să dorească atât de mult o armă ca asta?

— Cuțitul e cioplit din dintele unui vierme de nisip; este semnul de recunoaştere al fremenilor, Sire. Cu el, un om cu ochii albaştri ar putea pătrunde în orice sietch de pe Arrakis. Pe mine nu m-ar lăsa în locurile unde nu-s cunoscut. Pentru că nu arăt ca un fremen. Dar...

— Piter de Vries! exclamă Ducele.

— Un om de-o viclenie diabolică, Domnia-Ta, rosti Hawat.

Idaho strecură cristaiul în interiorul tunicii.

— Ai grijă cum păstrezi cuțitul, îl povățui Ducele.

— Am înțeles, Sire. (Lovi încetişor micul aparat de emisie-recepție prins la centură.) O să vă dau veşti cât de curând. Thufir cunoaşte codul meu de apel. Să folosiți graiul de luptă.

Salută scurt, se întoarse şi părăsi camera. Paşii lui se pierdură spre capătul coridorului. Leto şi Hawat schimbară o privire cu înțeles. Zâmbeau.

— Mai avem multe de făcut, Sire, observă Halleck.

— Iar eu vă rețin, zise Leto.

— Am întocmit raportul asupra bazelor avansate, spuse Hawat. Îl lăsăm pentru altă dată, Sire?

— Durează mult?

— Îl pot rezuma, Sire. Printre fremeni umblă vorba că pe Arrakis au fost construite peste două sute de asemenea baze, în perioada Stațiunii Experimentale Botanice. Se presupune că toate au fost lăsate în părăsire, dar există rapoarte care menționează că mai înainte ar fi fost sigilate.

— Să fie echipamente în interior?

— Aşa susțin rapoartele lui Duncan.

— Unde sunt amplasate? întrebă Halleck.

— Răspunsul fremenilor la această întrebare, zise Hawat, este întotdeauna acelaşi: „Liet ştie.“

— Dumnezeu ştie, murmură Leto.

— Poate că nu, Sire, spuse Hawat. Adineaori, acel Stilgar a pronunţat şi el numele. Să se fi referit la o persoană reală?

— Care „slujeşte doi stăpâni", interveni Halleck. Parcă-i un citat dintr-un text religios.

— Iar tu ar trebui să-l cunoşti, zise Ducele.

Halleck zâmbi.

— Dar Arbitrul Schimbării? întrebă Leto. Ecologul imperial, Kynes... El nu ştie unde sunt bazele astea?

— Sire, rosti Hawat, Kynes este omul Împăratului.

— Numai că împăratul e cam departe, replică Leto. Vreau bazele. Probabil că sunt pline de materiale pe care le-am putea folosi ca să ne reparăm utilajele.

— Sire! Din punct de vedere legal bazele sunt încă fieful Maiestăţii Sale.

— Intemperiile Arrakisului sunt în stare să nimicească orice. Putem da oricând vina pe ele. Luaţi-l la întrebări pe Kynes şi aflaţi cel puţin dacă bazele există.

— Ar fi periculos să le rechiziţionăm, insistă Hawat. Duncan a fost cât se poate de clar asupra următorului lucru: bazele, sau ceea ce reprezintă ele, au pentru fremeni o semnificaţie profundă. Nu-i exclus ca fremenii să-şi schimbe atitudinea faţă de noi dacă le vom ocupa.

Paul scrută feţele celor prezenţi şi observă încordarea cu care oamenii urmăreau fiecare cuvânt. Păreau adânc tulburaţi de atitudinea tatălui său.

— Ascultă-l, tată, interveni el cu voce joasă. E-adevărat ce spune.

— Sire, reluă Hawat, s-ar putea ca aceste baze să ne ofere materialul necesar pentru repararea utilajelor, dar s-ar putea la fel de bine ca ele să ne fie inaccesibile din motive strategice. Ar fi imprudent să acţionăm până nu obţinem mai multe informaţii. Kynes are din partea Imperiului împuternicire de arbitraj. Să nu uităm asta. Iar fremenii îi recunosc autoritatea.

— Procedaţi cu duhul blândeţii, atunci. Vreau să ştiu doar dacă bazele există.

— Cum doreşti, Sire.

Hawat se aşează şi-şi lăsă ochii în jos.

— Bun, zise Ducele. Știm ce ne așteaptă: muncă. Dar suntem învățați cu munca. Avem și oarecare experiență. Știm care vor fi recompensele, iar alternativele sunt destul de clare. Fiecare dintre voi își cunoaște sarcinile. (Se uită la Halleck.) Gurney, să rezolvi mai întâi problema contrabandiștilor.

— „Voi porni către rebelii ce sălășluiesc în pustie“, declamă Halleck.

— Într-o zi, o să-l surprind pe omul ăsta fără niciun citat la-ndemână și-o să pară gol-pușcă, observă Ducele.

Se auziră câteva râsete, dar Paul le sesiză efortul.

Tatăl lui se întoarse către Hawat.

— Să instalezi încă un post de comandă pentru contrainformații și transmisiuni la etajul acesta, Thufir. După ce termini, avem de vorbit.

Hawat se ridică și privi împrejur, ca și când ar fi căutat ajutor. Apoi se întoarse și-și îndreptă pașii spre ușă. În zgomotul scaunelor date în lături, ceilalți îl urmară în grabă, schimbând priviri încurcate.

Un final confuz, gândi Paul, urmărind cu privirea oamenii care ieșeau. Până atunci, consiliile de Stat-Major se încheiaseră totdeauna într-o atmosferă de decizie. Dar această ședință părea că se dezagregase, măcinată de propriile-i insuficiențe și, în cele din urmă, spulberată de o controversă.

Pentru prima dată, Paul își îngădui să se gândească la posibilitatea reală a unei înfrângeri – nu de teamă sau din cauza avertismentelor de felul celor formulate de Cucernica Maică, ci ca o concluzie a propriei sale evaluări a situației.

Tata e deznădăjduit, își spuse el. *Lucrurile nu merg deloc bine pentru noi.*

Și Hawat... Paul își aminti reacțiile bătrânului mentat în timpul consfătuirii – momentele de ezitare, semnele de nervozitate. Hawat nu era în apele lui. Îl frământa ceva.

— Cred că-i mai bine să-ți petreci restul nopții aici, fiule, spuse Ducele. De altfel, curând o să se crape de ziuă. O anunț eu pe maică-ta. (Se ridică de la masă, încet, țeapăn.) Pune câteva scaune unul lângă altul și culcă-te.

— Nu-s prea obosit, tată.

— Cum vrei.

Ducele îşi încleştă mâinile la spate şi începu să se plimbe prin faţa mesei.

Ca un animal în cuşcă, gândi Paul.

— Ai să discuţi cu Hawat posibilitatea unei trădări? întrebă el.

Ducele se opri dinaintea lui şi, înălţându-şi ochii spre ferestrele întunecate, spuse:

— Am discutat de multe ori posibilitatea asta.

— Fremena părea foarte sigură de spusele ei. Iar mesajul pe care mama...

— Am luat măsuri de precauţie. (Privirea Ducelui făcu înconjurul sălii şi Paul observă sticlirea de sălbăticiune încolţită a ochilor.) Rămâi aici. Mă duc să discut cu Thufir problema posturilor de comandă.

Ieşi repede, adresând un gest de salut santinelelor de la uşă.

Paul privi locul în care stătuse tatăl său şi avu senzaţia clară că spaţiul acela fusese deja gol, înainte ca Ducele să fi părăsit încăperea. Şi iarăşi îi răsunară în minte cuvintele Cucernicei Maici: „*Pentru tatăl tău... nu se mai poate face nimic.*“

În acea primă zi în care Muad'Dib a parcurs străzile Arrakeenului împreună cu familia sa, unii oameni de pe marginea drumului şi-au amintit legendele şi profeţia şi au strigat: „Mahdi!" Dar strigătul lor era mai degrabă întrebare decât afirmaţie, căci încă nu puteau decât spera ca el să fie cel pe care prorocirile îl numeau Lisan al-Gaib, Glasul din Altă Lume. Gândurile arrakeenilor se îndreptau însă şi către mama sa, deoarece oamenii auziseră că era o Bene Gesserit şi nu se îndoiau că ea se înfăţişa ca un alt Lisan al-Gaib.

Fragment din „Manualul lui Muad'Dib"
de prinţesa Irulan

Ducele îl găsi pe Thufir Hawat singur, în camera de pe colţ, spre care îl îndrumase unul dintre soldaţii de pază. Din încăperea învecinată se auzeau zgomotele oamenilor care instalau echipamentul de radiocomunicaţii. Mentatul se ridică din spatele unei mese înţesate cu hârtii, în timp ce Ducele examina odaia. Pereţii erau verzi şi unicul mobilier, în afara mesei, consta în trei scaune cu suspensie, de pe spătarele cărora H-ul Harkonnenilor fusese îndepărtat în grabă, lăsând o pată decolorată.

— Scaunele sunt captură, spuse Hawat, dar nu prezintă niciun pericol. Unde este Paul, Sire?

— L-am lăsat în sala de consiliu. Sper să se poată odihni puţin, în lipsa mea.

Hawat dădu din cap. Apoi se duse la uşa deschisă spre încăperea alăturată şi o închise, curmând larma aparatelor electronice.

— Thufir, spuse Leto, mă preocupă problema stocurilor de mirodenie ale Harkonnenilor şi ale Împăratului.

— Domnia-Ta?

Ducele îşi ţuguie buzele.

— Nişte silozuri nu sunt ceva indestructibil.

Hawat vru să spună ceva, dar Leto îl opri cu un gest al mâinii.

— Nu-i vorba de rezervele imperiale, continuă el. În sinea lui, suveranul s-ar bucura dacă Harkonnenii ar avea de suferit. Dar cum s-ar putea plânge Baronul de distrugerea unor stocuri a căror existenţă n-o poate recunoaşte deschis?

Hawat clătină din cap.

— Dispunem de foarte puţini oameni, Sire.

— Ia de la Idaho. Şi poate că nici câtorva fremeni nu le-ar displace o escapadă în afara planetei. Un raid pe Giedi Prim ar fi o diversiune cu destule avantaje tactice, Thufir.

— Cum doreşti, Domnia-Ta.

Hawat se depărtă câţiva paşi, iar Ducele, observându-i nervozitatea, gândi: *Poate crede că n-am încredere în el. Ştie că am informaţii confidenţiale despre existenţa unor trădători. Mai bine să-l liniştesc chiar acum.*

— Thufir, spuse el, întrucât eşti unul dintre puţinii oameni în care pot avea toată încrederea, aş vrea să mai discutăm o problemă. Ştim amândoi cât de vigilenţi trebuie să fim ca să prevenim infiltrarea unor trădători printre forţele noastre... dar mi s-au adus la cunoştinţă două fapte noi.

Hawat se întoarse şi-l privi fix. Iar Leto îi relată cele spuse de Paul.

Dar, în loc să declanşeze intensa concentrare mentatică, informaţiile părură să sporească agitaţia lui Hawat.

Leto îl iscodi cu privirea, apoi, dintr-odată, spuse:

— Îmi ascunzi ceva, bătrâne prieten. Ar fi trebuit să-mi dau seama după nervozitatea pe care ai manifestat-o în timpul şedinţei. Ce-i atât de grav încât să nu poată fi dat la iveală într-un consiliu de Stat-Major?

Buzele pătate de sapho ale mentatului se contractară într-o linie subţire din care radiau riduri minuscule. Îşi păstrară aceeaşi rigiditate şi când Hawat spuse:

— Domnia-Ta, e o problemă pe care nu ştiu cum s-o abordez.

— Avem destule cicatrice comune, Thufir. Ştii bine că poți să abordezi *orice* subiect cu mine.

Hawat îl privi pe Duce în tăcere, gândind: *Aşa-l prefer. Acesta-i omul de onoare care merită tot devotamentul şi toată puterea mea de muncă. De ce trebuie să-l rănesc?*

— Ei? făcu Leto.

Hawat ridică din umeri.

— E vorba de un fragment de mesaj. L-am capturat de la un curier Harkonnen. Mesajul era destinat unui agent cu numele Pardee. Avem motive întemeiate să credem că Pardee era şeful rețelei de spionaj a Harkonnenilor la Arrakeen. Mesajul acesta... ar putea avea consecințe grave... sau deloc.

— Şi care-i conținutul atât de delicat al acestui mesaj?

— Fragment de mesaj, Domnia-Ta. Era o imprimare pe film minimic, prevăzut cu obişnuita capsulă de distrugere. Am reuşit să oprim acțiunea acidului cu puțin timp înainte de-a apuca să distrugă textul în întregime şi am salvat un fragment. Fragmentul este, totuşi, extrem de semnificativ.

— Ascult.

Hawat îşi frecă buzele.

— Textul sună aşa: „...eto nu va bănui nimic şi când lovitura îi va fi aplicată de mâna îndrăgită, doar recunoaşterea ei va fi suficientă ca să-l distrugă.“ Mesajul purta sigiliul personal al Baronului. Autentificarea am făcut-o eu însumi.

— E limpede pe cine bănuieşti, rosti Ducele, cu glas glacial dintr-odată.

— Mai curând mi-aş tăia brațele decât să te rănesc, Domnia-Ta, spuse Hawat. Dar dacă...

— Doamna Jessica, rosti Leto, clocotind de furie. N-ai putut stoarce confirmarea de la acel Pardee?

— Din nefericire, Pardee nu se mai afla printre cei vii, când ne-a căzut în mână curierul. Cât despre acesta din urmă, sunt sigur că nu cunoştea conținutul mesajului.

— Înțeleg.

Leto îşi scutură capul. *Ce stratagemă deplorabilă! Nu-i nimic adevărat. Îmi cunosc femeia.*

— Domnia-Ta, dacă...

— Nu! Este o eroare care...

— Nu putem să ignorăm faptul, Domnia-Ta.

— Trăiesc cu ea de şaisprezece ani! Au existat nenumărate ocazii ca să... Tu însuți ai verificat şcoala! Ai verificat-o şi pe ea!

Hawat murmură abătut:

— Din păcate nu sunt infailibil.

— Îți spun eu că e cu neputință! Harkonnenii vor să distrugă *neamul* Atreides – inclusiv pe Paul. Au şi încercat s-o facă. Crezi cumva că o femeie ar putea participa la un complot împotriva propriului ei copil?

— Poate că nu complotează împotriva copilului ei... Poate că atentatul de ieri n-a fost decât o înscenare iscusită...

— Nu putea fi o înscenare.

— Sire, se zice că nu şi-ar cunoaşte părinții. Dar dacă-i cunoaşte? Dacă-i orfană, să zicem, din cauza unui Atreides?

— Ar fi acționat demult! Puțin murky, într-un pahar... sau un stilet, noaptea. Cui i-ar fi fost mai uşor să mă ucidă?

— Harkonnenii vor să te *distrugă*, Domnia-Ta. Nu urmăresc numai să te ucidă. În kanly există o sumedenie de nuanțe. Aceasta ar putea fi o capodoperă printre vendete.

Umerii Ducelui se gârboviră. Leto închise ochii şi, dintr-odată, păru bătrân şi obosit. *Nu se poate*, gândi. *Femeia asta şi-a deschis inima înaintea mea.*

— Există o cale mai sigură, pentru a mă distruge, decât aceea de a mă face să suspectez femeia iubită?

— E o interpretare la care m-am gândit şi eu. Totuşi...

Ducele deschise ochii şi-l privi lung pe Hawat. *N-are decât s-o bănuiască. Suspiciunea e meseria lui, nu a mea. Dacă mă voi preface că-l cred, poate că alt personaj va comite o imprudență.*

— Ce propui? întrebă cu glas şoptit.

— Deocamdată, supraveghere permanentă, Domnia-Ta. O vom urmări pas cu pas. Voi avea grijă să se procedeze cu toată discreția. Idaho ar fi omul ideal pentru o treabă ca asta. Poate că, peste o săptămână sau două, vom putea să-l rechemăm. Avem un tânăr pe care îl formăm de mai mult timp în trupele lui Idaho şi care ar putea să preia misiunea lui. Tânărul are vocație pentru diplomație.

— Să nu periclitați capul de pod pe care l-am obținut la fremeni.

— Se-nțelege, Sire.

— Şi Paul?

— Poate c-ar fi bine să-l prevenim pe doctorul Yueh.

Leto îi întoarse spatele.

— Fă cum crezi.

— Voi fi cât se poate de discret, Domnia-Ta.

Cel puțin pe asta pot să contez, gândi Leto. Apoi spuse:

— Ies puțin să iau aer. Dacă ai nevoie de mine, mă găsești pe-aici. Gărzile or să...

— Domnia-Ta, înainte de a pleca aș vrea să citești o microbobină. Este o primă analiză aproximativă a religiei fremenilor – raportul pe care mi l-ai cerut.

Ducele se opri, fără să se întoarcă.

— E ceva care nu suferă amânare?

— Nu, Domnia-Ta. Dar ai întrebat ce se striga pe străzile Arrakeenului. Strigătul era „Mahdi!“ și era adresat domnului celui tânăr. Când oamenii au...

— Lui Paul?

— Da, Domnia-Ta. Una dintre legendele arrakiene, o profeție, spune că va veni la ei un conducător, vlăstarul unei Bene Gesserit, care le va arăta calea către adevărata libertate. Unul dintre obișnuitele mituri despre Mesia.

— Și ei cred că Paul este acest... acest...

— Speră doar, Domnia-Ta.

Hawat îi întinse capsula care conținea microbobina. Ducele o luă și-i dădu drumul în buzunar.

— Am să mă uit peste ea mai târziu.

— Bine, Domnia-Ta.

— Deocamdată vreau să... să mă gândesc.

— Da, Domnia-Ta.

Ducele inspiră adânc, parcă suspinând, și ieși din cameră. O luă la dreapta, către capătul coridorului. Mergea cu mâinile la spate, ignorând tot ce se afla în jur. Culoare, scări, terase, holuri... Oameni care îl salutau și se dădeau la o parte din fața lui...

Într-un târziu, reveni în sala de consiliu, pe care o găsi cufundată în întuneric. Paul dormea pe o masă, acoperit cu pelerina unei santinele și cu o raniță sub cap. Încet, Ducele traversă încăperea și ieși pe terasa care domina terenul de debarcare. În lumina difuză a lămpilor de pe pistă, o santinelă aflată la colțul terasei îl recunoscu și luă poziție de drepți.

— Pe loc repaus, murmură Leto.

Îşi încleştă mâinile de metalul rece al balustradei.

Peste cuprinsul bazinului, domnea liniştea prevestitoare a zorilor. Ducele îşi înălţă privirea. Sus, stelele erau o maramă presărată cu paiete, aşternută peste cerul negru-albastru. Deasupra orizontului sudic, a doua lună strălucea într-o pâclă diafană de praf. I se păru că astrul îl priveşte cu suspiciune, cinic.

Sub ochii lui, luna coborî în spatele Scutului, poleind stâncile cu chiciură argintie. În întunericul dintr-odată mai dens, Leto simţi un fior de frig şi se zgribuli.

Brusc, îl podidi furia.

Harkonnenii m-au hărţuit, şi m-au hăituit, şi m-au încolţit pentru ultima dată. Sunt nişte scârnăvii cu minţi de temniceri! Dar acum mă aflu aici, şi aici voi rămâne! Un val de tristeţe luă locul mâniei. *Va trebui să domnesc cu ochii şi cu ghearele – ca şoimul printre păsările mai slabe.* Fără să-şi dea seama, atinse cu degetele blazonul de pe tunică.

La est se ivi o geană de lumină cenuşie, apoi o opalescenţă sidefie care făcu stelele să pălească. Zorii însufleţiră linia zimţată a orizontului, încet, ca un dangăt prelung de clopot.

Frumuseţea copleşitoare a priveliştii îl tulbură.

Sunt lucruri, gândi, *care nu au asemănare.*

Niciodată nu-şi imaginase că pe Arrakis ar putea exista ceva atât de frumos ca acest orizont roşu, învăpăiat, ca purpuriul şi ocrul stâncilor din zare. Dincolo de pistele terenului, unde roua săracă a nopţii dăduse un suflu de viaţă semincţelor grăbite ale Arrakisului, văzu insule mari, de flori roşii şi, printre ele, pete mov... ca nişte urme uriaşe de paşi.

— E o dimineaţă frumoasă, Sire, spuse santinela.

— Da.

Dădu din cap, gândind: *Poate că întreaga planetă va fi odată aşa. Poate că va deveni o patrie înfloritoare pentru fiul meu.* Apoi observă siluetele oamenilor care traversau câmpurile de flori, măturându-le cu unelte ciudate, ca nişte coase. Culegătorii de rouă. Apa! Apa, atât de preţioasă aici, încât nici roua nu trebuia irosită.

Sau poate că va rămâne, mereu, o lume cumplită?

Nu există, probabil, revelație mai zguduitoare decât clipa în care descoperi că tatăl tău este un om... făcut din carne.

Fragment din „Pildele lui Muad'Dib"
de prințesa Irulan

Ceea ce trebuie să fac este odios, Paul, spuse Ducele, dar n-am încotro.

Stătea lângă adulmecătorul de otrăvuri portabil, care fusese adus în sala de consiliu când li se servise micul dejun. Senzorii aparatului atârnau moale deasupra mesei, sugerându-i lui Paul imaginea unei stranii insecte moarte.

Privirea Ducelui era ațintită dincolo de ferestre, asupra terenului de debarcare, învăluit în pâcla subțire de praf a dimineții.

În fața lui Paul se afla proiectorul cu microbobina despre practicile religioase ale fremenilor. Filmul fusese realizat de unul dintre experții lui Hawat şi Paul era încă tulburat de referirile la el însuşi.

„Mahdi!"

„Lisan al-Gaib!"

De cum închidea ochii, în minte îi răsunau strigătele mulțimii. *Aşadar, asta speră*, gândi. Îşi amintea şi spusele Cucernicei Maici: Kwisatz Haderach. Amintirile redeşteptau în ființa lui senzația de țel cumplit, populând această lume necunoscută cu impresii familiare, pe care nu le putea înțelege.

— Odios, repetă Ducele.

— La ce te referi, tată?

Leto se întoarse şi îşi privi fiul.

— Harkonnenii îşi închipuie că pot să mă tragă pe sfoară, făcându-mă să-mi pierd încrederea în persoana mamei tale.

Nu-şi dau seama că mai degrabă mi-aş pierde încrederea în mine însumi.

— Nu înțeleg, tată.

Din nou, Leto se întoarse către fereastră. Soarele alb se apropia de cvadrantul său matinal. În lumina lăptoasă, nori mari de praf se deplasau încet spre canioanele ascunse care brăzdau Scutul de Piatră.

Vorbind rar, cu voce scăzută, ca să-şi înăbuşe mânia, Ducele îi povesti lui Paul despre misteriosul fragment de mesaj descoperit de Hawat.

— Tot aşa m-ai putea suspecta şi pe mine, replică Paul.

— Trebuie să-i lăsăm să creadă că au reuşit. Trebuie să-şi închipuie că sunt chiar atât de prost. Totul trebuie să pară veridic. Nici măcar mama n-are voie să ştie.

— Bine, dar... de ce, tată?

— Răspunsul mamei tale nu trebuie să fie un rol. Oh, ştiu, e capabilă să joace minunat teatru... dar depind prea multe de asta. Sper să demasc un trădător. De aceea, este necesar să se creadă că am fost total indus în eroare. Trebuie să-i facem acest rău mamei ca s-o ferim de un rău şi mai mare.

— Pentru ce-mi spui toate astea, tată? Dacă mă voi trăda?

— Pe tine n-or să te urmărească în această afacere, spuse Ducele. Vei păstra secretul. *Trebuie.* Se apropie iar de fereastră şi continuă, fără să se întoarcă: Iar dacă mi se va întâmpla ceva, o să-i poți spune tu adevărul: că nu m-am îndoit niciodată de ea. Nici măcar o singură clipă. Va trebui să fie încredințată de lucrul acesta.

Paul recunoscu în cuvintele tatălui său gândul morții şi spuse repede:

— Nu ți se va întâmpla nimic, tată. Ce...

— Taci, fiule.

Paul îi privi lung spatele, desluşi oboseala în poziția gâtului, în linia umerilor, în încetineala mişcărilor.

— Eşti doar obosit, tată.

— Sunt obosit, într-adevăr, rosti Ducele. Obosit moral. Pesemne că m-a ajuns şi pe mine degenerescența depresivă a tuturor Caselor Mari. Şi ce puternici am fost odată!...

— Casa noastră nu a degenerat! izbucni Paul, cu neaşteptată mânie.

— Oare?

Ducele își întoarse fața spre fiul său. Avea cearcăne întunecate sub ochii de cremene. Gura lui schiță o grimasă cinică.

— Ar fi trebuit să mă căsătoresc cu maică-ta, s-o fac Ducesă, spuse el. Dar... celibatul meu mai lasă unor Case speranța într-o alianță cu mine prin fiicele lor de măritat. (Dădu din umeri.) Așa că...

— Mama mi-a explicat situația.

— Nimic nu poate să-i ofere unui conducător mai multă loialitate decât impresia de bărbăție, zise Ducele. Iată de ce încerc să întrețin un aer de bărbăție.

— Conduci bine, protestă Paul. Guvernezi bine. Oamenii te urmează de bunăvoie şi te iubesc.

— Am unul dintre cele mai eficiente servicii de propagandă, replică Ducele şi-şi îndreptă iarăşi privirea către bazin. Posibilitățile noastre sunt mai numeroase aici, pe Arrakis, decât ar putea să bănuiască Imperiul. Cu toate acestea, uneori mi se pare că ar fi fost mai bine dac-am fi renunțat, dacă am fi ales calea exilului. Uneori, aş vrea să ne putem cufunda în anonimatul majorității, să fim mai puțin expuşi la...

— Tată!

— Da, sunt obosit... Ştiai că folosim reziduul de mirodenie ca materie primă şi că dispunem deja de propria noastră fabrică de peliculă?

— Poftim?

— Nu ne putem permite să ducem lipsă de peliculă pentru filme. Altminteri cum am mai putea să inundăm satele şi oraşele cu informațiile noastre? Poporul trebuie să ştie ce bine e guvernat. Şi cum să ştie dacă nu-i spunem noi?

— Ar trebui să te odihneşti puțin, spuse Paul.

Din nou, Ducele îşi întoarse ochii spre el.

— Arrakisul mai prezintă un avantaj, despre care mi se pare că nu ți-am vorbit. Mirodenia e pretutindeni, aici. O respiri, o mănânci în orice. Am descoperit că asta creează un fel de imunitate naturală la unele dintre otrăvurile uzuale din Manualul Asasinilor. Iar imperativul economisirii fiecărei picături de apă impune o supraveghere strictă a întregii producții alimentare – culturile de fermenți, cele hidroponice, chemavitul, absolut tot. Nu putem să ucidem prin otrăvire pături largi ale populației...

şi nici noi nu putem fi atacaţi pe această cale. Arrakisul ne redă onestitatea şi moralitatea.

Paul dădu să spună ceva, dar Ducele nu-i lăsă vreme.

— Trebuie să pot împărtăşi cuiva lucrurile acestea, fiul meu. (Oftă, şi privirea sa reveni la peisajul arid din care, acum, florile dispăruseră... strivite de culegătorii de rouă, ofilite de văpaia tot mai puternică a soarelui.) Pe Caladan am stăpânit cu puterea noastră maritimă şi aeriană. Aici, trebuie să luptăm ca să dobândim puterea asupra deşertului. Aceasta va fi moştenirea ta, Paul. Ce vei face dacă mi se va întâmpla ceva? Nu vei lua calea exilului, ci pe aceea a gherilei – fuga şi hărţuiala.

Paul vru să răspundă, dar nu găsi cuvintele de care avea nevoie. Niciodată nu-l văzuse pe tatăl său atât de deprimat.

— Arrakisul nu poate fi păstrat, reluă Ducele, decât cu preţul unor hotărâri care să nu ţină seama de sentimentul demnităţii personale. (Arătă cu mâna dincolo de fereastră, spre steagul verde şi negru al Atreizilor, care atârna inert pe catargul de la capătul terenului de debarcare.) S-ar putea ca acest stindard onorabil să devină simbolul multor nelegiuiri.

Paul îşi simţi gâtlejul uscat. Cuvintele tatălui său exprimau un sentiment al zădărniciei, un fatalism care-i răscolea sufletul şi-l făcea să simtă un gol în coşul pieptului.

Ducele scoase dintr-un buzunar o tabletă contra oboselii şi-o înghiţi.

— Forţa şi frica, rosti el. Uneltele guvernării. Voi cere să se acorde mai multă atenţie instruirii tale pentru condiţiile gherilei. Ai văzut microbobina... Ei te numesc „Mahdi“... „Lisan al-Gaib“... În ultimă instanţă, te vei folosi şi de asta.

Paul observă că spatele şi umerii tatălui său se îndreptaseră sub efectul rapid al tabletei, dar nu izbuti să-şi alunge din minte cuvintele de teamă şi îndoială pe care le auzise.

— De ce-o fi întârziind ecologul? mormăi Ducele. I-am spus lui Thufir să-l cheme cât mai devreme.

Tatăl meu, Împăratul Padişah, m-a luat într-o zi de mână, iar eu am simţit imediat, graţie învăţăturilor mamei mele, că era tulburat. M-a condus în Sala Portretelor, la ego-simulacrul Ducelui Leto Atreides. Privindu-l, am observat surprinzătoarea asemănare dintre tatăl meu şi bărbatul din portret – acelaşi chip prelung, rasat, cu trăsături aspre şi ochi reci. „Prinţesă-fiică", mi-a spus tatăl meu, „aş fi vrut să fi fost mai în vârstă la vremea când acest bărbat s-a apucat să-şi caute o nevastă." Tatăl meu avea pe atunci şaptezeci şi unu de ani şi nu arăta mai bătrân decât bărbatul din portret; eu nu aveam mai mult de paisprezece ani, dar am înţeles în ziua aceea că tatăl meu îşi dorise în taină un fiu asemenea Ducelui şi că ura necesităţile politice din cauza cărora erau duşmani.

Fragment din „În casa tatălui meu"
de prinţesa Irulan

Prima sa întâlnire cu aceia pe care, aşa cum i se ordonase, trebuia să-i trădeze, avu asupra doctorului Kynes efectul unui şoc. Pe bună dreptate, Kynes se considera un om de ştiinţă pentru care miturile nu erau decât indicii interesante despre rădăcinile unei culturi. Băiatul însă părea întruchiparea exactă a imaginii din străvechea profeţie. Avea „ochii iscoditori" şi „aerul de rezervă candidă".

Firește, profeţia nu indica prea lămurit dacă Divina Mamă avea să-l aducă pe Mesia odată cu ea sau dacă avea să-l zămislească după venire. Oricum, exista o potrivire stranie între prorocire şi nou-veniţii.

Acea primă întâlnire avu loc pe la mijlocul dimineţii, în faţa clădirii administrative a terenului de debarcare de lângă Arrakeen. În apropiere, un ornitopter fără niciun fel de însemne

aştepta zumzăind în surdină, ca o insectă moleşită. Lângă el, făcea de gardă o santinelă Atreides, cu sabia trasă din teacă şi cu silueta învăluită în aura uşor tremurătoare a unui scut defensiv.

Kynes privi zeflemitor reverberaţia scutului, gândind: *În privinţa asta, Arrakisul le rezervă o surpriză!*

Ridică o mână şi escorta de fremeni care îl însoţea se opri. Continuă să înainteze singur către intrarea imobilului – un gang întunecat în zidul de piatră protejat cu un strat de plastic. *O clădire monolitică, dar vulnerabilă,* gândi el. *Net inferioară oricărei grote.*

Observă mişcare în gangul întunecat. Se opri, folosind răgazul ca să-şi îndrepte mantia şi izolaţiile de pe umărul stâng al distraiului.

Uşile de la intrarea clădirii se deschiseră larg. Un grup de soldaţi Atreides înarmaţi până-n dinţi – aveau paralizatoare, săbii şi scuturi – ieşiră grăbiţi şi se postară în faţa intrării. În urma lor, îşi făcu apariţia un bărbat înalt, cu faţa ca de pasăre de pradă, cu pielea oacheşă şi părul negru. Purta o pelerină jubba cu blazonul Atreizilor, dar felul în care o făcea arăta că nu era obişnuit cu veşmântul. Pelerina i se lipea de pantalonul distraiului, fără să salte liber, uşor, în ritmul paşilor.

Alături de el păşea un tânăr cu părul la fel de negru, dar cu faţa mai rotundă. Kynes îi cunoştea vârsta şi i se păru cam mic de statură pentru un tânăr de cincisprezece ani. Trupul de adolescent însă degaja un ciudat aer de fermitate, de siguranţă, ca şi cum tânărul ar fi avut puterea de a discerne în jurul său şi de a înţelege lucruri nevăzute pentru alţii. Era îmbrăcat la fel ca tatăl său, dar, spre deosebire de acesta, îşi purta pelerina cu o degajare ce dădea impresia că avusese asemenea îmbrăcăminte dintotdeauna.

„*Mahdi va cunoaşte lucruri pe care alţii nu pot să le vadă*", spunea legenda.

Kynes clătină din cap, mustrându-se: *Sunt oameni ca toţi oamenii.*

Lângă cei doi, înveşmântat în aceeaşi ţinută de deşert, venea un om pe care Kynes îl cunoscuse deja: Gurney Halleck. Planetologul trase adânc aer în piept, încercând să-şi potolească

resentimentele pe care i le trezea omul care îl instruise *cum să se poarte* în prezența Ducelui și a moștenitorului ducal.

„I te poți adresa Ducelui cu «Domnia-Ta» sau cu «Sire». Este corect și «Vlăstar Nobil», dar asta se spune în ocazii cu un caracter mai deosebit. Fiului i te poți adresa cu «Domnișorule», sau cu «Domnia-Ta». Ducele e un om îngăduitor, dar nu-i plac familiarismele.“

Și Kynes, privind grupul care se apropia, își spuse: *Vor afla ei curând cine-i adevăratul stăpân al Arrakisului. Poruncă să fiu interogat mai toată noaptea de mentatul lor, da? Poruncă să fac pe ghidul fiindcă vor să inspecteze cum se exploatează mirodenia, da?*

Implicațiile întrebărilor lui Hawat nu-i scăpaseră lui Kynes. Voiau să pună mâna pe bazele imperiale. Și nu încăpea nicio îndoială că aflaseră despre baze de la Idaho.

Am să-i ordon lui Stilgar să-i trimită Ducelui capul lui Idaho, își spuse Kynes.

Grupul Ducelui se afla acum la numai câțiva pași de el. Auzi scrâșnetul nisipului sub ghetele lor de deșert.

Kynes se înclină.

— Domnia-Ta, Duce.

Cât timp se apropiaseră de omul care aștepta solitar în apropierea ornitopterului, Leto avusese timp să-l cerceteze pe îndelete: înalt, slab, înveșmântat ca pentru deșert, într-o mantie lungă, distrai și ghete cu carâmbul scurt. Gluga mantiei era dată pe spate, cu vălul atârnând într-o parte, lăsând la vedere părul lung, blond-roșcat și o barbă rară. Sprâncene groase umbreau ochii insondabili, albastru-în-albastru. În jurul orbitelor și sub ele, pielea obrazului era mai întunecată.

— Așadar, dumneata ești ecologul, spuse Ducele.

— Pe Arrakis preferăm vechea denumire, Domnia-Ta, răspunse Kynes. Sunt planetolog.

— Cum dorești, zise Ducele.

Îi aruncă o privire lui Paul.

— Fiule, el este Judecătorul Schimbării, arbitrul oricăror dispute, omul a cărui misiune este să se respecte legile, până ce vom prelua complet puterea asupra acestui fief.

Se întoarse spre Kynes:

— Ți-l prezint pe fiul meu.

— Domnia-Ta, rosti Kynes.

— Eşti fremen? întrebă Paul.

Kynes surâse.

— Am acces liber şi în sietchuri, şi în sate, Domnişorule. Dar sunt supusul Maiestății Sale. Sunt planetologul imperial.

Paul dădu din cap, impresionat de aerul de putere al omului din fața lui. Ceva mai înainte, Halleck i-l arătase pe Kynes de la una din ferestrele situate la etajul clădirii: „Cel escortat de fremeni... Cel care se apropie acum de ornitopter."

Paul îl examinase în grabă cu binoclul, observându-i linia dreaptă a gurii, buzele subțiri, fruntea înaltă. Gurney îi şoptise la ureche: „Un individ al naibii de ciudat. Şi să-l auzi cum vorbeşte – cuvinte sacadate, fraze scurte, clare, parcă retezate cu briciul."

În spatele lor, Ducele comentase: „Tipul savantului."

Acum, când era la numai câțiva paşi de el, Paul simțea forța lui Kynes, impactul personalității sale. Ca şi cum planetologul ar fi fost o ființă cu sânge regal, născută să comande.

— Mi se pare că dumitale trebuie să-ți mulțumim pentru distraie şi pentru pelerinele astea, spuse Ducele.

— Sper că vă vin bine, Domnia-Ta. Sunt făcute de fremeni şi cei care le-au croit şi-au dat silința să le confecționeze după măsurile date de omul Domniei-Tale, Halleck, aici de față.

— Am fost oarecum mirat când mi s-a adus la cunoştință că nu ne poți conduce în deşert decât îmbrăcați cu hainele astea. Putem lua cu noi o cantitate mare de apă. Nu avem intenția să zăbovim prea mult şi vom avea o escortă aeriană – cea de deasupra noastră. E destul de puțin probabil să fim nevoiți să coborâm pe nisip.

Kynes îl privi lung, cântărindu-i din ochi trupul ghiftuit de apă. Spuse glacial:

— Pe Arrakis nu există cuvântul „probabil". Există doar cuvântul „posibil".

Halleck se zburli:

— Ducelui i te adresezi cu „Domnia-Ta" sau „Sire"!

Leto îl domoli cu un semn al mâinii – unul din discretele semnale de mână codificate – apoi spuse:

— Obiceiurile noastre sunt încă noi pe aici, Gurney. Trebuie să fim îngăduitori.

— Am înțeles, Sire.

— Îți suntem îndatorați, doctore Kynes, zise Leto. Nu vom uita de straiele acestea şi nici de grija pe care ai arătat-o pentru siguranța noastră.

Sub imboldul momentului, Paul îşi aminti un pasaj din Biblia CP şi rosti:

— „Darul e binecuvântarea celui ce dă.“

Cuvintele răsunară neaşteptat de tare în aerul nemişcat. Fremenii din escorta lui Kynes, care aşteptau ghemuiți pe vine în umbra clădirii, săriră în picioare, agitându-se şi murmurând între ei. Unul exclamă:

— Lisan al-Gaib!

Kynes se răsuci pe călcâie, reteză scurt aerul cu mâna, în direcția cetei de fremeni. Continuând să murmure, oamenii se retraseră spre colțul clădirii.

— Interesant, comentă Ducele.

Kynes se uită cu asprime la Paul, apoi la Duce.

— Majoritatea locuitorilor din deşert au mintea plină de superstiții, spuse el. Nu le dați atenție. Nu fac niciun rău.

Dar şi el se gândi la cuvintele legendei: „*Vă vor întâmpina cu Vorbe Sfinte şi vor lua darurile voastre drept binecuvântare.*“

Imaginea pe care Leto şi-o făcuse despre Kynes – bazată în bună parte pe scurtul raport verbal al lui Hawat („Kynes este rezervat şi suspicios“) – se cristaliză brusc: omul acesta *era fremen*. Venise însoțit de o escortă de fremeni. Aparent, s-ar fi putut spune că fremenii vroiau doar să verifice dacă erau într-adevăr liberi să circule în zonele urbane, aşa cum li se promisese de puțin timp. Dar escorta aceasta părea mai degrabă o gardă de onoare. Iar Kynes se purta ca un om mândru, obişnuit cu libertatea, un om ale cărui vorbă şi comportare, relativ umile, se datorau numai suspiciunii față de nişte străini. Întrebarea lui Paul fusese oportună şi întemeiată.

Kynes se transformase în băştinaş.

— Nu plecăm, Sire? întrebă Halleck.

Ducele dădu din cap.

— Ba da. Topterul nostru o să-l pilotez eu. Kynes va sta cu mine, în față, ca să-mi arate drumul. Tu şi cu Paul vă aşezați pe scaunele din spate.

— O clipă, vă rog, interveni Kynes. Cu permisiunea Domniei-Tale, Sire, trebuie să verific mai întâi securitatea distraielor pe care le purtați.

Ducele vru să spună ceva, dar Kynes i-o luă înainte:

— Mă gândesc şi la propria-mi piele... Domnia-Ta. Ştiu prea bine cui i s-ar scoate ochii dacă vi s-ar întâmpla vreun accident cât timp sunteți cu mine.

Leto se încruntă, gândind: *Delicată treabă! Dacă refuz, s-ar putea să se simtă jignit. Şi n-am de unde să ştiu câtă nevoie o să am vreodată de omul ăsta. Dar... să-l las să treacă de scut şi să-mi atingă trupul, când ştiu atât de puține lucruri despre el?*

Gândurile îi goneau nebuneşte, mânate din urmă de necesitatea deciziei.

— Suntem în mâinile dumitale, se hotărî brusc.

Făcu un pas înainte, îşi desfăcu pelerina. Îl văzu pe Halleck arcuindu-se pe vârful picioarelor, rămânând nemişcat, dar gata să intervină.

— Şi te-aş ruga, adăugă, să ai bunătatea de a ne explica şi nouă ce e de fapt costumul ăsta, cu care dumneata eşti, desigur, foarte obişnuit.

— Bine, încuviință Kynes.

Pipăi pe sub pelerina Ducelui izolațiile de pe umeri, vorbind, pe măsură ce verifica straiul.

— Materialul propriu-zis este un microsandviş: un filtru cu eficacitate sporită, dublat de un sistem de schimb de căldură.

Ajustă izolațiile.

— Stratul care vine în contact cu pielea este poros. Lasă să treacă transpirația care a răcorit corpul... prin procesul normal, sau aproape normal, de evaporare. Următoarele două straturi...

Strânse izolațiile pectorale.

— ...comportă filamente pentru schimbul caloric şi decantoare de sare. Sarea este regenerată.

La semnul ecologului, ducele îşi ridică brațele şi zise:

— Foarte interesant.

— Respiră adânc, spuse Kynes.

Ducele se supuse. Kynes cercetă izolațiile de la subsuori, ajustând una dintre ele.

— Mișcările corpului, continuă el, mai ales respirația, și un oarecare efect osmotic furnizează forța necesară pompării.

Reveni la izolațiile pectorale, le slăbi puțin.

— Apa reciclată se adună în niște buzunare colectoare, de unde se poate sorbi prin tubul acesta, al cărui capăt se află în colierul de la gât.

Ducele își trase bărbia, înclinând capul ca să vadă capătul tubului.

— Eficient și comod, observă el. Frumoasă concepție!

Kynes îngenunche, controlă izolațiile de la picioare.

— Urina și materiile fecale sunt sterilizate și prelucrate în căptușeala de pe coapse.

Se ridică în picioare, pipăi colierul de la gât și extrase un fel de limbă semicirculară.

— În plin deșert, filtrul acesta se trage peste jumătatea de jos a obrazului, iar tubul de sub el se introduce în nări, cu ajutorul acestor două cepuri cu clemă care asigură etanșeitatea. Se inspiră prin filtrul de la gură și se expiră prin tubul nazal. Cu un distrai fremen în stare perfectă, nu poți pierde mai mult de un degetar de umezeală pe zi – chiar dacă te prinde noaptea în Ergul Mare.

— Un degetar pe zi, murmură Ducele.

Kynes apăsă cu degetul pe calota frontală a glugii costumului și spuse:

— Aici s-ar putea să te roadă nițel. Dacă te supără prea tare, te rog să-mi spui. Am să mai strâng puțin marginea glugii.

— Mulțumesc, rosti Ducele, văzându-l pe Kynes că se dă un pas înapoi.

Își mișcă umerii în interiorul costumului, remarcând imediat că se simțea mai bine. Straiul era mai strâns pe trup, mai puțin iritant.

Kynes se întoarse spre Paul.

— Ei, acum să te vedem și pe tine, băiete.

E un om de treabă, își spuse ducele, *dar va trebui să învețe cum să ni se adreseze.*

Paul așteptă impasibil, în timp ce Kynes îi examina costumul. Avusese o senzație bizară când îmbrăcase straiul acesta lucios și alunecos. Fusese perfect conștient că nu mai purtase niciodată până atunci un distrai. Cu toate acestea, fiecare gest

de ajustare a găicilor aderente de la izolații, sub îndrumarea stângace a lui Gurney, i se păruse natural, instinctiv. Când își strânsese izolațiile pectorale, ca să obțină cât mai multă forță de pompare din mișcarea respiratorie, știuse ce anume făcea și în ce scop. Când își potrivise colierul de la gât și marginea glugii, știuse că o face ca să evite frecarea.

Kynes se ridică, se dădu înapoi, cu un aer perplex.

— Ai mai purtat vreodată distrai? întrebă.

— E prima oară.

— Atunci, ți l-a aranjat cineva?

— Nu.

— Ghetele ți-s strânse mai tare deasupra gleznelor decât dedesubt... Cine ți-a spus să le strângi în felul ăsta?

— Nimeni. Așa... așa mi s-a părut că trebuie strânse.

— Chiar așa și trebuie.

Și Kynes își frecă obrazul, cu gândul la legendă: „*El va cunoaște tipicurile voastre ca și când s-ar fi născut cu ele.*"

— Să nu mai pierdem timpul, spuse Ducele.

Arătă către topterul care aștepta, porni înainte, răspunzând cu o înclinare a capului la salutul santinelei. Urcă în cabină, își prinse centura de siguranță, începu să verifice instrumentele și comenzile. Aparatul pârâi când ceilalți urcară, la rândul lor.

Kynes își strânse centura, concentrându-și atenția la amenajările din interiorul aeronavei – luxul discret al capitonajelor gri-verzui, confortul scaunului, luciul instrumentelor. Trase cu plăcere în piept aerul curat, răcoros, care inundă cabina când ușile fură închise și ventilatoarele prinseră viață, bâzâind discret.

Confort! gândi. *Moleșeală!*

— Totu-i în regulă, Sire, anunță Halleck.

Leto puse contactul aripilor, le simți ridicându-se și coborând – o dată, de două ori. Se înălțară zece metri, apoi Ducele blocă aripile și acționă reactoarele posterioare care propulsară aparatul într-o mișcare ascendentă, șuierătoare, pe o pantă abruptă.

— Spre sud-est, dincolo de Scut, zise Kynes. Acolo i-am spus maistrului nisipar să-și concentreze utilajele.

— Bine.

Ducele stabiliză plafonul de zbor. Celelalte aparate îşi ocupară poziţiile de escortare deasupra lor şi întreaga formaţie viră spre sud-est.

— Concepţia şi realizarea distraielor vădesc o perfecţiune tehnică deosebită, spuse, după câteva clipe, Ducele.

— Poate că într-o zi vă voi duce să vizitaţi un atelier dintr-un sietch, zise Kynes.

— M-ar interesa, într-adevăr. Dar mi se pare că se fabrică distraie şi în unele oraşe de garnizoană.

— Imitaţii nereuşite. Orice dunar care ţine la viaţă poartă distrai fremen.

— Şi chiar nu se pierde mai mult de-un degetar de apă pe zi?

— Dacă distraiul este bine ajustat, dacă gluga e strânsă cum trebuie şi dacă toate izolaţiile sunt în perfectă stare, cantitatea cea mai mare de apă se pierde prin palmele mâinilor. Când nu trebuie să-ţi foloseşti mâinile la vreo treabă mai delicată, poţi purta mănuşi de distrai. Cei mai mulţi dintre fremenii din deşert însă preferă să-şi ungă mâinile cu seva extrasă din frunzele tufei de creozot, care are darul de a opri transpiraţia.

Ducele aruncă o privire în jos, spre stânga, la peisajul haotic al Scutului de Piatră – stânci răvăşite de crevase înguste şi adânci, petice galbene-brune, întretăiate de dungile negre ale faliilor născute din prăbuşiri. Imensul lanţ muntos părea să fi fost azvârlit din spaţiu şi lăsat pentru totdeauna acolo unde se sfărâmase, izbindu-se de suprafaţa planetei.

Survolară un bazin nu prea adânc, plin cu nisip cenuşiu, ca un râu izvorât din gura unui canion ce se deschidea către sud. Degete de nisip se prelingeau parcă în interiorul bazinului, conturând o deltă uscată şi imobilă, înconjurată de roca întunecată.

Kynes se rezemă de spătarul scaunului. Se gândi la trupurile saturate de apă pe care le simţise sub straiele Atreizilor. Purtau centuri de scut peste pelerine, paralizatoare agăţate la şold, iar la gât, prinse de lănţişoare, radioemiţătoare de mărimea unei monede. Şi Ducele, şi fiul său erau înarmaţi cu cuţite vârâte în teci prinse de încheietura mâinii, iar tecile i se păruseră destul de uzate. Îşi spuse, nu fără o oarecare doză de admiraţie, că oamenii aceştia erau un amestec ciudat de

blândețe și forță brutală. Aveau o siguranță și-un calm pe care nu le observase niciodată la Harkonneni.

— Sper că vei menționa în raportul pe care-l vei adresa Împăratului, în legătură cu schimbarea fiefului, că noi am respectat legile, nu-i așa? întrebă Leto.

Se uită piezîș către Kynes, apoi din nou înainte.

— Harkonnenii au plecat. Atreizii le-au luat locul.

— Deci totu-i în regulă? insistă Leto.

Zvâcnetul unui mușchi de pe maxilar trădă încordarea de-o clipă a planetologului.

— Ca planetolog și Judecător al Schimbării, sunt supusul direct al Imperiului... Domnia-Ta.

Ducele rânji sumbru.

— Realitatea însă știm amândoi care e.

— Îți reamintesc că activitatea mea se bucură de sprijinul Maiestății-Sale.

— Zău? Și în ce constă această activitate?

În liniștea scurtă care urmă, Paul gândi: *Tata întinde prea mult coarda.* Îi aruncă o privire lui Halleck, dar menestrelul-războinic părea absorbit de priveliștea dezolantă de sub ei.

Kynes răspunse glacial:

— Te referi, desigur, la activitatea mea de planetolog.

— Desigur.

— În mare, mă ocup de biologia și de botanica solurilor uscate... ca și de unele cercetări geologice – carotaje, analize. Posibilitățile unei planete sunt practic inepuizabile.

— Întreprinzi și cercetări referitoare la mirodenie?

Kynes se întoarse spre Duce, iar Paul sesiză contracția mușchilor din obrazul planetologului.

— Curioasă întrebare, Domnia-Ta.

— Nu uita, Kynes, că acum planeta este fieful meu. Și metodele mele sunt altele decât ale Harkonnenilor. Nu am nimic împotriva studiilor dumitale cu privire la mirodenie, atât timp cât mă ții la curent cu ceea ce afli.

Se uită fix la planetolog, adăugă:

— Harkonnenii nu prea încurajau cercetările legate de mirodenie, nu-i așa?

Kynes îi întoarse privirea, dar nu răspunse.

— Poți vorbi fără grijă, îl îndemnă Ducele. N-ai de ce să te temi.

— Mda, murmură Kynes. Curtea Imperială e într-adevăr cam departe.

Şi gândi: *Ce-şi închipuie cotropitorul ăsta umflat de apă? Mă crede chiar atât de nătâng încât să mă fac sluga lui?*

Ducele emise un râs scurt, îşi întoarse privirea la direcția de zbor.

— Remarc o oarecare acreală în tonul dumitale, domnule. Am invadat Arrakisul cu haita noastră de ucigaşi cu chipuri blajine, eh? Şi mai avem pretenția să recunoaşteți că suntem altminteri decât Harkonnenii, nu-i aşa?

— Am citit materialul de propagandă pe care l-ați răspândit prin sietchuri şi prin sate, spuse Kynes. „Să dăruim dragostea noastră ilustrului Duce!“ Serviciul dumitale de pro...

— Măsoară-ți cuvintele! lătră brusc Halleck, smulgându-se de lângă geam şi aplecându-se amenințător înainte.

Paul puse o mână pe brațul lui Halleck.

— Gurney! rosti Ducele, aruncându-i o privire peste umăr. Omul acesta a trăit mult timp sub Harkonneni.

Halleck îşi reluă vechea poziție. Mormăi:

— Mda...

— Omul Domniei-Tale, Hawat, este destul de abil, spuse, după o clipă, Kynes. Dar mi-am dat imediat seama ce urmărea.

— Foarte bine, replică Ducele. Eşti de acord să ne deschizi bazele?

— Bazele sunt proprietatea Maiestății-Sale, răspunse tăios Kynes.

— Şi zac nefolosite.

— Ar putea fi folosite.

— Maiestatea-Sa e de aceeaşi părere?

Kynes îl străfulgeră cu privirea.

— Arrakisul ar putea să devină un Eden dacă pe guvernatorii săi i-ar mai interesa şi altceva decât scurmatul după mirodenie!

Nu mi-a răspuns la întrebare, gândi Ducele, apoi întrebă:

— Cum ar putea deveni un Eden, dacă nu dispune de bani?

— La ce bun banii, dacă nu poți cumpăra cu ei ajutorul de care ai nevoie? replică planetologul.

Aha! își spuse Ducele. Zise repede:

— Vom discuta problema asta altă dată. Am impresia c-am ajuns la marginea Scutului. Continuăm drept înainte?

— Drept înainte, murmură Kynes.

Paul privi pe fereastră. Sub ei, țancurile sfărâmate începuseră să coboare în cute abrupte spre un platou neted, de piatră, mărginit de un prag ca o muchie de cuțit. Dincolo de prag, asemenea unor unghii frumos tăiate, se prelungeau până la orizont șiruri continue de dune. Printre ele, departe, se zăreau din loc în loc pete întunecate care nu păreau să fie nisip. Aflorismente stâncoase? În reverberația aerului fierbinte, Paul nu le putea distinge prea bine.

— Nu cresc deloc plante, acolo, jos? întrebă el.

— Puține, răspunse Kynes. Zona biologică de la această latitudine se caracterizează mai ales prin ceea ce noi numim „mici hoți de apă" – viețuitoare adaptate să-și prade unele altora umezeala, pândindu-se între ele pentru picăturile de rouă. Anumite regiuni ale deșertului forfotesc de viață. Dar toate aceste forme vii au învățat cum să supraviețuiască în condițiile vitrege ale mediului. Dacă tu, om, te pomenești vreodată acolo, jos, și nu vrei să mori, trebuie să faci exact ce fac ele.

— Adică să-i furi altuia apa? întrebă Paul.

Ideea i se păruse revoltătoare și glasul îi trădă tulburarea.

— Se mai întâmplă și-așa, rosti Kynes, deși nu la asta m-am referit. Vezi tu, băiete, clima mea pretinde o atitudine deosebită față de apă. Aici nu există secundă în care să nu te gândești la apă. N-ai voie să irosești nimic din ceea ce conține cât de cât umezeală.

„*Clima mea...*" gândi Ducele.

— Virează două grade spre sud, Domnia-Ta. La vest e furtună.

Ducele dădu din cap. Văzuse și el tălăzuirea de praf cafeniu. Vira larg, înclinând topterul pe-o parte, observând cu coada ochiului reflexul portocaliu-lăptos al prafului pe aripile aparatelor din escortă, care îi imitau manevra.

— E bine să trecem cât mai departe de ea, zise Kynes.

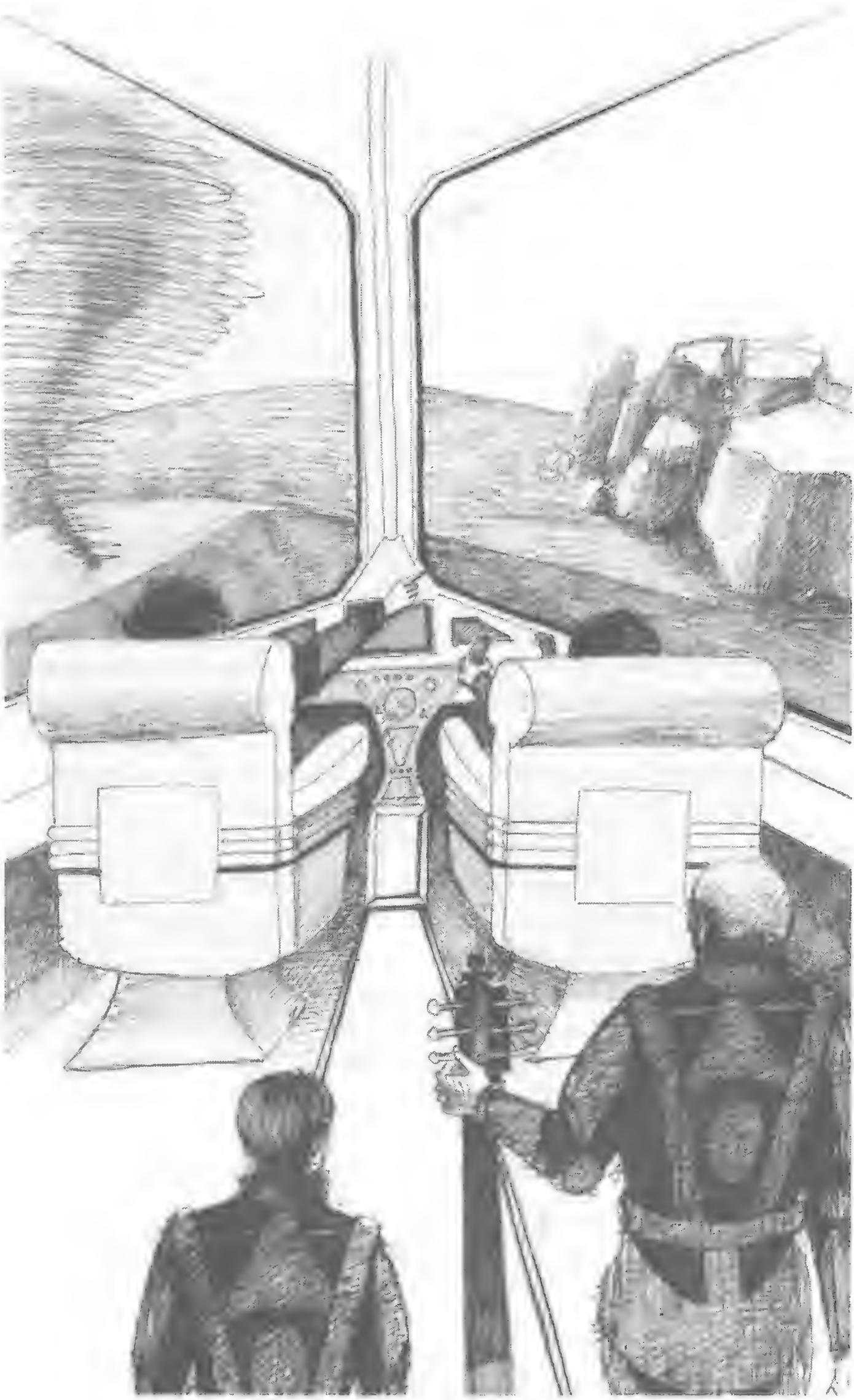

— Îmi închipui că-i destul de periculos să zbori în nisipul ăla, spuse Paul. E adevărat că poate străpunge metalele cele mai dure?

— La altitudinea asta nu-i nisip, ci praf, explică Kynes. Singurele pericole sunt lipsa vizibilității, turbulența şi obturarea prizelor de aer.

— Şi chiar o să vedem astăzi o exploatare de mirodenie în lucru?

— Foarte posibil.

Paul tăcu, se rezemă de spătarul scaunului. Îşi folosise întrebările şi hiperpercepția pentru a efectua ceea ce mama sa numea „înregistrarea" persoanei. Şi-l fixase bine pe Kynes acum – timbrul vocii, fiecare detaliu al feței, fiecare detaliu al gesturilor. O cută nefirească pe mâneca stângă a mantiei planetologului trăda prezența unui cuțit într-o teacă prinsă pe braț. În dreptul taliei, mantia părea mai umflată. Auzise că oamenii deşertului poartă un soi de cingătoare cu buzunare, în care țin felurite obiecte de strictă necesitate. Poate că asta era explicația umflăturilor de sub mantie. În niciun caz nu putea fi vorba de o centură de scut. Mantia era închisă la gât cu o fibulă de cupru pe care era gravată imaginea unui iepure. O altă fibulă, mai mică, purtând acelaşi desen, atârna de colțul glugii răsfrânte pe umeri.

Alături, Halleck se răsuci, cotrobăi în compartimentul din spate, şi scoase la iveală balisetul. Kynes aruncă o privire înapoi când Halleck începu să-şi acordeze instrumentul, apoi se concentră din nou asupra direcției de zbor.

— Ce-ai vrea s-asculți, Domnişorule? întrebă Halleck.

— Ce vrei tu, Gurney.

Halleck îşi plecă urechea deasupra cutiei de rezonanță, luă un acord şi începu să cânte încet:

Părinții noştri au mâncat mană în deşert,
În ținutul fierbinte unde se-ncrâncenă vântu-n vârtejuri.
Izbăveşte-ne, Doamne, de țara cea hâdă!
Izbăveşte-ne... o, izbăveşte-ne
De setea şi uscăciunea deşertului.

Kynes îi aruncă Ducelui o privire şi spuse:

— Nu călătorești cu o escortă prea numeroasă, Domnia-Ta. Toți oamenii care te însoțesc au mai multe talente?

— Ca Gurney? râse Ducele. Gurney e unic. Îi apreciez în mod deosebit ochii. Puține lucruri le scapă.

Planetologul se încruntă.

Halleck, fără să piardă nicio măsură din melodie, improviză mai departe:

Căci eu sunt ca buha deşertului, o!
Aşa-i! Sunt ca buha deşertului!

Ducele se aplecă brusc, desprinse un microfon de pe tabloul de bord, îl conectă cu o apăsare a degetului şi spuse:

— Atenție Escorta Gama! Aici Liderul. Obiect zburător pe direcția orei nouă, în sectorul B. L-ați identificat?

— Nu-i decât o pasăre, zise Kynes. Şi adăugă: Ai ochi ageri.

Difuzorul de pe tabloul de bord pârâi, apoi o voce răspunse:

— Escorta Gama. Am examinat obiectul prin telescop. E o pasăre mare!

Paul privi în direcția indicată, desluşi un punct întunecat care se mişca intermitent. Îşi dădu seama cât de atent pilota tatăl său... Cu toate simțurile la pândă.

— Nu ştiam că există păsări atât de mari în largul deşertului, spuse Ducele.

— Trebuie să fie un vultur, răspunse Kynes. Sunt destule viețuitoare care s-au adaptat la mediul acesta.

Ornitopterul survola acum o câmpie pustie de piatră. De la înălțimea celor două mii de metri la care zburau, Paul zări dedesubt umbra diformă a navei lor şi, puțin mai înapoi, umbrele aparatelor din escortă. Solul de sub ei părea plat, dar felul în care se contorsionau umbrele dezmințea această impresie.

— A reuşit cineva, vreodată, să parcurgă teafăr deşertul? întrebă Ducele.

Halleck se opri din cântat. Se aplecă, aşteptând răspunsul lui Kynes.

— Largul deşertului, nu, spuse Kynes. Au fost însă câteva cazuri în care unii oameni au izbutit să se salveze din zona

secundară. Au supraviețuit traversând regiunile stâncoase, în care viermii se aventurează rareori.

Atenția lui Paul fu atrasă deodată de timbrul vocii lui Kynes. Își simți întregul mecanism al percepției trecând în alertă, așa cum îl deprinsese prin antrenament.

— Ah! exclamă Ducele. Viermii! Trebuie să apuc să văd și eu unul.

— Poate c-o să vezi unul chiar astăzi, zise Kynes. Unde-i mirodenie, sunt și viermi.

— Totdeauna? întrebă Halleck.

— Totdeauna.

— Există vreo legătură între vierme și mirodenie? se interesă Ducele.

Kynes întoarse capul spre el și Paul observă felul în care își țuguie buzele înainte de a răspunde.

— Viermii apără *nisipurile* cu mirodenie. Fiecare vierme își are... teritoriul său. Cât despre mirodenie... Cine știe? Specimenele de viermi pe care le-am cercetat ne fac să presupunem existența unor complexe schimburi chimice reciproce. Am descoperit urme de acid clorhidric în sistemul vascular, iar în... în alte părți, acizi mai complecși. O să-ți trimit monografia mea, referitoare la subiectul ăsta.

— Și scuturile sunt într-adevăr neputincioase? întrebă Ducele.

— Scuturile! pufni Kynes. Activează un scut într-o zonă cu viermi și soarta ți-e pecetluită! Cum îl simt, viermii nu mai țin seama de frontierele teritoriale; vin să-l atace de la cele mai mari depărtări, de peste tot. Nimeni n-a supraviețuit vreodată unui asemenea atac.

— Atunci cum le-ați venit de hac viermilor pe care i-ați disecat?

— Șocuri electrice de înaltă tensiune aplicate separat fiecărui segment inelar. E singura modalitate pe care o cunoaștem pentru a-i ucide și a le recupera cadavrele intacte. Exploziile nu fac decât să-i amețească sau să-i rănească, iar fiecare segment își are propria lui viață. În afara armamentului atomic, nu cunosc niciun alt mijloc capabil să nimicească un vierme mare în întregime. Sunt incredibil de rezistenți.

— De ce nu s-a întreprins nimic pentru a-i extermina? întrebă Paul.

— Costă prea mult, răspunse Kynes. Suprafața-i prea mare.

Paul se retrase în colțul lui. Simțul adevărului, percepția nuanțelor din voce îi spuneau că planetologul mințea sau rostea numai jumătăți de adevăruri. Gândi: *Dacă există vreo legătură între mirodenie şi viermi, exterminarea viermilor ar însemna distrugerea condimentului.*

— În curând, nimeni nu va mai trebui să se teamă de întinderile de nisip, spuse Ducele. Un singur apel, prin intermediul unor emițătoare de genul celor de la gâtul nostru, va fi suficient pentru a solicita ajutorul echipelor de salvare. Nu peste mult timp, toți nisiparii noştri vor fi dotați cu asemenea aparate. Până atunci vom pune la punct şi un serviciu special de salvare.

— Lăudabilă inițiativă, comentă Kynes.

— După tonul cu care-o spui, nu s-ar zice că eşti de acord.

— De ce să nu fiu de acord?! Dimpotrivă! Numai că emițătoarele n-o să vă fie de cine ştie ce folos. Sarcina electrostatică a furtunilor de nisip ecranează aproape în întregime semnalele radio, iar instalațiile de emisie-recepție pot fi oricând scurtcircuitate. De altfel, s-a încercat deja folosirea lor. Arrakisul nu duce lipsă de echipament tehnic. Şi în afară de asta, când te urmăreşte un vierme, n-ai prea mult timp la dispoziție. De obicei, nu-ți rămân decât vreo cincisprezece–douăzeci de minute din clipa în care te-a descoperit.

— Atunci, ce mă sfătuieşti? întrebă Ducele.

— Îmi ceri sfatul... mie?

— Da. Ca planetolog.

— Ai urma un sfat de-al meu?

— Dacă l-aş considera înțelept.

— Foarte bine, Domnia-Ta. Să nu călătoreşti singur.

Pentru o clipă, Ducele îşi abătu atenția de la comenzi.

— Asta-i tot?

— Asta-i tot. Să nu călătoreşti singur.

— Dar dacă eşti izolat de-o furtună şi silit să cobori? interveni Halleck. Nu se poate face nimic altceva?

— *Altceva* înseamnă o mulțime de lucruri, zise Kynes.

— *Dumneata* ce-ai face? întrebă Paul.

Kynes se întoarse şi-l sfredeli cu privirea, apoi se adresă Ducelui:

— M-aş îngriji în primul rând de starea distraiului. Dacă m-aş afla în afara unei zone cu viermi sau printre stânci, aş rămâne în navă. Dacă m-aş afla în nisip deschis, m-aş îndepărta de navă cât aş putea de iute. O distanţă de vreo mie de metri ar fi de-ajuns. Apoi, m-aş ascunde sub mantie. Nava nu i-ar scăpa în niciun caz unui vierme, eu însă aş putea trece neobservat.

— Şi pe urmă? vru să ştie Halleck.

Kynes dădu din umeri.

— Aş aştepta să plece viermele.

— Atât? întrebă Paul.

— După ce viermele s-a îndepărtat, poţi încerca să te deplasezi la rândul tău, spuse Kynes. Trebuie să păşeşti uşor, să eviţi tobele de nisip şi bazinele de praf cu maree şi să te îndrepţi către cea mai apropiată zonă stâncoasă. Sunt multe asemenea zone. Numai aşa ai şanse să reuşeşti.

— Tobe de nisip? se miră Halleck.

— O stare naturală de tasare a nisipului, explică Kynes. Cum ai călcat pe suprafaţa sa, începe să bubuie. Sunetul atrage imediat viermii.

— Ce sunt bazinele de praf cu maree? se interesă Ducele.

— De-a lungul secolelor, o serie de depresiuni din deşert s-au umplut cu praf. Unele sunt atât de întinse, încât au curenţi, flux şi reflux. Dacă nu ştii să le recunoşti, eşti pierdut. Te înghit instantaneu, la primul pas greşit.

Halleck se lăsă pe spate, începu să mângâie din nou strunele balisetului. Apoi, deodată, cântă:

O, nu-i mânia pe-ai deşertului zei
Dacă te temi de moarte şi vrei
Primejdiile să...

Se întrerupse, se aplecă înainte:

— Nor de praf în faţă, Sire.

— Îl văd, Gurney.

— Destinaţia noastră, spuse Kynes.

Paul se înălță în scaun ca să privească prin parbriz. Văzu un nor galben care se rostogolea aproape de suprafața deşertului, la vreo treizeci de kilometri în fața lor.

— E o fabrică de mirodenie, zise Kynes. A fost coborâtă pe suprafață, ceea ce-nseamnă că acum lucrează. Norul este format de nisipul evacuat după separarea centrifugală a mirodeniei. Nu există alt nor de nisip care să i se asemene.

— Sunt nişte toptere deasupra, observă Ducele.

— Da, încuviință Kynes. Doi... trei... patru cercetaşi. Pândesc semnul de vierme.

— Semnul de vierme?

— Un val de nisip mişcător, care se deplasează către şenilă şi care poate fi văzut de departe. Uneori, însă, viermii se deplasează la adâncimi prea mari ca să ridice un val şi în cazul acesta semnul este detectat de sondele seismice instalate pe suprafața nisipului.

Kynes scrută văzduhul.

— Ar trebui să fie şi-o aripă purtătoare prin preajmă, spuse, dar n-o văd nicăieri.

— Viermii sunt nelipsiți – parcă aşa ziceai, nu? întrebă Halleck.

— Nelipsiți.

Paul se aplecă în față, atinse umărul lui Kynes.

— Cât de întinsă-i zona pe care o stăpâneşte un vierme?

Kynes se încruntă. Puştiul nu contenea să pună întrebări de adult.

— Depinde de mărimea viermelui, răspunse.

— Care-s limitele? îl întrebă Ducele.

— Cei mari pot controla până la trei sau patru sute de kilometri pătrați. Cei mici...

Tăcu brusc, căci Ducele acționase fără veste reactoarele de frânare. Aparatul se poticni scurt şi motoarele amuțiră. Aripile prinseră viață, începură să bată aerul. Ducele înscrise topterul într-un viraj larg, menținându-i plafonul, şi arătă cu mâna stângă spre est, dincolo de şenilă.

— Nu cumva-i semn de vierme acolo?

Kynes se aplecă prin fața lui, cercetând zarea.

Paul şi Halleck se înghesuiră unul într-altul, privind în aceeaşi direcție şi Paul observă că escorta lor, surprinsă de

manevra neaşteptată şi continuându-şi câteva clipe zborul, vira acum strâns înapoi. Combina era tot în faţa lor, la numai vreo trei kilometri distanţă.

În direcţia în care arătase Ducele, crestele semicirculare ale dunelor se prelungeau, umbră după umbră, până la orizont – iar de-a curmezişul lor, străbătându-le ca o linie dreaptă ce se pierdea în depărtare, îşi croia drum un deal prelung – o coamă mişcătoare de nisip. Lui Paul i se păru că ceea ce vedea semăna cu siajul lăsat de un peşte mare, înotând sus şi atingând cu spinarea suprafaţa unei ape liniştite.

— E un vierme, spuse Kynes. Unul mare.

Se retrase iute pe scaunul său, înşfăcă microfonul de pe tabloul de bord, schimbă frecvenţa de emisie. Privind cu ochi scânteietori caroiajul hărţii prinse pe role deasupra capetelor lor, vorbi în microfon:

— Atenţie şenila din sectorul Delta Aiax nouă! Semn de vierme. Şenila din Delta Aiax! Semn de vierme. Rog confirmaţi recepţia.

Aşteptă.

Difuzorul de pe tabloul de bord emise o serie de paraziţi, apoi o voce:

— Cine cheamă Delta Aiax nouă? Recepţie.

— Nu se prea omoară cu firea, constată Halleck.

Kynes răspunse în microfon:

— Zbor neînmatriculat – la nord-vest de voi, distanţa aproximativ trei kilometri. Semnul de vierme e în deplasare pe direcţia voastră. Contact în aproximativ douăzeci şi cinci de minute.

În difuzor se auzi altă voce:

— Aici Centrul de comandă al cercetaşilor. Confirm observaţia. Rămâneţi pe recepţie pentru estimarea contactului. Urmă o pauză, apoi: Contact peste douăzeci şi şase de minute. Probabilitatea estimării anterioare a fost excelentă. Cine-i la bordul aparatului neînmatriculat? Recepţie.

Halleck îşi desprinse iute centura de siguranţă, se repezi în faţă, între Kynes şi Duce.

— Kynes, asta-i frecvenţa de lucru obişnuită?

— Da, de ce?

— Cine-i pe recepţie?

— Numai echipajele care lucrează în zonă. Pentru evitarea interferențelor.

Difuzorul pârâi din nou, apoi vocea care vorbise prima spuse:

— Aici Delta Aiax nouă. În contul cui trecem prima pentru avertisment? Recepție.

Halleck îi aruncă Ducelui o privire întrebătoare.

Kynes spuse:

— Se acordă o primă în mirodenie celui care semnalează cel dintâi viermele. Vor să știe...

— Spune-le cine-a văzut primul semnul de vierme, zise Halleck.

Kynes ezită câteva secunde, apoi ridică microfonul:

— Treceți prima pentru avertisment pe numele Ducelui Leto Atreides. Repet: Ducele Leto Atreides. Recepție.

Parțial distorsionată de un lanț de descărcări electrostatice, vocea din difuzor replică impasibilă:

— Am înțeles şi vă mulțumim.

— Aşa! Acum spune-le să împartă prima între ei, porunci Halleck. Spune-le că asta-i dorința Ducelui.

Kynes trase adânc aer în piept, apoi transmise:

— Ducele doreşte ca prima să fie împărțită membrilor echipajului. Ați înțeles? Recepție.

— Am înțeles şi vă mulțumim, sună răspunsul.

Ducele spuse:

— Am uitat să menționez faptul că Gurney este foarte talentat şi în materie de publicitate.

Kynes îşi întoarse mirat privirea spre Halleck.

— Oamenii vor înțelege astfel că Ducelui nu-i este indiferentă soarta lor, îl lămuri Halleck. Vestea o să se răspândească. Am emis în banda de frecvență a zonei de lucru şi nu cred să ne fi putut intercepta vreunii din agenții Harkonnenilor.

Îşi ridică privirea spre escorta aeriană, apoi adăugă:

— Oricum, suntem bine apărați. Merita riscul.

Ducele viră în direcția norului de nisip care se ridica deasupra combinei.

— Ce se va întâmpla acum? întrebă el.

— Pe undeva, prin apropiere, se află un aerotransportor, răspunse Kynes. O să-şi facă apariția şi-o să ridice şenila.

— Şi dacă n-o să-şi facă apariţia? interveni Halleck. Dacă-i accidentat?

— Atunci veţi pierde un utilaj, rosti impasibil Kynes. Opreşte deasupra şenilei, Domnia-Ta; o să vezi lucruri interesante.

Ducele se încruntă, concentrându-se asupra comenzilor. Ornitopterul pătrunse în zona cu turbulenţă de deasupra şenilei.

Paul privi în jos. Monstrul din metal şi plastic, de sub ei, continua să scuipe nisip. Semăna cu un gândac gigantic, vărgat cu dungi cafenii şi albastre, întinzându-şi lateral labe terminate cu şenile late. În botul maşinii, o trompă imensă, cu capătul în formă de pâlnie, râma într-un nisip închis la culoare.

— După culoare, se pare c-au dat de-un strat bogat, observă Kynes. Vor continua să lucreze până în ultimul minut.

Ducele acceleră bătaia aripilor, apoi le blocă brusc. Topterul coborî vertiginos. După câteva clipe, Ducele acţionă manşa, imprimând aparatului o mişcare circulară. Nava începu să planeze în cercuri mari deasupra şenilei. Leto îşi ridică ochii, observă mulţumit că escorta îşi păstrase altitudinea iniţială, dând la rândul ei ocol zonei, în cerc.

Paul privi o bucată de vreme norul galben pe care-l scuipau gurile de evacuare ale combinei, apoi îşi mută privirea către deşert, la urma tot mai apropiată a viermelui.

— N-ar trebui să-i auzim chemând aerotransportorul? întrebă Halleck.

— Comunicaţiile cu aripa se fac de obicei pe altă bandă de frecvenţă, răspunse Kynes.

— N-ar trebui să existe câte două transportoare pentru fiecare şenilă? întrebă Ducele. După câte ştiu sunt douăzeci şi şase de oameni în maşina aia; ca să nu mai vorbim de valoarea utilajului.

Kynes spuse:

— N-aveţi destul echip...

O voce mânioasă erupse din difuzor, nelăsându-l să-şi termine vorba:

— Vede careva aripa? Nouă nu ne răspunde.

Difuzorul împroşcă un torent de pârâituri şi ţiuituri înghiţite imediat de un semnal de suprareglare. Urmă o pauză, apoi se auzi din nou prima voce:

— Raportați în ordine numerică! Recepție.

— Aici Centrul de comandă al cercetaşilor. Când am văzut-o ultima oară, aripa plana în cerc, la altitudine mare, pe direcția nord-vest. Acum nu se mai vede. Terminat.

— Cercetaş unu: nimic. Terminat.

— Cercetaş doi: nimic. Terminat.

— Cercetaş trei: nimic. Terminat.

Tăcere.

Ducele se uită în jos. Umbra aparatului său trecea chiar atunci peste combină.

— N-au decât patru cercetaşi?

— Patru, răspunse Kynes.

— Noi dispunem de cinci aparate. Ale noastre-s mai mari şi-o să poată lua fiecare câte trei oameni în plus. Cercetaşii lor pot şi ei să mai ia câte doi.

Paul socoti repede în minte şi spuse:

— Mai rămân trei.

— De ce nu s-au repartizat câte două transportoare fiecărei şenile? izbucni mânios Ducele.

— N-aveți destule echipamente auxiliare, spuse Kynes.

— Un motiv în plus ca să păzim ce avem.

— Unde-o fi dispărut transportorul ăla? murmură Halleck.

— Poate c-a fost silit să coboare undeva, dincolo de linia orizontului, spuse Kynes.

Ducele înhăță microfonul. Degetul mare îi şovăi deasupra întrerupătorului.

— Cum de nu i-au observat dispariția?

— Atenția cercetaşilor e îndreptată spre sol, explică Kynes. Misiunea lor e detectarea semnului de vierme.

Ducele apăsă pe întrerupător, vorbi în microfon:

— Aici Ducele vostru. Coborâm să îmbarcăm echipajul de pe şenila din Delta Aiax nouă. Ordon tuturor cercetaşilor să facă acelaşi lucru. Cercetaşii vor ateriza pe latura estică, iar noi pe cea vestică. Terminat.

Se aplecă în față, trecu pe banda de frecvență a escortei, repetă acelaşi ordin, îi înapoie microfonul lui Kynes.

Planetologul reveni pe frecvența locală şi imediat o voce izbucni în difuzor:

— ...proape o încărcătură completă de mirodenie! Avem aproape o încărcătură completă! Doar n-o s-o lăsăm unui afurisit de vierme! Terminat.

— S-o dea dracului de mirodenie! tună Ducele.

Smulse microfonul din mâna lui Kynes şi strigă:

— Putem să găsim oricând o altă zonă cu mirodenie! Avem loc pentru douăzeci şi trei de oameni. Trageți la sorți sau decideți cum vă taie capul cine rămâne. Evacuăm zona. E un ordin!

Trânti microfonul în mâna lui Kynes, mormăi: „Scuză-mă", când acesta îşi scutură un deget lovit.

— Cât timp a mai rămas? întrebă Paul.

— Nouă minute, răspunse Kynes.

— Nava noastră-i mai puternică decât celelalte, spuse brusc Ducele. Dacă decolăm cu reactoarele şi cu aripile la trei sferturi, mai putem lua încă un om.

— Nisipul e moale, îl preveni Kynes.

— Dacă decolăm pe reactoare cu patru oameni în plus la bord, riscăm să rupem aripile, Sire, adăugă Halleck.

— Cu aparatul ăsta, nu, replică Ducele.

Acționă grăbit comenzile şi topterul începu să coboare către şenilă. Aripile se înălțară brusc, frânară coborârea, nava alunecă uşor pe nisip, oprindu-se la douăzeci de metri de combină.

Maşina se liniştise, nu mai scuipa nisip. Scotea doar un uruit mecanic, care se auzi şi mai distinct când Ducele deschise uşa topterului.

Nările le fură asaltate instantaneu de mirosul de scorțişoară – greu şi înțepător.

Fâlfâind zgomotos, aparatele cercetaşilor aterizară de partea cealaltă a şenilei. Dincoace, topterele din escorta Ducelui coborâră la rândul lor, înşirându-se unul în spatele celuilalt, pe nisip.

Paul se uită la combină şi observă cât de pitice erau aeronavele pe lângă ea – nişte țânțari în jurul unei rădaşte.

— Gurney, tu şi cu Paul demontați scaunele din spate, spuse Ducele.

Replie manual aripile şi le reglă unghiul zăvorându-le la trei sferturi, apoi controlă comenzile reactoarelor.

— De ce dracu' nu ies odată din maşina aia?

— Speră încă să se ivească aripa, spuse Kynes. Mai au câteva minute. Scrută orizontul spre est.

Se întoarseră cu toții în aceeași direcție. Nu se vedea nici urmă de vierme, dar atmosfera devenise deodată apăsătoare, încărcată. Amenințătoare.

Ducele luă microfonul, selectă banda de frecvență a escortei și spuse:

— Doi dintre voi să-și demonteze generatoarele scuturilor. Primii doi în ordine numerică. Veți lua fiecare câte un om în plus. N-o să abandonăm pe nimeni dihaniei.

Trecu înapoi pe frecvența zonei de lucru, se răsti:

— Gata, Delta Aiax nouă! Toată lumea afară! Imediat! E un ordin al Ducelui vostru! În pas alergător, dacă nu vreți să vă găuresc șenila cu laserele.

Lângă botul combinei se deschise o trapă; apoi alta în spate și încă una deasupra. Oamenii începură să sară afară, lăsându-se să alunece pe corpul mașinii și rostogolindu-se în nisip. Ultimul ieși un bărbat deșirat, îmbrăcat într-un combinezon peticit. Sări pe una din șenile, apoi pe nisip.

Ducele agăță microfonul la locul lui, ieși pe aripă și strigă:

— Câte doi oameni la fiecare cercetaș!

Omul în combinezon peticit începu să aleagă grupuri de câte doi muncitori, împingându-i apoi către aeronavele care așteptau de partea cealaltă.

— Patru inși aici, strigă Ducele. Alți patru, la aparatul de colo!

Arătă cu mâna unul dintre topterele escortei, aflat în spatele lui și din care soldații scoteau chiar în clipa aceea generatorul scutului defensiv.

— Încă patru la aparatul din spate!

Își întinse brațul spre cealaltă navă de pe care se demontase generatorul.

— Ceilalți, câte trei la fiecare topter! Dați-i drumul odată, cârtițe de nisip ce sunteți!

Lunganul sfârși cu repartizarea oamenilor și începu să alerge anevoie, prin nisip, către topterul Ducelui. Îl urmau ultimii trei muncitori.

— Aud viermele, dar nu-l văd, zise brusc Kynes.

Apoi îl auziră cu toții – un hârşâit abraziv, îndepărtat, dar crescând cu fiece clipă.

— Ce porcărie! mârâi Ducele.

În jurul lor, topterele începură să se înalțe, fâlfâind din aripi şi ridicând nori de praf. Iar Ducele îşi aminti subit de o scenă din junglele planetei sale natale – năvala inopinată într-un luminiş, fâlfâitul de aripi şi zborul speriat al unor păsări hoitare, surprinse lângă stârvul unui bivol sălbatic.

Nisiparii ajunseră lângă topter şi începură să se cațere unul după altul, intrând în cabină prin spatele Ducelui. Halleck îi ajută, trăgându-i înăuntru.

— Dați-i zor, băieți, dați-i zor! şuieră el. Pas alergător!

Paul se înghesui într-un colț. Simți mirosul fricii din transpirația dunarilor, observă că doi dintre ei aveau colierele distraielor prost ajustate. Îşi înmagazină informația în memorie, pentru a şi-o aminti mai târziu. Tatăl său va trebui să impună o disciplină mai severă în privința distraielor şi a ajustării lor. Nesupravegheați, oamenii aveau tendința să neglijeze amănunte de importanță vitală.

Ultimul muncitor pătrunse gâfâind în cabină, bolborosind:

— Viermele! Ne-ajunge! Dați-i drumul!

Ducele se aşeză încruntându-se în scaunul său. Spuse:

— Mai avem încă trei minute până la ora estimată pentru contact. Nu-i aşa, Kynes?

Închise uşa şi o asigură.

— Cam atât, Domnia-Ta, răspunse planetologul şi gândi: *Un tip cu sânge rece, Ducele ăsta...*

— În spate totu-i în ordine, Sire, vesti Halleck.

Ducele dădu din cap, urmări cu privirea decolarea ultimului topter din escortă. Apoi puse contactul, mai privi o dată aripile şi instrumentele şi porni motoarele cu reacție.

Aparatul țâşni violent, apăsându-i brutal pe Duce şi pe Kynes în scaune, comprimându-i pe cei din spate. Kynes urmări felul în care Ducele manevra comenzile – calm, sigur. Topterul urca pieptiş. Leto consultă indicațiile instrumentelor, privi în stânga şi în dreapta, la aripi.

— Se cam opinteşte, Sire, observă Halleck.

— Suntem în limitele de toleranță, replică Ducele. Doar nu-ți închipui că mi-aş permite riscuri cu asemenea pasageri, Gurney? Ce zici?

Halleck rânji:

— Aşa este, Sire.

Ducele viră larg, uşor, survolând combina.

Paul, înghesuit lângă geam, privi maşina inertă de sub ei. Semnul de vierme dispăru brusc la vreo patru sute de metri de şenilă. Şi imediat după aceea, nisipul din jurul combinei păru că începe să tălăzuiască.

— Viermele-i acum sub şenilă, spuse Kynes. Veți vedea un lucru pe care puțini au apucat să-l vadă.

Nisipul din jurul combinei se acoperi brusc cu nori mari de praf. Uriaşa maşină începu să se încline spre dreapta. Şi, în nisipul din partea aceea, se porni dintr-odată un vârtej gigantic. Se învârtea din ce în ce mai repede. Pe o rază de câteva sute de metri de jur-împrejur, aerul se umplu de nisip şi de praf.

Apoi îl văzură.

În nisip se căscă o gaură rotundă, imensă. Lumina soarelui fulgeră în spițele albe, scânteietoare, care o mărgineau. Paul îşi dădu seama că diametrul găurii avea cel puțin de două ori lungimea şenilei. Privi, încremenit, cum fabrica de mirodenie se răstoarnă greoi în hăul acela, într-o avalanşă de praf şi nisip. Şi hăul dispăru.

— Pe toți zeii, ce namilă! murmură unul dintre oamenii de lângă Paul.

— Ne-a înghițit toată truda! mârâi altul.

— Va plăti cineva pentru asta, spuse Ducele. V-o promit eu.

Paul percepu furia care clocotea dincolo de tonul glacial al vocii tatălui său şi îşi dădu seama că-i împărtăşea mânia. Pierderea aceasta era un act criminal!

În tăcerea care se lăsase, îl auziră pe Kynes murmurând:

— Binecuvântat fie Făuritorul şi apa Lui. Binecuvântată fie venirea şi binecuvântată fie plecarea Lui. Fie ca trecerea Lui să purifice lumea. Fie ca El să facă să dăinuiască lumea, pentru poporul Lui.

— Ce tot bolboroseşti acolo? întrebă Ducele.

Kynes nu-i răspunse.

Paul se uită pieziş către oamenii îngrămădiţi lângă el. Priveau înfricoşaţi spatele lui Kynes. Unul din ei şopti:

— Liet!

Kynes se întoarse şi se încruntă. Omul se făcu mic.

Un altul începu brusc să tuşească – o tuse convulsivă, uscată. Îngăimă cu glas gâtuit:

— Blestemata asta de gaură de iad!

Dunarul cel deşirat, care ieşise ultimul din şenilă, îi spuse:

— Calmează-te, Coss. O să tuşeşti şi mai rău.

Apoi se foi între ceilalţi, se aplecă înspre scaunul Ducelui.

— Înălţimea-Ta trebuie să fii Ducele Leto, rosti el. Îţi mulţumim că ne-ai salvat vieţile. Am fi crăpat cu toţii acolo dacă n-ai fi venit.

— Taci, omule, mormăi Halleck. Lasă-l pe Duce să piloteze.

Paul îl privi cu coada ochiului. Gurney observase şi el zvâcnetele mărunte din colţul fălcii tatălui său. Când Ducele se lăsa pradă mâniei, trebuia să păşeşti în vârful picioarelor...

Leto începu manevra de redresare din virajul larg de până atunci. Se răzgândi brusc, zărind o nouă mişcare pe suprafaţa nisipului. Viermele se retrăsese în adâncuri, iar acum, nu departe de locul în care se aflase şenila, apăruseră două siluete care se deplasau către nord, îndepărtându-se iute de depresiune. Păreau că alunecă pe deasupra nisipului, nelăsând în spatele lor decât o urmă abia ghicită de praf.

— Cine-s oamenii ăia? tună Ducele.

— Doi prăpădiţi care ne-au rugat să-i luăm cu noi, Înălţimea-Ta, se grăbi să răspundă dunarul cel înalt.

— De ce nu ne-aţi pomenit nimic de ei?

— Şi-au asumat singuri riscul, Înălţimea-Ta.

— Domnia-Ta, interveni Kynes, oamenii aceştia ştiu că nu se poate face mai nimic pentru cei surprinşi în mijlocul deşertului, în împărăţia viermilor.

— Când vom ajunge la bază, vom trimite un topter după ei! se răsti Ducele.

— Cum doreşti, Domnia-Ta, spuse Kynes. Dar nu prea cred că topterul va mai avea pe cine să salveze când va ajunge aici.

— O să-l trimitem totuși, insistă Ducele.

— Erau chiar lângă locul în care a ieşit viermele, spuse Paul. Cum de-au scăpat cu viață?

— Distanțele sunt înşelătoare, zise Kynes. Din cauza pereților înclinați ai depresiunii care se formează când nisipul astupă gaura.

— Consumăm carburant degeaba, Sire, observă Halleck.

— Ai dreptate, Gurney.

Ducele viră brusc, orientând nava în direcția Scutului de Piatră. Topterele din escortă îşi abandonară zborul de aşteptare, coborâră alături de ei, ocupând poziții de-o parte şi de alta a aparatului ducal.

Paul se gândi la cuvintele dunarului şi la explicațiile lui Kynes. Sesizase din nou jumătăți de adevăruri şi minciuni. Iar oamenii pe care-i zărise, alunecând parcă pe suprafața deşertului, se deplasau cu mişcări atât de sigure!... Nu încăpea îndoială că ştiau cum să meargă ca să nu atragă din nou viermele din adâncurile în care se retrăsese...

Fremeni! îşi spuse Paul. *Erau fremeni. Care alți oameni s-ar putea deplasa pe nisip cu atâta siguranță? Care alți oameni ar fi abandonați fără remuşcări... cu certitudinea că pentru EI nu e nicio primejdie? EI ştiu cum să trăiască aici! EI ştiu cum să păcălească viermele!*

— Ce căutau nişte fremeni într-o combină? întrebă brusc Paul.

Kynes se răsuci în scaun.

Dunarul cel înalt se întoarse spre Paul, îl privi cu ochi holbați – ochi albaştri, fără alb.

— Cine-i puştiul? întrebă el.

Halleck făcu o mişcare scurtă, îşi strecură bustul între dunar şi Paul spuse:

— „Puştiul“ e Paul Atreides, moştenitorul Ducelui.

— De ce zice că erau fremeni în râşnița noastră? întrebă omul.

— Pentru că arătau ca nişte fremeni, răspunse Paul.

Kynes pufni disprețuitor:

— Nu după aparențe se recunoaşte un fremen!

Se uită la dunar, se răsti:

— Tu! Cine erau oamenii ăia?

— Prietenii unuia dintre lucrători, răspunse dunarul. Nişte cunoscuți dintr-un sat. Voiau să vadă şi ei nisipurile cu mirodenie.

Kynes îşi întoarse capul, mormăind:

— Fremeni!

Dar în minte îi răsunară din nou cuvintele legendei: „*Iar lui Lisan al-Gaib nu i se va putea ascunde nimic.*“

— Probabil că-s deja morți, Domnişorule, spuse dunarul. Să nu-i vorbim de rău.

Dar Paul auzise prefăcătoria din glasuri, simțise amenințarea care îl determinase în mod instinctiv pe Halleck să se aşeze pavăză între el şi dunari.

Spuse cu voce surdă:

— Înfricoşător loc de moarte.

Fără să-şi întoarcă fața, Kynes zise:

— Când Dumnezeu îi soroceşte uneia dintre creaturile Lui să moară într-un loc anume, face în aşa fel încât creatura să se ducă în acel loc mânată de propria ei voință.

Leto îi aruncă o privire sfredelitoare.

Iar Kynes, întorcându-i privirea, îşi dădu seama că de fapt era profund tulburat de ceea ce constatase în dimineața aceea: *Ducelui i-a păsat mai mult de soarta oamenilor decât de mirodenie. Şi-a riscat şi viața lui, şi viața fiului său ca să salveze echipajul şenilei. A renunțat la o combină cât ai clipi din ochi. Iar primejdia care amenința permanent viața dunarilor i-a stârnit mânia. Un asemenea conducător ar putea să-şi atragă un devotament fanatic din partea supuşilor. Un asemenea conducător n-ar fi uşor de înfrânt.*

În pofida propriei sale voințe şi a tuturor prejudecăților, Kynes se pomeni gândind: *Îmi place Ducele ăsta.*

Mărirea e o experiență trecătoare, lipsită de consistență. Mărirea depinde în parte de imaginația creatoare de mituri a omului. Cel ce cunoaşte mărirea trebuie să înțeleagă mitul din care face parte. Trebuie să ştie să reflecte lumina care se proiectează asupra sa. Şi trebuie să fie sarcastic. Numai aşa se poate împiedica să se creadă ceea ce îl cred alții. Numai sarcasmul îi poate îngădui să se mişte liber înlăuntrul ființei sale. Fără această însuşire, chiar şi o mărire ocazională îl poate distruge pe om.

Fragment din „Pildele lui Muad'Dib"
de prințesa Irulan

În sala de mâncare a Reşedinței din Arrakeen fuseseră aprinse lămpi cu suspensie, menite să alunge întunericul înserării. Lumina lor galbenă scotea în relief capul negru al taurului cu coarnele însângerate şi dădea un luciu sumbru portretului în ulei al Bătrânului Duce.

Sub cele două talismane, fața de masă strălucea albă în reflexele sclipitoare ale veselei şi tacâmurilor de argint ale Atreizilor, aranjate cu grijă pe masa lungă – mici arhipelaguri de obiecte scânteietoare, lângă cupele de cristal. Fiecare arhipelag era dispus în fața câte unui scaun masiv de lemn. Tradiționalul candelabru central încă nu fusese aprins şi lanțul său răsucit se pierdea în penumbra tavanului, acolo unde era disimulat mecanismul spionului de otrăvuri.

Ducele se oprise în pragul uşii, pentru a verifica pregătirile. Se gândea la spionul de otrăvuri şi la semnificația obiectului în societatea lor.

Toți suntem croiți după acelaşi şablon, îşi spuse. *Am putea fi categorisiți după limbajul pe care-l folosim – după definițiile precise şi subtile pe care le-am rezervat mijloacelor mişeleşti de*

asasinare. Oare în seara asta va încerca cineva să folosească chaumurky – otrava pentru băuturi? Sau chaumas – otrava pentru mâncăruri?

Scutură din cap.

În dreptul fiecărei farfurii se afla câte o carafă cu apă. Este destulă apă la masa aceasta, socoti Ducele, cât să ajungă unei familii sărace din Arrakeen vreme de mai bine de-un an.

De-o parte şi de alta a uşii, erau aşezate lavoare mari, ornamentate cu ceramică galbenă şi verde. Fiecare lavoar avea etajera sa cu ştergare. Menajera îi explicase că exista datina ca, pe măsură ce intră în sala de mâncare, oaspeţii să îşi cufunde în mod ceremonios mâinile într-un lavoar, să împrăştie câteva căuşe de apă pe pardoseală, să-şi usuce mâinile cu un ştergar şi apoi să arunce ştergarul în băltoaca ce se forma lângă uşă. După ospăţ, apa stoarsă din ştergare era împărţită cerşetorilor care se adunau la intrarea palatului.

O josnicie tipică pentru un fief Harkonnen, gândi Ducele. *Toate înjosirile morale imaginabile.* Respiră adânc, simţindu-şi mânia ca pe un nod în stomac.

„De azi înainte datina asta nu va mai exista!“ murmură printre buze.

Zări o slujnică – una din bătrânele smochinite pe care le recomandase menajera – şovăind în pragul uşii de la bucătărie, la celălalt capăt al sălii. O chemă cu un gest al mâinii. Femeia ieşi din umbră, se apropie în grabă, dând ocol mesei. Ducele îi privi faţa zbârcită, ochii albastru-în-albastru.

— Domnia-Ta?

Îi vorbise cu capul plecat, ferindu-şi privirea.

Leto arătă cu mâna:

— Să iei de-aici lavoarele şi ştergarele.

— Dar... Vlăstar Nobil...

Femeia îşi înălţă capul şi rămase cu gura întredeschisă.

— Cunosc datina! se răsti Ducele. Ia lavoarele şi du-le în faţa uşii de la intrare. Cât timp vom servi masa aici, înăuntru, să i se dea fiecărui cerşetor câte o cană plină cu apă. Ai înţeles?

Citi pe chipul scofâlcit al femeii sentimente contradictorii: deznădejde, furie...

Intui dintr-odată că slujnica plănuise, desigur, să vândă picăturile de apă stoarse din ştergarele călcate în picioare, ca să stoarcă, la rândul ei, câțiva gologani de la nenorociții care veneau la uşă. Poate că şi asta era o datină...

Chipul i se întunecă. Mârâi:

— Am să pun o santinelă să vegheze la îndeplinirea poruncii.

Se întoarse, porni pe coridorul care ducea în holul principal. Prin minte începură să i se perinde subit puzderie de amintiri. Ca bolboroselile unor babe ştirbe. Îşi aminti întinderi de apă sub cerul liber... Valuri. Câmpii înverzite. Veri fremătătoare care trecuseră pe lângă el ca nişte frunze uscate, măturate de vijelie.

Nu-i mai rămăsese nimic din toate astea.

Îmbătrânesc, gândi. *Am simțit atingerea rece a vremelniciei vieții. Fiorul morții! Şi de ce? Din cauza rapacității unei bătrâne!*

În holul mare, o zări pe Jessica în mijlocul unui grup pestriț, adunat în fața şemineului. Lemnele pârâiau, arzând cu flăcări vii şi aruncând jocuri pâlpâitoare de lumină portocalie pe giuvaieruri, pe dantelării, pe țesăturile scumpe. Printre cei strânşi în jurul Jessicăi, recunoscu un fabricant de distraie din Carthag, un importator de aparataj electronic, un furnizor de apă a cărui reşedință de vară se afla în apropierea uzinei sale de la Polul Nord, un reprezentant al Băncii Ghildei (uscățiv, distant – deosebit de ceilalți), un negustor de piese de schimb pentru utilaje de exploatare a mirodeniei, o femeie slabă, cu chipul sever, a cărei agenție de ghizi pentru turiştii veniți de pe alte lumi era de fapt un paravan pentru tot felul de operații de contrabandă, spionaj şi şantaj.

Majoritatea femeilor din hol păreau să aparțină aceleiaşi categorii tipice – decorative, mondene, cu un bizar aer de senzualitate amestecată cu o virtute incoruptibilă.

Chiar dacă n-ar fi fost gazdă, Jessica ar fi dominat grupul, observă Leto. Nu purta nicio bijuterie şi se îmbrăcase în culori calde – o rochie lungă, având parcă nuanța flăcărilor din cămin, şi o panglică de culoarea lutului peste părul ca bronzul.

Îşi dădu seama că alesese în mod deliberat aceste veşminte, vrând parcă să-i reproşeze în mod subtil răceala cu care o tratase în ultima vreme. Jessica ştia că acestea erau nuanţele în care-i plăcea s-o vadă – că şi-o imagina ca pe un freamăt de culori calde.

În grup, şi parcă, totuşi, mai retras faţă de ceilalţi, se afla şi Duncan Idaho, în uniformă sclipitoare, cu chipul impasibil, cu părul negru şi creţ pieptănat îngrijit. Fusese rechemat de la fremeni şi îşi luase în primire noua misiune pe care i-o încredinţase Hawat: „Sub pretextul protecţiei, n-o vei slăbi nicio clipă din ochi pe doamna Jessica."

Ducele îşi plimbă privirea prin sală.

Paul era şi el aici, înconjurat de mai mulţi tineri aparţinând castei richece din Arrakeen, care se gudurau pe lângă el. Printre aceştia, asistând rezervaţi la conversaţie, Leto zări trei ofiţeri din Garda Casei. Atenţia Ducelui zăbovi o clipă asupra tinerelor fete. Moştenitorul Ducelui reprezenta, desigur, o partidă frumoasă. Dar Paul trata pe toată lumea la fel – cu aceeaşi politeţe aristocratică.

O să ştie să-şi poarte titlul, gândi Ducele. Apoi se înfioră, dându-şi seama că şi gândul acesta era legat de moarte.

Paul îl zări pe tatăl său, în pragul uşii, dar îi ocoli privirea. Se uită la invitaţii din jur, la degetele încărcate de pietre preţioase care strângeau paharele cu băuturi (şi la privirile aruncate pe furiş minispionilor de otrăvuri montaţi în inele). I se făcu deodată silă de feţele acestea care nu încetau să trăncănească. Nu erau decât nişte măşti nereuşite, acoperind gânduri abjecte – glasuri ce flecăreau ca să ascundă liniştea asurzitoare din piepturi.

Sunt într-o dispoziţie proastă, gândi el şi se întrebă cum ar reacţiona Gurney dacă i-ar spune lucrul acesta.

Ştia motivul stării sale. Nu voise să ia parte la recepţie, dar tatăl său fusese de neînduplecat. „Ai un rang, o poziţie pe care trebuie să ţi-o afirmi. Ai ajuns la vârsta la care poţi s-o faci. Eşti aproape bărbat."

Îl văzu pe tatăl său părăsind cadrul uşii, examinând repede încăperea, în timp ce se îndrepta către grupul din jurul mamei sale.

Când Leto se apropie de grup, furnizorul de apă tocmai întreba:

— Este adevărat că Ducele va introduce controlul meteorologic?

Leto răspunse din spatele industriaşului:

— Încă nu ne ducem chiar atât de departe cu gândul, stimate Domn.

Omul se întoarse – o față afabilă, cu tenul de culoare închisă.

— Ah, Ducele! exclamă el. Îți simțeam lipsa, Domnia-Ta.

Leto îi aruncă Jessicăi o privire.

— Am avut puțină treabă.

Apoi i se adresă din nou celuilalt, explicându-i ce poruncise în legătură cu lavoarele. Adăugă:

— În ceea ce mă priveşte, am pus capăt acestei datini.

— E un ordin ducal general valabil, Domnia-Ta? întrebă omul.

— Alții vor face după cum le dictează... ăă... conştiința, răspunse Leto.

Se întoarse, căci îl observase pe Kynes apropiindu-se de grup.

Una dintre femei spuse:

— Eu cred că este un gest plin de generozitate. Să oferi apă cerşe...

Cineva sâsâi şi femeia tăcu.

Ducele se uită la Kynes. Observă că planetologul purta o uniformă demodată, de culoare cafenie, cu epoleții de funcționar imperial şi cu mica insignă de aur a rangului său scânteind discret la guler.

— Ducele nu-i de acord cu datinile noastre? se auzi glasul mânios al furnizorului de apă.

— Datina *asta* s-a schimbat, replică Leto.

Răspunse la salutul lui Kynes cu o înclinare a capului şi observând privirea încruntată a Jessicăi, gândi: *Nu-i stă bine când se încruntă. Dar asta va alimenta zvonurile despre neînțelegerile dintre noi.*

— Cu permisiunea Ducelui, reluă industriaşul, aş vrea să mai întreb câteva lucruri referitoare la datini.

Leto auzi tonul brusc onctuos din glasul omului, remarcă tăcerea încordată a celor din grup, capetele întoarse spre ei ale celorlalți oaspeți din hol.

— Nu-i vremea să mergem la masă? interveni Jessica.

— Oaspetele nostru mai are de pus câteva întrebări, rosti Ducele.

Îl privi fix pe furnizorul de apă, observându-i fața rotundă, ochii bulbucați, buzele groase. Își aminti povețele lui Hawat: „...*și furnizorul acela de apă trebuie supravegheat îndeaproape. Reține-i numele: Lingar Bewt. Harkonnenii s-au folosit de el, dar n-au reușit niciodată să-l transforme într-o unealtă ascultătoare.*"

— Datinile legate de apă sunt captivante, spuse Bewt zâmbitor. Sunt curios ce intenții ai cu privire la sera palatului. Ai de gând s-o etalezi în continuare sub nasul localnicilor... Domnia-Ta?

Leto își stăpâni furia, se uită lung la omul de lângă el. Cântări cu repeziciune situația. Provocarea proferată chiar în castelul ducal era o dovadă de cutezanță, mai ales că acum dispuneau de semnătura lui Bewt pe un contract de loialitate. Era totodată și o demonstrație de forță. Pe Arrakis, apa însemna într-adevăr putere. Dacă, de pildă, s-ar fi minat instalațiile de producere a apei... gata să sară în aer la un singur semnal... Bewt părea capabil s-o facă. Distrugerea instalațiilor de apă putea să însemne pieirea Arrakisului. Poate că acesta fusese ciomagul cu care Bewt îi ținuse la respect pe Harkonneni.

— Domnule, spuse Jessica, Ducele și cu mine avem alte planuri în legătură cu sera.

Îi surâse lui Leto, apoi continuă:

— Intenționăm s-o păstrăm, firește, dar o vom păstra pentru viitorul acestei lumi. Visul nostru este ca, într-o zi, clima Arrakisului să poată fi astfel schimbată, încât plante precum cele din seră să crească oriunde pe suprafața planetei.

Bravo! gândi Ducele. *Să-l lăsăm pe drăguțul nostru furnizor să mai mediteze la treaba asta!*

— Interesul dumitale pentru apă și pentru controlul meteorologic este firesc, spuse el tare. Te-aș sfătui însă să-ți diversifici investițiile. Într-o bună zi, apa nu va mai fi o marfă de preț pe Arrakis.

Şi, în gând: *Hawat trebuie să-şi dubleze eforturile de infiltrare în organizația acestui Bewt. Şi trebuie să începem imediat construcția unor instalații de apă auxiliare. Nimeni n-o să mă țină la respect cu bâta!*

Bewt dădu din cap, continuând să surâdă:

— Un vis demn de laudă, Domnia-Ta.

Se dădu un pas înapoi.

În clipa aceea, Leto observă expresia de pe chipul lui Kynes. Planetologul se uita fix la Jessica. Părea transfigurat – ca un îndrăgostit... sau ca şi când ar fi căzut într-o transă religioasă.

Într-adevăr, de data aceasta gândurile lui Kynes fuseseră copleşite de cuvintele profeției: „*Şi ei vor împărtăşi cu voi cel mai scump vis al vostru.*“ I se adresă brusc Jessicăi:

— Aduci calea cea scurtă?

— A, doctorul Kynes! exclamă furnizorul de apă. În seara asta ai renunțat la tovărăşia hoardelor de fremeni ca să ne onorezi cu prezența? Drăguț din partea dumitale.

Kynes îi aruncă o privire impasibilă.

— O vorbă din deşert spune că acela care adună prea multă apă ajunge să comită greşeli fatale, rosti el.

— Multe vorbe ciudate se spun prin deşert, replică Bewt, dar glasul îi trăda nesiguranța.

Jessica trecu lângă Leto, îşi strecură mâna sub brațul său, folosind răgazul ca să se calmeze. Kynes spusese: „*...calea cea scurtă.*“ În limba veche expresia era... „Kwisatz Haderach“. Ceilalți nu păreau să fi remarcat ciudata întrebare a planetologului. Îl văzu pe Kynes aplecându-se către o doamnă din grup, ascultând cine ştie ce remarcă cochetă.

Kwisatz Haderach, gândi Jessica. *Să fi sădit Missionaria Protectiva şi aici legenda aceasta?* Gândul îi resuscită speranța tainică pe care o nutrea în legătură cu Paul. *Ar putea fi Kwisatz Haderach. Ar putea fi.*

Reprezentantul Băncii Ghildei se lansase într-o discuție cu furnizorul de apă şi vocea lui Bewt se ridică la un moment dat deasupra zumzetului general al conversațiilor reluate de ceilalți oaspeți:

— Mulți au vrut să schimbe fața Arrakisului.

Ducele observă impactul pe care îl produseră aceste cuvinte asupra lui Kynes. Ecologul tresări vizibil, se retrase brusc de lângă doamna amatoare de flirturi.

În liniştea care se aşternuse deodată, un soldat în uniformă de majordom tuşi uşor în spatele lui Leto, apoi anunţă:

— Masa poate fi servită, Domnia-Ta.

Ducele îi aruncă Jessicăi o privire întrebătoare.

— Aici se obişnuieşte ca gazdele să-şi urmeze oaspeţii până la masă, rosti ea surâzătoare. Schimbăm şi datina asta, Domnia-Ta?

Leto răspunse glacial:

— Pare un obicei frumos. Deocamdată o să-l păstrăm.

Trebuie să menţin impresia că o suspectez de trădare, îşi reaminti el. Se uită pieziş la musafirii care începuseră să treacă pe lângă ei. *Care din voi crede minciuna asta?*

Jessica, simţindu-i răceala, începu iarăşi să se frământe, aşa cum se frământase de mai multe ori în cursul săptămânii care trecuse. *Se poartă de parcă s-ar lupta cu el însuşi*, gândi ea. *Să-l fi iritat faptul că m-am grăbit cu organizarea acestei recepţii? Dar ştie şi el cât de necesară este stabilirea cât mai grabnică a unor contacte între oamenii noştri şi localnici. Pentru ei suntem ca nişte părinţi. Şi nimic nu poate evidenţia mai bine faptul, decât asemenea recepţii, menite să înlesnească stabilirea unor relaţii de apropiere.*

Privind şirul invitaţilor care se perindau prin faţa lor, Leto îşi aminti cum reacţionase Hawat când îl informase despre recepţie: „*Sire! Îţi interzic!*“

Un zâmbet sumbru se întipări pe chipul Ducelui. Hawat fusese cât pe ce să facă o scenă! În cele din urmă, înţelegând că Ducele nu putea fi convins să renunţe, Hawat clătinase posomorât din cap: „Nu-mi place deloc ce se-ntâmplă, Domnia-Ta. Totul merge prea iute aici pe Arrakis. Nu-i stilul Harkonnenilor. Nu-i deloc stilul lor.“

Paul trecu pe lângă părinţii lui, însoţind o fată mai înaltă cu o jumătate de cap decât el. Îi aruncă o privire ursuză tatălui, apoi încuviinţă cu un aer absent o remarcă a tinerei care-l ţinea de braţ.

—Tatăl fetei e fabricant de distraie, îi şopti Jessica Ducelui. Gurile rele spun că numai un nebun ar fi-n stare să se aventureze-n deşert cu un costum făcut în atelierele lui.

— Cine-i individul cu cicatrice, din fața lui Paul? întrebă Leto. Nu-mi amintesc de el.

—A fost trecut mai târziu pe listă, şopti Jessica. L-a invitat Gurney. E traficant.

— L-a invitat Gurney?

— La cererea mea. Hawat a fost de acord, deşi nu mi s-a părut că era prea entuziasmat. Îl cheamă Tuek, Esmar Tuek. E un om influent printre cei din tagma lui. Îl cunoaşte toată lumea. E invitat mai peste tot.

— Ce caută aici?

— Aceeaşi întrebare şi-o vor pune toți invitații, răspunse Jessica. Simpla prezență a lui Tuek va semăna îndoieli şi va trezi suspiciuni. Pe de altă parte, va atrage atenția şi asupra faptului că eşti pregătit să duci până la capăt campania împotriva corupției – chiar cu sprijinul traficanților. După câte mi-am dat seama, *asta* i-a fost pe plac lui Hawat.

— Nu sunt sigur că mi-e şi *mie* pe plac.

Îşi înclină capul spre o pereche care trecea pe lângă ei; observă că nu mai rămăseseră prea mulți oaspeți în hol.

— De ce n-ai invitat şi câțiva fremeni?

— L-am invitat pe Kynes, răspunse ea.

—Da, l-ai invitat pe Kynes, murmură el. Mi-ai mai pregătit şi alte surprize?

Porni împreună cu ea, încheind şirul invitaților.

— Restul este conform uzanțelor, spuse Jessica.

Şi gândi: *Dragul meu, nu-ți dai seama că traficantul ăsta dispune de nave rapide, că poate fi cumpărat? Trebuie să ne păstrăm o portiță de scăpare de pe Arrakis, dacă ajungem vreodată să fim încolțiți!*

De cum intrară în sala de mâncare, Jessica îşi desprinse brațul, se aşeză pe scaunul la care o condusese Leto. Apoi el se îndreptă spre locul său din capul mesei. Un valet îi ținu scaunul. Oaspeții începură să se aşeze. Câteva clipe, în sală răsună doar foşnetul veşmintelor şi zgomotul scaunelor târşâite pe pardoseală. Ducele rămase în picioare. Îşi ridică mâna

şi soldaţii în uniforme de valeţi care se agitau în jurul mesei se traseră înapoi, încremenind în poziţie de drepţi.

În încăpere se lăsă o tăcere stingheră.

Din locul unde se afla, Jessica se uită către capul mesei, zări tremurul uşor al gurii lui Leto, observă clocotul furiei în sângele care-i întunecase obrajii. *Ce l-o fi înfuriat?* se întrebă. *În niciun caz faptul că l-am invitat pe traficant.*

— Unii se întreabă, rosti brusc Leto, de ce-am pus capăt datinii lavoarelor. E un act prin care vreau să vă dau tuturor de-nţeles că se vor schimba multe.

O linişte penibilă puse stăpânire pe grupul convivilor.

Îl cred beat, gândi Jessica.

Leto luă de pe masă carafa cu apă, o înălţă în lumina lămpilor cu suspensie.

— În calitate de Cavaler al Imperiului, spuse el, vreau să rostesc un toast.

Invitaţii îşi ridicară carafele şi rămaseră cu privirile aţintite asupra lui. În clipa aceea de linişte, o lampă se deplasă uşor, împinsă de o adiere venită dinspre uşa bucătăriei. Pe chipul de şoim al Ducelui jucară umbre.

— Sunt aici şi voi rămâne aici! tună el.

Carafele dădură să se urnească spre guri, dar se opriră la jumătatea drumului. Ducele rămăsese cu braţul ridicat.

— Toastul meu este una din devizele atât de dragi inimilor noastre: „Afacerile înseamnă progres! Norocul surâde pretutindeni!“

Sorbi din apă.

Ceilalţi îl imitară, privindu-se nedumeriţi.

— Gurney! strigă Leto.

Dintr-o nişă aflată în spatele Ducelui, glasul lui Halleck răspunse:

— Aici sunt, Domnia-Ta.

— O melodie, Gurney.

Din umbra nişei răzbătură acorduri discrete de baliset, în tonalitate minoră. La semnul Ducelui, valeţii începură să aşeze pe masă platourile cu mâncăruri – iepure de deşert la grătar, cu sos cepeda, aplomaj sirian, chukka la pahar, cafea cu melanj (răspândind mirosul pătrunzător de scorţişoară al mirodeniei), pot-à-oie cu vin spumos de Caladan.

Ducele însă rămăsese tot în picioare.

În timp ce invitații aşteptau, privind când platourile aşezate înaintea lor, când silueta Ducelui, Leto spuse:

— În vremurile de demult, era de datoria gazdei să-şi distreze oaspeții cu talentele sale.

Falangele degetelor lui, încleştate pe carafă, se albiră brusc.

— Eu nu ştiu să cânt, dar am să vă recit cuvintele cântecului lui Gurney. Considerați-le ca pe un al doilea toast – un toast în amintirea tuturor celor care şi-au dat viața ca noi să fim astăzi aici.

Mesenii se foiră stânjeniți.

Jessica îşi coborî pleoapele, privi pe sub gene la invitații din imediata ei apropiere – rubicondul furnizor de apă, soția lui, lividul şi sobrul reprezentant al Băncii Ghildei (părea o sperietoare de ciori, cu ochii ațintiți la Leto), masivul Tuek, cu obrazul brăzdat de cicatrice şi cu privirea ochilor săi albastru-în-albastru îndreptată în jos.

— „Aduceți-v-aminte, prieteni, de oştile care au pierit demult, aduceți-v-aminte“, declamă ducele. „Oşteni ce cu povara avuției şi-a durerii au fost bătuți de soartă. Şi spiritele lor, acum, al nostru jug de-argint îl poartă. Aduceți-v-aminte, prieteni, de oştile care au pierit demult, aduceți-v-aminte. Un firicel de timp fără iluzii false fost-a fiece oştean. Şi fiece oştean s-a dus, lăsând a-navuțirii nadă. Aduceți-v-aminte, prieteni, de oştile care-au pierit demult, aduceți-v-aminte. Când timpul ce ni-e sorocit se va sfârşi rânjind viclean... Ne vom fi dus şi noi, lăsând a-navuțirii nadă.“

Ducele rosti ultimul vers cu voce abia auzită. Apoi sorbi îndelung din apă, trântind carafa pe masă. Picături mari împroşcară pânza albă.

Invitații băură stingheriți, în tăcere.

Ducele înalță încă o dată carafa. Cu un gest scurt, vărsă pe jos apa care o mai umplea încă până la jumătate. Aşteptă, ştiind că ceilalți trebuiau să-l imite.

Jessica fu prima care îi urmă exemplul.

O clipă, oaspeții rămaseră încremeniți, apoi începură să-şi verse carafele. Jessica se uită la Paul, care şedea alături de tatăl său şi văzu că urmărea reacțiile celor din jurul său. Apoi

fu ea însăşi fascinată de ceea ce dezvăluia comportarea mesenilor – mai ales a femeilor. Apa la care trebuiau să renunțe era apă curată, apă bună de băut, nu umezeala ştearsă dintr-un ştergar folosit. Reacția organică de împotrivire la un asemenea act de risipă se dădea de gol în tremurul mâinilor, în şovăiala mişcărilor, în râsetele crispate... în efortul violent pe care li-l cerea supunerea din necesitate. Una dintre femei scăpă din mână carafa, îşi întoarse privirea în partea cealaltă, în timp ce bărbatul de lângă ea se aplecă s-o ridice.

Kynes însă fu cel care îi reținu în mod deosebit atenția. Planetologul ezită un moment, apoi îşi goli carafa într-un recipient ascuns sub tunică. Îi zâmbi Jessicăi, în clipa când îi surprinse privirea ațintită asupra lui, apoi îşi înălță carafa goală, într-un toast mut. Faptul că gestul său fusese observat nu părea să-l fi tulburat câtuşi de puțin.

Acordurile balisetului, care continuaseră să răsune în încăpere, îşi schimbară brusc tonalitatea minoră, devenind vioaie şi cristaline, ca şi cum Gurney ar fi vrut să însenineze atmosfera.

— Să mâncăm, rosti Ducele şi se lăsă încet pe scaun.

E furios şi nesigur, gândi Jessica. *Pierderea combinei l-a afectat mai serios decât era de aşteptat. Trebuie să fie vorba însă şi de altceva, de ceva mult mai grav decât pierderea maşinii. Pare disperat.* Îşi luă furculița, sperând ca gestul să-i alunge sentimentul apăsător ce pusese deodată stăpânire pe ea. *De ce nu? E disperat.*

Cina, începută într-o ambianță posomorâtă, se învioră încetul cu încetul, pe măsură ce conversațiile prinseră să se lege. Fabricantul de distraie o felicită pe Jessica pentru talentele bucătarului şi savoarea vinului.

— Amândouă sunt roadele Caladanului, îi spuse Jessica.

— Delicioasă! exclamă el, gustând chukka. Absolut delicioasă! Şi nicio fărâmă de melanj! Până la urmă ți se face lehamite de-atâta condiment în toate cele!

Reprezentantul Băncii Ghildei se uită la Kynes, care era aşezat în fața lui.

— Aud, doctore Kynes, că o nouă şenilă a căzut pradă unui vierme.

— Iute se mai răspândesc veştile, mormăi Ducele.

— Aşadar, e-adevărat? făcu bancherul, întorcându-se către Leto.

— Cred şi eu că-i adevărat! rosti mânios Ducele. Pentru că a dispărut un afurisit de aerotransportor! Iar dispariția unui asemenea colos nu poate fi lucru curat!

— Când a apărut viermele, nu exista niciun mijloc de recuperare a şenilei, îi explică Kynes bancherului.

— Nu-i *deloc* lucru curat! repetă Ducele.

— N-a observat nimeni când a dispărut aripa? întrebă bancherul.

— Cercetaşii supraveghează de obicei numai dunele, spuse Kynes. Pe ei îi interesează, în primul rând, descoperirea semnului de vierme. Echipajul unui aerotransportor se compune din patru oameni: doi piloți şi doi însoțitori. Dacă unul sau chiar doi din membrii echipajului au fost cumpărați de duşmanii Ducelui...

— Ah, înțeleg! exclamă bancherul. Şi dumneata, ca Judecător al Schimbării, ce măsuri ai de gând să iei?

— Decizia mea trebuie chibzuită în linişte, răspunse planetologul. În niciun caz nu este un subiect pe care să-l discut la masă.

Şi gândi: *Scheletul ăsta gălbejit! Ştie că am ordin să ignor acest gen de infracțiuni.*

Bancherul surâse şi îşi reluă cina. Jessica îşi aminti deodată unul din cursurile pe care le urmase la şcoala Bene Gesserit. Obiectul cursului era spionajul şi contraspionajul. Lector era o Cucernică Maică dolofană, ale cărei chip vesel şi glas vioi contrastau în mod straniu cu subiectul prelegerilor.

„Un lucru demn de reținut în legătură cu orice şcoală de spionaj şi/sau contraspionaj este similitudinea configurației reacțiilor de bază ale absolvenților lor. Orice disciplină închisă îşi lasă amprenta – configurația specifică – asupra celor care o studiază. Această configurație specifică poate fi analizată şi anticipată.

Într-adevăr, configurațiile, sau modelele motivaționale, sunt similare la toți agenții serviciilor de spionaj. Cu alte cuvinte, anumite tipuri de motivații sunt similare, chiar dacă şcolile sunt diferite şi scopurile antagoniste. Într-o primă etapă, veți învăța să izolați acest element pentru a-l putea

supune analizei – mai întâi, studiind metodele de investigație care evidențiază orientarea interioară a investigatorilor, apoi, observând îndeaproape orientarea complexului limbaj–gândire al celor pe care îi analizați. Veți constata, de pildă, că este foarte simplu să determinați limba originară a subiecților analizei voastre, observându-le, firește, inflexiunile vocii și modul de exprimare."

Și, în clipa aceea, stând la masă împreună cu fiul ei, cu Ducele și oaspeții lor și ascultându-l pe reprezentantul Băncii Ghildei, Jessica simți un fior de gheață: omul acesta era un agent al Harkonnenilor. Avea accentul celor de pe Giedi Prim – camuflat cu dibăcie, dar tot atât de limpede, pentru simțurile ei antrenate, ca și când omul și-ar fi afișat ostentativ originea.

Nu cumva s-a întors până și Ghilda împotriva Casei Atreides? se întrebă ea. Gândul i se păru înspăimântător. Își ascunse tulburarea cerând unui valet să-i aducă un nou tacâm. Continuă să-l asculte pe spion, pândind alte semne care să-i trădeze intențiile. *Acum va schimba subiectul. Va aborda o temă aparent nevinovată, dar cu substrat amenințător*, își spuse. *Asta-i metoda lui – modelul școlii sale.*

Bancherul înghiți o îmbucătură, sorbi din vin, zâmbi la o remarcă a femeii care stătea în dreapta lui. O vreme, păru să asculte spusele unui bărbat aflat ceva mai departe de el și care îi explica Ducelui că plantele arrakiene native sunt lipsite de țepi. Apoi, brusc, i se adresă Jessicăi:

— Mie, aici pe Arrakis, îmi place să privesc zborul păsărilor. Bineînțeles, toate păsările noastre sunt hoitare și multe din ele trăiesc fără să consume apă, întrucât s-au învățat să se adape cu sânge.

Fiica fabricantului de distraie, care ședea între Paul și tatăl ei, de partea cealaltă a mesei, își strâmbă chipul ca de păpușă și spuse:

— Ei, Susu! Ce-ți veni să vorbești despre lucruri atât de dezgustătoare?

Bancherul zâmbi.

— Mi se spune Susu pentru că sunt consilierul financiar al Sindicatului colportorilor de apă. Și cum Jessica nu-i răspunse, continuând doar să-l privească, adăugă: Iar vânzătorii de apă se anunță strigând suu-suu-suk!

Imită atât de bine strigătul, încât mai mulți meseni izbucniră în râs. Jessica sesizase lăudăroşenia din tonul bancherului, dar nu-i scăpase faptul că fata intervenise în mod deliberat în discuție. Jucau amândoi teatru. Fata rostise replica ce trebuia să declanşeze remarca spionului. Îi aruncă o privire piezişă lui Lingar Bewt. Magnatul apei mânca încruntat, fără să-şi ridice ochii din farfurie. Şi Jessica se gândi că bancherul spusese, de fapt: „Şi eu stăpânesc o parte din sursa esențială a puterii pe Arrakis – apa.“

Paul detectase prefăcătoria din glasul tovarăşei sale de masă, observase că mama sa urmărea conversația cu intensitatea Bene Gesserit. Se hotărî deodată să intervină, să răspundă provocării. Se adresă bancherului:

— Cu alte cuvinte, domnule, păsările de-aici sunt canibale?

— Ciudată întrebare, Domnişorule, răspunse bancherul. N-am spus decât că păsările beau sânge. Asta nu înseamnă că e neapărat vorba de sângele semenelor lor, nu-i aşa?

— Întrebarea *nu* a fost ciudată, replică Paul, şi Jessica remarcă în vocea lui inflexiunile corozive ale ripostei, rodul antrenamentelor dirijate de ea. Un om instruit ştie că, pentru orice organism tânăr, concurența cu cel mai ridicat potențial o constituie organismele aparținând aceleiaşi specii.

Pescui ostentativ o bucățică de friptură din farfuria vecinei sale, o vârî în gură, o înghiți şi urmă:

— Mănâncă din aceeaşi farfurie. Au aceleaşi necesități vitale.

Bancherul avu o tresărire mânioasă şi privi încruntat spre Duce.

— Să nu faci cumva greşeala de a crede că fiul meu nu-i decât un copil, spuse Ducele şi zâmbi.

Jessica se uită repede la cei din jur. Chipul lui Bewt se înseninase, iar Kynes şi traficantul rânjeau.

— Este, într-adevăr, o legitate ecologică, spuse Kynes, pe care tânărul Domnişor pare c-o înțelege foarte bine. Lupta dintre formele de viață este lupta pentru energia disponibilă dintr-un sistem. Sângele este o sursă eficientă de energie.

Bancherul îşi lăsă jos furculița şi mârâi furios:

— Se spune că şi lepădăturile de fremeni beau sângele morților lor...

Kynes clătină din cap, replicând pe un ton didactic:

— Nu sângele, domnule, apa din trupul unui om aparține în ultimă instanță poporului său – tribului său. Pentru cei ce trăiesc la marginea Marelui Şes aceasta-i o necesitate vitală. Acolo e prețioasă fiecare picătură de apă şi aproape şaptezeci la sută din corpul omului este apă. Unui mort, oricum, apa aceasta nu-i mai e de folos.

Bancherul îşi lăsă mâinile pe masă, de-o parte şi de alta a farfuriei. Jessica crezu că se va ridica şi va pleca, tunând şi fulgerând.

În clipa următoare, Kynes se întoarse spre ea:

— Să-mi fie cu iertare, Doamnă, dacă am vorbit lucruri neplăcute la masă, dar vi s-au înfățişat adevăruri denaturate şi-am considerat necesar să le clarific.

— De când tot stai printre fremeni, ți-ai pierdut orice dram de simțire! scrâşni bancherul.

Kynes se uită calm la el, fixându-i fața lividă, buzele tremurând de furie.

— Cuvintele dumitale reprezintă o provocare, domnule?

Bancherul încremeni. Înghiți în sec, apoi rosti sacadat:

— Bineînțeles că nu! Nu mi-aş permite să insult astfel gazdele noastre!

Jessica auzi frica din vocea omului, i-o văzu pe chip, în respirație, în palpitația unei vene pe tâmplă. Bancherului îi era groază de Kynes!

— Gazdele noastre sunt perfect capabile să hotărască singure dacă trebuie sau nu să se considere insultate, spuse Kynes. Sunt o familie viteză, care ştie ce-nseamnă să-ți aperi onoarea. Avem cu toții dovada cutezanței lor, în simplul fapt că se află acum... aici... pe Arrakis!

Jessica observă că Leto savura altercația. Ceea ce nu se putea spune însă despre majoritatea convivilor. Cei mai mulți şedeau încordați, cu mâinile ascunse sub masă, gata să sară la o parte. Singurele excepții erau Bewt, care zâmbea, vădit încântat de încurcătura bancherului, şi Tuek, traficantul, care părea că aşteaptă un semn din partea lui Kynes. Cât despre Paul, acesta îl fixa pe planetolog cu o privire admirativă.

— Aştept, rosti Kynes.

— N-am vrut să te insult, bolborosi bancherul. Dacă te-ai simțit insultat, te rog să primeşti scuzele mele.

— De bunăvoie oferit, de bunăvoie primit, răspunse Kynes.

Îi zâmbi Jessicăi şi îşi reluă cina ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat.

Jessica observă că traficantul începuse şi el să mănânce. Îşi notă în memorie faptul că omul păruse tot timpul pregătit să sară în ajutorul lui Kynes. Exista un fel de înțelegere între Kynes şi Tuek.

Leto începu să se joace cu furculița, privindu-l cu un aer meditativ pe planetolog. Purtarea acestuia indica o schimbare a atitudinii sale față de Casa Atreides. Kynes se arătase mult mai rece în cursul scurtei incursiuni pe care o făcuseră în deşert.

Jessica le ceru valeților să aducă noi mâncăruri şi băuturi. La masă îşi făcură apariția platouri cu *langues de lapins de garenne* – cu vin roşu şi sos de ciuperci ferment.

Încetul cu încetul, conversațiile fură reluate, dar Jessica le sesiza încordarea. Oaspeții păreau agitați, iar bancherul mânca într-o tăcere mohorâtă. *Kynes l-ar fi ucis fără să şovăie*, gândi ea. Îşi dădea seama că puterea lui Kynes dovedea o atitudine degajată față de actul uciderii. Kynes era capabil să ucidă cu uşurință şi Jessica bănui că însuşirea aceasta era comună tuturor fremenilor.

Se întoarse către fabricantul de distraie, aflat în stânga ei, şi spuse:

— Importanța apei pe Arrakis nu conteneşte să mă uimească.

— Apa e-ntr-adevăr importantă, încuviință omul. Ce fel de mâncare-i aceasta? E delicioasă!

— Limbi de iepure sălbatic într-un sos special. O rețetă foarte veche.

— Trebuie să-mi procur şi eu rețeta asta.

Jessica dădu din cap.

— Voi avea grijă să o primeşti.

Kynes se uită la ea şi spuse:

— Majoritatea celor ce vin pentru prima dată pe Arrakis subestimează importanța pe care o are aici apa. Asta

pentru că n-au de unde să ştie că pe Arrakis acţionează legea minimului.

Jessica înţelese că planetologul încerca s-o sondeze şi răspunse:

— Creşterea este limitată de elementul necesar care există în cantitatea cea mai mică. Şi, natural, condiţia cel mai puţin favorabilă vieţii determină coeficientul de creştere.

— Nu mi s-a întâmplat prea des să cunosc membri ai unei Case Mari care să înţeleagă probleme de planetologie, zise Kynes. Aşa este. Apa este condiţia cel mai puţin favorabilă vieţii pe Arrakis. Dar nu trebuie uitat faptul că însăşi *creşterea* poate produce condiţii defavorabile, dacă nu este tratată cu extremă prudenţă.

Jessica simţi prezenţa unui mesaj ascuns în cuvintele lui Kynes. Îşi dădu seama că nu reuşeşte să-l descifreze.

— Creşterea, murmură ea. Vrei să spui că pe Arrakis s-ar putea crea un ciclu sistematic al apei, capabil să întreţină viaţa omenească în condiţii mai favorabile?

— Imposibil! hămăi magnatul apei.

Jessica îşi întoarse capul spre Bewt.

— Imposibil?

— Imposibil pe Arrakis, întări el. Nu-ţi pleca urechea la spusele unui visător, Doamnă. Îl contrazic toate dovezile ştiinţifice, toate demonstraţiile de laborator.

Kynes se uită la Bewt, iar Jessica observă că, din nou, celelalte discuţii încetaseră şi că toată lumea era atentă la această nouă polemică.

— Demonstraţiile de laborator au tendinţa să ne facă orbi la un fapt foarte simplu, rosti Kynes. Acest fapt este următorul: în cazul despre care discutăm avem de-a face cu fenomene a căror origine a fost şi rămâne mediul exterior – mediul în care o serie de plante şi animale continuă să ducă o existenţă normală.

— Normală! exclamă zeflemitor Bewt. Nimic nu-i normal pe Arrakis!

— Dimpotrivă, îl contrazise Kynes. Pe Arrakis s-ar putea crea mai multe puncte de armonizare, în zonele geografice care permit autoîntreţinerea. Pentru asta ar fi suficient să

înțelegem limitele planetei şi constrângerile la care este supusă.

— Aşa ceva nu se va realiza niciodată, spuse Bewt.

La capătul celălalt al mesei, Ducele înțelese brusc când anume se produsese schimbarea din atitudinea lui Kynes: în clipa în care Jessica spusese că vor păstra plantele din seră pentru viitorul Arrakisului.

— Concret, ce-ar fi de făcut pentru a se crea acest sistem autonom, doctore Kynes? întrebă Leto.

— Dacă am reuşi să determinăm un procent de trei la sută din plantele verzi de pe Arrakis să formeze compuşi carbonici ca materie nutritivă, am declanşa un sistem ciclic, răspunse Kynes.

— Apa e singura problemă? întrebă Ducele.

Simțise înflăcărarea lui Kynes şi constată că îi împărtăşea emoția.

— Apa eclipsează celelalte probleme. Planeta are mult oxigen, dar îi lipsesc fenomenele concomitente prezenței acestuia – viață vegetală răspândită pe scară largă şi surse importante de bioxid de carbon în stare liberă, cum ar fi, de pildă, vulcanii. Pe Arrakis au loc schimburi chimice neobişnuite... şi încă pe suprafețe foarte întinse.

— Lucrezi la proiecte experimentale? întrebă Ducele.

— Ne-ar trebui o grămadă de timp ca să punem la punct efectul Tansley. Nu s-au efectuat deocamdată decât experiențe de mică amploare, dar, datorită lor, ştiința mea dispune acum de o serie de ipoteze de lucru.

— Nu e destulă apă, interveni Bewt. Asta-i singura problemă. *Nu e destulă apă!*

— Meşterul Bewt este expert în materie de apă, comentă Kynes.

Zâmbi şi reîncepu să mănânce.

Ducele reteză aerul cu mâna dreaptă.

— Nu! Vreau un răspuns! Există suficientă apă, doctore Kynes?

Kynes rămase cu privirea ațintită la farfuria din fața sa.

Jessica urmări jocul sentimentelor ce i se oglindeau pe chip. *Se ascunde bine*, gândi. Dar ea îl înregistrase pe planetolog.

Citi pe fața lui regretul pentru faptul că se avântase în această discuție.

— Există suficientă apă? întrebă din nou Ducele.

— S-ar putea... să existe, răspunse Kynes.

Simulează incertitudinea!, gândi Jessica.

Cu simțul său mai ascuțit pentru adevăr, Paul percepu substratul afirmației şi îşi solicită la maximum resursele antrenamentului pentru a-şi ascunde tulburarea. *Există apă suficientă! Dar Kynes nu vrea să se ştie acest lucru.*

— Planetologul nostru nutreşte multe visuri interesante, comentă răutăcios Bewt. Visează împreună cu fremenii... la împliniri de profeții şi la mântuitori.

În jurul mesei se auziră câteva râsete. Jessica şi le notă: traficantul, fiica fabricantului de distraie, Duncan Idaho, femeia cu misterioasa agenție de ghizi turistici.

Ciudat mai sunt împărțite tensiunile în seara asta, îşi spuse ea. *Se petrec prea multe lucruri pe care nu le pot înțelege. Trebuie să-mi găsesc neapărat surse de informare.*

Ducele îşi plimbă privirea de la Kynes la Bewt, apoi la Jessica. Simțea o stranie decepție. I se părea că-i scăpase un lucru de importanță vitală.

— *S-ar putea să existe,* murmură el.

Kynes spuse repede:

— Poate c-ar trebui să discutăm despre asta altă dată, Domnia-Ta. Sunt prea multe...

Tăcu brusc. Un soldat în uniformă Atreides dăduse buzna pe uşa de serviciu. Omul trecu pe lângă santinele, se îndreptă grăbit spre Duce, se aplecă la urechea lui şi începu să-i vorbească în şoaptă.

Jessica recunoscu însemnele detaşamentului lui Hawat şi îşi reprimă îngrijorarea. Se întoarse către soția fabricantului de distraie – o femeie plăpândă, cu părul negru şi trăsături delicate.

— Abia te-ai atins de mâncare, draga mea. Să-ți comand altceva?

Femeia se uită la bărbatul ei, apoi răspunse timorată:

— Nu prea mi-e foame.

În clipa aceea, Ducele se ridică în picioare şi rosti cu un ton aspru, poruncitor:

— Rămâneți la locurile dumneavoastră. Va trebui să mă scuzați, dar a intervenit ceva care necesită prezența mea personală.

Făcu un pas lateral.

— Paul, te rog să fii tu gazdă în locul meu.

Paul se sculă de pe scaun. Vru să-l întrebe pe tatăl său ce se întâmplase, apoi se răzgândi. Trebuia să-şi păstreze calmul aristocratic, să facă față situației cu toată demnitatea. Ocoli colțul mesei şi se aşeză în scaunul tatălui său.

Ducele se întoarse spre nişa în care veghea Halleck. Spuse:

— Gurney, ocupă, te rog, locul lui Paul la masă. Să nu rămână un număr impar. După ce-o să terminați cina, s-ar putea să te chem, împreună cu el, la postul de comandă de pe terenul de debarcare. Să fiți pregătiți.

Halleck îşi făcu apariția. Era îmbrăcat în uniforma de gală, dar urâțenia trupului său mătăhălos părea nelalocul ei printre veşmintele scânteietoare ale celorlalți oaspeți. Îşi rezemă balisetul de perete, se apropie de scaunul eliberat de Paul şi se aşeză.

— Vă rog să nu vă alarmați, reluă Ducele, dar doresc să nu părăsească nimeni clădirea fără permisiunea corpului de gardă. Atât timp cât rămâneți aici, veți fi în perfectă siguranță. Vă asigur că vom rezolva cât se poate de repede această mică neplăcere.

Paul sesiză cuvintele codificate din enunțul tatălui său – *gardă–siguranță–repede*. Era vorba de o problemă de securitate, nu de violență. Observă că şi mama sa descifrase acelaşi mesaj. Răsuflară amândoi uşurați.

Ducele le adresă tuturor un salut scurt cu capul, se întoarse şi ieşi grăbit pe uşa de serviciu, urmat de soldatul său.

— Vă rog să vă continuați cina, rosti Paul. Mi se pare că doctorul Kynes spunea ceva despre apă.

— Nu s-ar putea să reluăm discuția altă dată? întrebă Kynes.

— Când doreşti, răspunse Paul.

Şi Jessica observă, cu un sentiment de mândrie, atitudinea demnă, maturitatea şi siguranța de sine a fiului ei.

Bancherul îşi înalță carafa cu apă, gesticulă cu ea către Bewt:

— Niciunul dintre noi nu-l poate întrece pe meşterul Bewt la vorbe-nflorite. Aşa frumos le brodeşte, de parc-ar aspira la rangul de Casă Mare! Hai, meştere Bewt, închină un toast din partea noastră a tuturor. Poate că ştii vreo cugetare destul de înțeleaptă ca să-i fie pe plac şi puştiului ce trebuie tratat ca un bărbat.

Jessica îşi încleştă pumnii mâinii drepte sub masă. Îl zări pe Halleck schimbând un semnal de mână cu Idaho, văzu că santinelele aliniate lângă pereți ocupă, cu mişcări discrete, poziții de luptă.

Bewt îi aruncă o privire veninoasă bancherului.

Paul se uită repede la Halleck, la gărzile gata să intervină, apoi îl țintui pe bancher cu privirea până ce acesta lăsă jos carafa. Spuse, tărăgănat:

— Odată, pe Caladan, am văzut cadavrul unui pescar înecat. Avea...

— Înecat?, exclamă fata fabricantului de distraie.

Paul şovăi, apoi continuă:

— Da. Scufundat în apă şi mort prin asfixiere. Înecat.

— Interesantă moarte, murmură fata.

Paul îi adresă un surâs înghețat şi se întoarse din nou către bancher:

— Interesant era altceva la omul acela, şi anume rănile de pe umerii săi. Răni provocate de încălțările ghintuite ale altui pescar. Victima făcuse parte din echipajul unei şalupe – o navă cu care se călătoreşte pe apă. Şalupa naufragiase... se scufundase sub apă. Un alt pescar, care ajutase la recuperarea cadavrului, spunea că văzuse deseori urme de felul acela. Rănile arătau că, în momentul naufragiului, un alt membru al echipajului încercase să se cațere pe umerii năpăstuitului său tovarăş, ca să ajungă la suprafață – la aer.

— Care-i partea interesantă a întâmplării? întrebă bancherul.

— Remarca tatălui meu, care era de față. A spus că gestul înecatului care se cațără pe umerii altuia ca să se salveze este scuzabil... cu excepția cazului când o face în careul ofițerilor...

Paul aşteptă câteva clipe pentru a-i da timp bancherului să înțeleagă ce avea să urmeze, apoi termină:

— Şi, aş adăuga eu, cu excepția cazului când o face la masă.

În sală se aşternu brusc tăcerea.

Asta a fost o imprudență, gândi Jessica. *Rangul bancherului i-ar putea permite să-l provoace pe fiul meu la duel.* Văzu că Idaho era pregătit să intervină. Santinelele stăteau nemişcate, aşteptându-i semnalul. Gurney Halleck era cu ochii pe oamenii din fața sa.

— Ho-ho-hoooo!

Tuek, traficantul, râdea în hohote, cu capul dat pe spate.

Pe chipurile mesenilor apărură zâmbete nervoase.

Bewt începu să rânjească.

Bancherul îşi trase scaunul înapoi şi îl fulgeră cu privirea pe Paul.

— Cine-i înfruntă pe Atreizi o face pe pielea lui, comentă impasibil Kynes.

— Atreizii obişnuiesc să-şi insulte oaspeții? mugi bancherul.

Înainte ca Paul să poată răspunde, Jessica se aplecă peste masă şi rosti:

— Domnule!

Iar în gând: *Trebuie să ne lămurim ce urmăreşte această unealtă a Harkonnenilor. Un nou atentat la viața lui Paul? Îl mai ajută şi altcineva?*

— Fiul meu evocă un tablou şi dumneata îți vezi în el portretul? întrebă ea. Fascinantă destăinuire.

Îşi strecură pe furiş mâna spre cristaiul a cărui teacă şi-o prinsese deasupra gleznei.

Bancherul îşi întoarse privirea duşmănoasă spre Jessica. Paul îşi trase uşor scaunul mai înapoi, gata să sară dacă va fi nevoie. Recepționase cuvântul cifrat: *tablou. „Pregăteşte-te pentru violență.“*

Kynes se uită lung la Jessica, apoi îi făcu un semn discret lui Tuek.

Traficantul se sculă brusc în picioare şi înălță carafa.

— Propun un toast! strigă el. Să bem în sănătatea tânărului Paul Atreides, care arată ca un puşti, dar se poartă ca un bărbat.

De ce se amestecă? se întrebă Jessica.

Bancherul îşi strămutase acum privirea la Kynes şi Jessica observă groaza care se întipărise din nou pe chipul agentului.

Oaspeţii începură să răspundă la îndemnul toastului.

Oamenii se supun voinţei lui Kynes, gândi Jessica. *A dat de înţeles că e de partea lui Paul. Care să fie secretul puterii lui? În niciun caz faptul că este Judecător al Schimbării. Funcţia asta e temporară. Şi sunt sigură că nu-i vorba nici de rangul lui de funcţionar imperial.*

Îşi retrase mâna de pe mânerul cristaiului, şi înălţă carafa în direcţia lui Kynes. Planetologul îi răspunse cu acelaşi gest.

Numai Paul şi bancherul (*Susu! Stupidă poreclă!* gândi Jessica) rămăseseră nemişcaţi. Bancherul continua să se uite la Kynes. Paul privea fix farfuria dinaintea lui.

Eram stăpân pe situaţie, gândi el. *De ce s-au amestecat?* Privi pe sub sprâncene capetele invitaţilor din faţa sa. *Pregăteşte-te de violenţă? Din partea cui? Din partea bancherului? În niciun caz.*

Halleck spuse, fără să se adreseze cuiva anume:

— Într-o societate ca a noastră, oamenii n-ar trebui să se pripească atunci când li se pare că sunt insultaţi. Nu rareori o hotărâre nechibzuită înseamnă curată sinucidere.

O privi pieziş pe fiica fabricantului de distraie şi urmă:

— Nu eşti de aceeaşi părere, domnişoară?

— Oh, ba da, ba da, categoric! se grăbi să răspundă fata. Se abuzează tot timpul de violenţă. Mi se face de-a dreptul silă. De cele mai multe ori, nu-i vorba de nicio ofensă şi, totuşi, mor oameni. Este absurd.

— Este absurd, într-adevăr, întări Halleck.

Jessica sesiză jocul aproape perfect al fetei şi gândi: *Gâsculiţa asta nu-i deloc o gâsculiţă.* Şi, în clipa aceea, înţelese în ce consta ameninţarea şi-şi dădu seama că înţelesese şi Halleck. Plănuiseră să-l îmbrobodească pe Paul prin intermediul unei femei. Jessica răsuflă uşurată. Fiul ei întrevăzuse, probabil, cel dintâi manevra – antrenamentul lui nu-l lăsase să omită acest gambit banal.

— Mi se pare că sunt necesare noi scuze, se adresă Kynes bancherului.

Agentul îi întoarse Jessicăi un surâs chinuit şi zise:

— Doamnă, mă tem că am băut peste măsură. S-au servit vinuri tari la masa aceasta, iar eu nu-s prea obişnuit cu asemenea băuturi.

Jessica îi auzi veninul din voce. Răspunse cu amabilitate:

— În relațiile cu străinii trebuie să priveşti cu îngăduință deosebirile de obiceiuri şi educație.

— Mulțumesc, Doamnă.

Soția fabricantului de distraie se aplecă înspre Jessica şi-i spuse:

— Ducele zicea că, rămânând aici, suntem în siguranță. Sper că n-au început noi conflicte armate.

A fost îndrumată să canalizeze conversația pe făgaşul ăsta, gândi Jessica.

— Nu cred că-i vorba de ceva grav, spuse ea. Dar, deocamdată, mai există o serie de probleme care necesită prezența personală a Ducelui. Nicio măsură de precauție nu-i de prisos, atât timp cât continuă vrăjmăşia dintre Casele Atreides şi Harkonnen. Ducele a jurat kanly. Şi bineînțeles, nu se va lăsa până ce nu-i va fi lichidat pe toți agenții Harkonnenilor care se mai află pe Arrakis.

Se uită pieziş la reprezentantul Băncii Ghildei şi adăugă:

— Iar legile Convenției îi îngăduie acest lucru. Apoi, privindu-l pe Kynes: Nu-i aşa, doctore Kynes?

— De bună seamă, răspunse planetologul.

Fabricantul de distraie o înghionti discret pe soția lui.

Femeia se uită repede la el şi spuse:

— Parcă mi s-a făcut şi mie foame. Aş gusta din friptura aceea de pasăre care s-a servit mai înainte.

Jessica îi făcu semn unui valet, apoi se întoarse către bancher:

— Chiar, domnule, vorbeai ceva mai înainte despre păsări şi despre obiceiurile lor. Aflu tot mai multe lucruri interesante în legătură cu Dune. Spune-mi, unde se află locurile cu mirodenii? Vânătorii trebuie să pătrundă adânc înspre centrul deşertului?

— O, nu, Doamnă. Se cunosc foarte puține lucruri despre centrul deşertului. Şi aproape nimic despre emisfera sudică.

— Există o poveste care spune că în ţinuturile sudice s-ar afla un gigantic Filon-Mamă de mirodenii, interveni Kynes, dar bănuiala mea este că-i doar o plăsmuire şi-un pretext de baladă. Din când în când, unii vânători mai cutezători pătrund în zonele limitrofe ale centurii centrale, dar expediţiile acestea sunt extrem de periculoase – navigaţia-i nesigură şi furtunile-s foarte frecvente. Cu cât se acţionează mai departe de bazele de la poalele Scutului, cu atât devin mai posibile accidentele. Deocamdată, s-a dovedit nerentabil să ne aventurăm prea departe, spre sud. Poate că dac-am dispune de-un satelit meteorologic...

Bewt îşi înalţă capul din farfurie şi vorbi cu gura plină, adresându-se tuturor:

— Se zice că fremenii pot ajunge acolo, că ei se pot deplasa unde vor, că au descoperit sugători şi sifântâni chiar şi în emisfera sudică.

— Sugători şi sifântâni? se miră Jessica.

Kynes răspunse repede:

— Vorbe, Doamnă, vorbe. Astea există pe alte planete, dar nu pe Arrakis. Sugătorile sunt locuri în care apa se infiltrează până la suprafaţă sau destul de aproape de suprafaţă ca să poată fi descoperită după anumite semne. Sifântâna e tot un fel de sugătoare, din care se poate sorbi apă printr-un tub înfipt în sol... cel puţin aşa se zice.

Nu pare sincer, gândi Jessica.

De ce minte? se întrebă Paul.

— Foarte interesant, comentă Jessica. Şi gândi: „*Se zice...*“ *Curioase şabloane verbale mai au pe-aici. Măcar de şi-ar da seama cât de revelatoare este exprimarea aceasta pentru credinţa în superstiţii de care nu pot scăpa.*

— Am auzit, interveni Paul, că aveţi o zicală: „Lustrul vine de la oraş, iar înţelepciunea din deşert.“

— Arrakisul are multe zicale, spuse enigmatic Kynes.

Jessica se pregătea să formuleze o nouă întrebare, când un valet se apropie de ea, se înclină şi îi întinse un bilet. Ea îl despături, recunoscu scrisul Ducelui şi semnele de cod. Citi repede mesajul, apoi se adresă tuturor:

— Sper că vă va face plăcere să aflaţi că Ducele ne trimite veşti îmbucurătoare. Problema pentru care a trebuit să ne

părăsească a fost rezolvată. S-a găsit aerotransportorul dispărut. Un agent Harkonnen strecurat printre membrii echipajului i-a silit pe ceilalți să aterizeze la o bază a traficanților, cu speranța că le va putea vinde acestora aparatul. Şi omul, şi maşina au fost predate trupelor noastre.

Îşi înclină uşor capul către Tuek.

Traficantul îi răspunse cu aceeaşi mişcare.

Jessica împături biletul, şi-l strecură în mânecă.

— Mă bucur că nu s-a ajuns la luptă deschisă, declară bancherul. Populația speră din toată inima că Atreizii vor aduce pacea şi prosperitatea.

— Mai ales prosperitatea, rosti Bewt.

— Cred că aşteptați cu toții desertul, spuse senină Jessica. I-am comandat bucătarului nostru o specialitate caladaneză: orez pundi cu cremă dolsa.

— Sună foarte îmbietor, zise fabricantul de distraie. Cum aş putea obține şi eu rețeta?

— Vei primi orice rețetă doreşti, domnule, răspunse Jessica, *înregistrând* omul pentru a discuta despre el cu Hawat.

Fabricantul era tipul arivistului meschin şi fricos, care putea fi cumpărat ieftin.

În jurul ei, convivii îşi reluaseră flecăreala: „Ce material drăguț...“ „A comandat o montură la fel de superbă ca şi piatra...“ „Poate că vom încerca să sporim producția în trimestrul următor...“

Jessica se uită la farfuria din fața ei, reflectând la pasajul cifrat din mesajul lui Leto: „*Harkonnenii au încercat să debarce un transport de lasere. Le-am capturat. Asta nu înseamnă însă că n-au reuşit să debarce şi alte transporturi. Şi, în orice caz, e o dovadă că nu se prea sinchisesc de scuturi. Luați măsuri de precauție în consecință.*“

Lasere, gândi Jessica, descumpănită. Fasciculele incandescente de lumină brizantă puteau străpunge orice material cunoscut, neprotejat de un scut defensiv. Faptul că fenomenul de conexiune inversă, la contactul cu scutul, putea să provoace explozia simultană a celor două surse de energie nu-i preocupa pe Harkonneni. De ce? O explozie laser–scut era o variabilă periculoasă: putea fi mai puternică decât orice

armă atomică sau putea provoca doar moartea trăgătorului şi a ţintei sale.

Necunoscutele problemei o nelinişteau.

Îl auzi pe Paul spunând:

— Nu m-am îndoit nicio clipă că vom găsi transportorul. Când tatăl meu îşi pune în gând să rezolve o problemă, o rezolvă. Harkonnenii încep să descopere şi ei acest adevăr.

Se laudă, gândi Jessica. *N-ar trebui să se laude. Când urmează să-ţi petreci noaptea ascunzându-te sub pământ, de frica laserelor, n-ai dreptul să te lauzi.*

N-avem scăpare – plătim pentru violența strămoşilor noştri.

Fragment din „Pildele lui Muad'Dib"
de prințesa Irulan

Jessica, auzind larmă din holul principal, aprinse lampa de lângă pat. Ceasul de aici nu fusese potrivit la ora locală şi trebui să scadă mintal douăzeci şi unu de minute, ca să-şi dea seama că era ora două noaptea.

Deşi puternică, larma era confuză.

Să fi declanşat Harkonnenii atacul? se întrebă.

Coborî din pat şi se duse la monitor. Pe unul dintre ecrane îl văzu pe Paul, dormind în compartimentul cel mai adânc al beciului, unde i se improvizase în grabă un dormitor. Evident, zgomotul nu ajungea până acolo. În camera Ducelui nu era nimeni; patul nu fusese desfăcut. Oare Leto mai era şi acum pe terenul de debarcare?

Jessica rămase nemişcată în mijlocul încăperii, trăgând cu urechea.

Desluşi o voce care striga cuvinte dezlânate. Apoi o altă voce, care-l chema pe doctorul Yueh. Jessica găsi o mantie, o îmbrăcă, îşi vârî picioarele în papuci şi îşi prinse cristaiul deasupra gleznei.

Din nou, o voce îl strigă pe Yueh.

Jessica îşi încinse mantia la mijloc şi ieşi pe coridor. Brusc, o străfulgeră un gând: *Dacă a fost rănit Leto?*

Începu să alerge.

I se păru că nu va mai ajunge niciodată la capătul coridorului. Ieşi de sub arcadă, trecu în goană prin sala de mâncare, se năpusti în pasajul care ducea în holul principal. Se opri năucă

în sala vastă, puternic luminată. Toate lămpile cu suspensie de lângă pereți străluceau la intensitatea maximă.

În dreapta ei, chiar în fața ușii de la intrare, zări doi soldați din corpul de gardă, ținându-l de subsuori pe Duncan Idaho, al cărui cap se bălăngănea de colo-colo, cu bărbia în piept. Jessica îi privi încremenită.

Unul dintre soldați i se adresă dojenitor lui Idaho:

— Vezi ce-ai făcut? Ai trezit-o pe doamna Jessica.

În spatele lor, draperiile grele stăteau umflate, semn că ușa rămăsese deschisă. Nici Ducele, nici Yueh nu se vedeau nicăieri. Ceva mai departe, retrasă, Mapes îl privea cu răceală pe Idaho. Purta o robă cafenie, cu un desen în serpentină pe tiv, iar în picioare avea ghete de deșert cu șireturile desfăcute.

— Bine c-am trezit-o, bolborosi Idaho. Își dădu capul pe spate și zbieră: Pe Grumman mi-am muiat întâiaj' dată șabia-n sânge!

Maică Mare! E beat! gândi Jessica.

Fața oacheșă și rotundă a lui Idaho se schimonosi într-o grimasă arțăgoasă. Părul lui creț, ca blana unui țap negru, era năclăit de praf. Avea tunica ruptă într-o parte și, de sub marginile zdrențuite, îi atârna un colț al cămășii de borangic pe care o purtase la cină.

Jessica se apropie de el.

Unul dintre soldați o salută, fără a-l slăbi pe Idaho.

— N-am știut ce să facem cu el, Doamnă. Vocifera în fața casei, dar nu voia să intre. Ne-am temut să nu treacă vreun localnic și să-l vadă în halul ăsta. Ne-ar fi ieșit vorbe.

— De unde vine? întrebă Jessica.

— După cină a condus-o acasă pe una din domnișoare, Doamnă. Din ordinul lui Hawat.

— Ce domnișoară?

— Una din fetișcanele de la agenția de ghizi. Nu știi, Doamnă? Se uită cu coada ochiului la Mapes, își coborî glasul: Se apelează totdeauna la Idaho pentru supravegherea doamnelor.

Foarte bine! gândi Jessica. *Dar de ce-i beat?*

Se încruntă, se întoarse către Mapes.

— Mapes, adu-i un stimulent. Cofeină, dacă se poate. Vezi dacă n-a mai rămas niște cafea cu melanj.

Idaho își înălță anevoie capul, se uită chiorâș la Jessica și bodogăni:

— Am căsăpit mai mul' de-o sută d'inși pen' Duce... Da' vreau să știu și io ce caut aici? Su' pământ nu-i de trăit. Deasupra, nici atât. Ce dracu' de lume mai e ș-asta, ha?

Dinspre coridor se auzi un zgomot. Jessica își întoarse capul, îl văzu pe Yueh venind către ei, cu trusa medicală în mâna stângă. Diamantul tatuat pe fruntea lui se contura mai pregnant ca oricând.

— Iaca și dom' Doctor! zbieră Idaho. Ce-i, doctore? Ai venit să-m'pui atele?

Își roti ochii încețoșați în direcția Jessicăi.

— Prost bancu', ă?

Jessica se încruntă, dar nu spuse nimic. Se întrebă: *Ce motiv ar putea avea Idaho să se îmbete? Nu cumva a fost drogat?*

— Afurisita aia de bere de mir'denie, mormăi Idaho, încercând să stea drept.

Mapes reveni cu o ceașcă aburindă în mâini. Se opri nehotărâtă în spatele lui Yueh, se uită la Jessica. Ea îi făcu semn să aștepte.

Yueh își lăsă jos trusa, o salută pe Jessica și spuse:

— Berea de mirodenie, zici?

— A mai strajnică pileală, bâigui Idaho. Încercă să ia poziție de drepți și urlă: Pe Grumman mi-am muiat întâiaj' dată șabia-n sânge! Am tăiat un Harkon... pen' Duce l-am tăiat.

Yueh se întoarse, se uită la ceașca pe care o ținea Mapes.

— Ce-i acolo?

— Cofeină, spuse Jessica.

Yueh luă ceașca și i-o întinse lui Idaho.

— Bea asta, băiete.

— Nu ma' beau nimic.

— Iar eu îți spun: bea-o!

Capul lui Idaho se bălăngăni în direcția lui Yueh. Clătinându-se, spadasinul făcu un pas înainte, târându-i pe cei doi soldați după el.

— M-am săturat până-n gât să to' fac pe placu' 'Niversulu-mperial, doctore! Acu' o să mai facem ș' cum vreau io.

— După ce-o să bei asta, spuse Yueh. Nu-i decât cafea.

— O porcărie ca ş' planeta asta! Cu-afurisitu' ei de soare alb. Care decolorează totu'... şi ştrâmbă toate...

— Bun, acum însă e noapte, îi spuse Yueh răbdător. Fii băiat de treabă şi dă pe gât ceaşca asta. O să te simţi mai bine.

— Nu vreau să mă sim'ai bine!

— Doar n-o să ne petrecem noaptea, tocmindu-ne cu el, interveni Jessica. Şi gândi: *Are nevoie de-un şoc.*

— Te poţi retrage, Doamnă, zise Yueh. Am eu grijă de el.

Jessica îşi scutură capul. Făcu un pas înainte şi îl lovi cu putere pe Idaho peste faţă.

Spadasinul se dădu înapoi, trăgând santinelele după el şi o fulgeră cu privirea.

— Cum te porţi în casa Ducelui tău? şuieră ea. Smulse ceaşca din mâna lui Yueh, împroşcând picături de lichid i-o vârî sub nas lui Idaho. Bea-o imediat! E un ordin!

Idaho se îndreptă brusc şi o privi fix, urât. Apoi vorbi încet, pronunţând cuvintele răspicat şi atent:

— Nu primesc ordine de la o blestemată de spioană a Harkonnenilor.

Yueh se cutremură şi se întoarse spre Jessica.

Chipul ei se făcuse livid. Dădu încet din cap. Acum pricepuse totul. Vorbele şi faptele observate în cursul ultimelor zile, vorbele şi faptele al căror înţeles i se păruse trunchiat căpătaseră deodată semnificaţie. O copleşi o furie aproape insuportabilă. Fu nevoită să-şi solicite toate resursele antrenamentului ei Bene Gesserit ca să-şi regleze pulsul şi să-şi egalizeze respiraţia. Văpaia însă continuă să pâlpâie mocnit în sufletul ei.

Se apelează totdeauna la Idaho pentru supravegherea doamnelor!

Îl săgetă pe Yueh cu privirea. Doctorul îşi lăsă ochii în jos.

— Ştiai? întrebă ea.

— Am... auzit unele vorbe, Doamnă. Dar n-am vrut să-ţi îngreunez povara.

— Hawat! şuieră ea. Să vină imediat la mine Thufir Hawat!

— Doamnă, dar...

— Imediat!

Nu poate fi decât Hawat, gândi ea. *Dacă ar fi provenit din altă sursă, o asemenea bănuială ar fi fost respinsă fără regret.*

Idaho își scutură capul și bolborosi:

— Nu mai puteam să-m' țin gura.

O clipă, Jessica se uită la ceașca pe care o ținea în mână, apoi, brusc, îi azvârli conținutul în obrazul lui Idaho.

— Închideți-l într-una din camerele pentru oaspeți, din aripa de est, porunci ea. Să doarmă acolo până-și... revine.

Cei doi soldați o priviră posomorâți. Unul dintre ei îngăimă:

— Poate c-ar fi mai bine să-l ducem în altă parte, Doamnă. L-am putea...

— Trebuie să stea aici! se răsti Jessica. I s-a încredințat o misiune aici! În glas îi răzbătu amărăciunea: Supravegherea doamnelor este specialitatea lui.

Soldatul înghiți în sec.

— Unde e Ducele? întrebă ea.

— La postul de comandă, Doamnă.

— Hawat e cu el?

— Hawat e în oraș, Doamnă.

— Duceți-vă după el și aduceți-l aici. Îl aștept în camera mea.

— Doamnă...

— Dacă este nevoie, îl voi chema și pe Duce, spuse ea. Dar sper să nu fie nevoie. N-aș vrea să-l tulbur cu povestea asta.

— Prea bine, Doamnă.

Jessica vârî ceașca goală în mâinile lui Mapes, care o privi întrebător cu ochii ei albastru-în-albastru.

— Du-te și te culcă, Mapes.

— Ești sigură că nu mai ai nevoie de mine, Doamnă?

Jessica îi adresă un surâs mohorât.

— Sunt sigură.

— Poate că ar fi mai bine să lași totul pe mâine, Doamnă, interveni Yueh. Ți-aș putea da un sedativ și...

— Întoarce-te în apartamentul dumitale și lasă-mă pe mine să fac ceea ce cred de cuviință, rosti ea. Apoi îl bătu

încetişor pe braţ, pentru a atenua asprimea poruncii: E mai bine aşa, crede-mă.

Îşi înălţă brusc fruntea, se răsuci şi părăsi holul, îndreptându-se către apartamentul ei. Mergea cu spatele drept, cu ochii aţintiţi înainte. Ziduri reci... coridoare... o uşă cunoscută... Apăsă brutal clanţa, intră şi trânti uşa în spatele ei. Rămase nemişcată, privind cu ochi scăpărători ferestrele opacizate de scutul defensiv al camerei. *Hawat! Să se fi vândut Harkonnenilor? Vom vedea.*

Se apropie de jilţul de modă veche, tapiţat cu piele de schlag brodată şi îl întoarse cu faţa spre uşă. Îşi aduse aminte subit de cristaiul aflat în teaca prinsă deasupra gleznei. Desprinse teaca şi şi-o legă pe antebraţ, încercând apoi alunecarea armei. Privi încă o dată prin cameră, fixându-şi cu precizie în minte, ca măsură de prevedere, poziţia fiecărui obiect: divanul din colţ, scaunele cu spătar drept de lângă perete, cele două măsuţe joase, ţitera prinsă în suportul ei, lângă uşa dormitorului.

Lămpile cu suspensie împrăştiau o lumină palidă, trandafirie. Le micşoră şi mai mult intensitatea, apoi se aşeză în jilţ. Bătu încetişor cu degetele în tapiţeria braţelor, mulţumită de masivitatea impunătoare a fotoliului, atât de potrivit pentru ceea ce avea să urmeze.

Acum poate să vină, gândi ea. *Vom vedea ce e de văzut!* Şi se pregăti de aşteptare, în stilul Bene Gesserit, acumulând răbdare, drămuindu-şi forţele.

Mai curând decât îşi închipuise, în uşă se auzi o bătaie şi, la îndemnul ei, Hawat intră în încăpere.

Jessica îl privi fără să-şi părăsească jilţul, observând în mişcările lui prezenţa vibrantă a energiei induse de drog, sesizând dincolo de paravanul acesta semnele oboselii. Ochii umezi şi bătrâni ai lui Hawat scânteiau. Pielea lui încreţită părea uşor gălbuie în lumina din cameră; pe mâneca braţului drept al mentatului se întindea o pată mare, jilavă.

Jessica simţi mirosul de sânge.

Îi arătă scaunul de lângă perete şi rosti:

— Ia-ţi un scaun şi aşază-te în faţa mea.

Hawat se înclină şi făcu precum îi spusese. *Toate astea pentru că dobitocul de Idaho s-a îmbătat!* gândi el. Iscodi chipul Jessicăi, întrebându-se cum o va scoate la capăt.

— De mult trebuia să lămurim câteva lucruri în ceea ce ne priveşte, spuse Jessica.

— Care-i necazul, Doamnă? întrebă Hawat, aşezându-se şi lăsându-şi mâinile pe genunchi.

— Nu fă pe neştiutorul cu mine! se răsti ea. Dacă nu ți-a spus Yueh pentru ce te-am chemat, atunci ai aflat-o de la vreunul din spionii pe care i-ai pus pe urmele mele. Cel puțin când suntem numai noi doi putem vorbi fără ascunzişuri...

— Cum doreşti, Doamnă.

— În primul rând vreau să-mi răspunzi la o întrebare. Eşti, în clipa de față, agentul Harkonnenilor?

Hawat se smulse pe jumătate din scaun. Cu fața neagră de mânie, mârâi:

— Îndrăzneşti să mă insulți astfel?

— Stai jos, rosti ea. Ai îndrăznit acelaşi lucru.

Încet, mentatul se lăsă pe scaun.

Iar Jessica, citind semnele de pe chipul pe care îl cunoştea atât de bine, îşi îngădui un suspin de uşurare. *Nu e Hawat.*

— Acum ştiu că ai rămas credincios Ducelui meu, spuse ea. Şi sunt dispusă să-ți iert afrontul.

— E ceva de iertat?

Jessica se încruntă şi gândi: *Să-mi joc atuul? Să-i spun că de câteva săptămâni o port în mine pe fiica ducelui? Nu... Nici măcar Leto nu ştie încă... Asta n-ar face decât să-i complice existența, să-l tulbure, acum când trebuie să-l preocupe doar supraviețuirea noastră. Poate mai târziu. Mai este timp.*

— O Dreptvorbitoare ar putea să rezolve problema asta, spuse cu voce tare, dar din păcate nu avem o Dreptvorbitoare autorizată de Curtea Supremă.

— Aşa este. Nu avem Dreptvorbitoare.

— Să se fi strecurat vreun trădător printre noi? întrebă ea. I-am cercetat cu cea mai mare grijă pe toți oamenii noştri. Cine-ar putea fi? Gurney nu-i. Nici Duncan. Locotenenții *lor* nu ocupă poziții strategice demne de luat în seamă. Tu nu eşti, Thufir. Paul nu poate fi. *Ştiu* că nu sunt eu. Cine mai rămâne? Yueh? Să-l chem aici, să-l pun la încercare?

— N-ar avea niciun rost, spuse Hawat. Yueh este condiționat de Înaltul Colegiu. De asta sunt *eu* absolut sigur.

— Şi în plus, soția lui, Bene Gesserit, a fost ucisă de Harkonneni, adăugă Jessica.

— Asta era, deci, zise Hawat.

— N-ai remarcat niciodată ura din glasul lui, atunci când rosteşte numele Harkonnen?

— Ştii că n-aud asemenea lucruri, murmură Hawat.

— De unde până unde a căzut bănuiala asupra mea? întrebă ea.

Hawat se posomorî.

— Doamnă, mă pui într-o situație imposibilă. În primul rând, îi datorez loialitate Ducelui.

— Cunosc această loialitate şi de aceea ți-am spus că sunt dispusă să iert multe.

— Iar eu mă văd silit să-ntreb din nou: e ceva de iertat?

— Remiză?

Bătrânul mentat ridică din umeri.

— Foarte bine, rosti Jessica. Să vorbim atunci despre altceva. Despre Duncan Idaho, luptătorul iscusit ale cărui însuşiri de paznic şi supraveghetor sunt atât de prețuite. În noaptea asta, a băut peste măsură ceva ce se numeşte bere de mirodenie. Mi s-a adus la cunoştință că şi alți oameni de-ai noştri s-au intoxicat cu băutura aceasta. E adevărat?

— Văd că eşti bine informată, Doamnă.

— Sunt. Nu ți se pare că bețiile astea sunt simptomatice, Thufir?

— Vorbeşti în cimilituri, Doamnă.

— Foloseşte-ți facultățile de mentat! se răsti ea. Nu ştii ce-i cu Duncan? Cu ceilalți? Îți spun eu, în două vorbe: n-au patrie.

Hawat îşi aținti degetul către podea.

— Arrakisul e patria lor.

— Arrakisul nu înseamnă nimic pentru ei! Patria lor era Caladanul. Dar noi i-am dezrădăcinat. Au rămas fără patrie. Şi se tem că Ducele le-a înşelat speranțele.

Hawat înțepeni în scaun.

— Dacă vreunul dintre oamenii noştri ar rosti asemenea vorbe, ar fi...

— Încetează, Thufir! E defetist sau trădător medicul care dă diagnosticul corect al unei boli? Nu vreau decât să vindec boala.

— Ducele mi-a încredințat *mie* misiunea aceasta.

— Dar nu se poate să nu-ți dai seama că-i normal să mă intereseze *şi pe mine* mersul unei asemenea boli. Şi nu se poate să nu recunoşti că mă pricep *şi eu* puțin la asemenea lucruri.

Trebuie oare să-i aplic un şoc mai serios? se întrebă. *Cred că da... Trebuie să-l smulg cumva din rutină.*

— Interesul Domniei-Tale ar putea fi interpretat şi altfel, observă Hawat şi dădu din umeri.

— Aşadar, m-ai osândit deja?

— Nu, Doamnă. Dar în situația în care ne aflăm, nu-mi pot asuma niciun risc. *Niciunul.*

— O tentativă de asasinare a fiului meu ți-a scăpat neobservată chiar în casa aceasta, spuse ea. Cine şi-a asumat riscul ăsta?

Chipul mentatului se întunecă.

— I-am prezentat Ducelui demisia mea.

— Dar *mie* mi-ai prezentat-o? Sau lui Paul?

Hawat nu mai reuşi să-şi ascundă mânia. Începu să răsufle repede, cu nările dilatate. Ochii îi scăpărară. Jessica îi văzu tâmplele pulsând năvalnic.

— Sunt slujitorul Ducelui, spuse el, muşcând parcă fiecare cuvânt.

— Nu există niciun trădător, zise Jessica. Altundeva-i amenințarea. Poate că e ceva în legătură cu laserele. Poate că vor încerca să instaleze lasere cu declanşare întârziată, îndreptate asupra scutului defensiv al clădirii. Poate că...

— Şi cine ar putea dovedi după aceea că n-a fost vorba de o explozie atomică? o întrerupse Hawat. Nu, Doamnă. N-ar risca o *asemenea* ilegalitate. Radiația rămâne. Dovezile sunt greu de înlăturat. Nu. Vor respecta majoritatea legilor. Sunt sigur că există un trădător.

— Zici că eşti slujitorul Ducelui! Ai fi în stare să-l distrugi, încercând să-l salvezi?

Hawat inspiră adânc, apoi rosti:

— Dacă eşti nevinovată, Doamnă, vei primi scuzele mele cele mai umile.

— Să privim altfel lucrurile, Thufir, zise, după o clipă, Jessica. Oamenii trăiesc cel mai bine atunci când fiecare îşi are locul său, când fiecare ştie unde i-e locul în orânduiala naturală a lucrurilor. Distruge locul şi distrugi omul. Dintre toţi oamenii care îi sunt devotaţi Ducelui, Thufir, tu şi cu mine suntem situaţi ideal pentru a ne distruge unul altuia locul. Oare nu i-aş putea şopti şi eu Ducelui, noaptea, că te bănuiesc de trădare? Când crezi că ar fi mai receptiv la asemenea şoapte, Thufir? Ce vrei să-ţi spun mai mult de-atât?

— Mă ameninţi? mârâi el.

— Nu te ameninţ. Nu vreau decât să-ţi atrag atenţia că cineva ne atacă, lovind tocmai în orânduiala esenţială a traiului nostru. E un atac inteligent, diabolic. Îţi propun să respingem acest atac, orânduindu-ne astfel viaţa încât să nu mai existe nicio fisură capabilă să creeze un punct vulnerabil.

— Mă acuzi de insinuarea unor bănuieli neîntemeiate?

— Exact. Neîntemeiate.

— Şi vrei să răspunzi cu propriile-ţi bănuieli?

— *Tu* trăieşti din bănuieli, Thufir, nu eu.

— Te îndoieşti de facultăţile mele?

Jessica oftă.

— Thufir, aş vrea să-ţi analizezi sentimentele personale implicate în povestea asta. Omul *natural* este un animal lipsit de logică. Logica judecăţilor tale este nenaturală, dar i se îngăduie să se manifeste atât timp cât are un caracter util. Eşti întruchiparea logicii, Thufir – eşti mentat. Cu toate acestea, soluţiile problemelor pe care le analizezi tu sunt concepte proiectate, într-un sens cât se poate de real, în afara fiinţei tale. Acolo sunt ele studiate, întoarse pe toate părţile, examinate din toate unghiurile.

— Nu cumva vrei să mă înveţi propria mea meserie? întrebă el, fără a încerca să-şi camufleze disprețul din glas.

— Înţelegi şi-ţi poţi aplica logica la orice fenomen exterior fiinţei tale, continuă netulburată Jessica. Dar e în firea omului ca atunci când este confruntat cu probleme personale să-i vină foarte greu să-şi scoată la iveală gândurile cele mai intime şi să le lase explorate de logică. Avem tendinţa să ne împotmolim,

să dăm vina pe orice altceva decât pe adevărata problemă, cea care zace în adâncul sufletului nostru şi ne roade.

— Încerci în mod deliberat să-mi subminezi încrederea în aptitudinile mele de mentat, şuieră el. Dacă aş afla că vreunul dintre oamenii noştri încearcă să saboteze astfel orice altă armă din arsenalul nostru, n-aş ezita să-l denunț şi să-l distrug.

— Cei mai abili mentați au un respect sănătos pentru factorul de eroare din calculul lor, rosti ea.

— N-am pretins niciodată contrariul.

— Atunci, gândeşte-te la simptomele pe care le-am observat amândoi: oamenii se îmbată, se ceartă... Trăncănesc vrute şi nevrute despre Arrakis, ignoră cele mai elementare...

— Se plictisesc, asta-i tot, o întrerupse Hawat. Nu încerca să-mi torpilezi raționamentele, prezentându-mi o problemă clară într-o lumină tulbure.

Jessica îl privi lung. Se gândi la oamenii Ducelui, care se frământau în barăci, într-o atmosferă în care tensiunea se ridicase atât de mult, încât aproape că se simțea miros de izolație arsă. *Au început să se asemene din ce în ce mai mult cu oamenii din legendele despre vremurile dinaintea Ghildei*, îşi spuse ea. *Au ajuns ca oamenii rătăcitorului printre stele, Ampoliros. Sătui de bătălii... veşnic căutând, pregătindu-se veşnic şi veşnic nepregătiți.*

— De ce n-ai apelat niciodată la ajutorul meu în problemele pe care trebuia să le rezolvi pentru Duce? întrebă ea. Te temi să nu-ți pierzi *postul*?

Hawat o fulgeră cu privirea.

— Cunosc câte ceva despre antrenamentul vostru de...

Tăcu brusc, apoi se încruntă.

— De ce te-ai oprit? Dă-i drumul, spuse: de *vrăjitoare* Bene Gesserit.

— Cunosc câte ceva despre antrenamentul *real* din şcolile voastre. L-am observat şi la Paul, dar să nu crezi că mă las prostit de lozinca vehiculată de Bene Gesserit... că existați – chipurile – numai pentru a servi.

Şocul trebuie să fie dur, gândi ea. *E aproape pregătit să-l primească.*

— La consilii mă asculți respectuos, spuse cu voce tare, dar ții rareori seamă de părerile mele. De ce?

— Nu am încredere în motivele Bene Gesserit, replică el. N-ai decât să crezi că poți privi într-un om, n-ai decât să *crezi* că poți determina un om să facă exact ceea ce vrei să...

— Thufir, biet nătărău! hohoti ea sumbru.

Hawat își încleștă fălcile și își lipi spatele de speteaza scaunului.

— Indiferent ce zvonuri ți-au ajuns la urechi despre școlile noastre, reluă ea, să știi că adevărul le întrece. Dacă aș vrea să-l distrug pe Duce... să te distrug pe tine sau pe oricare altul dintre cei aflați în preajma mea, nimeni n-ar fi în stare să mă împiedice.

Și imediat după aceea gândi: *De ce mă las pradă trufiei, rostind asemenea vorbe? Nu așa am fost învățată să procedez. Nu așa trebuie să-l zdruncin.*

Hawat își furișă mâna sub tunică, pipăi micul proiector de săgeți otrăvite. *Nu poartă scut*, gândi el. *S-o fi crezând chiar așa de grozavă? I-aș putea face de petrecanie chiar în clipa asta... dar, ah, ar fi vai și-amar dacă m-am înșelat!*

Jessica îi observase mișcarea. Spuse:

— Să ne rugăm ca noi doi să n-ajungem niciodată la violență.

— Înțeleaptă propunere!

— Boala de care vorbeam însă continuă să se propage. Iată de ce te întreb din nou: nu e mai rațional să presupunem că Harkonnenii au semănat această bănuială ca să ne învrăjbească?

— Pare-se că ajungem iar la remiză, replică sec Hawat.

Ea oftă, își spuse: *E aproape pregătit.*

— Ducele și cu mine suntem ca niște părinți pentru oamenii noștri, zise. Poziția...

— Nu ești soția Ducelui, o întrerupse Hawat.

Jessica își impuse calmul și gândi: *Bună ripostă.*

— Dar nici nu va avea altă soție, replică. Cel puțin atât timp cât trăiesc eu. Și, așa cum am spus, suntem ca niște părinți. Harkonnenii vor să frângă această rânduială naturală a existenței noastre, vor să ne tulbure, să ne dezbine, să ne întunece mințile... Ce țintă li s-ar părea mai ademenitoare?

Hawat intui unde vroia să ajungă Jessica și sprâncenele i se împreunară deodată într-o cută adâncă.

— Ducele? continuă ea. E o țintă atrăgătoare, într-adevăr, numai că nimeni altul, în afară poate doar de Paul, nu e mai bine păzit. Eu? Da, firește, dar își dau seama că o Bene Gesserit nu-i o țintă ușoară. Și-apoi există o țintă mai bună... Un om ale cărui îndatoriri creează, în mod inevitabil, o monstruoasă pată întunecată. Un om pentru care suspiciunea este la fel de naturală ca și respirația. Un om care își clădește întreaga viață pe insinuări și mister.

Mâna ei dreaptă se destinse ca un arc, către el.

— Tu!

Hawat dădu să sară din scaun.

— Nu ți-am permis încă să pleci, Thufir!

Cuvintele căzură ca un fulger.

Bătrânul mentat se prăbuși în scaun. Mușchii îl trădaseră. Instantaneu.

Jessica îl privi cu un zâmbet amar.

— Acum cunoști ceva despre antrenamentul nostru *real*, spuse ea.

Hawat își simți gâtlejul arzând și încercă să înghită. Porunca ei fusese suverană, irezistibilă – rostită pe un ton și într-un chip care nu îngăduiau împotrivire. Trupul i se supusese mai înainte ca mintea lui să poată încropi un gând. Nimic nu i-ar fi putut împiedica reacția aceasta – nici logica, nici mânia cea mai turbată... Nimic. Ceea ce făcuse Jessica demonstra o cunoaștere perfectă, intimă, a omului pe care îl putea manevra astfel. Hawat nu și-ar fi imaginat niciodată posibilitatea unui control atât de total.

— Ți-am spus mai înainte că ar trebui să ne înțelegem unul pe celălalt, rosti Jessica. De fapt, vroiam să spun că *tu* ar trebui să mă înțelegi pe mine. Pentru că eu te-am înțeles demult. Și îți mai spun o dată că, pentru mine, singura garanție pe care o oferi este loialitatea ta față de Duce.

Hawat o privi lung, umezindu-și buzele cu vârful limbii.

— Dacă mi-aș fi dorit o marionetă, Ducele s-ar fi căsătorit cu mine, urmă ea. Ar fi putut chiar să rămână cu impresia că a făcut-o din propria sa voință.

Hawat își lăsă capul în piept, continuând s-o privească pe sub gene. Numai un autocontrol sever reuși să-l facă să se stăpânească să nu cheme garda. Autocontrolul... și supoziția

că femeia aceasta l-ar putea împiedica. O supoziție nouă. I se încreți pielea amintindu-şi felul în care îl dominase. În clipa aceea, când trupul îl trădase, Jessica ar fi putut să scoată o armă şi să-l ucidă!

Oare toți oamenii sunt atât de vulnerabili? se întrebă. *Oare oricare dintre noi poate fi manipulat, împotriva voinței sale, cu atâta uşurință?* Gândul îl făcu să se cutremure. *Cine i-ar putea sta în cale unei ființe cu asemenea putere?*

— Ai zărit pentru o clipă pumnul din mănuşa Bene Gesserit, reluă Jessica. Puțini îl văd şi mai rămân în viață. Iar ceea ce am făcut adineaori este relativ simplu. Nu-mi cunoşti întregul arsenal. Să te gândeşti la asta!

— De ce nu-i nimiceşti pe duşmanii Ducelui? întrebă el.

— Eu să-i nimicesc? replică ea. Ai vrea să fac din Ducele nostru un neputincios, un infirm depinzând veşnic de mine?

— Dar... cu asemenea putere...

— Puterea e o sabie cu două tăişuri, Thufir. Tu gândeşti aşa: „Ce uşor i-ar fi să modeleze o armă umană cu care să străpungă inima duşmanului.“ Este adevărat, Thufir; chiar şi inima ta. Dar ce-aş realiza în felul ăsta? Dacă şi alte Bene Gesserit ar face acelaşi lucru, n-ar deveni întregul Bene Gesserit suspect? Noi nu vrem asta, Thufir. Nu vrem să ne distrugem singure.

Dădu încet din cap, adăugă:

— Este adevărat, Thufir: existăm numai pentru a servi.

— Nu-ți pot răspunde, îngăimă el. Ştii că nu-ți pot răspunde!

— Nu vei vorbi nimănui despre ceea ce s-a întâmplat aici, zise ea. Te cunosc, Thufir.

— Doamnă...

Din nou, bătrânul îşi simți gâtlejul arzând şi încercă să înghită.

Apoi gândi: *Da, e puternică. Dar oare asta nu înseamnă că ar putea fi o unealtă cu atât mai înspăimântătoare în mâinile Harkonnenilor?*

— Ducele poate fi distrus la fel de repede de prieteni, ca şi de duşmani, spuse ea. Nădăjduiesc că acum te vei gândi mai bine la bănuiala ta şi-o vei abandona.

— Dacă se va dovedi neîntemeiată, replică Hawat.

— *Dacă*, rosti ea ironic.

— Dacă, repetă el.

— Ești perseverent.

— Prudent... Și conștient de factorul de eroare.

— Atunci am să te mai întreb un singur lucru: ce-nseamnă pentru tine faptul că te pomenești, legat și lipsit de apărare, în fața unei persoane care-și ține cuțitul la beregata ta și că această persoană, în loc să te omoare, te dezleagă și-ți dă cuțitul să-l folosești așa cum crezi de cuviință?

Se ridică din jilț și se întoarse cu spatele la el.

— Poți pleca, Thufir.

Bătrânul mentat se sculă în picioare. Șovăi. Își strecură din nou mâna spre arma ascunsă sub tunică. Și se gândi deodată la tatăl Ducelui (fusese un bărbat viteaz, în ciuda tuturor defectelor sale), la corrida la care asistase cu mulți ani în urmă, la taurul negru și fioros ce se oprise cu capul în pământ, nemișcat, descumpănit. Bătrânul Duce își azvârlise capa purpurie peste braț. Apoi se întorsese cu spatele la coarne, în ploaia de aclamații a mulțimii.

Sunt taurul... iar ea e matadorul, gândi Hawat. Își retrase mâna de pe patul armei și privi broboanele de sudoare din palmă.

Și înțelese că, indiferent de întorsătura pe care aveau s-o ia lucrurile până la urmă, el n-avea să uite niciodată clipa aceasta și nici sentimentul de supremă admirație pentru doamna Jessica.

Încet, se întoarse și părăsi încăperea.

Iar Jessica își desprinse privirea de pe imaginea oglindită în geamul ferestrei, se răsuci și se uită lung la ușa închisă.

„Și acum să vedem ce-o să se mai întâmple“, șopti ea.

Te lupți cu vise?
Te cerți cu umbre?
Te mişti ca într-un somn adânc?
Timpul a trecut.
Viața ți s-a luat.
Te-ai amărât cu fleacuri,
Eşti victima nesăbuinței tale.

Cântec de jale pentru Jamis În Câmpia Funebră –
Extras din „Cântecele lui Muad'Dib" de prințesa Irulan

Ducele se oprise să citească biletul la lumina singurei lămpi cu suspensie din vestibulul de la intrarea palatului. Mai erau câteva ore până în zori şi deja simțea oboseala. Mesajul fusese predat santinelelor de un curier fremen, cu câteva minute înaintea venirii sale de la postul de comandă.

Pe bilet scria: „O coloană de fum ziua, un stâlp de foc noaptea."

Atât.

Ce-ar putea să însemne? se întrebă Ducele.

Curierul plecase fără să aştepte răspuns şi înainte de a i se fi putut adresa vreo întrebare. Dispăruse ca o umbră în noapte.

Leto vârî biletul într-unul din buzunarele tunicii, cu gândul să i-l arate lui Hawat mai târziu. Îşi dădu la o parte o şuviță de păr de pe frunte, oftă. Efectul tabletelor tonice începuse să se estompeze. Trecuseră două zile istovitoare din seara recepției şi încă şi mai mult timp de când nu dormise.

Şi, ca şi când problemele militare nu i-ar fi dat destul de furcă, mai intervenise şi convorbirea alarmantă cu Hawat, relatarea întrevederii sale cu Jessica!

S-o trezesc? se întrebă. *Acum nu mai are niciun rost să joc teatru. Sau... greşesc?*

Numai nenorocitul de Duncan Idaho e de vină!

Clătină din cap. *Nu, nu Duncan. Eu sunt de vină. Pentru că nu m-am destăinuit Jessicăi de la bun început. Trebuie să-i spun totul chiar acum, până nu se mai întâmplă cine ştie ce blestemăţie.*

Hotărârea păru să-l reconforteze. Părăsi cu paşi repezi vestibulul, traversă holul principal şi pătrunse în coridorul care ducea spre apartamentele familiale.

La intersecţia cu micul culoar de serviciu se opri brusc. De undeva, dinspre capătul culoarului, se auzise un sunet straniu. Ducele îşi duse mâna stângă la butonul de pe centura scutului îşi trase cu mâna dreaptă kindjalul. Prezenţa palpabilă a armei avu darul să-l liniştească. Sunetul îl înfiorase.

Cu paşi uşori, începu să înainteze în culoarul îngust, blestemând lumina insuficientă. Lămpile cu suspensie erau minuscule, aşezate la vreo opt metri una de alta şi reglate la intensitate minimă. Pereţii întunecaţi, din piatră, parcă înghiţeau lumina.

În semiîntunericul din faţa lui, zări o formă neclară, chircită.

Leto şovăi, fu pe punctul de a-şi activa scutul, dar se răzgândi pentru că asta i-ar fi limitat mişcările, auzul... şi pentru că transportul de lasere pe care îl capturaseră reuşise să-i strecoare în suflet îndoiala.

Se apropie cu precauţie de mogâldeaţa întunecată, văzu că era trupul unui om, un bărbat care zăcea cu faţa în jos pe pardoseala de piatră. Strângând cu putere mânerul armei, Leto îl întoarse cu piciorul şi se aplecă să-i privească faţa în lumina anemică. Era Tuek, traficantul. Pe piept avea o pată mare, umedă. Punctele negre ale ochilor morţi fixau bezna de deasupra. Leto pipăi pata... Caldă.

Cum de-a murit omul ăsta aici? se întrebă. *Cine l-a ucis?*

Sunetul dinainte se auzi din nou, mai desluşit. Un geamăt. Venea din faţă şi dintr-o parte, din pasajul către camera centrală în care instalaseră generatorul scuturilor defensive ale clădirii.

Cu mâna pe contactul centurii, cu kindjalul gata să lovească, Ducele trecu peste cadavru, se furişă pe lângă peretele culoarului şi îşi aruncă privirea după colț, către camera generatorului.

O altă mogâldeață zăcea pe jos, la câțiva paşi de el şi Leto îşi dădu imediat seama că aceasta era sursa ciudatului sunet. Mogâldeața se mişcă, începu să se târască spre el, dureros de încet, icnind, bolborosind.

Ducele îşi potoli spasmul subit al fricii şi țâşni spre mijlocul pasajului. Îngenunche lângă făptura care se târa. O recunoscu pe Mapes, menajera fremenă – cu părul atârnându-i peste față, cu îmbrăcămintea răvăşită. Lucind posomorât, o pată mare, de culoare închisă, îi acoperea omoplații. Leto îi atinse umărul şi femeia se ridică în coate, îşi înălță bărbia, îşi aținti asupra lui ochii ca două găuri negre.

—Domnia-Ta, bolborosi ea. Ucis... santinela... trimis... după... Tuek... salveze... doamna... să... Domnia-Ta... aici, nu...

Se prăbuşi şi capul i se izbi de pardoseală.

Leto îi căută pulsul la tâmple. Nu simți nimic. Privi pata de sânge. Cineva o înjunghiase pe Mapes pe la spate. Cine? Mintea începu să-i alerge nebuneşte. Femeia voise să-i spună că cineva omorâse o santinelă? Şi Tuek... Jessica îl chemase? De ce?

Dădu să se ridice. Un al şaselea simț îl preveni. Mâna îi fulgeră către butonul de la centură... Prea târziu. Un şoc îi aruncă brațul într-o parte. Simți o uşoară durere în antebraț, văzu capătul unei săgeți mici ieşind prin mânecă, îşi dădu seama că paralizia avansa repede în susul brațului. Făcu un efort cumplit ca să-şi ridice capul şi să privească spre capătul pasajului.

Uşa de la camera generatorului era deschisă şi în pragul ei stătea Yueh. Fața îi era scăldată în lumina galbenă a unei lămpi cu suspensie, care plutea deasupra uşii. Din camera aflată în spatele lui nu se auzea niciun zgomot. Generatorul amuțise.

Yueh! gândi Leto. *A sabotat generatorul! Ne-a lăsat descoperiți!*

Yueh porni către el, vârându-şi în buzunar paralizatorul.

Leto constată că mai putea să vorbească. Îngăimă:

— Yueh! Cum?

În clipa următoare, paralizia îi atinse picioarele. Alunecă pe pardoseală. Spatele îi rămase lipit de zidul de piatră.

Cu chipul abătut, Yueh se aplecă. Îi atinse fruntea. Ducele simți atingerea; o atingere îndepărtată... nespus de îndepărtată.

— Drogul din vârful săgeții e selectiv, spuse Yueh. Poți vorbi, dar nu-ți recomand s-o faci.

Aruncă o privire spre celălalt capăt al pasajului, apoi se aplecă din nou deasupra lui Leto. Smulse săgeata şi o azvârli. Sunetul săgeții rostogolindu-se pe dalele de piatră ajunse slab şi îndepărtat la urechile Ducelui.

Nu poate fi Yueh, gândi Leto. *E condiționat.*

— Cum? şopti el.

— Îmi pare rău, dragă Duce, dar *există* lucruri care depăşesc asta. Îşi atinse diamantul tatuat pe frunte. E straniu şi pentru mine să constat că pot străpunge bariera conştiinței mele piretice... dar vreau să ucid un om. Da, vreau într-adevăr lucrul ăsta. Şi nimic nu-mi va putea sta în cale.

Îşi coborî privirea spre Duce.

— O, nu-i vorba de tine, dragul meu Duce. Baronul Harkonnen. Vreau să-l omor pe Baron.

— Pe Ba...

— Taci, taci, te rog, bietul meu Duce. Nu ți-a mai rămas prea mult timp. Mai ții minte dintele cu ştift pe care ți l-am pus după accidentul de la Narcal? Dintele... Trebuie să ți-l înlocuiesc. Peste câteva clipe te voi anestezia şi-l voi înlocui.

Îşi desfăcu degetele mâinii şi privi ceva aflat în căuşul palmei.

— O copie fidelă, reluă el. Nervul din centru pare perfect autentic. Detectoarele obişnuite nu-l vor depista. Şi nicio inspecție sumară. Dar dacă muşti mai tare pe dintele ăsta, învelişul se sparge. E suficient să expiri o singură dată cu putere, ca să împrăştii în jurul tău un gaz otrăvitor... Un gaz care ucide fără milă.

Leto se uită fix la Yueh, văzu privirea aproape dementă a doctorului, sudoarea de deasupra sprâncenelor şi de pe bărbie.

— Oricum erai sortit pieirii, bietul de tine, continuă Yueh. Dar înainte de a muri vei da ochii cu Baronul. El va crede că eşti amețit de droguri, incapabil de vreun efort supraomenesc ca să-l ataci. Şi, într-adevăr, vei fi drogat... şi legat. Dar un atac

poate lua deseori forme stranii. Iar *tu*, nu vei uita de dinte. *Dintele*, Duce Leto Atreides. Ține minte: dintele!

Bătrânul medic se aplecă mai aproape, apoi mai aproape, până ce chipul și mustața lui lungă ocupară câmpul vizual din ce în ce mai îngust al Ducelui.

— Dintele, șuieră Yueh.

— De ce? șopti Leto.

Yueh se lăsă într-un genunchi, lângă el.

— Am încheiat cu Baronul un târg al lui Shaitan. Trebuie să mă încredințez că și-a respectat și el angajamentul. Când îl voi vedea, voi ști. *Numai* privindu-l în față voi ști. Dar n-aș putea ajunge până la el fără să plătesc prețul cerut. Iar prețul ești tu, bietul meu Duce. Prin tine voi ajunge la el și voi afla. Sărmana mea Wanna m-a învățat multe lucruri. M-a învățat să deslușesc adevărul în clipele de mare tensiune. Nu-mi reușește întotdeauna, dar când îl voi privi pe Baron... când îl voi privi pe Baron *voi ști*.

Leto încercă să vadă dintele din palma lui Yueh. I se părea că totul era un coșmar. Nu... Nu putea fi adevărat...

Buzele roșii ale medicului se strâmbară într-o grimasă.

— Aș fi făcut chiar eu totul, dar n-am nicio șansă s-ajung atât de aproape de Baron. Nu. Pe mine m-ar ține la distanță. Pe câtă vreme tu... ah! Tu, arma mea iubită! Baronul nu se va putea abține să nu te privească de-aproape... Ca să te soarbă din ochi, ca să se umfle-n pene...

Leto se pomeni aproape hipnotizat de mușchiul care zvâcnea pe maxilarul lui Yueh la fiecare vorbă.

Medicul se apropie mai mult.

— Iar tu, bunul meu, scumpul meu Duce, să nu uiți dintele!

I-l arătă, ținându-l între degetul mare și arătător.

— Este singurul lucru care ți-a mai rămas.

Gura lui Leto schiță o mișcare lipsită de sunet:

— Refuz.

— A, nu! Nu trebuie să refuzi. Pentru că în schimbul acestui mic serviciu, am să fac și eu ceva pentru tine. Am să-ți salvez fiul și femeia. Nimeni altcineva n-o poate face. O să-i trimit într-un loc în care nu-i va putea atinge niciun Harkonnen...

— Cum... să-i... salvezi? șopti Leto.

— Lăsând să se creadă c-au murit, ascunzându-i printre oamenii care scot cuțitul numai când aud de Harkonneni, care-i urăsc pe Harkonneni într-atât încât ard scaunul pe care a şezut un Harkonnen şi sărează solul pe care a călcat un Harkonnen.

Pipăi maxilarul lui Leto.

— Simți ceva?

Ducele îşi dădu seama că nu mai putea să răspundă. Simți ca prin vis că i se trage ceva din deget, văzu mâna lui Yueh plimbându-i prin fața ochilor inelul cu sigiliul ducal.

— Pentru Paul, rosti Yueh. Peste câteva secunde ai să-ți pierzi cunoştința. La revedere, sărmanul meu Duce. Când ne vom revedea, n-o să mai avem timp să stăm de vorbă.

O undă rece, ca o boare îndepărtată, învălui maxilarul lui Leto şi urcă în obraji. Culoarul cufundat în umbră se îngustă din ce în ce mai mult, până ajunse doar un punct având în centru buzele roşii ale lui Yueh.

— Să nu uiți dintele! şuieră Yueh. Dintele!

Ar trebui să existe o ştiinţă a nemulţumirii. Oamenii au nevoie de suferinţe şi de oprimare ca să-şi dezvolte muşchi psihici.

Fragment din „Pildele lui Muad'Dib"
de prinţesa Irulan

Jessica se trezi în întuneric. Liniştea din jur i se păru rău prevestitoare. Nu putea înţelege de ce mintea şi trupul îi erau atât de amorţite. Pielea îi transmise furnicături de spaimă de-a lungul nervilor. Vru să se ridice şi să aprindă o lumină, dar ceva îi stăvili hotărârea. Îşi simţea gura... ciudat.

Bum-bum-bum-bum!

Era un sunet surd, imposibil de localizat în întuneric. Undeva.

Momentul de aşteptare i se păru ticsit de timp, de mişcări mărunte, dese, ca împunsăturile unui ac de cusut.

Apoi începu să-şi simtă trupul, legăturile de la încheieturile mâinilor şi de la glezne, căluşul din gură. Era culcată pe-o parte, cu mâinile legate la spate. Încercă legăturile. Erau din fibră krimskell. Cu cât ar fi tras de ele, cu atât s-ar fi strâns mai tare.

Şi în clipa aceea îşi aminti.

Simţise mişcare în întunericul dormitorului. Ceva umed şi moale o izbise peste faţă, umplându-i gura, în timp ce mâini necunoscute o imobilizau. Gemuse şi inspirase involuntar, o singură dată. Simţise narcoticul şi în momentul imediat următor îşi pierduse cunoştinţa, prăbuşindu-se în hăul negru al spaimei.

S-a întâmplat, gândi. *Cât de uşor i-a venit de hac redutabilei Bene Gesserit! N-a fost nevoie decât de trădare. Hawat a avut dreptate!*

Îşi dădu silinţa să nu-şi mişte legăturile.

Nu-i dormitorul meu, îşi spuse. *M-au dus în altă parte.*

Încet, îşi recompuse calmul interior.

Deveni conştientă de mirosul stătut al propriei ei transpiraţii, îmbibate cu infuzia chimică a fricii.

Unde e Paul? se întrebă. *Fiul meu! Ce-au făcut cu el?*

Calmul.

Şi-l impuse, folosind practicile străvechi.

Dar spaima îi dădea încă târcoale.

Leto? Unde eşti, Leto?

Sesiză o diminuare a beznei din jur. Se conturau umbre. Dimensiunile se separară, deveniră noi săgeţi de percepţie. Alb. O dungă de lumină sub uşă.

Sunt pe podea.

Oameni. Le simţi paşii în vibraţia podelei.

Îşi reprimă din nou obsesia spaimei. *Trebuie să rămân calmă, atentă şi pregătită. Poate că n-o să am decât o singură şansă.* Încă o dată, îşi impuse calmul interior.

Bătăile inimii se potoliră, deveniră regulate, ritmice. Numără invers. *Am fost inconştientă aproape o oră.* Îşi închise ochii, îşi concentră întreaga atenţie la paşii care se apropiau.

Patru inşi.

Percepu deosebirile din umbletul lor.

Trebuie să-i las să creadă că nu mi-am revenit. Îşi destinse trupul pe podeaua rece, îşi testă starea de alertă a simţurilor. Auzi cum se deschide o uşă, simţi prin pleoapele închise intensitatea luminii.

Paşi... mai aproape. Cineva se opri chiar deasupra ei.

— Ştiu că eşti trează, mugi o voce de bas. N-are rost să te prefaci.

Jessica deschise ochii.

Deasupra ei se afla Baronul Vladimir Harkonnen. Apoi, recunoscu decorul: compartimentul de beci în care dormise Paul. Îi văzu canapeaua lângă zid... Goală. Doi soldaţi intrară aducând lămpi cu suspensie pe care le lăsară în apropierea uşii

deschise. Culoarul din spatele uşii era atât de puternic luminat, încât trebui să-şi ferească ochii.

Se uită la Baron. Purta o pelerină galbenă, deformată de suspensiile portabile. Obrajii lui bucălați, de heruvim, păreau două balonaşe sub ochii negri, de păianjen.

— Efectul drogului a fost calculat la secundă, spuse el. Am ştiut exact clipa în care o să-ți revii.

Să fie cu putință? se întrebă ea. *Ar fi trebuit să-mi cunoască exact greutatea, metabolismul, toate... Yueh!*

— Păcat că nu-ți pot scoate căluşul, spuse Baronul. Am fi avut ce discuta.

Nu poate fi decât Yueh, gândi ea. *Cum?*

Baronul aruncă o privire peste umăr, spre uşă.

— Intră, Piter.

Jessica nu-l mai văzuse niciodată pe omul care intră şi se apropie de Baron, dar ştia cine era: *Piter de Vries, asasinul mentat!* Îl examină repede – trăsături de pasăre de pradă, ochi albaştri ca cerneala. Ochi de arrakian. Detaliile infime ale ținutei şi gesturilor dezmințeau însă această impresie. Iar carnea lui trăda consistența apei. Era înalt, zvelt şi avea un aer vag efeminat.

— Mare păcat că nu putem sta de vorbă, draga mea Doamnă Jessica, spuse Baronul. Dar n-am ce face. Îți cunosc talentele.

Îl privi repede pe mentat.

— Nu-i aşa, Piter?

— Cum zici tu, Baroane.

Glas de tenor. Jessica simți un fior rece pe şira spinării. Nu auzise niciodată un glas mai înghețat. Pentru simțurile ei antrenate glasul urlase: *Ucigaş!*

— Vreau să-i fac o surpriză lui Piter, spuse Baronul. El crede că l-am chemat aici ca să-şi primească răsplata – pe tine, Doamnă Jessica. Dar vreau să-i demonstrez ceva: că, de fapt, nu te doreşte cu adevărat.

— Te joci cu mine, Baroane? întrebă Piter şi zâmbi.

Observându-i zâmbetul, Jessica se miră că Baronul nu se retrage de lângă mentat ca din fața unui şarpe veninos. Apoi se corectă. Baronul nu putea să descifreze zâmbetul acela.

Nu cunoscuse niciodată *Antrenamentul.*

Baronul îi surâse lui Piter, al cărui chip se transformase într-o mască a aşteptării.

— Eu ştiu ce vrea, de fapt, Piter. Piter vrea putere.

— Mi-ai făgăduit-o pe *ea*, rosti Piter. Vocea de tenor îşi pierduse o parte din rezerva glacială.

Jessica auzi tonalitatea-reper din timbrul vocii şi avu o tresărire lăuntrică. *Cum de-a putut Baronul să transforme un mentat într-un asemenea animal?*

— Te las să alegi, Piter, zise Baronul.

— Ce să aleg?

Baronul pocni din degetele lui grase.

— Femeia asta şi exilul dincolo de hotarele Imperiului sau Ducatul Atreides al Arrakisului, ca să-l guvernezi în numele meu.

Jessica observă privirea scormonitoare cu care ochii de păianjen ai Baronului îl scrutau pe Piter.

— Aici ai putea fi Duce, chiar şi fără titlu, supralicită Baronul.

Mi l-au ucis pe Leto? se întrebă Jessica. Şi undeva, în adâncul sufletului ei, se porni un vaiet mut.

Baronul continuă să-l fixeze pe mentat.

— Reflectează bine, Piter! Pe ea o vrei pentru că a fost femeia unui Duce – un simbol al puterii ei. E frumoasă, utilă, minunat pregătită pentru rolul ei. Dar un întreg ducat, Piter!... Un ducat este mai mult decât un simbol. E realitatea. Un ducat ți-ar oferi multe femei... şi nu numai atât.

— Nu cumva glumeşti cu Piter?

Baronul se întoarse cu grația de dansator pe care i-o confereau suspensiile.

— Să glumesc? Eu? Uiți ceva! *Eu însumi* renunț la băiat. Ai auzit şi tu ce-a spus trădătorul despre educația lui. Amândoi sunt la fel – şi mama, şi fiul. Moarte curată!

Zâmbi.

— Ei, acum trebuie să plec. O să rămâi cu paznicul pe care l-am pregătit special pentru treaba asta. E cu desăvârşire surd. Are poruncă să te însoțească până la prima escală a drumului tău în exil. Va avea grijă ca femeia să nu-ți vină de hac înainte de vreme. Nu-ți va îngădui să-i scoți căluşul decât după ce veți

fi departe de Arrakis. Dacă te hotărăşti cumva să rămâi... are alt ordin.

— Stai, îl opri Piter. Am ales.

— Aha! râse Baronul. O hotărâre atât de promptă nu poate să însemne decât un singur lucru.

— Iau Ducatul.

Iar Jessica gândi: *Nu-şi dă seama că Baronul îl minte? Ah... Cum să-şi dea seama? Piter e un mentat „strâmb“.*

Privirea Baronului se întoarse spre Jessica.

— Ce zici, nu-i grozav că-l cunosc atât de bine pe Piter? Am pus pariu cu maestrul meu armurier că Piter va prefera această alternativă. Ha! Ei... acum plec. Aşa e mult mai bine. Mult mai bine, da! Cred că mă înțelegi, Doamnă Jessica... Personal, n-am nimic cu tine. E o necesitate. Şi-i mult mai bine aşa. Da. Nici nu se poate spune că *am poruncit* să fii lichidată. Când voi fi întrebat ce s-a întâmplat cu tine, voi da liniştit din umeri.

— Atunci, mă ocup eu de restul? întrebă Piter.

— Paznicul îți stă la dispoziție, răspunse Baronul. Da, hotărăşte tu ce-i de făcut.

Se uită lung la Piter.

— Da, da. Eu voi rămâne cu mâinile curate. Da. Hotărăşte tu. Eu nu ştiu nimic. După ce-o să plec eu... fă ce vrei. Da. Aşa... ăăă, da... Da. Bun.

Se teme de interogatoriul unei Dreptvorbitoare, gândi Jessica. *Ce Dreptvorbitoare? Ah, Cucernica Maică Gaius Helen... fireşte! De vreme ce ştie că va fi supus interogatoriului ei, înseamnă că e la mijloc mâna Împăratului. O, sărmanul meu Leto!*

Baronul îi aruncă o ultimă privire Jessicăi, se întoarse şi ieşi. Ea îl urmări din ochi, gândind: *A avut dreptate Cucernica Maică... E un adversar prea puternic.*

În beci intrară doi mercenari Harkonnen. Un altul, al cărui chip era o mască de cicatrice oribile, se opri în pragul uşii, cu un laser în mână.

Surdul, gândi Jessica, cercetându-i chipul desfigurat. *Baronul ştie că aş putea folosi Glasul.*

Cicatrice se uită la Piter:

— Puştiu-i afară. L-am pus pe-o targă. Ce poruncești?

Piter se adresă Jessicăi:

— Mă gândisem să te supun amenințându-ți fiul, dar încep să-mi dau seama că n-aş fi reuşit. Am lăsat emoțiile să-mi întunece rațiunea. O acțiune nefastă pentru un mentat.

Se uită la cei doi mercenari, întorcându-se în aşa fel încât şi surdul să-i vadă buzele.

— Duceți-i pe amândoi în deşert, aşa cum ne-a sfătuit trădătorul să facem cu puştiul. Planul e bun. Viermii vor distruge orice dovadă. N-o să le mai găsească nimeni cadavrele.

— Nu vrei să le faci singur de petrecanie? întrebă Cicatrice.

Citeşte pe buze, gândi Jessica.

— Voi urma exemplul Baronului, spuse Piter. Duceți-i unde-a spus trădătorul.

Jessica auzi în glasul lui Piter inflexiunile aspre ale autocontrolului mentatic. Gândi: *Şi el se teme de Dreptvorbitoare.*

Piter îşi săltă umerii şi porni către uşă. În prag, paşii îi şovăiră şi Jessica crezu că se va întoarce s-o mai privească o dată. Dar mentatul părăsi încăperea.

— Ca să spun drept, nici mie nu mi-ar plăcea să dau ochii cu Dreptvorbitoarea după treaba din noaptea asta, mormăi Cicatrice.

— N-ai teamă, spuse unul dintre mercenari. N-o să dea ea de tine, cotoroanța aia!

Se apropie de capul Jessicăi şi se aplecă deasupra ei.

— Decât să stăm la taclale, mai bine s-o luăm din loc şi să ne facem treaba. Apuc-o de picioare şi...

— De ce să nu-i lichidăm chiar aici? întrebă Cicatrice.

— Rămâne mizerie, răspunse celălalt. Doar dacă te amuză să-i strângi de gât. Eu însă zic să facem treaba ca lumea, curat. Îi crestăm nițel ca s-atragă viermii şi-i lăsăm în nisip. După aia, n-o să mai avem ce curăța.

— Mda... păi, cam ai dreptate, încuviință Cicatrice.

Jessica îi ascultase, pândind, înregistrând. Dar căluşul continua să-i împiedice Glasul, iar surdul era o problemă.

Cicatrice îşi vârî laserul în toc şi o apucă de picioare. O ridicară ca pe un sac, o scoaseră pe uşă şi-i făcură vânt pe o targă cu suspensii, în care se mai afla cineva. Când o întoarseră ca s-o înghesuie spre mijlocul târgii, văzu chipul lui Paul. Era

legat, dar nu avea căluş. Fața lui se afla la mai puțin de zece centimetri de a ei. Avea ochii închişi şi respira egal.

E drogat? se întrebă ea.

Mercenarii ridicară targa şi pentru o fracțiune de secundă ochii lui Paul se întredeschiseră. Două fante negre îndreptate spre ea.

Numai să nu-i treacă prin cap să-şi folosească Glasul! se rugă în gând Jessica. *Surdul!*

Ochii lui se închiseră.

Paul practicase exercițiul de respirație controlată, ascultând lucid tot ce se vorbise în beci. Surdul era o problemă, dar Paul îşi stăpânea disperarea. Regimul Bene Gesserit de limpezire a gândurilor, pe care îl învățase de la mama sa, îi îngăduise să-şi păstreze calmul. Era pregătit să profite de orice prilej favorabil.

Încă o dată scrută repede, printre gene, chipul mamei sale. Părea nevătămată. Dar îi puseseră căluş.

Se întrebă cine fusese în stare s-o ia prin surprindere. Capturarea lui nu era un mister – înainte de culcare înghițise o tabletă prescrisă de Yueh, iar când se trezise era legat şi întins pe targa aceasta. Poate că şi ei i se întâmplase acelaşi lucru. Logic gândind, trădătorul nu putea fi decât Yueh, dar parcă nu-i venea să creadă. Era de neînțeles. Un doctor Suk trădător!

Targa se înclină uşor. Mercenarii îi scoaseră printr-o uşă sub cerul înstelat al nopții. Una din balizele cu suspensie izbi pragul uşii. Apoi Paul auzi scrâşnetul nisipului sub tălpile oamenilor. Deasupra lui, aripa unui topter eclipsă stelele. Targa fu lăsată jos.

Ochii lui Paul se acomodară repede cu lumina slabă. Îl văzu pe surd deschizând uşa ornitopterului, aruncând o privire în interiorul învăluit în lumina verde, difuză, a instrumentelor de pe tabloul de bord.

— Cu topteru' ăsta trebuie să-i ducem? întrebă el şi se întoarse să privească buzele tovarăşului său.

— Trădătorul a zis că ăsta-i singurul echipat pentru deşert, răspunse celălalt.

Cicatrice dădu din cap.

— O chichineață de navă de legătură. Afar' de ei nu-ncap mai mult de doi oameni.

— Doi oameni îi de-ajuns, replică cel de-al treilea mercenar, apropiindu-se ca surdul să-i vadă buzele. Ne ocupăm noi de ei, mai departe, Kinet.

— Baronul mi-a poruncit să nu-i slăbesc din ochi, zise Cicatrice.

— Da' ce te faci praf atâta? întrebă mercenarul din spatele tărgii.

— Femeia asta-i vrăjitoare Bene Gesserit. Are puteri ascunse.

— Zău? exclamă mercenarul, ducându-şi un pumn la ureche. Una d-alea, carevasăzică? Acu-nțeleg.

Tovarăşul lui mârâi:

— Las' că-n curând o să fie hrană pentru viermi. Nu s-a născut ea, vrăjitoarea aia Bene Gesserit, care să-i vină de hac la vreunu' din viermii ăia mari. Îl înghionti pe cel din spatele tărgii. Ce zici, Czigo?

— Aşa-i, încuviință omul.

Se aplecă deasupra tărgii şi o prinse pe Jessica de subsuori.

— Hai, Kinet. Mergi cu mine dacă vrei cu-adevărat să vezi ce-o să se-ntâmple.

— Mersi de invitație, mormăi surdul.

Jessica se simți ridicată. Umbra aripii alunecă într-o parte... Stelele. Mercenarii o împinseră pe locul din spate, îi controlară frânghiile krimskell, apoi o imobilizară cu una din centurile scaunului. Paul fu înghesuit lângă ea. În timp ce-l strângeau cu cealaltă centură, Jessica observă că legăturile lui erau funii obişnuite.

Surdul Kinet se aşează în față. Mercenarul care îl ajutase să ducă targa, Czigo, trecu lângă el, pe celălalt scaun.

Kinet închise uşa şi apoi manevră comenzile. Topterul decolă, clătinându-se în bătaia aripilor, şi viră către sud, în direcția Scutului de Piatră. După câteva clipe, Czigo îşi bătu tovarăşul pe umăr:

— Ce-ar fi să te întorci şi să stai cu ochii pe ei?

— Eşti sigur că ştii drumul? întrebă Kinet, cu ochii la buzele lui.

— Am auzit şi eu ce-a spus trădătorul.

Kinet îşi răsuci scaunul. La lumina stelelor, Jessica văzu lucind în mâna lui laserul. Interiorul cabinei păru să se mai lumineze, pe măsură ce ochii ei se acomodau cu semiobscuritatea, dar chipul desfigurat al surdului rămânea estompat. Jessica încercă pe furiş centura scaunului, constată că nu părea strânsă. Apoi simți că materialul era mai rugos în porțiunea care-i trecea peste brațul stâng. Îşi dădu imediat seama că în locul acela cureaua era secționată aproape în întregime! Ar fi putut s-o rupă cu o singură smucitură.

Să ne fi pregătit cineva topterul ca să ne putem salva? se întrebă. *Cine?* Încet, îşi retrase picioarele legate de lângă picioarele lui Paul.

— Mare păcat să prăpădeşti o mândrețe de femeie ca asta, spuse brusc Cicatrice. Ai avut vreodat' d-a face cu una de neam mare?

Se întoarse să-l privească pe pilot.

— Nu toate ălea din Bene Gesserit îs de neam mare, răspunse pilotul.

— N-or fi, da' arată toate de parcă-ar fi.

Mă vede destul de bine, gândi Jessica. Îşi săltă picioarele pe perna scaunului şi se ghemui pe-o parte, privindu-l fix pe Cicatrice.

— Frumoasă foc, pe legea mea, spuse Kinet. Îşi trecu limba peste buze. Zău că-i păcat. Se uită la Czigo.

— Nu cumva te gândeşti la ce cred eu că te gândeşti? întrebă pilotul.

— Cine-o să afle? făcu mercenarul. După aia...

Dădu din umeri.

— N-am avut niciodat' d-a face cu cucoane. Cine ştie când s-o mai ivi vreo ocazie ca asta...

— Încearcă numai să te atingi de maică-mea! şuieră Paul.

Îl fulgeră cu privirea pe surd.

— Hei! râse pilotul. Cățelandru' a-nceput să latre. Noroc că nu poate să muşte.

Jessica gândi: *Paul articulează notele prea acut. Poate c-o să reuşească totuşi.*

Cei doi mercenari tăcură.

Nenorociții! gândi Jessica, privindu-i și amintindu-și cuvintele Baronului. *„O să-i omoare de cum vor raporta că și-au îndeplinit misiunea." Baronul nu vrea martori.*

Topterul viră larg deasupra versantului sudic al Scutului și, pentru o clipă, Jessica zări dedesubt o limbă de nisip luminată de lună.

— Cred c-ajunge, spuse pilotul. Trădătorul zicea să-i lăsăm în nisip, cum trecem de Scut.

Înclină botul aparatului înspre dune, coborî rapid în picaj, apoi redresă aproape de suprafața deșertului.

Jessica îl văzu pe Paul începând respirația ritmică a exercițiului de calmare. Fiul ei închise ochii, apoi îi redeschise. Jessica se uită la el neputincioasă. *Încă nu stăpânește Glasul*, gândi ea. *Dacă dă greș...*

Cu o hurducătură ușoară, topterul atinse nisipul și Jessica, privind către nord, spre Scut, observă cum dispare în spatele stâncilor un alt topter.

Cineva ne urmărește! gândi. *Cine?* Apoi: *Cei pe care Baronul i-a pus să-i supravegheze pe aceștia doi. Iar supraveghetorii sunt și ei supravegheați la rândul lor. De alții.*

Czigo opri motoarele aripilor. Se făcu liniște.

Jessica își întoarse capul. Prin parbrizul din spatele surdului, văzu geana plăpândă de lumină a răsăritului celei de-a doua luni, creasta acoperită parcă de chiciură a unei înălțimi stâncoase, cu terase tăiate de vânt și de nisip.

Paul își drese glasul.

— Ei, Kinet? făcu pilotul.

— Știu și eu ce să zic, Czigo?

Czigo se întoarse și spuse:

— Ah... ia privește!

Își întinse mâna spre rochia Jessicăi.

— Scoate-i călușul! porunci Paul.

Jessica simți cuvintele retezând aerul. Tonul, timbrul fuseseră excelente – imperative, tăioase. Doar nota ar fi trebuit să fie o idee mai joasă, deși chiar și așa se încadra destul de bine în spectrul auditiv al mercenarului.

Czigo își ridică mâna către fâșia trecută peste gura Jessicăi și trase de nodul de la spate.

— Ia mâna! strigă Kinet.

— Mai tacă-ți fleanca! se răsti Czigo. E legată.

Desfăcu nodul şi fâşia de pânză căzu. Omul o privi pe Jessica cu ochi strălucitori.

Kinet îl prinse de braț.

— Ascultă Czigo, ce te-a...

Jessica îşi smuci capul, scuipând căluşul. Îşi acordă glasul pe un ton catifelat, insinuant:

— Domnilor! Nu-i nevoie *să vă bateți* pentru mine.

Şi în acelaşi timp se răsuci unduios către Kinet.

Îi văzu pe amândoi încordându-se şi ştiu că în clipa aceea erau convinşi că *trebuie* să se bată pentru ea. Nu mai aveau nevoie de alte motive. În mințile lor, *se băteau* deja pentru ea.

Jessica îşi înălță capul în lumina instrumentelor, ca să fie sigură că surdul poate să-i vadă buzele şi spuse:

— Nu trebuie să vă certați.

Cei doi se depărtară şi mai mult unul de celălalt, privindu-se pieziş.

— Merită vreo femeie să te bați pentru ea? urmă Jessica.

Dar chiar cuvintele ei, prezența ei constituiau un îndemn irezistibil.

Paul îşi strânse buzele, silindu-se să nu facă vreun zgomot. Avusese un singur prilej de a-şi folosi Glasul şi reuşise. Acum însă... totul depindea de mama sa, a cărei experiență o întrecea cu mult pe a lui.

— Mda, făcu surdul. N-are rost să ne batem pentru...

Mâna lui fulgeră către gâtul pilotului. Lovitura fu întâmpinată de o scânteiere metalică ce izbi simultan brațul şi pieptul lui Kinet.

Surdul horcăi, căzu moale pe spate, oprindu-se cu capul în uşa de pe partea lui.

— Credea c-are de-a face c-un ageamiu, mormăi Czigo.

Îşi retrase mâna, dând la iveală pumnalul. Lama sclipi în lumina lunii.

— Şi-acum cățelandrul, mârâi el şi se aplecă spre Paul.

— Nu-i nevoie, murmură Jessica.

Czigo şovăi.

— N-ai prefera să cooperez? întrebă Jessica. Lasă-i băiatului o şansă.

Îşi strâmbă colţul gurii într-un surâs trist, după care adăugă:

— Câtă şansă ar putea avea în nisipul de afară... Oferă-i asta şi... (zâmbi) n-o să-ţi pară rău.

Czigo se uită în stânga, în dreapta, apoi din nou la Jessica.

— Am auzit destule grozăvii despre pustiul ăsta, zise. Cuţitul ar putea fi o moarte mai blândă pentru puşti.

— Îţi cer prea mult? pledă Jessica.

— Vrei să mă tragi pe sfoară, bolborosi Czigo.

— Nu vreau să-mi văd fiul murind, replică Jessica. Asta înseamnă că vreau să te trag pe sfoară?

Czigo se dădu înapoi şi apăsă cu cotul pe clanţa uşii. Apoi îşi înfipse degetele în tunica lui Paul, îl trase peste scaun spre cadrul uşii deschise şi îşi pregăti cuţitul.

— Ce-ai să faci, potaie, dacă-ţi tai funia?

— O să fugă spre stâncile din faţă, spuse Jessica.

— Aşa o să faci, potaie?

Paul răspunse cu voce surdă.

— Da.

Lama coborî, reteză frânghia care-i lega picioarele. Paul simţi mâna înfiptă în ceafa sa, împingându-l în jos, către nisip. Se prefăcu că se împiedică de cadrul uşii, se răsuci brusc, ca şi când ar fi vrut să-şi regăsească echilibrul, şi lovi năprasnic cu piciorul drept.

Talpa ţinti cu o precizie care spunea multe despre anii îndelungaţi de antrenament – de parcă singurul scop al antrenamentelor fusese clipa aceasta. Aproape fiecare muşchi din trupul lui contribui la plasarea loviturii. Vârful piciorului izbi abdomenul lui Czigo exact sub stern, talpa ţâşni în sus cu o putere înspăimântătoare, peste ficat şi prin diafragmă, strivind ventriculul drept al inimii.

Cu un singur urlet gâtuit, mercenarul se răsturnă pe spate, de-a curmezişul scaunelor. Paul, cu mâinile imobilizate, se prăbuşi în nisip, chircindu-şi trupul pentru a amortiza căderea, aterizând şi revenind pe picioare într-o mişcare neîntreruptă. Se căţără apoi în cabină, găsi cuţitul şi îl ţinu în dinţi până ce mama sa îşi tăie legăturile. Apoi Jessica îi eliberă mâinile.

— Trebuia să mă laşi pe mine, rosti ea. L-aş fi determinat să-mi taie frânghiile. Ai riscat prosteşte.

— Poziția era bună şi am fructificat-o, replică el.

Jessica auzi controlul ferm din vocea lui spuse:

— Pe plafonul cabinei e gravat semnul Casei lui Yueh.

Paul privi în sus şi văzu simbolul spiralat.

— Să ieşim şi să inspectăm aparatul, spuse ea. Sub scaunul pilotului e un balot. L-am simțit de cum ne-au împins înăuntru.

— O bombă?

— Nu cred... E ceva ciudat în toată povestea asta.

Paul sări pe nisip şi Jessica îl urmă. Apoi se întoarse şi-şi vârî mâinile sub scaunul din față. Picioarele lui Czigo atârnau țepene într-o parte. Jessica trase pachetul afară. Pânza era umedă. O udase sângele pilotului.

Risipă de umezeală, gândi ea. Apoi, surprinsă, îşi dădu seama că gândise exact aşa cum gândeau arrakienii.

Paul privi în jur la ecartamentul stâncos care răsărea din deşert, ca o plajă ce se înalță din mare – o faleză cu palisade săpate de vânt. Se întoarse în momentul în care mama sa scotea balotul din topter: o văzu ridicându-şi brusc capul, privind încordată peste crestele dunelor, spre Scutul de Piatră. Se uită în aceeaşi direcție. Un alt topter venea drept spre ei. Înțelese că nu vor avea timp să ascundă cadavrele mercenarilor şi să se salveze.

— Fugi, Paul! țipă Jessica. Sunt Harkonneni!

Arrakisul te învață atitudinea cuțitului – să retezi ceea ce nu-i întreg şi să spui: „Acum este întreg pentru că sfârşeşte aici.“

Fragment din „Pildele lui Muad'Dib“
de prințesa Irulan

Un om în uniformă Harkonnen apăru brusc la capătul coridorului şi îşi aținti privirea asupra lui Yueh. Părea să fi înregistrat dintr-o singură aruncătură de ochi cadavrul lui Mapes, trupul întins pe pardoseală al Ducelui şi prezența lui Yueh pe culoar. Omul ținea în mâna dreaptă un laser. Întreaga sa ființă emana un aer de brutalitate, duritate şi vigilență. Yueh se înfioră.

Sardaukar, gândi el. *Bashar, după înfățişare. Probabil vreunul dintre oamenii de încredere ai Împăratului, trimis spre a supraveghea totul îndeaproape. Oricare le-ar fi uniforma, îi recunoşti dintr-o mie.*

— Eşti Yueh, rosti omul.

Se uită lung la inelul Şcolii Suk, care strângea părul medicului, apoi la diamantul tatuat pe frunte şi întâlni în sfârşit privirea lui Yueh.

— Yueh, încuviință doctorul.

— Poți fi liniştit, Yueh, zise omul. După ce ai neutralizat scuturile clădirii, am intrat fără nicio dificultate. Aici suntem stăpâni pe situație. Ăsta-i Ducele?

— Ducele.

— Mort?

— Inconştient. V-aş sfătui să-l legați.

— Tot tu i-ai aranjat şi pe ceilalți? Arătă cu capul peste umăr.

— Din nefericire, murmură Yueh.

— Din nefericire! rosti batjocoritor sardaukarul.

Se apropie şi se uită la Leto.

— Vasăzică ăsta-i marele Duce Roşu...

Dacă aş mai fi avut vreo îndoială asupra identităţii acestui om, s-ar fi spulberat acum, gândi Yueh. *Numai Împăratul îi numeşte pe Atreizi Ducii Roşii.*

Sardaukarul se aplecă, smulse blazonul cu şoimul roşu de pe uniforma lui Leto.

— O mică amintire, spuse el. Unde-i inelul cu sigiliul ducal?

— Nu-l are la el, răspunse Yueh.

— Văd şi eu că nu-l are! se răsti sardaukarul.

Yueh înţepeni, înghiţind în sec. *Dacă mă iau la întrebări, dacă aduc o Dreptvorbitoare, vor afla de inel, de topterul pe care l-am pregătit... Totul se va duce de râpă.*

— Ducele îşi trimitea uneori inelul cu câte un curier drept dovadă că ordinul transmis venea direct de la el, se grăbi să explice.

— Afurisită încredere mai avea în curieri, mormăi sardaukarul.

— N-aveţi de gând să-l legaţi? căută Yueh să schimbe subiectul.

— Cât timp o să rămână aşa?

— Vreo două ore. N-am putut să-i dozez drogul la fel de precis cum l-am dozat pentru femeie şi pentru băiat.

Sardaukarul îl lovi pe Duce cu vârful piciorului.

— De ăsta n-aveam de ce ne teme, nici dac-ar fi fost treaz. Când îşi vor reveni ceilalţi doi?

— Peste zece minute.

— Aşa iute?

— Mi s-a spus că Baronul va sosi imediat după oamenii săi.

— Va sosi. Du-te şi aşteaptă afară, Yueh. Îl fulgeră cu privirea. Hai, şterge-o!

Yueh se uită la trupul lui Leto.

— Ce-o să se întâmple cu...

— Va fi predat Baronului, legat fedeleş şi gata de pus la proţap.

Sardaukarul privi din nou diamantul tatuat pe fruntea lui Yueh.

— Ești cunoscut; o să poți trece nestingherit. Hai, trădătorule, acum n-am timp de palavre. Îi aud venind pe ceilalți.

„*Trădătorule*“, gândi Yueh. Își plecă privirea, trecu repede pe lângă sardaukar, știind că celălalt anticipase, inconștient, numele sub care istoria avea să-și amintească de el: *Yueh, trădătorul.*

Pe drumul către ușa de la intrare trecu pe lângă mai multe cadavre și le privi cu coada ochiului, îngrozindu-se la gândul că s-ar putea să recunoască printre ele trupul lui Paul sau al Jessicăi. Dar nu erau decât soldați din Corpul de Gardă al Ducelui sau mercenari în uniformă Harkonnen.

Când ieși în fața casei, noaptea era luminată de flăcări. Curmalii de pe marginea drumului fuseseră incendiați ca să lumineze clădirea. Fumul substanțelor incendiare se ridica în vălătuci negri printre flăcările roșietice. Santinelele Harkonnen care se puseseră în gardă în clipa când apăruse în prag se apropiară bănuitoare și îl examinară.

— E trădătorul, zise unul dintre mercenari.

— Stai pe-aproape, spuse altul. Baronul o să vrea să-ți vorbească.

Trebuie să ajung la topter, gândi Yueh. *Trebuie să ascund sigiliul ca să-l poată găsi Paul.* Apoi îl străfulgeră spaima: *Dacă Idaho mă suspectează sau dacă-și pierde răbdarea... dacă nu așteaptă și nu se duce exact acolo unde i-am spus... Jessica și Paul nu vor reuși să scape masacrului. Nu voi avea parte nici măcar de această infimă consolare ca să-mi despovărez conștiința.*

Un mercenar îl împinse brutal și spuse:

— Așteaptă mai încolo! Nu sta-n drum.

Brusc, Yueh se simți pierdut în acest loc al dezastrului; își dădu seama că nu va fi cruțat, că nu-i va fi nimănui milă de el. *Idaho nu trebuie să dea greș!*

Un alt mercenar se lovi de el și se răsti:

— Dă-te la o parte, n-auzi!

Până și ei! gândi Yueh. *Au profitat de mine, dar acum mă disprețuiesc.* Se simți tras, împins. Își îndreptă spatele, își regăsi o fărâmă din vechea demnitate.

— Să aştepţi până te cheamă Baronul! îi porunci un ofiţer.

Yueh dădu din cap, se îndepărtă cu paşi măsuraţi prin faţa casei, dădu colţul, se cufundă în întunericul netulburat de flăcările palmierilor incendiaţi. Apoi, brusc, cu fiecare pas trădându-i neliniştea, se îndreptă spre curtea interioară din spatele serei, unde aştepta ornitopterul pe care îl aduseseră pentru Paul şi mama sa.

În faţa uşii de serviciu deschise, zări o santinelă. Mercenarul stătea cu spatele spre curte, urmărind activitatea din interiorul puternic luminat, de unde răzbătea larma oamenilor care percheziţionau încăperile.

Cât de siguri erau!

Yueh se furişă în întuneric, dădu ocol topterului şi deschise uşa de pe partea opusă clădirii. Găsi pe dibuite fremkitul pe care îl ascunsese sub scaunul din faţă, ridică clapa unui buzunar şi vârî înăuntru sigiliul ducal. Simţi foşnetul hârtiei de mirodenie – biletul pe care-l scrisese – şi îndesă inelul între foile de hârtie. Îşi scoase mâna, apoi trase clapa la loc.

Închise fără zgomot uşa topterului, se întoarse cu paşi de felină până la colţul casei şi se îndreptă repede spre faţadă.

Am reuşit, îşi spuse.

Păşi din nou în lumina sălbatică a incendiului. Îşi strânse pelerina în jurul trupului, privind flăcările. *În curând voi şti. În curând voi da ochii cu Baronul şi voi şti. Iar Baronul... Baronul va da de-un mic dinte.*

Legenda spune că în clipa morții Ducelui Leto Atreides, un meteor a traversat cerul deasupra castelului său strămoşesc de pe Caladan.

Fragment din „Introducere la «Istoria copilului Muad'Dib»“ de prințesa Irulan

Baronul Vladimir Harkonen stătea în fața unuia dintre hublourile fregatei în care-şi instalase postul de comandă. Afară, noaptea Arrakisului era sfâşiată de flăcări. Baronul privea lanțul îndepărtat al Scutului de Piatră, unde făcea ravagii arma lui secretă.

Artileria.

Tunurile pisau grotele în care luptătorii Ducelui se retrăseseră ca într-o ultimă tranşee. Muşcături precise şi nemiloase, avalanşe de pietre şi praf în lumina fulgerelor portocalii... Oamenii Ducelui erau îngropați de vii, prinşi ca nişte animale în vizuinile lor, sortiți să moară de foame.

Baronul simțea furia bombardamentului – un bubuit ca de tobă, răzbătând până la el prin învelişul metalic al navei: *brruum... brruum.* Apoi: *BRRUUM... brruum!*

Cui i-ar fi trecut prin cap să reînvie artileria în era scuturilor defensive? Gândul i se răsfrânse ca un chicot în minte. *Dar era de aşteptat ca oamenii Ducelui să se refugieze în grote. Împăratul va aprecia, desigur, înțelepciunea cu care am procedat ca să cruț forțele noastre unite.*

Ajustă una din micile suspensii care îi protejau trupul obez de atracția neiertătoare a gravitației. Un zâmbet i se întinse pe buze, pliindu-i obrajii.

Păcat de soldații Ducelui, gândi. Zâmbetul i se accentuă – un zâmbet mulțumit, satisfăcut. *În cazul de față, mila înseamnă*

cruzime! Dădu aprobator din cap. Eşecul era, prin definiţie, demn de dispreţ. Universul întreg se afla la îndemâna celui care ştia să ia hotărârile corespunzătoare. Iepurii şovăitori trebuiau scoşi la iveală, goniţi în vizuini. Altminteri, cum să-i supraveghezi şi să-i creşti? Îşi imagină propriii lui mercenari ca pe nişte albine hărţuind şi gonind o mână de iepuri. Şi gândi: *Ce dulce e zumzetul vieţii, când ai destule albine care robotesc pentru tine!*

În spatele lui se deschise o uşă. Baronul examină imaginea reflectată pe fondul de întuneric al geamului.

Îl văzu intrând pe Piter de Vries, urmat de Umman Kudu, căpitanul gărzii personale a Baronului. Prin uşa deschisă către culoar zări – pentru o clipă – chipurile de ovină ale soldaţilor din gardă, expresiile placide şi supuse pe care le arborau întotdeauna în prezenţa lui.

Baronul se întoarse.

Piter îşi duse un deget la zulufii de pe frunte, schiţând obişnuitul său salut zeflemitor.

— Veşti bune, Domnia-Ta. Sardaukarii l-au adus pe Duce.

— Bine că l-au adus! mugi Baronul.

Scrută masca sumbră de răutate de pe chipul efeminat al mentatului. Şi ochii: fantele adumbrite, albastru-în-albastru.

Trebuie neapărat să mă descotorosesc de el, gândi Baronul. *În curând n-o să-mi mai fie de niciun folos; ba, dimpotrivă, va deveni un pericol real pentru persoana mea. Dar mai întâi trebuie să-şi atragă ura Arrakisului. Numai aşa arrakienii îl vor întâmpina pe scumpul meu Feyd-Rautha ca pe un mântuitor.*

Ochii Baronului se îndreptară spre căpitanul gărzii, Umman Kudu. Maxilarele ca nişte foarfece, cu muşchii întinşi, încordaţi... Bărbia ca un călcâi de cizmă... Un om de încredere, ale cărui vicii îi erau cunoscute.

— În primul rând, unde-i trădătorul care mi l-a predat pe Duce? întrebă Baronul. Trebuie să-i dau trădătorului răsplata.

Piter se răsuci pe un călcâi şi făcu semn santinelei de la uşă.

Dincolo, pe culoar, se contură o umbră neagră... Yueh trecu pragul uşii. Se mişca ţeapăn, nefiresc. Mustaţa îi atârna moale de-o parte şi de cealaltă a buzelor purpurii. Numai ochii

lui bătrâni erau vioi, atenți. Yueh făcu trei paşi, se opri la semnul lui Piter şi rămase imobil, cu privirea ațintită asupra Baronului.

— Ah, doctorul Yueh!

— Domnia-Ta, Harkonnen.

— Aud că ni l-ai predat pe Duce.

— Jumătatea care-mi revenea conform târgului încheiat, Domnia-Ta.

Baronul se uită la Piter.

Piter dădu din cap.

Privirea Baronului reveni la Yueh.

— Ah, târgul, zici. Iar eu...

Se opri, apoi scuipă cuvintele:

— Eu ce-aveam de făcut în schimb?

— Ştii bine ce, Domnia-Ta.

Şi abia în clipa aceea, când auzi liniştea desăvârşită a cronometrelor din mintea sa, Yueh îşi îngădui să gândească. Sesizase semnele infime din gesturile şi cuvintele Baronului. Wanna murise... Nu-i mai puteau face niciun rău. De n-ar fi fost aşa, l-ar mai fi ținut încă în şah pe vulnerabilul medic. Dar purtarea Baronului demonstra că nu mai era cazul. Jocul luase sfârşit.

— Zău? făcu Baronul.

— Mi-ai promis c-o vei cruța pe Wanna mea de chinuri.

Baronul dădu din cap.

— A, da! Acum mi-aduc aminte. Exact. Aşa ți-am promis. Aşa am reuşit să frângem Condiționarea Imperială. Nu suportai gândul că vrăjitoarea ta Bene Gesserit s-ar putea zvârcoli în amplificatoarele de durere ale lui Piter. Ei bine... Baronul Vladimir Harkonnen îşi ține promisiunile. Ți-am spus c-o voi cruța de chinuri şi că-ți voi îngădui să mergi la ea. Aşa să fie!

Îi făcu semn lui Piter.

Ochii albaştri ai mentatului căpătară o lucire sticloasă. Se mişcă fără veste, scurt, fluid. Ca o pisică. Pumnalul din mâna lui căzu ca o gheară, înfigându-se în spatele lui Yueh.

Bătrânul împietri. Continuă să-l privească fix pe Baron.

— Du-te la ea! scuipă Baronul.

Yueh rămase în picioare, clătinându-se ţeapăn. Buzele i se mişcară cu grijă, iar glasul său rosti desluşit, într-o cadenţă stranie:

— Crezi... că... m-ai... în... vins. Crezi... că... nu... am... ştiut... ce... am... să... capăt... pentru... Wanna... mea.

Căzu. Fără să se încovoaie. Fără să se prăbuşească. Drept. Ca un copac retezat.

— Du-te la ea, repetă Baronul.

Dar cuvintele sunară ca un ecou stins.

Yueh reuşise să-i strecoare în suflet neliniştea. Îşi răsuci brusc capul spre Piter. Îl privi cum îşi ştergea lama cu o cârpă, observă expresia cleioasă de satisfacţie a ochilor săi albaştri.

Vasăzică aşa ucide cu mâna lui, gândi Baronul. *E bine de ştiut.*

— Ni l-a predat, într-adevăr, pe Duce? întrebă.

— Bineînţeles, Domnia-Ta.

— Atunci, aduceţi-l înăuntru.

Piter îi aruncă o privire căpitanului gărzii, care dispăru să execute ordinul.

Baronul se uită la Yueh. Căzuse ca un stejar, nu ca un om din carne şi oase.

— N-am avut niciodată încredere în trădători, mormăi ca pentru sine. Nici măcar în trădătorii pe care i-am creat eu.

Privi prin hubloul acoperit de giulgiul nopţii. Ştiu că bezna mută de afară era acum a lui. Dinspre grotele Scutului nu mai răsunau salvele de artilerie; vizuinile-capcană fuseseră astupate. Şi, în momentul acela, mintea Baronului nu putu să conceapă ceva mai frumos decât acest gigantic gol negru. Poate doar... dac-ar fi fost puţin alb în negrul acesta. Alb lucios pe negru. Alb de porţelan.

Dar sentimentul de îndoială îl împunse din nou.

Ce voise să spună nătărăul ăla bătrân? Normal, ştiuse probabil la ce trebuia să se aştepte până la urmă. Dar chestia cealaltă... *„Crezi că m-ai învins."*

Ce voise să spună?

În uşă se ivi Ducele Leto Atreides. Braţele îi erau prinse în lanţuri, trăsăturile vultureşti ale feţei, năclăite de praf. Cineva îi smulsese blazonul din piept, sfâşiindu-i uniforma. În jurul

mijlocului, îi atârnau găicile rupte când i se luase centura scutului. Privirea ochilor săi era sticloasă, anormală.

— Aaaaa, făcu Baronul.

Şovăi şi trase aer în piept. Îşi dădu seama că vorbise prea tare. Clipa aceasta, clipa mult aşteptată, îşi pierduse din savoare.

Blestemat fie afurisitul de doctor în vecii vecilor!

— Mi se pare că bietul Duce e cam drogat, spuse Piter. Aşa ni l-a prins în laț Yueh. Se întoarse către Duce: Nu-i aşa că eşti drogat, dragă Duce?

Vocea venea de departe. Leto îşi simțea lanțurile, durerea din muşchi, buzele crăpate, dogoarea din obraji, gustul uscat al setei care-i zgâria cerul gurii. Dar sunetele erau înfundate, acoperite cu o pătură de lână. Iar prin pătură nu desluşea decât nişte umbre întunecate.

— Ce-i cu femeia şi băiatul, Piter? întrebă Baronul. Încă nicio veste?

Limba lui Piter săgetă pe deasupra buzelor.

— Ai aflat ceva! şuieră Baronul. Ce?

Piter se uită repede la căpitanul gărzii, apoi din nou la Baron.

— Oamenii care au plecat cu ei, Domnia-Ta, au... ăă... au fost găsiți.

— Şi? Ce-au raportat? A mers totul bine?

— Sunt morți, Domnia-Ta.

— Fireşte că-s morți! Pe mine mă interesează ce...

— Au fost găsiți morți, Domnia-Ta.

Baronul păli.

— Dar femeia şi băiatul?

— Nicio urmă, Domnia-Ta. Dar a trecut un vierme. A fost văzut în timp ce se cerceta locul. Poate că totul s-a întâmplat aşa cum am dorit... Un accident. Este posibil să...

— Nu mă interesează posibilitățile, Piter. Ce-i cu topterul care lipseşte? Mentatul meu nu avansează nicio ipoteză?

— Sunt sigur că l-a furat unul dintre oamenii Ducelui, Domnia-Ta. Ne-a omorât pilotul şi-a fugit.

— Care din oamenii Ducelui?

— Un profesionist, un as în materie de omoruri, Domnia-Ta. Poate Hawat, sau Halleck ăla. Posibil să fi fost Idaho. Sau vreunul din locotenenții mai importanți.

— Posibilități, mârâi Baronul.

Se uită din nou la prizonier. Ducele se clătina, amețit de drog.

— Suntem stăpâni pe situație, Domnia-Ta, rosti Piter.

— Nu-i adevărat! Unde-i idiotul ăla de planetolog? Unde e... Kynes?

— Am aflat unde l-am putea găsi şi am trimis după el, Domnia-Ta.

— Nu-mi place cum ne-ajută slujitorul Împăratului, mârâi Baronul.

Cuvintele continuau să răzbată ca printr-o pătură de lână, dar unele din ele se înfipseră ca nişte ace incandescente în mintea lui Leto. *Femeia şi băiatul... nicio urmă.* Paul şi Jessica scăpaseră. Iar despre soarta lui Hawat, Halleck şi Idaho nu se ştia nimic. Încă nu era totul pierdut.

— Unde-i inelul cu sigiliul ducal? se răsti Baronul. Văd că nu-l are pe deget.

— Sardaukarii spun că nu-l avea nici când l-au găsit ei, Domnia-Ta, răspunse căpitanul gărzii.

— L-ai omorât prea devreme pe doctor, Piter, zise Baronul. A fost o greşeală. Ar fi trebuit să-mi atragi atenția. Ai acționat prea pripit pentru ca acțiunea noastră să reuşească perfect. Se încruntă: Posibilități!

Gândul se învârtea în cerc în mintea lui Leto: *Paul şi Jessica au scăpat!* Şi mai era ceva. În memoria lui. O învoială. Aproape că şi-o amintea...

Dintele!

Îşi aminti şi alte amănunte: *Un gaz otrăvitor într-un dinte fals.*

Cineva îi spusese să nu uite dintele. Dintele era în gura lui. Îl pipăi cu vârful limbii. Nu trebuia decât să muşte cu putere din el.

Încă nu!

Acel cineva îi spusese să aştepte până va fi aproape de Baron. Cine îi spusese toate astea? Nu-şi amintea.

— Cât va mai dura efectul drogului? întrebă, nervos, Baronul.

— Probabil încă vreo oră, Domnia-Ta.

— Probabil, scrâşni Baronul.

Se întoarse la hublou, la noapte.

— Mi-e foame, mugi.

Umbra aceea cețoasă și cenușie e Baronul, gândi Leto. Umbra dansa de colo-colo, legănându-se o dată cu balansul încăperii. Iar încăperea începu deodată să se dilate și să se contracte. Era când luminoasă, când întunecată. Apoi pieri, înghițită de beznă.

Timpul deveni pentru Duce o succesiune de niveluri. Plutea printre ele, traversându-le unul după altul. *Trebuie să aștept.*

O masă. Leto văzu limpede masa. Și de partea cealaltă a ei, un bărbat masiv, obez, având dinainte rămășițele unei cine bogate. Leto constată că ședea pe un scaun, în fața bărbatului obez. Simți lanțurile, curelele care îi imobilizau în scaun trupul străbătut de furnicături. Își dădu seama că trecuse o bucată de timp, dar nu știu cât.

— Mi se pare că-și revine, Baroane.

O voce mieroasă: Piter.

Un muget de bas: Baronul.

Leto începu să deslușească din ce în ce mai clar decorul încăperii. Scaunul de sub el căpătă consistență, legăturile începură să-l strângă.

Acum îl vedea bine pe Baron. Îi privi mișcările mâinilor. Atingeri brutale... Marginea unei farfurii, coada unei linguri, un deget scărpinând o cută a fălcii.

Leto urmărea fascinat mișcările mâinilor.

— Mă auzi, Duce Leto, spuse Baronul. Știu că mă auzi. Vrem să aflăm de la tine unde ți-s concubina și odrasla cu care-ai înnobilat-o.

Leto nu făcu nicio mișcare, dar cuvintele îi aduseră un calm binefăcător. *E adevărat, deci. Paul și Jessica le-au scăpat.*

— Să știi că nu ne arde de joacă, mugi Baronul. Sper că-ți dai seama.

Se aplecă spre Leto și îi scrută chipul. Îl irita faptul că nu putea să trateze afacerea asta între patru ochi, numai cu Ducele. Înfruntarea, de față cu martori, a doi nobili aflați la ananghie crea un precedent neplăcut.

Leto simți că prinde iarăși puteri. Și, deodată, în memoria lui se ivi, asemenea unei turle pe întinsul câmpiei, amintirea dintelui fals... Capsula disimulată sub formă de nerv din

interiorul dintelui... Gazul otrăvitor... Îşi aminti şi cine îi vârâse în gură arma ucigătoare.

Yueh.

În minte îi mai plutea, ca un abur, amintirea înceţoşată de drog a unui trup târât pe lângă el, chiar aici, în încăperea aceasta. Cadavrul lui Yueh!

— Auzi zgomotul ăsta, Duce Leto? întrebă Baronul.

Leto trase cu urechea şi desluşi un orăcăit ca de broască... Geamătul înfundat al unui om schingiuit.

— Am prins un om de-al tău, deghizat în fremen, zise Baronul. L-am dibuit destul de uşor: ochii, mă-nţelegi. Se încăpăţânează să susţină că a fost trimis printre fremeni ca să-i spioneze. Dar am trăit şi eu o bucăţică de vreme pe planeta asta, dragă vere. Nimeni nu se-ndeletniceşte cu spionarea zdrenţăroşilor din deşert. Ia zi, le-ai cumpărat sprijinul? Ţi-ai trimis femeia şi fiul la ei?

Leto simţi în piept contracţia fricii. *Dacă Yueh i-a trimis la fremeni... vor continua să-i vâneze până ce vor da de ei.*

— Hai odată, îl zori Baronul. N-avem timp de pierdut şi tortura-i o metodă rapidă. Te rog, dragul meu Duce, nu mă sili să recurg la asta. Îşi ridică ochii spre Piter, care stătea lângă Leto, şi adăugă: Piter nu şi-a adus toate sculele, dar sunt sigur că ştie să improvizeze.

— Improvizaţia e uneori mai indicată, Baroane.

Vocea asta mieroasă, insinuantă! gândi Leto. O auzise chiar în urechea lui.

— Sunt sigur că ţi-ai făcut un plan în caz de primejdie, spuse Baronul. Unde ţi-s femeia şi băiatul? Se uită la mâna lui Leto. Îţi lipseşte inelul. I l-ai dat băiatului?

Baronul îşi săltă capul, uitându-se ţintă în ochii lui Leto.

— Nu răspunzi? Mă obligi să fac un lucru pe care nu vreau să-l fac. Piter va folosi metode simple, directe. Sunt de acord că uneori sunt metodele cele mai bune, dar nu-i cazul ca tocmai *tu* să fii supus la asemenea cazne.

— Puţin seu clocotit pe şira spinării, de pildă, sau pe pleoape, interveni Piter. Eventual şi pe alte părţi ale trupului. Este extrem de eficient, mai ales atunci când subiectul nu ştie unde va cădea picătura următoare. E o metodă bună şi chiar estetică, datorită

modelului decorativ pe care îl alcătuiesc pustulele purulente ce se formează pe epidermă. Ce părere ai, Baroane?

— Superb, rosti Baronul, dar glasul îi sună mohorât.

Degetele astea! Leto privi mâinile buhăite, bijuteriile scânteietoare de pe degetele groase... mişcările coercitive, brutale.

Sunetele oribile de agonie ce răzbăteau prin uşa din spatele său muşcară din nervii Ducelui. *Cine le-o fi căzut în gheare?* se întrebă. *Idaho?*

— Crede-mă, dragă vere, spuse Baronul. Nu vreau să ajungem la asta.

— Imaginează-ți curierii nervilor alergând înnebuniți după un ajutor pe care n-au unde să-l găsească, zise Piter. Tortura-i o artă, pe cuvântul meu!

— Iar tu un artist desăvârşit, mârâi Baronul. Şi acum, ai decența să taci din gură.

Leto îşi aminti subit versurile pe care le recitase Gurney Halleck când văzuse pentru prima dată fotografia Baronului: *„Stăteam pe țărmul mării şi-am văzut din valuri răsărind o fiară... Deasupra capetelor fiarei am citit numele ei: un nume de ocară.“*

— Ne pierdem vremea, Baroane, spuse Piter.

— Poate.

Baronul dădu din cap.

— Ştii bine, dragă Leto, că până la urmă tot o să ne spui unde sunt. Nu rezişti nici tu chiar la orice.

Mai că i-aş da dreptate, gândi Leto. *Dacă n-ar fi dintele... şi faptul că într-adevăr nu ştiu unde sunt.*

Baronul tăie o felie de carne, şi-o vârî în gură, o mestecă încet, apoi o înghiți. *Trebuie să încerc altă tactică*, îşi spuse.

— Iată un om exemplar, rosti el. Un om care-a refuzat să se vândă. Uită-te bine la el, Piter.

Şi gândi: *Da! Uită-te bine la el. Aici. Omul care crede că nu poate fi cumpărat. Iată-l în fața mea, prizonierul unui milion de părticele din el însuşi, vândute bucățică cu bucățică în fiecare secundă din viața lui! Dacă l-ai ridica şi l-ai lovi, ar suna a gol. E secătuit! Terminat! Ce mai contează cum va muri?*

Orăcăitul de broască din dosul uşii încetă brusc.

Baronul îşi ridică privirea. În pragul uşii din spatele lui Leto apăru Umman Kudu. Căpitanul gărzii clătină din cap. Nu

reuşise să obţină informaţia dorită. Alt eşec! Era timpul să lase de-o parte menajamentele, tocmeala cu dobitocul ăsta de Duce, cu neghiobul ăsta bicisnic, care nu era în stare să-şi dea seama ce iad se căsca lângă el – aproape, aproape de tot; la numai un fir de păr... de nerv...

Gândul îl linişti, făcându-l să-şi biruie şovăiala în faţa actului de a supune torturii un nobil cu sânge regal. Se imagină deodată în chip de chirurg, efectuând nesfârşite disecţii infime cu bisturiul – îndepărtând măştile neisprăviţilor, scoţând la iveală infernul de dedesubt.

Nişte iepuri, asta sunt toţi!

Şi cum se îngrozeau când vedeau carnivorul!

Leto se uită spre capătul mesei, întrebându-se ce-l făcea să aştepte. Dintele putea rezolva totul într-o clipită. Totuşi... Fuseseră multe lucruri bune în viaţa aceasta... Îşi aminti de un zmeu colorat, vibrând în văzduhul albastru-sidefiu al Caladanului, de râsul fericit al lui Paul. Şi-şi aminti zorii Arrakisului – straturile policrome ale Scutului de Piatră, culorile pastelate în atmosfera încărcată de praf...

— Cum doreşti, rosti sumbru Baronul.

Îşi trase înapoi scaunul se ridică sprinten în suspensii. Apoi ezită. Observase o schimbare în atitudinea prizonierului. Ducele inspiră adânc, maxilarele îi rămăseseră o clipă ca paralizate, apoi se strânseră brusc, încleştându-se cu un zvâcnet al muşchilor.

I-e frică! gândi Baronul. *L-am speriat!*

Cuprins de panică la gândul că Baronul i-ar putea scăpa, Leto muşcă spasmodic pe dintele fals şi îl simţi cum se sparge. Deschise gura şi suflă vaporii caustici ce i se formaseră pe limbă. Baronul se făcu mic – o mogâldeaţă într-un tunel care se îngusta vertiginos. Leto auzi un sunet gâtuit, chiar la urechea lui... Cel cu glas mieros: Piter.

L-a ajuns şi pe el!

— Piter? Ce-i?

Vocea de bas venea de departe.

Amintirile prinseră să se învârtească în mintea lui Leto – vechile bolboroseli de babe ştirbe. Încăperea, masa, Baronul, doi ochi înnebuniţi de groază... ochi albastru-în-albastru... totul se comprimă în jurul său, într-o perfectă simetrie a dezastrului.

Zări un om cu bărbia ca un călcâi de cizmă, un om-jucărie, care se prăbuşea. Omul-jucărie rămase întins, cu nasul turtit, îndoit spre stânga: un metronom stricat, încremenit pe veci la începutul unei bătăi neterminate. Auzi zgomot de veselă răsturnată... departe... ca un vuiet surd. Mintea i se transformă într-un sipet fără fund, înghiţind totul. Tot ce fusese vreodată: fiecare strigăt, fiecare şoaptă, fiecare... linişte.

Un singur gând îi rămase. Leto îl văzu conturându-se ca o lumină informă cu raze negre: *Ziua dă formă cărnii şi carnea dă formă zilei.* Îl copleşi un sentiment de împlinire, pe care ştiu că nu şi-l va mai putea explica niciodată.

Linişte.

Baronul încremenise, cu umerii lipiţi de uşa secretă – uşa salvatoare, situată în spatele mesei. Când o trântise, de partea cealaltă se aflau numai morţi. Percepu vag cercul protector al gărzilor care-l înconjuraseră. *Am inspirat?* se întrebă. *Mă va ucide şi pe mine ce i-a ucis pe ceilalţi?*

Auzul îi reveni... Şi judecata. Auzi pe cineva dând ordine – să se aducă măşti de gaze... să se închidă o uşă... să se pună în funcţiune ventilatoare...

Ceilalţi s-au prăbuşit imediat, gândi. *Eu mai sunt în picioare. Mai respir. Iad fără milă! Era cât pe ce!*

Acum ştia ce se întâmplase. Avusese scutul activat; deşi reglat la intensitate minimă, câmpul reuşise să încetinească schimbul molecular. Şi se îndepărtase de masă... Asta-l salvase... Asta şi icnetul de spaimă al lui Piter, care îl făcuse pe căpitanul gărzii să se arunce spre Duce... drept în ghearele morţii.

Norocul şi icnetul alarmant al unui muribund îi salvaseră viaţa!

Nu simţea nici cel mai mic sentiment de recunoştinţă faţă de Piter. Idiotul îşi găsise singur moartea. Şi nesocotitul de căpitan la fel! Raportase că i-a verificat personal pe toţi cei ce aveau să dea ochi cu Baronul! Cum de reuşise Ducele?... Niciun semn de alarmă! Nici măcar spionul de deasupra mesei nu reacţionase... decât când era prea târziu. Cum fusese cu putinţă?

În fine, acum nu mai contează, gândi Baronul, din ce în ce mai calm. *Răspunsul va trebui să-l afle următorul căpitan al gărzii.*

Îşi concentră atenţia la agitaţia de pe culoar – la zgomotele ce veneau de după colţ, dinspre cealaltă uşă ce dădea în

camera morții. Făcu un pas înainte, cercetă fețele slugilor din jur. Oamenii stăteau nemişcați, muți, aşteptându-i reacția.

Se va-nfuria Baronul?

Şi Baronul înțelese că nu trecuseră decât câteva secunde de când scăpase din încăperea aceea înfricoşătoare.

Câțiva soldați din gardă îşi țineau încă armele îndreptate spre uşă. Alții pândeau cu ochi turbați culoarul gol, întorşi către colțul zgomotos din dreapta.

Un om dădu colțul, cu o mască de gaze bălăngănindu-i-se pe piept, cu ochii ațintiți la spionii de otrăvuri aliniați de-a lungul culoarului, în unghiul pereților cu tavanul. Avea părul blond, fața turtită, ochii verzi. Încrețituri fine îi iradiau din colțurile gurii cu buze groase. Arăta ca o vietate acvatică, rătăcită printre ființele de uscat.

Baronul se uită lung la el şi îşi aminti numele lui: Nefud. Iakin Nefud. Caporal în gardă. Toxicoman. Nefud era sclavul semutei, combinația muzică–drog care acționa la nivelurile cele mai profunde ale conştiinței. O informație utilă.

Omul se opri în fața Baronului şi salută.

— Culoarul e curat, Domnia-Ta. Eram de gardă afară şi mi-am dat seama că trebuie să fie vorba de un gaz otrăvitor. Ventilatoarele din cabina Domniei-Tale trăgeau aer de pe coridor.

Se uită repede la spionul aflat chiar deasupra Baronului.

— N-a scăpat nimic afară. Oamenii primenesc acum aerul din cabină. Ce porunceşti?

Baronul recunoscu vocea. Era vocea care dăduse ordinele dinainte. *Are spirit de inițiativă caporalul ăsta*, gândi el.

— Cei dinăuntru-s morți cu toții? întrebă.

— Da, Domnia-Ta.

Ei, atunci trebuie să mă adaptez situației, gândi Baronul.

— În primul rând, spuse, dă-mi voie să te felicit, Nefud. Eşti noul căpitan al gărzii mele. Şi sper că vei şti să tragi învățămintele necesare din soarta de care a avut parte predecesorul tău.

Baronul urmări transformarea de pe chipul proaspătului avansat. Omul înțelesese că nu va mai duce niciodată lipsă de semuta.

Nefud dădu din cap.

— Domnia-Ta, fii sigur că mă voi devota cu trup şi suflet siguranței Domniei-Tale.

— Bine. Şi-acum la treabă! Bănuiesc că Ducele avea ceva în gură. Trebuie să afli ce a fost acel ceva, cum a fost folosit, cine l-a ajutat pe Duce. Vei lua toate măsurile de precauţie...

Se întrerupse, căci auzise larmă în spatele său. Se întoarse spre capătul culoarului. Gărzile de la uşa liftului ce făcea legătura cu nivelurile inferioare ale fregatei încercau să aţină calea unui masiv colonel-bashar, care ieşise chiar atunci din cabina ascensorului.

— Jos labele de pe mine, adunătură de hoitari! tună ofiţerul, împingând în lături santinelele.

Ah! Un sardaukar, gândi Baronul.

Colonelul-bashar se îndreptă cu paşi hotărâţi către Baron, care-şi îngustă ochii, cuprins de nelinişte. Ofiţerii sardaukari îi provocau întotdeauna îngrijorare. Arătau cu toţii de parc-ar fi fost înrudiţi cu Ducele... cu răposatul Duce. Şi ce maniere adoptau faţă de Baron!

Colonelul-bashar se proţăpi la o jumătate de pas în faţa Baronului, cu mâinile în şolduri. Santinelele se bulucirăă în spatele lui, foindu-se nehotărâte.

Baronul observă omiterea deliberată a salutului, dispreţul din ţinuta sardaukarului şi neliniştea sa spori. Împăratul nu trimisese decât o singură legiune – două brigăzi, ca să acorde sprijin legiunilor Harkonnen, dar Baronul nu-şi făcea iluzii. Această unică legiune era perfect capabilă să se întoarcă împotriva Harkonnenilor şi să-i nimicească.

— Să le porunceşti oamenilor dumitale să nu mai îndrăznească să-mi stea-n drum, Baroane, mârâi sardaukarul. Soldaţii mei ţi l-au adus pe Ducele Atreides înainte de a apuca să discut cu dumneata soarta lui. Vreau să stăm de vorbă.

Trebuie să-mi păstrez prestanţa în faţa oamenilor mei, gândi Baronul.

— Despre ce, mă rog? făcu el.

Fraza sunase rece şi controlată. Baronul se simţi mândru de felul în care o pronunţase.

— Împăratul m-a însărcinat să am grijă ca regalul său văr să moară repede, fără suferinţă, spuse colonelul-bashar.

— Aşa mi-a poruncit şi mie Împăratul, minţi Baronul. Credeai că aş cuteza să nesocotesc ordinul?

— Sunt dator să raportez Împăratului ceea ce văd cu ochii mei, insistă sardaukarul.

— Ducele a şi murit, se răsti Baronul şi făcu un gest cu mâna, arătându-i ofițerului că poate pleca.

Colonelul-bashar nu se clinti din loc. Îl privi fix pe Baron. Expresia feței sale rămase neschimbată. Părea să nu fi observat gestul Baronului.

— Cum a murit? mârâi el.

La toți dracii! gândi Baronul. *Întinde prea mult coarda.*

— S-a sinucis, dacă eşti chiar aşa de curios, răspunse. S-a otrăvit.

— Vreau să-i văd cadavrul. Acum.

Baronul îşi ridică privirea spre tavan, prefăcându-se exasperat, în timp ce gândurile îi goneau nebuneşte. *Blestem! Sardaukarul ăsta cu ochi de uliu o să vadă cabina înainte de-a apuca să schimbăm decorul!*

— Acum, mârâi din nou ofițerul. Vreau să-l văd cu ochii mei.

Baronul îşi dădu seama că nu-l va putea împiedica. Sardaukarul va vedea totul. Va afla că Ducele omorâse doi oameni de-ai Baronului... că Baronul însuşi scăpase, probabil, ca prin urechile acului. Dovezile erau evidente: pe masă, rămăşițele cinei... iar de partea cealaltă a mesei, cadavrele Ducelui şi ale victimelor sale.

N-avea ce face.

— Nu încerca să mă împiedici, mormăi, amenințător, colonelul-bashar.

— Nu te împiedică nimeni, replică Baronul şi-şi aținti privirea în ochii de obsidian ai sardaukarului. N-am nimic de ascuns față de Împăratul meu.

Îi făcu semn lui Nefud.

— Arată-i colonelului-bashar cabina. Condu-l la uşa unde-ai stat de pază, Nefud.

— Pe-aici, Domnule, rosti Nefud.

Cu paşi măsurați, insolenți, sardaukarul îl ocoli pe Baron şi trecu înainte plimbându-şi umerii pe sub nasurile gărzilor.

Insuportabil! gândi Baronul. *Acum Împăratul o să afle tot ce s-a întâmplat. Şi va considera incidentul ca pe un semn de slăbiciune.*

Iar gândul că şi Împăratul, şi sardaukarul său disprețuiau deopotrivă slăbiciunea era o adevărată tortură. Baronul începu să-şi roadă buza de jos, încercând să se consoleze cu faptul că, cel puțin, Împăratul n-avea să afle şi despre raidul Atreizilor pe Giedi Prim – despre distrugerea silozurilor de mirodenie de pe planeta de baştină a Harkonnenilor.

Blestem pe capul ticălosului de Duce!

Baronul urmări cu privirea siluetele celor doi oameni – arogantul sardaukar şi îndesatul, capabilul Nefud.

Trebuie să mă adaptez situației, gândi iarăşi Baronul. *Va trebui să dau din nou afurisita asta de planetă pe mâna lui Rabban. Şi de data asta... fără restricții. Va trebui să plătesc cu sânge Harkonnen ca să aduc Arrakisul în situația în care să-l accepte pe Feyd-Rautha. Blestematul de Piter! Şi-a găsit să crape înainte de a apuca să termin ceea ce aveam de făcut cu ajutorul lui.*

Baronul oftă.

Şi trebuie să iau neîntârziat legătura cu Tleilaxul, să trimit pe cineva după celălalt mentat. Sunt sigur că mi l-au pregătit deja.

În spatele lui, unul dintre soldați tuşi.

Baronul se întoarse spre el:

— Mi-e foame.

— Da, Domnia-Ta.

— Şi până ce faceți ordine-n cabină şi-o cercetați cu de-amănuntul, vreau să mă distrez.

Mercenarul îşi plecă privirea.

— Ce divertisment doreşti, Domnia-Ta?

— Mă duc în dormitor. Să-mi aduceți tânărul pe care l-am cumpărat pe Gamont... Cel cu ochi frumoşi. Să-l drogați bine. N-am chef de trântă.

— Am înțeles, Domnia-Ta.

Baronul se întoarse, se depărtă cu mersul său săltat de câmpul suspensiilor. *Da*, gândi. *Cel cu ochi frumoşi... Cel care seamănă atât de mult cu tânărul Paul Atreides.*

O, mări ale Caladanului,
O, popor al Ducelui Leto...
Citadelă căzută,
În veci pierdută...

Fragment din „Cântecele lui Muad'Dib"
de prințesa Irulan

Lui Paul i se părea că întregul său trecut, întreaga sa experiență dinaintea acestei nopți deveniseră un vârtej de nisip într-o clepsidră. Stătea cu bărbia sprijinită pe genunchi, alături de mama sa, într-un mic adăpost din pânză şi plastic – un distilcort – pe care îl găsiseră, împreună cu veşmintele fremene pe care le purtau acum, în ranița din topter.

În mintea lui Paul nu mai exista niciun dubiu asupra identității celui care dosise fremkitul şi fixase itinerarul topterului la bordul căruia fuseseră transportați.

Yueh.

Medicul trădător îi expediase direct în brațele lui Duncan Idaho.

Paul privi, dincolo de secțiunea transparentă a distilcortului, umbrele lungi ale stâncilor luminate de lună ce mărgineau ascunzişul ales de Idaho.

Mă ascund ca un copil – acum, când sunt Duce, gândi el. Gândul îl irita, dar nu putea să nege înțelepciunea acestei măsuri de precauție.

În noaptea aceea se petrecuse o schimbare ciudată în conştiința lui... Înțelegea cu deosebită claritate tot ce se întâmpla în jurul său. Evenimentele... circumstanțele... Se simțea incapabil să pună stavilă afluenței de informații sau preciziei reci cu care fiecare informație se adăuga cunoaşterii sale. Un

întreg proces de calcul se desfăşura frenetic în conştiinţa lui. Era putere de mentat, dar nu numai atât.

Se gândi la clipa de furie neputincioasă, când topterul necunoscut ţâşnise din noapte deasupra lor, venind ca un uliu gigantic, cu vântul urlându-i în aripi. Atunci se petrecuse în mintea lui ciudata transformare. Topterul aterizase în plină viteză, traversând de-a curmezişul panta unei movile de nisip, alunecând spre ei, umplând aerul cu mirosul de pucioasă arsă produs de frecarea patinelor pe suprafaţa nisipului.

Ştia că mama sa se întorsese, aşteptându-se să vadă mercenari Harkonnen şi lasere aţintite asupra lor. Dar în uşa deschisă a navei îl zărise pe Duncan Idaho, care se aplecase în afară şi le strigase: „Iute! E semn de vierme la sud!"

Paul însă ştiuse dintr-o singură privire azvârlită peste umăr cine pilota aparatul. O însumare rapidă a amănuntelor caracteristice coborârii şi aterizării, amănunte atât de infime, încât nici măcar mama sa nu le detectase, îi dezvăluise *cu certitudine* identitatea persoanei care manevra comenzile navei.

Jessica se mişcă în întuneric şi spuse:

— Nu există decât o singură explicaţie. Harkonnenii o ţineau ostatică pe soţia lui Yueh. Doctorul îi ura de moarte pe Harkonneni! Sunt absolut sigură. De altfel, mesajul pe care ni l-a lăsat confirmă lucrul acesta. Dar pentru ce ne-a salvat de la măcel?

Abia acum începe să înţeleagă, dar cu câtă greutate, gândi Paul. Şi gândul îl şocă. Pentru el, faptul fusese o simplă constatare marginală, atunci când citise biletul găsit împreună cu sigiliul ducal într-unul din buzunarele raniţei.

„Nu-i nevoie să mă iertaţi", scrisese Yueh. „Nu vreau iertarea voastră. Am şi-aşa destule pe conştiinţă. N-am făcut lucrul acesta din pizmă sau cu speranţa că voi fi înţeles. Pentru mine este un tahaddi al-burhan. E încercarea mea hotărâtoare. Ca să vă conving de adevărul spuselor mele o să vă las sigiliul ducal. Când veţi citi biletul, Ducele Leto va fi mort. Consolaţi-vă însă cu gândul că nu va fi murit singur, că odată cu el va fi pierit şi cel pe care îl urâm mai mult decât pe oricare altul."

Biletul nu era adresat nimănui şi nici nu era semnat, dar nu încăpea nicio îndoială că fusese lăsat de Yueh. Îi recunoscuseră scrisul.

Amintindu-şi de conținutul mesajului, Paul retrăi disperarea acelei clipe – un sentiment nemilos şi straniu, situat parcă în afara noii sale agerimi mintale. Citise că tatăl său murise, ştiuse că faptul era adevărat, dar vestea nu reprezentase pentru el decât o informație suplimentară, care trebuia introdusă în minte şi folosită.

Mi-am iubit tatăl, gândi Paul, ştiind că informația corespundea adevărului. *Ar trebui să-l jelesc. Ar trebui să simt ceva.*

Dar nu simțea nimic. Nu putea decât să gândească: *Acesta este un fapt important.*

Printre multe altele.

Iar mintea sa nu înceta nicio clipă să însumeze noi impresii, să extrapoleze, să calculeze.

Îşi aminti ce-i spusese Halleck: „*Dispoziția e pentru călărit sau pentru făcut dragoste. Nu pentru luptă!*“

Poate că aşa e, gândi Paul. *O să-mi jelesc tatăl mai târziu... când voi avea timp.*

Dar nu simțea prevestirea niciunui răgaz în precizia rece a ființei sale. Dimpotrivă, avea impresia că noua sa percepție nu era decât un început şi că se dezvolta impetuos. Sentimentul de țel cumplit pe care îl resimțise pentru prima oară după încercarea la care îl supusese Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam îl copleşi iarăşi. Mâna dreaptă – mâna ce-şi amintea supliciul – era străbătută de furnicături şi palpita.

Nu cumva asta e ceea ce ele numesc Kwisatz Haderach? se întrebă.

— La un moment dat am crezut că-i vorba de o nouă greşeală a lui Hawat, spuse Jessica. M-am gândit că poate Yueh nu era doctor Suk.

— Era tot ceea ce credeam noi că este... şi mai mult decât atât, zise Paul. Şi gândi: *De ce judecă atât de încet?* Adăugă cu glas tare: Dacă Idaho nu izbuteşte să ajungă la Kynes, vom...

— Idaho nu-i singura noastră speranță, îl întrerupse ea.

— Nici n-am vrut să spun asta.

Jessica auzi tonul autoritar, oțelul din voce şi se uită lung la fiul ei, încercând să străpungă obscuritatea cenuşie a distilcortului. Silueta lui Paul se contura în negru pe fondul stâncilor argintate de lună din spatele porțiunii transparente a adăpostului.

— Nu se poate să nu fi scăpat şi alţi oameni de-ai tatălui tău, spuse ea. Trebuie să-i regăsim, să aflăm...

— Ne vom bizui doar pe noi înşine. Ceea ce ne interesează în primul rând este armamentul atomic al familiei noastre. Trebuie să-l recuperăm până nu-l găsesc Harkonnenii.

— Nu văd ce şanse ar avea să-l găsească acolo unde a fost ascuns.

— E un risc pe care nu-l putem accepta.

Iar ea gândi: *Şantaj prin ameninţarea distrugerii planetei şi a mirodeniei cu armamentul atomic al familiei! Asta urmăreşte. Dar, în cazul acesta, unica salvare ar fi refugiul în anonimatul surghiunului.*

Cuvintele mamei sale stârniseră un nou val de gânduri în mintea lui Paul: preocuparea seniorului, a Ducelui, pentru soarta oamenilor pe care-i pierduse în noaptea aceea. *Oamenii reprezintă adevărata forţă a unei Case Mari*, gândi el. Şi îşi aminti vorbele lui Hawat: „*Despărţirea de oameni e tristă. Un loc nu-i decât un loc.*“

— Îi ajută sardaukarii, rosti Jessica. Trebuie să aşteptăm până se retrag sardaukarii.

— Ne cred încolţiţi între deşert şi sardaukari, spuse Paul. Vor să nu mai rămână picior de Atreides. Vor exterminarea totală. Nu te bizui pe faptul că vor scăpa oameni de-ai noştri.

— Dar nici ei n-o să rişte la infinit ca rolul Împăratului în afacerea asta să iasă la iveală...

— Crezi?

— Nu se poate să nu scape câţiva de-ai noştri.

— Crezi?

Jessica îşi întoarse capul, înfricoşată de duritatea sumbră din glasul fiului ei, de precizia cu care Paul calculase şansele. Brusc, îşi dădu seama că mintea lui o luase înaintea minţii ei, că într-o serie de privinţe Paul înţelegea în clipa de faţă mai mult decât înţelegea ea. Era manifestarea unei inteligenţe la a cărei formare şi educare participase chiar ea, dar acum inteligenţa aceasta o înspăimânta. Instinctiv, gândurile i se întoarseră rugătoare, căutând refugiul pierdut al Ducelui ei şi lacrimile îi arseră ochii.

Aşa a fost să fie, Leto, gândi. „*Soroc de dragoste şi soroc de durere.*“ Îşi lipi palma de pântece, conştientă deodată de

embrionul dinăuntru. *Am fiica Atreides pe care trebuia s-o aduc pe lume. Dar Cucernica Maică s-a înşelat: o fiică nu l-ar fi salvat pe Leto. Copilul ăsta nu-i decât o viață născuind un viitor în prezența morții. Am conceput din instinct, nu din supunere.*

— Mai încearcă puțin radioreceptorul, spuse Paul.

Mintea lucrează mai departe, oricât am încerca s-o ținem în loc, gândi ea.

Se aplecă spre micul aparat pe care li-l lăsase Idaho şi apăsă pe comutator. O lumină verde învălui scala receptorului. Din difuzor se auziră țiuituri slabe. Jessica reduse volumul şi începu să sondeze benzile de frecvență. În cort răsună deodată o voce vorbind în grai de luptă Atreides:

— ...înapoi pentru regruparea pe creastă. Fedor raportează că în Carthag nu mai există supraviețuitori şi că Banca Ghildei a fost spartă.

Carthag! gândi Jessica. *Un cuib de Harkonneni.*

— Sunt sardaukari, continuă vocea. Poartă uniforme Atreides. Băgați de seamă la...

Un tunet şi difuzorul amuți.

— Încearcă pe celelalte benzi, spuse Paul.

— Îți dai seama ce-nseamnă asta? întrebă ea.

— Mă aşteptam. Vor ca Ghilda să creadă că noi le-am atacat banca. Ostilitatea Ghildei ne-ar face prizonierii Arrakisului. Încearcă celelalte benzi.

Jessica îi cântări vorbele: „*Mă aşteptam.*“ Ce se întâmplase cu el? Încet, se aplecă din nou deasupra aparatului. Nu mai prinseră decât câteva voci izolate comunicând în grai de luptă Atreides. Toate emiteau chemările unor încleştări violente: „... ne retragem...“, „...încercați să vă regrupați la...“, „...îngropați într-o grotă pe...“

În schimb, nu încăpea nicio îndoială cu privire la jovialitatea triumfătoare din păsărească Harkonnenilor care se revărsa de pe alte benzi. Comenzi aspre, rapoarte de luptă. Nu durau suficient timp pentru ca Jessica să le poată înregistra şi descifra codul, dar tonul nu lăsa dubii.

Harkonnenii învinseseră.

Paul trase ranița lângă el şi auzi clipocitul apei în cele două litrugene dinăuntru. Trase adânc aer în piept, ridicându-şi ochii către crestele stâncoase care se profilau pe fundalul

înstelat al cerului. Pipăi cu mâna stângă izolația-sfincter de la intrarea cortului.

— În curând se ivesc zorii, spuse el. Încă o zi îl mai putem aştepta pe Idaho, dar nu încă o noapte. În deşert trebuie să umbli noaptea şi să te odihneşti ziua, la umbră.

Cunoştințe mai vechi reînviară şi în memoria Jessicăi: *Fără distrai, un om aflat în deşert, la umbră, are nevoie de cinci litri de apă pe zi pentru a-şi păstra greutatea corporală.* Simți pe suprafața pielii atingerea moale şi lunecoasă a distraiului. Se gândi cât de mult depindeau viețile lor de costumul acesta.

— Dacă plecăm de aici, Idaho nu ne va mai găsi niciodată, spuse ea.

— Există mijloace prin care se pot smulge mărturisiri de la oricine, replică Paul. Dacă Idaho nu se întoarce până în zori, va trebui să presupunem că a căzut în mâinile Harkonnenilor. Cât timp crezi c-ar putea rezista?

Întrebarea n-avea nevoie de răspuns şi Jessica tăcu.

Paul desfăcu izolația raniței, scoase micromanualul prevăzut cu grilă de iluminat şi lupă. Dintre pagini țâşniră spre el litere verzi şi portocalii: „litrugene, distilcort, recaptoare, nisipompă, binoclu repkit, pistol marcolor, dolinhartă, filt-cepuri, paracompas, cârlige de strunit, toboşari, fremkit, stâlp de foc...“

Lucruri necesare pentru a putea supraviețui în deşert. Toate.

După câteva clipe, lăsă manualul de-o parte.

— Unde crezi că ne-am putea duce? întrebă Jessica.

— Tata vorbea de *puterea deşertului*, spuse Paul. Fără ea, Harkonnenii nu pot să stăpânească planeta. N-au stăpânit-o niciodată şi nici n-o vor stăpâni. Nici cu zece mii de legiuni de sardaukari.

— Paul, doar nu-ți închipui că...

— Avem dovada. Chiar aici, în cortul ăsta... Cortul însuşi, rania asta cu tot ce se găseşte în ea, distraiele... Ştim că Ghilda se încăpățânează să pretindă un preț inaccesibil pentru plasarea de sateliți meteorologici. Ştim că...

— Ce vrei să spui cu sateliții meteorologici? întrebă ea. Doar nu...

Tăcu brusc.

Paul constată că strania hiperagerime a minții sale urmărește automat reacțiile mamei sale, descifrându-le, calculând pe baza amănuntelor înregistrate.

— Abia acum înțelegi, spuse el. Da. Sateliții supraveghează solul. Undeva, în inima deșertului, există lucruri ce nu trebuie observate.

— Vrei să spui că Ghilda e cea care stăpânește planeta?

Ce greu, ce încet gândea!

— Nu! izbucni el. Fremenii! Fremenii plătesc tribut Ghildei ca să-și poată păstra izolarea. Plătesc cu moneda cea mai accesibilă celui care dispune de puterea deșertului: mirodenia. Iar ăsta-i mai mult decât un răspuns estimativ; e rezultatul unui calcul direct. Și te asigur că este exact.

— Paul, încă nu ești mentat. Nu poți fi sigur că ai...

— Nici nu voi fi vreodată mentat. Sunt altceva... Un monstru.

— Paul! Cum poți să spui asemenea...

— Dă-mi pace! rosti el.

Se întoarse cu spatele, privind noaptea de afară. *De ce nu pot să-l jelesc?* se întrebă. Simți că, deși fiecare fibră, fiecare părticică din ființa lui implora fărâma aceea de ușurare, nu va avea parte de ea niciodată.

Jessica nu auzise nicicând atâta durere în vocea fiului ei. Vru să se apropie de el, să-l îmbrățișeze, să-l mângâie, să-l ajute... dar nu, n-avea voie să facă nimic. Paul trebuia să-și rezolve singur problemele.

Privirea îi fu atrasă de grila de iluminat a manualului din fremkit, pe care Paul îl lăsase pe jos, între ei. Îl ridică, privi prima pagină și citi: „Manualul Deșertului-Prieten, ținutul plin de viață. Aici se află minunatele ayat și burhan ale Vieții. Crede, și al-Lat nu te va mistui niciodată.“

Parc-ar fi cuvintele din Cartea Azhar, gândi ea, amintindu-și studiile despre marile taine. *Să fi existat pe Arrakis un Mânuitor de Religii?*

Paul scoase din raniță paracompasul, îl puse la loc, zise cu voce joasă:

— Gândește-te la tot echipamentul ăsta specializat al fremenilor. Sunt lucruri de o perfecțiune fără seamăn. Recunoaște

şi tu. Cultura care a creat asemenea obiecte posedă resurse profunde. Mai profunde decât s-a bănuit vreodată.

Cu gesturi şovăitoare, încă îngrijorată de duritatea din glasul lui, Jessica se aplecă din nou asupra cărţii şi o răsfoi. Se opri la ilustraţia unei constelaţii de pe cerul Arrakisului: „Muad'Dib: Şoarecele." Coada animalului, observă, indica Nordul.

Paul urmări mişcările abia perceptibile ale mamei sale în licărul slab al grilei manualului. *E momentul să îndeplinesc dorinţa tatălui meu*, gândi el. *Trebuie să-i transmit mesajul acum, cât mai are timp pentru suferinţă. Mai târziu, suferinţa ei ne-ar incomoda pe amândoi.* Şi logica exactă a raţionamentului îl şocă.

— Mamă, rosti.

— Da?

Auzise schimbarea din vocea lui. Un fior de gheaţă o răscoli până în adâncul trupului. Nu-i mai fusese dat să audă un control atât de dur... la Paul.

— Tatăl meu a murit, spuse el.

Jessica scormoni în ea însăşi, căutând un indiciu asociativ, şi încă unul, şi încă unul – metoda Bene Gesserit de identificare a informaţiei – şi găsi răspunsul: sentimentul unei pierderi înfricoşătoare.

Dădu din cap, incapabilă să vorbească.

Paul spuse:

— Cu câtăva vreme în urmă, tatăl meu m-a însărcinat să-ţi transmit un mesaj în cazul în care i s-ar întâmpla ceva. Îi era teamă să nu crezi că s-a îndoit de tine.

Bănuiala aceea vană, gândi ea.

— Vroia să afli că el nu te-a suspectat niciodată, urmă Paul. Îi explică totul, aşa cum se întâmplase şi adăugă: Vroia să afli că el a avut întotdeauna o încredere nestrămutată în tine, că te-a iubit şi că te-a preţuit dintotdeauna. Spunea că mai degrabă s-ar fi îndoit de el însuşi şi că nu regreta decât un singur lucru – că nu te-a făcut Ducesă.

Jessica îşi şterse lacrimile care i se rostogoleau pe obraji şi gândi: *Irosesc prosteşte apa din trup!* Dar în acelaşi timp îşi dădea seama că gândul acesta nu era decât o încercare de a-şi transforma durerea în mânie. *Leto, dragul meu Leto*, gândi.

Ce lucruri înfiorătoare putem să le facem celor pe care-i iubim! Cu un gest violent, stinse grila de iluminat a manualului.

Hohotele de plâns îi zguduiră trupul.

Paul auzi durerea mamei sale şi sondă golul din el. *Nu sufăr*, gândi. *De ce? De ce?* Incapacitatea de a suferi i se părea un defect oribil.

„*Soroc de primit şi soroc de pierdut*“, gândi Jessica, citându-şi din Biblia CP „*Soroc de păstrat şi soroc de lepădat; soroc de iubire şi soroc de ură; soroc de război şi soroc de pace.*“

Mintea lui Paul îşi continua cursa. Rece, precisă. Şi deodată... văzu căile ce se aşterneau înaintea lor pe această planetă ostilă. Lipsit de supapa de siguranță a visului, Paul îşi concentră percepția preştientă, realizând totul ca pe un calcul estimativ al celor mai probabile viitoruri, dar cu încă ceva în plus... O undă de mister... Ca şi când mintea lui fora într-un strat fără timp, încercând să aleagă din el vânturile viitorului.

Fără veste, găsind parcă o cheie trebuincioasă, mintea lui Paul trecu la un nivel superior de percepție. Se pomeni agățat de acest nou prag, cramponându-se de un sprijin precar şi iscodind împrejur. S-ar fi zis că se afla într-o sferă, cu drumuri ce se răspândeau în toate direcțiile... deşi această imagine era departe de adevărata senzație.

Îşi aminti de un voal pe care îl văzuse odată fâlfâind în bătaia vântului. Aşa vedea acum viitorul. Ca zbaterea unei suprafețe la fel de unduitoare şi de vremelnice ca a acelui voal.

Văzu oameni.

Simți căldura şi frigul unor probabilități incalculabile.

Află nume şi locuri, trăi emoții fără număr, înregistră informații despre nenumărate locuri necunoscute. Timpul putea fi sondat, examinat, explorat... dar nu putea fi modelat.

Era un spectru de posibilități, din cel mai îndepărtat trecut până la cel mai îndepărtat viitor... de la cea mai probabilă până la cea mai improbabilă. Îşi văzu propria moarte în infinite variante. Văzu planete noi, civilizații noi.

Şi oameni.

Oameni.

Mulțimi imense, incomensurabile. Dar mintea sa le înregistră şi le catalogă.

Îi văzu pe ghildari.

Şi gândi: *Ghilda... Iată una din căile pe care le-am putea urma. Printre ghildari stranietatea mea ar fi acceptată ca un fapt cunoscut şi preţuit. Mirodenia, atât de necesară de acum înainte, mi-ar fi asigurată pentru totdeauna.*

Dar ideea de a-şi trăi restul vieţii în acea bâjbâială-printre-posibile-viitoruri care dirija nave spaţiale cu viteze năprasnice îl înspăimânta. *Era,* totuşi, o cale. Şi întrezărind *posibilul viitor* alături de ghildari, înţelese brusc natura deosebită a stranietăţii sale.

Am altfel de vedere. Eu văd altfel, altceva: văd căile accesibile.

Constatarea avu darul să-l liniştească şi în acelaşi timp să-l îngrijoreze... căci multe dintre aceste căi coborau în adâncuri insondabile sau alunecau în afara vederii sale.

La fel de fulgerător precum apăruse, senzaţia îl părăsi şi Paul îşi dădu seama că fenomenul nu durase decât preţ de-o bătaie a inimii.

Şi totuşi... fusese de-ajuns pentru a-i răscoli conştiinţa, iluminându-i-o într-un chip înspăimântător. Privi buimac în jurul său.

În tainiţa sa dintre stânci, distilcortul era încă înveşmântat în noapte. Alături de el, mama sa mai era încă pradă durerii.

Iar el continua să nu simtă nicio durere... Absenţa durerii, a suferinţei, era un gol situat undeva separat de mintea lui, care funcţiona mai departe în ritmul ei egal – prelucrând informaţii, estimând, calculând, formulând răspunsuri, întocmai ca o minte de mentat.

Înţelese că se afla acum în posesia unei cantităţi enorme de informaţii, o cantitate cum puţine minţi acumulaseră vreodată până atunci.

Dar înţelegerea acestui fapt nu-i uşura cu nimic povara golului din el. Simţi că trebuie să se sfarme ceva. În mintea lui se declanşase mecanismul de ceas al unei bombe. Mecanismul îşi vedea de treabă indiferent de voinţa lui. Înregistra cele mai infime schimbări petrecute în preajmă – o uşoară modificare a umidităţii, o fracţiune de variaţie a temperaturii, mersul unei insecte pe acoperişul cortului, apropierea solemnă a zorilor în peticul înstelat de cer pe care-l vedea prin peretele transparent al adăpostului lor.

Golul era insuportabil. Cunoaşterea fenomenului care declanşase mecanismul de ceas nu-i ajuta la nimic. Putea acum privi înapoi, în trecutul lui, putea înțelege cum începuse totul: educația sa, antrenamentele, ascuțirea aptitudinilor, constrângerile rafinate ale unor discipline complexe, chiar şi inocularea preceptelor Bibliei CP Într-un moment critic... iar în cele din urmă, mirodenia. Dar putea privi şi înainte – în direcția cea mai terifiantă – şi putea înțelege unde aveau să ducă toate acestea.

Sunt un monstru! gândi. *Sunt neom!*

— Nu, izbucni cu glas tare. Apoi: Nu! Nu! NU!

Se pomeni izbind cu pumnii în podeaua de plastic a cortului. (Fracțiunea implacabilă din făptura sa înregistră faptul ca pe o interesantă informație de tip afectiv şi o introduse în calcul.)

— Paul!

Mama sa era lângă el... Îl prinsese de mâini. Fața ei era o umbră cenuşie scrutând fața lui, în întuneric.

— Tu! şopti Paul.

— Sunt aici, Paul. Liniştește-te.

— Ce mi-ai făcut? şuieră el.

Într-o străfulgerare de înțelegere, Jessica intui o parte din dedesubturile întrebării şi răspunse:

— Te-am adus pe lume.

Din instinct, dar şi grație unor cunoştințe mult mai subtile, rostise exact ceea ce trebuia pentru a-l linişti.

Paul îi simți strânsoarea degetelor, privi fix conturul difuz al chipului ei. (Unele repere genetice din structura trăsăturilor feței fură înregistrate în modul acela nou de fluxul neîntrerupt al minții sale; indiciile fură adăugate altor informații şi imediat după aceea fu avansat un răspuns.)

— Dă-mi drumul.

Jessica auzi rezonanța metalică din glasul său şi se supuse.

— Nu vrei să-mi spui ce-i cu tine, Paul?

— Ai ştiut ce făceai, educându-mă aşa cum m-ai educat? întrebă el.

Copilăria a dispărut din vocea lui, gândi ea. *A dispărut şi adolescența.*

— Am sperat ce speră orice părinte, răspunse. Să devii... superior, deosebit.

— Deosebit?

Ea auzi tonul îndurerat şi îngăimă:

— Paul, eu...

— N-ai vrut un fiu! spuse el. Ai vrut un Kwisatz Haderach! Ai vrut un mascul Bene Gesserit!

Jessica se cutremură la auzul deprimării din glasul lui.

— Paul...

— L-ai întrebat vreodată pe tata dacă e de acord?

Ea îi răspunse cu voce joasă, căci amintirea durerii era încă proaspătă:

— Orice ai fi, Paul, ereditatea este deopotrivă a tatălui tău şi a mea.

— Dar nu şi educaţia, replică el. Nu şi lucrurile care au... trezit... ceea ce dormea.

— Ceea ce dormea?

— Aici. El îşi duse o mână la cap, apoi la piept şi izbucni: În mine! Merge înainte întruna, întruna, întruna, întruna, în...

— Paul!

Glasul lui se aflase la hotarul isteriei. Auzise limpede.

— Ascultă ce-am să-ţi spun, rosti el încet. Vroiai să-i povestesc Cucernicei Maici despre visele mele, nu-i aşa? Am să-ţi povestesc ţie. Acum câteva clipe am visat treaz. Ştii care-i cauza?

— Trebuie să te calmezi, spuse ea. Dacă crezi că e...

— Mirodenia, urmă netulburat Paul. E peste tot – în aer, în sol, în alimente. Condimentul *geriatric*. Melanjul e ca drogul Dreptvorbitoarei. E o otravă!

Jessica încremeni.

Vocea lui deveni şoaptă. Repetă:

— O otravă – rafinată, perfidă... implacabilă. Nici măcar nu te ucide, decât dacă încetezi s-o mai iei. Nu putem părăsi Arrakisul decât dacă luăm o parte din Arrakis cu noi.

Prezenţa înfricoşătoare a vocii lui nu admitea replică.

— Tu şi mirodenia sunteţi cauza, continuă Paul. Mirodenia transformă orice făptură care ajunge s-o consume intens, dar mulţumită *ţie* eu pot proiecta transformarea în planul

conștientului. Nu reușesc s-o las în inconștient... unde perturbațiile ei ar fi ignorate. Eu o *văd.*

— Paul, ești...

— O *văd!* repetă el.

Jessica auzi demență în vocea lui și nu știu ce să facă.

Dar el vorbi din nou și în timbrul glasului său reveni oțelul celui mai desăvârșit control:

— Am căzut în capcană.

Am căzut în capcană, îl îngână ea în gând.

Și acceptă adevărul vorbelor lui. Nicio mașinație Bene Gesserit, niciun „truc“ și nicio născocire nu-l puteau smulge definitiv din strânsoarea Arrakisului: mirodenia crea obișnuință. Își dădu seama că trupul său știuse lucrul acesta cu mult timp înainte de a-l fi înțeles mintea.

Așadar, suntem siliți să rămânem tot restul vieții aici, gândi ea, *pe această planetă-infern. Locul ne-a fost predestinat și e pregătit să ne găzduiască... dacă reușim să scăpăm de Harkonneni. Iar în privința rolului meu, totul e limpede: mă aflu aici ca păstrătoare a unei însemnate linii de sânge pentru Planul Bene Gesserit.*

— Trebuie să-ți povestesc despre visul de adineaori, spuse Paul. (Și acum Jessica auzi mânie în vocea lui.) Ca să te conving să crezi ce-ți voi spune, am să te informez mai întâi că știu că vei naște aici, pe Arrakis, o fiică. Sora mea.

Jessica se sprijini cu amândouă mâinile de podeaua cortului, își lipi spatele de peretele curb, încercând să-și reprime junghiul de spaimă. Sarcina ei nu era încă vizibilă! Nici ea n-ar fi știut, dacă n-ar fi beneficiat de propriul ei antrenament Bene Gesserit, care îi îngăduise să descifreze infimele semnale dintâi ale trupului, să afle de existența embrionului care n-avea decât câteva săptămâni.

— Numai pentru a servi, șopti ea, agățându-se de deviza Bene Gesserit. Existăm numai pentru a servi.

— Ne vom găsi adăpost printre fremeni, spuse Paul. Refugiul pe care ni l-a pregătit Missionaria Protectiva.

Ni s-a pregătit refugiul în deșert, gândi automat Jessica. Apoi: *De unde știe Paul de Missionaria Protectiva?* și constată că îi era tot mai greu să-și înăbușe spaima pe care i-o provoca stranietatea fiului ei.

Paul privi lung umbra întunecată a mamei sale şi noua sa putere de percepţie îi îngădui să-i vadă frica, să-i sesizeze fiecare reacţie – ca şi când Jessica s-ar fi aflat în focarul unui proiector. Simţi un început de compasiune pentru ea.

— Despre cele ce se pot întâmpla aici nu-ţi pot vorbi deocamdată, spuse el. Nu-mi pot vorbi încă nici mie însumi, cu toate că le-am văzut. După câte-mi dau seama, n-am niciun control asupra acestui... *simţ al viitorului*. Există şi-atâta tot. În ceea ce priveşte viitorul imediat – un an bunăoară – pot să văd câte ceva din el... Un *drum*... la fel de larg ca Bulevardul Central de pe Caladan. Unele lucruri însă nu le văd... sunt locuri cufundate în umbră... sau prelungindu-se, parcă, în spatele unui deal... (şi se gândi iarăşi la suprafaţa zbuciumată de vânt a unui voal) şi-apoi sunt o mulţime de ramificaţii.

Tăcu brusc, copleşit deodată de amintirea acelei viziuni. Niciun vis premonitoriu, nicio experienţă a vieţii sale nu-l pregătiseră pentru acest simţ, pentru această formă de percepţie, pentru această cunoaştere care se propaga în toate părţile ca un balon ce se umflă... cu timpul retrăgându-i-se din faţă...

Jessica găsi butonul tubului de iluminat al cortului şi îl apăsă.

O lumină verde, difuză, alungă umbrele, domolindu-i spaima. Privi faţa lui Paul, ochii săi – privirea fixă, întoarsă spre interior. Şi îşi aminti unde mai văzuse asemenea privire: în imagini de arhivă, în imaginile unor dezastre din trecut – pe chipuri de copii înfometaţi sau vătămaţi şi suferinzi. Ochii ca nişte puţuri negre, gura – o linie dreaptă, obrajii supţi.

Expresia unei conştiinţe cumplite, gândi ea. *Expresia unei făpturi silite să-şi recunoască propria-i vremelnicie.*

Într-adevăr, nu mai era copil...

Şi, în clipa aceea, implicaţiile spuselor lui îi copleşiră mintea, dând orice altceva la o parte. Paul putea privi înainte!... Asta însemna că putea să desluşească o ieşire salvatoare.

— E o cale să scăpăm de Harkonneni, rosti ea.

— Harkonneni! exclamă el batjocoritor. Nu-ţi mai bate capul cu aceste caricaturi de oameni, cu aceste amărâte fiinţe mărunte.

Se uită lung la mama sa, cercetându-i la lumină trăsăturile feţei. Trăsăturile acelea trădau totul.

Ea murmură:

— N-ar trebui să numeşti oamenii fiinţe mărunte, fără să...

— Nu fi atât de sigură că ştii unde-i hotarul, o întrerupse el. Ne ducem cu noi trecutul. Şi, scumpa mea mamă, trebuie să mai afli un lucru pe care nu-l ştii... Şi *noi* suntem Harkonneni.

Mintea ei făcu ceva înspăimântător: se opaciză. Ca şi cum ar fi vrut să blocheze orice percepţie. Dar vocea lui Paul continuă cu acelaşi ton implacabil, târând-o, obligând-o să asculte:

— Data viitoare când te vei mai afla în faţa unei oglinzi, examinează-ţi chipul... Priveşte-l bine pe-al meu, acum. Urmele există, se văd – dacă nu cauţi să te orbeşti singură. Uită-te la mâinile mele, la forma oaselor mele. Iar dacă asta nu te convinge, atunci crede ce-ţi spun eu. Am parcurs viitorul, am privit un dosar dintr-un anumit loc... Am toate informaţiile. *Suntem* Harkonneni.

— O... ramură renegată a familiei, murmură ea. Asta e, nu-i aşa? Vreun văr Harkonnen care...

— Eşti fiica Baronului, rosti el şi privi impasibil gestul cu care ea îşi duse ambele mâini la gură. Apoi urmă: În tinereţea lui, Baronul a avut multe aventuri. O dată, o singură dată însă, şi-a îngăduit să se lase sedus. Dar a fost sedus pentru scopurile genetice ale Bene Gesseritului. De către una dintre *voi*.

„*Voi*.“ Ca o palmă. Mintea Jessicăi se puse din nou în mişcare. Şi nu găsi niciun argument care să nege afirmaţia lui Paul. Prea multe blancuri inexplicabile şi verigi lipsă din trecutul ei ieşeau acum la iveală şi se înlănţuiau. Fiica pe care o voia Bene Gesseritul... nu era sortită pentru a pune capăt vechii vrăjmăşii Atreides–Harkonnen, ci pentru a fixa un factor genetic în liniile lor. *Ce factor?* Bâjbâi năucă în căutarea răspunsului.

Ca şi cum i-ar fi citit gândurile, Paul spuse:

— Credeau că vor ajunge... la mine. Dar eu nu sunt ce se aşteptau să fiu. Şi m-am ivit înainte de vreme. Iar ele habar n-au de asta.

Jessica îşi apăsă amândouă mâinile pe buze.

Maică Mare! E Kwisatz Haderach!

Se simţi despuiată în faţa lui. Descoperită. Îşi dădea seama că Paul o vedea cu ochi cărora nu li se putea ascunde aproape nimic. Şi înţelese că *acesta* era motivul de bază al spaimei ei.

— Crezi că sunt Kwisatz Haderach, spuse el. Scoate-ți asta din cap. Sunt altceva. Ceva la care nu s-a aşteptat nimeni.

Trebuie să dau imediat de ştire uneia din şcoli, gândi ea. *Poate că Indexul de Selecție va putea oferi vreo explicație.*

— Nu vor afla de existența mea decât când va fi prea târziu, murmură Paul.

Jessica încercă să-i abată gândurile. Îşi lăsă mâinile în poală şi întrebă:

— Cum o să ne descurcăm printre fremeni?

— Fremenii au o zicală pe care o atribuie lui Shai-hulud, Moş Veşnicie, răspunse Paul. Ei spun: „Fii gata să prețuieşti orice-ți iese în cale."

Şi gândi: *Da, mama mea... vom trăi printre fremeni. Ți se vor înalbăstri ochii, iar pe nările nasului tău încântător vor apărea bătături provocate de filt-cepurile tubului de la distrai... Şi-o vei naşte pe sora mea: Sfânta Alia-a-Cuțitului.*

— Dacă nu eşti Kwisatz Haderach, începu Jessica, ce...

— Nu se ştie ce sunt, spuse el. Să nu crezi până nu vezi.

Şi gândi: *Sunt o sămânță.*

Înțelese subit cât de fertil era solul în care căzuse şi o dată cu această revelație îl copleşi din nou sentimentul de țel cumplit, strecurându-i-se în golul dinăuntrul ființei sale, amenințând să-l înăbuşe de durere.

Pe drumul ce i se aşternea înainte, văzuse două ramificații de seamă... Pe una din ele întâlnea un Baron bătrân şi hain şi-i spunea: „Te salut, bunicule." Gândul la această cale şi la ceea ce se afla de-a lungul ei îi repugna.

Cealaltă cale era presărată cu petice obscure, cenuşii, pe care le sfâşiau piscuri de violență. Pe calea aceea văzuse o religie războinică, un foc ce cuprindea Universul; văzuse steagul verde şi negru al Atreizilor fâlfâind în fruntea a mii de legiuni de fanatici intoxicați cu licoare de mirodenie. Gurney Halleck şi alți câțiva dintre oamenii tatălui său – jalnic de puțini – se aflau printre ei, purtând în piept semnul şoimului de pe racla în care fusese depus craniul acestuia.

— Nu pot s-apuc pe calea asta, murmură el. Asta-i calea pe care o vor zgripțuroaicele din şcolile voastre.

— Nu înțeleg ce spui, Paul, îngăimă mama sa.

Paul tăcu. Sămânța din el amuți, reflectând cu conștiința de rasă pe care o resimțise la început, prin prisma sentimentului unui țel cumplit. Înțelese că nu mai putea să urască nici școlile Bene Gesserit, nici pe Împărat. Nici măcar pe Harkonneni. Erau cu toții prizonierii necesității rasei lor de a-și reînnoi moștenirea risipită, de a se amesteca și de a se contopi, de a-și deșerta liniile de sânge într-un mare și nou rezervor de gene. Și rasa nu cunoștea decât o singură cale de rezolvare a acestei necesități... Calea strămoșească. Calea încercată și sigură, singura capabilă să doboare orice piedică: jihadul.

Nu! Nu pot să aleg calea asta, gândi el.

Dar văzu din nou, cu ochii minții, racla cu craniul tatălui său și prăpădul în centrul căruia fâlfâia sălbatic steagul verde și negru.

Jessica tuși ușor, îngrijorată de tăcerea lui.

— Atunci... fremenii ne vor primi printre ei? întrebă.

Paul își ridică ochii. În lumina verde din cort, privi îndelung trăsăturile nobile, rafinate, ale chipului mamei sale.

— Da, rosti el. Asta-i una dintre căi.

Dădu din cap.

— Da. Fremenii. Mă vor numi... Muad'Dib, „Cel Ce Arată Calea“. Da... așa îmi vor spune.

Închise ochii și gândi: *Tată, acum pot să te jelesc.*

Și lacrimile îi inundară obrajii.

O mânie cum nu ne mai fusese dat să vedem până atunci pusese stăpânire pe tatăl meu, Împăratul Padişah, în ziua în care i se aduseră la cunoştinţă moartea Ducelui Leto şi circumstanţele acestei morţi. O acuză pe mama mea şi acuză pactul care-l silise să aducă pe tron o Bene Gesserit. Acuză Ghilda şi îl acuză pe bătrânul şi perfidul Baron. Îi acuză pe toţi cei cu care dădu ochii, fără a mă cruţa nici pe mine şi spunând că şi eu eram o vrăjitoare ca toate celelalte. Iar la încercarea mea de a-l îmbuna, de a-i arăta că totul se întâmplase conform unei mai vechi legi a autoconservării, în faţa căreia se plecaseră până şi cârmuitorii din timpurile de demult, îmi răspunse începând să strige la mine şi întrebându-mă dacă nu cumva îl credeam o cârpă. Am înţeles atunci că nu moartea propriu-zisă a Ducelui îl făcuse să-şi piardă cumpătul, ci implicaţiile acestei morţi pentru monarhie. Privind faptele retroactiv, sunt tentată să cred că şi tatăl meu avea întrucâtva darul profeţiei, mai ales că neamul său şi cel al lui Muad'Dib aveau o obârşie comună.

Fragment din „În casa tatălui meu"
de prinţesa Irulan

Şi acum se va ucide Harkonnen pe Harkonnen, şopti Paul.

Se trezise cu puţin înainte de căderea nopţii, se ridicase în capul oaselor şi rămăsese aşa, în întunericul ermetic al distilcortului. Auzi mişcările vagi ale mamei sale, care dormea lângă peretele opus.

Paul se aplecă deasupra detectorului de apropiere aşezat pe podea şi cercetă cadranele iluminate de tuburi fosforescente.

— În curând se-nnoptează, rosti mama sa. De ce nu ridici obloanele cortului?

Paul își dădu seama abia atunci că de câteva clipe respirația ei se schimbase, că aşteptase mută în întuneric pentru a se convinge că el era treaz.

— N-are rost, răspunse. A fost furtună. Cortul este acoperit cu nisip. O să m-apuc imediat să forez o ieşire.

— Duncan n-a dat încă niciun semn de viață?

— Nu.

Paul se jucă absent cu inelul ducal de pe degetul mare. Apoi, din senin, îl cuprinse mânia împotriva esenței înseşi a acestei planete care contribuise la uciderea tatălui său. Începu să tremure.

— Am auzit când a-nceput furtuna, spuse Jessica.

Platitudinea vorbelor ei îl ajută să-şi redobândească într-o oarecare măsură calmul. Mintea i se concentră la furtuna a cărei naştere o urmărise prin peretele transparent al distilcortului – şfichiuiri reci de nisip gonind de-a curmezişul bazinului, apoi şuvoaie şi turbioane răscolind cerul. Își ridicase ochii către un pisc de piatră, îl văzuse schimbându-şi forma sub muşcătura stihiei, transformându-se într-o lamă subțire şi scurtă, de culoare gălbuie. O trombă de nisip invadase bazinul, întunecase cerul cu masa ei apăsătoare, apoi îngropase cortul, cufundându-l în beznă.

Lonjeroanele arcuite pârâiseră o singură dată, acceptând povara, apoi... liniştea – tulburată doar de bâzâitul discret al foalelor de la nisipompa cortului care trăgea aer de la suprafață.

— Mai încearcă puțin radioul, spuse Jessica.

— Inutil, răspunse el.

Trase din colierul de la gât capătul tubului de apă al distraiului şi sorbi o înghițitură caldă. Se gândi că începea astfel adevărata existență arrakiană: își potolea pentru prima dată setea cu umezeala regenerată din propriul său organism. Apa era stătută şi sălcie, dar îi alina uscăciunea esofagului.

Jessica îl auzi pe fiul ei bând, simți suprafața – alunecoasă şi umedă pe dinăuntru – a distraiului, dar refuză să-şi accepte setea. A accepta acest lucru însemna a recunoaşte definitiv înfricoşătoarele necesități ale Arrakisului – economisirea celor mai infime urme de umiditate, drămuirea puținelor picături din

buzunarele colectoare ale cortului, regretarea fiecărei respirații irosite în aer liber.

Era mult mai simplu să te cufunzi iarăşi în somn. Dar somnul din ziua aceea îi adusese un vis şi, amintindu-şi-l, Jessica se înfioră. Visase că-şi afunda mâinile într-un râu de nisip pe care era scris un nume: *Ducele Leto Atreides*. Numele se ştergea, dus de nisip, iar ea vroia să-l scrie din nou, dar prima literă dispărea mai înainte de a ajunge ea la cea din urmă.

Nisipul nu putea fi oprit.

În cele din urmă, visul se prefăcuse în bocet – din ce în ce mai puternic, mai deslușit. Un bocet straniu... O părticică din mintea ei recunoscuse în glasul care bocea propriul ei glas de copil mic, abia trecut de vârsta prunciei. Şi o femeie, nu tocmai vizibilă în memoria ei... O femeie care se depărta...

Mama pe care n-am cunoscut-o, gândi Jessica. *Sora Bene Gesserit care m-a născut şi m-a predat Comunității, pentru că aşa i se poruncise. Oare se bucurase că se putea descotorosi de odrasla unui Harkonnen?*

— Punctul lor vulnerabil e mirodenia, spuse brusc Paul. Aici trebuie să-i lovim.

Cum se poate gândi la atac, în condițiile astea? se întrebă Jessica.

— Toată planeta e plină de mirodenie, zise ea. Cum îți închipui că poți să-i loveşti?

Îl auzi foindu-se, trăgând ranița pe podeaua cortului.

— Pe Caladan aveam puterea mării şi a văzduhului, spuse el. Aici trebuie să dobândim *puterea deşertului*. Cheia sunt fremenii.

Vocea i se auzea dinspre sfincterul cortului. Antrenamentul ei de Bene Gesserit sesiză în tonul lui sentimentul vag de ostilitate pe care-l mai nutrea față de ea.

Toată viața a fost educat să-i urască pe Harkonneni, gândi ea. *Şi acum descoperă că şi el este Harkonnen... din cauza mea. Cât de puțin mă cunoaşte! Am fost singura femeie a Ducelui meu. I-am acceptat fără să crâcnesc viața şi concepțiile. Am fost în stare să sfidez până şi un ordin Bene Gesserit.*

Paul aprinse tubul de iluminat al cortului şi spațiul de sub dom se învălui în lumină verde. Jessica îl văzu ghemuindu-se lângă sfincter, cu gluga distraiului potrivită pentru mers în

deşert: fruntea acoperită, filtrul bucal la locul său, filt-cepurile în nări. Nu i se vedeau decât ochii negri şi o fâşie îngustă de faţă. Îl zări întorcându-se o clipă spre ea, apoi, din nou, la sistemul de etanşare.

— Pregăteşte-te de ieşire, îi spuse el, şi glasul i se auzi înfundat, din spatele filtrului.

Jessica îşi trase şi ea filtrul în dreptul gurii, începu să-şi potrivească gluga, privindu-l pe fiul ei care desfăcea izolaţia cortului.

Când Paul deschise sfincterul, nisipul scrâşni şi un jet de grăunţi minusculi se revărsă sâsâind în interior, până ce apucă să-l imobilizeze cu ajutorul compactorului static. O gaură se căscă în zidul de nisip, pe măsură ce scula realinia grăunţii. Paul se strecură în gaură şi urechile Jessicăi îi ascultară înaintarea spre suprafaţă.

Ce ne aşteaptă acolo? se întrebă ea. *Trupele Harkonnenilor şi sardaukarii sunt primejdiile pe care le cunoaştem. Dar care sunt cele pe care le ignorăm?*

Se gândi la compactorul static cu care lucra Paul acum şi la celelalte unelte ciudate din raniţă. Brusc, instrumentele acelea îi apărură ca tot atâtea semne ale unor primejdii necunoscute.

Apoi simţi pe porţiunea descoperită a feţei, deasupra filtrului, adierea fierbinte a aerului de la suprafaţă.

— Dă-mi ranița.

Vocea lui Paul... Joasă, prudentă.

Se întoarse şi auzi gâlgâitul apei din litrugene când trase ranița către ea. Privi în sus şi văzu silueta lui Paul pe un fundal de stele.

— Ridic-o, spuse el şi-şi întinse mâna.

Ranița dispăru.

Jessica nu mai văzu decât un cerc împânzit de stele. Ca nişte vârfuri luminoase de arme, aţintite spre ea. O ploaie de meteoriţi traversă peticul acela de noapte. Meteoriţii i se părură un avertisment... Ca dungile pe blana unui tigru, ca un grilaj luminos pe marginea unui mormânt... Avu impresia că-i îngheaţă sângele în vine. Simţea pentru prima oară fiorul de groază al preţului pus pe capetele lor.

— Grăbeşte-te, spuse Paul. Vreau să strâng cortul.

O ploaie fină de nisip de la suprafață i se prelinse pe mâna stângă. *Cât nisip ar putea să stăvilească o mână?*

— Ai nevoie de ajutor? o întrebă Paul.

— Nu.

Își înghiți nodul din gât. Se strecură în gaură, simțind nisipul compact scrâșnindu-i sub degete. Paul se aplecă peste buza gropii și o prinse pe Jessica de braț. Sări lângă el și se ridică în picioare. Nisip scăldat în lumina stelelor. Privi în jur. Nisipul umpluse aproape în întregime bazinul, lăsând doar o buză circulară de rocă. Simțurile ei antrenate sondară noaptea...

Zgomote de animale mici.

Păsări.

Căderea unei mase de nisip dislocat și sunetele înfundate ale vietăților surprinse de avalanșă.

Paul turtind cortul, trăgându-l afară din gaură.

Lumina stelelor îndepărta exact atâta noapte cât trebuia pentru ca fiecare umbră să pară o amenințare. Privea pete de întuneric.

Bezna-i o amintire oarbă, gândi ea. *Urechea prinde sunete comprimate... Strigătele celor care ne hăituiau strămoșii, într-un trecut atât de îndepărtat, încât numai celulele cele mai primitive ale trupului nostru și-l mai amintesc. Urechile văd. Nările văd.*

Paul apăru brusc lângă ea, zicând:

— Duncan mi-a spus că dacă va fi capturat va putea rezista... până în momentul acesta. Trebuie să plecăm.

Își săltă ranița în spate, traversă nisipul bazinului și urcă pe o terasă ce domina deșertul.

Jessica îl urmă cu mișcări automate, observând că începuse deja să trăiască pe orbita fiului ei.

Pentru că suferința mea de acum e mai apăsătoare decât nisipul mărilor, gândi ea. *Lumea aceasta m-a golit de tot ce aveam în mine. Nu mi-a lăsat decât un singur scop, cel mai vechi: viața de mâine. Trăiesc doar pentru tânărul meu Duce și pentru fiica pe care trebuie s-o aduc pe lume.*

Urcă lângă Paul, simțind cum nisipul îi îngreuna mersul.

Paul privea spre nord. Cerceta aflorimentul stâncos din spatele unui șir de culmi joase.

Masivul din depărtare părea o străveche navă maritimă de război, profilându-şi conturul pe fondul stelelor. Silueta sa graţioasă şi prelungă se ridica pe creasta unui val invizibil: catarge scurte, coşuri înclinate spre spate, o turelă la pupa.

Un fulger portocaliu despică noaptea deasupra catargelor încremenite şi o dungă strălucitoare de purpură se năpusti către el, străpungându-l.

Apoi o altă dungă purpurie!

Şi un alt fulger portocaliu ţâşni în sus!

Priviră înmărmuriţi tabloul, care părea o antică bătălie navală.

— Stâlpi de foc, şopti Paul.

Deasupra masivului se ridică un inel de ochi roşii. Limbi sângerii sfâşiară cerul.

— Jeturi reactive şi lasere, spuse Jessica.

Roşie, în atmosfera încărcată de praf, prima lună a Arrakisului răsări la orizont, în stânga lor, şi privind într-acolo zăriră dâra lungă a unei furtuni de nisip – o panglică zbuciumată, la suprafaţa deşertului.

— Sunt topterele Harkonnenilor, zise Paul. Trimise să ne vâneze. După cum pisează deşertul... s-ar zice că vor să strivească tot ce se află sub ei... cum ai strivi sub talpă un cuib de insecte.

— Sau un cuib de Atreizi, murmură Jessica.

— Trebuie să ne adăpostim. O să pornim spre sud şi-o să ne ţinem pe lângă stânci. Dacă ne prind descoperiţi...

Se întoarse. În timp ce-şi aranja mai bine ranița pe umeri, adăugă:

— Sunt porniţi să omoare tot ce se mişcă.

Făcu un pas pe marginea terasei şi în clipa următoare auzi şuieratul grav al unor aripi. Zări, deasupra lor, umbrele negre ale mai multor ornitoptere.

Tatăl meu mi-a spus odată că respectul pentru adevăr este, practic, baza întregii morale. „Nimic nu se poate naşte din nimic", spunea el. Este o cugetare profundă, dacă te gândeşti cât de instabil poate fi „adevărul".

Fragment din „Conversaţii cu Muad'Dib"
de prinţesa Irulan

M-am mândrit dintotdeauna cu faptul că văd lucrurile sub înfăţişarea lor reală, spuse Thufir Hawat. Ăsta-i blestemul mentatului. Nu se poate împiedica să nu-şi analizeze informaţiile.

Chipul bătrân şi acoperit de riduri părea calm şi tihnit în penumbra dinaintea zorilor. Buzele pătate de sapho erau o linie dreaptă, mărginită de încreţituri radiale.

Omul înfăşurat în mantie, ghemuit pe vine în faţa lui Hawat, rămase tăcut, ca şi când n-ar fi auzit cuvintele mentatului.

Stăteau amândoi chirciţi sub consola unei stânci care domina o dolină largă şi puţin adâncă. Deasupra crestelor zimţate ale stâncilor de pe partea cealaltă a bazinului se revărsau zorii, pictând totul în roz. Sub consola de piatră era frig, un frig uscat şi pătrunzător, rămas din timpul nopţii. Cu puţin timp înainte de-a se crăpa de ziuă, suflase un vânt cald, dar acum se lăsase iar frigul. În spatele său, Hawat auzea cum le clănţăneau dinţii celor câtorva soldaţi – atâţia câţi mai rămăseseră din detaşamentul său...

Omul ghemuit din faţa lui Hawat era fremen. Traversase dolina odată cu prima geană de lumină, plutind parcă pe deasupra nisipului, contopindu-se cu dunele, mişcându-se abia ghicit.

Fremenul înfipse un deget în nisipul dintre ei şi desenă ceva care semăna cu un castron din care pornea o săgeată.

— Sunt multe patrule Harkonnen dincolo, rosti el.

Îşi ridică degetul, îndreptându-l spre stâncile de pe care coborâseră Hawat şi oamenii săi.

Hawat dădu din cap.

Multe patrule. Da.

Dar tot nu ştia ce vroia de fapt fremenul şi asta îl irita. Un mentat trebuie să deducă orice motive. Dobândirea acestei capacităţi era unul din obiectivele programului special de formare a unui mentat.

Pentru Hawat, noaptea care trecuse fusese cea mai neplăcută din viaţa sa. Se afla la Tsimpo, un orăşel-garnizoană, avanpostul-tampon al fostei capitale, Carthag, când începuseră să sosească rapoartele despre atac. În primul moment se gândise: *Un raid, Harkonnenii sondează terenul.*

Dar rapoartele nu încetaseră să curgă – tot mai multe şi mai dese.

Două legiuni debarcaseră la Carthag.

Cinci legiuni – cincizeci de brigăzi! – atacaseră baza principală a Ducelui de la Arrakeen.

O legiune la Arsunt.

Două regimente la Stânca Ruptă.

Apoi rapoartele deveniseră mai amănunţite: printre agresori se aflau sardaukari imperiali – probabil în jur de două legiuni. Şi era limpede că invadatorii ştiuseră cu exactitate ce forţe să concentreze şi unde. Cu exactitate! Reţeaua lor de spionaj funcţionase perfect!

Furia năucă a lui Hawat crescuse până la punctul în care ameninţa funcţionarea fluentă a capacităţilor lui de mentat. Amploarea atacului îi zdruncinase judecata cu forţa unui impact fizic.

Acum, ascuns în dosul unui fragil paravan de rocă aridă, dădu din cap doar pentru sine, strângându-şi în jurul trupului tunica boţită şi ruptă, încercând parcă să stăvilească astfel frigul pătrunzător de sub stâncă.

Amploarea atacului.

El nu prevăzuse decât posibilitatea ca inamicul să închirieze din când în când de la Ghildă o şalandă sau două, pentru

raiduri de încercare. Era o manevră destul de obișnuită în genul acesta de conflict armat între Case. Pe Arrakis aterizau și decolau în mod regulat șalande care transportau mirodenia Casei Atreides. Hawat luase măsuri de precauție pentru a preveni un raid din partea unor false șalande de mirodenie. Iar pentru cazul unui atac real, nu se așteptase la mai mult de zece brigăzi.

Dar ultimul raport arătase că pe Arrakis aterizaseră peste două mii de nave! Nu numai șalande, ci și fregate, nave de recunoaștere, monitoare, distrugătoare, transportoare de trupe, bascule...

Peste o sută de brigăzi... Zece legiuni!

Întregul venit rezultat din producția de mirodenie a Arrakisului pe cincizeci de ani abia ar fi putut să acopere costul unei asemenea aventuri.

Abia.

Am subestimat prețul pe care era dispus să-l plătească Baronul ca să ne atace, gândi Hawat. *L-am indus în eroare pe Ducele meu.*

Și mai era și problema trădării.

Voi avea grijă să trăiesc destul ca s-o văd strangulată! gândi. *Ar fi trebuit s-o omor cu mâinile mele pe vrăjitoarea aia Bene Gesserit. Mi-a oferit prilejul și nu l-am folosit.* Acum nu se mai îndoia că doamna Jessica era cea care îi trădase. Toate faptele cunoscute o acuzau.

— Tovarășul vostru, Gurney, și o parte din oamenii săi sunt în siguranță la prietenii traficanți, spuse fremenul.

— Mă bucur.

Așadar, Gurney va reuși să scape din iadul ăsta. Nu ne-au exterminat pe toți.

Hawat aruncă o privire înapoi, către grupul soldaților săi. La începutul nopții avusese alături de el trei sute dintre cei mai buni oameni. Acum rămăseseră douăzeci, iar jumătate din ei erau răniți. Unii dormeau încă – în picioare, rezemați de peretele stâncii, sau prăvăliți în nisip, la baza ei. Ultimul lor topter, pe care îl folosiseră ca vehicul cu efect de sol pentru a-și transporta răniții, îi lăsase în pană chiar înainte de revărsarea zorilor. Îl tăiaseră cu laserele și ascunseseră fragmentele, apoi

coborâseră anevoie până în refugiul acesta, de la marginea bazinului.

Hawat nu ştia decât în mod vag unde se aflau – la vreo două sute de kilometri sud-est de Arrakeen. Principalele căi ce legau între ele sietchurile Scutului de Piatră se găseau pe undeva, la sud de locul acesta.

Fremenul din faţa lui Hawat îşi dădu pe spate gluga mantiei, apoi pe cea a distraiului, descoperindu-şi pletele şi barba de culoarea nisipului. Părul îi era pieptănat lins, lăsându-i liberă fruntea înaltă şi îngustă. Avea ochii insondabili, complet albaştri datorită alimentaţiei cu mirodenie. La colţul din dreapta al gurii, mustaţa şi barba îi erau decolorate, iar firele de păr mai purtau încă urma tubului de la filtrele nazale, care îi atârna acum la gât.

Omul îşi scoase filt-cepurile, le reglă clemele. Îşi frecă bătătura de pe una din nări.

— Dacă vreţi să traversaţi dolina la noapte, rosti el, să nu vă activaţi scuturile. E o spărtură mare în peretele versantului...

Se răsuci pe călcâie şi arătă spre sud.

— Acolo. Între bazin şi erg se întinde o limbă lată de nisip. Scuturile ar atrage un...

Şovăi, urmă:

— ...un vierme. Nu prea obişnuiesc ei să treacă de stânci, dar dacă vreunul simte scutul, intră la sigur.

A spus vierme, gândi Hawat. *Dar fusese cât pe ce să spună altceva. Ce? Şi ce vrea de la noi?*

Oftă.

Nu-şi amintea să mai fi fost vreodată atât de obosit... O sleială a muşchilor pe care tabletele tonice erau incapabile s-o combată.

Blestemaţii de sardaukari!

Îl încercă un sentiment de amărăciune faţă de propria-i persoană. Se gândi la soldaţii-fanatici şi la ceea ce însemna prezenţa lor pe Arrakis: mâna trădătoare a Împăratului. Conform calculului estimativ al informaţiilor pe care le deţinea, îşi dădea seama cât de reduse erau şansele de a prezenta vreodată o dovadă a acestei trădări în faţa Consiliului Suprem al Landsraadului, care ar fi putut face dreptate.

— Vreți să ajungeți la traficanți? întrebă fremenul.

— Este posibil?

— E cale lungă.

„*Fremenilor nu le place să spună nu*“, îi explicase odată Idaho.

— Încă nu mi-ai spus dacă ai voştri sunt dispuşi să dea ajutor răniților mei.

— Sunt răniți.

Mereu acelaşi răspuns afurisit!

— Ştiu că sunt răniți! izbucni Hawat. Nu asta-i...

— Pace, prietene, îl domoli fremenul. Răniții ce spun? Sunt printre ei vreunii care înțeleg că tribul vostru are nevoie de apă?

— N-am vorbit despre apă, răspunse Hawat. Am...

— Vă înțeleg şovăiala, zise fremenul. Sunteți prieteni, aparțineți aceluiaşi trib. Aveți apă?

— Insuficientă.

Fremenul arătă cu un gest al mâinii tunica lui Hawat, pielea descoperită în dosul rupturilor.

— Ați fost surprinşi în sietch fără distraie. Trebuie să luați o hotărâre asupra apei, prietene.

— Putem cumpăra ajutorul vostru?

Fremenul dădu din umeri.

— N-aveți apă. Aruncă o privire rapidă către grupul din spatele lui Hawat. La câți răniți eşti dispus să renunți?

Hawat amuți, uitându-se lung la omul din fața sa. Mentatul înțelese că, undeva, comunicația dintre ei era defazată. Legătura dintre sunete şi cuvinte nu se mai producea în mod normal.

— Sunt Thufir Hawat, spuse el. Am dreptul să vorbesc în numele Ducelui meu. Vă pot oferi garanție de plată pentru ajutorul vostru. N-am nevoie decât de un ajutor limitat. Atât cât să-mi pot păstra forțele ca să răzbun o trădare.

— Vrei sprijinul nostru într-o vendetă?

— De vendetă am să mă ocup personal. Nu vreau decât să mă eliberez de grija răniților mei, ca să-mi pot duce treaba la bun sfârşit.

Fremenul se încruntă.

— Ce grijă ți-ar putea reveni ție pentru răniți? Ei singuri trebuie să-şi poarte de grijă. E vorba de apă, Thufir Hawat. Vrei să hotărăsc eu în locul tău?

Omul îşi duse o mână la arma ascunsă sub mantie.

Hawat tresări şi se întrebă: *Altă trădare?*

— De ce te-ai speriat? întrebă fremenul.

Oamenii ăştia şi sinceritatea lor derutantă! Răspunse precaut:

— S-a pus un premiu pe capul meu.

— Ah!

Fremenul îşi luă mâna de pe armă.

— Crezi că ne bântuie corupția bizantină. Nu ne cunoşti. N-au Harkonnenii atâta apă câtă le-ar trebui ca să cumpere măcar un copil de-al nostru!

În schimb, au putut cumpăra de la Ghildă transportul a peste două mii de nave de război, gândi Hawat, iar gândul la prețul pe care-l plătiseră Harkonnenii îl năuci iarăşi.

— Amândoi luptăm împotriva Harkonnenilor, spuse, după o clipă. N-ar trebui să fim părtaşi? N-ar trebui să discutăm împreună problemele şi căile de ducere a luptei?

— Suntem părtaşi, răspunse fremenul. Te-am văzut cum te-ai bătut cu Harkonnenii. Eşti un om de nădejde. Aş fi bucuros să-ți ştiu brațul alături de-al meu.

— Spune-mi cum te-ar putea ajuta brațul meu, zise Hawat.

— Ştiu eu?! făcu fremenul. Harkonnenii mişună peste tot. Dar încă n-ai luat hotărârea asupra apei şi nici n-ai cerut răniților tăi să hotărască singuri.

Atenție! îşi spuse Hawat. *E aici ceva ce nu înțeleg.*

— Nu vrei să-mi arăți tu calea? întrebă el. Apoi adăugă: Calea arrakiană.

— Judecată de străin, comentă fremenul şi în tonul său se strecură o undă de ironie. Arătă cu mâna către nord-vest, în direcția crestelor stâncoase. V-am urmărit de sus, azi-noapte, când ați traversat nisipurile. Îşi lăsă brațul în jos. Ți-ai condus oamenii pe versanții friabili ai dunelor. Rău! N-aveți distraie, n-aveți apă. N-o să rezistați multă vreme.

— Nu-i uşor să-nveți necesitățile Arrakisului, replică Hawat.

— Adevărat. Dar noi am omorât Harkonneni.

— Voi ce faceți cu răniții voștri? întrebă Hawat.

— Oare un om nu-și poate da singur seama dacă merită să fie salvat? îi întoarse fremenul întrebarea. Răniții voștri știu că n-aveți apă. Își înclină capul și îl privi pe Hawat cu coada ochiului. Totul e limpede. Trebuie să luați hotărârea asupra apei. Și cei răniți, și cei teferi trebuie să se gândească la viitorul tribului.

Viitorul tribului, gândi Hawat. *Tribul Atreizilor. Înțeleaptă judecată.* Se sili să rostească întrebarea pe care o ocolise până atunci:

— Ai vreo veste despre Ducele meu sau despre fiul lui?

Ochii albaștri, insondabili, îl fixară fără să clipească.

— Veste?

— Ce știi despre soarta lor?! izbucni Hawat.

— Soarta-i aceeași pentru toți oamenii, răspunse fremenul. Ducele tău, se zice, și-a cunoscut soarta. Cât despre Lisan al-Gaib, fiul său, soarta lui e în mâinile lui Liet. Liet nu s-a pronunțat încă.

Ca și când nu l-aș fi întrebat, gândi Hawat.

Își privi din nou oamenii. Se treziseră și cei care dormeau. Auziseră cu toții. Priveau nisipul care acoperea dolina și chipurile lor exprimau același gând: pe Caladan nu se mai puteau întoarce, iar acum pierduseră și Arrakisul.

Hawat se întoarse spre fremen.

— De Duncan Idaho ai auzit ceva?

— Era în casa mare când a căzut scutul, răspunse fremenul. Atât... am auzit.

Scorpia a dezactivat scuturile și i-a lăsat pe Harkonneni să intre, gândi Hawat. *De data asta eu am stat cu spatele la ușă. Cum de-a putut face așa ceva, știind că amenința astfel și viața propriului ei fiu? Dar... cine știe cum judecă o vrăjitoare Bene Gesserit?... Dacă asta se poate numi judecată...*

Încercă să-și înghită nodul din gât.

— Când crezi că ai s-auzi ceva despre băiat?

— Nu prea suntem la curent cu ce se-ntâmplă la Arrakeen, răspunse fremenul. Ridică din umeri. Știu eu?

— Te poți interesa?

— Poate.

Din nou, fremenul îşi scărpină bătătura de pe nară.

— Spune-mi, Thufir Hawat, cunoşti armele cele mari pe care le-au folosit Harkonnenii?

Artileria, gândi posomorât Hawat. *Cui i-ar fi trecut prin cap că vor folosi artileria în era scuturilor?*

— Vorbeşti de tunurile cu care i-au îngropat de vii pe-ai noştri, rosti el. Am... unele cunoştinţe teoretice despre armele explozive.

— Cel ce se refugiază într-o grotă cu o singură ieşire îşi merită moartea cu prisosinţă, declară fremenul.

— De ce m-ai întrebat despre tunuri?

— Îl interesează pe Liet.

Asta o fi vrând de la noi? se întrebă Hawat.

— Ai venit ca să obţii informaţii despre tunuri?

— Liet voia să vadă cu ochii lui una din armele alea.

— În cazul ăsta, n-aveai decât să-i capturezi un tun, rosti nervos Hawat.

— Bineînţeles, spuse fremenul. Am şi capturat unul. L-am ascuns într-un loc unde Stilgar va putea să-l cerceteze în voie, şi Liet la fel... dacă va vrea. Dar nu cred că-l va mai interesa: arma nu-i prea grozavă. Nu corespunde tuturor condiţiilor de pe Arrakis.

— Aţi... capturat un tun?

— A fost o luptă frumoasă. N-am pierdut decât doi oameni şi am vărsat apa a peste-o sută de-ai lor.

Servanţii tunurilor sunt sardaukari, gândi Hawat. *Smintitul ăsta declară senin că n-a pierdut decât doi oameni într-o luptă cu sardaukarii!*

— N-am fi pierdut niciun om, dacă n-ar fi fost cei ce se bat alături de Harkonneni. Printre ei sunt luptători buni.

Unul dintre oamenii lui Hawat înaintă şovăitor, se uită la silueta ghemuită a fremenului şi întrebă:

— Despre sardaukari vorbeşti?

— Despre sardaukari vorbeşte, spuse Hawat.

— Sardaukari! exclamă fremenul şi în vocea lui păru să răzbată o urmă de încântare. Ah, vasăzică sunt sardaukari! Atunci, chiar că a fost o noapte frumoasă. Sardaukari... Ce legiune? Nu ştiţi?

— Nu... ştim, rosti Hawat.

— Sardaukari, murmură fremenul. Dar erau îmbrăcați ca Harkonnenii. Nu-i ciudat?

— Împăratul nu vrea să se știe că luptă împotriva unei Case Mari, îi explică Hawat.

— Dar *tu* știi că sunt sardaukari.

— Cine sunt eu? rosti mohorât Hawat.

— Ești Thufir Hawat, răspunse cu voce egală fremenul. Dar am fi aflat și noi, până la urmă. Le-am trimis trei prizonieri oamenilor lui Liet, ca să-i interogheze.

Aghiotantul lui Hawat vorbi tărăgănat, fiecare cuvânt trădându-i neîncrederea:

— Ați... luat *prizonieri*... sardaukari?

— Numai trei, răspunse fremenul. Au luptat bine.

Măcar de-am fi avut timp să încheiem o alianță cu oamenii ăștia, gândi Hawat. *De-am fi putut să-i instruim și să-i înarmăm. Maică Mare! Ce armată am fi avut!*

— Poate că te codești fiindcă te îngrijorează soarta lui Lisan al-Gaib, spuse deodată fremenul. Dacă e într-adevăr Lisan al-Gaib, nu i se poate întâmpla nimic rău. Nu te frământa de pomană. Încă nu există nicio dovadă.

— Am fost slujitorul lui... Lisan al-Gaib, spuse Hawat. Și m-am legat față de mine însumi să-i port de grijă toată viața.

— Te-ai legat pentru apa lui?

Hawat îl privi pieziș pe aghiotantul său, care continua să se holbeze la fremen, apoi își întoarse din nou privirea către omul ghemuit în fața sa.

— Da... Pentru apa lui.

— Vrei să te întorci la Arrakeen, la locul apei sale?

— Da... da, la locul apei sale.

— De ce n-ai spus de la început că-i vorba de apă?

Fremenul se ridică în picioare și își potrivi filt-cepurile în nări.

Hawat îi făcu semn aghiotantului să se retragă. Omul dădu nedumerit din umeri și se întoarse în mijlocul grupului de soldați care începură să murmure între ei.

Fremenul spuse:

— Dacă e vorba de apă, găsim noi o cale.

În spatele lui Hawat, cineva înjură cu voce înfundată. Apoi se auzi glasul aghiotantului:

— Thufir! A murit Arkie...

Fremenul îşi duse un pumn la ureche şi rosti:

— Zălogul apei! E un semn!

Îl privi fix pe Hawat:

— Avem pe-aproape un loc de primit apa. Să-mi chem oamenii?

Aghiotantul veni lângă Hawat şi spuse:

— Thufir, doi dintre oameni au neveste la Arrakeen. Vor să... mă rog, ştii şi tu cum e în asemenea clipe.

Fremenul încă îşi mai ţinea pumnul la ureche.

— Accepţi zălogul apei, Thufir Hawat? întrebă el.

Mintea mentatului începu să gonească. De data aceasta pricepuse ce vroia fremenul, dar se temea de reacţia nervilor încordaţi ai oamenilor de sub stâncă, în clipa în care aveau să priceapă şi ei.

— Fie, se hotărî brusc. Zălogul apei.

— Unească-se triburile noastre, rosti grav fremenul şi-şi coborî pumnul.

Ca la un semn, de pe stâncile de deasupra lor săriră jos patru oameni. Se repeziră sub bolta de piatră, rostogoliră mortul într-o mantie largă, îl ridicară şi porniră în goană cu el, de-a lungul peretelui stâncos din dreapta, stârnind cu tălpile lor iuţi nori mici de praf.

Totul se petrecuse mai înainte ca oamenii istoviţi ai lui Hawat să se dezmeticească de pe urma surprizei. Grupul cu cadavrul atârnând moale, în giulgiul său improvizat, dispăru după un cot al stâncii.

Unul dintre soldaţi strigă:

— Un'se duc cu Arkie? L-au...

— Se duc... să-l îngroape, spuse Hawat.

— Fremenii nu-şi îngroapă morţii, hămăi omul. Nu-ncerca să ne duci de nas, Thufir. Ştim noi ce fac. Arkie ne-a fost...

— Pe cei ce mor slujindu-l pe Lisan al-Gaib, raiul i-aşteaptă, spuse fremenul. Dacă-l slujiţi pe Lisan al-Gaib, aşa cum aţi spus, de ce-aţi strigat de jale? Amintirea celui care-a murit pentru Lisan al-Gaib va dăinui cât va dăinui memoria oamenilor.

Dar soldaţii se apropiară cu expresii ameninţătoare. Unul din ei purta la şold un laser capturat; îl scoase din toc.

— Opriți-vă! ordonă tăios Hawat. Încercă din răsputeri să-şi învingă oboseala chinuitoare, care-i imobiliza muşchii. Oamenii ăştia ne respectă mortul. Au alte obiceiuri, dar sensul lor e acelaşi.

— L-au dus pe Arkie să-i ia apa, scrâşni cel cu laserul.

— Ce este? întrebă fremenul. Oamenii tăi vor să participe şi ei la ceremonie?

Nu pricepe nimic, gândi Hawat. Naivitatea fremenului era înfricoşătoare.

— Sunt îngrijorați, îi spuse Hawat. Omul acela a fost tovarăşul lor... un camarad respectat.

— Vom acorda camaradului vostru aceeaşi cinstire pe care-o acordăm morților noştri, zise fremenul. Am acceptat zălogul apei. Cunoaştem ritualul. Carnea omului e a lui; apa este a tribului.

Soldatul cu laserul făcu încă un pas. Hawat întrebă repede:

— Acum o să dați ajutor răniților noştri?

— Zălogul apei e sfânt, rosti fremenul. Vom face pentru voi ceea ce face oricare trib pentru oamenii săi. Pentru-nceput o să vă dăm la toți distraie, mâncare şi apă.

Omul cu laserul se opri nehotărât.

— Cumpărăm ajutorul lor cu... ăăă... apa lui Arkie? întrebă aghiotantul lui Hawat.

— Nu cumpărăm nimic, replică mentatul. Ne-am aliat cu ei.

— Alte obiceiuri, murmură un soldat.

Hawat se mai destinse.

— Şi-or să ne-ajute s-ajungem la Arrakeen?

— O să omorâm Harkonneni, spuse fremenul. Rânji: Şi sardaukari!

Brusc, se trase înapoi, îşi duse mâinile pâlnie la urechi şi îşi dădu capul pe spate. Ascultă câteva clipe, apoi lăsă mâinile în jos, spunând:

— Vine un topter. Ascundeți-vă sub stâncă şi stați nemişcați.

Hawat făcu un semn, oamenii se supuseră.

Fremenul îl prinse pe Hawat de braț şi îl împinse lângă ceilalți.

— Vom lupta la timpul potrivit, spuse el. Se scotoci sub mantie, dădu la iveală o colivie mică şi scoase din ea o vietate.

Hawat observă că era un liliac pitic. Animalul îşi suci capul şi Hawat îi văzu ochii albastru-în-albastru.

Fremenul începu să-l mângâie, alintându-l, vorbindu-i cântat. Animalul îşi întoarse capul în sus. Fremenul îşi apropie buzele, lăsă să cadă o picătură de salivă de pe limba sa în gura deschisă a vietăţii. Liliacul îşi întinse aripile şi rămase nemişcat în palma întinsă a fremenului. Omul scoase cu cealaltă mână un tub minuscul, îl ţinu lângă capul liliacului, şopti ceva în tub; apoi, ridicând brusc animalul, îl azvârli în sus.

Liliacul ţâşni pe lângă stâncă şi dispăru.

Fremenul plie colivia şi o vârî sub mantie. Din nou îşi dădu capul pe spate, ascultând. Apoi spuse:

— Dau roată pe deasupra crestei. Pe cine-or fi crezând că pot găsi acolo?

— Se ştie că ne-am retras în direcţia asta, zise Hawat.

— Când eşti vânat, să nu crezi niciodată că eşti vânat numai tu, rosti grav fremenul. Priveşte în partea cealaltă a bazinului. O să-nţelegi.

Trecură câteva clipe fără să se întâmple nimic.

Oamenii lui Hawat începură să se foiască, să murmure.

— Rămâneţi nemişcaţi şi tăcuţi, ca animalele speriate, le spuse printre dinţi fremenul.

Şi, în acelaşi moment, Hawat desluşi mişcare la baza stâncilor ce mărgineau latura opusă a dolinei – pete iuţi, arămii, pe fond arămiu.

— Micuţul meu prieten a dus mesajul, şopti fremenul. E un curier bun – şi ziua, şi noaptea. Mi-ar părea rău să-l pierd.

Pe versantul opus nu se mai distingea acum nicio mişcare. Cei patru sau cinci kilometri acoperiţi de nisip ai dolinei erau pustii. Începuse să se instaleze arşiţa dimineţii – coloane tremurânde de aer, înălţându-se către cer.

— Şi-acum, nicio mişcare, îi preveni în şoaptă fremenul.

Dintr-o crevasă a stâncilor din faţă apăru un şir de mogâldeţe, înaintând în linie dreaptă către mijlocul dolinei. Lui Hawat i se păru că erau fremeni, deşi se deplasau ciudat de stângaci. Numără şase siluete care-şi croiau drum anevoie de-a curmezişul dunelor.

De sus, din dreapta surplombei sub care se ascunsese grupul lui Hawat, se auzi „tfoc-tfoc“-ul aripilor unui ornitopter. Apoi aeronava se ivi dincolo de pragul nișei, chiar deasupra lor – un topter Atreides vopsit la repezeală în culorile de război ale Harkonnenilor. Aparatul zbură drept spre oamenii care traversau dolina.

Aceștia se opriră pe creasta unei dune, agitându-și brațele.

Topterul descrise un cerc deasupra lor, vira strâns și ateriză într-un nor de praf, în fața șirului nemișcat. Cinci oameni săriră pe nisip și Hawat văzu reverberația scuturilor care respingeau particulele de praf din jurul siluetelor lor. Apoi recunoscu, în siguranța mișcărilor, fermitatea de profesioniști a sardaukarilor.

— Aiiih! Își folosesc iar tâmpitele lor de scuturi, șuieră fremenul de lângă Hawat. Aruncă o privire către breșa din peretele sudic al dolinei.

— Sardaukari, șopti Hawat.

— Excelent!

Sardaukarii se apropiară de grupul imobil al fremenilor, desfășurându-se într-un semicerc – ca un clește. Lamele săbiilor scânteiară în soare. Fremenii se strânseseră unul lângă altul, părând că așteaptă să vadă ce-o să se întâmple.

Și, deodată, nisipul din jurul celor două cete împroșcă fremeni. Lângă ornitopter... apoi în el. Pe creasta dunei, unde primele două grupuri se întâlniseră, se iscă un nor de praf prin care se zăreau vag mișcări violente.

După câteva clipe, norul de praf se risipi. Pe creastă nu mai erau decât fremeni.

— Noroc c-au lăsat doar trei inși în topter, îi spuse fremenul lui Hawat. Cred c-am izbutit să capturăm mașina fără să-i fi provocat stricăciuni!

În spatele lui Hawat, unul din soldați bâigui:

— Erau sardaukari! Sardaukari!

— Nu-i așa că luptă bine? făcu fremenul.

Hawat trase adânc aer în piept. Simți mirosul de praf încins, simți arșița, uscăciunea. O uscăciune asemănătoare răzbătu și în glasul său:

— Da, luptă bine.

Topterul capturat decolă, bătând iute din aripi, viră scurt spre sud, luând tot mai repede înălțime.

Aşadar, ştiu să şi piloteze, gândi Hawat. *Fremenii folosesc toptere!*

Pe duna din mijlocul dolinei, unul din oameni flutură o bucată de pânză verde: o dată... de două ori.

— Vin alții! şuieră fremenul de lângă Hawat. Pregătiți-vă de luptă. Speram să ne putem vedea de drum fără alte neplăceri.

Neplăceri! gândi Hawat.

Dinspre vest, se năpustiră din înălțimi două toptere. Fremenii dispărură ca prin minune din zona către care coborau în viteză cele două nave. Pe creasta dunei din centrul bazinului nu se mai zăreau acum decât opt pete albastre – cadavrele sardaukarilor în uniforme Harkonnen.

Un alt topter apăru în zbor planat, din spatele stâncii sub care se afla Hawat. Mentatul tresări violent: era o aeronavă mare, un desantor. Plana lent, cu aripile larg deschise sub greutatea încărcăturii... Ca o pasăre uriaşă ce se întoarce la cuib.

Dincolo, unul dintre cele două toptere intră brusc în picaj şi din botul său țâşni lancea purpurie a unui laser. Fasciculul tăie o brazdă adâncă în nisipul dolinei, ridicând în spatele ei o limbă lungă de praf.

— Laşii! scrâşni fremenul ghemuit lângă Hawat.

Desantorul se îndreptă spre grămada de cadavre în uniforme albastre. Aripile îi tresăltară şi începură să lopăteze în zbor staționar.

În clipa aceea, o scânteiere scurtă, la sud, îi atrase atenția lui Hawat. Privind într-acolo, zări un topter care cobora vijelios, cu aripile repliate de-o parte şi de alta a fuzelajului, sfâşiind cu flacăra aurie a reactoarelor argintul cenuşiu al cerului. Spinteca văzduhul ca o săgeată, venind drept spre desantorul al cărui scut defensiv nu fusese activat pentru a nu interfera cu fasciculele laser din zonă. În secunda următoare, topterul-săgeată izbi în plin giganticul desantor.

O explozie înfricoşătoare cutremură bazinul. Bucăți mari de piatră se prăvăliră de pe pereții stâncilor dimprejur. Şi un gheizer roşu-portocaliu erupse din centrul dolinei,

transformând într-o torță uriașă desantorul și topterele care-l escortaseră.

Fremenii din topterul capturat, gândi Hawat. *S-au sacrificat cu bună știință, ca să nimicească desantorul. Maică Mare! CE SUNT fremenii ăștia?*

— Un schimb înțelept, comentă fremenul de lângă el. Cred că erau vreo trei sute de oameni în desantor. Acum trebuie să ne ocupăm de apa lor și să vedem cum facem rost de alt topter.

Dădu să iasă din ascunzișul de sub bolta de piatră.

O ploaie de uniforme albastre îi bară drumul, coborând lin de pe peretele stâncii, în legănarea suspensiilor. Hawat avu timp să vadă că erau sardaukari cu chipurile crispate de beția atacului, că nu purtau scuturi și că fiecare din ei avea într-o mână un cuțit, iar în cealaltă un paralizator.

Un pumnal șuieră prin aer, străpungând beregata fremenului, care se răsuci scurt și se prăbuși, contorsionându-se, cu fața în jos. Hawat mai apucă să-și scoată propriul său pumnal, apoi săgeata unui paralizator îl cufundă în beznă.

Muad'Dib putea într-adevăr să vadă Viitorul, dar trebuie să înțelegeți limitele acestei puteri. Gândiți-vă la simțul văzului. Avem ochi, dar nu putem vedea fără lumină. De pe fundul unei văi nu putem vedea ce se află în spatele văii. La fel, nici Muad'Dib nu putea întotdeauna să vadă tot ce se afla pe terenul enigmatic al viitorului. El ne spune că o singură decizie confuză în rostirea unei profeții – bunăoară, alegerea unui cuvânt în locul altuia – poate să schimbe întregul aspect al viitorului şi mai spune aşa: „Vederea timpului e cuprinzătoare, dar când treci prin el, timpul devine o portiță îngustă." Iar Muad'Dib a luptat permanent împotriva ispitei de a alege o cale limpede şi sigură, zicând: „O asemenea cale nu poate duce decât la stagnare."

Fragment din „Deşteptarea Arrakisului"
de prințesa Irulan

În clipa în care zări ornitopterele ivite din noapte deasupra lor, Paul apucă brațul mamei sale, şuierând:

— Nicio mişcare!

Apoi văzu la lumina lunii nava conducătoare, observă bătaia sigură a aripilor care frânau aparatul pentru aterizare, recunoscu dibăcia şi cutezanța mâinilor care manevrau comenzile.

— E Idaho, răsuflă el, uşurat.

Topterul şi tovarăşele sale coborâră în bazin, ca un stol de păsări într-un cuib. Praful nu apucase încă să se aşeze, când Idaho sări din topterul său şi începu să alerge spre ei. Îl urmau două siluete în mantii fremene. Paul recunoscu într-una dintre ele statura înaltă şi barba roşcată a planetologului Kynes.

— Pe-aici! strigă Kynes, abătându-se către stânga.

În spatele lui, alți fremeni întindeau în grabă prelate de pânză peste ornitoptere. Peste câteva clipe aparatele se preschimbară într-un şir de dune domoale.

Idaho se opri în fața lui Paul şi salută.

— Domnia-Ta, fremenii au în apropiere un refugiu, unde...

— Ce se petrece acolo?

Paul arătă cu mâna către dezlănțuirea violentă ce sfâşia noaptea, deasupra măgurii din depărtare – jeturile reactoarelor, fasciculele purpurii ale laserelor biciuind deşertul.

Chipul rotund şi flegmatic al lui Idaho schiță un zâmbet.

— Domnia-Ta... Sire, le-am rezervat o mică sur...

O lumină albă, orbitoare, fulgeră pe întinsul deşertului – strălucitoare ca un soare, conturându-le brusc umbrele lungi pe podişul de piatră al terasei. Cu o singură mişcare brutală, Idaho prinse într-o mână brațul lui Paul, în cealaltă umărul Jessicăi, smucindu-i pe amândoi peste buza terasei şi rostogolindu-se împreună cu ei, înapoi, în fundul bazinului. Tunetul asurzitor al unei explozii zgudui solul şi aerul de deasupra lor. Unda de şoc smulse fragmente de rocă de pe suprafața terasei pe care abia o părăsiseră.

Idaho se ridică în picioare, scuturându-se de nisip.

Jessica îngăimă:

— O clipă am crezut c-a fost armamentul atomic al fa...

— Ai instalat acolo un scut defensiv, spuse Paul.

— Unul cât toate zilele şi la intensitate maximă, confirmă Idaho. Primul fascicul laser care l-a intersectat a...

Ridică din umeri.

— Fuziune subatomică, murmură Jessica. E o armă periculoasă.

— Nu-i armă, Doamnă... ci mijloc de apărare. Data viitoare, lepădăturile alea or să se gândească mai bine înainte de-a folosi laserele.

Fremenii care camuflaseră ornitopterele se opriră în dreptul lor. Unul din ei le spuse, cu voce joasă:

— Să mergem să ne-adăpostim, prieteni.

Paul sări în picioare, în timp ce Idaho o ajuta pe Jessica să se ridice.

— Explozia asta nu va rămâne fără *urmări*, Sire, rosti Idaho.

Sire, gândi Paul.

I se păru straniu să se audă numit astfel. „Sire“ fusese întotdeauna tatăl său.

O clipă, puterile prestiente i se treziră din nou. Se văzu pradă neostoitei conștiințe de rasă care târa universul uman către haos. Deși fulgerătoare, viziunea îl zdruncină. Se lăsă condus de Idaho de-a lungul bazinului, până la un pinten de stâncă. La baza lui, câțiva fremeni forau o cale de acces în nisip, manevrând cu îndemânare niște compactoare statice.

— Nu vrei să-ți duc eu ranița, Sire? întrebă Idaho.

— Nu-i grea, Duncan, răspunse Paul.

— Văd că n-ai scut. Ți-l dau pe-al meu? Aruncă o privire în direcția colinei de dincolo de terasă. Nu cred că le va mai arde de joacă cu laserele.

— Păstrează-ți scutul, Duncan. Mi-e scut de-ajuns brațul tău drept!

Jessica remarcă efectul elogiului, îl văzu pe Idaho păşind mai aproape de Paul şi gândi: *Cât de bine ştie fiul meu să se poarte cu oamenii săi!*

Fremenii ridicară o trapă de piatră, descoperind un tunel săpat în roca nativă a deşertului. O prelată de camuflaj fu pregătită deasupra intrării.

— Pe-aici, spuse unul dintre fremeni şi o luă înainte, coborând un şir de trepte de piatră, în întuneric.

În spatele lor, prelata astupă lumina lunii. O pâlpâire anemică, verde, venind din față, ilumina vag tunelul, dând la iveală trepte şi pereți de piatră, un cot către stânga. În jur, coborau siluetele drapate ale celorlalți fremeni. Dădură colțul, parcurseră alt pasaj tăiat în stâncă, la capătul căruia se pomeniră într-o grotă.

Kynes îi aştepta acolo, cu gluga jubbei lăsată pe spate. Colierul distraiului său sclipea în lumina verde. Avea părul şi barba răvăşite. Ochii albaştri, lipsiți de alb, păreau niște pete de întuneric sub sprâncenele dese.

În clipa în care îi zări ieşind din galerie, Kynes se întrebă: *De ce-i ajut? N-am făcut niciodată ceva atât de periculos. Risc să-mi găsesc şi eu sfârşitul, odată cu ei.*

Apoi îl privi fix pe Paul şi văzu adolescentul care preluase povara bărbăției, ascunzându-şi durerea, înăbuşind tot ce ar fi putut dăuna poziției pe care trebuia să şi-o asume acum – rangul de Duce. Şi, în momentul acela, Kynes înțelese că ducatul continua să existe numai datorită tânărului din fața sa... Iar lucrul acesta nu putea fi trecut cu vederea.

Jessica privi o singură dată întreaga grotă, înregistrând-o după metoda de percepție Bene Gesserit. Un laborator... cu nişele şi planurile rectilinii caracteristice construcțiilor utilitare arhaice.

— Vasăzică aşa arată o stațiune ecologică imperială, spuse Paul. Iată una din bazele pe care le vroia tatăl meu ca să le transforme în avanposturi.

Le vroia taică-său! gândi Kynes.

Şi din nou îl cuprinse nedumerirea. *Oare nu sunt în toate mințile, de le dau ajutor acestor fugari? De ce-o fac? Cât de uşor mi-ar fi să-i predau şi să cumpăr cu ei încrederea Harkonnenilor...*

Paul urmă exemplul mamei sale, cuprinzând într-o singură privire gestaltică detaliile încăperii. Pereți goi de piatră, un banc de lucru situat lateral.

Bancul era înțesat cu aparate – cadrane luminoase, grideXuri din care ieşeau nenumărate tuburi de sticlă. Aerul mirosea a ozon.

O parte dintre fremeni dispărură într-o nişă adâncă, de unde răzbăteau tot felul de zgomote – tusea unui motor, nechezatul specific al curelelor de transmisie, scrâşnete de angrenaje.

Paul privi spre capătul încăperii şi observă stive de cuşti în care se mişcau animale mici.

— Exact, rosti Kynes. Ai identificat bine locul. La ce ți-ar putea folosi un asemenea avanpost, Paul Atreides?

— La transformarea Arrakisului într-o lume prielnică omului, răspunse Paul.

Poate că de-asta-i ajut, gândi Kynes.

Zgomotele mecanice scăzură subit, apoi încetară. Dinspre cuşti, un chițăit subțire rupse tăcerea care se aşternuse pe neaşteptate în grotă. Chițăitul se curmă brusc, parcă intimidat.

Paul îşi întoarse privirea spre cuşti şi văzu că animalele erau lilieci minusculi, cu aripi cafenii. Distribuitoare automate de

hrană se prelungeau din peretele învecinat, traversând şirurile de cuşti.

Un fremen ieşi din nişă şi i se adresă lui Kynes:

— Liet, s-a defectat instalația generatorului de câmp. Nu mai am cum să neutralizez detectoarele de apropiere.

— Poți s-o repari? întrebă Kynes.

— Da, dar o să dureze. Piesele...

Omul dădu din umeri.

— Înțeleg, spuse Kynes. În cazul ăsta va trebui să ne descurcăm fără maşini. Scoateți la suprafață o pompă manuală de ventilație.

— Imediat.

Omul dispăru.

Kynes se întoarse către Paul.

— Ai dat un răspuns bun adineaori.

Jessica remarcă tonul măsurat al vocii lui Kynes – o voce *suverană*, obişnuită să dea ordine. Nu-i scăpase nici numele pe care îl rostise interlocutorul lui Kynes. Liet era *alter ego*-ul fremen – cealaltă față a supusului planetolog.

— Îți suntem recunoscători pentru ajutorul dumitale, doctore Kynes, spuse ea.

— Hm... vom vedea, mormăi Kynes. Făcu semn unuia dintre oamenii săi. Shamir, adu nişte cafea de mirodenie în camera mea.

— Numaidecât, Liet, răspunse omul.

Kynes arătă cu mâna o deschidere boltită, într-unul din pereții laterali.

— Vă rog.

Jessica îşi îngădui o înclinare demnă a capului, în semn de acceptare. Îl văzu pe Paul transmițându-i lui Idaho semnalul de mână prin care îi cerea să rămână de gardă în fața bolții.

Pasajul n-avea mai mult de doi paşi lungime. La capătul său, Kynes deschise o uşă masivă, conducându-i într-o cămăruță pătrată, iluminată de licurigloburi aurii. Când intră, Jessica atinse cu vârfurile degetelor suprafața uşii, constatând cu surprindere că materialul era plastoțel.

Paul făcu trei paşi în încăpere şi îşi lăsă jos ranița. Auzi uşa închizându-se în spatele lui. Examină camera: latura de opt metri, pereții tăiați în roca naturală de culoare albicioasă,

un şir de dulapuri metalice încastrate în peretele din dreapta. Centrul camerei era ocupat de un birou mic, acoperit cu o placă de sticlă lăptoasă, cu bule galbene. În jurul biroului se aflau patru scaune cu suspensii.

Kynes trecu pe lângă Paul şi ţinu un scaun pentru Jessica. Ea se aşeză, urmărind concentrarea cu care fiul său studia încăperea.

Paul rămase în picioare pentru o ultimă aruncătură de ochi. Ceva vag anormal în curenţii de aer din cameră îi spunea că la dreapta, în spatele şirului de dulapuri, exista o uşă secretă.

— Vrei să iei loc, Paul Atreides? îl invită Kynes.

Câtă silinţă îşi dă să evite titlul, observă Paul. Acceptă, totuşi, scaunul şi aşteptă în tăcere, până ce Kynes se aşeză lângă el.

— Consideră că Arrakisul ar putea să devină un paradis, spuse Kynes. Cu toate acestea, după cum vezi, Imperiul nu-şi trimite aici decât cozi de topor, care să-i scoată cât mai multă mirodenie!

Paul îşi ridică degetul mare cu sigiliul ducal.

— Vezi inelul ăsta?

— Da.

— Ştii şi ce-nseamnă?

Jessica îşi întoarse capul, uitându-se lung la fiul ei.

— Tatăl tău zace mort în ruinele Arrakisului, spuse planetologul. Practic, acum eşti Duce.

— Sunt oştean al Imperiului, replică Paul. *Practic*, sunt o coadă de topor.

Chipul lui Kynes se întunecă.

— Cu toate că sardaukarul Împăratului a călcat în picioare cadavrul tatălui tău?

— Sardaukarul e una, sursa legală a autorităţii mele e altceva, răspunse Paul.

— Arrakisul judecă în felul său propriu cui anume trebuie să-i revină sceptrul autorităţii, spuse Kynes.

Iar Jessica, întorcându-şi ochii spre el, gândi: *E oţel în omul acesta; oţel pe care n-a reuşit nimeni să-l decălească... şi noi avem nevoie de oţel. Paul se joacă cu focul.*

— Prezenţa sardaukarului pe Arrakis, spuse Paul, dovedeşte cu prisosinţă ce temut era tatăl meu de scumpul nostru

Împărat. De acum înainte, o să am *eu* grijă să-i dau Împăratului Padişah motive să se teamă de...

— Băiete, interveni Kynes, există lucruri pe care nu le...

— Te rog să mi te adresezi cu *Sire* sau cu *Domnia-Ta*, îi tăie vorba Paul.

I-a spus-o cu blândețe, observă în gând Jessica.

Kynes se uită lung la Paul şi Jessica văzu pe chipul planetologului şi o scânteie de admirație, şi o licărire de amuzament.

— Sire..., rosti Kynes.

— Sunt un obstacol în calea Împăratului, spuse Paul. Sunt un obstacol în calea tuturor celor ce vor să-şi împartă Arrakisul ca pe o pradă. Cât timp voi trăi, o să rămân un obstacol în calea lor, dar un obstacol de care, în cele din urmă, se vor împiedica şi-şi vor rupe gâtul.

— Vorbe, zise Kynes.

Paul îl țintui cu privirea. Apoi spuse cu voce tărăgănată:

— Aveți o legendă despre Lisan al-Gaib, Vocea din Altă Lume – cel care îi va călăuzi pe fremeni spre paradis. Fremenii dumitale au...

— Superstiții! îl întrerupse Kynes.

— Poate, se învoi Paul. Sau poate că nu. Superstițiile au uneori rădăcini stranii şi ramuri şi mai stranii.

— Ți-ai făcut planuri, spuse Kynes. E clar că ți-ai făcut planuri... *Sire*.

— Fremenii dumitale mi-ar putea furniza dovezi concludente că pe planetă se află sardaukari în uniformă Harkonnen?

— Foarte probabil.

— Împăratul va aduce din nou la cârma Arrakisului un Harkonnen, spuse Paul. Poate chiar pe Rabban Bestia. O să-l lăsăm s-o facă. În clipa în care va fi suficient de implicat pentru ca vinovăția lui să nu mai poată fi pusă la îndoială, o să-l denunțăm Landsraadului printr-un Act de Acuzare. O să-i cerem să dea socoteală de...

— Paul! exclamă Jessica.

— Presupunând că acuzația ta ar fi acceptată de Consiliul Suprem al Landsraadului, interveni Kynes, acțiunea n-ar putea să aibă decât o singură consecință: izbucnirea unei conflagrații generale între Imperiu şi Casele Mari.

— Haosul, întări Jessica.

— Dar dacă l-aş încunoştinţa mai întâi pe Împărat şi i-aş oferi o alternativă pentru haos?

Jessica întrebă cu răceală:

— Şantaj?

— Unul din instrumentele puterii, după cum mi-ai spus odată chiar tu, replică Paul şi ea sesiză amărăciunea din vocea lui. Împăratul nu are decât fiice.

— Nu cumva visezi tronul? întrebă Jessica.

— Împăratul nu-şi va risca Imperiul într-un război total, spuse Paul. Planete nimicite, debandadă... Nu va risca aşa ceva.

— Ceea ce propui nu-i decât pură aventură, comentă Kynes.

— De ce se tem cel mai mult Casele Mari ale Landsraadului? întrebă Paul. Exact de ceea ce se întâmplă acum, aici, pe Arrakis: de faptul că sardaukarul le va veni de hac, rând pe rând. *De-asta* există Landsraadul. Acesta-i liantul Marii Convenţii. Numai unite pot ţine piept forţelor imperiale.

— Dar sunt...

— De asta se tem, urmă netulburat Paul. Arrakisul însă ar putea să devină un strigăt de raliere. Pentru că fiecare Casă ar putea să ajungă în situaţia tatălui meu – ruptă de turmă şi sacrificată.

Kynes se întoarse spre Jessica:

— Planul are şanse de reuşită?

— Nu sunt mentat, răspunse ea.

— Eşti Bene Gesserit.

Jessica îl sfredeli cu privirea, apoi spuse:

— Planul are părţi bune şi părţi slabe... ca orice plan, în faza aceasta. Un plan depinde în egală măsură de execuţie şi de concepţie.

— „Legea este ştiinţa fundamentală", cită Paul. Aşa stă scris deasupra uşii Împăratului. Propun să-i demonstrăm ce înseamnă legea.

— Numai că eu nu-s prea sigur dacă pot acorda încredere persoanei care a conceput planul ăsta, spuse Kynes. Arrakisul îşi are şi el planul său, care...

— De pe tron, îl întrerupse Paul, va fi suficient să fac un semn ca să transform Arrakisul într-un paradis. De altfel, aceasta-i prețul pe care-l ofer pentru sprijinul dumitale.

Kynes arboră o expresie glacială.

— Loialitatea mea nu-i de vânzare, *Sire*.

Paul îl privi lung, înfruntând licărul rece al ochilor albastru-în-albastru, scrutând fața încadrată de barbă, aerul autoritar. În cele din urmă, un zâmbet crispat făcu să-i tresară buzele.

— Ai dreptate, spuse. Îmi cer scuze.

Kynes își ațintii privirea în ochii lui Paul, apoi rosti brusc:

— Un Harkonnen nu şi-ar fi recunoscut niciodată greşeala. Poate că nu eşti ca ei, Atreides.

— Harkonnenii or fi având lacune în educație, replică Paul. Spui că nu poți fi cumpărat. Eu însă cred că am moneda pe care ai s-o accepți. În schimbul loialității dumitale, îți ofer loialitatea *mea*... totală.

Fiul meu a moştenit sinceritatea Atreizilor, gândi Jessica. *Are acel simț uluitor, aproape naiv, al onoarei... Dar ce forță colosală reprezintă, de fapt, simțul acesta!...*

Observă că vorbele lui Paul îl tulburaseră pe Kynes.

— E absurd, murmură planetologul. Eşti încă un copil şi...

— Sunt Duce, îl întrerupse Paul. Sunt un Atreides. Niciun Atreides n-a călcat vreodată un asemenea jurământ.

Kynes îl privi mut.

— Şi când spun loialitate *totală*, urmă Paul, asta înseamnă fără nicio rezervă. Aş fi gata să mă jertfesc pentru dumneata!

— Sire! rosti Kynes, şi cuvântul păru că se rupe din el, dar Jessica văzu că de data aceasta nu se mai adresase unui băiat de cincisprezece ani, ci unui bărbat şi unui superior. De data aceasta, Kynes rostise cuvântul cu toată seriozitatea.

În clipa asta, ar fi în stare să-şi dea viața pentru Paul, gândi ea. *Cum reuşesc Atreizii să declanşeze asemenea sentimente – atât de iute, atât de uşor?*

— Ştiu că eşti sincer, spuse Kynes. Dar Harkon...

Uşa din spatele lui Paul se izbi de perete. Paul se întoarse fulgerător. Zări dincolo de prag o învălmăşeală de nedescris – strigăte, zăngănit de arme, chipuri schimonosite ca nişte măşti de ceară în semiobscuritatea pasajului.

Şi el, şi mama sa săriră în acelaşi timp către uşă, zărindu-l pe Idaho care încerca să blocheze trecerea. Ochii injectaţi ai spadasinului scăpărau prin reverberaţia scutului... Mâini ca nişte gheare se agitau în spatele lui, lame de oţel îi tocau în van scutul. Flama roşcată a unui paralizator cu cartuşe ricoşă violent în câmpul defensiv. Cele două lame ale lui Idaho hăcuiau în stânga şi-n dreapta, împroşcând sânge.

În clipa următoare, Kynes fu lângă Paul şi amândoi îşi repeziră greutatea trupurilor în uşă. Paul mai apucă să-l vadă pe Idaho ţinând piept unui furnicar de uniforme Harkonnen – zări mişcările scurte, precise, ale armelor sale, dar şi floarea roşie a morţii în părul său cârlionţat. Apoi uşa se închise cu un ţăcănit metalic. Kynes trăsese zăvoarele.

— S-ar părea c-am luat o decizie, spuse el.

— V-au detectat maşinile înainte de-a apuca să le opriţi, zise Paul.

Observă privirea deznădăjduită a mamei sale; se apropie şi o trase de lângă uşă.

— Când am văzut că întârzie cafeaua, trebuia să-mi fi dat seama că nu-i în regulă ceva, mormăi Kynes.

— Ai o ieşire secretă, îl zori Paul. O folosim?

Kynes trase adânc aer în piept; în cele din urmă, spuse:

— Uşa asta o să reziste cel puţin douăzeci de minute – la orice, în afară de lasere.

— Nu vor folosi lasere, spuse Paul. N-au de unde să ştie dacă n-avem scuturi dincoace.

— Erau sardaukari în uniforme Harkonnen, şopti Jessica.

De partea cealaltă a uşii, începură să se audă lovituri ritmice.

Kynes arătă dulapurile de metal şi spuse:

— Pe-aici.

Se duse la primul dulap, deschise un sertar şi manevră o manetă în interiorul lui. Întregul şir de dulapuri se deplasă într-o parte, descoperind gura neagră a unui tunel.

— Dulapurile-s din plastoţel, spuse Kynes.

— Eraţi pregătiţi pentru orice, remarcă Jessica.

— Am trăit sub Harkonneni vreme de optzeci de ani, replică planetologul.

Intrară în tunel şi Kynes închise uşa secretă.

În întunericul care-i împresură brusc, Jessica văzu la picioarele ei o săgeată luminoasă.

Din spate răsună vocea lui Kynes:

— Aici ne despărțim. Peretele ăsta-i mai gros, va rezista cel puțin o oră. Luați-vă după săgețile de pe jos. Or să se stingă pe măsură ce treceți de ele. Săgețile vă vor conduce, printr-un labirint, către altă ieşire, unde veți găsi un topter. În noaptea asta o să fie furtună. Singura voastră speranță de salvare este să prindeți furtuna, să vă cufundați în frontul ei de atac şi să vă lăsați duşi de ea. E metoda pe care-o folosesc oamenii mei când fură toptere. Dacă reuşiți să vă mențineți la mansarda furtunii, veți supraviețui.

— Şi dumneata? întrebă Paul.

— Eu am să mă salvez pe altă cale. Dacă voi fi prins... hm... mai sunt încă planetologul imperial al Arrakisului. Voi spune că m-ați ținut ostatic.

Fugim ca niște laşi, gândi Paul. *Dar cum altfel aş putea să rămân în viață, ca să-mi răzbun tatăl?* Se întoarse în direcția în care ştia că se află uşa secretă.

Jessica îi auzi mişcarea şi spuse:

— Duncan a murit, Paul. I-ai văzut şi tu rana. Nu mai poți face nimic pentru el.

— Va veni o zi când o să le plătesc pentru toate astea, murmură Paul.

— Dacă vrei să mai apuci ziua aceea, grăbeşte-te, spuse Kynes.

Paul simți mâna planetologului pe umărul său.

— Unde ne vom întâlni, Kynes? întrebă el.

— O să-i trimit pe fremeni să vă caute. Cunoaştem direcția furtunii. Acum, luați-o din loc şi... Maica Mare să vă dea noroc şi iuțeală!

Îl auziră plecând – un foşnet în beznă.

Jessica apucă pe dibuite mâna lui Paul, trăgându-l cu blândețe spre ea.

— Să nu ne rătăcim unul de celălalt, spuse.

— Da.

O urmă, apropiindu-se de prima săgeată, care se stinse în clipa în care călcară pe ea. O altă săgeată se aprinse în față.

O traversară, o văzură stingându-se, zăriră altă săgeată în față.

Începură să alerge.

Planuri cuprinse într-alte planuri, din alte planuri, în alte planuri, gândi Jessica. *Oare acum facem parte din planul altcuiva?*

Săgețile îi duseră pe căi ocolite, pe lângă galerii laterale abia desluşite în vaga luminiscență. O vreme nu făcură decât să coboare, apoi începură să urce... Tot mai sus. În cele din urmă, ajunseră la nişte scări, dădură un colț şi se opriră în fața unui perete fosforescent, cu un mâner negru în mijloc.

Paul apăsă mânerul.

Peretele culisă lateral. Se făcu brusc lumină şi văzură o grotă vastă tăiată în stâncă, iar în centrul ei – un ornitopter. În spatele aparatului, desluşiră un perete plat, cenuşiu, pe care era marcat semnul convențional al unei ieşiri.

— Unde s-o fi dus Kynes? întrebă Jessica.

— Kynes a făcut ce-ar face orice bun conducător de gherilă, zise Paul. S-a despărțit de noi. În felul acesta, dacă va fi capturat, nu va putea spune unde ne aflăm, pentru că într-adevăr nu va şti.

Intrară în grotă şi paşii lor răscoliră praful gros care acoperea pardoseala.

— N-a mai călcat nimeni pe-aici, de multă vreme, observă Paul.

— Kynes părea încredințat că fremenii ne vor găsi, spuse Jessica.

— Îi împărtăşesc încrederea, zise el.

Îşi desprinse mâna din mâna mamei sale, se apropie de uşa din stânga a ornitopterului, o deschise şi înghesui ranița în spatele scaunelor.

— Aparatul e protejat contra detectoarelor de apropiere, spuse. Pe tabloul de bord sunt montate butoane de telecomandă pentru oblonul grotei şi pentru instalația de iluminat. Cei optzeci de ani petrecuți sub Harkonneni i-au învățat să nu omită nimic.

Jessica îşi sprijini umărul de cealaltă parte a fuzelajului şi îşi trase sufletul. Apoi spuse:

— Harkonnenii nu-s proşti. Sunt sigură că au lăsat o patrulă aeriană pe-aproape. Îşi cumpăni o clipă simțul orientării, după care arătă spre dreapta: Furtuna pe care-am văzut-o e în partea aceea.

Paul dădu din cap, încercând să-şi învingă imboldul subit de a rămâne pe loc. Îi cunoştea cauza, dar asta nu-i era de niciun folos. Într-un moment anume al acestei nopți, trecuse pe lângă un nex decisiv şi pătrunsese în bezna necunoscutului. Cunoştea zona temporală din imediata lor apropiere, dar elementul aici-şi-acum era învăluit în mister... Ca şi cum, de undeva, de departe, s-ar fi văzut pe el însuşi dispărând în fundul unei văi. Unele dintre nenumăratele poteci care urcau din valea aceea l-ar fi putut scoate din nou la iveală pe Paul Atreides; cele mai multe... nu.

— Cu cât vom zăbovi mai mult, cu atât vor avea mai multe şanse să ne ajungă din urmă, îi aminti Jessica.

— Intră şi leagă-ți centura, spuse el.

Se urcă lângă ea, în cabina ornitopterului, luptându-se încă – din răsputeri – cu gândul că acționa *orbeşte*, că se afla pe un teren care nu-i apăruse în niciuna din viziunile preştiente. Şi în clipa aceea simți un şoc neaşteptat. Îşi dădu seama că se bizuise prea mult pe puterile sale preştiente şi că din cauza asta era acum insuficient pregătit să facă față situației critice în care se aflau.

„Dacă te bizui numai pe ochi, celelalte simțuri îți slăbesc“, spunea o axiomă Bene Gesserit. O verifica acum pe propria sa piele. Îşi promise să nu mai cadă niciodată într-o asemenea cursă... dacă avea să mai fie în viață, la capătul acestei nopți.

Îşi strânse centura de siguranță, verifică dacă mama sa făcuse la fel, inspectă repede aeronava. Aripile erau zăvorâte în poziție complet depliată, cu delicatele interfolii metalice întinse. Atinse levierul de retractare şi potrivi aripile în poziția pentru decolarea pe jeturi, pe care o învățase de la Gurney Halleck. Comutatorul demarorului răspunse cu promptitudine. Cadranele de pe tabloul de bord prinseră viață, semnalând armarea motoarelor. Turbinele începură să şuiere uşor.

— Gata? întrebă el.

— Da.

Paul apăsă pe butonul de telecomandă a luminilor.

Grota se cufundă în beznă.

Ca o umbră în licărirea difuză a instrumentelor, mâna lui Paul alunecă spre comanda oblonului. Din față se auzi un scrâșnet. O cascadă de nisip se prăbuși undeva, dincolo de ieșire. Paul simți în obraji o pală de vânt încărcată cu fire minuscule de praf. Închise ușa topterului, remarcând imediat ușoara presurizare a cabinei.

În locul oblonului-perete apăruse în întuneric un dreptunghi mare de stele, care pâlpâiau în atmosfera plină de praf. La baza dreptunghiului, lumina palidă a stelelor cădea pe un prag îngust, acoperit cu dune mărunte.

Paul apăsă pe butonul luminos al secvenței de decolare. Aripile izbiră înapoi și în jos, catapultând topterul din cuibul său. Ajutajele reactoarelor scuipară foc și aripile își luară poziția repliată pentru panta de urcare.

Jessica atinse ușor dublurile comenzilor aflate în fața ei, simțind siguranța manevrelor pe care le executa Paul. Era, în același timp, speriată și încântată. *Singura noastră speranță este acum educația lui Paul*, gândi ea. *Tinerețea și agilitatea lui.*

Paul mări regimul motoarelor. Topterul viră, apăsându-i în scaune, în timp ce în fața stelelor dinaintea lor se înălță brusc un zid negru. Paul extinse portanța aripilor și acceleră. Aripile călcară încă o dată aerul și aparatul survolă stâncile. Le văzură sub ei – steiuri și piscuri argintate de stele. În dreapta, deasupra orizontului, înroșită de praful din atmosferă, a doua lună își proiecta razele asupra panglicii lungi a furtunii.

Mâinile lui Paul dansară pe comenzi. Aripile se repliară, devenind elitre de cărăbuș. Aparatul viră strâns, iar forța accelerației le strivi trupurile.

— Jeturi de reactoare în spatele nostru! strigă Jessica.

— Le-am văzut, murmură Paul.

Împinse, brutal, maneta de gaz.

Topterul tresări ca un animal speriat, țâșni spre sud-vest, către furtună și imensitatea deșertului. În față, Paul zări umbrele răzlețe ce indicau capătul lanțului stâncos, punctul în care stratul de rocă nativă cobora sub nisipuri. Dincolo de ele se așterneau, în lumina lunii, alte umbre. Dune... Cât vedeai cu ochii, numai dune...

Iar deasupra orizontului se înălța masivul imens al furtunii, asemenea unui zid ridicat către stele.

Un şoc violent zgudui aparatul.

— Trag în noi! exclamă cu glas gâtuit Jessica. Trag cu proiectile!

Văzu chipul lui Paul schimonosindu-se într-un rânjet feroce.

— Pare-se c-au renunțat la lasere, rosti el.

— Dar n-avem scut!

— De unde să ştie ei?

Topterul se cutremură din nou.

Paul îşi suci capul privi înapoi.

— Numai unul e destul de rapid ca să se poată ține după noi, observă el.

Se concentră iarăşi asupra direcției de zbor, cercetă zidul furtunii, care creştea, tot mai înalt, în fața lor. Părea gigantic şi consistent.

— Lans-proiectile, rachete, tot armamentul antic, murmură el. O să am grijă să le aibă şi fremenii.

— Furtuna! izbucni Jessica. N-ar fi mai bine să ne întoarcem?

— Ce face nava din spatele nostru?

— S-a oprit.

— Acum!

Paul retractă complet aripile, vira cu toată viteza la stânga, către clocotul de o înşelătoare blândețe al zidului înălțat de furtună. Simți cum forța accelerației îi întinde carnea obrajilor.

Li se păru că pătrund foarte încet într-un nor de praf. Norul se făcu mai dens şi mai dens, până ce acoperi cu totul deşertul şi luna. Aeronava deveni un suspin lung şi orizontal, de întuneric, în care nu mai pâlpâia decât geana verde a luminițelor de pe tabloul de bord.

Prin mintea Jessicăi fulgerară toate istorisirile despre furtunile de pe Arrakis – furtuni care taie metalul ca untul, care rod carnea până la os şi transformă oasele în pulbere. Simți smucirile rafalelor ce izbeau topterul cu masa lor de praf. Aparatul începu să se agite nebuneşte, în timp ce Paul se lupta cu comenzile. Îl văzu oprind brusc motoarele şi simți tresărirea dementă a navei. Metalul din jurul lor prinse să şuiere şi să vibreze.

— Nisip! țipă Jessica.

La lumina instrumentelor, privi chipul lui Paul. Îl văzu clătinând încet din cap.

— Nu prea e nisip la înălțimea asta...

Jessica simți cum se cufundau tot mai adânc în volbură.

Paul deplie complet aripile, auzindu-le pârâind sub sarcină. Își pironi ochii pe instrumente, planând din instinct, luptându-se să nu piardă înălțime.

Șuierăturile de afară scăzură în intensitate.

Topterul începu să se încline spre stânga. Paul, cu privirea ațintită la globul luminos care le indica poziția, reuși să aducă aparatul la orizontală.

Jessica avu senzația stranie că nu se mai mișcau deloc, că mișcarea exista numai în afară. O vagă scurgere cafenie pe suprafața exterioară a parbrizului și a geamurilor, un șuierat surd, continuu, erau singurele semne ale stihiei dezlănțuite în jurul lor.

Vânturi de șapte până la opt sute de kilometri pe oră, își aminti ea. Simți mușcătura valului de adrenalină. *Nu trebuie să mă tem,* își spuse, începând să rostească în gând cuvintele litaniei Bene Gesserit. **Frica e ucigașul minții.**

Încet, anii lungi de antrenament învinseră.

Își recăpătă calmul.

— Am apucat un tigru de coadă, murmură Paul. Nu putem coborî, nu putem ateriza... și nu putem nici urca și ieși deasupra furtunii. Va trebui să ne lăsăm târâți până la capăt!

Calmul o părăsi brusc pe Jessica. Își simți clănțănitul dinților, își încleștă cu putere maxilarele. Apoi auzi vocea lui Paul, joasă și cumpătată, recitând litania:

— Frica este ucigașul minții. Frica este moartea cea mică, aducătoare a anihilării complete. Voi înfrunta frica. O voi lăsa să treacă peste mine și prin mine. Și după ce va fi trecut, mă voi întoarce și voi privi în urma ei. Pe unde a trecut frica, nu va mai fi nimic. Numai eu voi rămâne.

Ce anume disprețuiești? Așa poți fi cunoscut cu adevărat.

Fragment din „Manualul lui Muad'Dib"
de prințesa Irulan

Sunt morți, Baroane, spuse Iakin Nefud, căpitanul gărzii. Nu-ncape îndoială că-s morți amândoi. Şi femeia, şi băiatul...

Baronul Vladimir Harkonnen se ridică în capul oaselor, sălându-şi trupul în iatacul cu suspensii, din dormitor. De jur mprejurul dormitorului, închizându-l ca pe un gălbenuş într-un u cu zeci de coji, se înşirau radial compartimentele fregatei pațiale cu care Baronul debarcase pe Arrakis. Aici însă, în lormitorul său, metalul rece al navei era mascat de draperii, apitonat, decorat cu obiecte rare de artă.

— Nu încape nicio-ndoială, spuse din nou căpitanul gărzii. Sunt morți.

Baronul îşi răsuci în suspensii trupul imens, îşi aținti privirea la nişa din peretele opus şi la statueta de ebalin reprezentând ın adolescent în pas avântat de dans. Somnul îl părăsi brusc. ndreptă suspensia capitonată de sub cutele groase ale cefei, se ıită lung pe sub unicul licuriglob din dormitor. Căpitanul Nefud tătea în pragul uşii, în spatele pentascutului.

— E sigur că-s morți, Baroane, repetă Nefud.

Baronul remarcă urmele semutei în privirea înceţoşată a ăpitanului. Îşi dădu seama că omul primise raportul într-un noment în care era cufundat în extazul drogului şi că abia .vusese timp să-şi administreze un antidot, înainte de-a alerga ntr-un suflet spre dormitor.

— Am primit un raport amănunțit, spuse Nefud.

Să-l mai las puțin să se perpelească, gândi Baronul. *Uneltele puterii trebuie păstrate ascuțite și pregătite. Forța și frica – ascuțite, pregătite.*

— Le-ai văzut cadavrele? mugi deodată.

Nefud șovăi.

— Vorbește!

— Domnia-Ta... au fost văzuți cufundându-se într-o furtună de nisip... Viteza vântului era de peste opt sute de kilometri... Nimic nu poate supraviețui unei asemenea furtuni, Domnia-Ta. Nimic! Noi înșine am pierdut un topter în cursul urmăririi.

Baronul continuă să-l fixeze, examinându-i contracțiile nervoase din mușchii fălcilor, mișcarea bărbiei, ori de câte ori omul își înghițea saliva.

— Le-ai văzut cadavrele?

— Domnia-Ta...

— Atunci pentru ce dai buzna, bătându-te cu pumnu-n piept? tună Baronul. Ca să-mi prezinți drept sigur un lucru incert? Îți închipui cumva c-o să-ți laud prostia, c-o să te răsplătesc cu altă avansare?

Nefud se făcu alb ca varul.

Ia te uită la puiul ăsta de găină, gândi Baronul. *Tocmai în jurul MEU și-au găsit să se adune toți tâmpiții! Dac-aș presăra nisip pe jos și-aș spune că-s grăunțe, dobitocul ăsta s-ar apuca să ciugulească.*

— Prin individul ăla, Idaho, am dat de ei? întrebă.

— Exact, Domnia-Ta!

Ia uite-l cum se grăbește să cotcodăcească, gândi Baronul.

— Vroiau s-o șteargă la fremeni, ai? se răsti.

— Da, Domnia-Ta.

— Și ce mai zice... raportul?

— Planetologul imperial, Kynes, e amestecat și el, Domnia-Ta. Idaho s-a-ntâlnit cu Kynes în împrejurări misterioase... ba aș putea spune chiar *suspecte*.

— Adică?

— Au... ăăă, fugit amândoi în deșert, îndreptându-se spre un loc în care se pare că-i așteptau ascunși băiatul și maică-sa. În iureșul urmăririi, câteva din echipajele noastre au fost surprinse într-o explozie laser–scut.

— Ce pierderi am suferit?

— Nu... ăă..., nu știu încă precis, Domnia-Ta.

Minte, gândi baronul. *Probabil c-au fost pierderi grele.*

— Slugoiul Împăratului, Kynes ăla, face joc dublu, ai? mârâi el.

— Aș putea să jur pe onoarea mea, Domnia-Ta.

Onoarea lui!

— Să-l lichidezi, spuse Baronul.

— Domnia-Ta! Kynes e planetolog *imperial,* este supusul direct al Màies...

— N-ai decât să faci în așa fel încât să pară un accident!

— Domnia-Ta, trupele noastre au nimicit cuibul acela de fremeni cu sprijinul sardaukarilor. Kynes e în mâna lor.

— Ia-li-l! Spune-le că vreau să-l interoghez!

— Și dacă se împotrivesc?

— N-o să se împotrivească dacă știi cum să-i iei.

Nefud înghiți în sec.

— Am înțeles, Domnia-Ta.

— Kynes trebuie să moară, mugi Baronul. A încercat să le dea ajutor dușmanilor mei.

Nefud se lăsă de pe un picior pe altul.

— Ce mai e?

— Domnia-Ta, sardaukarii... au capturat două persoane care te-ar putea interesa. L-au prins și pe Maestrul Asasin al Ducelui.

— Hawat? Thufir Hawat?

— Am văzut prizonierul cu ochii mei, Domnia-Ta. El e, Hawat...

— Mai că nu-mi vine-a crede!

— Sardaukarii spun că l-au surprins în deșert și că l-au doborât doar c-un paralizator, Domnia-Ta. Hawat nu-și activase scutul de frica viermilor. E viu și nevătămat. Dac-am putea pune mâna pe el, ne-am alege c-un trofeu pe cinste!

— Nu știi ce vorbești, mârâi Baronul. Omul ăla e un mentat. Nu ne putem permite să irosim mentați. A vorbit? Ce zice de înfrângere? E-n stare să-și dea seama care-i amploarea?... Nu, imposibil.

— N-a prea vorbit el multe, Domnia-Ta, dar din ce-a spus reiese că pune trădarea pe seama doamnei Jessica.

— Ahaaa!

Baronul îşi lăsă capul pe spate, se gândi o clipă, apoi întrebă:

— Eşti sigur? Eşti sigur că doamnei Jessica îi poartă sâmbetele?

— L-am auzit cu urechile mele, Domnia-Ta.

— Perfect... Să i se spună că femeia trăieşte!

— Dar, Domnia-Ta...

— Taci! Vreau ca Hawat să se bucure de-un tratament bun. Să nu afle nimic de doctorul Yueh, adevăratul trădător. Să i se spună că doctorul Yueh a căzut la datorie, apărându-l pe Duce. Într-un fel, aşa a şi fost. Pe de altă parte... vom avea grijă să-i alimentăm bănuielile în legătură cu doamna Jessica.

— Domnia-Ta, nu...

— Nefud, pe un mentat îl stăpâneşti şi-l dirijezi prin informaţiile pe care i le dai. Dă-i informaţii eronate şi va emite rezultate eronate.

— Da, Domnia-Ta, dar...

— I-e foame lui Hawat? I-e sete?

— Domnia-Ta, Hawat e încă-n mâinile sardaukarilor!

— A, da! Aşa-i, uitasem. Dar sardaukarii or fi la fel de nerăbdători să obţină informaţii de la Hawat pe cât sunt şi eu. Am remarcat ceva interesant la aliaţii noştri, Nefud. Nu-s prea isteţi... în materie de politică. Şi sunt convins că treaba asta-i anume ticluită: aşa-i vrea Împăratul. Da. Sunt sigur. O să te duci să-i aminteşti comandantului lor despre faima mea în ceea ce priveşte obţinerea de informaţii de la încăpăţânaţi.

Nefud arboră un aer nefericit.

— Am înţeles, Domnia-Ta.

— Să-i spui comandantului sardaukarilor că vreau să-i supun pe Hawat şi pe Kynes unui interogatoriu contradictoriu, că vreau să-i asmut unul împotriva celuilalt. Atâta lucru cred c-o să-nţeleagă!...

— Da, Domnia-Ta.

— Iar din clipa-n care vor pica în mâinile noastre...

Baronul dădu din cap.

— Domnia-Ta, sardaukarii vor pretinde prezenţa unui observator la... interogatoriu.

— Am convingerea că suntem în stare să născocim ceva ca să scăpăm de orice observatori nedoriţi, Nefud.

— Înțeleg, Domnia-Ta. Eventual... cu ocazia accidentului lui Kynes.

— Şi Kynes, şi Hawat vor suferi câte un accident. Real va fi însă doar accidentul lui Kynes. De Hawat am nevoie. Da. Oooo... da!

Nefud clipi, înghiți. Păru că vrea să întrebe ceva, dar nu puse nimic.

— Îi vei da lui Hawat de mâncat şi de băut, reluă Baronul. Vei adopta față de el o atitudine binevoitoare, prietenoasă. În pa pe care i-o vei da, vei turna otravă reziduală inventată de răposatul Piter de Vries. *Şi* vei avea grijă ca antidotul otrăvii să devină, din clipa aceea, un ingredient nelipsit din alimentația lui Hawat... atât timp cât nu-ți voi da eu alt ordin.

— Antidotul... am înțeles, rosti Nefud şi clătină neîncrezător din cap. Dar...

— Nu fi căpos, Nefud! Ducele era cât pe ce să mă dea gata cu intele lui otrăvitor. Gazul pe care l-a exalat în prezența mea mi-a distrus cel mai bun mentat – mentatul Piter de Vries. Am nevoie de un înlocuitor.

— Hawat?

— Hawat.

— Dar...

— O să-mi spui că Hawat este loial cu trup şi suflet Atreizilor. Ț-adevărat, numai că Atreizii-s morți. Aşa că va trebui să-l seducem, să-l facem omul nostru. Va trebui să-l convingem că n-are nicio vină în înfrângerea Ducelui. Că totul a fost pus la cale de vrăjitoarea Bene Gesserit. Că a avut un stăpân inferior, un stăpân a cărui rațiune era întunecată de sentimente. Mentații admiră capacitatea de a raționa fără emoții, Nefud. Îl vom seduce pe redutabilul Thufir Hawat.

— Îl vom seduce. Am înțeles, Domnia-Ta.

— Spre nenorocul lui, Hawat a avut parte de-un stăpân ărăntoc, care n-avea mijloacele necesare ca să-l înalțe până la acele sublime piscuri ale raționamentului la care are dreptul un mentat. Hawat va recunoaşte şi el doza de adevăr din treaba asta. Ducele nu şi-a putut permite spioni destul de eficienți ca să-i procure mentatului său informațiile de care avea nevoie.

Baronul îl privi fix pe Nefud.

— Nu trebuie să ne ascundem după deget, Nefud. Adevărul este o armă puternică. Ştim cum i-am învins pe Atreizi. Ştie şi Hawat. I-am învins cu bogăția noastră.

— Cu bogăția. Am înțeles, Domnia-Ta.

— Îl vom seduce pe Thufir Hawat, spuse din nou Baronul. Îl vom ascunde de sardaukari. Şi dacă se-ntâmplă ceva... îi vom suprima antidotul. Otrava reziduală nu poate fi eliminată. Iar Hawat, dragă Nefud, nu va bănui niciodată nimic. Spionii de otrăvuri nu pot să detecteze antidotul. Oricât şi-ar explora hrana, Hawat nu va găsi nici urmă de otravă.

Nefud reuşi să înțeleagă şi făcu ochii mari.

— Absența unui lucru, urmă Baronul, poate fi la fel de mortală ca şi *prezența*. Absența aerului, de pildă. Sau absența apei... Absența oricărui lucru cu care ne-am obişnuit, de care depindem, fără de care nu putem trăi. Baronul dădu din cap. Pricepi, Nefud?

Nefud îşi înghiți nodul din gât.

— Da, Domnia-Ta.

— Atunci... la treabă! Caută-l pe comandantul sardaukarilor şi vezi ce faci.

— Am înțeles, Domnia-Ta.

Nefud făcu o plecăciune, se întoarse şi dispăru.

Hawat în slujba mea! gândi Baronul. *Sardaukarii mi-l vor da. Dacă-i duce capul să bănuiască ceva, vor bănui că vreau să-l lichidez. Şi voi avea grijă să le confirm această bănuială. Nătângii! Au capturat unul dintre cei mai cumpliți mentați din istorie – un mentat antrenat să ucidă – şi mi-l vor azvârli ca pe o jucărie fără importanță. Foarte bine! O să le arăt eu cum se foloseşte jucăria asta!*

Baronul se întoarse spre draperia de lângă iatac şi apăsă un buton aflat în spatele ei, chemându-l la el pe nepotul său mai vârstnic, Rabban. Apoi se lăsă pe spate şi zâmbi.

Şi toți Atreizii sunt morți!

Netotul de căpitan al gărzii avusese dreptate, bineînțeles! Firește, nimic nu rezista în calea unei furtuni de nisip pe Arrakis. În niciun caz un ornitopter... şi cu atât mai puțin pasagerii săi. Femeia şi băiatul muriseră. Mitele bine plasate, cheltuiala *inimaginabilă* a debarcării unor forțe militare copleşitoare pe o singură planetă, rapoartele viclene ticluite doar pentru urechea

Împăratului, uneltirile puse la punct cu atâta grijă... – toate astea dădeau, în sfârşit, rezultatele scontate.

Forța şi frica – frica şi forța!

Baronul vedea cărarea ce se aşternea în fața lui. Într-o zi, un Harkonnen va fi Împărat. Nu el! Nici vreo odraslă zămislită din sămânța lui. Dar... un Harkonnen! Nu, nu Rabban cel pe care-l chemase adineaori. Nu! Ci fratele mai mic al lui Rabban. Tânărul Feyd-Rautha. Băiatul ăsta care-l încânta cu impulsivitatea lui... cu ferocitatea lui.

Un băiat adorabil, gândi Baronul. *Peste vreun an sau doi – când va împlini, să zicem, şaptesprezece ani – voi şti cu siguranță dacă el e unealta de care are nevoie Casa Harkonnen ca să obțină tronul.*

— Domnia-Ta...

Omul care se oprise în spatele pentascutului de la uşă era scund, umflat la chip şi la trup, cu ochii apropiați şi umerii curbi, caracteristici liniei paterne a Harkonnenilor. Corpolența sa vădea, încă, o oarecare fermitate, dar nu era greu de ghicit că, într-o bună zi, va fi silit să recurgă şi el la ajutorul suspensiilor menite să-i care excesul de greutate.

Un creier ca un tanc, o minte blindată alcătuită din muşchi, gândi Baronul. *Nu, nu-i mentat nepotul meu... nu-i un Piter de Vries, dar fără-ndoială că-i ceva mult mai potrivit pentru ceea ce-i de făcut, acum, pe Arrakis. Cum va afla că-i dau mână liberă, va strivi fără milă tot ce-i va ieşi-n cale! O, ce-o să-l mai urască Arrakisul!*

— Dragul meu Rabban! îl salută Baronul. Deconectă câmpul de la uşă, dar îşi activă scutul individual la intensitatea maximă, ştiind că celălalt va observa reverberația în lumina licuriglobului de lângă iatac.

— M-ai chemat, spuse Rabban. Păşi în încăpere, aruncă o privire rapidă către aura tremurătoare care învăluia trupul Baronului, căută din ochi un scaun cu suspensie, dar nu zări niciunul.

— Vino mai la lumină, îl îndemnă Baronul.

Rabban făcu încă un pas, gândindu-se că afurisitul de bătrân scosese intenționat toate scaunele, ca să-şi țină vizitatorii în picioare.

— Atreizii sunt morți, spuse Baronul. Toți. Iată de ce te-am poftit pe Arrakis. Planeta e din nou a ta.

Rabban clipi mărunt.

— Dar, după câte știu, parcă aveai de gând să-i propui lui Piter de Vries să...

— Piter a murit și el.

— Piter?

— Piter.

Baronul reactivă pentascutul, reglă câmpul împotriva oricărei penetrații energetice.

— Vasăzică tot te-ai săturat de el, până la urmă? întrebă Rabban.

Vocea îi sună surdă și lipsită de viață, în interiorul ecranajului energetic al dormitorului.

— Vârâ-ți în cap ce-am să-ți spun acum, Rabban, pentru că n-am să ți-o spun a doua oară, mugi Baronul. Insinuezi că m-aș fi descotorosit de Piter, aruncându-l ca pe-un obiect lipsit de importanță? Pocni din degetele sale groase. Cam așa, ai? Nu-s chiar atât de prost, nepoate. Și bagă de seamă că mă supăr dacă se mai întâmplă vreodată să insinuezi cu vorba sau cu fapta c-aș fi atât de prost.

În scânteierea ochilor lui Rabban încolți frica. Știa destul de bine până unde era în stare să meargă bătrânul Baron împotriva propriei sale familii. Chiar moarte de om n-ar fi făcut, decât dacă asta i-ar fi adus profituri extraordinare sau dacă ar fi trebuit să răspundă unei provocări, dar existau destule pedepse familiale extrem de dureroase.

— Îmi cer scuze, Domnia-Ta, spuse Rabban.

Își lăsă privirea în podea, ca să-și arate umilința, dar și ca să-și ascundă furia.

— Pe mine nu mă duci, Rabban, tună Baronul.

Rabban nu-și ridică ochii, înghiți doar, cu greu.

— Am un principiu, reluă Baronul. Să nu suprimi niciodată un om pe negândite, așa cum își poate permite s-o facă, *pe cale legală*, un fief. Să nu faci lucrul ăsta decât când urmărești un scop important... și *să-ți cunoști tocmai scopul!*

Rabban nu se putu abține:

— Dar pe trădător l-ai lichidat! Pe Yueh! Ți-am văzut oamenii cărându-i cadavrul, ieri-noapte, când am sosit.

Și se holbă la unchiul său, înspăimântat, deodată, de ceea ce spusese.

Dar Baronul zâmbi.

— Sunt foarte precaut cu armele periculoase, rosti el. Doctorul Yueh a trădat. Mi l-a vândut pe Duce. Vocea Baronului deveni dintr-odată puternică: *Am corupt* un doctor al Școlii Suk! Al Școlii *Interioare*! Pricepi, băiete? O asemenea armă nu poate fi camuflată cu câteva minciuni. Nu l-am lichidat fără să mă gândesc.

— Împăratul știe că ai corupt un doctor Suk?

Bună întrebare, gândi Baronul. *Nu cumva-mi subestimez nepotul?*

— Împăratul nu știe încă nimic, răspunse. Dar va afla cu siguranță de la sardaukari. Numai că eu voi avea grijă să primească mai înainte propriul meu raport, expediat prin rețeaua Companiei CHOAM. O să-i explic că *norocul* a făcut să descopăr un doctor care se pretindea condiționat. Un doctor fals, pricepi? Întrucât toată lumea e *convinsă* că nu există nicio cale pentru a anihila condiționarea Școlii Suk, povestea va fi acceptată.

— Aha... înțeleg, murmură Rabban.

Iar Baronul gândi: *Sper să-nțelegi într-adevăr. Și sper să înțelegi că-i vorba de-un secret vital.* Apoi îl podidi mirarea. *Ce m-a apucat? De ce mă umflu-n pene în fața prostului ăstuia de nepot... nepotul pe care trebuie să-l folosesc și să-l arunc?* Se simți furios pe el însuși. Se simți trădat.

— Totul trebuie să rămână secret, se grăbi să adauge Rabban. Înțeleg.

Baronul oftă.

— De data asta, am să-ți dau alte instrucțiuni în legătură cu Arrakisul, nepoate. Când ai guvernat ultima oară aici, te-am ținut din scurt. Acum n-o să mai am decât o singură pretenție.

— Domnia Ta...

— Venituri.

— Venituri?

— Ai cumva idee, Rabban, cât am cheltuit ca să aruncăm asemenea forțe militare împotriva Atreizilor? Ai măcar puțin habar cât cere Ghilda pentru transporturi militare?

— Mult, nu?

— Mult!

Baronul îşi ţintea braţul obez spre Rabban.

— Dac-ai să storci Arrakisul de fiecare centimă pe care ne-o poate da, vreme de şaizeci de ani, ai să amortizezi ce-am cheltuit.

Rabban deschise gura, apoi o închise, fără să spună nimic.

— Mult, scrâşni Baronul. Dacă n-aş fi prevăzut din timp cheltuiala asta, blestematul de monopol spaţial al Ghildei m-ar fi adus la sapă de lemn. Şi ţine cont, Rabban, că *noi* am plătit totul. Inclusiv transportul sardaukarilor.

Şi nu pentru prima dată, Baronul se întrebă dacă avea să vină vreodată ziua în care ghildarii vor fi puşi cu botul pe labe. Erau perfizi, paraziţii! La început, sugeau doar atât sânge cât să nu li se opună gazda... Până ce te-nhăţau bine în pumn! Abia atunci te sileau să plăteşti, să plăteşti şi iar să plăteşti...

Iar preţurile deveneau întotdeauna exorbitante când era vorba de acţiuni militare. „Spor de periclitate", explicau fătarnicii agenţi ai Ghildei. Iar pentru fiecare spion pe care reuşeai să ţi-l strecori în culisele Băncii Ghildei, îţi răspundeau vârându-ţi doi spioni de-ai lor în inima propriei tale reţele.

Insuportabil!

— Vasăzică... venituri, spuse Rabban.

Baronul îşi coborî braţul şi îşi încleştă pumnul.

— Va trebui să storci.

— Şi cât timp voi stoarce, pot face orice vreau?

— Orice.

— Mă gândesc la tunurile pe care le-ai adus. Le-aş...

— Tunurile nu vor rămâne pe Arrakis.

— Dar...

— N-ai ce face cu ele. Jucăriile alea au reprezentat o inovaţie specială, care-i inutilă acum. Avem nevoie de metal. Tunurile sunt neputincioase în faţa scuturilor, Rabban. N-au fost decât un element-surpriză. Era de aşteptat ca pe-o planetă sinistră ca asta oamenii Ducelui să se refugieze în grotele dintre stânci. Am folosit artileria doar ca să astupăm ieşirile.

— Fremenii nu folosesc scuturi.

— Poţi păstra câteva lasere dacă vrei.

— Bine, Domnia-Ta. Şi zici că-mi dai mână liberă?

— Atât timp cât storci bani.

Rabban rânji încântat.

— Înțeleg perfect, Domnia-Ta.

— Nu înțelegi nimic perfect, mârâi Baronul. Să fim lămuriți de la bun început! Ceea ce *trebuie* să înțelegi este felul în care-mi vei executa ordinele. Ți-a trecut vreodată prin cap, nepoate, că pe planeta asta trăiesc cel puțin cinci milioane de oameni?

— Domnia-Ta uiți că ți-am fost siridar-regent pe Arrakis? Şi dacă Domniei-Tale nu ți-e cu supărare, cred că cifra pe care ai numit-o e cam mică. Nu-i deloc uşor să faci recensământul unei populații răzlețite prin doline şi albii, ca pe planeta asta. Iar dacă-i luăm în considerare şi pe fremenii din...

— Fremenii nu contează!

— Să-mi fie cu iertare, Domnia-Ta, dar sardaukarii sunt de altă părere!

Baronul ezită, îl privi lung pe nepotul său.

— Ai aflat ceva?

— Domnia-Ta dormeai când am sosit eu, ieri-noapte. Am... ăă, mi-am permis să iau legătura cu câțiva dintre locotenenții mei din... ăăă, dinainte. Au făcut pe călăuzele pentru sardaukari. Mi-au raportat că undeva, la sud-est de-aici, o bandă de fremeni a atras într-o ambuscadă un detaşament sardaukar şi l-a masacrat.

— Fremenii au masacrat un detaşament de sardaukari?

— Da, Domnia-Ta.

— Imposibil!

Rabban dădu din umeri.

— Fremenii să-i masacreze pe sardaukari? mugi, batjocoritor, Baronul.

— Nu-ți spun decât ce mi s-a raportat şi mie, zise Rabban. De altfel, se pare că aceiaşi fremeni îl capturaseră mai înainte pe fiorosul Thufir Hawat, mentatul Ducelui.

— Ooooo!

Baronul dădu din cap, zâmbind.

— Eu, unul, cred totul, spuse Rabban. Nu ştii ce problemă au fost, dintotdeauna, fremenii.

— Poate, numai că cei pe care i-au văzut locotenenții tăi nu erau fremeni. Probabil că erau soldați Atreides, din trupele speciale ale lui Hawat, deghizați în fremeni. E singurul răspuns plauzibil...

Din nou, Rabban dădu din umeri.

— Mă rog... În orice caz, sardaukarii cred că erau fremeni. Drept care-au început o campanie de pogromuri, ca să-i extermine pe toți.

— Excelent.

— Dar...

— În felul ăsta, sardaukarii or să aibă ce face. Iar noi îl vom obține pe Hawat. Sunt sigur! Presimt! Ah, grozavă zi! Sardaukarii hăituiesc o mână de tâlhari nenorociți de la periferia deşertului, în timp ce noi încasăm premiul cel mare!

— Domnia-Ta... Rabban şovăi şi se încruntă. Am trăit mereu cu impresia că-i subestimăm pe fremeni şi ca număr şi ca...

— Lasă-i pe fremeni, băiete! Ei sunt drojdia. Pe noi ne interesează oamenii din oraşe, orăşele şi sate. Sunt destui, nu-i aşa?

— Destui, Domnia-Ta.

— Şi mă neliniştesc, Rabban.

— Te neliniştesc?

— Ooo... nouăzeci la sută din ei sunt ca şi inexistenți. Dar tot mai rămân câțiva... Membrii Caselor Mici şi anturajul lor, oameni ambițioşi, care-ar fi în stare să-ncerce cine ştie ce porcărie. Dacă vreunul din ei ar izbuti s-o şteargă de pe Arrakis şi să trăncănească despre cele petrecute aici, mi-ar provoca o mare supărare. Ai idee cât de mare mi-ar fi supărarea, nepoate?

Rabban înghiți şi tăcu.

— Pentru-nceput vei avea grijă să reții câte-un ostatic din fiecare Casă Mică, reluă Baronul. Toți cei din afara Arrakisului trebuie să creadă c-a fost o bătălie dreaptă între Case. Sardaukarul n-a avut niciun amestec, pricepi? Ducelui i s-au oferit, conform tradiției, iertarea şi surghiunul, dar din păcate a murit într-un accident nefericit, mai înainte de-a fi apucat s-accepte. Vroise însă să accepte. Asta-i versiunea oficială. Iar dacă se vor isca zvonuri că pe Arrakis au debarcat sardaukari, să fie luate-n râs.

— Aşa cum vrea şi Împăratul, spuse Rabban.

— Aşa cum vrea şi Împăratul.

— Dar traficanții?

— Pe traficanți nu-i ascultă nimeni, Rabban. Sunt tolerați, nu şi ascultați. Dar, pentru orice eventualitate, vei mitui pe ici, pe colo, unde e nevoie... şi vei mai lua şi alte măsuri, la care am convingerea că te vei putea gândi şi singur.

— Desigur, Domnia-Ta.

— În concluzie, Rabban, două lucruri aştept de la Arrakis: venituri şi o mână de fier. Să nu vezi în neisprăviții ăştia decât ceea ce sunt: sclavi invidioşi pe stăpânii lor şi care de-abia aşteaptă un prilej să se răscoale. Nu trebuie să ai față de ei nici cea mai mică fărâmă de compătimire sau de îndurare.

— Dar e posibil să extermini populația unei întregi planete? întrebă Rabban.

— Să extermini? exclamă surprins Baronul, săltându-şi capul. Cine-a vorbit de exterminare?

— Păi, mi-am închipuit că ai de gând s-o repopulezi cu noi bra...

— Am spus să *storci*, nepoate, nu să extermini. Nu-i nevoie să stârpeşti populația, ci numai s-o îngenunchezi. Trebuie să procedezi ca un carnivor, băiatul meu.

Baronul surâse – un surâs de prunc, pe o față bucălată, cu gropițe în obraji.

— Carnivorul nu cunoaşte răgaz. Nici milă. Să nu le dai răgaz. Mila-i o himeră. Mila poate fi învinsă de chiorăiturile de foame ale stomacului, de setea care arde gâtlejul. Trebuie să fii veşnic înfometat şi însetat.

Îşi mângâie rotunjimile de sub suspensii şi adăugă:

— Ca mine.

— Am înțeles, Domnia-Ta.

Rabban îşi plimbă ochii de colo-colo.

— Aşadar, totu-i limpede, nepoate?

— Afară de un singur lucru, unchiule: planetologul... Kynes.

— A, da... Kynes.

— E omul Împăratului, Domnia-Ta. Poate să umble pe unde-i pofteşte inima. Şi are relații foarte strânse cu fremenii... S-a căsătorit cu una de-a lor.

— Până mâine la apusul soarelui, Kynes va fi mort.

— Unchiule, asasinarea unui slujitor imperial e o treabă primejdioasă.

— Cum îți închipui c-am ajuns atât de repede, aşa departe? întrebă Baronul. Vorbise cu glas scăzut, încărcat de-un înțeles inexprimabil. Oricum, n-aveai de ce să te temi. Kynes n-ar fi putut să părăsească niciodată Arrakisul. Ai uitat că-i sclavul mirodeniei.

— Aşa e!

— Cei care *ştiu* ce e melanjul n-ar îndrăzni în ruptul capului să-şi pericliteze „hrana“, rosti Baronul. Şi Kynes ştie, cu siguranţă.

— Uitasem.

Se priviră lung, în tăcere.

În cele din urmă, Baronul spuse:

— Fiindcă tot veni vorba... Ca primă urgenţă, te vei ocupa de aprovizionarea mea. Mai am un stoc secret, dar raidul sinucigaş al oamenilor Ducelui mi-a prăpădit aproape toate rezervele destinate vânzării.

Rabban încuviinţă cu un gest al capului.

— Am înţeles, Domnia-Ta.

Baronul se lumină la chip.

— Deci! Mâine-dimineaţă o să-i aduni pe toţi cei care-au mai rămas din aparatul administrativ şi-o să le spui aşa: „Sublimul nostru Împărat Padişah m-a însărcinat să iau în primire această planetă şi să pun capăt tuturor neînţelegerilor.“

— Pricep, Domnia-Ta.

— Pe-asta sunt sigur c-o pricepi. Restul amănuntelor le vom discuta mâine. Acum vreau să-mi termin somnul.

Baronul dezactivă pentascutul de la uşă, îl urmări cu privirea pe nepotul său, care dispăru pe coridor.

Un creier ca un tanc, gândi Baronul. *Şi-o minte blindată, o minte de muşchi. Când va fi terminat cu ei, arrakienii nu vor mai fi decât o piftie însângerată. Şi-atunci îl voi trimite pe Feyd-Rautha să-i dezrobească şi-l vor întâmpina ca pe-un mântuitor. Îl vor adora pe Feyd-Rautha. Îl vor binecuvânta pe Feyd-Rautha cel milostiv, care îi va salva din ghearele Bestiei. Feyd-Rautha va fi omul pe care-l vor urma şi pentru care vor fi gata să-şi dea viaţa... Până atunci, băiatul va învăţa să asuprească fără să se teamă de pedeapsă. Sunt sigur că el e cel de care avem nevoie. Ah, şi ce trup încântător are! Într-adevăr, un băiat adorabil!*

La cincisprezece ani, învățase deja tăcerea.

Fragment din „Istoria copilului Muad'Dib"
de prințesa Irulan

În timp ce se lupta cu comenzile topterului, Paul își dădu seama că mecanismul percepției sale supramentatice calcula pe baza unei mulțimi de amănunte fragmentare, sortând forțele învălmășite ale furtunii. Înregistra fronturi de praf, tălăzuiri, întrepătrunderi de turbulență, vârtejuri.

Interiorul cabinei era o cutie agitată, luminată de radiația verde a cadranelor de pe tabloul de bord. Curgerea cafenie a prafului de afară părea uniformă, dar simțul său lăuntric începuse să *vadă* prin perdeaua aceea groasă.

Trebuie să aleg un vârtej potrivit, își spuse.

Simțise de mai multă vreme că puterea furtunii slăbise, deși rafalele continuau să zguduie aparatul. Aștepta o nouă turbulență.

Vârtejul se anunță cu o rafală neașteptată, care scutură violent nava. Paul își învinse teama și înclină brusc topterul spre stânga.

Jessica observă manevra pe sfera de navigație.

— Paul! țipă.

Tromba îi întoarse, îi răsuci, îi răsturnă. Vârtejul smulse topterul și-l înălță ca pe o aschie într-un gheizer, îl scuipă în sus, în afară – un grăunte înaripat în inima unei volburi de praf, luminate de discul celei de-a doua luni.

Paul se uită în jos, văzu stâlpul durat din praf de vântul fierbinte care îi expulzase, văzu furtuna muribundă târându-se mai departe, ca un fluviu de nisip pe întinsul deșertului – o meandră șerpuind cenușie, în lumina lunii, mai mică, tot

mai mică, pe măsură ce topterul continua să urce în hornul de aer cald.

— Am ieşit, şopti Jessica.

Paul viră larg, scoase aparatul din pâcla prafului şi cercetă cerul nopţii.

— Le-am scăpat printre degete, spuse el.

Jessica îşi simţi inima bătându-i năvalnic. Îşi impuse calmul şi privi furtuna care se depărta. Simţul timpului îi spunea că fuseseră târâţi de forţele turbate ale stihiei vreme de patru ceasuri, dar o fărâmă din mintea ei înregistrase intervalul cât o viaţă de om. I se părea că se născuse din nou.

Totul s-a petrecut ca în litanie, gândi ea. *Am înfruntat frica şi furtuna, fără să ne opunem. Furtuna a trecut prin noi, pe lângă noi. A trecut şi noi am rămas.*

— Nu-mi place sunetul aripilor, spuse Paul. Cred că avem o avarie.

Mâinile îi simţeau smuciturile din comenzi, zbaterea rănită a zborului. Scăpaseră de furtună, da. Dar el nu reuşise încă să iasă la un liman de unde să poată avea o privire globală cu viziunea lui preştientă. Totuşi... erau salvaţi! Şi Paul simţi că întreaga sa fiinţă tremura în pragul unei revelaţii.

Tremurul puse dintr-odată stăpânire pe tot trupul lui.

Senzaţia era fascinantă şi înfricoşătoare, iar mintea lui începu să caute febril o explicaţie. Intuia că fenomenul se datora în parte alimentaţiei saturate de mirodenie. Dar i se părea că restul se datora litaniei; ca şi când cuvintele rugăciunii ar fi avut o putere proprie.

„*Nu trebuie să mă tem...*“

Cauză şi efect: scăpase cu viaţă dintr-o încleştare cu forţe ostile şi se simţea la un pas de dobândirea unei conştiinţe de sine care n-ar fi apărut niciodată fără magia litaniei.

În memorie îi răsunară cuvintele din Biblia Catolică Portocalie: „*Ce simţuri ne lipsesc de nu putem vedea şi auzi o altă lume în jurul nostru?*“

— Stânci peste tot, rosti Jessica.

Paul se concentră din nou la zbuciumul topterului, scuturându-şi capul ca să-şi limpezească gândurile. Privi în direcţia în care arăta mama sa, zări formele de relief, pete negre pe suprafaţa nisipului – în faţă, spre dreapta. Simţi brusc un curent de

aer în jurul gleznelor, foşnet de praf în cabină. Undeva era o spărtură... Altă rană de pe urma furtunii.

— Cred că-i mai bine să aterizăm pe nisip, spuse Jessica. Poate că aripile n-or să reziste la frânare.

Paul arătă cu capul un şir de creste stâncoase, măcinate de vânt, care se înălţau dintre dune în zona luminată de lună din faţa lor.

— Aterizez lângă stâncile de colo. Verifică-ţi centura!

Jessica îi urmă îndemnul, gândind: *Avem apă şi distraie. Dacă găsim de mâncare, vom putea să rezistăm mult timp în pustiul de dedesubt. Aici trăiesc fremenii. Ce fac ei putem face şi noi.*

— Cum vezi c-am oprit, o iei la fugă spre stânci, spuse Paul. De raniţă mă ocup eu.

— De ce să... Tăcu brusc, dădu din cap. Înţeleg, viermii.

— *Prietenii noştri*, viermii, o corectă el. Or să înghită topterul. Nu va mai afla nimeni unde-am aterizat.

Cât de precis judecă, observă ea.

Începură să coboare – mai jos... şi mai jos...

Deplasarea navei deveni dintr-odată mişcare năvalnică, perceptibilă – umbre fulgerătoare de dune, stânci ca nişte insule înălţându-se brusc şi dispărând în spatele lor. Cu o zguduitură uşoară, topterul şterse creasta unei dune, trecu o vale de nisip, atinse altă dună.

Foloseşte nisipul ca să reducă viteza, gândi Jessica şi îşi îngădui o clipă de admiraţie pentru ingeniozitatea fiului ei.

— Ţine-te bine! o preveni Paul.

Trase frânele aripilor, mai întâi uşor, apoi tot mai tare şi mai tare. Le simţi înhăţând aerul, observă că viteza navei scade vertiginos. Auzi urletul vântului în interfoliile suprapuse şi în carenajele care alcătuiau penajul aripilor.

Brusc, fără nicio pârâitură de avertisment, aripa stângă avariată de furtună se răsuci în sus, se întoarse izbindu-se de fuzelaj. Topterul făcu un salt peste vârful unei dune, se răsuci violent spre stânga, derapă pe versantul opus, apoi se opri înfigându-şi botul în duna următoare, într-o cascadă de nisip. Zăceau răsturnaţi pe partea aripii rupte, cu aripa dreaptă aţintită spre stele.

Paul îşi desprinse cu o singură smucitură centura de siguranţă, se întinse pe deasupra mamei sale, apăsă clanţa uşii, împinse cu putere. O ploaie de nisip se prăvăli în cabină, împrăştiind miros uscat, de cremene arsă. Paul se întoarse, trase ranița din spatele scaunelor, observă că mama sa îşi desfăcuse centura. Jessica se cățără pe brațul scaunului din dreapta şi ieşi pe învelişul de metal al topterului. El o urmă, trăgând ranița de bretele.

— Fugi! strigă.

Arătă spre versantul dunei. Dincolo de creastă se profila turla plată a unei stânci roase de vânt şi de nisip.

Jessica sări pe sol şi începu să alerge, împiedicându-se şi alunecând pe panta abruptă a dunei. Îl auzi pe Paul gâfâind în urma ei. Când ajunseră sus, văzură că se aflau pe o movilă de nisip a cărei creastă se prelungea în linie curbă, spre grupul de stânci.

— Dă-i drumul pe creastă, porunci Paul. Ajungem mai iute.

Porniră în goană spre stânci, luptându-se din răsputeri cu nisipul care îi trăgea de picioare.

Un sunet care părea să fi apărut din senin le atrase atenţia: o şoaptă surdă, un sâsâit, un hârşâit abraziv.

— Viermele! gâfâi Paul.

Sunetul crescu.

— Mai iute!

Prima limbă de grohotiş se ivi ca o plajă ieşind din nisip la mai puţin de zece metri în faţa lor, când auziră din spate scrâşnete şi sunete de metal zdrobit.

Paul îşi trecu ranița pe brațul drept, apucând-o strâns de bretele. O simţi izbindu-i-se de şold, în timp ce fugea. Cu cealaltă mână înşfăcă brațul mamei sale. Străbătură peticul de grohotiş, începură să urce o pantă accidentată, printr-un fel de canal întortocheat pe care-l săpase vântul. Răsuflarea li se făcu sacadată, zgâriindu-le parcă gâtlejurile uscate.

— Nu mai pot, gemu Jessica.

Paul se opri, o împinse într-o strungă din stâncă, se întoarse şi privi în jos, spre deşert. Un deal mişcător se deplasa paralel cu insula lor de piatră – unde luminate de lună, valuri de nisip. Un muşuroi gigantic a cărui creastă se înălța până la nivelul

ochilor lui Paul, deşi se afla la aproape un kilometru distanță. Urma rectilinie, lăsată de-a curmezişul dunelor aplatizate de trecerea sa, se abătea o singură dată – o buclă scurtă, spre peticul de deşert unde abandonaseră epava ornitopterului.

Aeronava dispăruse.

Uriaşul muşuroi se depărtă spre deşert, se întoarse iarăşi pe propriile-i urme, adulmecând parcă.

— E mai mare decât astronavele Ghildei, şopti Paul. Am auzit că viermii din largul deşertului sunt mari, dar nu mi-am închipuit... cât de mari.

— Nici eu, veni ca un ecou şoapta Jessicăi.

Din nou, colosul se depărtă de stânci, apoi părăsi brusc locul, lăsând o urmă arcuită spre orizont. Ascultară până ce sunetul trecerii sale se pierdu în foşnetul vag al nisipurilor din jur.

Paul inspiră adânc, îşi ridică ochii spre crestele argintate de lună şi cită din Kitab al-Ibar:

— „Călătoreşte noaptea şi odihneşte-te ziua la umbră.“

Se uită la mama sa:

— Mai avem câteva ore până în zori. Poți să mergi?

— Îndată.

Paul păşi pe un prag de piatră, îşi atârnă ranița în spinare şi îşi aranjă bretelele. Rămase nemişcat, cu paracompasul în mână.

— Să-mi spui când eşti gata, rosti el.

Jessica ieşi din strunga stâncii, simțind că îşi recăpătase puterile.

— Încotro?

— Drept înainte, răspunse Paul şi arătă cu mâna. Să vedem unde ne scoate lanțul ăsta de stânci.

— În inima deşertului, zise ea.

— A deşertului fremen, murmură el.

Şi tăcu, tulburat deodată de amintirea unui peisaj stâncos ce i se arătase într-una din viziunile preştiente de pe Caladan. Văzuse deşertul acesta. Numai că unghiul din care-l văzuse atunci fusese uşor diferit. Peisajul i se infiltrase în conştiință ca o imagine optică absorbită de memorie şi acum, suprapusă scenei reale, imaginea părea imperfect înregistrată. S-ar fi zis că imaginea din viziune se mişcase şi se apropiase de el din alt unghi, în timp ce el rămăsese pe loc.

În viziunea aceea era şi Idaho cu noi, îşi aminti el. *Acum însă, Idaho e mort.*

— Vezi vreo cale? întrebă Jessica, interpretându-i greşit şovăiala.

— Nu, răspunse el. Mergem drept înainte.

Îşi săltă mai bine ranița pe umeri şi porni în susul şanțului îngust, pe care nisipul purtat de vânt îl săpase în stâncă. Şanțul îi duse până la un platou scăldat în lumina lunii. De la nivelul platoului, panta urca, în terase, spre sud.

Paul se apropie de prima terasă şi se cățără pe ea. Jessica îl urmă.

După câteva clipe, observă că înaintarea lor era o chestiune de moment şi de specific – pungile de nisip dintre stânci care le încetineau mersul, muchiile erodate de vânt care le tăiau mâinile, obstacolele de tot felul care-i opreau şi-i sileau să opteze: traversare sau ocolire? Terenul le impunea ritmul pe care-l vroia. Nu vorbeau decât atunci când era strict necesar... Cu voci răguşite, gâtuite de efort.

— Ai grijă cum calci... Nisipul de pe terasă alunecă!

— Vezi să nu te loveşti de pragul de sus!

— Rămâi sub cornişă; avem luna-n spate şi de deasupra se poate vedea orice mişcare.

Paul se opri într-o scobitură şi îşi propti ranița pe un pervaz îngust.

Jessica se rezemă lângă el, binecuvântând momentul de repaus. Îl auzi pe Paul trăgându-şi tubul distraiului. Sorbi şi ea din apa regenerată a trupului ei. Era sălcie şi Jessica se gândi la apele de pe Caladan – o fântână adâncă, oglindind un petic de cer, belşugul de umiditate pe care nici măcar nu-l băgai de seamă... decât atunci când apa avea formă, sau când reflecta lumina, sau când îi auzeai susurul, în apropiere.

Un răgaz, îşi spuse. *Un răgaz de odihnă... odihnă adevărată.*

Se gândi apoi că mila însemna acordarea unui răgaz, chiar şi a unui răgaz de-o clipă. Nu exista milă unde nu putea să existe răgaz.

Paul se smulse de lângă pervazul de piatră, se întoarse, porni pieptiş pe panta abruptă. Jessica îl urmă suspinând.

Ajunseră pe un prag lat, care dădea ocol peretelui vertical al unei stânci înalte. Începură din nou să avanseze în ritmul neregulat la care îi silea acest tărâm al sfărâmăturilor.

Jessica avea impresia că noaptea era dominată de nivelurile de mărunțire a materiei de sub tălpile şi mâinile lor – bolovani, grohotiş, rocă pisată, grăunți de nisip, nisip obişnuit, praf, pulbere fină...

Pulberea înfunda filtrele nazale şi trebuia suflată afară. Straturile subțiri de nisip şi grohotişul erau instabile când acopereau suprafețe de piatră şi te puteau face să-ți rupi gâtul. Fragmentele de rocă tăiau.

Iar omniprezentele petice de nisip le poticneau întruna paşii.

Paul se opri brusc, la marginea unei platforme şi o prinse de mijloc pe mama sa, care dăduse peste el.

Îşi întinse mâna spre stânga şi femeia se uită în direcția pe care i-o indica. Se aflau pe vârful unei faleze, cu deşertul întinzându-se ca un ocean încremenit, la vreo două sute de metri sub ei – valuri nemişcate, poleite de razele lunii, umbre prelungi, arcuite, înşiruindu-se unele după altele. Undeva, departe, se deslușea, ca prin pâclă, silueta vagă şi cenuşie a unui alt masiv stâncos.

— Nisip, spuse Jessica. Deşert deschis.

— O porțiune destul de mare, încuviință Paul şi glasul îi sună înfundat de sub clapa filtrului.

Jessica îşi roti privirea dintr-o parte în alta... Nisip peste tot.

Paul scrută marea de dune din față, urmărind o bucată de vreme prelingerea umbrelor mişcate de trecerea lunii.

— Sunt vreo trei sau patru kilometri până dincolo – spuse, în cele din urmă.

— Şi viermi, adăugă ea.

— De bună seamă.

Jessica îşi simți oboseala, durerea din muşchi care îi amorțea simțurile.

— Nu vrei să ne odihnim puțin şi să mâncăm?

Paul îşi scoase umerii din bretele, se aşeză şi se aplecă deasupra raniței. Sprijinindu-se cu o mână de umărul său, Jessica

se lăsă anevoie pe țancul de piatră, alături de el. În timp ce se aşeza, îl auzi scotocind în raniță.

— Poftim, spuse el.

Îi simți degetele uscate vârându-i în palmă două capsule tonice.

Le înghiți, sorbind în silă puțină apă din tubul distraiului.

— Bea toată apa, o îndemnă Paul. Axiomă: cel mai bun loc în care-ți poți păstra apa e propriul tău corp. Îți menține energia. Te fortifică. Ai încredere în distrai.

Ea îi dădu ascultare şi îşi goli buzunarele colectoare, simțind că prinde iarăşi puteri. Apoi se gândi cât de tihnit era momentul acesta de oboseală şi de odihnă şi îşi aminti că îl auzise odată pe războinicul trubadur Gurney Halleck recitând: „Mai bine o-mbucătură uscată şi pacea pe care-o aduce cu ea, decât o casă plină de pizmă şi de inimă rea."

Repetă versurile cu voce tare.

— Gurney, rosti Paul.

Jessica sesiză intonația, felul în care pronunțase numele, de parcă ar fi pomenit de un mort. Gândi: *Are dreptate; poate că bietul Gurney nu mai e printre cei vii.* Forțele armate ale Atreizilor fuseseră nimicite. Oamenii lor erau ori morți, ori prizonieri, ori pierduți – ca şi ei – în pustiul acesta unde nu exista apă.

— Gurney găsea întotdeauna citatul potrivit, la momentul potrivit, spuse Paul. Parcă-l aud şi-acum: „Şi voi secătui râurile şi voi da țara pe mâna hainilor; şi voi lăsa țara şi tot ce-i în ea să piară de mâna străinilor."

Jessica îşi închise ochii. Patosul din vocea fiului ei o mişcase aproape până la lacrimi.

Trecură câteva clipe.

— Cum te... simți? întrebă brusc Paul.

Ea înțelese că întrebarea se referea la sarcina ei şi spuse:

— Sora ta nu se va naşte decât peste câteva luni. Mă simt... aptă din punct de vedere fizic.

Şi gândi: *Cât de rezervată îi vorbesc propriului meu fiu!* Apoi, pentru că educația Bene Gesserit nu-i îngăduia să lase neexplicată ciudățenia acestei reacții, căută şi găsi motivul rigidității ei: *Mi-e frică de fiul meu; mi-e frică de stranietatea*

lui; mi-e frică de ce-ar putea să vadă în viitorul nostru, de ce mi-ar putea spune.

Paul își trase gluga pe ochi, ascultă sunetele nopții... Ca o foială de insecte. I se păru că plămânii i-s plini de propria sa tăcere. Îl mânca nasul. Se scărpină, își scoase filtrele și simți imediat mirosul pătrunzător de scorțișoară.

— E mirodenie pe undeva, pe-aproape, spuse.

O adiere ușoară de vânt îi mângâie obrajii, îi umflă faldurile burnuzului. Nu era vânt prevestitor de furtună – învățase deja să deosebească o boare de alta. Spuse:

— În curând se crapă de ziuă.

Jessica dădu din cap.

— Nu putem traversa nevătămați nisipurile din față decât într-un singur chip, urmă el. Așa cum fac fremenii.

— Și viermii?

— Dacă fixăm unul dintre toboșarii din fremkit la baza stâncilor, o să-i dăm de lucru unui vierme o bucată de vreme.

Jessica privi fâșia de deșert care se așternea, luminată de lună, între ei și celălalt afloriment.

— Destulă vreme ca să străbatem patru kilometri? întrebă ea.

— Poate. Dacă vom avea grijă să nu facem decât zgomote *naturale*, din cele care nu atrag viermii...

Paul privi atent întinderea de nisip, scormonind în memoria sa prestientă, tatonând enigmaticele referiri la toboșari și cârlige pe care le citise în manualul din fremkit. I se părea straniu faptul că ori de câte ori se gândea la viermi nu simțea decât groază. Știa, ca și cum dovada acestui adevăr se afla chiar în pragul percepției sale, că viermii nu trebuiau temuți, ci respectați... dacă... dacă...

Își scutură capul.

— Zgomote aritmice, spuse Jessica.

— Cum? A! Da... Dacă vom merge cu pași poticniți... Nisipul se mișcă deseori din senin, se produc alunecări. Viermii nu pot să alerge de colo-colo pentru fiecare foșnet de la suprafață. Dar, înainte de-a începe traversarea, va trebui să fim perfect odihniți.

Privi peretele stâncii, observând scurgerea timpului în umbrele verticale proiectate de lună.

— Peste o oră se luminează de ziuă.

— Unde o să ne adăpostim peste zi? întrebă ea.

Paul se întoarse spre stânga, arătă cu degetul.

— În partea aceea, faleza coteşte spre nord. După cât de erodate sunt stâncile, e versantul expus vântului. Probabil că-i plin de crevase adânci.

— N-ar fi bine să pornim chiar acum?

Paul se sculă în picioare şi o ajută să se ridice.

— Eşti sigură că eşti destul de odihnită ca să cobori? Aş vrea să ajungem cât mai aproape de nivelul deşertului înainte de-a întinde cortul.

— Sunt odihnită, răspunse ea. Îi făcu semn s-o ia înainte.

Paul ezită, apoi ridică ranița, şi-o agăță de umeri şi începu să coboare.

Măcar de-am fi avut suspensii, gândi Jessica *Un simplu salt şi am fi ajuns jos. Dar poate că şi suspensiile trebuie evitate aici. Poate că atrag viermii, ca şi scuturile.*

Ajunseră la un şir de praguri care coborau brusc, iar la capătul lor dădură de o fisură a cărei intrare era scăldată de razele lunii.

Paul coborî primul, păşind atent, dar grăbit. Ştia că în curând nu vor mai putea profita de lumina lunii. Se scufundară într-o lume de umbre din ce în ce mai întunecate. De jur-împrejur, forme incerte de stânci se înălțară spre stele. Pereții fisurii se apropiară brusc la vreo zece metri unul de celălalt şi cei doi văzură că se aflau pe marginea unei pante abrupte de nisip cenuşiu, care se afunda în beznă.

— O să putem coborî? şopti Jessica.

— Cred că da, îi răspunse Paul.

Pipăi nisipul cu vârful piciorului.

— Ne dăm drumul pe tălpi, spuse. Întâi cobor eu. Aşteaptă până auzi că m-am oprit.

— Ai grijă, îl povățui ea.

Paul înaintă şi se lăsă să alunece la vale pe suprafața afânată. Se opri pe un platou aproape orizontal de nisip bătătorit, înconjurat din toate părțile de pereții înalți ai crevasei.

În clipa următoare, auzi în spatele lui zgomot de nisip dislocat. Încercă să străpungă cu privirea bezna din susul pantei,

dar o cascadă de nisip se prăvăli peste el, dezechilibrându-l. Apoi se aşternu liniştea.

— Mamă? îngână el.

Niciun răspuns.

— Mamă?

Aruncă ranița, se năpusti în sus, pe pantă, se împiedică în nisip. Începu să scormonească, să sape, aruncând nisipul ca un dement.

— Mamă! bolborosi. Mamă, unde eşti?

O nouă cascadă de nisip se prăbuşi, îngropându-l până la mijloc. Se smulse cu mişcări turbate din troianul moale.

A târât-o avalanşa, gândi. *A îngropat-o. Trebuie să-mi păstrez calmul şi să judec bine ce am de făcut. N-o să se asfixieze imediat. Îşi va înăbuşi panica şi va aştepta în suspensie bindu ca să-şi reducă nevoia de oxigen. Ştie că voi săpa ca s-o dezgrop.*

Prin procedeul Bene Gesserit pe care-l învățase de la ea îşi linişti bătăile sălbatice ale inimii, îşi alungă toate gândurile, lăsându-şi mintea ca o tablă curată, pe care să se înscrie de la sine evenimentele din ultimele clipe. Memoria îi reproduse cu fidelitate fiecare fragment de sunet al prăbuşirii şi fiecare indiciu al mişcării nisipului, într-o retrospectivă interioară a cărei derulare lentă era contrastul desăvârşit al fracțiunii de secundă de timp real care îi fu necesară minții sale pentru rememorare.

Brusc, urcă pieziş panta, sondând cu precauție până când ajunse la peretele fisurii, la colțul de stâncă ieşit în afară. Începu să sape, îndepărtând nisipul cu grijă, ca să nu provoace altă avalanşă. Dădu peste o bucată de pânză. Săpă în jurul ei, găsi un braț. Cu mişcări delicate, urmări forma brațului, a umerilor, îndepărtă nisipul de pe fața Jessicăi.

— M-auzi? şopti el.

Nu-i răspunse.

Săpă înfrigurat, eliberându-i umerii. O simți atârnând moale, dar detectă un puls slab.

Suspensie bindu, se linişti.

O dezgropă până la şolduri, îşi vârî umerii sub brațele ei şi începu s-o tragă spre baza pantei, mai întâi încet, apoi târând-o din ce în ce mai iute, căci simțise nisipul de deasupra cedând. Trase mai tare, mai iute, icnind de efort, luptându-se

să-şi păstreze echilibrul. În momentul în care ajunse pe platoul ferm de pe fundul fisurii, săltându-i trupul pe umăr şi rupând-o la fugă, întreaga limbă de nisip se prăvăli la vale, cu un şuierat puternic, al cărui ecou făcu să vuiască pereţii înalţi dimprejur.

Paul se opri la capătul crevasei care se deschidea brusc către şirurile de dune ale deşertului aflate la vreo treizeci de metri mai jos. Întinse cu băgare de seamă trupul mamei sale pe nisip şi şopti cuvântul menit s-o trezească din catalepsie.

Jessica îşi reveni încet, răsuflând din ce în ce mai adânc.

— Eram sigură c-ai să mă găseşti, murmură ea.

Paul privi peste umăr spre gura fisurii.

— Poate că era mai bine să nu te găsesc.

— Paul!

— Am pierdut ranița, spuse el. S-au prăvălit peste o sută de tone de nisip... cel puțin.

— S-a dus tot?

— Rezerva de apă, distilcortul... Tot ce contează. Îşi pipăi buzunarele. O să putem admira pe-ndelete împrejurimile locului în care ne vom sfârşi zilele.

În momentul acela, undeva în stânga, dincolo de pereţii crevasei, soarele se ridică la orizont. Pe întinderea de nisip a deşertului pâlpâiră culori. Un cor de păsări prinse să cânte prin cotloanele tainice dintre stânci.

Dar Jessica nu-şi desprinse privirea de la chipul deznădăjduit al fiului ei. Îşi acordă vocea cu nuanţe de dispreţ; întrebă:

— Aşa ai învățat să te porți?

— Nu pricepi? izbucni el. Tot ce ne trebuia ca să putem supraviețui zace sub mormanul ăla de nisip!

— M-ai găsit pe mine, spuse ea şi de data aceasta vocea îi sună blândă, liniştitoare.

Paul se ghemui pe vine.

Îşi întoarse capul şi privi către noul povârniş care se formase în interiorul fisurii, cercetându-l atent, examinând friabilitatea nisipului.

— Dacă am reuşi să imobilizăm o suprafață mică a pantei şi porțiunea de sus a peretelui unei gropi, am putea săpa un puț

până la raniță. Nişte apă ar rezolva problema, numai că n-avem destulă apă ca să... Tăcu brusc, apoi exclamă: Spumă!

Jessica nu scoase niciun cuvânt, de teamă să nu-i tulbure lanțul raționamentului.

Paul îşi întoarse privirea spre dune. Mai întâi nările, apoi ochii lui căutară, depistară direcția, îşi fixară atenția asupra unei pete întunecate de nisip, aflate sub ei.

— Mirodenia, murmură el. E o substanță puternic alcalină. Iar bateria compasului e acidă.

Jessica se ridică brusc în capul oaselor.

Paul nu-i dădu nicio atenție, sări în picioare şi într-o clipă ajunse la marginea platoului bătătorit de vânt care se întindea de la gura crevasei până la nivelul deşertului.

Jessica îi urmări mersul voit poticnit pe suprafața nisipului: pas... pauză, pas-pas... târşâit... pauză...

Umbletul era lipsit de cadența care ar fi putut da de ştire unui vierme la pândă că printre dune se mişca o făptură străină deşertului.

Paul ajunse la peticul de mirodenie, îşi sumeți poala mantiei, depuse în ea un pumn de melanj şi se întoarse la baza fisurii. Răsturnă mirodenia pe nisip, în fața Jessicăi, se lăsă pe vine şi începu să-şi demonteze paracompasul cu vârful cuțitului. Mai întâi desprinse capacul. Îşi scoase cingătoarea, o întinse pe jos, rândui pe ea piesele demontate, puse deoparte bateria. Apoi extrase mecanismul cadranului, îl depuse pe cingătoare şi păstră în mână cutia goală a instrumentului.

— Ai nevoie de apă, spuse Jessica.

Paul apucă între buze tubul colector de la gât, trase o gură de lichid şi o scuipă în cutie.

Dacă nu reuşeşte, a irosit zadarnic o înghițitură de apă, gândi Jessica. *Dar... de fapt nu va mai avea importanță.*

Paul străpunse cu vârful cuțitului bateria, scuturând cristalele în apă. Se produse o uşoară efervescență, apoi lichidul se linişti.

Ochii Jessicăi sesizară mişcare deasupra lor. Îşi ridică privirea şi văzu mai mulți şoimi, aliniați pe buza de sus a fisurii. Priveau fix căpăcelul cu apă din mâna lui Paul.

Maică Mare! gândi ea. *Sunt în stare să simtă apa de la asemenea distanță!*

Paul fixă capacul pe cutia paracompasului, lăsând liber orificiul în care fusese montat butonul de reglaj. Cu instrumentul modificat într-o mână şi cu o cantitate mică de mirodenie în cealaltă se duse apoi la baza povârnişului şi începu să urce, examinând suprafaţa nisipului. Mantia i se legăna de colo-colo, lipsită de strânsoarea cingătorii. Continuă să înainteze în susul pantei, stârnind pârâiaşe de nisip, răscolind praful.

Se opri brusc, introduse o fărâmă de mirodenie în cutia paracompasului, scuturând instrumentul.

Prin orificiul butonului de reglaj ţâşni un jet spumos de culoare verde. Paul îndreptă jetul subţire spre suprafaţa pantei, aplică un cordon îngust şi lung, începu să îndepărteze nisipul de dedesubt, imobilizând peretele cavităţii cu noi jeturi de spumă.

Jessica veni la baza pantei şi-l întrebă:

— Te pot ajuta cu ceva?

— Urcă lângă mine şi sapă, spuse el. Trebuie să adâncim groapa vreo trei metri. Lucrăm pe dibuite. Observă că instrumentul nu mai împroşca spumă şi strigă: Repede! Nu ştiu cât timp poate ţine spuma nisipul.

Jessica se căţără lângă Paul, care introduse încă puţină mirodenie în cutie şi-o scutură. Un nou jet de spumă ţâşni prin orificiu.

În timp ce Paul aplica bariera de spumă, Jessica începu să sape cu amândouă mâinile, aruncând nisipul la vale.

— Ce adâncime ai spus? întrebă ea gâfâind.

— Vreo trei metri. Iar poziţia nu-i decât aproximativă. S-ar putea să fim nevoiţi să lărgim groapa. Făcu un pas lateral, alunecând pe nisipul nesigur. Orientează gaura spre tine. Nu săpa vertical.

Jessica îi urmă sfatul.

Încet, încet, groapa se adânci până când ajunse la acelaşi nivel cu suprafaţa platoului, dar nu dădură de raniţă.

Să fi greşit calculul? se întrebă Paul. *Am greşit prima dată, când m-am lăsat pradă panicii. Să-mi fi afectat panica de la început capacitatea de calcul?*

Se uită la paracompas. Nu mai rămăseseră decât câteva picături de infuzie acidă.

Jessica îl privi din groapă, trecându-şi peste față o mână ătată de spumă. Ochii ei întâlniră ochii lui Paul.

— Sapă în peretele superior, spuse el. Cu grijă, însă!

Adăugă încă o fărâmă de mirodenie în cutie şi lăsă spuma să e răspândească în jurul mâinilor Jessicăi care începu să sape ertical în peretele oblic al gropii. La a doua mişcare mâinile tinseră ceva tare. Încet, dezgropă o bucată de bretea cu o ataramă din plastic.

— Stai! rosti Paul, aproape şoptit. S-a terminat spuma!

Jessica rămase nemişcată, cu breteaua în mână şi îşi ridică chii spre el.

Paul, aruncând paracompasul gol pe platoul de jos, spuse:

— Dă-mi mâna liberă. Acum fii atentă: am să te trag lateral i în jos. Să nu dai drumul bretelei. De sus nu se mai poate prăăli cine ştie ce greutate. Versantul s-a stabilizat. Nu trebuie lecât să am grijă să-ți rămână capul deasupra. După ce groapa se va umple cu nisip, o să te scot cu raniță cu tot.

— Înțeleg.

— Gata?

— Gata, răspunse ea, strângând cu putere breteaua.

Cu o singură smucitură, Paul o trase pe jumătate afară din groapă, ferindu-i capul în clipa în care bariera de spumă cedă şi nisipul alunecă la vale. Jessica rămase îngropată până la mijloc, cu brațul şi umărul stâng sub nisip, cu bărbia şi obrazul protejate de pulpana mantiei lui Paul. Muşchii încordați ai umărului începură s-o doară.

— Nu i-am dat drumul, spuse.

Precaut, Paul îşi afundă mâna în nisip, pe lângă umărul ei şi găsi breteaua.

— Tragem amândoi deodată, zise el. Fără să smucim. Să nu cumva s-o rupem.

Noi torente de nisip alunecară la vale în timp ce trăgeau sacul.

Când breteaua apăru la suprafață, Paul se opri şi o ajută pe mama sa să iasă afară. Apoi traseră împreună fremkitul către baza pantei.

Câteva clipe mai târziu, se aflau amândoi pe platoul de la gaura fisurii, cu ranița între ei.

Paul se uită la mama sa. Faţa şi mantia îi erau murdare de spumă şi de nisipul care aderase pe porţiunile unde spuma se uscase. Părea că slujise drept ţintă unui bombardament cu bulgări umezi, de nisip verde.

— Grozav mai arăţi, spuse el.

— Nici cu tine nu mi-e ruşine, replică ea.

Izbucniră în râs amândoi şi apoi tăcură.

— N-ar fi trebuit să se întâmple ce s-a întâmplat, spuse Paul. Am fost imprudent.

Ea dădu din umeri. Grăunţi lipicioşi de nisip i se desprinseră de pe mantie.

— Până întind cortul, dezbracă-ţi mantia şi scutur-o, adăugă el. Apoi ridică ranița şi se duse cu ea la baza stâncilor.

Jessica dădu din cap, simţindu-se deodată prea sleită pentru a mai răspunde.

— Sunt găuri de ancorare în rocă, îl auzi după câteva clipe. A mai poposit cineva aici.

Nici nu-i de mirare, gândi ea în timp ce-şi curăţa mantia. Era un loc prielnic, apărat de metereze de piatră şi cu alt grup de stânci la vreo patru kilometri în faţă – destul de sus faţă de nivelul deşertului pentru a fi ferit de viermi şi destul de jos ca să se poată ajunge rapid la marginea nisipurilor pentru o traversare.

Se întoarse şi văzu că Paul înălţase cortul a cărui emisferă întinsă pe lonjeroanele arcuite se confundă cu bolovanii şi stâncile de la gura crevasei. Paul trecu pe lângă ea, se opri ceva mai încolo, scoţându-şi binoclul. Reglă repede presiunea internă a instrumentului îndreptă oleobiectivele spre faleza îndepărtată care strălucea ca un zid auriu în lumina dimineţii.

Jessica se uită la el cum examina peisajul apocaliptic din faţă, sondând cu privirea râurile de nisip şi canioanele.

— Vegetaţie, rosti el deodată.

Jessica se duse la cort, luă cel de-al doilea binoclu din raniţă, apoi veni lângă Paul.

— Acolo, spuse el, ţinând binoclul la ochi cu o mână şi arătând cu cealaltă.

Jessica privi în direcţia pe care i-o indicase.

— Saguaro, murmură ea. Plante pipernicite.

— Or fi oameni prin preajmă, opină Paul.

— Poate că nu-s decât rămășițele unei stațiuni botanice, replică ea, circumspectă.

— Am pătruns mult în zona sudică a deșertului, îi aminti băiatul.

Își luă binoclul de la ochi și începu să-și frământe pe sub clapa filtrului buzele. Și le simți uscate și aspre; simți și gustul prăfos al setei, pe cerul gurii.

— Mai degrabă cred că-i vorba de-un sălaș fremen, adăugă.

— Oare putem fi siguri că fremenii se vor arăta prietenoși? întrebă ea.

— Kynes ne-a făgăduit ajutorul lor.

Dar cei care trăiesc în deșertul acesta sunt un popor disperat, gândi ea. *Eu însămi am trăit astăzi momente de disperare. Niște oameni disperați ne-ar putea omorî ca să ne ia apa.*

Închise ochii și încercă să uite de pustiul din jur, invocând amintirea peisajelor de pe Caladan. Făcuseră odată un voiaj de vacanță, numai ea și Ducele Leto, pe vremea când Paul încă nu se născuse. Survolaseră junglele sudului, cu vegetația lor luxuriantă, apoi orezăriile din delte. Pe cărările care străbăteau covorul verde de dedesubt zăriseră șiruri lungi de furnici – echipe de lucrători, purtându-și poverile pe cobilițe cu suspensii. Iar dincolo de țărmul oceanului, văzuseră petalele albe ale felucilor.

A fost odată...

Deschise ochii. Văzu din nou deșertul încremenit, mut, simți dogoarea tot mai fierbinte a zilei. Demonii fără odihnă ai arșiței începuseră deja să frământe aerul de deasupra nisipurilor. Dincolo de dune, masivul stâncos se vedea ca printr-un geam cu ape.

O ploaie de nisip așternu pentru câteva clipe o perdea fină peste gura crevasei. Perdeaua căzu șuierând subțire, sfâșiată de adierea brizei de dimineață, de fâlfâitul de aripi al șoimilor care își luară brusc zborul de pe buza prăpastiei. Nisipul se așeză, dar șuieratul rămase. Apoi crescu, transformându-se în sunetul care – odată auzit – nu mai putea fi uitat.

— Un vierme, șopti Paul.

Se ivi în dreapta lor, maiestuos, nepăsător. Mușuroiul gigantic traversă dunele la mică distanță de locul în care stăteau.

Gorganul din față se înălță o clipă, apoi se afundă şi trecu mai departe, ca o undă în apă. Dispăru după colțul din stânga al stâncilor.

Sunetul scăzu în intensitate pieri.

— Mai mare decât o fregată spațială, murmură Paul.

Jessica dădu încet din cap, cu ochii pironiți pe suprafața deşertului. Pe unde trecuse viermele, rămăsese iarăşi urma aceea amăgitoare. Ca o potecă uriaşă, prelungindu-se dureros de nesfârşită în fața lor, spre şanțul pe care-l crestase în linia dreaptă a orizontului.

— După ce ne vom odihni, rosti brusc Jessica, vom relua lecțiile.

Paul îşi înăbuşi un val de mânie şi spuse:

— Mamă, nu crezi c-am putea renunța la...

— Astăzi te-ai lăsat cuprins de panică. Îți cunoşti, poate mai bine ca mine, mintea şi nervatura bindu, dar mai ai multe de învățat despre musculatura prana a corpului tău. Organismul acționează uneori de la sine, Paul, iar eu te-aş putea învăța câte ceva despre asta. Trebuie să ajungi să-ți controlezi fiecare muşchi, fiecare fibră din corp. Trebuie să înveți cunoaşterea mâinii. Vom începe cu muşchii falangelor, cu tendoanele palmei şi cu extremitățile tactile ale degetelor.

Se întoarse, adăugând:

— Hai, e timpul să intrăm în cort.

Paul îşi întinse şi-şi strânse degetele mâinii stângi, urmărind-o cu privirea pe mama sa care îşi strecura trupul prin valva-sfincter a cortului. Înțelese că nu era în stare s-o determine să renunțe la hotărârea ei... că trebuie s-o asculte.

Indiferent ce-a făcut din mine, am participat în egală măsură, gândi.

Cunoaşterea mâinii!

Îşi privi mâna. Cât de inadecvată părea, față de creaturi ca viermele pe care îl văzuse mai înainte.

Veneam de pe Caladan – un adevărat rai pentru forma noastră de viață. Pe Caladan nu fusese nevoie să ne creăm un paradis fizic sau un paradis imaginar – avusesem la dispoziție realitatea înconjurătoare. Dar prețul pe care l-am plătit a fost prețul pe care l-au plătit întotdeauna oamenii care au cunoscut paradisul în viața aceasta: am devenit debili, ne-am pierdut vigoarea.

Fragment din „Conversații cu Muad'Dib"
de prințesa Irulan

Iată-l deci, pe marele Gurney Halleck! spuse omul.

Halleck se oprise în mijlocul grotei circulare, amenajate ca încăpere de lucru, şi-l privea pe contrabandistul aşezat în spatele unui pupitru metalic. Omul purta mantie fremenă. Nuanța spălăcită, de albastru, a ochilor săi arăta că se hrănea şi cu alimente importate. Încăperea semăna cu centrul de comandă al unei fregate spațiale – un arc de treizeci de grade din perete era ocupat de aparatul de radiocomunicații şi de monitoare de imagine, iar de-o parte şi de alta se înşirau panouri de vizare şi de executare a tirului cu armament telecomandat. Pupitrul de metal se arcuia în continuarea peretelui, curbându-se către centrul camerei.

— Sunt Staban Tuek, fiul lui Esmar Tuek, se prezentă traficantul.

— În cazul ăsta, dumitale trebuie să-ți mulțumesc pentru ajutorul primit, spuse Halleck.

— Ah... recunoştința! făcu traficantul. Ia loc!

Din peretele plin de monitoare culisă un scaun-căuş, de felul celor aflate în astronave, şi Halleck se aşează oftând, simțindu-şi dintr-odată trupul sleit. Îşi zări imaginea reflectată

într-unul dintre ecranele întunecate din spatele traficantului şi se încruntă la vederea ridurilor de oboseală care-i brăzdau faţa buhăită. Grimasa făcu să-i zvâcnească cicatricea de viţă neagră de pe falcă.

Halleck îşi întoarse privirea de la imaginea oglindită, uitându-se lung la Tuek. Recunoscu lesne trăsăturile familiale – sprâncenele groase şi dese ale tatălui, obrajii şi nasul ce păreau dăltuite în piatră.

— Oamenii dumitale mi-au spus că Harkonnenii ţi-au ucis tatăl, rosti Halleck.

— Harkonnenii sau trădătorul strecurat printre voi, replică Tuek.

Mânia birui o parte din oboseala lui Halleck, care îşi îndreptă spatele, întrebând:

— Ştii cine-i trădătorul?

— Nu suntem siguri.

— Thufir Hawat o bănuia pe doamna Jessica.

— Ah, vrăjitoarea Bene Gesserit... Poate. Dar Hawat este în clipa de faţă prizonierul Harkonnenilor.

— Am auzit. Halleck trase adânc aer în piept. Se pare că mai avem de scurtat o grămadă de vieţi.

— N-o să facem nimic care s-atragă atenţia asupra noastră, spuse Tuek.

Halleck încremeni.

— Dar...

— Şi dumneata, şi oamenii dumitale, pe care i-am salvat, sunteţi bine veniţi printre noi, zise Tuek. Ţi-ai exprimat recunoştinţa. Perfect! Plătiţi-vă datoria! Avem oricând nevoie de oameni de nădejde. Dar să ştii că, la cea mai mică acţiune deschisă contra Harkonnenilor, vă lichidăm cât ai bate din palme.

— Dar ţi-au asasinat tatăl!

— Poate! Să-ţi spun însă ce credea tatăl meu despre cei care acţionează fără să se gândească. Bătrânul avea o vorbă: „Piatra e grea şi nisipul apasă, dar furia neghiobului e o povară care le-ntrece."

— Deci n-ai de gând să faci nimic? mârâi Halleck.

— N-am spus asta. Spun doar că n-am niciun chef să periclitez contractul pe care-l avem cu Ghilda. Ghilda pretinde să

procedăm cu băgare de seamă. Duşmanii pot fi nimiciți şi pe alte căi.

— Aha!

— Exact. Dacă ții zor nevoie s-o cauți pe vrăjitoare, n-ai decât. Te previn însă că probabil e deja prea târziu... şi-n orice caz noi ne-ndoim c-ar avea vreun amestec.

— Hawat a dat rareori greş.

— S-a lăsat capturat de Harkonneni.

— Crezi că *el* e trădătorul?

Tuek dădu din umeri.

— Ce mai contează? Părerea noastră este că vrăjitoarea-i moartă. Cel puțin aşa sunt încredințați Harkonnenii.

— Am impresia că ştiți o grămadă de lucruri în legătură cu Harkonnenii.

— Deducții şi ipoteze... zvonuri şi bănuieli...

— Suntem şaptezeci şi patru de oameni, spuse Halleck. De vreme ce vreți, într-adevăr, să rămânem alături de voi, sunteți convinşi că Ducele nostru e mort.

— I-a fost văzut cadavrul.

— A murit şi băiatul... domnişorul Paul? Halleck încercă să-şi înghită nodul din gât.

— După ultimele noastre informații, şi el, şi maică-sa au pierit într-o furtună de nisip, în plin deşert. Probabil că nici oasele n-au mai rămas din ei.

— Aşadar, a murit şi vrăjitoarea... Au murit cu toții.

Tuek dădu din cap, apoi spuse:

— Şi după cum se-aude, Dune va intra din nou pe mâna lui Rabban Bestia.

— Contele Rabban de Lankiveil?

— Da.

Lui Halleck îi trebuiră câteva clipe bune ca să-şi înăbuşe accesul de furie turbată care fu cât pe ce să-l facă să-şi piardă cumpătul. Scrâşni cu glas răguşit:

— Cu Rabban ăsta am eu o socoteală mai veche. I-am rămas dator pentru moartea alor mei... (îşi pipăi cicatricea de pe falcă) şi pentru asta!

— Nu-i cuminte să rişti totul ca să închei o socoteală înainte de vreme, observă Tuek.

Se încruntă, căci observase zvâcnetul muşchilor din obrazul lui Halleck, privirea piezişă aruncată pe sub pleoapele coborâte.

— Ştiu, rosti Halleck şi trase aer în piept. Ştiu...

— Dumneata şi oamenii dumitale vă puteţi câştiga dreptul să părăsiţi Arrakisul, lucrând alături de noi. Sunt destule locuri în...

— Oamenilor mei le voi da dezlegare să facă ce vor. Dacă Rabban e pe planetă... eu unul rămân.

— Pe cât te văd de pornit, nu-s sigur că ne-am bucura să rămâi.

Halleck îl ţintui cu privirea.

— Te îndoieşti de cuvântul meu?

— Nu...

— M-ai salvat de Harkonneni. Pentru acelaşi lucru i-am jurat credinţă şi Ducelui Leto. O să rămân pe Arrakis – cu voi... sau cu fremenii.

— Rostit ori nerostit, un gând e o realitate şi are putere, zise Tuek. S-ar putea să constaţi că la fremeni hotarul dintre viaţă şi moarte e cam fragil şi foarte alunecos.

Halleck închise ochii, simţind cum îl năpădeşte din nou oboseala.

— „Unde e Domnul ce ne-a călăuzit paşii prin ţinutul de iad al pustiului?“ murmură el.

— Ai răbdare şi va veni şi ziua răzbunării, spuse Tuek. Graba e lucrul lui Shaitan. Alină-ţi durerea... O să te ajutăm noi să uiţi. Trei lucruri aduc inimii pacea: apa, iarba verde şi frumuseţea femeii.

Halleck deschise ochii.

— Aş prefera un al patrulea: sângele lui Rabban Harkonnen, curgând la picioarele mele. Se uită lung la Tuek. Crezi c-o să vină ziua aceea?

— Am prea puţin de-a face cu ce ţi-e dat să înfrunţi mâine, Gurney Halleck. Eu nu te pot ajuta decât să-nfrunţi ziua de azi.

— Ţi-accept ajutorul şi voi rămâne până în ziua când îmi vei cere să-ţi răzbun tatăl şi pe toţi cei care...

— Ascult-aici, *oşteanule*, rosti Tuek. Se aplecă peste marginea pupitrului, cu capul între umeri, cu ochii scăpărând. Chipul

i se făcuse deodată ca piatra bătută de vânturi. Apa tatălui meu am s-o răscumpăr eu însumi – cu fierul armei mele.

Halleck îi susținu privirea. În clipa aceea traficantul îi amintea de Ducele Leto: un conducător adevărat, cutezător, sigur de poziția şi de misiunea lui. Aşa fusese şi Ducele... înainte de Arrakis.

— Vrei să lupt alături de dumneata? întrebă.

Tuek se lăsă pe spate şi se destinse. Iscodi chipul lui Halleck fără să spună nimic.

— Crezi sau nu că-s *oştean*? insistă Halleck.

— Eşti singurul locotenent al Ducelui care-a scăpat cu viață, spuse Tuek. Duşmanul ți-era superior ca număr, dar ai stat să dai piept cu el... L-ai învins, aşa cum învingem noi Arrakisul.

— Poftim?

— Suntem doar tolerați pe planeta asta, Gurney Halleck. Arrakisul e duşmanul nostru.

— Vrei să spui... fiecare duşman la timpul său?

— Întocmai.

— Aşa rezistă şi fremenii?

— Poate.

— Ai spus că s-ar putea ca tovărăşia fremenilor să mi se pară cam dură. De ce? Fiindcă trăiesc în deşert, sub cerul liber?

— Cine ştie unde trăiesc fremenii? Pentru noi, Podişul Central este țara nimănui. Mai bine să vorbim despre...

— Am auzit că şalandele de mirodenie ale Ghildei nu survolează prea des deşertul, îl întrerupse Halleck. Dar se zice că, dacă ştii încotro să priveşti, poți vedea o grămadă de petice de verdeață.

— Zvonuri! pufni Tuek. Îți propun să alegi chiar acum între mine şi fremeni. Avem ascunzători sigure, avem propriul nostru sietch tăiat în stâncă, propriile noastre baze secrete. Trăim ca nişte oameni civilizați. Fremenii nu-s decât o mână de zdrențăroşi care lucrează *pentru noi*, ca vânători de mirodenie.

— Dar care-şi permit să ucidă Harkonneni!

— Te interesează cumva şi cu ce preț? Chiar în clipa asta sunt vânați şi stârpiți ca sălbăticiunile – cu laserele, pentru că n-au scuturi. Vor fi exterminați. Pentru ce? Pentru c-au ucis Harkonneni.

— Eşti sigur că erau Harkonneni?

— Ce vrei să spui?

— Nu ți-a ajuns la urechi că printre Harkonneni se află sardaukari?

— Alte zvonuri.

— Totuşi, un pogrom... nu e o treabă la care te-ai putea aştepta de la Harkonneni. Pogromurile înseamnă risipă.

— Eu cred numai ce văd cu ochii mei, spuse Tuek. Alege, oşteanule. Eu sau fremenii. La mine vei găsi adăpost şi şansa de-a vărsa sângele pe care-l vrem amândoi. Fremenii nu-ți vor oferi decât traiul hăituiților.

Halleck şovăi. Simțise înțelepciunea vorbelor lui Tuek, simțise şi simpatia traficantului. Era însă tulburat... fără să ştie prea bine de ce.

— Ai încredere în puterile dumitale, rosti brusc Tuek. Cine a luat hotărârile care i-au scos la liman pe oamenii dumitale? Dumneata le-ai luat. Hotărăşte şi acum.

— Fie, se învoi Halleck. Ducele şi fiul său sunt morți?

— Aşa susțin Harkonnenii. Şi-n treburi de-astea înclin să le dau crezare. Traficantul îşi schimonosi gura într-un rânjet macabru. Adică... numai în treburi de-astea.

— Fie, repetă Halleck. Îşi ridică mâna dreaptă, cu palma întoarsă şi degetul mare lipit de ea, făcând gestul tradițional. Sabia mea îți aparține.

— Accept.

— Vrei să-mi conving şi oamenii?

— I-ai lăsa să hotărască singuri?

— Până acum m-au urmat. Dar cei mai mulți dintre ei sunt născuți pe Caladan. Arrakisul nu-i ceea ce s-au aşteptat ei să fie. Au pierdut totul venind aici. Totul... afară de viețile lor. Asta-i tot ce le-a mai rămas. Aş prefera să hotărască ei înşişi ce vor să facă, de-acum înainte.

— Nu-i cazul să şovăi, murmură Tuek. Spui că până acum te-au urmat.

— Ai nevoie de ei, deci?

— Avem întotdeauna nevoie de luptători încercați... iar acum mai mult ca oricând.

— Ai acceptat sabia mea. Vrei să-i conving şi pe ei?

— Cred că dacă dumneata vrei, ei te vor urma, Gurney Halleck!

— Să sperăm.

— Să sperăm.

— Atunci, să hotărăsc eu?

— Hotărăşte dumneata.

Halleck se ridică anevoie, simțind cât de mult îi solicita rezerva de energie până şi acest efort neînsemnat.

— Deocamdată mă duc să văd de încartiruire şi de masă, spuse.

— Caută-l pe intendentul meu, zise Tuek. Îl cheamă Drisq. Spune-i că doresc să nu duceți lipsă de nimic. O să vin şi eu imediat. Mai am puțină treabă cu nişte transporturi de mirodenie.

— Norocul surâde pretutindeni, rosti Halleck.

— Pretutindeni, întări Tuek. Vremurile tulburi sunt o ocazie rară pentru afacerile noastre.

Halleck dădu din cap. Auzi zumzetul înfundat şi simți curentul de aer al unui sas care se deschisese în spatele lui. Se întoarse şi ieşi, aplecându-şi capul.

Sasul îl scoase în sala de adunare în care îl conduseseră oamenii lui Tuek. Era o grotă lungă şi relativ îngustă, ai cărei pereți netezi arătau că fusese excavată în roca nativă cu ajutorul radiatoarelor. Plafonul era situat destul de sus pentru a prelungi curbura naturală de susținere a straturilor de rocă şi pentru a permite circulația curenților de convecție. De-a lungul zidurilor erau aliniate rastele de arme şi dulapuri metalice.

Halleck observă, nu fără un oarecare sentiment de mândrie, că acei dintre oamenii săi care se mai puteau ține pe picioare rămăseseră în picioare. Atitudinea lor nu vădea nici slăbiciunea oboselii, nici deznădejdea înfrângerii. Medicii traficanților îi îngrijeau pe răniți. Târgile fuseseră grupate în stânga şi lângă fiecare rănit stătea de veghe un camarad Atreides.

Instrucția Atreizilor – *„Îngrijeşte-ți tovarăşul“* – rezista în ei ca un miez de granit, remarcă Halleck.

Unul dintre locotenenți îi ieşi înainte, cu balisetul în mână. Omul salută, apoi zise:

— Căpitane, medicii lor spun că pentru Mattai nu mai e nicio speranță. N-au bănci de oase şi de organe aici... Nu au decât posturi de prim-ajutor. Mattai ştie că n-o s-o mai ducă mult şi vrea să te roage ceva...

— Ce anume?

Locotenentul îi întinse balisetul.

— Ar vrea s-audă un cântec, ca să poată muri împăcat, căpitane. Zice că ştii care... Fiindcă te-a mai rugat şi-altă dată să-l cânți. Locotenentul îşi înghiți nodul din gât. Îi zice „Mândra mea", căpitane. Dacă...

— Bine.

Halleck luă balisetul şi scoase multiplectrul dintre corzi. Încercă un acord în surdină, constatând că instrumentul era deja acordat. Simți că-i ard ochii, îşi alungă din gând durerea, mângâie strunele, dând contur melodiei, străduindu-se să arboreze un zâmbet firesc.

Un grup de soldați Atreides şi un medic se adunaseră în jurul unei singure tărgi. Halleck se apropie şi unul dintre oameni începu să cânte încetişor, intrând în măsură cu uşurința obişnuinței îndelungate:

Mândra mea stă la fereastră,
Forme dulci – o floare-n glastră.
Brațele ei sunt leagăn de plaur.
În amurgul de purpură şi de aur...
Haideți,
Haideți brațe fierbinți,
La mine,
La mine, brațe fierbinți.

Cântărețul tăcu, întinse o mână înfăşurată în pansamente şi închise pleoapele omului de pe targă.

Halleck încheie cu un acord ca un susur şi gândi: *Şi-am rămas doar şaptezeci şi trei...*

Pentru multă lume viața de familie a Creşei Regale este greu de înțeles, dar voi încerca să vă ofer o imagine schematică. Cred că tatăl meu n-a avut decât un singur prieten şi anume pe contele Hasimir Fenring, eunucul genetic şi unul dintre cei mai feroce oşteni ai Imperiului. Contele, un bărbat mic de statură şi urât, dar plin de energie, îi aduse într-o zi tatălui meu o nouă concubină-sclavă. Mama mea, care aflase lucrul acesta, mă trimise imediat să-l spionez. Toate îl spionam pe tata, din motive de autoapărare. Firește, niciuna dintre concubinele-sclave îngăduite tatălui meu, conform acordului dintre Bene Gesserit şi Ghildă, nu putea aduce pe lume un moştenitor regal, dar intrigile erau permanente şi exasperante prin similitudinea lor. Mama mea, surorile mele şi eu deveniserăm experte în evitarea celor mai violente unelte ale morții. Poate că vi se va părea îngrozitor ceea ce spun, dar nu sunt deloc sigură că tatăl meu a fost străin de o serie de atentate. O Familie Regală nu-i ca alte familii...

Aşadar, era vorba de o nouă concubină-sclavă, o femeie cu părul roşu ca al tatălui meu, mlădioasă şi plină de grație. Avea o musculatură de dansatoare şi nu încăpea îndoială că educația ei inclusese şi neuroseducția. Tatăl meu o privi îndelung pe femeia care poza dezbrăcată în fața lui. În cele din urmă, spuse: „E prea frumoasă. O vom păstra s-o oferim în dar." Nu vă puteți închipui consternarea Creşei Regale la aflarea acestei decizii. Subtilitatea şi autocontrolul constituiau, de fapt, cea mai primejdioasă amenințare pentru oricare dintre noi.

Fragment din „În casa tatălui meu",
de prințesa Irulan

Se însera. Paul stătea în picioare lângă distilcort. Crevasa la gura căreia poposiseră era cufundată în umbră. Privi pe deasupra nisipurilor către faleza din depărtare, întrebându-se dacă era vremea s-o trezească pe mama sa, care mai dormea în cort.

În fața lui se așterneau dunele – ca un șir nesfârșit de cute. Versanții pe care lumina soarelui aproape de asfințit nu-i mai ajungea erau umbre de un negru atât de profund, încât păreau bucăți de noapte.

Plat. Totul era plat aici...

Căută în zadar o formă înaltă în peisajul acesta. Nimic nu străpungea pe verticală aerul încă înfierbântat, nimic nu se înălța la orizont – nicăieri nicio floare, nicio ramură legănată de vânt... Nu vedea decât dune... și măgura îndepărtată, sub cerul albastru-argintiu.

Și dacă n-o să dăm de-o fostă stațiune botanică? se întrebă. *Dacă n-o să dăm nici de fremeni? Dacă plantele acelea nu-s decât o întâmplare?*

În interiorul cortului, Jessica se trezi, se întoarse pe spate și – răsucindu-și capul – se uită afară, prin porțiunea transparentă a domului. Paul stătea cu spatele la ea și, în atitudinea lui, ceva îi aminti de Leto. Simți cum i se redeschide în suflet fântâna durerii și își întoarse capul.

O clipă mai târziu, își puse în ordine distraiul, bău puțină apă din buzunarul colector al corpului, se strecură afară și se ridică în picioare, întinzându-se ca să-și alunge somnul din mușchi.

Paul îi spuse, fără să se întoarcă:

— Îmi place liniștea din locul acesta!

Ce ușor se adaptează mintea la mediu, gândi ea. Și își aminti o axiomă Bene Gesserit: *„În condiții de stres, mintea se orientează sau în sens pozitiv, sau în sens negativ – deschis–închis. Imaginați-vă un spectru ale cărui extreme sunt inconștientul la capătul negativ și hiperconștientul la capătul pozitiv. Orientarea minții în condiții de stres este puternic influențată de educație și pregătire.“*

— S-ar putea trăi bine aici, vorbi din nou Paul.

Jessica încercă să vadă deșertul așa cum îl vedea el, dându-și osteneala să cuprindă cu mintea toate vicisitudinile pe care această planetă le accepta ca pe un lucru obișnuit, întrebându-se ce viitoruri posibile întrezărise Paul. *Aici poți trăi singur,* gândi ea, *fără teama amenințării din spate, fără frica de vânător.*

Trecu pe lângă Paul, își duse binoclul la ochi, reglă oleobiectivele și cercetă escarpamentul din față. Da, saguaro printre

arroyo şi alte plante cu ghimpi... şi petice de iarbă pipernicită, galben-verzi în penumbră.

— Strâng cortul, spuse Paul.

Jessica dădu din cap, se duse până la marginea fisurii, de unde putea să aibă o vedere mai largă asupra deşertului şi îşi întoarse binoclul spre stânga. Aproape de orizont zări strălucirea albă, tivită cu brun, a unei depresiuni saline – o pată albă, în pustiul acesta, unde albul însemna moarte. Dar cuveta aceea mai însemna ceva: *apă*. Cândva, peste scânteierea albă din depărtare cursese apă. Jessica îşi luă binoclul de la ochi, îşi aranjă burnuzul şi ascultă câteva clipe zgomotele mişcărilor lui Paul.

Soarele continua să coboare. Peste albia salină se întinseră umbre prelungi. La apus, culori învăpăiate cuprinseră zarea. Culorile se prelinseră în degete de întuneric, pipăind întinderea de nisip. Umbre de antracit se revărsară din toate părțile, apoi noaptea se prăvăli dintr-odată asupra deşertului.

Stelele!

Jessica îşi ridică ochii spre ele. Îl auzi pe Paul venind lângă ea. Noaptea deşertului se concentra în văzduh, de parcă ar fi vrut să-i înalțe la stele. Apăsarea zilei pierise. O boare uşoară îi atinse în treacăt obrazul.

— În curând va răsări prima lună, spuse Paul. Ranița-i gata. Am instalat şi toboşarul.

Am putea rătăci la nesfârşit în iadul ăsta, gândi ea. *Fără să ştie nimeni de noi.*

Vântul nopții ridică fuioare subțiri de nisip, aducând cu sine miros de scorțişoară – o ploaie de arome în beznă.

— Simți? întrebă Paul.

— Răzbate şi prin filtru, răspunse ea. Bogăție. Dar, oare, poți cumpăra cu ea apă? Arătă spre capătul celălalt al bazinului. Nu se vede nicio lumină artificială.

— Dacă există fremeni, sunt într-un sietch, în spatele stâncilor.

O geană de argint se ivi pe linia orizontului, în dreapta lor: prima lună. Apoi discul ei se arătă în întregime. Pe fața astrului se distingea cu uşurință forma unui pumn strâns. Jessica scrută nisipurile scăldate în lumina alb-argintie.

— Am înfipt toboşarul în cotlonul cel mai adânc al crevasei, spuse Paul. Din clipa în care o să-i aprind fitilul, vom avea la dispoziție treizeci de minute.

— Treizeci de minute?

— Până ce va începe să cheme... un... vierme.

— A! Sunt gata.

Paul se îndepărtă. Îl auzi mergând spre gura crevasei.

Noaptea e un tunel, gândi ea. *O galerie spre mâine... dacă ne mai e dat un mâine.* Işi scutură capul. *Ce-s gândurile astea morbide? Nu aşa am fost educată!*

Paul se întoarse cu ranița în spate şi coborî până la poalele primei dune, unde se opri şi ascultă paşii mamei sale, care îl urmase. Îi auzi mersul abia simțit, dar şi zgomotele infime ale grăunților de nisip ce se răceau – codul secret prin care deşertul îşi exprima garanția precarei sale securități.

— Trebuie să păşim fără cadență, rosti încet Paul.

Îşi redeşteptă în minte imagini de oameni traversând nisipurile – imagini din memoria preştientă, dar şi din cea reală.

— Urmăreşte-mă cu atenție, spuse. Aşa umblă fremenii pe nisip...

Urcă pe versantul expus vântului, urmându-i curbura, păşind în ritm poticnit.

Jessica îi studie mersul vreme de zece paşi, apoi îl urmă, imitându-l. Înțelegea: zgomotele pe care le făceau trebuiau să fie aidoma foşnetului natural al nisipului... aidoma vântului. Dar muşchii protestau împotriva ritmului nefiresc, împiedicat: pas... târşâit... târşâit... pas... pas... pauză... târşâit... pas.

Timpul se târa odată cu ei. Aflorimentul din față nu părea să se apropie. Cel dinapoi domina încă suprafața deşertului.

Tum! Tum! Tum! Tum!

O bătaie de tobă în spatele lor.

— Toboşarul, şopti Paul.

Le venea greu să evite cadența la care le îndemnau paşii bătăile continue ale toboşarului.

Tum... tum... tum... tum...

Pătrunseră într-o depresiune luminată de lună, urmăriți de bătaia găunoasă a toboşarului. Coborâră, apoi urcară printre dune mărunte: pas... târşâit... pauză... pas... Peste grăunți de nisip care li se rostogoleau sub tălpi: târşâit... pauză... pauză... pas... Cu urechile la pândă, aşteptând şuieratul ştiut.

Când veni în sfârşit, sunetul începu atât de uşor, încât li-l ascunse propriul lor mers împiedicat. Dar crescu... Mai tare şi mai tare... Dinspre vest.

Tum... tum... tum... tum... bătea toboşarul.

Şuieratul umplu noaptea în spatele lor. Îşi întoarseră capetele şi zăriră movila mişcătoare a viermelui.

— Vezi-ți de drum, şuşoti Paul. Nu te mai uita înapoi.

Un trosnet mânios explodă dinspre tenebrele stâncilor lăsate în urmă. O avalanşă turbată de plesnituri de bici.

— Vezi-ți de drum, repetă Paul.

Observă că ajunseseră în punctul incert din care cele două faleze – cea din față şi cea din spate – păreau la fel de îndepărtate.

Iar în spatele lor, plesniturile, răscolirea furioasă a stâncilor continuau să vuiască în noapte.

Merseră mai departe. Mai departe şi mai departe... Muşchii le ajunseră într-o fază de durere mecanică, părând a se amplifica la nesfârşit, dar Paul văzu că stâncile din față se mai înălțaseră.

Jessica se mişca într-un vid de concentrare, conştientă că numai puterea voinței era cea care o ducea mai departe. Uscăciunea din gură era chinuitoare, iar zgomotele din spate îi spulberau orice speranță de a se opri şi sorbi puțină apă din buzunarele colectoare ale distraiului.

Tum... tum...

O nouă cascadă de trosnete erupse departe, în spatele lor, acoperind bătaia toboşarului.

Linişte!

— Mai iute! gâfâi Paul.

Ea dădu din cap, deşi ştia că Paul n-avea cum să-i vadă gestul, numai pentru a se convinge pe sine că trebuia să ceară şi mai mult muşchilor şi-aşa solicitați până la limită... de mersul... acela... epuizant... anormal...

Creasta stâncilor salvatoare din față urcă brusc spre stele şi Paul zări o fâşie netedă de nisip, care se aşternea până la poalele escarpamentului. Făcu un prim pas spre ea, se poticni vlăguit şi încercă să se echilibreze călcând involuntar înainte.

Un bubuit răsunător cutremură nisipul din jur.

Clătinându-se încă, Paul făcu doi paşi laterali.

Bum! Bum!

— Tobă de nisip! şuieră Jessica.

Paul își regăsi echilibrul. Își roti instantaneu ochii, observând dintr-o singură privire nisipul înconjurător și faleza aflată la mai puțin de două sute de metri în față.

În spatele lor, deșertul începu să șuiere – ca vântul, ca un val de maree năpustindu-se dintr-un ocean fără apă.

— Fugi! țipă Jessica. Fugi, Paul.

O rupseră amândoi la fugă.

Bubuituri asurzitoare le răsunară sub tălpi. Traversară în goană toba de nisip și dădură de o porțiune cu grohotiș. O vreme, fuga li se păru o alinare pentru mușchii schingiuiți după mersul neobișnuit dinainte. Alergarea era o mișcare rațională. Fuga avea ritm. Dar nisipul și grohotișul le îngreunau pașii. Iar șuieratul viermelui, gonind către ei, era ca vuietul furtunii...

Jessica se împiedică și căzu în genunchi. Era incapabilă să se mai gândească la altceva decât la oboseală, la vuiet și la teroare.

Paul o smuci după el.

Alergară mai departe, mână în mână.

Un țăruș subțire răsări din nisip, în fața lor. Trecură de el, văzură altul.

Mintea Jessicăi nu reușea să înregistreze prezența țărușilor decât în clipa în care treceau pe lângă ei.

Alt țăruș – ros de vânt, înfipt într-o crăpătură în piatră.

Și încă unul.

Piatră!

O simți sub tălpi – suprafață compactă, sigură. Senzația terenului ferm pe care călca îi dădu noi puteri.

O crăpătură adâncă își înălță umbra verticală în stânca dinaintea lor. Făcură un ultim efort, năpustindu-se către ea, strecurându-se în spațiul îngust.

În spate, vuietul viermelui încetă.

Se întoarseră și iscodiră cu ochii deșertul.

Cam de pe unde începeau dunele, la vreo cincizeci de metri de marginea micii plaje stâncoase, un arc gri-argintiu se înălță încet, prăvălind de jur-împrejur torente de nisip și cascade de praf. Se ridică tot mai sus, transformându-se într-o gură gigantică – legănându-se, căutând. O văgăună rotundă și neagră, cu marginile scânteind în lumina lunii.

Gura avansă, şerpuind, către fisura strâmtă în care se înghesuiseră Paul şi Jessica. Un miros puternic de scorţişoară le izbi nările. Lumina argintie a lunii fulgeră în dinţi de cristal.

Gura uriaşă undui, înapoi şi-nainte.

Paul îşi ţinu răsuflarea.

Jessica se chirci toată, cu ochii holbaţi.

Îşi concentră, într-un efort dureros, toate cunoştinţele Bene Gesserit ca să-şi înăbuşe teroarea primitivă, ca să-şi domine spaima atavică şi panica ce ameninţa să-i întunece judecata.

Paul simţea un fel de euforie. La un moment dat, cu câteva secunde mai înainte, depăşise o barieră în timp, avansând şi mai mult într-un teritoriu necunoscut. Simţea bezna din faţă. Ochiul său interior nu reuşea să desluşească nimic. Era ca şi cum unul dintre paşii pe care-i făcuse îl prăvălise într-un puţ adânc... sau la piciorul unui val, de unde viitorul era invizibil. Peisajul suferise o transformare profundă.

Dar, în loc să-l înspăimânte, senzaţia de beznă-în-timp îi impuse o hiperaccelerare a celorlalte simţuri. Se pomeni înregistrând fiecare amănunt al făpturii care se înălţa din nisip, în faţa lor, căutându-i. Gura avea un diametru de aproape optzeci de metri... Pe marginile ei sclipeau dinţi de cristal, încovoiaţi ca nişte cristaie... Răsuflarea de foale gigantice emana mirosuri pătrunzătoare... scorţişoară... aldehide complexe... acizi...

Viermele astupă lumina lunii, mătură cu partea de sus a trupului stâncile de deasupra lor. O ploaie de pietre şi nisip se prăbuşi în interiorul fisurii.

Paul o împinse pe Jessica mai înăuntru.

Scorţişoară!

Mirosul de scorţişoară îi invadă nările, ameţindu-l.

Ce are a face viermele cu mirodenia, cu melanjul? se întrebă. Şi îşi aduse aminte că-l auzise pe Liet-Kynes scăpând o remarcă voalată despre legătura dintre vierme şi mirodenie.

Brrrruuuum!

Bubuitura veni de afară, din dreapta – ca ecoul unui tunet de secetă.

Şi iar: Brrrruuuum!

Viermele se trase înapoi în nisip şi rămase o clipă nemişcat, cu colţii săi de cristal fulgerând reflexe de lună.

Tum! Tum! Tum! Tum!

Un toboşar! gândi Paul.

Bătaia venea tot din dreapta.

Un frison străbătu trupul viermelui. Se trase şi mai adânc în nisip. Numai un arc rămase deasupra, ca gura unui clopot pe jumătate îngropat, ca intrarea unui tunel străbătând dunele.

Nisipul scrâşni.

Viermele continuă să se scufunde tot mai adânc, întorcându-se. Se făcu un deal de nisip, apoi o creastă lungă, îndepărtându-se prin şaua dintre două dune.

Paul ieşi din fisură şi privi valul de nisip care traversa pustiul, răspunzând chemării noului toboşar.

Jessica ieşi la rândul ei, ascultând: Tum... tum... tum... tum... tum...

Bătaia încetă brusc.

Paul trase tubul distraiului şi supse din apa regenerată.

Jessica se uită la el, năucă. Mintea îi era încă potopită de oboseală şi de rămăşiţele spaimei.

— Oare n-o să se-ntoarcă? şopti ea.

— L-a chemat cineva, răspunse Paul. Fremenii.

Jessica simţi că începe să-şi vină în fire.

— Ce monstru! îngăimă.

— Cel care ne-a înghiţit topterul era mai mare.

— Eşti sigur că-i vorba de fremeni?

— Numai ei folosesc toboşari.

— Ce motiv ar avea să ne-ajute?

— Poate că n-au vrut să ne-ajute. Poate că n-au vrut decât să cheme un vierme.

— Pentru ce?

Răspunsul aştepta undeva, în pragul percepţiei lui, dar refuza să avanseze. În mintea lui Paul pâlpâi scurt o viziune. Ceva în legătură cu tijele telescopice încovoiate din fremkit – „cârligele de strunit“.

— Pentru ce să cheme un vierme? întrebă din nou Jessica.

O fulgerare de spaimă şfichiui mintea lui Paul. Îşi smulse privirea de la chipul mamei sale, ridicându-şi ochii spre creasta falezei.

— Trebuie să ajungem cumva sus, înainte de ivirea zorilor. Arătă cu mâna: Ţăruşi ca aceia pe lângă care-am trecut... Sunt o mulţime.

Jessica privi în direcția indicată de brațul lui şi văzu țăruşii – borne mâncate de vânt – desluşind umbra unei terase înguste, care se răsucea spre gura unei crevase aflate deasupra.

— Marchează drumul spre creastă, rosti Paul.

Îşi vârî umerii în bretelele raniței, se apropie de baza terasei şi începu să se cațere.

Jessica aşteptă un moment, odihnindu-se, adunându-şi puterile. Apoi porni după el.

Urcară, urmând bornele, până când terasa se îngustă, transformându-se într-o buză strâmtă, cotită. Dincolo de colț se căsca crevasa... cufundată în beznă.

Paul îşi întinse gâtul, încercând să străpungă întunericul cu privirea. Simți priza şubredă a tălpilor pe pragul îngust, îşi impuse calm şi prudență. Nu putea să distingă nimic în bezna crevasei. Întunericul domnea pretutindeni, deschizându-se doar sus, către stele. Îşi ciuli urechile, dar nu auzi decât sunetele obişnuite: foşnetul uscat şi abia perceptibil al nisipului, zumzetul surd al unei insecte, vreme de-o clipă fuga măruntă a unui animal mic. Pipăi în beznă cu vârful piciorului... Piatră acoperită cu un strat subțire şi zgrunțuros de nisip. Încet, centimetru cu centimetru, ocoli colțul prăpastiei, făcându-i semn mamei sale să îl urmeze. O prinse de un fald al mantiei, o ajută să treacă.

Priviră în jur, încercând să distingă ceva la lumina stelelor încătuşate între două creste de stânci. Paul desluşi trupul mamei sale ca pe o formă incertă, cenuşie.

— Măcar de-am putea să riscăm o scăpărare de lumină, şopti el.

— Avem şi-alte simțuri în afară de ochi, spuse ea.

Paul îşi târşâi un picior înainte, îşi schimbă greutatea, pipăi cu celălalt picior, simți o treaptă, o urcă. Îşi întinse mâna în spate, găsi brațul mamei sale, o trase de mânecă, să-l urmeze.

Încă o treaptă.

— Cred că-i o scară până sus, şopti el.

Trepte joase şi netede, observă Jessica. *Făcute de mâna omului, fără-ndoială.*

Urmă vaga mişcare a înaintării lui Paul, pipăind rând pe rând treptele cu vârful piciorului. Pereții de piatră se îngustară pe nesimțite până ce ajunseră să-i atingă cu umerii. Treptele se

terminară brusc într-un defileu strâmt, lung de vreo douăzeci de metri şi podit cu piatră netedă. La capătul defileului se pomeniră în fața unui bazin întins, scăldat în lumina lunii.

Paul păşi până la marginea bazinului, şoptind:

— Ce frumusețe!

Oprită la un pas în spatele lui, Jessica nu fu în stare să-şi rostească încuviințarea. Privea înmărmurită.

În ciuda oboselii, a iritației provocate de recaptoare şi de filt-cepuri, de strânsoarea distraiului, în ciuda fricii şi a dorinței dureroase de odihnă, frumusețea bazinului îi copleşise simțurile, făcând-o să încremenească de admirație.

— Ca o lume de basm, murmură Paul.

Jessica dădu încet din cap.

În fața lor se întindea un covor de vegetație. Plante de deşert – tufe, cactuşi, mănunchiuri plăpânde de frunze – tremurând mărunt sub razele lunii. Zidul circular al stâncilor care mărgineau bazinul era negru în stânga, argintat de lună în dreapta.

— E un sălaş fremen, spuse Paul.

— Dacă n-ar fi oameni, n-ar supraviețui atâta puzderie de plante, încuviință ea. Destupă tubul care venea de la buzunarele colectoare ale distraiului şi sorbi din el. Apă caldă, uşor înțepătoare la gust. Constată mulțumită cât de răcoritoare era apa aceasta. Capacul tubului scrâşni pe fire de nisip când îl puse la loc.

Paul percepu o mişcare – în dreapta, jos, pe solul bazinului de la picioarele lor. Îşi coborî ochii şi privi printre tufe pipernicite şi bălării... Un petic triunghiular de nisip, în lumina lunii. Desluşi agitație, un fel de *hop-sus, țuşti, hop-jos*, mărunt şi iute.

— Şoareci! şopti.

Țuşti-hop-hop!... Umbre minuscule, dispărând şi reapărând printre alte umbre.

Ceva căzu fulgerător, fără niciun zgomot, în mijlocul şoarecilor. Un chițăit subțire, un fâlfâit de aripi. O pasăre cenuşie se înalță dintre tufe ca o stafie, depărtându-se repede pe deasupra bazinului, cu o mogâldeață neagră în gheare.

Bun memento, gândi Jessica.

Paul continua să privească bazinul. Inhală, simțind cum se ridica în noapte un miros vag şi înțepător de salvie. Pasărea aceea de pradă... Se gândi la ea ca la ceva reprezentativ pentru

deşertul acesta. Adusese pe întinsul bazinului o nemişcare atât de perfectă, încât lui Paul i se păru că aude lumina albastră-lăptoasă a lunii curgând printre tulpinile de saguaro, printre mănunchiurile zburlite de ierburi. Se gândi că în locul acesta lumina susura armonii mai sublime decât ale oricărei muzici din Univers.

— Să căutăm un loc pentru cort, spuse el. Mâine vom încerca să dăm de fremenii care...

— Cei mai mulţi străini şi musafiri nepoftiţi regretă când dau de fremeni!

Fusese un glas aspru de bărbat, muşcând cuvintele, spărgând pacea clipelor dinainte. Vocea venise din dreapta lor şi de sus.

— Vă rog să nu fugiţi, străinilor, rosti vocea, în clipa în care Paul dădu să se retragă în defileu. Nu irosiţi de pomană apa din trup!

Vrea să ne omoare ca să ne ia apa din carne! gândi Jessica. Muşchii ei uitară de oboseală, se încordară, pregătindu-se de acţiune. Niciun semn exterior nu trădă pânda Jessicăi. Reperă locul de unde venise vocea, gândind: *De necrezut! Nu l-am auzit furişându-se!* Înţelese apoi că acela care le vorbise nu-şi îngăduise decât zgomote infime – zgomotele naturale ale deşertului.

— Hai mai iute, Stil! Ia-le apa şi să ne vedem de drum! Nu mai e mult până-n zori!

Paul, mai puţin condiţionat să reacţioneze în situaţii critice decât mama sa, regretă amărât faptul că se lăsase pradă surprizei şi că încercase să fugă, îngăduind panicii de moment să-i eclipseze facultăţile. Se sili să aplice măcar acum învăţăturile mamei sale... Relaxarea, apoi compunerea impresiei exterioare de relaxare, apoi încordarea de bici a muşchilor gata să percuteze în orice direcţie...

Simţea însă în continuare fărâma de spaimă din el. Îi cunoştea şi sursa. Momentul acesta era un fel de beznă-în-timp... un viitor pe care nu-l văzuse niciodată... Erau încolţiţi de fremenii sălbatici, pe care nu-i interesa acum decât apa aflată în carnea a două trupuri lipsite de apărarea scuturilor.

Această adaptare religioasă fremenă este deci originea a ceea ce recunoaştem astăzi ca fiind „Coloanele Universului", şi a căror Quizara Tafwid ne oferă tuturor semne, mărturii şi profeţii. Ei sunt propovăduitorii acelei fuziuni mistice arrakiene, a cărei profundă frumuseţe este redată de muzica tulburătoare concepută într-o formă veche, dar atât de adânc pătrunsă de noua deşteptare. Cine nu a auzit şi nu a fost zguduit de „Imnul bătrânului"?

Picioarele m-au purtat prin nisipuri pustii
Ale căror miraje păreau gazde bune.
Lacom de glorie, setos de primejdie,
Cutreierat-am ale lui al-Kulab zări,
Privind îndelung timpul ce măcina munţii
Căutându-mă, veşnic înfometat.
Şi-atunci am văzut vrăbiile fulgerând către mine
Mai îndrăzneţe ca lupii în haită,
Al tinereţii mele copac năpădindu-l.
Am auzit stolul în crengile mele,
Apoi ciocuri şi gheare m-au copleşit!

Fragment din „Deşteptarea Arrakisului"
de prinţesa Irulan

Omul apăru, târându-se, pe creasta unei dune. Un firicel de praf în văpaia soarelui de amiază. Purta doar rămăşiţele unei pelerine jubba, iar zdrenţele lăsau cale liberă dogorii spre pielea dezgolită. Gluga pelerinei fusese smulsă, dar omul îşi improvizase un turban dintr-o fâşie de pânză ruptă din veşmânt. De sub turban îi atârnau şuviţe de păr roşcat. Roşcate îi erau şi barba rară, şi sprâncenele stufoase. Sub ochii albastru-în-albastru, pielea obrazului său era

întunecată. O adâncitură lungă şi subțire, străbătând de-a curmezişul firele mustății şi-ale bărbii, arăta locul prin care tubul unui distrai îşi lăsase urma, pornind de sub nas spre buzunarele colectoare.

Omul se opri pe creastă, cu brațele întinse spre versantul abrupt al dunei. Spatele, mâinile şi picioarele îi erau acoperite cu pete de sânge închegat peste care se formaseră cruste de nisip galben-cenuşiu. Cu mişcări lente, îşi trase brațele de sub el şi se opinti, se ridică, clătinându-se, în picioare. Chiar şi în această acțiune aproape întâmplătoare rămăsese o urmă din precizia de odinioară a mişcărilor.

— Sunt Liet-Kynes, rosti el, adresându-se orizontului pustiu. Dar vocea sa nu mai era decât o caricatură răguşită a ceea ce fusese odată. Sunt Planetologul Maiestății Sale Imperiale, şopti el. Sunt ecologul planetar al Arrakisului. Administratorul acestor ținuturi.

Se poticni, căzu într-o parte, rostogolindu-se în nisipul bătătorit de pe versantul expus vântului. Mâinile îi răscoliră anemic nisipul.

Sunt administratorul acestui nisip, gândi.

Îşi dădu seama că se afla într-o stare de semidelir, că ar fi trebuit să sape, să se îngroape în nisip, să-şi cufunde trupul în precara răcoare a stratului imediat inferior. Dar simțea încă mirosul uşor dulceag al esterilor unei pungi de premirodenie, aflată undeva, sub nisipul acesta. Şi cunoştea mai bine decât oricare alt fremen primejdia care-l pândea. Când mirosul masei de premirodenie răzbătea până la suprafață, gazele acumulate în străfundurile straturilor inferioare se apropiau de presiunea de explozie. Trebuia să se îndepărteze cât mai grabnic de locul acesta.

Mâinile i se mişcară spasmodic, sleite, râcâind panta dunei.

Un gând îi acapara mintea – clar, distinct: *Adevărata bogăție a unei planete rezidă în peisajul ei, în rolul pe care îl jucăm în integrarea sursei fundamentale a civilizației – agricultura.*

Şi se gândi cât de straniu era faptul că mintea, îndelung obişnuită să urmeze un făgaş anume, nu mai putea să părăsească acest făgaş. Mercenarii Harkonnen îl abandonaseră în mijlocul nisipurilor, fără apă, fără distrai, spunându-şi că

dacă nu-i va veni de hac deşertul, îl va da gata vreun vierme. Li se păruse amuzantă ideea de a-l lăsa în viață, de a-l lăsa să moară încetul cu încetul, ucis de mâna nepărtinitoare a planetei sale.

Harkonnenilor nu le-a fost niciodată uşor să omoare fremeni, gândi el. *Nu murim cu una, cu două. Ar fi trebuit să fiu deja mort... Curând o să şi mor... Dar nu mă pot împiedica să rămân ecolog.*

— Funcția supremă a ecologiei e înțelegerea consecințelor.

Vocea îl şocă, pentru că o recunoscuse şi ştia că omul căruia îi aparținea nu se mai afla printre cei vii. Era vocea tatălui său, care fusese planetologul Arrakisului înaintea lui – tatăl său, mort cu mulți ani în urmă, în dislocarea geologică din Bazinul de Ghips.

— Singur ai dat de bucluc, băiete, rosti tatăl său. Ar fi trebuit să-ți imaginezi ce consecințe va avea încercarea de a-l ajuta pe băiatul Ducelui.

Delirez, gândi Kynes.

Vocea părea să vină din dreapta. Kynes făcu un efort, îşi întoarse capul prin nisip, şi-l săltă, privi într-acolo... Nimic. Doar creasta arcuită a dunei şi diavolii arşiței jucând nebuneşte în văpaia soarelui.

— Cu cât există mai multă viață în cadrul unui sistem, cu atât există mai multe nişe pentru viață, spuse tatăl său. Şi de data aceasta vocea se auzi din stânga, din spatele lui Kynes.

De ce se foieşte de colo-colo? se întrebă Kynes. *Nu vrea să-l văd?*

— Viața sporeşte capacitatea mediului înconjurător de a întreține viața, spuse tatăl său. Viața înlesneşte obținerea hranei necesare. Adaugă un plus de energie sistemului datorită formidabilelor interacțiuni chimice dintre diferitele organisme.

Ce mă tot pisează cu subiectul ăsta? se întrebă Kynes. *Toate astea le ştiam înainte de-a fi împlinit zece ani!*

Şoimi de deşert, hoitari ca mai toate vietățile sălbatice din ținuturile acestea, se iviră din senin, rotindu-se încet deasupra dunei pe care zăcea. Kynes zări o umbră trecând pe lângă una dintre mâinile lui şi îşi suci şi mai mult trupul, ca să privească

în sus. Păsările erau o pată neclară pe cerul albastru-argintiu, fulgi îndepărtați de funingine plutind deasupra lui.

— Noi suntem strategi, spuse tatăl său. La scară planetară, problemele nu se pot delimita prin linii precise. Planetologia este o ştiință a intervenției şi-a adaptării – a ajustării.

Ce vrea să spună? Că există vreo consecință pe care n-am reuşit s-o întrezăresc?

Obrazul îi căzu din nou în nisipul fierbinte. Simți în nări mirosul de rocă arsă, alăturându-se gazelor premirodeniei. Undeva, în străfundurile logice ale minții sale, se formă un gând: *Păsările de deasupra se hrănesc cu hoituri. Poate că fremenii mei le vor vedea şi vor veni să cerceteze locul.*

— Unealta cea mai importantă a planetologului sunt ființele umane, spuse tatăl său. Trebuie să răspândeşti printre oameni ştiința de carte a ecologiei. De-asta am elaborat noua formă de notare ecologică.

Repetă lucruri despre care-mi vorbea în copilărie, gândi Kynes.

Începu să simtă răcoare, dar colțişorul logic din minte îi spuse: *Soarele se află exact deasupra ta. N-ai distrai şi eşti încins; soarele îți evaporă umiditatea din trup.*

Degetele i se înfipseră neputincioase în nisip.

Nici măcar un distrai nu mi-au lăsat!

— Prezența umidității în aer contribuie la prevenirea unei evaporări prea rapide a umidității din organismele vii, spuse tatăl său.

De ce se încăpățânează să repete lucruri evidente? se întrebă Kynes.

Încercă să-şi închipuie o atmosferă umedă – un covor de iarbă, acoperind duna aceasta... apă curgătoare, undeva în apropiere; un quanat lung, purtând apa pe-ntinsul deşertului, mărginit de un şir de copaci... Nu văzuse apă în aer liber decât în ilustrațiile unor texte. Apă în aer liber... Canale de irigație... Pentru a iriga un hectar de sol pe durata perioadei de germinație sunt necesari cinci mii de metri cubi de apă, îşi aminti el.

— Primul nostru obiectiv pe Arrakis, spuse tatăl său, este crearea unor zone de pajişti. Vom porni de la ierburile acestea sărace – de la prezenta mutație arrakiană. După ce vom fi

reuşit să captăm umiditate în pajişti, vom începe acțiunea de împădurire a formelor de relief mai înalte, apoi realizarea câtorva ochiuri deschise de apă – pentru început, iazuri mici – de-a lungul direcțiilor de deplasare a vânturilor dominante şi amplasând între ele capcane eoliene cu decantoare de umiditate, ca să recuperăm ce va fura vântul. Va trebui să creăm un adevărat sirocco – un vânt umed – fără să abandonăm nicio clipă sistemul capcanelor eoliene.

Lecții, veşnic lecții, gândi Kynes. *De ce nu tace odată? Nu vede că mor?*

— O să şi mori, spuse tatăl său, dacă nu pleci imediat de pe bula care se formează chiar acum în adâncuri, sub locul pe care zaci. Ştii bine ce se petrece acolo. Simți mirosul gazelor de premirodenie. Ştii că făuritorii cei mici încep să-şi piardă apa în masa de dedesubt.

Gândul la apa de sub el îl înnebunea. Şi-o imagina... Închisă în straturi de rocă poroasă, ferecată acolo de micii făuritori, de organismele acelea semivegetale-semianimale... şi mica spărtură prin care apa limpede, proaspătă, curată, binefăcătoare se va revărsa în...

Masa de premirodenie!

Inhală şi simți în nări, pe cerul gurii, mirosul dulceag. Mirosul era şi mai puternic decât înainte.

Se ridică în genunchi, auzind țipătul unei păsări şi un fâlfâit de aripi.

Sunt într-o zonă cu mirodenie, gândi. *Trebuie să fie fremeni prin preajmă; chiar şi sub soarele zilei. Nu se poate să nu observe păsările. Vor veni să vadă ce se întâmplă.*

— Pentru viața animală, mişcarea în cadrul natural este o necesitate, spuse tatăl său. Popoarele nomade se conformează acestei necesități. Traseele mişcării se orientează în funcție de nevoile fizice legate de apă, hrană, minerale. Va trebui să controlăm această mişcare, s-o orientăm conform scopurilor pe care le urmărim.

— Ține-ți gura, bătrâne, bolborosi Kynes.

— Trebuie să realizăm pe Arrakis un lucru care nu a fost încercat niciodată la scară planetară, spuse tatăl său. Trebuie să folosim omul ca forță ecologică creatoare. Trebuie să introducem o viață terraformă adaptată la acest mediu: o plantă

aici, un animal acolo, un om dincolo... Trebuie să transformăm ciclul apei, să construim un nou tip de peisaj.

— Gura! cârâi Kynes.

— Traseele mişcării au fost cele care ne-au oferit primul indiciu despre relația dintre viermi şi mirodenie, spuse tatăl său.

Un vierme, gândi cu o tresărire de speranță. *După ce bula o să erupă, va apărea în mod cert şi-un vierme. Dar n-am cârlige. Cum să încalec un făuritor mare fără cârlige?*

Simți că sentimentul zădărniciei îi macină şi restul de tărie care-i mai rămăsese. Apa atât de aproape... la numai o sută de metri sub el. Certitudinea că va veni un vierme... dar că-i va fi cu neputință să-l captureze la suprafață şi să se salveze.

Se prăbuşi din nou în nisip, în mica adâncitură pe care o făcuse cu mişcările lui. Simți în obrazul stâng nisipul încins, dar senzația părea că vine de foarte departe.

— Mediul ambiant arrakian s-a autozidit după modelul evolutiv al formelor indigene de viață, spuse tatăl său. E ciudat cât de puțini oameni au încercat să privească vreodată mai departe de mirodenie şi să se întrebe de unde provine echilibrul aproape ideal de azot–oxigen–bioxid de carbon, care se menține aici în ciuda absenței unor zone vegetale întinse. Sfera de energie a planetei poate fi, totuşi, observată şi înțeleasă... E un proces neîndurător, dar e un proces. Există un gol? Atunci ceva ocupă golul acesta. Ştiința este alcătuită dintr-o mulțime de lucruri care par evidente după ce sunt explicate. Eu am ştiut de existența micului făuritor, am ştiut că se află aici, în adâncul nisipurilor. Am ştiut asta cu mult timp înainte de a-l fi văzut.

— Te rog, tată, nu mă mai dădăci, şopti Kynes.

Un şoim se lăsă în nisip, chiar lângă mâna sa întinsă. Kynes îl văzu cum îşi strânge aripile, cum îşi înclină capul ca să-l privească. Îşi adună puterile şi încercă să-l alunge cu un strigăt răguşit. Pasărea sări doi paşi într-o parte, dar continuă să-l fixeze.

— Până acum, oamenii şi creațiile lor au fost o plagă pe suprafața planetelor lor, spuse tatăl său. Natura are tendința de a compensa efectul plăgilor, de a le înlătura sau de a le izola, de a le încorpora în sistem în felul ei propriu.

Şoimul îşi coborî capul, îşi întinse aripile, le strânse la loc. Îşi strămută atenția la mâna întinsă.

Kynes îşi dădu seama că nu mai avea destulă putere să strige la el.

— Aici, pe Arrakis, va înceta o dată pentru totdeauna sistemul istoric de jaf şi jecmănire reciprocă, spuse tatăl său. Nu poți prăda la nesfârşit ceea ce-ți trebuie, fără să-ți pese de cei ce vor veni după tine. Particularitățile fizice ale unei planete sunt înregistrate în dosarul ei economic şi politic. Avem dosarul în față. Ştim ce trebuie să facem!

Niciodată n-a fost în stare să renunțe la dăscăleală, gândi Kynes. *Lecții, lecții, lecții... veşnic lecții.*

Şoimul făcu un salt scurt spre mâna întinsă, îşi înclină capul într-o parte, apoi în cealaltă, examinând carnea descoperită.

— Arrakisul este o planetă cu o singură ramură economică, spuse tatăl său. O singură formă de produs. Iar aceasta susține existența unei clase dominante, care trăieşte aşa cum au trăit dintotdeauna clasele dominante, în timp ce alături de ele o masă semiumană de semisclavi supraviețuieşte din resturi. Pe noi ne interesează masele şi resturile. Sunt mai prețioase decât s-ar putea bănui.

— Te ignor, tată, şopti Kynes. Pleacă de-aici.

Şi gândi: *Nu se poate să nu fie fremeni de-ai mei în apropiere. Nu se poate să nu zărească păsările de deasupra mea. Trebuie să vină, măcar să vadă dacă nu-i vorba de apă.*

— Vom încunoştința masele de pe Arrakis că vrem să construim o lume în care apa să curgă în voie, spuse tatăl său. Fireşte, cei mai mulți arrakieni nu vor înțelege decât într-un mod semimistic proiectul nostru. O bună parte din ei, neînțelegând problema raționalizării prohibitive, s-ar putea chiar să-şi închipuie că vom aduce apă de pe vreo altă planetă, unde există din abundență. Îi vom lăsa să-şi închipuie orice, atât timp cât vor crede în noi.

O să mă ridic imediat şi-o să-i spun în față ce cred despre el, gândi Kynes. *Stă aici şi-mi dă lecții în loc să m-ajute.*

Pasărea făcu încă un salt către mâna lui. Alți doi şoimi se lăsară pe nisip, în spatele celui dintâi.

— Religia şi legea vor trebui să fie unul şi acelaşi lucru pentru masele noastre populare, spuse tatăl său. Un act de

nesupunere va trebui să apară ca un păcat şi va trebui pedepsit după canoanele religioase. Faptul acesta va da un rod dublu, generând în acelaşi timp mai multă supunere şi mai multă cutezanţă. Numai că noi nu ne vom bizui atât pe cutezanţa individuală, cât pe cutezanţa unui întreg popor.

Unde mi-e poporul acum, când am nevoie de el mai mult ca oricând? gândi Kynes. Îşi adună toate forţele, îşi mişcă mâna doi centimetri spre pasărea cea mai apropiată. Şoimul sări înapoi, printre tovarăşii săi, şi toţi trei încremeniră, gata să-şi ia zborul.

— Programul nostru va căpăta aspectul unui fenomen natural, spuse tatăl său. Viaţa unei planete este o ţesătură imensă şi deasă. Transformările din regnul vegetal şi din cel animal vor fi determinate la început de forţele fizice brute pe care le vom manipula. Dar pe măsură ce se vor statornici, transformările provocate de noi vor deveni factori determinanţi independenţi, forţe de influenţă – pe care va trebui, de asemenea, să le manipulăm. Nu uita însă nicio clipă că nu este necesar să controlăm decât trei procente din cantitatea de energie – doar trei procente – pentru a preface întreaga structură planetară într-un sistem cu autoîntreţinere.

De ce nu-mi dai o mână de ajutor? gândi Kynes. *Veşnic aceeaşi poveste: ori de câte ori am într-adevăr nevoie de tine, nu faci nimic.* Vru să-şi întoarcă faţa, să privească spre locul de unde vorbea tatăl său, să-l doboare pe bătrân cu privirea. Dar muşchii refuzară să-i dea ascultare.

Observă că şoimul dintâi începe din nou să se mişte. Se apropia de mâna lui, precaut, câte un pas, în timp ce tovarăşii săi aşteptau cu o atitudine de falsă indiferenţă. Când nu o mai despărţea de mână decât un singur salt, pasărea se opri.

O limpezime profundă se produse deodată în mintea lui Kynes. Brusc, văzu pentru Arrakis o posibilitate pe care tatăl său nu o întrezărise niciodată. Mintea îi fu copleşită de multitudinea implicaţiilor acestei căi deosebite.

— N-ar putea să existe nenorocire mai cumplită pentru poporul tău decât să încapă pe mâna unui Erou, zise tatăl său.

Îmi citeşte gândurile! îşi spuse Kynes. *Ei şi?... N-are decât.*

Mesajele au pornit demult spre sietchuri, gândi el. *Nimic nu le va putea sta în cale. Dacă fiul Ducelui trăieşte, fremenii mei îl vor găsi şi-l vor ocroti, aşa cum le-am poruncit. S-ar putea s-o înlăture pe femeie, pe maică-sa, dar pe băiat îl vor salva.*

Şoimul făcu saltul care-l despărțea de mâna aflată acum la distanța la care putea lovi cu ciocul. Îşi înclină capul, privi carnea inertă. Fulgerător, se îndreptă, rămase o clipă cu gâtul țeapăn, scoase un țipăt scurt, se ridică în aer, urmat de tovarăşii săi.

Au venit! gândi Kynes. *Fremenii mei... M-au găsit!*

Apoi auzi vuietul nisipului.

Orice fremen cunoştea sunetul, putea să-l distingă oricând de zgomotul viermilor sau al altor vietăți ale deşertului. Undeva, sub el, masa de premirodenie acumulase suficientă apă şi materie organică de la micii făuritori şi ajunsese în stadiul critic în care creştea nebuneşte. O bulă gigantică de bioxid de carbon se forma în adâncul nisipurilor, ridicându-se greoi către suprafață, într-o enormă „erupție“, cu o trombă de praf în centru. Erupția urma să expulzeze ceea ce se formase în adâncuri, înghițind în schimb ceea ce se afla la suprafață.

Şoimii se roteau în cercuri deasupra, țipând înciudați. Ştiau ce se petrece. Orice creatură a deşertului ştia.

Şi eu sunt o creatură a deşertului, gândi Kynes. *Mă vezi, tată? Sunt o creatură a deşertului.*

Simți cum îl ridică bula, cum se rupe şi cum îl înghite vârtejul de praf, trăgându-l în jos, în bezna rece. Pentru o clipă, senzația de răcoare şi umezeală fu o adevărată binecuvântare. Apoi, în momentul în care planeta îi lua viața, Kynes îşi dădu seama că şi tatăl său şi ceilalți oameni de ştiință se înşelau, că cele mai durabile principii ale Universului erau întâmplarea şi eroarea.

Până şi şoimii înțelegeau lucrul acesta.

Profeție și prestiință... Cum pot fi ele verificate în fața unor întrebări cărora nu li se cunoaște răspunsul? Bunăoară: În ce măsură există prevestire efectivă în „forma-val" (cum a descris Muad'Dib imaginea viziunilor sale) și în ce măsură modelează profetul viitorul pentru a-l adapta profeției? Care este mecanismul armonicelor inerente actului profetic? Vede profetul, într-adevăr, viitorul sau vede doar o zonă fragilă – o falie sau un clivaj – pe care o poate modela prin cuvinte sau hotărâri, așa cum șlefuitorul de diamante modelează o nestemată cu lama cuțitului său?

Fragment din „Reflecții personale despre Muad'Dib"
de prințesa Irulan

Ja-le apa", rostise glasul venit din noapte. Paul își reprimă spaima și privi către mama sa. Ochii săi antrenați sesizară pregătirea de luptă, așteptarea de coardă întinsă a mușchilor ei.

— Ar fi păcat să vă omorâm pe nepusă masă, zise vocea de deasupra lor.

Glasul care ni s-a adresat prima dată, gândi Jessica. *Sunt cel puțin doi – unul în dreapta și unul în stânga.*

— Cignoro hrobosa sukares hin mange la pchagavas doi me kamavas na beslas lele pal hrobas!

Vocea puternică a omului din dreapta se adresase parcă întregului cuprins al bazinului.

Paul nu înțelese nimic. Jessica însă, grație cunoștințelor Bene Gesserit, recunoscu imediat dialectul: chakobsa – unul din străvechile graiuri de luptă. Omul de deasupra lor spusese că poate aceștia erau străinii pe care îi căutau.

În tăcerea subită care urmă, discul celei de-a doua luni – sidefiu, vag albăstrui – îşi făcu apariţia deasupra stâncilor de pe partea cealaltă a bazinului, strălucind indiscret.

Sus pe stânci, în stânga şi-n dreapta, se auziră foşnete grăbite, scrâşnet de grohotiş... Pete negre traversară iute porţiuni luminate de lună. Printre tenebre se furişau oameni.

O bandă întreagă! gândi Paul. Se înfioră.

Un bărbat înalt, înfăşurat într-un burnuz pestriţ, ieşi brusc din umbră şi se opri în faţa Jessicăi. Omul îşi dăduse la o parte obrăzarul filtrului bucal ca să poată vorbi desluşit şi razele lunii cădeau peste barba lui bogată. Faţa şi ochii îi erau însă ascunşi de umbra glugii trase pe frunte.

— Ce sunteţi – jinni sau oameni? întrebă el.

Jessica sesiză persiflarea sinceră din glasul său şi îşi îngădui o undă de speranţă. Era glasul poruncitor, de dinainte, vocea care îi răscolise la început, sfâşiind pacea nopţii.

— Oameni, fără-ndoială, îşi dădu singur răspuns omul.

Jessica mai mult simţi decât văzu cuţitul pe care îl ţinea ascuns după un fald al mantiei. Pentru o clipă, regretă faptul că nici ea, nici Paul nu aveau scuturi.

— Dar de vorbit, vorbiţi? întrebă omul.

Jessica îşi proiectă toată aroganţa aristocratică în ţinută şi în glas. Trebuia să răspundă repede, dar nu-l auzise încă îndeajuns pe omul din faţa ei ca să ştie cu certitudine dacă avea registrul potrivit gradului său de cultură, slăbiciunilor sale.

— Cine sunt cei ce ne aţin calea în noapte ca nişte tâlhari? întrebă ea.

Capul acoperit de gluga burnuzului tresări brusc, apoi se destinse cu o iuţeală care spunea multe. Omul ştia să se stăpânească.

Paul se depărtă pe furiş de mama sa ca să nu ofere amândoi o singură ţintă şi ca să aibă mai mult loc de acţiune.

Capul de sub glugă îi urmări mişcarea şi, vreme de-o clipă, luna lumină o frântură triunghiulară de faţă. Jessica zări un nas ascuţit, scăpărarea unui ochi – *un ochi întunecat, fără alb* – o sprânceană stufoasă şi o mustaţă cu vârful răsucit în sus.

— Isteţ puştiul, remarcă omul. Dacă fugiţi de Harkonneni, s-ar putea să fiţi bine veniţi printre noi. Ce zici, băiete?

Posibilitățile fulgerară în mintea lui Paul: *O capcană? Adevărul?* Trebuia să se hotărască repede.

— Şi de ce-ați da adăpost unor fugari? întrebă.

— Un copil care gândeşte şi vorbeşte ca un bărbat, observă cu voce puternică omul. Ei... ca să-ți răspund la întrebare, tinere wali, află că sunt dintre cei care nu-şi plătesc faiul, tributul în apă pe care-l cer Harkonnenii. Iată de ce s-ar putea să ajut un fugar.

Ştie cine suntem, gândi Paul. *Dar se ascunde. Îşi preface vocea.*

— Sunt Stilgar, fremenul, rosti bărbatul. Asta ți-ajunge ca să ți se dezlege limba, băiete?

Aceeaşi voce, gândi Paul. Şi îşi aminti noaptea consiliului şi omul venit după trupul prietenului său, ucis de Harkonneni.

— Te cunosc, Stilgar, răspunse el. Eram alături de tatăl meu când ai venit după apa prietenului tău. L-ai luat cu tine pe slujitorul tatălui meu, Duncan Idaho. Ați făcut schimb de prieteni.

— Iar Duncan Idaho ne-a părăsit ca să se-ntoarcă la Ducele său, zise Stilgar.

Jessica auzi nuanța de dezgust din vocea lui şi se pregăti de atac.

Vocea de pe stâncile de deasupra strigă:

— Ne pierdem timpul, Stil.

— E fiul Ducelui, replică tăios Stilgar. E cel pe care ne-a poruncit Liet să-l căutăm.

— Dar... nu-i decât un copil, Stilgar!

— Ducele era bărbat, iar puştiul ăsta a folosit un toboşar, spuse Stilgar. A dat dovadă de cutezanță, traversând nisipurile înaintea lui *shai-hulud*.

Jessica îşi dădu seama că omul o ignora, că ea nu făcea parte din planurile lui. Era deja condamnată?

— N-avem timp pentru încercare, protestă vocea de deasupra lor.

— Poate e, totuşi, Lisan al-Gaib, spuse Stilgar.

Aşteaptă un semn! gândi Jessica.

— Şi femeia? se răsti vocea dintre stânci.

Din nou, Jessica îşi încordă trupul. Vocea sunase a

— Mda, făcu Stilgar, femeia. Şi apa ei.

— Cunoşti legea, reluă vocea din beznă. Cei ce nu pot trăi în...

— Potoleşte-te, zise Stilgar. Vremurile se schimbă.

— Aşa a *poruncit* Liet? ripostă vocea dintre stânci.

— Ai auzit şi tu glasul cielagoului, răspunse Stilgar. De ce încerci să mă influenţezi?

Cielago! gândi Jessica. Reperul lingvistic clarifica multe. Limbajul era cel din Ilm şi Fiqh, iar cielago însemna *liliac*, un mic mamifer zburător. *Glasul cielagoului*: oamenii aceştia porniseră în căutarea lor după primirea unui mesaj prin distrans.

— Nu vreau decât să-ţi amintesc care ţi-e datoria, prietene Stilgar, spuse vocea de deasupra lor.

— Datoria mea este să văd de binele tribului, replică Stilgar. Asta-i singura mea datorie. N-am nevoie să mi-o amintească nimeni. Copilul-bărbat mă interesează. E tot numai carne. A avut din belşug parte de apă. A trăit la adăpost de tatăl soare. Nu are ochi de ibad. Dar nici nu vorbeşte, nici nu se poartă ca bicisnicii din albii. Aşa era şi taică-său. Care-i explicaţia?

— Doar n-o să stăm la taclale toată noaptea, strigă vocea dintre stânci. Dacă pică vreo patrulă...

— Îţi atrag atenţia, pentru ultima oară, să te potoleşti, Jamis, rosti cu glas măsurat Stilgar.

Omul de pe stâncile de deasupra nu mai spuse nimic, dar Jessica îl auzi mişcându-se, sărind peste o fisură şi începând să coboare spre suprafaţa bazinului, prin stânga.

— Glasul cielagoului a spus că salvarea voastră ne va fi de folos, zise Stilgar. În ceea ce-l priveşte pe dârzul copil-bărbat, văd posibilităţile: e tânăr şi poate să-nveţe. Dar tu, femeie?

O fixă cu privirea pe Jessica.

Acum i-am înregistrat vocea şi configuraţia, gândi Jessica. *L-aş putea controla cu un singur cuvânt, dar e un om puternic... care ne-ar fi de mai mult ajutor rămânând liber să acţioneze cum vrea. Să mai aştept...*

— Sunt mama acestui copil, rosti Jessica. Parte din dârzenia pe care i-o admiri este rezultatul educaţiei pe care i-am dat-o.

— Puterea unei femei poate fi neţărmurită, spuse Stilgar. Cucernicele Maici sunt într-adevăr puternice. Eşti Cucernică Maică?

Pentru moment, Jessica trecu cu vederea implicaţiile întrebării şi răspunse în mod sincer:

— Nu.

— Cunoşti educaţia şi învăţăturile deşertului?

— Nu, dar mulţi preţuiesc educaţia şi învăţăturile mele.

— Noi avem propriile noastre judecăţi de valoare, femeie.

— Orice om are dreptul să judece singur.

— E foarte bine că vezi lucrurile în felul acesta. N-avem timp să te punem la încercare, femeie. Înţelegi? Şi nu vrem ca umbra ta să aducă nenorocirea asupra noastră. Pe copilul-bărbat, fiul tău, o să-l iau cu mine, o să-l ajut, o să-i dau adăpost în mijlocul tribului meu. În ceea ce te priveşte, însă, femeie... Sper să-nţelegi că n-am nimic personal contra ta. Aşa ne cere legea Istislah – pentru binele tuturor. Cred că-i de ajuns...

Paul făcu o jumătate de pas înainte.

— Ce vrei să spui? Despre ce tot vorbeşti?

Stilgar îi aruncă o privire piezişă lui Paul, dar rămase cu atenţia îndreptată spre Jessica şi spuse:

— Dacă nu eşti învăţat şi instruit îndelung, din copilărie, ca să trăieşti în ţinuturile acestea, poţi oricând să aduci prăpădul asupra întregului trib. E una din legile noastre. Nu putem căra în spinare...

Prima mişcare a Jessicăi fu o cădere bruscă, imitaţia perfectă a unui leşin. Era ceva firesc din partea unui străin slab de înger. Iar firescul încetineşte reacţiile adversarului, care are nevoie de cel puţin o secundă ca să recunoască un fapt cunoscut înfăţişat ca unul necunoscut. Jessica se răsuci în secunda în care văzu umărul drept al lui Stilgar coborând fulgerător după arma ascunsă în cutele mantiei, ca să lovească trupul căzut la pământ. O întoarcere scurtă, o secerare cu braţele, o învălmăşeală de mantii. Jessica se lipi cu spatele de peretele stâncii. Bărbatul zăcea imobilizat în faţa ei.

La prima mişcare a mamei sale, Paul sări doi paşi înapoi: în secunda în care ea atacă, se retrase în umbră. Îi ţinu calea un bărbat cu barbă, ghemuit ca o felină, fandând înainte cu o armă în mână. Paul îl întâmpină cu braţul întins, izbindu-l

năprasnic sub stern, apoi sări într-o parte, îi aplică o lovitură ca de secure în ceafă şi îi smulse arma din mână în momentul în care omul se prăbuşi.

Apoi ţâşni în întuneric, căţărându-se repede printre stâncile din faţa lui, cu arma înfiptă în cingătoare. O recunoscuse, în ciuda formei neobişnuite – o armă lans-proiectil, un obiect care spunea multe despre locul acesta... Încă o dovadă că aici nimeni nu folosea scuturi.

O să-şi îndrepte atenţia asupra mamei mele şi a tovarăşului lor, Stilgar, gândi Paul. *Mama o să se descurce cu el. Trebuie să-mi găsesc o poziţie avantajoasă de unde să-i ţin la respect şi să-i dau mamei ocazia să fugă.*

Din bazin izbucni un cor de ţăcănituri de arcuri metalice. Proiectilele scheunară subţire în stâncile dimprejur. Unul dintre ele îi şfichiui mantia. Se strecură repede după un colţ de stâncă, pomenindu-se într-o fisură îngustă cu pereţi verticali, şi începu să se caţere, centimetru cu centimetru – cu spatele proptit de un perete, cu picioarele în celălalt – încet, căznindu-se să nu facă zgomot.

Tunetul vocii lui Stilgar îşi răsfrânse ecoul până la el:

— Înapoi, păduchi cu minte de vierme! Femeia asta e-n stare să-mi rupă gâtul dacă vă mai apropiaţi!

De undeva, din bazin, o voce strigă:

— Puştiul a şters-o, Stil. Ce să...

— Fireşte c-a şters-o, cap de nisip ce... auuu! Încetează, femeie!

— Porunceşte-le să nu-mi mai hăituiască băiatul, spuse Jessica.

— Nu-l hăituieşte nimeni, femeie. A fugit. Ai reuşit de minune. Zei din adâncuri! De ce n-ai spus că eşti luptătoare şi ştiutoare a tainelor?

— Spune-le oamenilor tăi să se retragă, porunci Jessica. Spune-le să iasă cu toţii pe solul bazinului, la vedere... şi fii sigur că ştiu câţi sunteţi.

Acuma-i acum, gândi ea. *Dar dacă omul ăsta e într-adevăr atât de ager la minte pe cât pare, avem o şansă.*

Paul continuă să se caţere. Dădu de un prag înalt şi îngust, pe care se putea odihni şi de unde vedea toată suprafaţa bazinului. Auzi limpede vocea lui Stilgar:

— Şi dacă refuz? Cum îți închipui că... uuuh! Ajunge, femeie! Nu mai are nimeni nimic cu tine acum. Pe toți zeii! Dacă poți face asta celui mai puternic dintre noi, prețuieşti de zece ori greutatea ta în apă.

Şi acum... încercarea rațiunii, gândi Jessica. Spuse cu voce puternică:

— Îl căutați pe Lisan al-Gaib.

— Poate că voi sunteți cei de care vorbeşte legenda, rosti el, dar n-am să cred asta decât atunci când voi avea o dovadă. Deocamdată, tot ce ştiu este c-ați venit pe Arrakis cu neghiobul ăla de Duce, care... aiii! Femeie! N-ai decât să mă ucizi dacă vrei! Era cinstit şi curajos, da, dar a fost curată neghiobie să se pună în calea pumnului Harkonnen aşa cum a făcut-o!

Tăcere!

După câteva clipe, Jessica spuse:

— N-a avut de ales... Dar n-are rost să vorbim despre asta acum. Ascultă! Spune-i omului care s-a pitit în spatele tufei de colo să nu-şi mai agite arma, încercând să mă ochească, dacă nu vrea să scap Universul întâi de tine şi-apoi de el.

— Tu, de colo! tună Stilgar. Fă precum spune femeia!

— Stil, doar...

— Fă precum spune femeia, rahat de şopârlă jegoasă cu capul plin de nisip şi mutră de vierme! Fă precum spune sau o să-i cer chiar eu să te facă fărâme! Nu vezi de ce-i în stare femeia asta?

Omul de după tufă se ridică în picioare şi îşi coborî arma.

— Eşti mulțumită? întrebă Stilgar.

— Da. Şi-acum explică-le limpede alor tăi ce anume doreşti de la mine. N-aş vrea ca vreun țânc cu capul înfierbântat să facă vreo prostie.

Stilgar vorbi cu voce sonoră:

— Când ne strecurăm în sate şi oraşe, trebuie să ne ascundem obârşia şi să ne amestecăm cu locuitorii din grabene şi albii. Nu purtăm arme, căci cristaiul e sfânt. Dar tu, femeie, cunoşti tainele de luptă. Până astăzi noi le ştiam doar din auzite şi mulți nu credeau că există, dar nimeni nu poate să pună la-ndoială ce vede cu ochii săi. Ai biruit un fremen înarmat. Iar *arma* pe care-ai folosit-o tu e-o armă pe care n-o poate descoperi nimeni.

Un murmur vag veni din bazin, unde vorbele lui Stilgar îşi atinseseră ţinta.

— Şi dacă mă-nvoiesc să vă învăţ şi pe voi... tainele?

— Îţi promit tot ajutorul. Şi ţie, şi fiului tău.

— Ce garanţie avem că-ţi vei respecta făgăduiala?

Vocea lui Stilgar îşi pierdu o parte din tonul măsurat, lăsând să răzbată o notă mohorâtă:

— Pe-aici, femeie, n-avem hârţoage de-ncheiat contracte. Noi nu făgăduim seara ca s-avem ce călca în picioare dimineaţa. La noi, singurul contract e cuvântul omului. Între mine şi oamenii al căror conducător sunt, singurul legământ este cuvântul meu. Învaţă-ne tainele şi veţi putea rămâne cu noi cât timp veţi vrea. Apa voastră se va uni cu apa noastră.

— Poţi să vorbeşti în numele tuturor fremenilor? întrebă Jessica.

— Cu timpul, poate. Deocamdată, doar fratele meu, Liet, vorbeşte pentru toţi fremenii. În ceea ce mă priveşte, nu vă pot promite decât cel mai desăvârşit secret. Ai mei nu vor vorbi în niciun alt sietch despre voi. Harkonnenii au recucerit Dune cu forţa armelor şi Ducele vostru e mort. Despre voi se crede c-aţi murit, ucişi de-o Maică Furtună. Niciun vânător nu umblă după prăzi moarte.

Există, într-adevăr, o doză de siguranţă, gândi Jessica. *Dar oamenii aceştia au un sistem bun de comunicaţii şi pot transmite oricând un mesaj.*

— Mi se pare că s-a oferit o recompensă pentru capturarea noastră, spuse.

Stilgar nu răspunse imediat, iar Jessica, simţindu-i freamătul muşchilor în mâinile ei încleştate, avu impresia că vede vârtejul gândurilor din mintea fremenului.

În cele din urmă, acesta spuse:

— Îţi mai spun încă o dată: fac legământ din legământul tribului. Ai mei au înţeles acum ce însemnaţi pentru noi. Ce ne-ar putea oferi Harkonnenii? Libertatea? Ha! Nu, voi sunteţi taqwa. Prin voi vom dobândi mai mult decât ne-ar aduce toată mirodenia din silozurile Harkonnenilor.

— Dacă-i aşa, atunci am să vă învăţ felul meu de luptă, rosti Jessica şi sesiză intensitatea inconştient rituală a propriilor ei cuvinte.

— Bine. Şi-acum, dă-mi drumul.

— Fie, se învoi Jessica. Îşi desprinse mâinile, se ridică în picioare, în văzul cetei din bazin.

E un test-mashad, gândi ea. *Dar Paul trebuie să afle adevărul despre oamenii aceştia, chiar şi cu preţul vieţii mele.*

În tăcerea care urmă, Paul se furişă încă un pas înainte, ca să vadă mai bine locul în care se afla mama sa. În aceeaşi clipă, auzi deasupra lui, în crevasă, o răsuflare agitată, iute înăbuşită. Desluşi cu coada ochiului conturul vag al unei umbre care se profila pe cerul înstelat.

De jos, răsună vocea lui Stilgar:

— Hei, tu de colo, sus! Lasă băiatul! O să coboare el singur, imediat!

Un glas de băieţel sau de fată răspunse din bezna crevasei:

— Dar, Stil, trebuie să fie pe-aici pe...

— Am spus să-l laşi în pace, Chani! Pui de şopârlă ce eşti!

Deasupra lui Paul se auzi o înjurătură înfundată, apoi un mormăit:

— Pui de şopârlă... *eu*!

Dar umbra dispăru.

Paul îşi strămută atenţia către bazin. Stilgar era o pată cenuşie, alături de mama sa.

— Veniţi încoace cu toţii! strigă Stilgar. Se întoarse spre Jessica. Acum e rândul tău să ne spui ce garanţie avem *noi* că-ţi vei respecta făgăduiala. Tu eşti cea obişnuită cu hârţoage şi contracte garnisite cu vorbe goale şi alte asemenea...

— Nici noi, cele din Bene Gesserit, nu ne călcăm niciodată jurământul, rosti Jessica.

Vorbele ei fură urmate de o tăcere încordată, apoi de un murmur de voci: „O vrăjitoare Bene Gesserit!“

Paul îşi scoase din cingătoare arma capturată, ochi silueta întunecată a lui Stilgar, dar fremenul şi tovarăşii săi rămaseră nemişcaţi, fixând-o pe Jessica.

— Se împlineşte legenda, rosti o voce.

— Am auzit că şi shadouta Mapes a spus acelaşi lucru despre voi, zise Stilgar. Dar o afirmaţie gravă ca asta trebuie verificată. Dacă eşti femeia Bene Gesserit despre al cărei fiu legenda spune că ne va arăta calea spre paradis...

Tăcu, dădu din umeri.

Jessica oftă uşurată, gândind: *Aşadar, Missionaria Protectiva a reuşit să instaleze şi supape de siguranţă religioase în fundul acesta de iad. Foarte bine... Le vom folosi, de vreme ce există.* Spuse cu voce răsunătoare:

— Prezicătoarea care v-a transmis legenda a rostit profeţia sub pecetea karamei şi-a ijazului – miracolul şi imuabilitatea profeţiei... Ştiu asta. Aşteptaţi un semn!

Stilgar îşi semeţi capul în lumina lunii.

— N-avem timp de pierdut cu ritualuri, rosti el cu voce surdă.

Brusc, Jessica îşi aminti de-o hartă pe care Leto i-o arătase când discutaseră despre eventualele trasee de salvare în caz de primejdie. Cât de mult timp părea să fi trecut de-atunci! Pe harta aceea, lângă un loc numit „Sietch Tabr", văzuse însemnat numele „Stilgar".

— Poate c-o să avem timp când vom ajunge la Sietch Tabr, spuse ea.

Văzu tresărirea lui Stilgar şi gândi: *Noroc că nu-i trece prin cap ce mijloace folosim! Iscusită trebuie să fi fost sora aceea Bene Gesserit din Missionaria Protectiva! Fremenii sunt perfect pregătiţi să creadă în noi.*

Stilgar se foi stingherit şi murmură:

— Trebuie să plecăm.

Ea îşi înclină scurt capul, dându-i de înţeles că aveau să plece numai cu încuviinţarea ei.

Stilgar îşi ridică ochii spre stânci, privind aproape drept către pragul pe care se ghemuise Paul.

— Băiete! Poţi să cobori.

Se întoarse către Jessica şi adăugă pe un ton de scuză:

— E de necrezut cât zgomot a putut să facă fiul tău când s-a căţărat pe stânci. Mai are multe de învăţat ca să nu ne primejduiască tuturor viaţa... Dar e încă tânăr.

— Nici nu mă îndoiesc că avem multe de învăţat unii de la alţii, replică Jessica. Până una-alta, însă, n-ar strica să vezi ce-i cu tovarăşul tău din stânga. Cred că fiul meu cel zgomotos l-a cam bruscat când i-a luat arma.

Stilgar îşi întoarse repede capul şi mişcarea făcu să-i fluture gluga.

— Unde?

— În spatele tufelor, răspunse Jessica.

Îi indică locul cu mâna.

Stilgar gesticulă către doi dintre oamenii săi:

— Controlați. Își privi repede tovarășii, identificându-i, apoi spuse: Lipsește Jamis. Vasăzică băiatul cunoaște și el tainele...

— Poate-ai să bagi de seamă și că fiul meu nu s-a clintit din locul în care se află, observă Jessica.

Cei doi oameni trimiși de Stilgar își făcură apariția susținându-l pe un al treilea, care se poticnea icnind între ei. Stilgar le aruncă o privire, apoi se întoarse iarăși spre Jessica.

— Cu alte cuvinte, băiatul n-ascultă decât de tine, nu?

— Paul! strigă Jessica. Poți să cobori acum.

Paul se ridică în picioare, ieși în lumina lunii, vârând arma fremenă în cingătoare. Când se întoarse, în fața lui se ivi dintre stânci o umbră.

Razele lunii și reflexul lor palid în piatra cenușie îi dezvăluiră o siluetă scundă, în mantie fremenă, o față umbrită care-l fixa pe sub streașina glugii și gura unei arme lans-proiectil ațintită spre el, dintr-un fald al mantiei.

— Sunt Chani, fiica lui Liet.

Glasul era cântat, aproape vesel.

— Nu te-aș fi lăsat să-i faci rău vreunuia dintre tovarășii mei, adăugă ea.

Paul înghiți în sec. Făptura păși în lumină. Paul văzu un chip ca de spiriduș, cu ochii semănând cu doi sâmburi negri. Privi înlemnit fața cunoscută, trăsăturile întrezărite în multe dintre primele viziuni prestiente. Își aminti bravada mânioasă cu care descrisese odată această față-din-vis spunându-i Cucernicei Maici Gaius Helen Mohiam: „O voi cunoaște.“

Acum vedea aievea fața aceea, dar în împrejurări pe care nu le visase niciodată.

— Ai fost la fel de zgomotos ca shai-hulud când se mânie, spuse fata. Și ai urcat pe unde era mai greu. Vino după mine. O să-ți arăt pe unde se poate coborî mai ușor și mai iute.

Paul ieși din crevasă și se strădui să urmeze volbura mantiei ei, pășind anevoie pe terenul frământat. Fata sărea ca o gazelă, dansând pe muchiile stâncilor. Paul simți cum îi năvălește sângele în obraji; se bucură că era întuneric.

Fata aceasta! Era ca o atingere a destinului. Avu senzația că un val năvalnic îl înalță deodată, umplându-i sufletul de înflăcărare, îmbărbătându-l.

După câteva clipe, ajunseră la fremenii de pe solul bazinului.

Jessica îi zâmbi vag lui Paul, dar i se adresă lui Stilgar:

— Va fi un bun schimb de experiență. Sper că tu şi ai tăi nu ne purtați pică pentru că am acționat violent... A fost... necesar. Erați pe cale să... săvârşiți o greşeală.

— Salvarea de la greşeală e dar din rai, rosti Stilgar. Îşi duse mâna stângă la buze, trase cu cealaltă arma din cingătoarea lui Paul, o azvârli unuia dintre tovarăşii săi şi adăugă: Vei avea propriul tău pistol maula, băiete, când o să-l meriți.

Paul vru să vorbească, dar şovăi, amintindu-şi una din învățăturile mamei sale: „Orice început e un moment delicat."

— Fiul meu are toate armele care-i trebuie, spuse Jessica. Îl fixă cu privirea pe Stilgar, obligându-l să se gândească la felul cum capturase Paul pistolul.

Stilgar trase cu coada ochiului către cel pe care îl doborâse Paul. Omul, Jamis, stătea retras, cu capul plecat, răsuflând greu.

— Eşti o femeie dificilă, zise Stilgar. Îşi întinse mâna spre unul din fremeni şi pocni din degete. Kushti bakka te.

Iar în chakobsa, gândi Jessica.

Omul aşează în palma lui Stilgar două bucăți pătrate de pânză subțire. Stilgar le trecu printre degete, legă una din ele în jurul gâtului Jessicăi, pe sub glugă, o prinse pe cealaltă, în acelaşi fel, la gâtul lui Paul.

— Acum purtați la gât batista bakkăi, spuse el. Dacă va trebui să ne despărțim, acesta va fi semnul de recunoaştere că faceți parte din sietchul lui Stilgar. Despre arme, vom vorbi altă dată.

Se întoarse către grupul alor săi, inspectă oamenii rând pe rând, făcându-i semn unuia să ia fremkitul lui Paul.

Bakka, gândi Jessica, recunoscând termenul religios. *Bakka – bocitoarea.* Înțelese că batista era simbolul care-i unea pe toți membrii tribului. *De ce-i leagă semnul plângerii?* se întrebă.

Stilgar se apropie de fata care îl tulburase pe Paul şi spuse:

— Chani, ia-l pe copilul-bărbat sub aripa ta. Vezi să nu aibă necazuri.

— Vino, copile-bărbat.

Paul îşi ascunse revolta din glas, zise:

— Mă cheamă Paul. Fă bine şi...

— Îți vom da noi nume, pui de om, îl întrerupse Stilgar. La mihna, după ce vei fi trecut încercarea aql.

Încercarea rațiunii, traduse în gând Jessica. Necesitatea imperioasă a demonstrării superiorității lui Paul prima asupra oricărui alt considerent. Spuse cu voce tăioasă:

— Fiul meu a fost supus încercării cu gom jabbarul!

Îşi dădu seama, după tăcerea care se lăsă dintr-odată că vorbele ei răscoliseră inimile fremenilor.

— Sunt multe lucruri pe care nu le ştim unii despre alții, murmură Stilgar. Dar zăbovim prea mult. Să nu ne găsească soarele zilei afară. Se apropie de omul pe care îl doborâse Paul şi-l întrebă: Jamis, poți să umbli?

Omul scoase un mârâit, apoi răspunse:

— M-a luat prin surprindere. A fost un accident. Pot să merg.

— Dar fără alte accidente, rosti Stilgar. Răspunzi împreună cu Chani de securitatea băiatului, Jamis. Şi el, şi femeia sunt sub protecția mea.

Jessica se uită lung la cel numit Jamis. A lui fusese vocea care se sfădise cu Stilgar, din beznă. A lui fusese vocea care sunase a moarte. Iar Stilgar găsise de cuviință să-l numească tocmai pe acest Jamis ca să întărească protecția lui Paul.

Stilgar aruncă o privire scrutătoare asupra grupului său, apoi desemnă cu un gest doi dintre oameni:

— Larus şi Farrukh, vă ocupați de ştergerea urmelor. Aveți grijă să nu rămână niciuna. Atenție sporită! Avem cu noi doi oameni neinstruiți. Se întoarse, îşi ridică mâna, indică peretele opus al bazinului şi ordonă: În şir câte unul, cu flancuri, porniți! Trebuie să ajungem la Peştera de pe Culme înaintea sorilor.

Jessica porni alături de Stilgar, numărând capetele. Erau patruzeci şi doi, cu ea şi cu Paul. Şi gândi: *Se deplasează ca un detaşament militar... Până şi fata Chani.*

Paul intrase în şir în spatele lui Chani. Îşi alungase gândurile negre pe care şi le făcuse pentru faptul că se lăsase surprins de fată. În clipa aceasta, nu mai avea în minte decât ecoul mementoului din cuvintele tăioase rostite de mama sa: „Fiul meu a fost supus încercării cu gom jabbarul!" Simți furnicături în mâna care nu uitase durerea.

— Uită-te pe unde mergi, şuieră Chani. Nu mai atinge tufele. O singură ață agățată e de-ajuns ca să ne trădeze trecerea.

Paul înghiți în sec, apoi dădu din cap.

Jessica asculta zgomotul cetei. Nu auzea decât propriii ei paşi şi paşii lui Paul. Era uluită de felul în care se deplasau fremenii. Patruzeci de oameni traversau bazinul fără vreun alt zgomot decât sunetele naturale ale acestui loc... Ca nişte feluci fantomatice... Mergeau spre Sietch Tabr – sietchul lui Stilgar.

Se gândi la cuvântul acela: sietch. Era un cuvânt chakobsa, păstrat neschimbat de cine ştie câte secole, din străvechiul grai de luptă. *Sietch*: un loc de adunare în caz de primejdie. Abia acum, după ce momentul de tensiune al contactului cu fremenii trecuse, întrevedea profundele implicații ale cuvântului şi ale limbajului.

— Înaintăm bine, spuse Stilgar. Cu voia lui Shai-hulud, o să ajungem la Peştera de pe Culme înainte de a se crăpa de ziuă.

Jessica încuviință cu o mişcare a capului, dozându-şi efortul, simțind apăsarea nemiloasă a oboselii, pe care o ținea încă în frâu grație voinței... şi, recunoscu, grație unui elan nou. Îşi concentră gândurile la semnificația cetei acesteia, la ceea ce dezvăluiau aceşti oameni despre cultura fremenă.

Toți până la unul, gândi ea. *O întreagă civilizație educată, formată în spiritul disciplinei militare. Ce poate fi mai de preț pentru un Duce proscris?*

Sfârşitul volumului I

Cuprins

Observații cartografice 7

Cartea întâia:
Dune..... 9